

МЕЖДУНАРОДЕН БЕСТСЕЛЪР НОМЕР ЕДНО

ТОМ КЛАНСИ

АВТОР НА БЕСТСЕЛЪРА „ЛОВЪТ НА ЧЕРВЕНИЯ ОКТОВРИ“

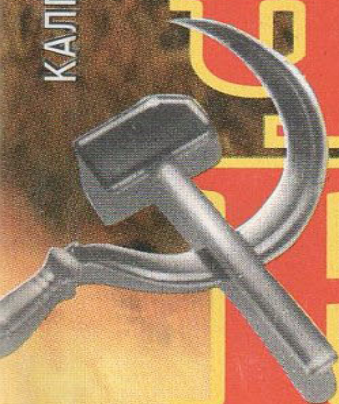
КАЛПАЗАНОВ 601.015 - 1996

1

ОПЕРАЦИЯ

ЧЕРВЕНА

БУРЯ

**ТОМ КЛАНСИ, ЛАРИ БОНД
ОПЕРАЦИЯ „ЧЕРВЕНА БУРЯ“ 1
ЧАСТ ПЪРВА**

Превод: Николай Долчинков

chitanka.info

„Великолепен военен сюжет, доближаващ се твърде много до реалността, за да бъде пренебрегван.“

Уошингтън поуст

Мюсюлманските терористи, които разрушават най-голямата петролна рафинерия на Съветския съюз, смятат, че се борят за свободата си. Те не осъзнават, че на практика са изстреляли първия залп на Третата световна война.

Политиците от Кремъл виждат само един начин да се справят с огромния недостиг на нефт: като завземат нефтените полета в Персийския залив. За да направят това, те трябва първо да неутрализират силите на НАТО и да им попречат да нанесат ответен удар. За целта е разработена операция „Червена буря“ — гениален план за подривни дипломатически действия и интензивно превъоръжаване.

„Книга, от чийто реализъм те полазват тръпки... Прочетете една глава и няма да се спрете, докато не изчетете целия роман.“

Нюздей

„В този роман има много повече напрежение, отколкото в която и да е друга книга.“

Уошингтън таймс

ГЛАВА ПЪРВА

БАВНИЯТ ФИТИЛ

НИЖНЕВАРТОВСК, РСФСР

Те се движеха бързо, безшумно и целенасочено под ясното, осеяно със звезди небе на Западен Сибир. Ако съдеше по начина, по който говореха руски, човек едва ли би се досетил, че са мюсюлмани, въпреки че в речта им се чувстваше напевният азербайджански акцент, който старшите членове на инженерния екип погрешно смятаха за забавен. Тримата току-що бяха завършили сложна задача в железопътното и автомобилното депо, състояща се в отварянето на стотици товарни кранове. Водачът им се казваше Ибрахим Толкадзе, но не той вървеше пред тях. Най-отпред бе Расул, едрият бивш сержант от МВР, който през тази студена нощ вече бе убил шест души — трима със скрития под палтото му пистолет и трима с голи ръце. Нефтените рафинерии са шумни места и никой не бе чул изстрелите. Трупове бяха оставени в сенките и тримата мъже се качиха в колата на Толкадзе, за да продължат със следващата част от плана си.

Сградата на Централен контрол беше модерно триетажно здание, разположено в средата на комплекса. От всичките ѝ страни, в радиус от повече от пет километра, се намираха сондажните кули, нефтохранилицата, катализаторните съоръжения и преди всичко хилядите километри тръби с голям диаметър, които правеха Нижневартовск една от най-големите нефтени рафинерии в света. Пламъците на изгарящите отпадъчни газове озаряваха небето през неравни интервали, а въздухът бе натежал от мириса на петролни продукти: авиационен керосин, бензин, дизелово гориво, азотен четириокис за междуконтинентални ракети, смазочни масла от различни класове и сложни петрохимикали, които можеха да бъдат различени само по химическите си префикси.

Тримата се приближиха към тухлената сграда без прозорци в личното жигули на Толкадзе. Инженерът паркира на запазеното си

място на паркинга, излезе от колата и се отправи към вратата, докато другарите му се снишиха на задната седалка.

Ибрахим премина през стъклената врата и поздрави служителя от охраната, който му се усмихна в отговор и протегна ръка, за да поеме пропуска на Толкадзе. Нуждата от охрана тук беше напълно реална, но тъй като водеше началото си отпреди четиридесет години, никой не я вземаше по-насерiously, отколкото което и да било формално бюрократично изискване в Съветския съюз. Пазачът беше пил — единственият начин за утеха в тази сурова, студена местност. Очите му бяха замъглени, а усмивката му — твърде неподвижна. Толкадзе изпусна пропуска си, докато му го подаваше, и пазачът се наведе, за да го вдигне. Не му остана време да се изправи. Последното нещо, което усети, беше pistolетът на Толкадзе — студено, кръгло парче желязо, опряно в тила му — и той умря, без да разбере защо и как. Ибрахим мина зад бюрото на охраната, за да вземе оръжието на пазача, което мъжът с удоволствие беше показвал на инженерите, за чиято сигурност бе отговарял. Толкадзе вдигна тялото, премести го зад бюрото и го постави така, че да прилича на още един заспал служител от нощната смяна, след което махна с ръка на другарите си да влязат. Расул и Мохамед се втурнаха през вратата.

— Време е, братя мои. — Толкадзе подаде автомата „Калашников“ и паласката с пълнителите на по-високия си приятел.

Расул претегли оръжието на ръка и провери дали в цевта има патрон и дали предпазителят е свален. После прехвърли паласката през рамо, постави щика върху цевта и изрече единствените си думи за тази нощ: „Раят ни чака.“

Толкадзе приглади косата си, оправи вратовръзката си и закачи пропуска си на бялата си лабораторна престилка, след което поведе другарите си по шестте реда стъпала.

Процедурата изискваше, преди някой да бъде допуснат до главната контролна зала, той да бъде разпознат от някой от дежурните в залата. Така стана и сега. Николай Барсов се изненада, като видя лицето на Ибрахим в малкото прозорче на вратата.

— Тази вечер не си дежурен, Иша.

— Един от клапаните ми се развали днес следобед и забравих да проверя как върви поправката, преди да сдам дежурството. Знаеш го допълнителният подавателен клапан на керосин номер осем. Ако до

утре сутрин не го оправят, ще се наложи да отклоним потока, а ти сам знаеш какво означава това.

Барсов изръмжа утвърдително.

— Така е, Иша. — Инженерът на средна възраст смяташе, че на Толкадзе му харесва да се обръщат към него с това полуруско умалително име. Това беше груба грешка. — Отдръпни се, докато отворя тази проклетия.

Тежката стоманена врата се отвори навън. Барсов не бе забелязал Расул и Мохамед по време на краткия разговор и сега не му остана време да ги види. Три куршума от автомата се забиха в гърдите му.

В главната контролна зала имаше дежурен екип от двадесет инженери, а самата зала приличаше на контролен център на железопътна станция или атомна централа. По високите стени се кръстосваха схеми на тръбопроводи, осеяни със стотици лампички, които показваха къде какво става. Това беше само главният екран. Някои сегменти на системата бяха изведени на отделни табла, които се управляваха от компютър и постоянно се наблюдаваха от половината от дежурните инженери. Нямахше начин някой да не чуе трите изстрела.

Само че никой в залата нямаше оръжие.

С елегантно търпение Расул започна да си проправя път през залата, като използваше умело автомата си и изстрелваше по един куршум във всеки инженер от смяната. Отначало някои от тях се опитаха да бягат — докато не осъзнаха, че Расул ги притиска към ъгъла подобно на стадо добитък, като ги избива в движение. Двама храбро се хвърлиха към командните си телефони, за да извикат групата за бързо реагиране, съставена от елитни бойци на КГБ. Расул застреля единия на поста му, но другият се прикри зад редицата от командни конзоли, за да избегне куршумите, и се затича към вратата, където го чакаше Толкадзе. Толкадзе видя, че мъжът беше Борис, любимецът на Партията, шефът на местния колектив, човекът, който се беше „сприятелил“ с него и го беше на превърнал в дивака любимец на руските инженери. Ибрахим помнеше всеки път, когато безбожното прасе се беше държало покровителствено с него, сякаш той беше някакъв нецивилизован чужденец, докаран, за да забавлява руските си господари. Толкадзе вдигна пистолета си.

— Ишааа! — изпищя ужасен и шокиран мъжът. Толкадзе го застреля в устата с надеждата, че Борис ще умре след като чуе изречената с презрение дума: „Неверник.“ Ибрахим беше доволен, че Расул не бе застрелял този човек. Мълчаливият му приятел можеше да избие всички останали.

Другите инженери крещяха, хвърляха чаши, столове и наръчници. Нямаше къде да избягат, нямаше начин да се измъкнат от този едър мургав убиец. Някои вдигаха ръце в безполезна молба за пощада. Други се молеха на глас — но не на Аллах, което единствено би могло да ги спаси. Докато Расул напредваше към кървавия ъгъл, шумът утихваше все повече. Той се усмихна, когато застреля последната си жертва, защото знаеше, че това потно неверно прасе щеше да му служи в рая. Расул презареди автомата и премина още веднъж през контролната зала, като мушкаше с щика всяко тяло. Четиримата, които показаха някакви малки признаци на живот, получиха по още един куршум. Изражението на лицето му беше строго и доволно. Най-малко двадесет и пет атеистки свине бяха умрели тази нощ. Двадесет и пет чужди нашественика, които повече нямаше да стоят между народа му и неговия Бог. Той бе свършил работата на Аллах!

Когато Расул застана на поста си на площадката на стълбището, Мохамед вече се беше заел със своята задача. Той превключи управлението на системите от режим на автоматичен компютърен контрол в режим на аварийен ръчен контрол, като заобиколи всички автоматични системи за безопасност.

Ибрахим беше методичен човек и в продължение на много месеци беше планирал и запомнил всяка подробност от задачата си, но въпреки това носеше в джоба си списък на задачите, които трябваше да се изпълнят. Сега той извади листа и го сложи до ръката си върху главното табло за управление. Толкадзе огледа екраните, за да се ориентира в обстановката, след което застана неподвижно за малко.

После бръкна в задния си джоб и извади най-ценната си лична вещ — половината от Корана на дядо му, който отвори наслуки. На страницата имаше откъс от „Главата на трофеите“. Дядо му беше загинал по време на безплодните бунтове срещу Москва, баща му беше опозорен от безпомощното си подчинение на държавата на неверниците, а самият Толкадзе беше примамен от руските си учители

да се присъедини към безбожната им система. По-късно го бяха обучили за инженер със специалност нефтени полета и го бяха изпратили на работа в най-ценната за държавата рафинерия в Азербайджан. Едва тогава Богът на неговите предци го беше спасил чрез думите на един от чичовците му, „нерегистриран“ имам, който бе останал верен на Аллах и бе запазил орфаната част от Корана, която някога бе придружавала един от воините на Аллах. Толкадзе прочете откъса, на който беше отворил книгата:

„И когато неверниците заговорничели да те задържат като пленник или да те убият, или да те изгонят, те заговорничели добре; но Господ също заговорничел. А Бог е най-добрият от всички заговорници.“

Толкадзе се усмихна. Тези думи несъмнено бяха последният знак в един план, изпълняван от много по-могъща сила от самия него. С уверено и тържествено изражение той се зае да изпълнява повелята на съдбата си.

На първо място в списъка беше автомобилният бензин. Ибрахим затвори шестнадесет контролни клапана — най-близкият от тях беше разположен на три километра от сградата на Централен контрол — и отвори десет, като така отклони осемдесет милиона литра автомобилен бензин и ги изпусна през една редица товарни кранове. Бензинът не се запали веднага. Тримата не бяха оставили пиротехническо устройство, което да даде начало на първото от много бедствия. Толкадзе беше решил, че щом вършеха работата на Аллах, то неговият Бог щеше да се погрижи за изпълнението на плана им.

Точно така и стана. Един малък камион, преминаващ през товарното депо, влезе в завоя с твърде голяма скорост, унесе се от разлетия бензин и се удари странично в един електрически стълб. Достатъчна беше само една искра... а междувреме в железопътното депо се изливаше още бензин.

За главните тръбопроводни превключватели Толкадзе имаше специален план. Той бързо набра някаква компютърна команда, като мислено благодари на Аллах, че Расул боравеше толкова умело с оръжието, че не беше повредил нищо важно в контролната зала. Главният тръбопровод от близкото нефтено поле се намираще само на два метра от него, а множеството му разклонения бяха свързани с всички нефтени кладенци. Нефтът, който се движеше по тези тръби,

имаше собствена маса и инерция, получени при извличането му от помпените станции на кладенците. Командите на Ибрахим предизвикаха бързо отваряне и затваряне на клапаните. Тръбопроводът се пропука на една дузина места, а следващите компютърни команди оставиха помпите включени. Суровият нефт започна да се излива в нефтеното поле през пробойните. Необходима беше само една искра и там щеше да се разрази огнена буря, подхранвана още повече от силния зимен вятър. Още една пробойна възникна на онова място над река Об, на което се пресичаха тръбопроводите за нефт и газ.

— Зелените куртки са тук! — извика Расул само миг преди групата за бързо реагиране към Гранични войски на КГБ да щурмува стълбището. Кратък откос от автомата уби първите двама и останалите се прикриха зад една извивка на стълбището, докато младият им сержант се чудеше в какво ли се бяха забъркали.

Навсякъде из контролната зала се включваха автоматични алармени системи. Основното табло показваше четири разрастващи се пожара, чиито граници бяха очертани от мигащи червени лампички. Толкадзе се приближи до главния компютър и откъсна лентовия диск, който съдържаше цифровите кодове за управление. Резервните ленти се намираха на първия етаж, а единствените хора в радиус от двадесет километра, които знаеха комбинацията, лежаха мъртви в ъгъла на контролната зала. Цялата сграда се разтърси, когато на два километра от нея се взриви резервоар за автомобилен бензин.

Трясъкът на ръчна граната обяви следващия ход на бойците на КГБ. Расул отвърна на огъня и писъците на умиращи мъже едва не заглушиха пронизителния звук на сирените на пожарната аларма. Толкадзе притича до ъгъла, отвори капака на таблото за бушоните, изключи главния прекъсвач и стреля в таблото. Ако някой се опиташе да оправи нещата, щеше да му се наложи да работи на тъмно.

Ибрахим беше свършил работата си, но и с него беше свършено. Той видя, че якият му приятел е смъртно ранен от шрапнел в гърдите. Расул залиташе, докато се опитваше да остане изправен и да защитава другарите си до последен дъх.

— Отивам при Господаря на световите — извика предизвикателно на арабски Толкадзе към отряда за бързо реагиране, въпреки че никой от бойците на КГБ не говореше този език. — При Краля на хората, при Бога на хората, от злото на шепнещия дявол...

Сержантът от КГБ се хвърли встрани от долната площадка на стълбището и първият му откос изби автомата от ръцете на Расул. Докато сержантът се прикриваше обратно зад завоя на стълбите, две ръчни гранати описаха дъги във въздуха.

Нямаше накъде да се бяга, но това не беше и необходимо. Ибрахим и Мохамед стояха неподвижно в рамката на вратата, докато гранатите паднаха на пода и се взривиха. Около тях сякаш целият свят избухна в пламъци. Те не знаеха, че бяха станали причина целият свят да избухне в пламъци.

— Аллах Акбар!

СЪНИВЕЙЛ, КАЛИФОРНИЯ

— Всемогъщи боже! — възкликна мастър-сержантът. Пожарът, който беше възникнал в бензиновия участък на рафинерията, бе толкова голям, че беше засечен от стратегически спътник за ранно предупреждение, намиращ се на геосинхронна орбита на двадесет и четири хиляди мили над Индийския океан. Сигналът от спътника беше предаден към строго секретен пост на американските военновъздушни сили.

Старшият дежурен офицер в Поделението за управление на спътници беше полковник от военновъздушните сили. Той се обърна към старшия си техник и му нареди:

— Покажи го на картата.

— Слушам, сър. — Сержантът набра на конзолата си команда, която накара спътниковите камери да променят чувствителността си. Разширението на екрана беше намалено и сателитът бързо локализира източника на топлинна енергия. Върху съседния екран на управлявана от компютър карта се появи точното местоположение. — Сър, това е пожар в нефтена рафинерия. Божичко, изглежда, че здравата гори! Полковник, имаме Голяма птичка, която ще премине над района след двадесет минути на разстояние сто и двадесет километра.

— Аха — кимна полковникът. Той се взираше внимателно в екрана, за да бъде сигурен, че топлинният източник не се движи, докато дясната му ръка вдигаше златния телефон, който осигуряваше директна връзка с щабквартирата на NORAD^[1] в Чейени маунтийнз, щата Колорадо.

— Говори контролен център Аргус. Имам светкавица за CINCNO RAD^[2].

— Изчакайте.

— Говори CINCNO RAD — каза след няколко секунди друг глас. Беше главнокомандващият на Северноамериканското командване за въздушна и космическа отбрана.

— Сър, обажда се полковник Бърнет от контролен център Аргус. Отчитаме силно топлинно излъчване на координати шестдесет градуса север, седемдесет и шест градуса и четиридесет минути изток. Обектът е класифициран като ГСМ^[3] рафинерия. Топлинният източник не се движи, повтарям, не се движи. Имаме КН-11, който ще премине близо до източника след две-нула минути. Господин генерал, предварителното ми заключение е, че в сектора има голям нефтен пожар.

— Сигурни ли сте, че не облъчват „птичката“ ви с лазер? — попита CINCNO RAD. Винаги съществуваше възможността руснаците да се опитват да си играят игрички с американските шпионски спътници.

— Невъзможно. Светлинният източник покрива инфрачервеното и всички части на видимия спектър и не е, повтарям, не е едноцветен. Ще знаем повече след няколко минути, сър. Засега всичко сочи, че в сектора има голям наземен пожар.

След тридесет минути вече бяха сигурни. Разузнавателният спътник КН-11 се появи над хоризонта на разстояние, което беше достатъчно за всичките му осем телевизионни камери да заснемат целия хаос. Сигналът беше предаден към комуникационен спътник на геосинхронна орбита и Бърнет можа да види всичко в реално време. На живо и в цвят. Пожарът вече бе погълнал половината от комплекса и повече от половината от близкото нефтено поле. Горящ суров петрол се изливаше от пробития тръбопровод в река Об. В контролния център имаха възможност да наблюдават как под напора на движещия се със скорост четиридесет възела вятър пламъците обхващат все по-голяма площ. Пушек закриваше по-голямата част от видимия спектър, но инфрачервените сензори проникнаха зад димната завеса и показаха множество топлинни източници, които можеха да бъдат само огромни запаси от нефтопродукти, горящи на земята. Сержантът на Бърнет беше родом от Източен Тексас и като момче бе работил в нефтените

полета. Той извика на екрана снимки на обекта, направени на дневна светлина, и ги сравни с картината от съседния екран, за да определи кои части от рафинерията се бяха подпалили.

— По дяволите, полковник. — Сержантът поклати глава почитателно. Гласът му беше тих, като на човек, който знае какво говори. — Рафинерията... нея вече я няма, сър. Вятърът ще разгори този пожар така, че е абсолютно невъзможно да го загасят. Рафинерията я няма, изгоряла е напълно. Ще гори още три, четири дни, а в някои участъци дори и седмица. Ако не намерят начин да предотвратят това, и нефтеното поле ще изгори заедно с нея. При следващото преминаване на сателита всичко ще гори, сър, всички тези кладенци ще изхвърлят горящ нефт... За бога, струва ми се, че дори и съветската противопожарна авиация не би искала да се занимава с тази работа!

— Значи от рафинерията няма да остане нищо? Хм. — Бърнет изгледа отново записа на информацията от преминаването на Голямата птичка. — Това е най-новата и най-голямата им инсталация и сигурно ще намали ГСМ производството им, докато се мъчат да я построят отново от развалините. Освен това, когато успеят да потушат всичките тези огънове, ще им се наложи и доста да променят производството си на газ и дизелово гориво. Има едно нещо, което мога да кажа за Иван. Когато при него се случи промишлен инцидент, последствията винаги са огромни. Пожарът ще създаде огромни неприятности на руските ни приятели, сержант.

Този анализ беше потвърден от ЦРУ на следващия ден, а след още един ден и от британските и френските служби за сигурност.

Но те всички бяха сгрешили.

---

[1] Северноамериканско командване за въздушна и космическа отбрана (англ.). — Б.пр. ↑

[2] Главнокомандващ Северноамериканското командване за въздушна и космическа отбрана (англ.). — Б.пр. ↑

[3] Гориво смазочни материали. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ВТОРА

РЕШАВАЩИЯТ ГЛАС

ДАТА-ЧАС 01/31-06:15 ЕКЗЕМПЛЯР 01 от 01
ПОЖАР В СССР

ВС-Пожар в СССР, Бйт, 1809*FL*

Съобщение за опустошителен пожар в съветското нефтено поле Нижневартовск*FL*

ЗАБЕЛЕЖКА НА РЕДАКТОРА: Преместен за публикуване в следобедния брой за сряда*FL*

Автор: Уилям Блейк *FC*

Блейк отразява военни разузнавателни теми за АП
ВАШИНГТОН (АП) — „Най-големият пожар в нефтено находище от катастрофата в Мексико Сити през 1984 година, по-голям и от пожара в Тексас Сити през 1947 година озари тъмнината в този централен регион на Съветския съюз“, твърдят военни и разузнавателни източници от Вашингтон.

Пожарът е бил засечен от Американската национална техническа служба, термин, който обозначава шпионските сателити, управлявани от Централното разузнавателно управление. ЦРУ отказва да коментира инцидента.

Източници от Пентагона потвърдиха сведенията, като отбелязаха, че енергията, отделена при пожара, е била достатъчна да предизвика кратко раздвижване в Северноамериканското командване за въздушна и космическа отбрана, където е имало предположения, че пожарът всъщност представлява възможна ракетна атака срещу Съединените щати или опит за заслепяване на американските спътници за ранно предупреждение чрез използване на лазер или друга наземна техника.

Източникът посочи, че изобщо не е ставало дума за увеличаване степента на бойна готовност на Съединените щати, нито пък за поставяне на американските ядрени сили в по-голяма степен на готовност. „Всичко свърши за по-малко от тридесет минути“ — заяви източникът.

Руската информационна агенция ТАСС не потвърди информацията, но в СССР рядко се публикува информация за подобни аварии.

Фактът, че американски официални лица си спомниха за двете епични промишлени аварии, показва, че този пожар вероятно е взел много жертви. Източници от отбраната не пожелаха да коментират възможността за жертви от цивилното население. Град Нижневартовск се намира непосредствено до петролния комплекс.

Според Американския петролен институт в Нижневартовското нефтено поле се добиват приблизително 31,3% от общия добив на петрол в Съветския съюз, а построената наскоро в съседство до нефтеното поле рафинерия произвежда приблизително 17,3% от петролните продукти в страната.

„За тяхно щастие — обясни Доналд Еванс, говорител на Института, — подземният нефт гори трудно, така че може да се очаква пожарът да угасне от само себе си до няколко дни.“ В зависимост обаче от това, каква част от рафинерията е била засегната, възстановяването ѝ може да се окаже доста скъпо. „Когато се запали, обикновено голяма част изгаря“ — заяви Еванс. „Но руснаците имат достатъчно големи резервни производствени мощности, които спокойно могат да поемат допълнителното натоварване, особено като се има предвид всичко, което направиха в московската си рафинерия.“

Еванс не беше в състояние да коментира причините за пожара и единственото, което каза, беше: „Може би климатът там има някаква връзка с аварията. Ние също имахме някои проблеми с находищата си в Аляска, но ги решихме с внимателно проучване и много работа. Освен това, една рафинерия е като Дисниленд пред огъня и нищо

не може да замени един интелигентен, внимателен и добре обучен екип при управлението ѝ.“

Това е последният от поредицата инциденти в съветската промишленост. Едва през миналата есен, на пленума на Централния комитет на Комунистическата партия, беше признато, че производствените цели в двете източносибирски нефтени полета „не са оправдали изцяло предварителните очаквания“.

Това на пръв поглед меко изявление се тълкува в западните среди като остра критика на политиката на вече бившия министър на петролната промишленост Затужин, който беше сменен от Михаил Сергетов, бивш шеф на партийния апарат в Ленинград, за когото се смята, че е изгряващата звезда в КПСС. Сергетов е технократ с инженерно образование и дълъг партиен стаж и задачата му да реорганизира съветската петролна промишленост може да продължи с години.

АП-БА-01-31 0501EST*FL*

КРАЙ НА ДОПИСКАТА

МОСКВА, РСФСР

Михаил Едуардович Сергетов никога не можа да прочете дописката на телеграфната агенция. Извикан по спешност от официалната си дача в брезовите гори край Москва, той веднага бе отлетял за Нижневартовск, където беше престоял само десет часа, преди да бъде извикан обратно в Москва, за да докладва за инцидента. „Само от три месеца съм на тази длъжност — помисли си той, докато седеше в празната предна кабина на огромния Ил-76, — а ми се случи такова нещо!“

Двамата му първи заместници, опитни млади инженери, бяха останали там и в момента се опитваха да оправят бъркотията и да спасят онова, което можеше да бъде спасено. Сергетов започна да преглежда бележките си за срещата на Политбюро, която беше насрочена за по-късно през деня. Известно беше, че при борбата с огнената стихия бяха загинали триста души и като че ли по някакво

чудо едва двеста от жителите на град Нижневартковск. Това не беше приятно, но нямаше кой знае колко голямо значение, като се изключеше фактът, че загиналите специалисти трябваше да бъдат заменени с други специалисти, които пък трябваше да бъдат взети от служителите на останалите големи рафинерии.

Рафинерията беше унищожена почти напълно. Възстановяването ѝ щеше да отнеме поне две-три години и щеше да заеме значителен процентен дял от националното производство на стоманени тръби, без да се смята различното специализирано оборудване, характерно единствено за заводи от този тип: „Петнадесет хиляди милиона рубли.“ А колко от специализираната техника трябваше да бъде закупена от чуждестранни източници, колко ценна твърда валута и злато щяха да бъдат хвърлени на вятъра?

И това бяха добрите новини.

Лошите новини бяха следните: пожарът, който беше обхванал нефтеното поле, беше унищожил напълно надстройката на кладенците. Времето необходимо за възстановяването, се изчисляваше на тридесет и шест месеца!

„Тридесет и шест месеца — помисли си тъжно Сергетов. — Ако успеем да отклоним сондажни кули и екипи, които отново да сондират всеки един от проклетите кладенци, като същевременно построят от основи системите за УСИН. Най-малко в продължение на осемнадесет месеца в Съветския съюз ще има огромен спад в нефтодобива. По-скоро в продължение на тридесет месеца. Какво ще стане с нашата икономика?“

Той бръкна в кюфарчето си, извади бележник с карирани листи и започна да прави някакви изчисления. Полетът продължи три часа, но Сергетов не забеляза как мина времето, докато пилотът не дойде да му каже, че са се приземили.

Той огледа с присвити очи покрития със сняг пейзаж на летище Внуково-2, летище само за VIP, разположено в покрайнините на Москва, и слезе по стълбичката на самолета до очакващата го лимузина ЗИЛ. Колата потегли веднага, без да спира на никой от постове на охраната. Зъзнещите на студа милиционери заставаха мирно, когато колата минаваше покрай тях, след което отново се заемаха с опитите си да се стоплят на минусовите температури. Слънцето грееше ярко, а небето беше ясно, като се изключе

няколкото малки облачета. Сергетов гледаше безцелно през прозореца, докато мозъкът му отново прехвърляше цифри, които беше проверил вече дузина пъти. Шофьорът от КГБ му беше казал, че в Политбюро го очакват.

Сергетов беше кандидат-член или член без право на глас на Политбюро само от шест месеца, което означаваше, че заедно със своите осем младши колеги той съветваше тринадесетте мъже, които единствени вземаха най-важните решения в Съветския съюз. Сергетов отговаряше за производството и разпределението на енергията. Той бе поел този пост през миналия септември и едва сега започваше да разработва плана си за пълна реорганизация на седемте регионални и всесъюзни министерства, които отговаряха за енергетиката. Те прекарваха по-голямата част от времето си в разправии помежду си, а Сергетов искаше сливането им в един отдел, отговарящ пряко пред Политбюро и Секретариата на КПСС вместо пред бюрократите от Министерския съвет. Той затвори очи за миг, за да благодари на бога — според него бог може би наистина съществуваше — за това, че първата му препоръка, дадена само преди месец, засягаше сигурността и политическата надеждност в много от нефтените полета. Той беше препоръчал конкретно да се засили русификацията на работната сила, която в по-голямата си част се състоеше от „чужденци“. По тази причина Сергетов не се страхуваше за кариерата си, която до момента представляваше една непрекъсната поредица от успехи. Той сви рамене. Задачата, пред която щеше да се изправи днес, щеше да реши бъдещето му във всички случаи. А заедно с това вероятно и бъдещето на родината му.

Зилът премина по „Ленинградский проспект“ и зави по улица „Горки“, като се движеше с пълна скорост по средното платно, което милицията пазеше изключително за ползване от властимащите. Лимузината мина покрай хотел „Интурист“, прекоси Червения площад и най-накрая се приближи към портала на Кремъл. Тук шофьорът спря за проверка на три поста. Часовите бяха от КГБ и от Таманската гвардия. След пет минути лимузината спря пред вратата на сградата на Министерския съвет. Тук охраната познаваше Сергетов и войниците му отдадоха чест, докато му държаха вратата отворена, за да бъде изложен на студа, колкото се може по-малко.

Политбюро правеше срещите си в стаята на четвъртия етаж едва от един месец, тъй като обичайните им помещения в сградата на стария Арсенал се реконструираха в момента. По-възрастните мъже мърмореха срещу загубата на царистките удобства, но Сергетов предпочиташе съвременното. „Крайно време е — помисли си той — партийните шефове да се заобиколят с продуктите на социализма вместо с мухлясалите вехтории на царското семейство.“

Когато влезе в стаята, вътре цареше гробна тишина. Петдесет и четири годишният технократ си помисли, че ако сега се намираха в Арсенала, атмосферата щеше да наподобява погребение, а напоследък погребенията бяха станали малко множко. Партията бавно се отървяваше от старците, които бяха преживели сталинския терор и днешните ѝ членове, все „млади“, петдесет или шестдесетгодишни мъже, най-последно получаваха право на глас. Караулът се сменяше, но смяната ставаше бавно, твърде бавно за Сергетов и неговото поколение от партийни шефове, въпреки че КПСС имаше нов Генерален секретар. Този човек вече беше дядо. Понякога на Сергетов му се струваше, че докато всички тези старци си отидат, той самият ще се е превърнал в старец. Но сега, оглеждайки се около себе си, той се почувства достатъчно млад.

— Добър ден, другари — каза Сергетов и подаде палтото си на един сътрудник, който моментално се оттегли, като затвори вратата след себе си. Мъжете в стаята седнаха по местата си. Сергетов също зае своето място, което се намираше по средата отдясно на масата.

Генералният секретар на Партията откри срещата. Гласът му беше спокоен и делови.

— Можете да започнете с доклада си, другарю Сергетов. Първо бихме искали да чуем обяснението ви за случилото се.

— Другари, снощи около двадесет и три часа московско време трима въоръжени мъже влезли в главния контролен комплекс на Нижневартовската рафинерия и извършили изключително сложен акт на саботаж.

— Кой са били? — попита остро министърът на отбраната.

— Успяхме да идентифицираме само двама от тях. Единият бандит е бил електротехник в рафинерията. Третият — Сергетов извади от джоба си една лична карта и я подхвърли върху масата — е бил старши инженер И. М. Толкадзе. Той очевидно е използвал

експертните си познания за контролните системи, за да предизвика огромен пожар, който бил бързо разпространен от вятъра. Отделение от десет граничари на КГБ се отзовало веднага на подадената тревога. Предателят, който все още не е идентифициран, успял да убие или рани петима от тях с автомата на пазача, който също е бил убит. След като говорих със сержанта — лейтенантът е бил убит, докато водел хората си — трябва да заявя, че граниচারите са реагирали бързо и професионално. Те ликвидирали предателите за броени минути, но не били в състояние да предотвратят пълното унищожение на инсталациите както в рафинерията, така и в нефтеното поле.

— След като граниচারите са реагирали толкова бързо, защо не са успели да предотвратят този акт? — запита ядосано министърът на отбраната. Той разгледа снимката на личната карта, без да прикрива омразата в очите си. — И какво изобщо е търсил този мюсюлманин с черен задник на обекта?

— Другарю, работата в сибирските полета е изключително тежка и ние имахме сериозни трудности при попълването на работните места там. Моят предшественик се опитал да принуди опитни работници от нефтените полета в Баку да се преместят в Сибир. Това се оказа груба грешка. Вие сигурно си спомняте, че първата ми препоръка през миналата година беше да се промени тази порочна практика.

— Отбелязано е, Михаил Едуардович — каза председателят. — Продължавайте.

— Постът на охраната записва всички телефонни и радиоразговори. Групата за бързо реагиране се е намесила за по-малко от две минути. За нещастие, караулното е долепено до старата сграда на контролния център. Настоящата сграда е била построена на разстояние три километра от старата, когато преди три години са получили новото западно оборудване. Трябвало е да се построи и ново караулно помещение, за което са били отделени и съответните материали. Изглежда обаче тези материали са били неправомерно използвани от директора на комплекса и секретаря на местния комитет на Партията за построяването на дачи на брега на реката на няколко километра от комплекса. Двамата бяха арестувани по моя заповед по обвинение в престъпление срещу държавата — докладва делово Сергетов. Никой от мъжете около масата не реагира и въпреки че не се каза нищо, решението бе взето с мълчалив консенсус — двамата мъже

бяха осъдени на смърт, а за подробностите щяха да се погрижат съответните министерства.

Сергетов продължи:

— Вече наредих да се засили охраната в обектите от петролната промишленост. Освен това, по мое нареждане семействата на известните ни предатели бяха арестувани в домовете си край Баку и в момента се разпитват от Държавна сигурност, заедно с всички, които са ги познавали или са работили с тях. Преди граничарите да успеят да ликвидират предателите, последните успели да саботират контролните системи на нефтеното поле по начин, който е предизвикал огромен пожар. Освен това са успели и да повредят уредите за управление, така че дори ако граничарите бяха успели да вкарат инженерен екип, който да възстанови управлението, едва ли нещо би могло да бъде спасено. Силите на КГБ са били принудени да евакуират сградата, която покъсно е била унищожена от огъня. Не е било възможно да се направи нищо. — Сергетов си спомни тежките изгаряния по лицето на сержанта и сълзите, които се стичаха по мехурите, докато разказваше за случилото се.

— Пожарната команда? — запита Генералният секретар.

— Повече от половината от пожарникарите са загинали, докато са се опитвали да потушат пожара — отвърна Сергетов. — Заедно с повече от сто граждани, които са се притекли на помощ в борбата за спасяването на комплекса. Не можем да търсим вината в тях, другарю. След като този мръсник Толкадзе е завършил пъкленото си дело, да се овладее огънят би било също толкова трудно, колкото и да се контролира земетресение. Досега пожарът е потушен в по-голямата си част, което се дължи най-вече на факта, че повечето от горивата, складираны в рафинерията, са изгорели за около пет часа, както и заради срутването на горната част на кладенците в нефтеното поле.

— Но как е възможно да се случи такава катастрофа? — запита един от старшите членове на Политбюро. Сергетов беше изненадан от тишината в стаята. Дали останалите не се бяха срещали вече и не бяха обсъждали проблема?

— Докладът ми от 20 декември посочва опасностите за обекти от този тип. В една зала е било съсредоточено управлението на помпи и клапани, разположени на площ от сто квадратни километра. Същото важи за всички наши големи петролни комплекси. От контролната зала

всеки запознат с контролните процедури би могъл да манипулира различните системи в полето както си поиска, като на практика може да накара целия комплекс да се саморазруши. Толкадзе е притежавал необходимите познания и умения. Той е бил азербайджанец, избран за специално обучение поради високата му интелигентност и предполагаема вяръност, завършил с отличие Московския държавен университет и членувал в местното бюро на Партията. Изглежда, че освен всичко това е бил и религиозен фанатик, способен на невероятно предателство. Всички хора, избити в контролната зала, са били негови приятели — или поне така са смятали. След петнадесет години в Партията, добра заплата, професионално уважение от страна на колегите, свой собствен лек автомобил, последните му думи са били пронизителен крясък към Аллах — каза с пресипнал глас Сергетов. — Надеждността на хората от този регион не може да бъде предвидена точно, другари.

Министърът на отбраната кимна отново.

— Е, какъв ефект ще има всичко това върху нефтодобива? — Половината от мъжете край масата се наведоха напред, за да чуят отговора на Сергетов.

— Другари, ще изгубим тридесет и четири процента от общия ни добив на суров петрол за период от поне една година, но най-вероятно ще бъдат три. — Сергетов вдигна очи от бележките си, за да види как безстрастните лица на останалите се свиват, сякаш някой им беше ударил шамар. — Ще се наложи отново да сондираме всички кладенци и да възстановим тръбопроводите от полето до рафинерията и до останалите направления. Загубата на рафинерията е сериозно нещо, но не е от първостепенно значение, защото рафинерията може да бъде построена отново, пък и в крайна сметка представлява по-малко от една седма от общите ни рафинерийни мощности. Основният удар за нашата икономика ще дойде от загубата на нефтодобива. В реално измерение, поради химическия характер на нефта от Нижневартоск, чистата загуба от прекратения нефтодобив не отразява действителното влияние, което катастрофата ще окаже върху икономиката ни. Сибирският нефт е „лек, сладък“ суров петрол, което означава, че в него се съдържа много по-голям процент от най-ценните съставки — онези, които използваме за производството на керосин, бензин и дизелово гориво например. Чистата загуба в тези три области е

съответно четиридесет и три процента от производството на бензин, четиридесет и осем процента от производството на керосин и петдесет процента от производството на дизелово гориво. Това са груби сметки, които направих по време на обратния полет, но точността им е в рамките на два процента от действителното. Екипът ми ще има точните данни до един ден.

— Половината? — запита тихо Генералният секретар.

— Точно така, другарю — отвърна Сергетов.

— Колко време ще ни бъде необходимо, за да възстановим нефтодобива и производството?

— Другарю Генерален секретар, ако докараме всички сонди и не ги спираме по двадесет и четири часа в денонощието, по мои груби сметки ще можем да започнем възстановяването на производството след дванадесет месеца. Почистването на обекта от развалините ще отнеме най-малко три месеца, а още три ще бъдат необходими за прехвърлянето на сондажното оборудване и започването на сондажните работи. Тъй като разполагаме с точна информация за местоположението и дълбочината на кладенците, обичайният елемент на несигурност следва да бъде изключен от уравнението. В рамките на една година, тоест шест месеца след започването на сондажните работи, ще започнем да изпомпваме нефта от кладенците, но пълното им възстановяване ще бъде постигнато след още две години. Докато правим всичко това, ще трябва да подменим УСИН оборудването, а също и...

— А какво е това УСИН? — запита министърът на отбраната.

— Усъвършенствуванa система за извличане на нефт, другарю министър. Ако кладенците бяха относително нови и се намираха под налягането на подземния газ, пожарът можеше да продължи със седмици. Както знаете, другари, това са кладенци, от които вече е изпомпено значително количество нефт. За да подобрим добива, вкарвахме в кладенците вода, с което се постига изпомпването на повече нефт. Възможно е обаче водата да е повредила нефтоносните пластове. Това е нещо, което нашите геолози се опитват да установят в момента. Прекъсването на хранването е премахнало силата, която изтласкваше нефта от земята и огньовете из нефтеното поле бързо са започнали да затихват, тъй като не е имало какво да ги подхранва. Когато тръгнах за Москва, повечето от тях вече бяха угаснали.

— Означава ли това, че е възможно да не успеем да възстановим нефтодобива си дори и след три години? — попита министърът на вътрешните работи.

— Точно така, другарю министър. Не съществува научна методика за определянето на приблизителното ниво на производството. Положението, в което се намираме, няма аналог в историята на Изтока или Запада. Можем да сондираме няколко кладенеца през следващите два-три месеца, за да получим по-точни данни. Инженерите от моя екип останаха на обекта и в момента се опитват да ускорят този процес, като използват наличното оборудване на обекта.

— Много добре — кимна Генералният секретар. — Следващият въпрос е колко дълго ще можем да работим при това положение.

Сергетов отново погледна бележките си.

— Другари, безспорно е, че за нашата икономика това е катастрофа с безпрецедентен размер. Зимата беше по-тежка от обикновено и това намали нефтените запаси под нормалното. Някои разходи в сектора на енергетиката трябва да останат относително непроменени. Така например, през миналата година за енергопроизводство са били използвани тридесет и осем процента от всичките ни нефтопродукти, което е много над заплануваното, тъй като добивът на въглища и природен газ не оправда очакванията, а ние разчитахме на тези продукти, за да намалим потреблението на нефт. Поради закъснялата модернизация ще бъдат необходими пет години, за да възстановим въглищните си мини. Добивът на природен газ в момента е намален поради лошите атмосферни условия. По технически причини е трудно да се добива природен газ при твърде ниски температури...

— Тогава накарайте мързеливите копелета от сондажните екипи да работят повече! — предложи шефът на Московския градски комитет на Партията.

— Вината не е в работниците, другарю — въздъхна Сергетов. — Проблемът е в машините. Ниските температури влияят на метала повече, отколкото на хората. Инструментите и машините се чупят, защото са станали по-крехки от студа. Лошите атмосферни условия силно затрудняват доставката на резервни части за обектите. Марксизмът-ленинизмът не може да заповядва на времето.

— Колко трудно ще бъде прикриването на сондажните работи?
— попита министърът на отбраната.

Сергетов беше изненадан.

— Трудно ли? Това е напълно невъзможно, другарю министър. Как можем да прикрием няколкостотин сондажни кули, всяка с височина от двадесет до четиридесет метра? Все едно да се опитаме да прикрием ракетните комплекси в Плесецк. — Сега Сергетов за първи път забеляза погледите, които си размениха министърът на отбраната и Генсекът.

— В такъв случай трябва да ограничим нефтопотреблението в енергетиката — заяви Генералният секретар.

— Другари, позволете ми да ви съобщя някои груби цифри за нефтопотреблението в страната ни. Моля да ме извините, че ще ги цитирам по памет, защото в момента годишният отчет на отдела все още не е завършен. През изминалата година сме произвели 589 милиона тона суров нефт. Това е с тридесет и два милиона тона по-малко от планираното и количеството щеше да бъде още по-малко, ако не бяхме предприели мерките за подобряване на нефтодобива, за които вече споменах. Приблизително половината от добития нефт е бил полурафиниран в мазут за употреба в ТЕЦ-овете, котлите на заводите и други подобни. По-голямата част от нефта просто не може да се използва по друг начин, защото имаме само три — извинете, вече само две — рафинерии, които разполагат със сложните камери за каталитично крекиране, необходими за рафинирането на тежкия суров нефт в леки дестилати. Горивата, които произвеждаме се използват за различни нужди на икономиката ни. Както вече споменах, тридесет и осем процента отиват за производството на енергия, и за наше щастие, по-голямата част от това количество е мазут. Що се отнася до полеките горива като дизел, газьол, бензин и керосин, почти половината от миналогодишното им производство е отишла за селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост, транспорта на стоки и услуги, общественото потребление, пътническият транспорт и за военни нужди. С други думи, другари, след загубата на Нижневартковската рафинерия няма да можем да произвеждаме достатъчно нефтопродукти, за да задоволим търсенето от изброените по-горе крайни потребители, да не говорим, че за металургията, тежкото машиностроене, химическата

промишленост, строителството и износа за братските социалистически страни и за света няма да остане нищо.

— В отговор на конкретния ви въпрос, другарю Генерален секретар — продължи Сергетов, — вероятно ще успеем да наложим скромни ограничения в потреблението на леки нефтопродукти за нуждите на енергетиката, но ние дори и сега имаме сериозен недостиг на електроенергия, който се изразява в частични или пълни спирания на тока. Понататъшни съкращения в енергопроизводството ще се отразят неблагоприятно на такива жизненоважни държавни дейности като фабричното производство и железопътния транспорт. Вие сигурно си спомняте, че преди три години извършихме експеримент, свързан с промяна на напрежението на генерираната електроенергия с цел спестяване на горива и това доведе до повреди в електродвигателите на заводите в целия Донецки индустриален басейн.

— Какво е положението с въглищата и природния газ?

— Другарю Генерален секретар, добивът на въглища вече е спаднал с шестнадесет процента под заплануваното и продължава да спада. Това наложи голям брой работещи с въглища котли да бъдат преоборудвани за работа с нефта. Преоборудването на нафтовите котли за работа с въглища е скъп и дълъг процес. Преминаването към използване на природен газ е много по-привлекателна и евтина алтернатива, по която работим отдавна. Добивът на природен газ също е под планирания, но се подобрява. Очакванията ни бяха, че през настоящата година ще преизпълним плана в тази насока. Тук обаче трябва да отчетем факта, че голяма част от природния ни газ се изнася за Западна Европа, като по този начин си осигуряваме валута, с която закупуваме нефт и зърно на световния пазар.

Членът на Политбюро, чийто ресор беше селското стопанство, се намръщи при последната забележка. Сергетов се зачуди колко ли души се бяха простили с кариерата си заради неспособността си да подобрят състоянието на съветското селско стопанство. Изключение беше сегашният Генсек, който беше успял да направи кариера в Партията независимо от неуспехите си в селскостопанския сектор. Но добрите марксисти не трябваше да вярват в чудеса. Едва сега Сергетов започваше да разбира, че за издигането си Генералният секретар бе заплатил висока цена.

— И какво предлагате, Михаил Едуардович? — запита министърът на отбраната с обезпокояваща загриженост.

— Другари, ние трябва да се справим с този проблем, като подобрим ефективността на всички нива от икономиката ни. — Сергетов изобщо не се спря върху необходимостта от увеличаване вноса на нефт. Недостигът, за който беше говорил, щеше да се изрази в повече от тридесетократно увеличаване на вноса, а валутният резерв можеше да покрие едва двукратно увеличение във вноса на нефт. — Ще трябва да увеличим производството и качествения контрол във фабрика „Барикада“ във Волгоград, която произвежда сондажни кули, както и да закупим повече сондажно оборудване от Запада, за да можем да разширим проучването и експлоатацията на съществуващите нефтополета. Освен това ще трябва да увеличим и строителството на атомни електроцентрали. За да запазим съществуващото производство, можем да наложим лимит на потреблението на горива за камиони и лични автомобили, тъй като всички знаем, че в този сектор има големи разхищения, които достигат до една трета от общото потребление. Можем временно да намалим количеството горива за военни нужди, а вероятно и да прехвърлим част от военното тежко машиностроене към необходимите промишлени сектори. Изправени сме пред три много тежки години — но само три — обобща Сергетов с оптимистичен тон.

— Другарю, вие нямате голям опит във външните работи и отбраната, нали? — попита министърът на отбраната.

— Никога не съм твърдял противното — отговори тревожно Сергетов.

— Тогава ще ви обясня защо предложението ви е неприемливо. Ако направим това, което предлагате, Западът ще разбере за кризата, в която се намираме. Увеличаването на вноса на нефт и неприкритите ни действия в Нижневартовск ще бъдат достатъчно ясен индикатор за това, което става тук. Така ще станем уязвими в техните очи и те ще се опитат да се възползват от тази уязвимост. Същевременно — той удари с юмрук върху тежката дъбова маса — вие ни предлагате да намалим запасите от гориво за силите, които ни защитават от Запада!

— Другарю министър на отбраната, аз съм инженер, а не войник. Вие ми поискахте техническа оценка и аз ви я дадох. — Сергетов потисна раздражението си. — Положението е много сериозно, но не засяга стратегическите ни ракетни сили. Не могат ли те сами да ни

защитят от империалистите по време на периода на възстановяване? — „Ако не могат, защо тогава сме ги създали? — помисли си Сергетов. — Защо сме хвърлили всичките тези пари за безполезни дупки в земята? Не можеха ли те да унищожат Запада десет пъти? И сега това не се оказва достатъчно?“

— А не ви ли е хрумвало, че Западът няма да ни позволи да закупим необходимото оборудване? — запита партийният теоретик.

— Че кога капиталистите са отказвали да ни продават...

— А кога капиталистите са имали такова мощно оръжие срещу нас? — намеси се Генсекът. — За първи път Западът има възможността да се справи с нас само за една година. Какво ще стане, ако решат да спрат продажбите на зърно за страната ни?

Сергетов не беше мислил за това. Последната реколта се беше оказала твърде ниска, за седми път през изминалите единадесет години, и сега Съветският съюз трябваше да внася огромни количества пшеница. При това през настоящата година единствените надеждни източници, от които можеха да се закупят такива количества, бяха Съединените щати и Канада. Лошото време в Западното полукълбо бе нанесло големи щети на реколтата в Аржентина, а донякъде и в Австралия, докато САЩ и Канада бяха регистрирали обичайните рекордни добиви. В момента във Вашингтон и Отава се провеждаха преговорите за уреждане на доставките и американците не създаваха никакви пречки. Единственият проблем беше, че високата цена на американския долар правеше зърното им твърде скъпо. От друга страна, за доставянето на такова количество зърно щяха да бъдат необходими месеци. Сергетов си помисли колко лесно можеха да се уредят някои „технически затруднения“ в зърнените складове на Ню Орлиънс и Балтимор, които да забавят или дори да предотвратят изцяло доставките в такъв критичен момент?

Той се огледа. Край масата седяха двадесет и двама души, от които само тринадесет — днес един от тях отсъстваше — можеха да вземат жизненоважни решения. Всички те мълчаливо обмисляха какво щеше да се случи, ако оставеха повече от двеста и петдесет милиона работници и селяни гладни и без осветление, а бойците на Червената армия, МВР и КГБ откриеха, че доставките им на гориво, от които зависеше тяхната подготовка и подвижност, са ограничени.

Членовете на Политбюро бяха измежду най-влиятелните в света и при това влиянието им беше много по-голямо, отколкото това на западните им колеги. Те не даваха отчет пред никого — нито пред Централния комитет на Комунистическата партия, нито пред Върховния съвет, а най-малко пък пред собствения си народ. Те не бяха се разхождали по улиците на Москва от години; вместо това ръчно изработени лимузини с шофьори ги откарваха до луксозните им апартаменти в Москва или до церемониалните им извънградски дачи. Ако изобщо пазаруваха сами, то това ставаше в охранявани магазини, до които достъп имаше само партийният елит. Тях ги преглеждаха лекари в клиники, създадени специално за партийния елит. Заради всичко това тези мъже се смятаха за господари на собствената си съдба.

Едва сега започваха да осъзнават, че като всички други хора те също се подчиняваха на съдба, която тяхната огромна лична власт правеше още по-неуправляема.

Те живееха в държава, чиито поданици изпитваха недостиг на храна и живееха в мизерни апартаменти. Единствената стока, която можеше да се намери в изобилие в тази страна, бяха плакатите и лозунгите, възхваляващи съветския прогрес и съветската солидарност. Сергетов знаеше, че някои от мъжете около масата всъщност вярваха на тези лозунги. Понякога и той им вярваше, най-вече от уважение към идеализма на младостта си. Но съветският прогрес не беше нахранил народа, а колко ли щеше да се задържи съветската солидарност в сърцата на гладните, оставени на тъмно и студено, хора? Дали тогава те щяха да се гордеят с ракетите, разположени в сибирските гори? Дали щяха да се гордеят с хилядите танкове и оръдия, произвеждани всяка година? Щяха ли да чувстват вдъхновение всеки път, когато погледнеха към небето, на което се намираше съветска орбитална станция „Салют“, или щяха да се питат с какво се храни партийният елит? Допреди година Сергетов беше шеф на Регионален комитет на партията в Ленинград и внимателно беше изслушвал разказите на подчинените си за вицовете и оплакванията, дочути по опашките, на които хората трябваше да се редят за два хляба, за паста за зъби или за обувки. Откъснат още тогава от трудностите на живота в Съветския съюз, той често се беше чудил дали някой ден бремето на обикновения работник нямаше да стане твърде непосилно. Как щеше да разбере, ако

това станеше? Как щеше да разбере сега? Дали изобщо някой от по-възрастните мъже в стаята щеше да успее да разбере?

„Народ“ беше съществително от мъжки род, но този народ беше изнасилен във всякакъв смисъл: масите, онази безлична тълпа от мъже и жени, които ежедневно се съсипваха от работа във фабриките и колхозите, прикрили мислите си зад намръщени лица. Членовете на Политбюро си казваха, че работниците и селяните не протестират срещу лукса, който вървеше с отговорността. В крайна сметка, стандартът на живот в страната се беше подобрил с реални измерения. Това беше обвивката. Само че сега на обвивката ѝ предстоеше да бъде разкъсана. Какво ли щеше да се случи тогава? Николай II не бе знаел. Мъжете около масата обаче знаеха.

Министърът на отбраната наруши тишината.

— Всичко е много просто — ние трябва да си осигурим нефт. Алтернативата е осакатена икономика, гладни граждани и намалена отбранителна способност. Последствията от тази алтернатива са напълно неприемливи.

— Не можем да купим нефт — посочи един кандидат-член.

— Тогава трябва да си го вземем.

ФОРТ МИЙД, МЕРИЛЕНД

Боб Толанд се намръщи при вида на тортата. „Не трябва да ям десерта“, припомни си мислено аналитикът от разузнаването. Но комисарят от Националната агенция по сигурността даваше прием само веднъж седмично и тази торта му беше любимата, пък и в нея имаше само около двеста калории. И това беше всичко. Щеше да му се наложи да прекара още пет минути на тренажора, когато се прибереше вкъщи.

— Какво мислиш за онази статия във вестника, Боб? — попита го един от колегите му.

— За рафинерията ли? — Толанд хвърли един поглед към идентификационната значка на колегата си. Събеседникът му нямаше достъп до данни от спътниковото разузнаване. — Изглежда, че са си запалили хубаво огънче.

— Не си ли виждал нещо официално по въпроса?

— Нека просто да кажем, че изтеклата в пресата информация идва от източник с по-високо ниво на достъп от моето.

— „Строго секретно“ за публикуване? — Двамата се разсмяха.

— Нещо такова. В статията имаше информация, за която аз не знаех — каза Толанд и в по-голямата си част това беше вярно. Пожарът беше потушен и хората в неговия отдел се питаха как ли Иван бе успял да се справи толкова бързо с огнената стихия. — Няма да им се отрази зле. В крайна сметка при тях нали няма милиони хора, които да им задръстват пътищата по време на летните отпуски?

— Предполагам, че не. Как е тортата?

— Не е зле. — Толанд се усмихна и се зачуди дали изобщо ще трябва да изкара няколкото допълнителни минути на тренажора.

МОСКВА, РСФСР

Политбюро се събра отново в девет и тридесет часа на следващата сутрин. През двойните прозорци се виждаше сивото небе, замъглено от силния сняг, който вече беше натрупал петдесетсантиметрова бяла покривка върху земята. Сергетов си помисли, че вечерта по хълмовете на парка „Горки“ щеше да има пързалки. Снегът по двете замръзнали езера щеше да бъде почистен, за да се освободи място за каране на кънки под светлината на лампите и звуците на музиката на Чайковски и Прокофиев. Московчани щяха да се смеят, да си пият водката и да се наслаждават на студа, без дори да предполагат какво щеше да бъде казано в тази стая и какъв обрат щеше да приеме животът им.

Срещата на Политбюро от предния ден беше завършила в четири часа следобед, след което петимата души от Съвета по отбраната се бяха срещнали насаме. Дори и някои от пълноправните членове на Политбюро нямаха глас при вземането на решения от този съвет.

От стената в далечния край на стаята ги наблюдаваше от портрет в пълен ръст Владимир Илич Улянов Ленин, революционното светило на съветския комунизъм. Високото му чело беше отметнато назад, сякаш той се наслаждаваше на лекия ветреца, а втренчените му очи гледаха напред към славното бъдеще, което строгото му лице възвествяваше и което „науката“ марксизъм-ленинизъм наричаше историческа предопределеност. Славно бъдеще. „Чие бъдеще? — запита се Сергетов. — Какво се случи с нашата революция? Какво стана с нашата Партия? Дали другарят Илич наистина е искал всичко да бъде такова, каквото е сега?“

Сергетов погледна към Генсека, „младият“ мъж, за когото Западът смяташе, че има пълен контрол върху държавата и партията, човекът, който прокарваше промяната. Издигането му до най-високия партиен пост беше изненадало някои хора, между които и самия Сергетов. Той си помисли, че Западът все още гледаше към Генералния секретар със същата надежда, с която бяха изпълнени някои от по-младите партийни членове при избирането му. Пристигането на Сергетов в Москва обаче беше убило всичките му илюзии. Още една разбита мечта. Мъжът, който беше прикривал години на провали в селското стопанство зад щастлива усмивка, сега прилагаше чара си в много по-голям мащаб. Той работеше много и никой край масата не можеше да му отрече това, но задачата му беше неизпълнима. За да достигне дотук, той се беше принудил да даде твърде много обещания и да склучи твърде много сделки със старата гвардия. Дори и „младите“ петдесет и шестдесетгодишни мъже, които беше вкарал в Политбюро, бяха свързани по някакъв начин с предишните режими. На практика нищо не се беше променило.

Западът, изглежда, не можеше да приеме това. От времето на Хрущов никой не беше управлявал еднолично. Авторитарното управление носеше опасности, които по-старото поколение в партията си спомняше много добре. По-младите бяха чували разказите за големите чистки на Сталин толкова много пъти, че си бяха научили урока наизуст, а армията също не беше забравила какво беше направил Хрущов с йерархичната ѝ структура. Единственото правило в Политбюро беше оцеляването — също като в джунглата. Всички смятаха, че само колективното управление гарантира колективната безопасност. Затова и хората, които биваха избирани на поста Генерален секретар, се избираха не толкова заради личния им динамизъм, колкото заради партийния им опит. Партията беше организация, която не награждаваше хората, открояващи се твърде ярко сред тълпата. Подобно на Брежнев, Андропов и Черненко, сегашният шеф на партията не притежаваше личностна сила, която да му позволи да налага волята си над хората в стаята. Той бе правил много компромиси, за да заеме настоящия си пост, и щеше да му се наложи да прави още много компромиси, за да го задържи. Истинските блокове на властта бяха аморфни структури, представляващи взаимоотношения между хора, които се променяха според

обстоятелствата и бяха подвластни само на личната изгода. Истинската власт лежеше в самата партия.

Партията управляваше всичко, но вече не се представляваше само от един човек. Тя се беше превърнала в съвкупност от различни интереси, които бяха представени в Политбюро от още дванадесет души освен Генсека. Министерството на отбраната имаше свои интереси, КГБ, Министерството на тежкото машиностроене и дори Министерството на селското стопанство имаха свои интереси. Всеки от тези интереси движеше определен клон от властта, а шефовете им се съюзяваха помежду си, за да осигурят собствените си позиции. Генералният секретар щеше да се опита да промени всичко това, като постепенно щеше да запълни освободените от смъртта длъжности с предани нему хора. Дали тогава и той като своите предшественици нямаше да научи, че край тази маса верността беше най-непостоянното нещо? Засега обаче той все още носеше бремето на своите собствени компромиси. Докато не назначеше свои хора на ключовите постове, Генералният секретар беше само най-изтъкнатият член на една група, която можеше да го свали със същата лекота, с която бяха свалили и Хрущов. Как ли щеше да реагира Западът, ако знаеше, че „динамичният“ Генсек беше просто изпълнител на чужди решения? Дори и сега той не заговори пръв.

— Другари — започна министърът на отбраната. — Съветският съюз трябва да се снабди с нефт, и то с най-малко двеста милиона тона повече, отколкото можем да произведем. Такива количества нефт съществуват, при това само на неколкостотин километра от нашата граница. В Персийския залив има повече нефт, отколкото някога ще ни бъде необходим. Ние, разбира се, сме достатъчно силни, за да си го вземем. В рамките на две седмици можем да съберем достатъчно самолети, въздушнопреносими войски, които да завземат и прочистят тези полета. За съжаление, няма начин да избегнем отведен удар от страна на Запада, Европа, Япония, а в по-малка степен и от Съединените щати. Държавите-членки на НАТО нямат възможността да защитават нефтените полета в Персийския залив с конвенционални средства. Американците имат Сили за бързо реагиране, разположени в района, една празна щабквартира и няколко лековъоръжени бойни единици. Дори и със стационарното си оборудване на Диего Гарсия те не могат да се надяват да спрат нашите въздушнопреносими и

механизирани сили. Ако все пак решат да опитат, техните елитни войски ще бъдат превъзхождани по численост и ще бъдат пометени за няколко дни. В този случай алтернативата им ще бъде само една: ядрени оръжия. Това е реален риск, който не можем да пренебрегнем. Знаем със сигурност, че американските военни планове предвиждат използването на ядрено оръжие в случай като гореописания. В американската база на Диего Гарсия има достатъчно такива оръжия и е почти сигурно, че те ще бъдат използвани. Следователно, преди да завладеем Персийския залив, трябва да направим нещо друго. Трябва да елиминираме НАТО като политическа и военна сила.

Сергетов седеше в кожения си стол и не можеше да повярва на ушите си. За какво говореше този човек? Той направи огромно усилие да не промени изражението си. Министърът продължи да говори:

— Ако НАТО слезе от сцената, САЩ ще се окажат в интересно положение. Те ще могат да задоволят нуждите на енергетиката си с доставки от източници в Западното полукълбо, при което ще отпадне нуждата да защитават арабските страни, които и без това не са много популярни в средите на еврейските ционисти в Съединените щати.

Сергетов се зачуди дали те наистина вярваха, че Съединените щати щяха да си седят, без да предприемат нищо. Какво ли се бе случило по време на късната следобедна среща вчера?

Най-накрая един човек в стаята сподели загрижеността му.

— Значи единственото нещо, което трябва да направим, е да завладеем Западна Европа, така ли, другарю? — попита един от кандидат-членовете. — Не са ли това държавите, за силата на чиито конвенционални сили ни предупреждават всяка година? Всяка година вие ни казвате каква огромна заплаха представляват армиите на НАТО за нас, а сега просто заявявате, че трябва да ги завладеем? Извинете ме другарю министър на отбраната, но нямат ли Франция и Англия свои собствени ядрени оръжия? И на какво основание смятате, че Съединените щати няма да изпълнят договорното си задължение да използват ядрено оръжие за защита на НАТО?

Сергетов беше изненадан, че един кандидат-член беше поставил проблема толкова открито. Изненадата му нарасна още повече, когато на въпроса даде отговор министърът на външните работи. Още едно парче от загадката. Но какво ли мислеше КГБ за всичко това и защо нямаше техен представител на заседанието? Председателят им се

възстановяваше след операция, но все някой трябваше да присъства... освен ако всичко не беше уредено още от предишната вечер.

— Нашите цели трябва да бъдат ограничени и това е очевидно. Това ни изправя пред няколко политически задачи. На първо място, трябва да накараме Съединените щати да се почувстват сигурни, да притъпим вниманието им, докато не стане твърде късно да реагират със сила. На второ място, трябва да се опитаме да разбием НАТО като политически съюз. — Тук външният министър си позволи една от редките си усмивки. — Както знаете, КГБ работи върху такъв план през последните няколко години. Планът е вече завършен и аз ще ви го изложа накратко.

Той направи това и Сергетов се възхити на дързостта му. Сега той разбираше баланса на силите в стаята по друг начин. Зад всичко стоеше КГБ. Как не се беше досетил по-рано. Но дали останалите в Политбюро щяха да се съгласят с предложението?

Министърът продължи:

— Сега вече разбирате как ще стане всичко. В определения момент парче след парче от мозайката ще си дойдат на мястото. Когато са налице всички предпоставки и водите са размътени основно, като се има предвид, че ние ще обявим нежеланието си да заплашваме пряко двете независими ядрени сили, ние смятаме, че ядреният риск, колкото и реален да е той, е по-малък от риска, пред който нашата икономика вече е изправена.

Сергетов се отпусна назад в стола си. Значи всичко се свеждаше до това: войната не е толкова рискована, колкото мир без храна и отопление. Решението беше взето предварително. А може би не беше? Дали някаква комбинация от членове на Политбюро нямаше властта или авторитета, с които да промени това решение? Трябваше ли той самият да се осмели да се противопостави на цялата тази лудост? По-умно щеше да бъде първо да зададе въпрос за опипване на почвата.

— Способни ли сме да победим НАТО? — запита той. Тръпки го полазиха, когато чу хладнокръвния отговор:

— Разбира се — отвърна министърът на отбраната. — Вие за какво мислите, че имаме армия? Вече се консултирахме със старшите командири.

„Когато миналия месец ни помолихте за повече стомана за производството на танкове, май не оправдахте иска си с обяснението,

че НАТО е твърде слаб, другарю министър“ — помисли си ядосан Сергетов, но не посмя да изкаже мисълта си на глас. Какви ли машинации бяха проведени? Дали някой беше говорил с военните съветници или министърът на отбраната се беше позовал единствено на неговия прехвален личен опит? Дали Генералният секретар се беше оставил да бъде притиснат от министрите на отбраната и външните работи? Дали изобщо се беше опитал да протестира? Така ли се вземаха решенията, от които зависеше съдбата на нациите? Какво ли би казал Владимир Илич за всичко това?

— Другари, това е лудост! — заяви Пьотр Бромковский. Болнав, на повече от осемдесет години, той беше най-старият от всички и от време на време започваше да дърдори за отдавна отминалите години на идеализъм, в които членовете на КПСС действително бяха вярвали, че са водещата сила на историята. Чистките на Йосифцината бяха сложили край на идеализма. — Да, ние сме изправени пред огромна икономическа опасност. Да, сигурността на държавата е застрашена, но трябва ли да сменяме тази заплаха с още по-голяма? Помислете си само какво може да се случи! Колко време ще ви бъде необходимо, другарю министър на отбраната, за да подготвите кръстоносния си поход срещу НАТО?

— Увериха ме, че армията ни ще бъде в пълна готовност за бойни действия след четири месеца.

— Четири месеца. Предполагам, че след четири месеца ще имаме гориво — достатъчно гориво, — за да започнем война! — Петя беше стар, но не беше глупав.

— Другарю Сергетов. — Генералният секретар посочи през масата, избягвайки отговорността за пореден път.

Коя страна трябваше да вземе? Младият кандидат-член взе моментално решение.

— Запасите ни от леки горива като бензин, дизел и други подобни са големи за момента. — Сергетов не можеше да не признае това. — Ние винаги се възползваме от студените зимни месеци, в които потреблението на такива горива е най-ниско, за да попълним резервите си. Към тях можем да прибавим и стратегическите си отбранителни запаси, които ще стигнат за четиридесет и пет...

— За шестдесет! — намеси се настоятелно министърът на отбраната.

— Четиридесет и пет дни е по-реалистичен срок, другарю — не отстъпи Сергетов. — Отделът ми проучи потреблението на горива за военни нужди в рамките на програма за увеличаване на стратегическите отбранителни резерви — нещо, на което през изминалите години не е обръщано голямо внимание. С определени промишлени жертви и ако намалим потреблението в някои други сектори, ще можем да увеличим запасите за военни цели до шестдесет, може би дори до седемдесет дни, като освен това ще можем да осигурим и гориво за ученията. Краткосрочните икономически последствия ще бъдат незначителни, но това ще се промени към средата на лятото. — Сергетов направи пауза. Той не можеше да повярва с каква лекота беше подкрепил все още неизреченото решение. „Продадох ли душата си, или се държах като истински патриот? И аз ли съм станал същият като останалите около тази маса? Не казах ли просто истината и ако е така, то каква е истината?“ Единственото, за което можеше да бъде сигурен, беше, че е оцелял. Засега. — Както ви казах вчера, ние имаме възможност да реструктурираме донякъде производството на дестилати. Ако това стане, моят екип смята, че ще можем да увеличим производството на горива за военни цели с девет процента. Увеличението е изчислено на база на намалените производствени мощности. Длъжен съм обаче да ви предупредя, че според моя екип всички съществуващи оценки за разхода на гориво в бойни условия са твърде оптимистични. — Най-накрая слаб опит за протест.

— Дайте ни горивото, Михаил Едуардович — усмихна се студено министърът на отбраната, — и ние ще се погрижим то да бъде използвано по предназначение. Според моите аналитици ще успеем да постигнем целите си за две седмици, а може би дори и по-малко, но аз отчитам силата на натовските армии и ще удвоя това предположение на тридесет дни. Дори и тогава ще имаме повече от достатъчно гориво.

— Какво ще стане, ако НАТО разбере за намеренията ни? — попита старецът Петя.

— Няма да разберат. Ние вече подготвяме маскировката, с която ще ги подлъжем. НАТО не е здрав съюз. Министрите на държавите-членки постоянно се карат за размера на вноските за членство. Народите им са разделени и мекушави. Те не могат да стандартизират въоръжението си и по тази причина в доставките им цари пълен хаос.

И което е най-важното, най-силният им член е отделен на пет хиляди километра от Европа чрез океан. Съветският съюз се намира само на една нощ път с влак от границата на Германия. Но, Петя, стари приятелю, аз все пак ще отговоря на въпроса ти. Ако всичко се провали и намеренията ни бъдат разкрити, ние винаги можем да спрем, като кажем, че просто сме провеждали учения, и да се върнем към мирновременни условия — все едно нищо не се е случило. Трябва да ударим едва когато сме достатъчно подготвени. Винаги можем да дадем отбой.

Всички край масата знаеха, че това е лъжа, при това умна лъжа, защото никой от присъстващите не можеше да я обори. Че коя армия обявяваше мобилизация, за да бъде разпусната? Никой друг не посмя да се изкаже против предложението на министъра на отбраната. Бромковский продължи да дърдори в продължение на още няколко минути, цитирайки писанията на Ленин за заплахите над родината на световния социализъм, но дори това не предизвика никаква реакция. Опасността за държавата — всъщност опасността за партията и за Политбюро — беше очевидна. По-лошо не можеше да стане. Алтернативата беше война.

След десет минути Политбюро гласува. Единадесет души гласуваха „за“ и двама „против“ започването на война. Машината беше задвижена.

ДАТА-ЧАС 02/03 17:15 ЕКЗЕМПЛЯР 01 ОТ 01
СЪВЕТСКИ ДОКЛАД

БС-Съветски доклад, Бйт, 2310*FL*

ТАСС потвърждава пожара в нефтеното поле*FL*

ЗАБЕЛЕЖКА НА РЕДАКТОРА: Преместен за
СЪБОТА следобед*FL*

ОТ: Патрик Флин*FC*

Кореспондент на АП в Москва

МОСКВА (АП) — Днес съветската информационна агенция ТАСС потвърди, че в западносибирския район на Съветския съюз е избухнал „сериозен пожар“.

Статия на последната страница на официоза на КПСС „Правда“ отбелязва събитието, като коментира, че

„героичните пожарникари“ са спасили безброй животи със своите умения и преданост към дълга, като освен това са предотвратили и по-големи повреди в съседните нефтодобивни съоръжения.

Според статията пожарът е възникнал в резултат на „техническа неизправност“ в автоматичните системи за контрол на рафинерията и се е разпространил бързо, но е бил потушен „не без жертви между храбрите мъже, призвани да се борят с огъня, и смелите работници, притекли се на помощ на своите другари“.

Въпреки оценките в западните доклади, пожарът е бил потушен по-бързо от очакваното. Сега западни официални лица коментират възможността в Нижневартонската рафинерия да е била монтирана сложна противопожарна система, която е позволила на Съветите да потушат пожара.

АБ-БА-2-3 16:01 EST*FL*

КРАЙ НА ДОПИСКАТА

ГЛАВА ТРЕТА

СЪОТНОШЕНИЕ НА СИЛИТЕ

МОСКВА, РСФСР

— Никой не ме е питал — обясни началникът на Генералния щаб маршал Савирин. — Не са искали от мен оценка на ситуацията. Политическото решение вече беше взето, когато ми се обадиха в четвъртък вечер. Спомняш ли си откога министърът на отбраната не е искал от мен да взема важно решение след преценка на всички обстоятелства?

— И какво им каза? — попита маршал Рожков, главнокомандващ Сухопътните сили.

Преди да отговори, началникът му се усмихна с тъжна ирония в очите.

— Че въоръжените сили на Съветския съюз са в състояние да изпълнят задачата, ако им се дадат четири месеца за подготовка.

— Четири месеца... — Рожков се загледа през прозореца. После се обърна. — Няма да успеем да се подготвим за толкова кратко време.

— Бойните действия започват на 15 юни — отвърна Савирин. — Трябва да бъдем готови, Юри. Да не мислиш, че имах избор? Трябваше ли да кажа: „Съжалявам, другарю Генерален секретар, но Съветската армия не е в състояние да изпълни възложената ѝ задача“? Веднага щяха да ме освободят от длъжност и да сложат на мое място някой по-управляем... и ти знаеш кого щяха да назначат. По-приятно ли щеше да ти бъде, ако началник ти станеше маршал Бухарин?

— Този глупак! — изръмжа Рожков. Същият този Бухарин, тогава все още с чин генерал-лейтенант, беше мозъкът, който беше измислил плана за нахлуването на Съветската армия в Афганистан. В професионално отношение той беше абсолютен некадърник, но политическите му връзки не само бяха спасили кариерата му, но и го бяха издигнали почти до самия връх на униформената власт. Хитър човек беше Бухарин. Той никога не беше участвал лично в

планинските боеве в Афганистан, но пък можеше да покаже гениалния си план на хартия, оплаквайки се, че лошото му изпълнение след назначаването му за началник на Киевска военна област — вратата към маршалския жезъл — е провалило операцията.

— Е, искаш ли той да седи в този кабинет и да ти налага своите планове? — попита Савирин. Рожков поклати глава отрицателно. Двамата със Савирин бяха приятели още от времето, когато всеки от тях беше командвал танков взвод от един и същ полк, малко преди последния щурм срещу Виена през 1945 година.

— Как ще се оправим? — поинтересува се Рожков.

— „Червена буря“ — отвърна маршалът. „Червена буря“ се наричаше планът за механизизирана атака на Западна Германия и страните от Бенелюкса. Този план се коригираше постоянно с най-новите данни за структурата на силите на двете страни и предвиждаше кампания в рамките на две до три седмици, започваща след бърза ескалация на напрежението между Изтока и Запада. Независимо от това, в съответствие със стандартната съветска военна доктрина, в плана бяха заложили стратегическа изненада като предпоставка за успех и използването само на конвенционални оръжия.

— Поне не говорят за ядрено оръжие — каза Рожков. Други планове с други наименования предвиждаха употребата на тактически и дори стратегически ядрени оръжия — възможност, за която никой здравомислещ мъж в униформа не желал да си помисли. Политиците можеха да си говорят каквото си искат, но тези професионални войници знаеха много добре, че използването на ядрено оръжие беше уравнение с много неизвестни. — Каква е маскировката?

— Прикритието се състои от две части. Първата е чисто политическа и е насочена срещу Съединените щати. Втората ще бъде проведена от КГБ непосредствено преди започването на войната. За нея отговаря Група „Север“ на КГБ. Знаеш за какво става дума, преди две години разглеждахме техния план.

Рожков кимна. Група „Север“ беше създадена през седемдесетте години от тогавашния шеф на КГБ Юрий Андропов — специална комисия, в която влизаха началници на отдели в КГБ. Целта ѝ беше да проучва възможността за разцепване на НАТО като съюз и като цяло да провежда политически и психологически операции с цел

отслабване решителността на Запада. Конкретният план на групата за разтърсване на политическата и военната структура на НАТО като подготовка за война беше великолепен пример за измама. Само че дали щеше да свърши работа на практика? Двамата старши офицери си размениха иронични погледи. И те като повечето професионални войници не вярваха на шпионите и на техните планове.

— Четири месеца — повтори Рожков. — Чака ни много работа. А какво ще правим, ако магията на КГБ не свърши работа?

— Планът е добър. Необходимо е да залъжем Запада само за една седмица, въпреки че ще е по-добре, ако са две. Ключът, разбира се, е бързината, с която НАТО може да приведе армиите си в пълна бойна готовност. Ако успеем да забавим мобилизационния им процес само със седем дни, победата ни е гарантирана...

— А ако не успеем? — попита рязко Рожков, който знаеше, че дори и седемдневното забавяне не може да даде пълни гаранции.

— Тогава победата няма да бъде гарантирана, но балансът на силите е в наша полза и ти знаеш това, Юри.

Възможността мобилизираните сили да бъдат демобилизирани изобщо не беше обсъждана с началника на Генералния щаб.

— Преди всичко, ще трябва да подобрим дисциплината във въоръжените сили — каза главнокомандващият Сухопътните сили. — Освен това ще трябва и незабавно да уведомя старшите ни командири. Налага се веднага да започнем интензивни бойни учения. Как стои въпросът с горивото?

Савирин подаде на подчинения си своите бележки.

— Можеше да бъде и по-зле. Имаме достатъчно гориво за интензивни бойни учения. Задачата ти не е лесна, Юри, но четири месеца са достатъчни за изпълнението ѝ, нали?

Не бяха достатъчни, но Рожков не виждаше смисъл да казва това.

— Както сам каза, имаме четири месеца, за да подобрим дисциплината. Ще имам ли свобода на действие?

— В рамките на ограниченията.

— Едно е да накараш редника да изпълнява моментално заповедите на сержанта, но съвсем друго нещо е да превърнеш офицери, свикнали да се занимават с административни задачи, в полеви командири. — Рожков заобиколи проблема, но началникът му го разбра достатъчно добре.

— Имаш свобода на действие и за двете, Юри. Само че действай внимателно, за да не загазим и двамата.

Рожков кимна. Той познаваше човека, който можеше да се справи със задачата.

— Ако имахме бойците, които водехме преди четиридесет години, Андрей, нямаше да имаме никакви проблеми с изпълнението на плана. — Рожков седна. — Истината е, че и сега имаме същия суров материал, с който разполагахме и тогава, както и по-добри оръжия. Най-голямото неизвестно обаче остават хората. Когато влязохме с танковете си във Виена, войниците ни бяха твърди, калени ветерани...

— Такива бяха и копелетата от SS, които смазахме. — Савирин се усмихна при спомена за отминалите години. — Не забравяй, че същите тези сили сега работят на Запад, при това още по-добре, отколкото преди. Как ли ще се бият те, ако бъдат изненадани и разделени? Ние трябва да направим така, че планът да бъде осъществен.

— В понеделник ще се срещна с полевите ни командири, за да ги уведомя лично.

НОРФОЛК, ВИРДЖИНИЯ

— Надявам се, че ще се грижите добре за нея — каза кметът.

Командир Дениъл Маккафърти не отговори веднага. „Чикаго“ беше спусната на вода едва преди шест седмици, след като завършването ѝ беше отложено от пожар в корабостроителницата, а церемонията беше затъмнена от отсъствието на кмета на Чикаго поради стачката на градските работници. Току-що се бяха завърнали от напрегнати петседмични изпитания в Атлантическия океан и сега екипажът товареше провизии за първата си оперативна задача. Маккафърти все още не можеше да се нарадва на поверения му съд. С кмета тъкмо бяха преминали по извитата горна палуба, от която започваше всяка обиколка на подводница, въпреки че там нямаше почти нищо за гледане.

— Моля?

— Грижете се добре за кораба ни — повтори кметът на Чикаго.

— Ние не ги наричаме кораби, а лодки, сър, и ви обещавам, че ще се погрижим добре за вашата. Ще се присъедините ли към нас в каюткомпанията?

— Още стълби. — Кметът направи престорена гримаса, която не можа да заблуди Маккафърти. Командирът знаеше, че преди да бъде избран на сегашния си пост, кметът беше работил като началник на пожарна команда. „Можеше да ни бъдеш от полза преди няколко месеца“, помисли си капитанът. — Накъде тръгвате утре?

— Към морето, сър. — Маккафърти започна да слиза по стълбите, последван от госта си.

— За това можех да се досетя и сам. — За човек на над петдесет години той се справяше доста добре със стоманените стъпала. Дватама се срещнаха отново на площадката в подножието на стълбите. — Какво точно правите в тези неща?

— Във военноморския флот го наричат „океанографски изследвания“, сър. — Маккафърти поведе кмета напред. Нещата започваха да се подреждат доста бързо за „Чикаго“. Флотът искаше да види колко ефикасни са в действителност новите заглушителни системи. Всичко изглеждаше добре по време на тестовете на акустичния полигон край Бахамските острови, но сега шефовете искаха да знаят дали резултатите ще бъдат същите и в Баренцово море.

Кметът се разсмя на отговора на капитана.

— А, предполагам, че ще броите китовете за „Грийнпийс“?

— Е, мога да кажа, че там, където отиваме, ще има китове.

— Какви са тези плочки на палубата? Никога не съм чувал кораб да има гумена палуба.

— Наричат се анехоични плочки, сър. Гумата абсорбира звуковите вълни. Гуменото покритие ни прави по-безшумни и по-труднооткриваеми от вражеските сонари. Кафе?

— Мислех си, че в ден като този...

— Съгласен съм с вас — разсмя се Маккафърти. — Но употребата на алкохол е против устава.

Майорът чукна чашата с кафето си в тази на командира.

— Късмет.

— Пия за това.

МОСКВА, РСФСР

Срещнаха се в Главния офицерски клуб на Московска военна област, разположен в масивна сграда от царско време на улица „Красноказарменная“. По това време на годината беше нещо нормално

старшите офицери да се срещат в Москва и техните срещи винаги бяха съпроводжани от изискани церемониални вечери. Рожков поздравяваше колегите си на вратата и когато всички се събраха, ги поведе надолу по стълбите към парните бани. Присъстваха всички командири на военни театри, всеки от тях придружаван от заместника си, от началника на военновъздушните си сили и от флотските си командири: една малка галактика от звезди, лентички и ширити. Десет минути по-късно, когато единственото им облекло се състоеше от чифт кърпи и снопче брезови клонки, те бяха просто още една група мъже на средна възраст, може би в малко по-добра физическа форма от обичайната за Съветския съюз.

Всички присъстващи се познаваха. Въпреки че много от тях бяха съперници, всички те бяха от една професия и в продължение на няколко минути си поговориха за лични неща с присъщата за руските парни бани интимност. Някой от тях вече бяха станали дядовци и говореха с обич за продължаването на рода си. Независимо от личното съперничество, неписано правило за старшите офицери беше да се грижат за кариерите на синовете на другарите си, така че и сега набързо беше обменена информация за това чий син къде служи и на какъв пост иска да бъде назначен. Най-накрая дойде ред и на класическия руски диспут за „силата“ на парата. Рожков реши спора, като изля тънка, но постоянна струйка студена вода върху нагорещените тухли в средата на стаята. Ако в стаята имаше подслушвателни уреди, свистенето, породено от допира на водата до тухлите, щеше да бъде достатъчно, за да ги заглуши, ако влажният въздух вече не ги беше направил неизползваеми. Рожков не беше направил и най-малкия намек за целта на срещата. Той бе сметнал, че щеше да бъде по-добре да ги изненада, за да получи откровени реакции от тяхна страна.

— Другари, трябва да направя важно съобщение.

Всички разговори затихнаха и офицерите го погледнаха въпросително.

„Започва се“ — помисли си маршалът.

— Другари, само след четири месеца, на 15 юни тази година, ние ще започнем офанзива срещу НАТО.

За миг в стаята можеше да бъде чуто само свистенето на парата. После трима от мъжете, които бяха изпили по няколко чашки,

уединени в щабните си автомобили по време на пътуването си от Кремъл до клуба, се разсмяха. Онези, които бяха достатъчно близо, за да видят лицето на главнокомандващия Сухопътните сили, останаха сериозни.

— Ама вие сериозно ли, другарю маршал? — запита главнокомандващият Западния театър. След като получи утвърдително кимване вместо отговор, той каза: — Тогава може би ще бъдете така любезен да ни обясните причините за това действие.

— Разбира се. Вие всички знаете за катастрофата в Нижневартовското нефтено поле. Това, което все още не сте научили, са стратегическите и политическите последствия от пожара. — В рамките на шест минути той изложи решенията на Политбюро. — Само след четири месеца, считано от днес, ще започнем най-съдбоносната военна операция в историята на Съветския съюз: унищожаването на НАТО като политическа и военна сила. И ние ще изпълним задачата си с успех.

Той свърши и се загледа в притихналите офицери. Ефектът на парата вече започваше да се проявява. Огромната горещина атакуваше дихателните органи на мъжете в стаята, отрезвявайки онези, които бяха пили. Освен това ги караше и да се потят. Рожков си помисли, че през следващите няколко месеца на всички щеше да им се наложи здравата да се поизпотят.

Тогава Павел Алексеев, заместник-командир на Югозападния театър, наруши мълчанието.

— Чух някои слухове — каза той. — Но наистина ли е толкова зле?

— Да. Запасите ни от ГСМ са достатъчни за дванадесет месеца нормална работа или за шестдесет дни военни действия след кратък период на засилена подготовка. — Той пропусна да спомене, че цената, която трябваше да платят за това, бе осакатяването на националната икономика до средата на август.

Алексеев се наведе напред и се плесна със снопчето си клонки. По някакъв странен начин това движение наподобяваше размахването на лъвска опашка. Със своите петдесет години той беше вторият най-млад офицер в банята — уважаван, интелигентен военен и здрав мъж с приятна външност и широки като на дървар рамене. Тъмните му очи погледнаха косо през издигащия се облак пара.

— Средата на юни?

— Да — отвърна Рожков. — Толкова време имаме, за да подготвим плановете и бойците си. — Маршалът огледа стаята. Таванът вече беше частично скрит от мъгла.

— Предполагам, че сме се събрали тук, за да можем да си говорим откровено, без да ни подслушват. Прав ли съм?

— Прав сте, Павел Леонидович — отговори Рожков. Той не беше изненадан, че точно Алексеев беше заговорил пръв. През последното десетилетие главнокомандващият Сухопътните сили внимателно беше помагал за издигането на младия мъж в кариерата. Алексеев беше единственият син на напорист генерал от Танкови войски. Баща му беше участвал във Великата отечествена война и беше един от многото доблестни мъже, принудени да се пенсионираат предсрочно по време на безкръвните чистки на Никита Хрущов в края на петдесетте години.

— Другари. — Алексеев се изправи и бавно слезе от пейката си до мраморния под. — Приемам всичко, което ни каза маршал Рожков. Но четири месеца! Четири месеца, през които можем да бъдем засечени, четири месеца, през които можем да изгубим елемента изненада! Какво ще стане тогава? Не, ние вече имаме план за подобна ситуация — „Жуков-4“! Моментална мобилизация! Всички можем да се върнем на командните си постове за шест часа! Ако искаме да нападнем внезапно, тогава трябва да го направим така, че никой да не може да ни засече навреме — трябва да нападнем до седемдесет и два часа, броени от този момент!

Още веднъж единственият шум в стаята беше звукът от изпаряващата се върху сиво-кафявите тухли вода. След това изведнъж избухна вулкан от гласове. „Жуков-4“ беше зимният вариант на план, който се предвиждаше в случай на евентуално намерение на НАТО да извърши изненадващо нападение над страните от Варшавския договор. При такова положение стандартната съветска военна доктрина не се различаваше от която и да било друга: най-добрата защита е доброто нападение и армиите на НАТО трябва да бъдат изпреварени чрез незабавно нападение с дислоцираните в Източна Германия механизирани дивизии от клас А.

— Но ние не сме подготвени! — протестира главнокомандващият Западния театър. Той отговаряше за челните сили с щабквартира в Берлин — най-мощното самостоятелно военно

командване в света. Евентуално нападение срещу Западна Германия щеше да легне основно на плещите на неговите войски.

— Те също не са — не отстъпи Алексеев. — Всъщност те са неподготвени от нас. Погледнете само данните на разузнаването. Четиринадесет процента от офицерите им са в отпуска. Вярно е, че те излизат от тренировъчния си цикъл точно сега, но затова пък голяма част от техниката им ще има нужда от ремонт, а много от офицерите им ще отсъстват за консултации в съответните столици, както правим и ние самите. Армиите им вече са поставени на зимен режим и изпълняват само задачи, свързани с поддръжката и администрацията. Физическото обучение е намалено — та кой ли иска да тича в снега? На войниците им е студено и те пият повече от обичайното. Сега му е времето да действаме! Историята показва, че съветският боец има най-голяма ефективност през зимата, когато НАТО е с най-слаба боеспособност.

— И ние също, глупако! — изръмжа в отговор главнокомандващият Западния театър.

— Това може да се промени за четиридесет и осем часа — парира Алексеев.

— Невъзможно — намеси се заместникът на опонента му в защита на шефа си.

— За да достигнем максималното ниво на подготовка, ще ни бъдат необходими няколко месеца — съгласи се Алексеев. Убеждението беше единственият начин да накара началниците си да му повярват. Той беше почти сигурен, че предложението му ще бъде отхвърлено, но все пак трябваше да опита. — Ще бъде трудно, да не кажа невъзможно, да прикрием ученията.

— Павел Леонидович, маршал Рожков вече каза, че ще ни бъде осигурена политическа и дипломатическа маскировка — напомни му един генерал.

— Не се съмнявам, че другарите от КГБ и опитните ни партийни водачи ще извършат чудеса. — Може би в стаята все пак беше останала някоя работеща подслушвателна уредба. — Въпреки това, смятате ли, че е невъзможно империалистите, които толкова силно ни мразят и чиито шпионски спътници постоянно минават над територията ни, да забележат удвоените ни бойни учения? Известно ни е, че когато започнем големи учения, НАТО моментално повишава

бойната си готовност, която и без това ще бъде засилена през пролетния им тренировъчен цикъл. Бдителността им ще бъде по-голяма, ако започнем да провеждаме учения извън нормалния график. Достигането на пълна бойна готовност налага допълнителна подготовка. В Източна Германия гъмжи от западни шпиони. НАТО ще забележи. НАТО ще реагира. Армиите им ще ни посрещнат още на границата с цялата мощ на колективния си арсенал.

— От друга страна — продължи Алексеев, — ако нападнем с наличните си сили и техника веднага! — ние ще имаме предимство. Нашите офицери не са на ски из шибаните алпийски курорти! „Жуков-4“ предвижда преминаване на бойна нога за четиридесет и осем часа. Няма начин НАТО да реагира за такъв кратък период. Само за да организират разузнавателната си информация и да я представят на министрите си, ще им бъдат необходими четиридесет и осем часа. Дотогава снарядите ни вече ще засипват пролома Фулда, а танковете ни ще настъпват под артилерийското прикритие!

— Твърде много неща могат да се объркат! — Главком-запад стана толкова рязко, че кърпата почти падна от кръста му. Той я сграбчи с лявата си ръка, размахвайки заплашително дясната по посока на младия офицер. — Ами контролът на движението? Ами обучението на войниците ни за работа с новата техника? Ами подготовката на летците от моята Фронтова авиация за бойни операции срещу империалистите? Това, точно това е неразрешимият проблем! Пилотите ни имат нужда поне от четири месеца на интензивно обучение. Същото се отнася и за моите танкисти, артилеристи и автоматчици.

„Ако си беше вършил работата както трябва, те щяха да бъдат готови да влязат в бой веднага, мръсен курвар такъв!“ — помисли си Алексеев, но не се осмели да изкаже мислите си на глас. Главком-запад беше на шестдесет и една години и обичаше да демонстрира своята мъжественост — направо се хвалеше с нея — за сметка на професионалните си задължения. Алексеев беше чувал да се шепнат за това много истории весело в същата тази стая. Но Главком-запад беше политически надежден. „Такава е съветската система — помисли си той. — Имаме нужда от бойци, а какво получаваме в защита на Родината? Политическа надеждност!“ Той си спомни с горчивина за онова, което се беше случило с баща му през 1958 година. Но Алексеев

не можеше да си позволи да негодува срещу партийния контрол над вѳоръжените сили. В крайна сметка, партията беше държавата, а той се беше клел във вярност пред държавата. Тази истина беше научил от баща си още като дете. Оставаше му само още един коз:

— Другарю генерал, начело на вашите дивизии, полкове и батальони стоят добри офицери. Доверете им се и ги оставете да изпълнят дълга си. — Едва ли щеше да навреди, ако излезеше с номера за високите стандарти на Червената армия.

Рожков стана и всички се напрегнаха в очакване на изявлението му.

— Павел Леонидович, в това, което казвате, има смисъл, но можем ли да си позволим да поставяме на карта сигурността на отечеството? — Той поклати глава и цитира доктрината буквално, както бе правил в продължение на много години. — Не. Да, ние разчитаме на изненадата, на първия премерен удар, който да отвори пътя пред смелия устрем на нашите механизирани сили. И ние ще получим желаната изненада. Западняците няма да искат да повярват, че ги нападаме, а и Политбюро ще ги успокоява, докато подготвяме първия удар, така че ние ще постигнем необходимата изненада. Западът ще има три, най-много четири дни, да научи какво се подготвя, но дори и тогава няма да бъде психически подготвен за нашето нападение.

Офицерите последваха Рожков под душовете със студена вода, които измиха потта от телата им. Десет минути по-късно, освежени и облечени в пълна парадна униформа, те се събраха отново в банкетната зала на втория етаж. Сервитьорите, повечето от които бяха информатори на КГБ, забелязаха, че разговорите се водят тихо, което затрудняваше подслушването. Генералите знаеха, че подопечният на КГБ затвор Лефортово се намира само на един километър от офицерския клуб.

— Какви са нашите планове? — попита заместника си Главком-югозапад.

— Разигравали сме тази ситуация много пъти — отговори Алексеев. — Всички карти и формули са проучвани в продължение на години. Знаем каква е концентрацията на жива сила и танкове. Знаем маршрутите, магистралите и кръстопътищата, които трябва да използваме, както и тези, които ще използва НАТО. Знаем нашите

мобилизационни графици, знаем и техните. Единственото неизвестно е дали внимателно съставените ни планове ще свършат работа на практика. Мисля, че трябва да нападнем незабавно. Тогава неизвестните ще бъдат едни и същи и за двете страни.

— Ами ако нападението ни се развие толкова добре, че НАТО реши да използва ядрено оръжие? — Алексеев трябваше да признае важността и абсолютната непредсказуемост на тази възможност.

— Те и без това могат да го направят. Другарю, всички наши планове разчитат най-вече на изненадата, така ли е? Комбинация от изненада и успех ще принудят Запада да помисли за ядрените оръжия...

— Тук грешиш, млади ми приятелю — скастри го главнокомандващият. — Решението, дали да бъдат използвани ядрени оръжия, е политическо. Предотвратяването на тяхното използване също е политическо упражнение, за което се изисква време.

— Но как можем да бъдем сигурни в стратегическата изненада, ако изчакаме четири месеца?

— Нашите политически водачи ни обещаха, че ще я получим.

— В годината, в която постъпих във военната академия „Фрунзе“, партията обяви датата, на която щяхме да имаме „реален комунизъм“. Това беше тържествено обещание. Посоченият ден настъпи преди шест години.

— Пред мен можеш да казваш такива неща, Паша, но ако не се научиш да овладяваш езика си...

— Извинете ме, другарю генерал. Ние трябва да предвидим и вероятността стратегическата ни изненада да не бъде постигната. „По време на бой, независимо колко внимателно е била извършена подготовката, има рискове, които не могат да бъдат предвидени или избегнати — цитира Алексеев учебника на военната академия «Фрунзе». — Следователно трябва да се внимава и да се съставят възможно най-подробни планове за всяко разумно отклонение от разработваната операция. По тази причина скромният живот на щабния офицер е между най-трудните за удостоените с честта да служат на държавата.“

— Имаш памет на кулак, Паша — разсмя се Главком-югозапад и напълни чашата на заместника си с грузинско вино. — Обаче си прав.

— Неуспехът в постигането на изненада означава, че ще започнем кампания за изтощаване на противника, една високотехнологична версия на войната от 1914–1918 година.

— Която ние ще спечелим. — Главком-Сухопътни сили седна до Алексеев.

— Която ние ще спечелим — съгласи се Алексеев. Всички съветски генерали приемаха предположението, че ако един конфликт не бъде разрешен бързо, това щеше да доведе до кървава война, която щеше да изтощи еднакво силите и на двете страни. Съветите имаха много по-големи резерви от жива сила и материали, които можеха да използват в една такава война. Както и политическата воля да ги използват. — Единствено ако ние успеем да наложим условията на боя и ако нашите приятели от флота успеят да прекъснат каналите за попълване на запасите на НАТО от Съединените щати. НАТО има военни запаси за приблизително пет седмици. Нашият красив, скъп флот трябва да отцепи Атлантическия океан.

— Маслов. — Рожков махна с ръка на главнокомандващия Съветския военноморски флот. — Искаме да чуем мнението ти за съотношението на силите в северната част на Атлантическия океан.

— Каква е задачата? — попита Маслов.

— Ако не успеем да постигнем изненада на запад, Андрей Петрович, ще бъде необходимо да изолираме Европа от Америка — заяви Рожков. Отговорът направо го смая.

— Дайте ми една въздушнопреносима дивизия и аз ще успея да изпълня задачата. — Маслов беше напълно трезвен и държеше чаша с минерална вода. — Въпросът е дали стратегическото ни поведение на море ще бъде офанзивно, или дефанзивно. Флотите на НАТО, и преди всичко флотът на САЩ, представляват пряка заплаха за Родината. Съединените щати сами разполагат с достатъчно самолети и самолетноносачи, за да нападнат отечеството ни при полуостров Кола. Всъщност ние знаем, че техните планове предвиждат точно това.

— И какво от това? — намеси се Главком-югозапад. — Разбира се, никое нападение над съветска земя не трябва да се приема на шега, но ние ще претърпим огромни загуби в тази война независимо колко добре се бият нашите войски. Единственото, което има значение, е крайният резултат.

— Ако американците успеят да нападнат полуостров Кола, те на практика ще ни попречат да затворим северната част на Атлантическия океан. И ти грешещ, като се отнасяш с пренебрежение към подобно нападение. Навлизането на американците в Баренцово море ще се превърне в директна заплаха за нашите сили за ядрено възпиране и може да има много по-неприятни последствия, отколкото можете да си представите. — Адмирал Маслов се приведе напред. — От друга страна, ако убедите СТАВКА да ни даде необходимите за операция „Полярна слава“ ресурси, ние ще можем да поемем инициативата и да диктуваме естеството на операциите в Северния Атлантик. — Той вдигна свитата си в юмрук ръка. — По този начин ще можем, първо — тук той вдигна един пръст, — да предотвратим американска атака по море срещу Родината; второ — още един вдигнат пръст, — да използваме по-голямата част от подводните си сили в Северния Атлантически океан, откъдето минават търговските пътища, вместо да ги държим в състояние на пасивна отбрана; и, трето — последен пръст, — да се възползваме максимално от активите на военноморската си авиация. Тази операция моментално ще превърне флота ни от защитно в нападателно оръжие.

— И за да постигнете това, ви е необходима само една гвардейска въздушнопреносима дивизия? Бихте ли ни информирали за плана си, другарю адмирал? — каза Алексеев.

Маслов говори в продължение на пет минути, след което заключи:

— С малко късмет, само с един удар ще създадем на натовските военноморски сили повече работа, отколкото е по силите им, и ще си осигурим ценни позиции, от които ще можем да се възползваме след края на войната.

— Според мен ще бъде по-добре да примаим авианосците им и да ги унищожим — намеси се в разговора им Главком-запад.

— Американците разполагат с пет или шест самолетоносача, които могат да използват срещу нас в Атлантическия океан — отговори Маслов. — Всеки от тях носи до петдесет и осем самолета, които могат да бъдат използвани за постигане на въздушно превъзходство или за нанасяне на ядрен удар, без да се броят самолетите, които се използват за защита на флотилията. Другарю,

моето мнение е, че трябва да държим техните авионосци колкото може по-надалеч от бреговете на Родината.

— Впечатлен съм, Андрей Петрович — каза замислено Рожков, като не пропусна да забележи уважението в очите на Алексеев. „Полярна слава“ беше смел и прост план. — Утре следобед искам пълната информация за плана ви. Ако съм ви разбрал правилно, ако успеем да ви отделим необходимите ресурси, шансовете за успех на операцията са много високи?

— Работим по този план от пет години, като се стремяхме да го опростим възможно най-много. Ако не допуснем изтичане на информация, ще се нуждаем само от два фактора, за да постигнем пълен успех.

— В такъв случай имате моята подкрепа — кимна Рожков.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

МАСКИРОВКА 1

МОСКВА, РСФСР

Министърът на външните работи влезе от лявата страна на сцената, както правеше винаги, и се отправи към катедрата с необичайно бърза за шестдесетгодишен мъж стъпка. В залата пред него съветски гвардейци нареждаха журналистите на определените за тях места. Представителите на пресата седяха, стиснали бележниците си в ръка, до тях стояха фотографите им, а телевизионните оператори стояха най-отпред. Външният министър мразеше проклетите светкавици, мразеше и хората, които стояха зад тях — невъзпитаните западни журналисти, винаги любопитни, винаги нахални, винаги задаващи въпроси, на които той не беше длъжен да отговоря дори и когато биваха задавани от собствения му народ. „Толкова е странно — помисли си той, докато преглеждаше бележките си, — че често ми се налага да говоря пред тези западни шпиони по-открито, отколкото пред членовете на Централния комитет на КПСС.“ Шпиони, ето какво бяха тези журналисти...

Те, разбира се, можеше да бъдат манипулирани от всеки опитен човек, разполагащ с внимателно подбрана дезинформация — и той щеше да направи точно това. Като цяло обаче те представляваха заплаха, защото никога не преставаха да си вършат работата. Това беше факт, който министърът не можеше да си позволи да забрави, и причината, поради която той не се отнасяше с презрение към медиите. Работата с тях винаги криеше потенциална опасност. Те можеха да бъдат опасни дори и когато биваха манипулирани, защото никога не спираха да търсят информация. Да можеха само и другите в Политбюро да осъзнаят това!

— Дами и господа — започна той на английски. — Ще направя кратко изявление и съжалявам, че на този етап няма да мога да отговоря на въпросите ви. На излизане оттук всеки от вас ще получи

подробни материали... би трябвало вече да са размножени... — Той погледна към някакъв мъж в дъното на залата, който кимна утвърдително. Външният министър подреди записките си и заговори с точното произношение, с което беше известен.

— Президентът на Съединените щати често иска от нас „дела, а не думи“ при преговорите за контрола над стратегическите оръжия. Както знаете, целият свят беше разочарован от липсата на значителен напредък в продължаващите вече цяла година Виенски преговори, за което всяка от страните обвинява другата. Привържениците на мира от цял свят знаят, че Съветският съюз никога не е искал война и че само някой луд би сметнал, че ядрената война е разумен политически вариант в нашия съвременен свят на надпревара във въоръжаването, замърсяване с ядрени отпадъци и т.нар. „ядрена зима“.

— По дяволите — измърмори шефът на бюро на АП в Москва Патрик Флин. Съветите почти не признаваха съществуването на концепцията за „ядрената зима“ и никога не я бяха споменавали толкова официално. Той се заслуша внимателно в думите на министъра.

— Дойде времето за значително съкращаване на стратегическите оръжия. Ние сме правили многобройни сериозни и искрени предложения за реално съкращаване на въоръженията, но въпреки това Съединените щати продължиха с разработването и внедряването на дестабилизиращи оръжия с голяма разрушителна сила: ракетата за изпреварващ удар МХ, толкова цинично наречена „Миротворец“; усъвършенстваната балистична ракета за изпреварващ удар „Трайдънт D-5“, носена от кораби и подводници; два различни вида крилати ракети, чиито характеристики правят контролните проверки на въоръженията почти невъзможни; и, разбира се, така наречената Инициатива за стратегическа отбрана, която има за цел извеждането на нападателни стратегически оръжия в Космоса. Такива са делата на САЩ. — Той вдигна очи от бележките си и продължи с ироничен тон: — И след всичко това Америка иска дела от страна на Съветския съюз.

— Утре ние ще видим дали на думите на Съединените щати може да се вярва, или не. Утре ние ще видим колко голяма разлика има между думите, с които Съединените щати искат мир, и делата, с които Съветският съюз се стреми към постигането на мир. Утре Съветският съюз ще сложи на масата на преговорите във Виена предложение за

съкращаването на съществуващите арсенали от стратегически и балистични ядрени оръжия с петдесет процента, което да се извърши в период от три години, считано от датата на ратифицирането на споразумението, под контрола на екипи от трети страни, чийто състав ще бъде определян с консенсус от всички подписали споразумението страни. Моля да отбележите, говоря в множествено число. Съветският съюз кани Обединеното кралство, Република Франция и — тук той вдигна очи от записките си — Народна република Китай да се присъединят към нас на масата на преговорите. — Светлините на светкавиците го заслепиха и той отвърна поглед встрани.

— Дами и господа, моля ви... — Той се усмихна и вдигна ръка, за да предпази очите си. — Тези очи са твърде стари, за да бъдат подлагани на такова изпитание, а аз не знам речта си наизуст — освен ако не желаете да продължа на руски.

Залата избухна в смях и журналистите заръкопляскаха на тази шега. Докато водеше записки с бясна скорост, Флин си помисли, че старият копелдак пускаше целия си чар в действие. Новината беше истински динамит. Той се зачуди какво ли щеше да последва, а най-вече каква беше точната формулировка на съветското предложение. Флин и преди беше отразявал преговори по въпросите на въоръженията и твърде добре знаеше, че чутите описания на предложенията до голяма степен можеха да изкривят основните подробности от истинските намерения. Руснаците не можеха да бъдат толкова открити — това беше просто невъзможно.

— Да продължим. — Външният министър премигна няколко пъти, за да успокои очите си. — Обвиняват ни, че никога не сме правили жест на добра воля. Неистинността на това обвинение е очевидна, но тази лъжа постоянно се тиражира на Запад. Но това повече няма да става. Вече никой няма да има причина да се съмнява в искреността на съветския народ в борбата му за справедлив и траен мир. В знак на добра воля приканваме всички заинтересовани нации да отвърнат по същия начин: от днес Съветският съюз започва свалянето от въоръжение на цял един клас ракетни атомни подводници. На Запад наричат тези подводници клас „Янки“. Ние, разбира се, си имаме наше име за тях — каза той с остроумна усмивка, което предизвика още една вълна на учтив смях. — В момента ние имаме двадесет такива подводници, всяка от които носи двадесет балистични ракети. Всички

активни подводници от този клас са част от съветския Северен флот, базиран на полуостров Кола. Считано от днес, ние ще сваляме от въоръжение по една подводница месечно. Както знаете, пълното дезактивиране на една толкова сложна машина, каквато е ракетната подводница, трябва да се извърши в корабостроителница, където ракетното отделение да бъде отделено от корпуса на подводницата, което прави невъзможно бързото сваляне на тези съдове от въоръжение. Независимо от това, за да потвърдим искреността на намеренията си, приканваме Съединените щати да направят едно от следните неща:

— Първо, ние ще позволим на екип от шестима офицери от Американския военноморски флот да инспектират двадесетте подводници, за да се уверят, че ракетните им апарати са били запълнени с бетон преди изваждането на целите ракетни отделения от подводниците. В замяна на това ще изискаме Съединените щати да позволят такава инспекция на американски корабостроителници, която да бъде извършена от същия брой съветски офицери на дата, която следва да бъде уточнена допълнително от двете страни.

— Второ, в случай че САЩ не пожелаят да приемат реципрочен контрол върху съкращаването на въоръженията, ние ще позволим на друга група от шестима офицери да извърши контрола, като тези офицери ще бъдат от страна или страни, за които Съединените щати и Съветският съюз трябва да се споразумеят в следващите тридесет дни. По принцип, един екип от офицери на неутрални държави като Индия и Швеция би бил приемлив за Съветския съюз.

— Дами и господа, дойде време да сложим край на надпреварата във въоръжаването. Няма да повтарям всички онези произведения на реториката, които сме слушали през последните няколко десетилетия. Всички ние знаем каква ужасна заплаха за всяка нация представляват ядрените оръжия. Нека никой вече да не казва, че правителството на Съветския съюз не е направило нищо, за да намали опасността от Трета световна война.

В залата настъпи такава тишина, че можеше да се чуе шумът от двигателите на камерите. Представителите на западните информационни агенции, акредитирани в московските им бюра, бяха измежду най-добрите в бранша си. Еднакво умни, еднакво амбициозни, еднакво цинични за онова, което виждаха в Москва, и за

условията, при които бяха принудени да работят, те всички бяха толкова зашеметени, че направо онемяха.

— Дявол да го вземе — измърмори Флин след цели десет секунди.

— Човек няма как да не се възхищава на оценките ти, старче — съгласи се с него кореспондентът на Ройтер Уилям Калоуей. — Не беше ли вашият президент Уилсън човекът, който говореше за постигане на взаимноизгодни договорености по пътя на преговорите?

— Точно така. Дядо ми е бил акредитиран на конференцията, на която са изречени тези думи. Спомняш ли си как завърши тя? — Флин направи гримаса, докато наблюдаваше как външният министър си тръгва, раздавайки усмивки за камерите. — Искам да видя материалите. Искаш ли да те закарам обратно?

— Да.

През този ден в Москва беше ужасно студено. Край пътя бяха натрупани камари сняг. Безоблачното небе приличаше на студен син кристал. На всичкото отгоре и парното в колата беше повредено. Флин седеше зад волана, а приятелят му четеше на глас текста на предложението. Проектодоговорът заемаше деветнадесет страници с приложения към тях бележки. Кореспондентът на Ройтер беше лондончанин, който беше започнал кариерата си като криминален репортер, след което беше започнал да отразява събития по цял свят. С Флин се бяха срещнали преди повече от две десетилетия в известния хотел „Каравел“ в Сайгон и оттогава си разменяха почерпки и ленти от пишещи машини. Суровата руска зима им напомняше за изгарящото слънце на Сайгон и ги караше да чувстват нещо подобно на носталгия.

— Дяволски честно е — каза замислено Калоуей. — Те предлагат постепенно разоръжаване с елиминиране на много от съществуващите оръжия, като се дава възможност на двете страни да подменят остарелите си ракетни установки и да постигнат ниво от общо пет хиляди преносими ядрени бойни глави, като този брой следва да остане непроменен в продължение на пет години след тригодишния период на съкращения. Имат и отделно предложение за договарянето на пълното сваляне от въоръжение на „тежките“ ракети и замяната им с подвижни ракетни установки, както и за ограничаване на ракетните тестове до точно определен годишен брой... — Той обърна страницата и бързо прегледа останалата част от документа. —

В проектодоговора им няма нищо за изследванията по програмата „Звездни войни“...? Той не спомена ли нещо за това в изказването си? Патрик, старче, както сам обичаш да казваш, това е динамит. Този документ можеше да бъде написан и във Вашингтон. За оформянето на техническите подробности ще са необходими месеци, но това предложение е дяволски сериозно и щедро.

— Значи не споменават „Звездни войни“? — Флин се намръщи за кратко, докато правеше десен завой. Означаваше ли това, че руснаците бяха направили пробив в своите космически изследвания? Трябваше да направи справка във Вашингтон за това... — Имаме добър материал, Уили. Как ще я озаглавиш? Какво ще кажеш за заглавие като „Мир“? — Калоуей се разсмя.

ФОРТ МИЙД, МЕРИЛЕНД

Подобно на своите колеги по цял свят, американските разузнавателни служби също наблюдават репортажите на телеграфните агенции. Толанд четеше репортажите от бюрата на АП и Ройтер преди те да достигнат до кабинетите на повечето шефове на бюра, като ги сравняваше с версията, предадена по съветските микровълнови линии за публикуване в регионалните издания на „Правда“ и „Известия“. Начинът, по който се отразяваха новините в Съветския съюз показваше на партийните членове какво е настроените сред техните водачи.

— И друг път сме чували такива неща — каза шефът на отдела му. — Последният път спънката се оказа въпросът за самоходните ракетни установки. И двете страни ги искат, но всяка иска другата да ги няма.

— Но тонът на доклада...

— Те винаги изпадат в еуфория когато говорят за собствените си предложения за контрола във въоръжаването, по дяволите! Много добре знаеш това, Боб.

— Така е, сър, но те за пръв път свалят едностранно от въоръжение цяла оръжейна платформа.

— Подводниците от клас „Янки“ са остарели.

— И какво от това? Те никога нищо не изхвърлят, било то остаряло или не. В складовете им все още има артилерийски единици

от Втората световна война, които съхраняват за всеки случай. Този път е по-различно и политическите последиствия...

— Ние не говорим за политика, а за ядрена стратегия — изръмжа в отговор шефът му.

„Че каква е разликата“, помисли си Толанд, но си замълча.

КИЕВ, УКРАИНА

— Е, Паша?

— Ще трябва доста да се потрудим, другарю генерал — отговори Алексеев, застанал мирно в киевската щабквартира на Югозападния театър. — Бойците ни се нуждаят от интензивно обучение. В събота и неделя прочетох повече от осемдесет полкови рапорта за бойната готовност на нашите мотострелкови и танкови дивизии. — Алексеев направи пауза преди да продължи отново. Тактическата готовност представляваше гръбнакът на съветските въоръжени сили, които бяха почти изцяло съставени от срочнослужещи наборници, които се сменяха на всеки две години и прекарваха половината от службата си в придобиване на основни военни познания и умения. Дори и сержантският състав, който стоеше в основата на всяка армия още от времето на римските легиони, бяха наборници, избрани за обучение в специални сержантски училища, които се уволняваха след края на службата си. По тази причина съветските въоръжени сили разчитаха твърде много на офицерите, които често трябваше да изпълняват задачи, които на Запад бяха работа на сержантите. Професионалният офицерски корпус на съветската армия беше единственият постоянен и надежден фактор в нея. Поне теоретично. — Истината е, че ние не знаем каква е нашата боеспособност в момента. Всичките ни полковници използват абсолютно еднакви думи в рапортите си. Всички докладват, че са покрили нормативите, че имат еднакво ниво на политическа подготовка, еднакъв брой боеприпаси, изстреляни по време на учения — с отклонение по-малко от три процента! — и разбира се, че са провели всички планирани учения.

— Точно по устав — отбеляза генерал-полковникът.

— Естествено. Точно, твърде точно! Не се отчитат отклонения поради лошото време. Няма отклонения поради закъснели доставки на гориво. Няма абсолютно никакви отклонения. Така например, през миналия октомври целият 703-ти мотострелкови полк беше на бригада

южно от Харков и въпреки това някак си са успели да покрият месечните си учебни нормативи за същия период. Да се лъже само по себе си е лошо, но това са глупави лъжи!

— Не може да бъде чак толкова зле, Павел Леонидович.

— Смеем ли да предположим обратното, другарю генерал?

Шефът му се втрени в бюрото си.

— Не. Много добре, Паша. Ти очевидно имаш някакъв план. Да го чуем.

— Засега вие ще се занимавате с формулирането на плана за инвазията в арабските страни. Аз ще трябва да обиколя подразделенията ни, за да вкарам командирите им в правия път. Ако искаме да постигнем целите си навреме за нападението на запад, ще трябва да накажем най-провинилите се за назидание на останалите. Имам предвид четирима командири, чието поведение без съмнение е престъпно. Ето имената и обвиненията. — Той подаде лист хартия на началника си.

— Тук има двама добри офицера, Паша — възрази генералът.

— Те са пазители на държавата и са им поверени постове с голяма отговорност. Те предадоха оказаното им доверие и по този начин застрашиха държавата — каза Алексеев, чудейки се същевременно за колко ли още хора в тази страна можеше да се каже същото. Той бързо отхвърли тази мисъл. И без това си имаше достатъчно други проблеми.

— Ясни ли са ти последствията от обвиненията, които повдигаш?

— Разбира се. Държавната измяна се наказва със смърт. Но да сте ме виждал някога да фалшифицирам рапорт за бойната готовност? Вие самият правил ли сте такова нарушение? — Алексеев погледна за кратко встрани. — Трудно ми е и не се гордея с това, което трябва да направя, но можете ли да си представите колко млади момчета ще загинат заради грешките на офицерите си, ако не оправим дисциплината в подразделенията си? Ние се нуждаем от боеспособност повече, отколкото от четирима лъжци. Ако има по-лесен начин да се справим със ситуацията, то аз не го знам. Получихме директива от СТАВКА да наказваме сурово недисциплинираните редници и да възстановим авторитета на сержантския състав. Щом редниците трябва да страдат за своите провинения, то същото се отнася и за

офицерите им. Офицерите носят по-голяма отговорност и получават по-големи облаги. Няколко примера за назидание ще извършат чудеса за възстановяването на дисциплината.

— Инспекторатът?

— Това е най-добрият вариант — съгласи се Алексеев. По този начин решението нямаше да може да бъде проследено до двамата висши командири. — Вдругиден мога да изпратя екипи от службата на Генералния инспектор в полковете на тези командири. Учебният график е бил получен от всички дивизионни и полкови командвания тази сутрин. Новината за съдбата на четиримата предатели ще накара командирите на подразделения да изпълняват старателно графика. Дори и тогава, обаче, ще минат две седмици, преди да знаем върху какво трябва да поработим, но щом веднъж определим върху какво трябва да наблегнем, ще разполагаме с достатъчно време, за да постигнем целите си.

— Какво ще прави Главком-запад?

— Същото като нас, надявам се. — Алексеев поклати глава. — Искал ли е да му бъдат прехвърлени някои от нашите части?

— Не, но ще го направи. Като част от продължаващата операция по маскировката, ние няма да получим заповед за започване на офанзивни операции срещу южния фланг на НАТО. Трябва да предположим, че голяма част от единиците ни от клас Б ще бъдат прехвърлени в Германия, а вероятно и някои от танковите ни подразделения от клас А. Независимо колко дивизии има онзи глупак, той все ще иска повече.

— Стига само да ни остави достатъчно сили, за да завладеем нефтените залежи, когато му дойде времето — каза Паша. — По кой план ще действаме?

— По стария. Разбира се, първо ще трябва да го коригираме. — Старият план датираше още от времето преди съветската инвазия в Афганистан и Червената армия вече имаше съвсем друга представа за изпращането на механизирани части в области, населявани от въоръжени мюсюлмани.

Алексеев сви ръце в юмруци.

— Чудесно. Трябва да формулираме план, без да знаем кога ще трябва да го приложим или с какви сили ще разполагаме за осъществяването му.

— Спомняш ли си какво ми каза за живота на щабния офицер, Паша? — ухили се Главком-югозапад.

Младият офицер кимна.

— Прав сте, другарю генерал. Ще се наспим след войната.

ГЛАВА ПЕТА

МОРЯЦИ И РАЗУЗНАВАЧИ

ЧЕСАПИЙК БЕЙ, МЕРИЛЕНД

Той присви очи по посока на хоризонта. Слънцето представляваше полукръг над синьо-кафявата ивица на източния бряг на Мериленд, което му напомни, че предния ден беше работил до късно, беше си легнал още по-късно, след което беше станал в четири и половина сутринта, за да отиде за риба. Отминаващото главоболие пък го подсецаше за шестте бири, които беше изпил пред телевизора.

Днес обаче беше първият ден за годината, в който успяваше да намери време за риболов и той се радваше на тежестта на въдицата в ръката си, докато замахваше леко към една вълничка върху спокойните води на залива. Лефер или калкан? Каквото и да беше, то не ухапа примамката.

— Искаш ли кафе, Боб?

— Благодаря, татко. — Робърт Толанд постави въдицата си в държача и се отпусна назад в съгваемия стол в средата на лодката. Тъстът му, Едуард Кийган, му подаде пластмасовата чаша на голям термос. Боб знаеше, че кафето ще бъде добро. Нед Кийган беше бивш офицер от военноморския флот и обичаше хубавото кафе, което предпочиташе смесено с бренди или ирландско уиски — за отваряне на очите и стопляне на стомаха.

— Винаги ми е приятно да идвам тук, независимо дали е студено, или топло. — Кийган отпи от чашата си и сложи крака си върху кутията със стръвта. Двамата не идваха на това място само заради риболова, а и за да се отърват за малко от цивилизацията.

— Още по-хубаво щеше да бъде, ако бяхме по-далеч от брега — каза Толанд.

— Е, какво, по дяволите, тук поне няма телефони.

— Ами пейджърът ти?

— Трябва да е останал в другия ми панталон — разсмя се Кийган. — DIA^[1] ще трябва да се оправи без мен днес.

— Мислиш ли, че ще успеят? — Флотът успя. Кийган беше завършил военноморската академия, след което беше изслужил тридесет години във флота, преди да се пенсионира. По време на службата си беше работил като специалист от разузнаването, каквато беше работата му и сега. Така прибавяше към пенсията си и заплата на държавен служител.

Когато за първи път видя Марта Кийган, Толанд все още беше младши лейтенант и служеше на борда на разрушител с база Пърл Харбър. По това време Марта беше третокурсничка в Университета на Хавай със специалност „Психология“ и втора специалност „Сърф“. Тази година се навършваха петнадесет щастливи години от сватбата им.

— Е — Кийган се изправи и вдигна въдицата си. — Как вървят нещата във Форта?

Боб Толанд беше аналитик от средно ниво, който работеше за Агенцията по национална сигурност (NSA). Той беше напуснал флота след шестгодишна служба, но беше останал действащ запасняк. Работата в NSA допълваше службата му като флотски запасняк. Той беше комуникационен експерт с диплома по електроника и задълженията му включваха наблюдаването на съветските сигнали, събрани от множеството подслушвателни постове и подвижните разузнавателни спътници. Между другото беше завършил и руска филология.

— Миналата седмица чух нещо наистина интересно, но не успях да убедя шефа си, че означава нещо.

— Кой е шеф на отдела ти?

— Капитан Албърт Редман от ВМФ. — Толанд се вгледа в една рибарска лодка, която се намираще на няколко мили от тях. Капитанът ѝ поставяше мрежите си за раци. — Той е истински задник.

Кийган се разсмя.

— Трябва да внимаваш да не казваш такива неща на висок глас, Боб, особено като се има предвид, че другата седмица се връщаш на активна служба. Бърт работеше с мен преди около петнадесет години. На няколко пъти ми се наложи да го поставя на мястото му. Той наистина има склонност към твърдоглавие.

— Твърдоглав ли? — изръмжа Толанд. — Мозъкът на това копеле е толкова ограничен, че дори и листите, на които си води бележки, са широки само един инч! Първо излезе тази работа с контрола върху въоръженията, след това миналата сряда попаднах на нещо наистина необичайно, а той го завря в архива. По дяволите, не знам защо изобщо четете новите данни, след като си е направил изводите още преди пет години.

— Предполагам, че не можеш да ми кажеш за какво става дума?

— Не би трябвало. — Боб се поколеба за миг. Дявол да го вземе, ако не можеше да поговори и с дядото на собствените си деца... — Миналата седмица една от нашите подвижни „птички“ мина над съветско военно окръжие и прехвана разговор по микровълнов телефон. Беше доклад до Москва за четирима полковници от Карпатската военна област, които били разстреляни за фалшифициране на рапортите за боевата готовност. Историята за осъждането им от военния съд се подготвя за публикуване вероятно в „Красная звезда“ тази седмица. — Той беше забравил напълно за пожара в нефтеното поле.

— О — повдигна вежди Кийган. — И какво каза Бърт за всичко това?

— Той каза: „Крайно време беше да си оправят дисциплината.“ Това беше единственият му коментар по въпроса.

— А ти какво мислиш?

— Тате, аз не работя в „Тенденции и намерения“ — тези гадатели идиоти! — но знам, че дори и руснаците не убиват хора само за удоволствие. Когато Иван убива хора публично, той прави това, за да предаде някакво съобщение. Екзекутираните не са били офицери от наборни комисии, осъдени за вземане на подкупи за отлагане на наборници. Обвиненията срещу тях не са за кражба на дизелово гориво или че са строили вили с краден дървен материал. Вкарах имената им в компютъра и се оказа, че имаме досиета на двама от тях. И двамата са били опитни строеви офицери, и двамата са служили в Афганистан, и двамата имат неопетнена партийна репутация. Единият е завършил военната академия „Фрунзе“ и дори има няколко публикации в списание „Военна мисъл“! Но и четиримата са били предадени на военен съд за фалшифициране рапортите за боевата готовност на полковете им — и са били разстреляни три дни след това.

В някой от следващите дни тази история ще се появи под формата на разказ с продължение в колонката „Наблюдател“ на „Красная звезда“ и това автоматично я превръща в политическо упражнение с главно П!

„Наблюдател“ беше псевдоним, под който се криеха високопоставените офицери, които понякога пишеха за всекидневника на съветските въоръжени сили. Всичко, което се публикуваше на първа страница и в тази колона, се приемаше много сериозно както в съветските въоръжени сили, така и от хората, чиято задача беше да ги наблюдават, защото тази колона се използваше само за обявяването на промени в политиката, одобрени както от върховното военно командване, така и от Политбюро в Москва.

— Разказ с продължение ли? — попита Кийган.

— Да, и това е едно от интересните неща в цялата история. Повтарянето на фактите означава, че те наистина искат този урок да бъде запомнен. Цялата работа е твърде необичайна. Там става нещо странно. Те наистина разстрелват офицери и срочнослужещи, но не и полковници, които пишат за списанието на Генералния щаб, и не за фалшифицирането на няколко реда в рапорт за бойната готовност. — Той си пое дълбоко дъх. Имаше чувството, че е свалил огромен товар от плещите си. Рибарската лодка продължаваше да се движи на север и дирята от килватера ѝ рисуваше паралелни линии върху огледалната повърхност. От тази гледка на Толанд му се прииска да беше с фотоапарата.

— Има смисъл — измърмори Кийган.

— А?

— Това, което току-що каза. Наистина е нещо необичайно.

— Така е. Снощи останах до късно, за да направя още една проверка. През последните пет години Червената армия е публикувала имената на четиринадесет езекутирани офицери, като само един грузински офицер от наборна комисия е имал чин полковник, а останалите са имали по-нисък ранг. Полковникът е бил осъден на смърт за вземане на подкупи за отлагане на наборници. Останалите са съдени за следните провинения: един за шпионска дейност в полза на нас или някоя друга страна, трима за нарушаване на дисциплината под въздействието на алкохол и девет за корупция, изразяваща се в това, че са продавали на черния пазар всичко: от бензин до чисто нов

компютър. Сега обаче Иван се лишава от четирима полкови командири, всичките от една и съща военна област.

— Можеш да кажеш всичко това на Редман — предложи Кийган.

— Чиста загуба на време.

— За другите случаи, които спомена... мисля, че си спомням за тримата офицери, които...

— Да, това беше част от кампания за трезвеност. Твърде много от офицерите им се явяват на дежурство пияни, така че те избират трима доброволци, за да сплашат останалите. — Боб поклати глава. — Волтер сигурно щеше да хареса тия типове.

— Говориш ли с хора от цивилното разузнаване?

— Не, колегите ми са само от военните телекомуникации.

— Миналия понеделник обядвах с един тип от Ленгли. Някога е служил в армията, познаваме се отдавна. Както и да е, той се шегуваше, че там се е появила нова дефицитна стока.

— Още една ли? — На Боб му стана весело. Дефицитните стоки не бяха нещо ново в Русия. По време на обедите си в комисариата на NSA той беше чувал много разкази за такива стоки — паста за зъби, тоалетна хартия, автомобилни чистачки.

— Да. Акумулатори за леки коли и камиони.

— Наистина ли?

— Наистина. От един месец там не може да се купи акумулатор за лек автомобил или камион. Много коли са спрени от движение, кражбите на акумулатори са се увеличили лавинообразно и сега хората свалят акумулаторите си всяка вечер и ги прибират по домовете си. Можеш ли да си представиш такова нещо?

— Но Толиатищадт... — започна Толанд, но млъкна внезапно. Той имаше предвид огромния автомобилен завод в европейската част на Русия, чието създаване бе „геройски проект“ и в него бяха участвали хиляди работници. Заводът беше построен по италианска технология и беше един от най-модерните автомобилостроителни комплекси в света. — Там имат фабрика за акумулатори с огромен капацитет. Да не би да се е взривила или какво?

— Напротив, акумулаторният завод си работи, при това на три смени. Какво ще кажеш за това?

НОРФОЛК, ВИРДЖИНИЯ

Толанд се огледа в голямото огледало на BOQ^[2] комплекса в Норфолк. Той беше пристигнал там още предишната вечер. Униформата все още му беше по мярка, въпреки че малко му беше отесняла в кръста — нещо съвсем нормално предвид естеството на работата му. „Салатената редица“ на отличията му заемаше само ред и половина, но на нея се виждаха значката на офицер от сухопътните сили и „водните криле“, което показваше, че той не беше работил цял живот като оператор на радиостанция. На ръкавите му бяха извезани двете и половина ленти на лейтенант-командир. Последно забърсване на обувките с парче плат и той вече беше готов за годишния си двуседмичен запас във флотата.

След пет минути Толанд вече караше по Мичър авеню към щабквартирата на главнокомандващия Атлантическия флот (CINCLANTFLT) — една съвсем обикновена сграда, която някога бе била болница. Паркингът на Ингерсол стрийт беше наполовина празен, но той потърси необозначено място, за да не си навлече гнева на някой старши офицер.

— Боб? Боб Толанд! — извика някой.

— Ед Морис?

Един поглед беше достатъчен на Толанд, за да разбере, че вече говори с командир Едуард Морис от американския ВМФ. Една блестяща звезда върху униформената куртка на Морис показваше, че му е поверено командването на някакъв плавателен съд. Толанд отдаде чест на приятеля си, преди да му подаде ръка.

— Още ли играеш бридж, Боб? — Някога Толанд, Морис и още двама офицери бяха създали най-редовната четворка за бридж в офицерския клуб в Пърл Харбър.

— Понякога. Марти не си пада много по картите, но в службата има няколко души, с които се събираме веднъж седмично.

— По-добри ли са от нас? — попита Морис, когато и двамата тръгнаха в една и съща посока.

— Майтапиш ли се? Знаеш ли къде работя сега?

— Чух, че след като ни напусна, си хвърлил котва във Форт Мийд.

— Така е. В NSA има играчи на бридж, които са вързани в компютърната мрежа. Истински убийци, човече!

— Как е семейството?

— Страхотно. А твоето?

— Расте толкова бързо, че започва да се чувствам като истински старец.

— Че то си е така — пошегува се Толанд и посочи към звездата върху куртката на Морис. — Сега вече можеш да ми разкажеш за новото си дете.

— Погледни колата ми.

Толанд се обърна. Фордът на Морис имаше поръчков номер: FF-1094. За непосветените това си беше обикновен номер, но за моряка беше реклама на кораба му: „Фарис“, фрегата за борба с подводници номер хиляда деветдесет и четири.

— Винаги си бил скромно момче — ухили се Толанд. — Честито, Ед. Откога го имаш?

— От две години. Корабът е голям, красив и е мой! Не трябваше да напускаш, Боб. В деня, в който поех командването, изпитах същото чувство, както при раждането на Джими.

— Разбирам те, Ед. Само че аз винаги съм знаел, че някога ти ще командваш свой кораб, а аз не. — Към досието на Толанд имаше прикрепено едно мъмрене за това, че беше ударил един ескадронен миноносец в дъното по време на дежурство. Това се дължеше единствено на лошия му късмет. Причините за грешката бяха някакво двусмислено обозначение на картата и лошите плавателни условия, но такова провинение беше достатъчно да разруши всяка кариера във ВМФ.

— Значи сега караш двете си седмици?

— Точно така.

— Селия замина при родителите си. Сега съм напълно свободен за няколко дни. Имаш ли някакви планове за вечеря довечера?

— В „Макдоналдс“ ли? — разсмя се Толанд.

— Как пък не. Дани Маккафърти също е тук. Той командва „Чикаго“, която се намира на Пристан 22. Знаеш ли, ако успеем да намерим още един, може да поиграем малко бридж, както правехме навремето. — Морис сръга приятеля си в гърдите. — Трябва да бягам, Боб. Среща във фойето на офицерския клуб в 18:30. Ще имаме един час за повдигане на настроението, преди да отидем при Дани.

— Слушам, господин командир.

— Та аз бях на „Уил Роджърс“ — каза Маккафърти. — Патрулираме цели петдесет дни и аз се падам на вахта. Хидролокаторът докладва, че имат шантав сигнал по пеленг нула-пет-две. Намираме се на перископна дълбочина и аз вдигам перископа и виждам една яхта „Гълфстрийм-36“ да се влечи на автопилот с около пет възела. Какво, по дяволите, мисля си аз, и без това умирам от скука. Включвам перископа на пълна мощност и какво мислите виждам? Капитанът и помощникът му — едно момиче, което никога няма да се удави! — заели хоризонтална позиция един върху друг на палубата. Лодката е на около хиляда ярда и ние включваме перископните телевизионни камери и пускаме видеото. Наложих се да маневрираме, за да имаме по-добра видимост. Цялата работа продължи петнадесет минути. Екипажът въртя касетата цяла седмица. За поддържането на бойния дух е много важно бойците да знаят за какво се бият. — Тримата се разсмяха.

— Както винаги съм казвал, Боб — отбеляза Морис, — тези подводничари са гадни, дебнещи типове. За първерзността им изобщо не трябва да говорим — тя им е вродена.

— Откога командваш „Чикаго“, Дани? — поинтересува се Толанд след вечерята, докато отпиваше от втората си чаша кафе. Каюткомпанията на подводницата беше изцяло на тяхно разположение. Другите офицери на борда или си бяха легнали, или бяха на вахта.

— От три месеца, ако не се брои времето, което прекарах в корабостроителницата — отговори Маккафърти и доизпи млякото си. Той беше първият капитан на новата щурмова подводница. Както капитан, така и „собственик“. Толанд беше забелязал, че Дан не беше дошъл, за повдигането на настроението в офицерския клуб, където Боб и Морис бяха ударили по три питиета. Маккафърти се беше променил. Може би нямаше желание да напуска подводницата си, защото се страхуваше, че някой може да му я отнеме и така да разбие мечтите му за кариера.

— Можеше да разбереш това и без да питаш — пошегува се Морис. — Не виждаш ли бледното му тебеширено лице, характерно за обитателите на пещери и подводници? Да не говорим за лекото сияние, излъчвано от работещите в близост до ядрени реактори. — Маккафърти се ухили и тримата зачакаха да дойде четвъртият им

партньор за бридж. Той беше младши инженер, който трябваше да сдаде дежурството си след няколко минути. Реакторът на „Чикаго“ беше изключен и подводницата черпеше електричество от дока, но уставът изискваше пълно дежурство на реактора, независимо от това, дали беше включен, или не.

— Като говорим за бледност, трябваше да ме видите преди няколко седмици. — Маккафърти изведнъж стана сериозен.

— Как така? — попита Боб.

— Ами, нали знаете какви тъпотии правим с тези лодки?

— Дан, ако имаш предвид събирането на данни за разузнаването, тогава трябва да знаеш, че електронната разузнавателна информация, която събирате, минава през моята служба. По дяволите, аз вероятно познавам хората, които пишат голяма част от молбите за информация, на които се дължат оперативните ви инструкции. Не е ли това една отвратителна мисъл! — Боб се разсмя. Той потисна желанието си да се огледа наоколо. Никога досега не беше влизал в атомна подводница. Вътре беше студено — атомните подводници имат климатична инсталация, която се захранва от реактора — и във въздуха се усещаше тежката миризма на машинно масло. Всичко блестеше, защото все още беше ново, а вероятно и защото Маккафърти беше накарал екипажа си да се погрижи той да не се изложи пред приятелите си. Значи това беше струващата един милиард долара машина, която събираше данни за електронното разузнаване...

— Както и да е, ние бяхме в Баренцово море, на изток от фиорда Кола, и както си следяхме една руска подводница „Оскар“, на около десет мили зад нея внезапно се озовахме точно по средата на някакво шибано учение с бойни мунициии! Навсякъде хвърчаха ракети. Руснаците разбиха три стари корита и направиха на парчета половин дузина мишенни баржи.

— Само „Оскарът“ ли?

— Оказа се, че там имало и един „Папа“ и един „Майк“. Проблемът е, че това бебче е толкова безщумно. Ако те не знаят, че сме там, можем да се озовем по средата на някоя голяма гадост! И така, от хидролокатора започват да викат: „Сигнали! Сигнали!“ от задействуваните ракетни апарати. Нямаше начин да знаем дали не се готвеха да пуснат няколко истински торпеда във водата, но ние вдигнахме ESM^[3] и ловихме радарите на техните перископи, след

което видях няколко от корабите, които стреляха над главите ни. По дяволите, момчета, за около три минути там беше доста страшно. — Маккафърти поклати глава. — Както и да е, два часа по-късно трите подводници настъпиха газта и се понесоха към пристанището с двадесет възела. Едно съвсем обикновено учение с бойни мунициии. Как ви се струва като за първа мисия?

— Нямах ли чувството, че руснаците правят нещо не съвсем обичайно, Дани? — попита Толанд, който изведнъж беше заинтригуван от разказа.

— Ти не си ли чул?

— Какво да съм чул?

— Те са намалили патрулите на дизелови подводници на север, при това значително. Обикновено дизеловите лодки се засичат трудно, но през последните два месеца просто ги няма. Успях да засека една, само една. Не беше като предишните ми разходки на север. Имаме и някакви сателитни снимки на много дизелови подводници, които стоят в доковете по неизвестни причини. В действителност, патрулната им дейност на север е намалена изцяло за сметка на увеличената поддръжка. Предполага се, че променят тренировъчния си цикъл. По това време на годината не е обичайно да се провеждат учения с бойни мунициии. — Маккафърти се засмя. — Разбира се, възможно е да им е писнало да поправят и преобоядисват онези корита и са решили да се отърват от тях.

— Умник — изсумтя Морис.

— Назови ми поне една причина за изваждането от служба на голямо количество дизелови подводници по едно и също време — каза Толанд. Искаше му се да не беше пил толкова много в офицерския клуб. Нещо важно се въртеше из главата му, но алкохолът забавяше мисловната му дейност и той не можеше да се сети какво е то.

— Мамка му — отвърна Маккафърти. — Няма такава причина.

— И какво правят те с дизеловите лодки?

— Не съм виждал спътниковите снимки, Боб, само съм чувал за тях. В доковете обаче не се наблюдава необичайна дейност, така че едва ли е нещо важно.

Толанд изведнъж се сети какво му убягваше.

— Трудно ли се сменят акумулаторите на подводница?

— Това е гадна и тежка работа. Не че са необходими специални машини или нещо от този род. Ние сменяме акумулаторите си с помощта на механизация и понякога за тази операция са ни необходими от три до четири седмици. Подводниците на Иван са конструирани с по-големи акумулатори, отколкото нашите, и при тях замяната с нови се извършва по-лесно, отколкото при нас. Предполага се, че акумулаторите им се изтощават по-бързо от западните и те компенсират това с улеснената им замяна, подсилващи приспособления по корпуса и други подобни. По тази причина те вероятно не използват машини за смяна на акумулаторите. Какво точно се опитваш да разбереш, Боб?

Толанд им разказа за разстреляните четирима съветски полковници.

— После чух, че в Русия имало остър недостиг на акумулатори за автомобили и камиони. При автомобилите това е разбираемо, но при камионите... По дяволите, всеки камион в Русия е държавна собственост. Всички камиони могат да се използват за мобилизационни цели. Едни и същи акумулатори ли използват?

— Да, всички работят с оловно-киселинни акумулатори. Какво е станало, да не би да е изгоряла фабриката? — попита командир Маккафърти. — Знам, че Иван предпочита да има един голям завод вместо няколко по-малки.

— Заводът си е цял и работи на три смени.

Маккафърти се облегна назад в стола си.

— Къде се използват акумулатори? — запита Морис риторично.

— В подводниците — отвърна Маккафърти. — В танковете, бронетранспортърите, командните автомобили, самолетните влекачи, изобщо в много боядисани в зелено машини. Боб, това, което казваш... мамка му, ти твърдиш, че Иван внезапно е решил да увеличи цялостната си бойна готовност. Въпрос: осъзнаваш ли какво говориш, по дяволите?

— Можеш да си заложиш задника за това, Дани. Информацията за четиримата полковници беше на бюрото ми и аз лично прочетох доклада, който беше получен по един от нашите подвижни разузнавателни спътници. Иван не знае колко чувствителни са „птичките“ от клас „Стопадгия“ и все още изпраща много информация по наземни микровълнови мрежи. Ние постоянно

подслушваме техните телефонни и телексни линии, но вие трябва да забравите, че изобщо сте чули за това, ясно? — Останалите кимнаха утвърдително и Толанд продължи: — За работата с акумулаторите разбрах съвсем случайно, но един приятел от Пентагона я потвърди. Сега пък Дан ми каза за засилените учения с бойни муниции и това запълни още една празнина. Ако успеем да потвърдим, че дизеловите подводници наистина са в пристанищата за смяна на акумулаторите, ще получим началните очертания на една цялостна картина. Какво е значението на новите акумулатори за една дизелова подводница?

— Изключително важно — отговори Маккафърти. — В зависимост от качеството и поддръжката, новите могат да осигурят почти два пъти по-голям радиус на действие и двойно по-голяма мощност в сравнение със старите. Очевидно е, че това е важен тактически фактор.

— За бога, знаете ли на какво ми прилича това? Иван винаги е готов да навлезе в морето, но сега ми се струва, че иска наистина да бъде готов — забеляза Морис. — Но всички вестници твърдят, че руснаците се държат като преродени ангели по отношение на контрола върху въоръженията. Тук нещо не се връзва, господа.

— Трябва да уведомя някого от командването за това — каза Толанд. — Ако оставя тази информация на някое бюро във Форт Мийд, тя може изобщо да не стигне по-надалеч — каза Боб, спомняйки си за шефа на отдела си.

— Ще стане — каза Маккафърти след кратка пауза. — Утре сутрин имам среща с главнокомандващия на Американски подводен флот в Атлантическия океан (COMSUBLANT). Мисля, че и ти ще дойдеш с мен, Боб.

В продължение на двадесет минути Толанд докладва за резултатите от мисията си пред вицеадмирал Ричард Пайпс, главнокомандващ на Американски подводен флот в Атлантическия океан. Пайпс беше първият черен подводничар, който беше успял да получи трите звезди на вицеадмирал. Той беше показал изключителни качества по време на кариерата си в една професия, която по традиция беше запазена само за бели, и имаше репутация на труден, взискателен началник. Адмиралът беше раздразнен, че докладът за патрулната

задача на Маккафърти беше съкратен заради речта на някакъв запасняк и слушаше мълчаливо, като отпиваше кафе от украсена с три звезди чаша. Само след три минути настроението му се промени коренно и бръчките около устните му станаха по-дълбоки.

— Синко, като ми даваш тази информация, ти нарушаваш няколко ограничения на сигурността.

— Знам това, сър — отвърна Толанд.

— За това се иска смелост и аз се радвам, че един млад офицер може да направи подобно нещо, вместо да се скатава с останалите и да си мълчи. — Пайпс се изправи. — Това, което ми каза, синко, изобщо не ми харесва. Иван си играе на Дядо Коледа с всичките тези дипломатически простотии и същевременно усилено подготвя подводния си флот. Може и да е съвпадение, но може и да не е. Какво ще кажеш ти и аз да отидем да си поговорим с CINCLANT^[5] и шефа на разузнаването му?

Толанд направи гримаса. „В какво се забърках?“ помисли си той.

— Сър, аз съм тук за обучението си в запас, а не за...

— Струва ми се, че много бързо се отказате от този разузнавателен боклук, командир. Вярвате ли, че това, което ми казахте, е истина?

— Да, сър.

— Тогава ви давам шанс да го докажете. Да не би да ви е страх да си подадете врата? Може би давате мнения само за приятели и роднини? — запита остро адмиралът.

Толанд беше чувал, че с Пайпс трудно се излиза на глава. Той се изправи.

— Да го направим, адмирале.

Пайпс вдигна телефона си и набра трицифрения номер за свръзка с CINCLANT.

— Бил? Обажда се Дик. В кабинета ми има едно момче, с което смятам, че трябва да се срещнеш. Спомняш ли си какво обсъждахме миналия четвъртък? Може би вече имаме потвърждение. — Последва кратка пауза. — Да, точно това ти казвам... Слушам, сър, тръгвам веднага. — Пайпс затвори слушалката. — Маккафърти, благодаря ти, че доведе този човек. Ще прегледаме рапорта ти днес следобед. Бъди тук в 15:30. Толанд, ти идваш с мен.

След един час о.з. лейтенант-командир Робърт М. Толанд, ВМФ, беше информиран, че е възстановен на активна служба по заповед на секретаря по отбраната. В действителност заповедта беше издадена от CINCLANT, но необходимите формуляри щяха да бъдат надлежно попълнени в рамките на една седмица.

По обяд на същия ден CINCLANT събра командирите си — вицеадмиралите, които отговаряха за авиацията, надводния флот, подводниците и снабдителните кораби, в Първа сграда на комплекса. Разговорите се водеха почти шепнешком и спираха като по команда, когато стюардите влизаха, за да сменят блюдата. Хората край масата бяха около петдесетгодишни, опитни, сериозни мъже, които създаваха и прилагаха стратегии, готвейки се за нещо, което се надяваха да не се случи никога. Те все още не бяха изгубили тази надежда, но когато всички бяха изпили по две чаши кафе, беше решено да се засилят тренировъчните цикли и да се направят няколко изненадващи инспекции. CINCLANT си определи среща за следващата сутрин с командващия морските операции, а заместник-шефът на разузнаването му отлетя с пътнически самолет за Пърл Харбър на среща с колегата си, отговарящ за Тихия океан.

Толанд беше освободен от поста си и беше прехвърлен в „Намерения“, част от личния екип разузнавателни съветници на CINCLANT.

---

[1] Разузнавателна агенция на МО на САЩ (англ.). — Б.пр. ↑

[2] Квартيري за несемейни офицери (англ.). — Б.пр. ↑

[3] Система за поддръжка със средства за радиоелектронна игра^[4] (англ.). — Б.пр. ↑

[4] Вероятно са имали предвид „борба“, а не „игра“. ESM (Electronic Support Measures) е система за прехващане, локализиране и анализ на радиоелектронни сигнали. — Бел. Dave ↑

[5] Главнокомандващ въоръжените сили в Атлантическия океан (англ.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТА

НАБЛЮДАТЕЛИТЕ

НОРФОЛК, ВИРДЖИНИЯ

„Намерения“ се намираше в една малка стая на втория етаж, в която обикновено работеха четирима офицери. Да се намери място за Толанд, се оказа трудно, най-вече заради многото секретни документи, които трябваше да бъдат скрити, докато цивилните носачи вкарваха още едно бюро в стаичката. Когато те най-после си тръгнаха, Боб откри, че има място само колкото да може да седне или да стане от стола си. Вратата имаше цифрова ключалка с пет превключвателя, скрити в стоманен контейнер. Стаята беше разположена в северозападния ъгъл на щабквартирата на CINCLANT и през решетките на прозорците ѝ можеше да се види само част от някаква магистрала. Първоначално стените ѝ са били боядисани в бежово, но с времето боята беше избледняла и сега придаваше на стаичката бледност, каквато може да се види само в отделение за болни от жълта треска.

Старшият офицер беше полковник от морската пехота на име Чък Лоу. Той беше наблюдавал нанасянето на новия си колега с мълчаливо негодувание, причината за което Боб разбра едва когато Лоу се изправи.

— Вероятно никога вече няма да мога да застана начело на войниците си — изръмжа полковникът и протегна гипсирания си крак зад ъгъла на бюрото си. Двамата се ръкуваха.

— Какво се е случило с крака ви, полковник?

— Счупих го в деня след Коледа, докато карах ски в Школата за планински военни действия в Калифорния. Докторите казват, че никога не трябва да чупиш пиццала твърде близо до основата — обясни Лоу с иронична усмивка. — Човек никога не може да свикне със сърбежа. До три-четири седмици би трябвало да ми махнат тази гадория. След това ще трябва пак да се уча да тичам. Знаеш ли, цели

три години се опитвах да се измъкна от разузнаването и когато най-накрая получих проклетия си полк, ми се случи това. Добре дошъл на борда, Толанд. Защо не налееш по едно кафе за двама ни?

Върху най-отдалечения шкаф имаше кафеварка. Лоу обясни, че останалите трима офицери били на оперативка.

— Видях доклада, който си дал на CINCLANT. Интересно четиво. Какво според теб е намислил Иван?

— Изглежда, че руснаците повишават цялостната си бойна готовност, господин полковник...

— В тази стая можеш да ме наричаш Чък.

— Добре. Аз съм Боб.

— Ти работиш за сигналното разузнаване в NSA, нали? Доколкото знам, ти си един от спътниковите им специалисти.

Боб кимна.

— И по нашите, и по техните, но най-вече по нашите. От време на време виждам някои снимки, но работя най-вече по сигналите. Така успяхме да засечем доклада за четиримата полковници. Освен това се оказа, че руснаците правят повече оперативни маневри, отколкото са обичайни за това време на годината. Иван е отпуснал танкистите си и както изглежда, не проявява голяма загриженост, ако батальоните му правят учения в разорани ниви.

— И от теб се очаква да се замисляш над всичко необичайно, независимо колко тъпо изглежда, нали? Това ти дава твърде голяма свобода на действие, нали? Като стана въпрос за това, тук получихме нещо интересно от DIA. — Лоу извади от един кафяв плик две снимки, формат дванадесет на петнадесет сантиметра, и ги подаде на Толанд. На тях се виждаше един и същ земен участък, но сниман под различни ъгли и по различно време на годината. В горния ляв ъгъл се виждаха две дървени селски колиби. Толанд вдигна поглед от снимките.

— Колхоз?

— Да. Номер 1196, малка ферма на около двеста километра североизточно от Москва. Можеш ли да ми кажеш каква е разликата между двете снимки?

Толанд погледна отново към снимките. На едната имаше редица оградени градини, всяка от тях от около четири декара. На другата снимка се забелязваше нова ограда около четири от парцелите, както и един парцел, чиято оградена площ беше увеличена почти двойно.

— Изпрати ми ги един армейски полковник, с когото някога съм работил. Помислил, че ще ги намеря за забавни. Аз съм израснал в зърненодобивна ферма в Айова.

— Значи Иван увеличава броя на парцелите за частна обработка, а?

— Така изглежда.

— Но това не е било обявено официално, нали? Струва ми се, че не съм чел за нещо такова във вестниците. — Толанд не четеше списание „Нешънъл интелиджънс дайджест“, което се издаваше тайно за вътрешно ползване от правителството, но клюките в столовата на NSA обикновено се отнасяха до безобидни теми, каквато беше и тази. Хората от разузнаването говореха за работата си също толкова, колкото и работещите в която и да било друга област. Лоу поклати леко глава.

— Не е, и това е малко странно. Те би трябвало да обявят подобна стъпка. Вестниците биха нарекли това още един сигурен знак за „тенденцията към либерализация“, която вече се наблюдава в Съветския съюз.

— Може би е единичен случай?

— Не е. Същите снимки са направени и на други места. Ние обикновено не използваме разузнавателните си спътници за събиране на такава информация. Предполагам, че снимките са направени в някой скучен ден, когато важните обекти са били закрити от облаците. — Толанд кимна утвърдително. Американските разузнавателни спътници се използваха за оценяване на съветската зърнена реколта, но това се правеше едва при прибливането ѝ. Руснаците знаеха за това, защото вестниците го разнасяха вече почти цяло десетилетие, което обясняваше защо в американския Селскостопански департамент работеше екип от агрономи, които имаха достъп до документи с гриф „Специално разузнаване — засекретено“.

— Не е ли малко късно да правят такова нещо? Ще има ли изобщо някаква полза, ако им дадат земята по това време на годината?

— Получих снимките преди седмица, но ми се струва, че са направени малко преди да ми бъдат изпратени. Сега в повечето от фермите им започва сеитбата. Там студът се задържа по-дълго, но това се компенсира от по-продължителното лято. Да предположим, че те са предприели стъпка, която ще бъде приложена в цялата страна. Анализирай ситуацията, Боб. — Полковникът присви очи за миг.

— Очевидно е, че са направили умен ход. По този начин могат да решат много от проблемите си с дефицитните хранителни стоки, особено при... зеленчуците, предполагам, като картофи, домати, лук и други подобни.

— Може би. Можеш също така да отбележиш и че този вид фермерска работа е трудоемка, но не изисква много машини. Какво можеш да ми кажеш за демографския аспект на предположението?

Толанд премигна. В американския ВМФ се наблюдаваше тенденцията морските пехотинци да бъдат смятани за тъпанари, защото си изкарваха хляба, като се хвърляха с главата напред в картечния огън.

— Повечето колхозници са относително възрастни хора. Средната им възраст е между края на четиридесетте и началото на петдесетте. По тази причина повечето частни парцели се управляват от по-възрастни хора, докато механизираната работа, като карането на комбайните и камионите...

— Която е много по-добре платена.

— ... се извършва от по-младите работници. Да не би да ми казваш, че по този начин те могат да увеличат производството си на храни без участието на младите мъже... годни за военна служба?

— Това е един от начините, по които може да се разглежда решението им. В политически аспект, обаче, едно такова твърдение е истински динамит. Не можеш да отнемеш на хората нещо, което вече притежават. В началото на шестдесетте се чу един слух, който впоследствие се оказа неверен, че Хрущов възнамерявал да намали и дори да прекрати раздаването на частни парцели. Вдигна се адска олелия! По това време бях в езиковата школа в Монтерей и още помня статиите в руските вестници, за които беше абонирана школата. Те отричаха слуховете в продължение на седмици. Частните парцели са най-продуктивният сектор на селскостопанската им система. Те заемат по-малко от два процента от обработваемата им земя, но произвеждат петдесет процента от плодовете и картофите, повече от тридесет процента от яйцата, зеленчуците и месото в цялата страна. По дяволите, това е единствената ефективно работеща част от селското им стопанство. Големите клечки там от години знаят, че могат да разрешат проблемите си с недостига на храни, като увеличат броя на частните парцели, но въпреки всичко не го правят, и то само по политически

причини. Те не могат да рискуват да създадат цяло едно ново поколение от кулаци. Поне досега беше така. От друга страна, те са предприели този ход, без да го обявят официално, като същевременно засилват боевата си готовност. Аз може и да съм един тъп строеви офицер, който всеки ден тича по брега, но не вярвам в съвпадения.

Униформената блуза на Лоу висеше на закачалката в ъгъла на стаята. Толанд отпи от кафето си и се загледа в четирите редици отличия върху блузата. Върху лентичката за служба във Виетнам имаше три точки. До нея се виждаше Флотски кръст. Облечен в масленозеления пуловер, който офицерите от морската пехота обичаха толкова много, Лоу не изглеждаше много едър, а бавният му говор на човек от Средния Запад му придаваше вид на спокоен, почти отегчен човек. Кафявите му очи обаче показваха противното. Полковник Лоу вече обмисляше думите на Толанд и заключението, на което го навеждаха те съвсем не му харесваше.

— Чък, ако те наистина подготвят някакви действия, при това в голям мащаб, тогава няма да се спрат само с четирима полковници. Ще излезе и нещо друго, защото ще трябва да пороботят не само върху командния, но и върху редовия състав.

— Така е и ние ще трябва да се оглеждаме за информация, която потвърждава предположенията ти. Вчера изпратих молба до DIA. Отсега нататък аташетото ни в Москва ще ни изпраща по факса всеки нов брой на „Красная звезда“. Ако си прав, то такава информация със сигурност ще се появи в този вестник. Мисля, че си напипал нещо много интересно, Боб, и сигурно няма да бъдеш единственият, който ще се занимава с проучванията.

Толанд доизпи кафето си. Съветите бяха свалили от въоръжение цял клас подводници с балистични ракети и провеждаха преговори във Виена за контрол на въоръжаването. Те купуваха зърно от Съединените щати и Канада при изключително изгодни за северноамериканските държави цени, дори оставяха американски превозвачи да пренасят двадесет процента от количествата. Как се връзваше всичко това със знаците, които Боб беше видял? Логически те бяха несъвместими, освен в един-единствен случай, но това беше просто невъзможно. А може би не?

ШПОЛА, УКРАИНА

Алексеев си помисли, че от трясъка на изстрела на 125-мм танково оръдие на човек можеше да му настръхне косата, но той наблюдаваше това учение от цели пет часа и гърмежът достигаше през антифоните до ушите му като слаб тътен. Сутринта земята беше покрита с трева и осеяна с млади фиданки, но сега представляваше равна, кална повърхност, прорязана от следите на бойните танкове Т-80 и бронираните машини на пехотата — БМП. Полкът беше проиграл три пъти учението, което симулираше фронтална атака с танкове и моторизирана пехота срещу равно по сила вражеско подразделение. Артилерийската поддръжка се осигуряваше от деветдесет самоходни оръдия и ракетна батарея. Три пъти.

Алексеев свали шлема и антифоните си и се обърна към командира на полка.

— Гвардейски полк, а, другарю полковник? Елитни бойци на Червената армия? Тези сукалчета не биха могли да опазят турски публичен дом, какво остава, ако ги пуснат в него! И какво сте правили вие, другарю полковник, през последните четири години, през които командвате този цирк на колела? Научили сте се как да избиете целия си полк три пъти! Артилерийските ви наблюдатели са разположени неправилно. Между движенията на танковете и бронетранспортърите ви няма никаква координация, а танковите ви мерачи не могат да улучат цел с височина три метра! Ако на онзи хълм имаше подразделение на НАТО, вие и всичките ви войници щяхте да сте мъртви! — Алексеев се вгледа в лицето на полковника. Първоначално почервенияло от страх, сега то беше побеляло от гняв. Това беше добре. — Унищожаването на този полк няма да бъде голяма загуба за държавата, но той разполага с твърде ценна техника, изразходва твърде ценното ни гориво и муниции и губи ценното ми време! Сега си тръгвам, другарю полковник. Първо ще отида да повърна. После ще отлетя до командния си пункт. След това ще дойда пак. Когато се върна, ще проиграем това учение още веднъж. Тогава вашите бойци или ще си свършат работата както трябва, или вие, другарю полковник, ще прекарате остатъка от мизерния си живот в брое на дървета!

Алексеев излезе ядосан от командния бункер, без дори да отговори на поздрава на полковника. Аджутантът му, полковник от Танкови войски, му отвори вратата и последва шефа си.

— Добре се справят, а? — попита Алексеев.

— Не достатъчно добре, но има подобрене — отвърна адютантът. — Остават им още само шест седмици, преди да ги изпратим на запад.

Това не беше най-подходящата забележка. От две седмици Алексеев се опитваше да повиши боеспособността на тази дивизия, само за да го уведомят предишния ден, че тя е разпределена за Германия, а не за все още недовършения му план за нахлуване в Иран и Ирак. Вече му бяха взели четири дивизии — всичките му елитни гвардейски танкови единици и всяка промяна в бойния състав на Главком-запад го принуждаваше да променя плана си за атаката в Залива. В резултат на това на Алексеев му се налагаше да подбира все по-неподготвени единици, което го принуждаваше да отделя повече време за обучението им и по-малко време за разработването на плана, който трябваше да бъде завършен до две седмици.

— Тези войници ще бъдат много заети през следващите шест седмици. Какво мислите за командира им? — попита полковникът. Началникът му сви рамене.

— Твърде отдавна е на тази работа. Четиридесет и пет години е твърде голяма възраст за такъв вид командване, а и той чете шибаните си парадни наръчници твърде много, вместо да излиза на учения с хората си. Въпреки това е добър човек. Твърде добър, за да бъде изпратен да брой дървета. — Алексеев се разсмя високо. Това беше руска поговорка от царско време, когато се е смятало, че заточениците в Сибир нямали друга работа, освен да броят дървета. Последното беше едно от нещата, които Ленин бе променил. Сега хората от Гулаг имаха предостатъчно работа. — Мисля, че последните два пъти се справиха доста добре, за да си осигурят успех в бойни условия. Този полк ще бъде готов навреме, а заедно с него и цялата дивизия.

„ФАРИС“

— Хидролокатор до мостика! Имаме контакт на пеленг нула-девет-четири! — обяви гласът по монтирания върху отвесната преграда високоговорител. Командир Морис се обърна в стола си, за да види как ще отговори дежурният по кораб. Дежурният моментално насочи бинокъла си в указаната посока, но не забележа нищо.

— Пеленгът е чист.

Морис стана от стола си.

— Премини към състояние 1-AS.

— Слушам. Всички по бойните станции — повтори заповедта офицерът. Дежурният боцман се приближи към микрофона и изсвири сигнал от три ноти. — Бойна тревога, бойна тревога, всички свободни от вахта по бойните станции за противоположна борба! — След това беше включен аларменият звънец и с това бе поставен краят на един спокоен следобед.

Морис отиде на кърмата и слезе по водещата до Бойния информационен център (СІС) стълбичка. Старшият му помощник щеше да поеме комуникациите от мостика, за да може капитанът да управлява оръжията и сензорите на кораба директно от тактическия му мозъчен център. Из целия кораб можеха да се чуят стъпките на моряци, изнасящи се на бегом към бойните си станции. Всички херметизирани врати и прегради бяха затворени, за да осигурят пълна водонепроницаемост на кораба. Разчетите за борба с повредите се снаряжаваха с необходимата екипировка. Докато слушаше предаваните му от говорителя на СІС рапорти „за бой готов“, Морис отбеляза, че екипажът му става все по-добър. Откакто беше напуснал Норфолк преди четири дни, „Фарис“ имаше средно по три бойни тревоги дневно, както беше указано в заповедта на командващия надводния морски флот в Атлантическия океан. Въпреки че нямаше официално потвърждение, Морис смяташе, че информацията на приятеля му беше разбунила духовете. Тренировъчните му учения бяха удвоени, а заповедта за това имаше най-високата степен на секретност, която някога беше виждал. Най-необичайно от всичко беше, че разширеният учебен график влизаше в конфликт с графика за поддръжката, която никой никога не си позволяваше да пренебрегне.

— Всички станции готови за бой! — обяви най-накрая говорителят. — Корабът е в състояние „Зебра“.

— Много добре — потвърди отговарящият за тактическите бойни действия офицер (ТАО).

— Докладвайте, господине — нареди Морис.

— Навигационните и въздушните радари са приведени в готовност, а сонарът е в пасивен режим, сър — отговори ТАО. — Контактът прилича на дишаща подводница. Появи се ясно само веднъж. Провеждаме анализа на движението на целта. Пеленгът на обекта се променя отпред-назад, при това доста бързо. Малко е рано,

за да твърдя това със сигурност, но изглежда, че целта се движи в посока обратна на нашата, вероятно на разстояние от около десет мили.

— Изпратихте ли рапорт за контакта до Норфолк?

— Очакваме само вашата заповед за това.

— Много добре. Да видим колко добре можем да се справим с упражнението по задържане, мистър.

След петнадесет минути хеликоптерът на „Фарис“ вече пускаше хидроакустични буйове върху подводницата, а фрегатата постоянно я облъчваше с мощния си активен хидролокатор. Упражнението щеше да бъде прекратено едва когато съветската подводница се признаеше за победена, като се изкачи обратно на шнорхелова дълбочина, или тогава, когато успееше да избяга от фрегатата, последното щеше да донесе голяма черна точка в досието на Морис. Целта на това безобидно на пръв поглед упражнението в действителност беше много неприятно — да се пречупи увереността на капитана на подводницата във възможностите на плавателния му съд, на екипажа му, и на самия него.

„ЧИКАГО“

Намираха се на хиляда мили от най-близкия бряг и се движеха на североизток със скорост двадесет и пет възела. Екипажът беше в лошо настроение, въпреки че не му беше за пръв път. Планираният им триседмичен престой в Норфолк беше съкратен на осем дни, което за подводничарите беше твърде голямо разочарование, предвид дългата първа мисия на „Чикаго“. Всички пътувания и отпуски бяха прекратени предсрочно, а някои по-дребни дейности по поддръжката, които трябваше да се вършат от техниците на брега, сега се изпълняваха денонощно от екипажа. Два часа след потапянето Маккафърти беше информирал екипажа си за мисията: да проведат интензивни двуседмични учения по проследяване и торпилиране, след което да се отправят към Баренцово море за събиране на допълнителни разузнавателни сведения. Той им беше казал, че мисията им е много важна, но моряците бяха чували това и преди.

ГЛАВА СЕДМА

ПЪРВОНАЧАЛНИ НАБЛЮДЕНИЯ

НОРФОЛК, ВИРДЖИНИЯ

Толанд се надяваше, че униформата му е в безупречен вид. Беше 6:30 часа в сряда сутринта, но той беше станал още в четири, за да се подготви за доклада си и ругаеше мислено CINCLANT, че е ранобудно копеле, което вероятно иска да поиграе малко голф следобед. За Боб този следобед щеше да бъде като всички останали през последните няколко седмици и той щеше да го прекара в прелистване на безброй разузнавателни материали и копия на съветски публикации.

В сравнение с другите части на старата сграда, заседателната зала на флаговите офицери приличаше на чужда планета, но това едва ли трябваше да изненада някого. Адмиралите обичаха удобствата. Боб се отби в най-близката тоалетна, за да се освободи от голямото количество кафе, което беше изпил за събуждане. Когато се върна, флаговите офицери вече влизаха в залата. Те си разменяха поздравии, но обичайните за този ранен час шегии и приятелски закачки липсваха. Офицерите насядаха в кожените си кресла според ранга си. Пред неколцината пушачии бяха поставени пепелници. Пред всички имаше бележници. Стюардии внесоха няколко кани кафе, сметана и захар на сребърнии подноси, след което се оттеглиха. Чашките бяха сложени на масата предварително. Всеки от офицерите си наля чаша кафе. CINCLANT кимна на Толанд.

— Добро утро, господа. Преди около месец четирима полковници от съветската армия, всичките командири на мотострелковии полкове, бяха съдени от военен съд и екзекутирани за фалшифициране на данните в рапортите им за обучението и бойната готовност на поделенията им — започна Толанд. — В началото на тази седмица ежедневникът на съветските въоръжени сили „Красная звезда“ публикува материал за екзекуцията на няколко редника от съветската армия. Всички те са били съдени за неподчинение на

заповедите на техните сержанти и с изключение на двама са отслужвали последните шест месеца от военната си служба. В какво се състои важноста на тази информация! Руската армия отдавана е известна със строгата си дисциплина, но и в нея, както и в много други сфери на живота в Съветския съюз, не всичко е такова, каквото изглежда. За разлика от повечето армии в света, сержантът в съветската армия не е професионален войник. Подобно на редниците и той е наборник, който в началото на военната си служба е бил избран за специално обучение поради неговата интелигентност, политическа надеждност или предполагаеми лидерски качества. Той преминава през шестмесечен курс на обучение, който завършва с повишаването му в звание сержант, след което се завръща в поделението си. В действителност той има също толкова малки практически познания, колкото и подчинените му, а по-добрите му познания по тактика и използване на оръжие са незначителни в сравнение с огромната разлика между познанията на сержантите и новобранците в западните армии. По тази причина, истинският авторитет невинаги произлиза от званието, а от прослуженото време. Съветите попълват въоръжените си сили два пъти в годината — през декември и юни. При обичайната двугодишна служба във всяка формация могат да се разграничат четири класа, от които най-ниският включва бойците, отслужващи първите си шест месеца, а най-високият — бойците, отслужващи последните си шест месеца. Младежите, чиято дума се слуша в съветските мотострелкови роти, са онези, които отслужват последните си шест месеца. Обикновено те изискват и получават най-доброто — повече храна, нови униформи, по-малко наряди. Също така обичайно е те да не признават авторитета на сержантския състав на ротата. В действителност всички заповеди се издават от офицерите, а не от взводните и отделъонните сержанти. Обикновено се изпълняват с малко зачитане на онова, което за нас е конвенционална военна дисциплина на подофицерско ниво. Лесно можете да си представите на какво огромно напрежение са подложени младшите сержанти. В резултат на всичко това, в много случаи офицерите трябва да вършат неща, които не влизат в задълженията им и които те не харесват.

— Вие твърдите, че военните им формации работят на принципа на организираната анархия — намеси се командващият Атлантическия

ударен флот. — Това със сигурност не важи за военноморските им сили.

— Така е, сър. Но вие знаете, че службата в техния флот има продължителност три години, а не две, както е в останалите родове войски. Ситуацията във военноморските им сили е малко по-различна в сравнение с останалата част от въоръжените им сили, въпреки че, както изглежда, това различие е на път да бъде премахнато, като в армията с ускорени темпове се налага характерната за подводния флот дисциплина.

— Колко редника са се издънили? — попита генералът, който командваше 2-ра дивизия на Морската пехота.

— Единадесет, сър. Имената и поделенията им са приложени към материалите, които ви бяха раздадени. Повечето от тях са били четвърти клас, което означава, че са отслужвали последните си шест месеца.

— В статията, която сте прочели имаше ли общи изводи? — попита CINCLANT.

— Не, господин адмирал. В съветската преса, както във военната, така и в гражданската, съществува неписаното правило, че може да се критикува, но не и да се обобщава. На практика това означава, че индивидуалните издънки могат да бъдат тиражирани и критикувани, но по политически причини е недопустимо да се прави обща критика на една цяла институция. Критика, насочена към някакво всеобхватно състояние, би била в действителност критика на цялото съветско общество, а следователно и на Комунистическата партия, която контролира всички сфери на живота в Съветския съюз. Разликата е почти незабележима, но за тях има философска важност. В действителност, тиражирането на индивидуалните прегрешения представлява критика на системата като цяло, но по политически приемлив начин. Гореспоменатата статия показва на всеки офицер, сержант и редник в съветските въоръжени сили, че е настъпило време за промяна. Въпросът, който си зададохме в „Намерения“, беше „защо“?

— Изглежда, че това не е изолиран случай на промяна. — Толанд включи шрайбпроектора и постави една графика. — Бойните стрелби с ракети „Земя-земя“ в съветския флот са увеличени със седемдесет процента спрямо миналата година. Това не е исторически най-високото

им ниво, но се доближава до него, както можете да видите от графиката. Дислоцирането на подводници е намалено, като най-осезателно това се забелязва при дизеловите подводници. Сведенията от разузнаването сочат наличието на необичайно голям брой подводници в доковете за нещо, което прилича на рутинна, но непланирана поддръжка. Имаме причини да смятаме, че това е свързано с недостиг на оловно-киселинни акумулатори в Съветския съюз. Възможно е да се извършва подмяна на акумулаторите на всички съветски подводници, както и пренасочването на продукцията от акумулаторния им завод към икономически сектори с военна важност. Освен това се забелязва и голяма активност на съветския надводен флот, единиците на морската авиация и на други самолетни формирования с голям радиус на действие, като и при тях се наблюдава увеличаване броят на ученията. И най-накрая, увеличен е броят на дните, които единиците на съветския надводен флот са прекарвали извън пристанищата си. Въпреки че увеличението е малко, оперативният им модел е различен от досегашния. Вместо да се придвижат от една точка до друга и да пуснат котва, корабите им се занимават с много по-реалистични учения. Руснаците са правили това и преди, но никога без да го обявят предварително.

— И така, ние виждаме едно мащабно изтегляне на съветския ВМФ, съпроводен от увеличаване на действителните учения. Когато прибавим и данните за съветската армия и военновъздушните сили, единственото логично заключение е, че сме свидетели на повишаване на цялостната бойна готовност на въоръжените им сили. Докато политиките им предлагат съкращаване на стратегическите ядрени оръжия, конвенционалните им подразделения бързо подобряват способността си да влязат в бой. В „Намерения“ смятаме, че тази комбинация от фактори крие потенциална опасност.

— На мен ми се струва малко неубедително — каза един адмирал, захапал лулата си. — Как можем да убедим когото и да било, че във всички тези предположения има някакъв смисъл?

— Добър въпрос, сър. Взет отделно, всеки един от посочените фактори е напълно логичен. Това, което ни тревожи, е, че те се случват едновременно. Проблемът за пълноценното използване на живата сила в съветските въоръжени сили съществува от десетилетия. Проблемите с тренировъчните нормативи и корупцията между офицерите също не

са нещо ново. Това, което привлече вниманието ми, беше дефицитът на акумулатори. Ние виждаме началото на нещо, което може да се превърне в голям срыв на съветската икономика, в която всичко се планира централно и на политическа основа. Най-големият им завод за акумулатори работи на три смени, вместо на обичайните две, от което следва, че производството се е увеличило. Въпреки това предлагането за граждански нужди е намаляло. Както и да е, вие сте прав, господин адмирал. Взети поотделно, тези неща не означават нищо, но свързани с причина за тревога.

— И вие сте разтревожени, така ли? — каза CINCLANT.

— Тъй вярно, сър.

— И аз също, синко. Какво сте предприели?

— Помолихме SACEUER^[1] да ни уведомява за всичко, което сметне за необичайно в действията на разквартируваните в Източна Германия съветски войски. Норвежците засилват наблюдението си в Баренцово море. Започнахме процедура по осигуряването ни на по-голям достъп до спътникови снимки на пристанища и флотски бази. DIA беше информирана за данните ни и провежда свое собствено разследване. Започват да изплуват и нови факти.

— А ЦРУ?

— DIA урежда връзката с тях чрез щабквартирата си в Арлингтън Хол.

— Кога започват пролетните им маневри? — запита CINCLANT.

— Сър, годишното съвместно учение на армиите на Варшавския договор трябва да започне след три седмици и тази година е с кодово име „Прогрес“. Има данни, че в подкрепа на духа на отслабване на напрежението Съветите ще поканят военни наблюдатели на НАТО и западни журналисти да присъстват на учението.

— Ще ви кажа какво е най-страшното във всичко това — изръмжа командващият надводния атлантически флот. — Най-страшното е, че те внезапно започнаха да правят това, което винаги сме искали от тях.

— Опитай се да обясниш това на вестникарите — предложи командващият военноморската авиация в Атлантическия океан.

— Препоръки? — запита CINCLANT оперативния си офицер.

— Нашите подразделения вече започнаха планираните активни учения. Предполагам, че няма да бъде зле да увеличим броя им още

малко. Толанд, вие казахте, че недостигът на акумулатори в гражданската икономика ви е подтикнал да се разровите по-надълбоко. Търсите ли и други икономически сринове?

— Тъй вярно, сър. Това е в прерогативите на DIA и моят човек в Арлингтън Хол е поискал от ЦРУ да направи няколко допълнителни проверки. Ако ми разрешите да се повтора, господа, съветската икономика се управлява чрез централно планиране, както вече споменах. Производствените им планове са доста строги и те не се отклоняват от тях с лека ръка, тъй като всяко отклонение предизвиква вълнообразен ефект в цялата икономика. „Срив“ може би е твърде силна дума за момента...

— Вие просто имате едно неприятно подозрение — прекъсна го CINCLANT. — Много добре, Толанд, точно за това ви плащаме. Добър доклад.

Боб разбра намека и се оттегли. Адмиралите останаха в заседателната зала, за да обсъдят ситуацията.

Толанд почувства огромно облекчение, когато излезе от залата. Беше му приятно, че са го забелязали, но да бъде оглеждан от старши офицери като някаква опитна култура върху лабораторно стъкло можеше да състари преждевременно всекиго. Боб мина по една покрита алея и се върна в своята сграда, като пътъм наблюдаваше как закъснелите се лутат из паркинга в търсене на свободно място. Появили се бяха първите зелени тревички. Екип от цивилни работници косеше, докато други няколко торяха. Храсталакът започваше да расте и Боб се надяваше, че работниците ще оставят храстите да станат достатъчно големи, преди отново да ги подкастрият. Той знаеше, че през пролетта Норфолк беше едно много приятно място, където ароматът на азалиите се смесваше с мириса на солената вода.

— Как мина? — попита го Чък.

Толанд съблече сакото си и подгъна театрално колене пред полковника.

— Доста добре. Никой не ми откъсна главата.

— Не исках да те тревожа преди доклада ти, но някои от хората, с които си се срещнал тази сутрин, са правили такива неща. Говори се, че любимата закуска на CINCLANT е пържен командир с гарнитура от накълцан лейтенант.

— Страхотна изненада. Ако не греша, той е адмирал. И преди съм докладвал на оперативки, Чък. — Толанд си припомни, че морските пехотинци смятаха всички моряци за сополанковци. Нямаше смисъл да дава на Чък повод да затвърди това убеждение.

— Някакви заключения?

— Оперативният офицер на CINCLANT говори за засилване на ученията. След това ме освободиха.

— Добре. Днес трябва да получим пакет спътникови снимки. От Ленгли и Арлингтън имат няколко въпроса. Засега няма нищо конкретно, но според мен те може би са открили нещо странно. Ако се окажеш прав, Боб... е, знаеш какво ще стане в такъв случай.

— Разбира се. Някой по-близо до Вашингтон ще направи „голямото откритие“. Мамка му, Чък, не ми пука за това! Искан ми се да съм сгрешил! Искан ми се цялата тази работа да се окаже сапунен мехур, след което да се върна у дома и да прекарвам времето си в градината.

— Е, аз може да имам добри новини за теб. Включихме нов сателитен приемник към телевизора ни. Убедих момчетата от комуникациите да ни оставят да се включим към руската телевизия, за да можем да гледаме вечерните им новинарски емисии. Оттам едва ли ще научим нещо значително, но затова пък ще можем да разберем накъде духа вятърът. Малко преди да дойдеш, направих проба и открих, че Иван прави филмов фестивал от всички класически филми на Сергей Айзенщайн. Довечера ще дават „Броненосецът «Потьомкин»“, след което следват всички останали. Последният е „Александър Невски“ на 30 май.

— О? Аз имам „Невски“ на видеокасета.

— Е, във видео версията са използвани оригиналните негативи, които са били прехвърлени на ЕМІ в Лондон, и от тях са били изработени цифрови оригинали. Оригиналната музика на Прокофиев пък е била презаписана във формат „Долби“. Ние ще си направим запис на руския оригинал. Каква система е видеокасетофонът ти?

— VHS — Толанд се разсмя. — Може би в крайна сметка ще се окаже, че и в тази работа има нещо хубаво. Е, имаме ли нещо ново?

Лоу му подаде дебела папка с документи. Време беше да се залавят за работа. Толанд се настани в стола си и започна да преглежда материалите.

— Нещата изглеждат добре, другарю — докладва Алексеев. — Дисциплината между офицерите се подобри неизмеримо. Учението на 261-ви гвардейски тази сутрин премина много добре.

— А 173-ти гвардейски? — попита Главком-югозапад.

— Те ще трябва да се постараят повече, но ще бъдат готови навреме — заяви уверено Алексеев. — Офицерите ни се държат като офицери. Остава само да накараме войниците да се държат като войници. Ще разберем дали сме успели, когато започне „Прогрес“. Трябва да накараме офицерите си да се откъснат от обичайните закостенели догми и да търсят реалистични сценарии на бойни действия. Можем да използваме „Прогрес“, за да определим кои офицери не могат да се адаптират към реални бойни условия и да ги заменим с по-млади, които нямат такива проблеми. — Той седна срещу бюрото на командира си. Алексеев прецени, че не беше спал нормално точно от един месец.

— Изглеждаш уморен, Паша — каза Главком-югозапад.

— Съвсем не, другарю генерал, нямах време да се изморя. — Алексеев се засмя. — Но ако още веднъж се кача на хеликоптер, сигурно ще ми пораснат крила.

— Паша, искам да си отидеш у дома и да не се връщаш тук в продължение на двадесет и четири часа.

— Аз...

— Ако беше кон — прекъсна го генералът, — досега щеше да си умрял от изтощение. Твоят главнокомандващ ти заповядва да си починеш двадесет и четири часа. Помисли си, Павел Леонидович. Ако сега водехме бойни действия, ти щеше да бъдеш по-полезен, ако си беше отпочинал. Дори и уставът изисква това, защото последната ни война с германците ни даде един суров урок. Нуждая се от всичките ти способности, но ако се преумориш сега, то няма да струваш нищо, когато действително ми се наложи да разчитам на теб! Ще се видим утре в 16:00, за да обсъдим плана ни за нахлуването в Персийския залив. Дотогава ще си отпочинал достатъчно.

Алексеев се изправи. Шефът му беше една груба стара мечка, също като собствения му баща. И войник на войниците.

— Нека в протокола да бъде записано, че изпълнявам всички заповеди на своя главнокомандващ. — Двамата се разсмяха.

Алексеев напусна кабинета на генерала и слезе по стълбите до изхода, където го очакваше служебната му кола. Когато пристигнаха пред намиращото се на няколко преки жилище, шофьорът трябваше да събуди своя началник.

„ЧИКАГО“

— Започни процедура по приближаване — нареди Маккафърти.

„Чикаго“ следеше кораба, откакто преди два часа дежурните по хидролокатор го бяха засекли на разстояние четиридесет и четири мили. Приближаването се извършваше само по насочване от хидролокатора и по заповед на капитана операторът не беше казал на противопожарния разчет каква е следената цел. За момента всеки контакт на повърхността се приемаше за вражески боен кораб.

— Разстояние до целта триста и петдесет ярда — докладва старпомът. — Пеленг едно-четири-две, скорост осемнадесет възела, курс две-шест-едно.

— Вдигни перископа! — заповяда Маккафърти. Бойният перископ напусна клетката си от дясната страна на постаментата. Един мичман мина зад инструмента, разгъна дръжките и го насочи по указания пеленг. Мерникът се закова върху кърмата на целта.

— Пеленг засечен!

Мичманът натисна необходимия бутон и прехвърли данните за пеленга към управляващия стрелбата компютър МК-117.

— Прицел в кърмата, ъгъл двадесет спрямо десния борд.

Операторът на пулта за огневи контрол вкара данните в компютъра. Микрочиповете бързо изчислиха разстоянията и ъглите.

— Решението заредено. Огън с трети и четвърти апарат!

— Добре. — Маккафърти отстъпи назад от перископа и погледна към старпома. — Искаш ли да видиш какво убихме?

— По дяволите! — Старпомът се разсмя и прибра перископа. — Дръпни се, Ото Кречмер!

Маккафърти вдигна микрофона, който му осигуряваше свръзка с всички части на подводницата.

— Говори капитанът. Току-що приключихме упражнението по проследяване. За онези от вас, които проявяват интерес, корабът, който

„потопахме“, е „Планета Ирландия“, огромен танкер с водоизместимост сто и четиридесет хиляди тона. Това е всичко. — Той върна микрофона на поставката му.

— Старпом, забележки?

— Беше твърде лесно, капитане — отвърна офицерът. — Скоростта и курсът на целта бяха постоянни. Можехме да си спестим анализа на движението, което щеше да ни спечели от четири до пет минути след захвата, но ние не търсехме постоянен, зигзагообразен курс. Според мен така трябва да се процедира при бавни цели. Общо взето, бих казал, че упражнението премина доста добре.

Маккафърти кимна утвърдително. Една бърза цел, като например ескадрен миноносец, може би щеше да се насочи право към подводницата, но в бойни условия бавните цели вероятно щяха постоянно да променят курса си.

— Не беше зле. — Маккафърти погледна към противопожарния разчет. — Добре свършена работа. Да се надяваме, че и по-нататък ще бъде все така. — Маккафърти реши, че следващия път ще накара оператора на хидролокатора да не съобщава за целта, преди тя да се приближи много близо до подводницата. След това щеше да засече колко бързо хората му щяха да се справят с такава непредвидена обстановка. Но дотогава екипажът трябваше да премине през напрегната серия от симулирани от компютър бойни ситуации.

НОРФОЛК, ВИРДЖИНИЯ

— Вече имаме потвърждение. Това тук са акумулатори — каза Лоу и подаде сателитните снимки. На тях се виждаха няколко камиона и въпреки че каросериите на повечето бяха покрити с брезент, товарите на три от тях бяха открити и спътникът беше успял да ги фотографира. Боб забеляза огромни акумулаторни клетки с формата на вани и група моряци, които ги пренасяха по някакъв пристан.

— Кога са правени снимките? — попита Толанд.

— Преди осемнадесет часа.

— Щяха да ми свършат работа тази сутрин. Приличат ми на три „Танго“ една до друга. Това тук са десеттонни камиони. На снимката се виждат девет камиона. Направих една проверка и се оказа, че всяка празна акумулаторна клетка тежи двеста и осемнадесет килограма...

— Ле-ле. Колко такива са необходими за една подводница?

— Много! — Толанд се ухили. — Това не ни е известно с абсолютна точност. Намерих четири различни предположения, като от най-ниското до най-високото има разлика от тридесет процента. Вероятно броят им е различен за различните кораби. Колкото повече единици от даден модел се произвеждат, толкова повече се изкушаваш да промениш по нещо. Ние поне правим така. — Толанд вдигна очи от снимките. — Трябва ни по-голям достъп до такива фотографии.

— Вече е уредено. Отсега нататък сме в списъка на хората, които получават всички снимки на военноморски обекти. Какво мислиш за дейността на надводните кораби?

Толанд сви рамене. На снимките се виждаха около една дузина бойни кораби от крайцери до корвети. Навсякъде по палубите им бяха пръснати сандъци и кабели, имаше и много хора.

— От това не могат да се правят кой знае какви заключения. Не се виждат кранове, следователно не се товари нищо голямо, но, от друга страна, крановете могат да бъдат преместени. Проблемът при корабите е, че всичко, което искаш да видиш, може да бъде скрито в трюмовете им. Единственото сигурно заключение от тези снимки е, че тези кораби са закотвени един до друг. Всичко останало е само предположения. Дори и за подводниците ние само предполагахме, че акумулаторите ще бъдат качени на борда им.

— Стига, Боб — изсумтя Лоу.

— Помисли за малко, Чък — отвърна Толанд. — Те знаят какво е предназначението на нашите спътници, нали? Знаят по какви орбити се движат, знаят и точно в кой момент в коя точка в пространството се намират. Мислиш ли, че ще им бъде много трудно да ни заблудят, ако решат да го направят? Ако твоята задача беше да излъжеш спътниците и ако знаеше кога ще преминат над теб, нямаше ли да успееш да изпълниш задачата? Ние разчитаме твърде много на тези машини. Съгласен съм, че те наистина са полезни, но и те си имат своите предели. Хубаво щеше да бъде, ако можехме да си осигурим данни от човешки източник.

ПОЛЯРНИЙ^[2], РСФСР

— Има нещо странно в това да наблюдаваш как някакъв тип излива бетон в кораб — отбеляза Флин на път за Мурманск. Никой не

му беше казал за какво служи баластът.

— Да, но това може да бъде нещо прекрасно! — възкликна придружителят им, капитан-лейтенант от съветския ВМФ. — Да можеше и вашите военноморски сили да направят същото!

Флин и Калоуей забелязаха, че малката група репортери, допуснати да наблюдават от един кей неутрализирането на първите две въоръжени с балистични ракети подводници от клас „Янки“, беше направлявана внимателно. Журналистите бяха разпределени в групи от по двама-трима, като към всяка група имаше прикрепен флотски офицер и шофьор. Това, разбира се, не беше нещо неочаквано. И двамата не можеха да повярват, че изобщо ги бяха допуснали на толкова секретна военноморска база.

— Жалко, че вашият президент не позволи на екип от американски офицери да наблюдават процедурата — продължи придружителят им.

— Да, за това съм съгласен с вас, капитане — кимна Флин. Репортажът щеше да бъде по-добър, ако американците се бяха съгласили да присъстват. В крайна сметка един шведски и един индийски офицер, нито един от които не беше подводничар, бяха наблюдавали най-отблизо процедурата, която репортерите шеговито наричаха „бетонната церемония“, след което тържествено бяха докладвали, че ракетните отделения на двете подводници наистина са били бетонирани. Флин беше засякъл времетраенето на всяка от операциите и щеше да направи няколко допълнителни проверки, когато се прибереше. Какъв беше обемът на един ракетен апарат? Какво количество бетон беше необходимо за запълването му? Колко време беше необходимо за изливането на бетона? — Въпреки това, капитане, вие трябва да се съгласите, че американците откликнаха с изключително одобрение на новата инициатива на вашата страна.

Докато траеше този разговор, Уилям Калоуей мълчеше и гледаше през прозореца. Той беше отразявал войната за Фолклендските острови и беше прекарал много време из корабостроителниците и корабите на Кралския флот, където беше наблюдавал подготвянето на плавателните съдове на Нейно Величество за мисията им на юг. Сега колата им преминаваше край кейовете и работните площи, на няколко кораба. Там нещо не беше наред, но Калоуей не можеше да определи какво точно. Флин не знаеше, че колегата му често работеше

неофициално за британското разузнаване. Задачите му не бяха нещо особено — в крайна сметка той беше кореспондент, а не шпионин, — но и той като повечето журналисти беше интелигентен, наблюдателен човек, забелязващ подробности, които редакторите винаги орязваха от репортажите. Той дори не знаеше кой е резидентът на британското разузнаване в Москва, но можеше да съобщи за съмнението си на един приятел от Посолството на Нейно Величество. После данните щяха да бъдат предадени на съответния човек.

— Е, какво мисли нашият английски приятел за съветските корабостроителници? — попита капитанът с широка усмивка.

— Много по-модерни са от нашите — отговори Калоуей. — А и предполагам, че във вашите няма профсъюзи.

Офицерът се разсмя.

— В Съветския съюз няма нужда от профсъюзи. Тук работниците вече притежават всичко. — И двамата журналисти забелязаха, че капитанът цитира съвсем точно стандартната партийна линия. Разбира се.

— Вие подводничар ли сте? — попита англичанинът.

— Не! — възкликна капитанът. Последва сърдечен смях. Флин си помисли, че когато руснаците решат да се посмеят, го правят доста убедително. — Аз съм роден в степите и обичам синьото небе и широките равнини. Уважавам много другарите си подводничари, но нямам желание да бъда един от тях.

— Нито пък аз, капитане — съгласи се Калоуей. — Ние, възрастните британци, си обичаме градините и парковете. На какъв кораб служите?

— В момента работя на сушата, но последният ми кораб беше ледоразбивачът „Леонид Брежнев“. С него правехме някои проучвания и разчиствахме морските търговски пътища от Арктическият бряг до Тихия океан.

— Това трябва да е тежка работа — каза Калоуей. — И сигурно е опасна. — „Продължавай да говориш, приятел“, помисли си той.

— Работата изисква голяма концентрация, но ние руснаците сме свикнали със студа и леда. За нас е чест да помагаме за икономическия растеж на родината си.

— Аз не ставам за моряк — продължи Калоуей. Той видя как Флин го гледа с любопитство, сякаш му казваше: „Не ставаш, друг

път...“ — Работата е твърде много дори когато си в пристанището. Като днес например. В корабостроителниците ви винаги ли е така оживено?

— О, днес изобщо не е оживено — отвърна капитанът, без дори да се замисли.

Репортерът на Ройтер кимна. По палубите на корабите имаше инструменти и сандъци, но не се виждаха признаци на усилена работа. Наоколо имаше съвсем малко хора. Много от крановете стояха неподвижно. Но палубите бяха затрупани, сякаш... Той погледна часовника си. Три и половина следобед. Работният ден не беше свършил.

— Днес е голям ден за отслабването на напрежението между Изтока и Запада — каза той, за да не издаде мислите си. — Пат и аз ще имаме материал за страхотен репортаж.

— Това е добре — усмихна се отново капитанът. — Бреме е да получим истински мир.

След четиричасов полет със самолета на „Аерофлот“, чиито седалки вероятно бяха измислени от Светите инквизитори на Торквемада, двамата журналисти кацнаха в Москва. Те отидоха до паркираната на летището кола на Флин и се качиха в нея. Калоуей все още не можеше да се справя с механичните повреди на своя автомобил и постоянно се оплакваше, че си беше купил съветска кола, вместо да докара своя „Морис“. Дяволски трудно му било да си намира резервни части.

— Хубав материал събрахме днес, а, Патрик?

— И още как. Само че ми се иска да имахме и една-две снимчици. — Руснаците бяха обещали да им осигурят снимки на „бетонната церемония“, направени от „Совфото“.

— Какво мислиш за корабостроителницата?

— Доста е големичка. Веднъж бях в корабостроителницата на Норфолк за един ден. На мен всички подобни съоръжения ми се струват еднакви.

Калоуей кимна замислено. „Корабостроителниците наистина си приличат — помисли си той, но защо «Полярний» ми се стори странна?“ Дали пък това не беше просто плод на подозрителния му репортерски мозък? Вечният въпрос, който си задаваха всички журналисти, беше какво крие събеседникът им. От друга страна,

Съветите никога не го бяха допускали до своя военноморска база, а това беше третата му акредитация в Москва. Калоуей и преди беше ходил в Мурманск, за да разговаря с кмета на града за влиянието на персонала на базата върху градската администрация. Навсякъде по улиците на Мурманск можеха да се видят униформени военни, но кметът се беше опитал да избегне въпроса с думите: „В Мурманск няма части на военноморския флот.“ Това беше типично руски отговор на неудобен въпрос... но днес руснаците бяха оставили цяла дузина западни репортери да обиколят една от най-секретните им бази. Следователно те не криеха нищо. А може би криеха? Калоуей реши, че щом предадеше репортажа си, щеше да отиде да изпие едно бренди с приятеля си от посолството. И без това тази вечер там щеше да има някакъв купон.

Малко след девет часа той пристигна в посолството, което се намираше на крайбрежната улица „Морис Торес“, на брега срещу стените на Кремъл. От едно брендита станаха четири и на четвъртото кореспондентът разглеждаше карта на базата и използваше тренираната си памет, за да опише какво и къде беше видял. След един час данните бяха кодирани и изпратени в Лондон.

---

[1] Върховен главнокомандващ обединените въоръжени сили на НАТО в Европа (англ.). — Б.пр. ↑

[2] В българското издание е дадено като Поливарний, вероятно е печатна грешка. В оригинала на английски е Полярний и затова го подмених. Става въпрос за базата на Северния флот на ВМФ на СССР и „Корабостроителница № 10 — Шквал“ в Полярний на Колския полуостров, Мурманска област. — Бел. Dave ↑

ГЛАВА ОСМА

ОЩЕ НАБЛЮДЕНИЯ

ГРАСАУ, ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧНА РЕПУБЛИКА

Телевизионният новинарски екип се забавляваше страхотно. Бяха изминали много години, откакто за последен път им бяха разрешили да снимат съветски бойни единици в действие, и забавната стойност на грешките, на които бяха станали свидетели, щеше да осигури на репортажа им доста време в късните новини на NBC. Те стояха край пътя и наблюдаваха движението на руските части. Един танков батальон беше спрял на някакво кръстовище на магистрала 101, на петдесет километра южно от Берлин. Очевидно бяха направили грешен завой някъде по пътя си и сега батальонният командир крещеше нещо на подчинените си. След две минути един капитан излезе напред и показва нещо на някаква карта. Един майор беше напъден набързо от сцената, защото младият офицер явно беше разрешил проблема. Камерата проследи как изгоненият майор се качи в щабния си автомобил, който се отправя на север по главния път. След пет минути батальонът отново беше на път. Новинарският екип събра техниката си и главният репортер използва това време, за да се приближи до един френски офицер, който също бе наблюдавал малката сценка.

Французинът беше член на Съюзната група за военни връзки, една удобна останка от Втората световна война, която позволяваше на двете страни да се шпионират взаимно. Французинът беше строен мъж с издължено лице, имаше крилца на десантчик на реверите си и пушеше цигари „Голоаз“. Той, разбира се, беше офицер от разузнаването.

— Какво мислите за това, майоре? — попита го репортерът на NBC.

— Направили са грешка на няколко километра оттук. Трябвало е да завият наляво, но не са го направили.

Последва галско свиване на раменете.

— Не мислите ли, че руснаците се излагат? — Репортерът се изсмя. Французинът обаче остана замислен.

— Забелязахте ли, че с тях има германски офицер?

Репортерът беше забелязал различната униформа, но не беше успял да определи важността ѝ.

— О, значи той е бил германец. Но защо не поискаха помощ от него?

— Уместен въпрос — отговори майорът. Той не каза на журналиста, че това беше четвъртият случай, в който съветски офицер се въздържаше да поиска помощ от източногерманския си колега... и то само през последните два дни. Объркването на съветските части не беше новост. Руснаците използваха различна азбука и различен език, което улесняваше навигационните грешки. Затова съветските части винаги водеха със себе си офицери от ГДР, които да им помагат да не се изгубят. Досега. Французинът хвърли цигарата си на асфалта. — Какво друго забелязвахте, мосю?

— Полковникът беше много ядосан на онзи майор. После един капитан, струва ми се, му показва къде е грешката, а вероятно и как да я поправят.

— Колко продължи цялата сценка?

— По-малко от пет минути след спирането на колоната.

— Много добре. — Французинът се усмихна. Сега майорът се връщаше обратно в Берлин, а танковият батальон имаше нов оперативен офицер. Усмивката изчезна от лицето му.

— Доста е тъпо да се объркат така, не мислите ли?

Френският майор се качи в колата си, за да последва руското подразделение.

— Вие не сте ли се изгубвали някога в чужда държава, мосю?

— Разбира се, че кой не е!

— Но те успяха да открият грешката си твърде бързо, не мислите ли? — Майорът даде знак на шофьора си да потегли. „И при това я откриха сами — помисли си той. — Интересно...“

Телевизионният репортер сви рамене и се върна при своя автомобил. Той подкара зад последния танк от колоната, раздражен от това, че руснаците се движеха само с тридесет километра в час. Танковете продължиха на северозапад със същата скорост, докато не

стигнаха до магистрала 187, където сякаш по някакво чудо се срещнаха с друго съветско подразделение, след което намалиха скоростта си до обичайните двадесет километра в час и продължиха да се придвижват към мястото на ученията.

НОРФОЛК, ВИРДЖИНИЯ

Гледката беше впечатляваща. Московската новинарска емисия показваше придвижващ се в някакво поле танков полк. Целта на танковете се превърна в хоризонтален облак прах, когато артилерията започна да засипва със снаряди предполагаемите вражески позиции. Изтребител-бомбардировачи кръстосваха небето, а бойните хеликоптери изпълняваха смъртоносния си танц. Коментаторът тържествено обяви готовността на Съветската армия да отвърне на всякаква чужда заплаха. Това твърдение, изглежда, не беше преувеличено изобщо.

Следващият петминутен сегмент беше посветен на Виенските преговори по контрола на въоръженията. Чуха се обичайните оплаквания, че Съединените щати не били съгласни с някои аспекти на очевидно щедрото първоначално предложение на Съветския съюз, но коментаторът каза също, че въпреки американското нежелание бил постигнат истински напредък и че до лятото можело да се очаква подписването на конкретно споразумение. Толанд беше озадачен от начина, по който руснаците бяха описали преговорите. Той никога не беше обръщал внимание на този вид реторика и намираше делението на лоши и добри в репортажа за любопитно.

— Съвсем нормално — беше отговорът, който Лоу даде на въпроса му. — Можеш да разбереш, че подписването на договора е наближило, когато оплакванията започнат да изчезват. След това започват да говорят колко просветен е нашият президент за класов враг. Когато дойде времето да се подпише споразумението, изпадат направо в еуфория. Това, което видяхме тази вечер, е твърде умерено. Помисли за малко. Какъв език използват те обикновено, когато става дума за нас?

— Нормално ли ти се стори учението?

— Разбира се. Замислял ли си се някога колко весело би било да се изправиш срещу сто танка? Забеляза ли, че всичките бяха въоръжени със 125-милиметрови оръдия? След това си помисли за

артилерийската поддръжка, която им беше оказана. После си спомни и за авиацията. Руснаците вярват в комбинираното използване на различни видове оръжия. Когато нахлуят на твоя територия, те ще нахлуят с целия си инвентар. Това е стандартната им доктрина и те се придържат стриктно към нея.

— Как можем да реагираме на такова нападение?

— Като поемем инициативата. Оставиш ли противника да определя правилата на играта, синко, все едно сам си си изкопал гроба.

— Същото е и във флота.

— Точно така.

КИЕВ, УКРАИНА

Преди да се приближи до началника си, Алексеев си наля чаша чай от поставената в края на бюрото кана, нещо необичайно за него. Когато застана пред шефа си, усмивката му беше широка цял метър.

— Другарю генерал, „Прогрес“ върви отлично!

— Виждам, Павел Леонидович.

— Направо не мога, да повярвам. Подобриенето в дисциплината сред офицерите ни е невероятно. Освобождаваме се от некадърниците, а хората, които повишаваме, са амбициозни и способни офицери.

— Значи разстрелът на онези четирима полковници действително свърши работа? — отбеляза саркастично Главком-югозапад. Той беше ръководил първите два дни от учението от командния си щаб и копнееше да излезе на бойното поле. Това обаче не влизаше в задълженията на един командващ военен театър и Алексеев беше очи и уши за него.

— Труден избор, но даде резултат, в което можете да се убедите и сам. — Младият офицер загуби част от ентузиазма си. Съвестта не му позволяваше да забрави случката с четиримата полкови командири. Алексеев знаеше, че проблемът при трудните решения не беше във вземането им, а в това човек да се научи да живее с последствията от тях. Той отхвърли тези мисли. — Още две седмици интензивно обучение и Червената армия ще бъде напълно подготвена. Можем да се справим със задачата. Можем да победим НАТО.

— Не ни се налага да се бием с НАТО, Паша.

— Тогава нека Аллах да е на помощ на арабите! — каза Алексеев.

— Аллах да ни е на помощ на нас. Главком-запад получава още една от нашите танкови дивизии. — Генералът вдигна една телеграма. — Същата, при която си бил днес, ако трябва да бъдем съвсем точни. Чудя се как ли се оправя той?

— Моите шпиони ми донасят, че се оправя доста добре.

— Да не би да си започнал да работиш за КГБ, Паша?

— Един мой съученик работи в щаба на Главком-запад. Той ми каза, че и там са приели стратегия за елиминиране на некадърните офицери. Аз лично се убедих в резултатите от това. Един новоназначен офицер има много по-голяма мотивация да изпълнява задълженията си, отколкото някой, който е заемал този пост толкова дълго, че работата му се е превърнала в рутинна.

— С изключение на висшите офицери, разбира се.

— Никога не съм очаквал, че някога ще се опитам да защитя Главком-запад, но това, което ми беше съобщено, ме кара да вярвам, че той привежда войските си в готовност по същия начин, по който го правим и ние.

— Трябва да е постигнал забележителни резултати, щом си толкова великодушен към него.

— Така е, другарю генерал. Още една наша танкова дивизия заминава за Германия. Е, там ще имат по-голяма нужда от нея, отколкото ние тук. Казвам ви, ще пометем арабите като пращинки. Истината е, че винаги сме можели да направим това. Те не са чак толкова многобройни, а и страните им са като Либия, която посетих преди три години — нямат планини, в които да се крият. Това не е Афганистан, другарю генерал. Сега мисията ни е да завладяваме, а не да умиротворяваме. Според мен можем да изпълним задачата за две седмици. Единственият проблем, който според мен можем да срещнем там, е подпалването на нефтените полета. Арабите могат да използват опожарената земя като отбранително средство, както сме правили и ние. За нас ще бъде трудно да предотвратим такива действия дори с нашите десантчици. Въпреки това мисията ни е изпълнима и хората ни ще бъдат подготвени за нея.

ГЛАВА ДЕВЕТА

ПОСЛЕДЕН ПОГЛЕД

НОРФОЛК, ВИРДЖИНИЯ

— Хубаво нещо са мигновените традиции, Чък. — Толанд и полковникът гледаха четвъртия руски филм по спътниковата връзка. Боб подаде на колегата си купата с пуканките. — Жалко, че заради Корпуса няма да си при нас.

— Да си прехапеш езика дано! В шестнадесет-нула-нула часа във вторник, полковник Чарлз Де Уинтър Лоу се връща на активна служба в Морската пехота и оставя прелистването на хартийки на вас, сепии такива.

Толанд се разсмя.

— И няма да ти липсва дори вечерното гледане на руски филми?

— Може би ще ми липсва мъничко. — На половин миля от тях сателитен приемник следеше един руски комуникационен спътник. В продължение на няколко седмици двамата гледаха излъчваните по този и още няколко такива спътника предавания, най-вече заради руските новинарски емисии, но и заради вечерните филми. И двамата се възхищаваха на работата на Сергей Айзенщайн, а „Александър Невски“ беше най-добрата му творба. Толанд си отвори кутия кока-кола.

— Чудя се как ли ще реагира Иван на някой уестърн на Джон Форд? Имам странното чувство, че другарят Айзенщайн може би е гледал един-два от неговите филми.

— Да, Херцогът сигурно ще има голям успех в Съветския съюз. А още по-добре ще е да пуснат нещо с Ерол Флин. Ще си ходиш ли довечера?

— Веднага след края на филма. Господи, цели четири дни почивка. Дали ще издържа на натоварването?

Заглавният кадър беше различен от този на видеокасетата на Толанд. Оригиналният звук беше запазен и донякъде изчистен, но

музиката беше презаписана и се изпълняваше от Московския държавен симфоничен оркестър и хора му. Изпълнението им на оригиналната музика на Прокофиев беше прекрасно.

Филмът започна с панорама на руските... степи може би? Толанд не знаеше точно. Може би беше изглед от южната част на страната? Както и да е, в кадър се появиха полюшвани от вятъра високи треви, между които се виждаха бели човешки кости и ръждясали оръжия, останали след битките с монголите. „Жълтата заплаха“ все още беше руски кошмар. Голяма част от монголите бяха погълнати от Съветския съюз, но сега пък китайците имаха ядрено оръжие и най-голямата армия в света.

— Надписите са страхотни — забеляза Лоу.

— Дяволски по-добри са от тези на моята касета — съгласи се Толанд. Два видеокасетофона записваха филма, въпреки че касетите в тях не бяха закупени от флота. Двамата офицери си ги бяха купили с лични средства. Генералният инспектор на SACLANТ^[1] имаше репутацията на безкомпромисен човек, който не прощаваше и най-дребните прегрешения. Толанд си припомни, че действието на филма се развива в близост до Балтийския бряг. Главният герой беше представен чрез песен, защото беше излязъл, за да помогне на неколцина рибари да изтеглят мрежите си. Двамата офицери бяха съгласни, че това беше добър пример за социалистическо въведение — главният герой се занимаваше с физическа работа. Последва кратка размяна на думи с монголите, след което дойде ред на размишления за това, коя опасност е по-голяма за единството на Русия — германската или монголската.

— Божичко, знаеш ли, че те все още мислят по същия начин? — изсмя се Толанд.

— Колкото повече се променят нещата... — Лоу си отвори кутия кока-кола.

— Тоя тип обаче ми е малко съмнителен. Когато влезе във водата, за да извади мрежата, тичаше като момиченце, да не говорим за начина, по който мятеше ръце.

— Я се опитай ти да тичаш в дълбока до колене вода — изръмжа полковникът.

След това камерата показва германската заплаха.

— Показват ни шайка безработни рицари, каквито са били и кръстоносците. По дяволите, това ми напомня за индийските филми от тридесетте години с всичките им касапници и изгарянето на деца.

— Мислиш ли, че такива неща наистина са били извършвани?

— Някога да си чувал за едно място, наречено Аушвиц, Боб? — отвърна Лоу. — Нали знаеш, в цивилизования двадесети век?

— Там не са водили и свещеник с тях.

— Прочети анализите за освобождаването на Йерусалим от кръстоносците. Те или са убивали, или първо са изнасилвали, а след това са убивали и всичко това в името на Божията слава, подкрепяни от епископи и кардинали. Готини хорица. Да, мисля, че такива издевателства наистина са ставали. За бога, Източният фронт от 1941 до 1945 дава достатъчно доказателства за това. Искаш ли още пуканки?

Най-накрая руският народ се мобилизира, като особено активни бяха селяните:

*Вставайте, люди русские,
на славний бой, на смертний бой...*

— По дяволите! — Толанд се наведе напред. — Те здравата са се потрудили, за да изчистят тази песен. — Звукът беше почти идеален, въпреки характерните за спътниковите предавания смущения.

*Стани, народе руски,
на славен бой, на смъртен бой;
стани, народ свободен, храбър,
родината да защитиш!*

Толанд успя да преброи повече от двадесет повторения на думите „Русия“ и „руски“.

— Това е странно — каза той. — Те се опитваха да избегнат подобни неща. Предполага се, че Съветският съюз е едно щастливо голямо семейство, а не Новоруска империя.

— Предполагам, че можеш да наречеш това историческа превратност — беше коментарът на Лоу. — Сталин поръчва този филм, за да предупреди народа си за германската заплаха. Той беше грузинец по рождение, но се оказа по-голям руски националист от самите руснаци. Странно е, но той си беше дяволски странен тип.

Ясно личеше, че филмът е сниман през тридесетте години. Героите сякаш бяха излезли от филм на Джон Форд или Раул Уолш — самотният герой принц Александър; двамата му смели, но смешни другари; и неизменната любовна история. Германските врагове бяха арогантни и през по-голямата част от времето лицата им бяха скрити зад сътворени от самия Айзенщайн гротескни шлемове. Завладелите Русия германски рицари бяха поделили страната помежду си, като рицарят, който се беше провъзгласил за „принц на Псков“, беше наложил властта си, избивайки мъже и жени и изгаряйки деца на клада. Сцената на историческата битка със завоевателите беше снимана върху замръзнало езеро.

— Кой лунатик може да реши да се бие върху заледено езеро, като знае, че е облечен в половин тон стомана? — изпъшка Толанд. Лоу му обясни, че това беше исторически факт.

— Сигурен съм, че режисьорът е променил някои неща — каза полковникът. — Но тази битка действително се е състояла.

Сцената беше наистина епична. Германските рицари нападнаха, пренебрегвайки всички тактически правила, а умело водените от Александър руски селяни ги обкръжиха с класическа маневра. След това, естествено, дойде времето и на двубоя между принц Александър и германския предводител. Нямаше никакво съмнение какъв ще бъде изходът от тази схватка. Видели гибелта на водача си, германските войски се пръснаха и се опитаха да се доберат до твърда земя, но ледът поддаде и почти всички се издавиха във водите на езерото.

— Това е съвсем реалистично — изсмя се Лоу. — Помисли си само колко армии са били погълнати от руските земи!

В останалата част от филма беше разрешена любовната история — всеки от двамата смешници получи по едно красиво момиче — и беше показано освобождаването на Псков. Интересното беше, че макар че принцът да качи няколко деца на седлото си при тържественото си влизане в Псков, той не показа ни най-малък интерес към жените. Филмът завърши с литургия, на която Александър застана пред народа

и говори за това, което ще се случи с всички, които се опитат да завладеят Русия.

— Опитват се да оприличат Невски на Сталин, не мислиш ли?

— Има нещо такова — съгласи се Лоу. — Силният мъж, абсолютно сам, бащинската фигура на покровител и то какъв покровител! Откъдето и да го погледнеш, това е най-добрият пропаганден филм, който някога е бил създаван. Най-интересното е, че когато една година след премиерата на филма Русия и Германия подписват договора за ненападение, на Айзенщайн му е наредено да режисира театрална постановка на „Валкириите“ от Вагнер. Можеш да го наречеш извинение за наранените чувства на германците.

— Уф. Ти изучаваш този народ повече от мен, Чък.

Полковник Лоу измъкна един кашон изпод бюрото си и започна да го пълни с личните си вещи.

— Така е. Според мен, ако си изправен пред реалната възможност да се изправиш срещу някого в бой, то трябва да се опиташ да го изучиш преди това.

— Мислиш ли, че някога ще се сбием с тях?

Лоу се намръщи за кратко.

— Нагледах се на битки във Виетнам, но в крайна сметка на нас ни се плаща, за да се бием, нали така?

Толанд се изправи и се протегна. Предстояха му четири часа път с кола.

— За тази сепия беше истинско удоволствие да работи с вас, полковник.

— И на този дървеняк му беше много приятно да работи с теб. Слушай, със семейството ми ще се преместим в Леджун. Защо не ни дойдеш на гости някой път? Рибата там кълве много.

— Дадено. — Двамата си стиснаха ръцете. — Желая ти успех с полка, Чък.

— И аз ти желая успех в работата тук, Боб.

Толанд отиде до колата си, подкара по Терминал булевард и излезе на междущатска магистрала 64. Най-неприятната част от обратния път до дома му беше оживеното движение преди тунела до Хамптън Роудз, след което нещата се нормализираха. През цялото време Толанд не спираше да си мисли за някои сцени от филма на Айзенщайн. Най-ужасната от тях не напускаше съзнанието му —

германски рицар с кръст на кръстоносец върху плаща си откъсва кърмаче от гърдите на майка му и го хвърля в огъня. Имаше ли човек, който можеше да гледа безчувствено подобно нещо? Нищо чудно, че въодушевяващата гълпите песен „Стани, народе руски“ беше станала толкова популярна в Русия. Някои от сцените направо подтикваха към кърваво отмъщение също като музиката на Прокофиев. „Страхотен разузнавач си, няма що.“ Толанд се усмихна на себе си при мисълта за хората, които трябваше да изучава... „да защитим любимото Отечество!“

— Извинете, сър? — попита жената от гишето за събиране на пътната такса.

Боб поклати глава. Да не би да се беше разпял на глас, без да се усети? Той подаде седемдесет и петте цента с виновна усмивка. Какво ли щеше да си помисли тази жена за офицер от американския флот, който пее на руски?

МОСКВА, РСФСР

Беше малко след полунощ, когато камионът подкара на север по Кременний мост към площад „Боровицкая“ и сви надясно към Кремъл. Шофьорът спря за проверка на първия пост. Документите му, разбира се, бяха напълно изрядни и часовете го пропуснаха. Камионът спря отново при втория пост край Кремълския дворец, където документите отново бяха проверени. След още пет минути камионът спря пред сервизния вход на сградата на Министерския съвет.

— Какво карате по това време, другари? — попита дежурният капитан от Червената армия.

— Материали за почистване. Елате, ще ви покажа. — Шофьорът слезе и бавно отиде до каросерията. — Трябва да е хубаво да работите тук нощем, когато всичко е толкова спокойно.

— Така е — съгласи се капитанът. Дежурството му изтичаше след деветдесет минути.

— Ето. — Шофьорът вдигна брезентовото покривало. В каросерията бяха наредени дванадесет кутии силен разтворител и пълнен с железарии сандък.

— Германски материали? — Капитанът беше изненадан. Той беше включен към охраната на Кремъл едва преди две седмици.

— Да. Швабите имат много добри материали за почистване и властимащите ги използват. Това тук е течност за почистване на килими и мокети. Другото е за стените на тоалетните. Онова там е за прозорци. Сандъчето... а, да, нека да го отворя. — Капакът се отвори лесно, защото пироните бяха предварително разхлабени. — Както виждате, другарю капитан, това са части за някои машини. — Той направи дяволита физиономия. — Дори и германските машини да се развалят.

— Отворете кутиите — нареди капитанът.

— Разбира се, но миризмата няма да ви хареса. Коя искате да отворя? — Шофьорът извади къса щанга.

— Онази там. — Капитанът посочи кутия с вещество за почистване на тоалетни. Шофьорът се разсмя.

— Тази мирише най-лошо от всичките. Отдръпнете се, другарю. Не искам тази помия да се излее върху униформата ви.

Капитанът беше твърде зелен в работата си и не се помръдна от мястото си. „Много добре“ — помисли си шофьорът. Той вкара върха на щангата под капака на кутията, завъртя инструмента и вдигна капака със свободната си ръка. Капакът отлетя встрани и униформата на капитана беше опръскана от разплисканата течност.

— Мамка му! — Миризмата наистина беше гадна.

— Предупредих ви, другарю капитан.

— Какъв е този боклук?

— Използва се за отстраняване на плесен от плочките в тоалетните. Униформата може да се изчисти, другарю капитан, но ще трябва да я дадете на химическо чистене възможно най-скоро. Препаратът е киселинен разтвор и може да повреди плата.

Капитанът искаше да се ядоса, но не можеше, защото човекът наистина го беше предупредил. „Следващия път ще знам“ — помисли си той.

— Много добре, внесете ги вътре.

— Благодаря. Много съжалявам за униформата ви. Не забравяйте да я дадете на химическо.

Капитанът повика с ръка един редник и се оттегли. Войникът отключи вратата и шофьорът и помощникът му влязоха вътре, за да вземат ръчна количка.

— Предупредих го — обърна се шофьорът към редника.

— Така беше, другарю. — На войника му беше забавно. Той също очакваше края на наряда си с нетърпение, а и не му се случваше често да види как се дъни някой офицер.

Шофьорът наблюдаваше как помощникът му товари кутиите и когато количката беше напълнена, го последва до сервизния асансьор в сградата. После двамата се върнаха за втория товар.

Двамата се качиха с асансьора до третия етаж, изключиха двигателя му и закараха товара си направо до едно сервизно помещение, разположено точно под голямата заседателна зала на четвъртия етаж.

— Добре се справи с капитана — каза помощникът. — А сега да се залавяме за работа.

— Слушам, другарю полковник — отвърна шофьорът. Четирите кутии с течност за почистване на килими имаха фалшиви капаци, които лейтенантът свали и постави встрани, след което извади опакованите заряди. Полковникът беше запааметил плановете на сградата. Носещите колони се намираха във външните ъгли на стаята и към вътрешната страна на всяка беше прикрепен по един заряд. Празните кутии бяха поставени до зарядите, за да ги прикрият. След това лейтенантът свали два панела от висящия таван, като по този начин откри стоманените греди, поддържащи подовата бетонна плоча на четвъртия етаж. Останалите заряди прикрепиха към гредите, а панелите върнаха на местата им. Детонаторите бяха поставени предварително. Полковникът извади от джоба си електронния взривател, погледна часовника си и изчака три минути, преди да активира таймерите. Зарядите щяха да избухнат точно след осем часа.

Полковникът остана да наблюдава как лейтенантът му прикрива следите, след което подкара ръчната количка обратно към асансьора. Две минути по-късно двамата излязоха от сградата. Капитанът се беше върнал.

— Другарю — обърна се той към шофьора. — Не трябва да оставяте толкова възрастен човек да върши тежката работа. Покажете малко уважение.

— Много сте любезен, другарю капитан. — Полковникът се усмихна съзаклятнически и извади от джоба си половинлитрова бутилка водка. — Искате ли малко?

Учтивостта на капитана се изпари моментално.

— Работник, който пие по време на работа... и то в Кремъл! Марш отгук!

— Всичко хубаво, другарю. — Шофьорът се качи в камиона и го подкара. Трябваше да минат през същите постове, през които бяха минали и на влизане, но документите им си бяха все така изрядни.

Камионът излезе от Кремъл и пое на север по „Проспект Маркса“, премина го по цялата му дължина и спря пред щабквартирата на КГБ на площад „Дзержински“ 2.

КРОФТЪН, МЕРИЛЕНД

— Къде са децата?

— Спят. — Марта Толанд прегърна съпруга си. Беше облечена в нещо лъскаво и възбуждащо. — Днес ходиха на плуване и едва стояха на краката си. — Дяволита усмивка. Боб си спомни, че тя го беше погледнала със същата тази усмивка, когато я беше видял за първи път на Сънсет Бийч, Оаху, понесла дъска за сърф и облечена в оскъден бански костюм. Тя все още обичаше водата, а и банският още ѝ беше по мярка.

— Защо ми се струва, че надушвам някакъв план?

— Вероятно защото си един гаден, подозрителен шпионин. — Марта влезе в кухнята и се върна с бутилка розе и две изстудени чаши. — Защо не отидеш да вземеш един душ и не се поотпуснеш малко? Когато свършиш, ще си починем заедно.

Предложението звучеше адски примамливо. Това, което последва, беше още по-хубаво.

---

[1] Върховен главнокомандващ обединените въоръжени сили на НАТО в Атлантическия океан (англ.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДЕСЕТА

ПОМНИ, ПОМНИ

КРОФТЪН, МЕРИЛЕНД

Толанд се събуди от звъна на телефона в тъмнината. Той все още беше замаян от дългия път и от виното и успя да реагира едва на третото или четвъртото позвъняване. Първата му работа беше да погледне часовника на нощната масичка 2:11. „Мамка му! Два часът посред нощ!“, помисли си той. Беше сигурен, че някой беше сбъркал номера или пък някой шегаджия си правеше кефа, като будеше хората през нощта. Боб вдигна слушалката.

— Ало.

— Лейтенант-командир Толанд, моля.

„Оп-па.“

— На телефона.

— Обажда се дежурният по разузнаване към CINCLANT — каза гласът в слушалката: — Заповядано ви е незабавно да се върнете в Норфолк. Моля, потвърдете заповедта, господин командир.

— Незабавно да се върна в Норфолк. Разбрано. — Боб инстинктивно се извъртя и седна в леглото, така че краката му докосваха пода.

— Много добре, господин командир. — Човекът от другата страна на линията затвори.

— Какво има, скъпи? — попита Марта.

— Трябва веднага да се върна в Норфолк.

— Кога?

— Сега. — Това я събуди окончателно. Марта Толанд подскочи и седна в леглото. Завивката се плъзна по гърдите ѝ и влизащата през прозореца лунна светлина придаде на кожата ѝ блед, неземеен блясък.

— Но ти току-що си дойде!

— На мен ли го казваш? — Боб стана и тръгна към банята. Трябваше да си вземе един душ и да изпие малко кафе, ако искаше да

стигне жив в Норфолк. Когато след десет минути се върна в спалнята, втривайки пяна за бръснене по лицето си, Толанд видя, че жена му е включила телевизора на програмата на CNN.

— Боб, мисля, че трябва да чуеш това.

— Аз съм Рич Съдлър и предавам на живо от Кремъл — каза един репортер, облечен в синьо сако. Зад него Толанд забеляза мрачните каменни стени на древната цитадела, която Иван Грозни беше укрепил. Около Кремъл патрулираха въоръжени войници в маскировъчни униформи и пълно бойно снаряжение. Толанд се приближи до екрана. Нещо странно се беше случило. Цяла рота войници в Кремъл можеше да означава много неща, при това само лоши. — В сградата на Министерския съвет имаше експлозия. Приблизително към девет и тридесет часа сутринта Московско време, докато правехме репортаж на няколко мили от Кремъл, чухме остър звук по посока на новата сграда и...

— Рич, аз съм Диона Макгий от централата. — Картината, показваща Съдлър и Кремъл, се премести в единия ъгъл на екрана и режисьорът показва привлекателната чернокожа водеща на нощния блок на CNN. — Предполагам, че в момента с вас има представител на съветските власти. Каква беше тяхната реакция?

— Ако изчакате една минута, докато техниците ми нагласят лентата, ще можете сами да видите. Аз... — Той притисна слушалката към ухото си. — Добре, Диона, пускаме...

Предаването на живо беше прекъснато и изображението от видеокасетата запълни целия екран. Лентата беше поставена на пауза и показваше как Съдлър сочи към нещо, за което Толанд реши, че вероятно е част от стената, в която погребваха най-важните комунистически водачи. Лентата се завъртя.

Съдлър трепна и се обърна, когато трясъкът на експлозията отекна на площада, на който се намираше телевизионният екип. Професионалният инстинкт на оператора го накара да се обърне веднага по посока на звука и след няколко секунди обективът показва облак прах и дим да се издига над няколкото сгради в съвременен стил, които странно контрастираха с архитектурата на комплекса в стил славянско рококо. Миг по-късно операторът даде едър план на мястото. Цели три етажа от сградата бяха изгубили всичките си прозорци и камерата проследи полета на една голяма заседателна маса, която

падна от подовата плоча на един етаж, държаща се сякаш единствено на половин дузина пръчки арматурно желязо. След това камерата даде обзор на улицата, където се виждаше едно тяло, а може би и още едно, както и множество смазани от отломките автомобили.

Само за няколко секунди целият площад се изпълни с тичащи униформени мъже и се появи първата от многото служебни коли. Внезапно някаква размазана фигура, която можеше да бъде само на някой униформен, се изпречи пред обектива на камерата. Тук лентата свърши и на екрана се появи лицето на Рич Съдлър.

— В този момент капитанът от милицията, който ни придружаваше — милицията е съветският еквивалент на щатската полиция, — ни накара да прекратим записа и конфискува касетата ни. Не ни беше разрешено да снимаме машините на противопожарната команда, нито няколкостотинте въоръжени войници, които пристигнаха незабавно и в момента охраняват целия район. Но касетата току-що ни беше върната и ние имахме възможността да ви покажем на живо как изглеждаше сградата след потушаването на избухналите след експлозията пожари. Честно казано, не мога да обвинявам милиционера за действията му; в продължение на няколко минути никой тук не знаеше какво става.

— Бяхте ли заплашвани по някакъв начин, Рич? Искам да кажа, държаха ли се с вас, като че ли вие...

Съдлър заклати енергично глава.

— Съвсем не, Диона. В действителност властите показаха голяма загриженост за нашата безопасност. Освен капитана от милицията, сега с нас има отделение пехотинци от Червената армия и техният офицер ни увери, че те са тук единствено за да се погрижат за сигурността ни, а не за да ни заплашват. Не ни беше разрешено да се приближим до мястото на произшествието и, разбира се, ни беше забранено да напускаме района, но ние така или иначе нямахме намерение да си тръгваме. Касетата ни беше върната преди няколко минути и бяхме информирани, че можем да направим това излъчване на живо. — Камерата се премести върху сградата. — Както виждате, тук все още има приблизително петстотин милиционери, пожарникари и военни, които претърсват отломките, а вдясно от нас се намира съветският телевизионен екип, който прави същото, което и ние. — Толанд се вгледа в картината на екрана. Единственото тяло, което успя

да види, изглеждаше ужасно малко. Той реши, че това се дължи на разстоянието и ъгъла, от който снимаше операторът.

— Диона, това, изглежда, е първият голям терористичен акт в историята на Съветския съюз...

— Откакто копелетата го създадоха — изсумтя Толанд.

— Знаем със сигурност — или поне така ни беше казано, че в сградата на Министерския съвет е била взривена бомба. Властите бяха напълно уверени, че става дума именно за бомба, а не за някаква неизправност. Известно ни е също, че трима, а може би и повече, души са загинали, а други четиридесет или петдесет са ранени. Но най-интересното е, че по времето, когато е избухнал взривът в тази сграда, е трябвало да има заседание на Политбюро.

— Мамка му! — Боб остави флакона с пяна на нощната масичка.

— Можете ли да ни кажете дали между загиналите или ранените има членове на Политбюро? — попита веднага Диона.

— Не, Диона. Вижте, ние се намираме на повече от четвърт миля от местопроизшествието, а висшестоящите държавни служители пристигат в Кремъл с автомобили, като при това минават през врата от другата страна на крепостта. Ние дори не знаехме, че те са били там, докато милиционерът, който ни придружаваше, не се изпусна. Точните му думи бяха: „Господи, Политбюро е вътре!“

— Рич, можеш ли да ни кажеш каква е реакцията на Москва по отношение на експлозията?

— Все още ни е трудно да преценим, Диона, тъй като ние не сме мърдали от мястото си и отразяваме този случай в развитието му. Реакцията на гвардейците от Кремъл беше същата, каквато би била и реакцията на служителите от американските Тайни служби — смес от ужас и гняв, но аз искам да подчертая, че гневът им не е насочен към никого, най-малкото пък към американците. Казах на нашия милиционер, че съм бил в сградата на американския Конгрес, когато през 1970 година избухна бомбата на Уедърман, а той ми отговори с отвращение, че комунизмът действително настигал капитализма и че в Съветския съюз нараствал броят на уличните хулигани. Това показва колко сериозно се отнасят тук към инцидента, защото офицерите от съветската милиция рядко си позволяват да коментират толкова открито проблемите с престъпността. И така, ако трябва да опиша реакцията на хората тук с една дума, то тя е „шок“.

— Значи в обобщение на това, което знаем досега, можем да кажем, че в Кремъл е избухнала бомба, като вероятно целта е била да се елиминира съветското Политбюро, макар да трябва да подчертая, че все още не сме сигурни в последното. Милиционерите потвърдиха, че най-малко трима души са загинали, а още около четиридесет са били ранени, като ранените се евакуират в най-близките болници. Ние ще ви предадем всяка нова информация, която успеем да получим. На живо от Кремъл с вас беше Рич Съдлър от CNN.

— Това беше още един изключителен репортаж на CNN — усмихна се водещата. После на екрана се появи реклама на бира „Милър“. Марта стана от леглото и облече халата си.

— Ще направя кафето.

— Мамка му — повтори Толанд. Бръсненето му отне повече време от обикновено, като при това успя да се пореже няколко пъти, защото гледаше в отразените си в огледалото очи, а не в брадичката. Той се облече бързо и отиде да види децата, които спяха дълбоко. Боб реши, че не бива да ги буди.

След четиридесет минути той вече се движеше на юг по магистрала 301, оставил прозорците на колата отворени, за да влиза хладният нощен въздух, и пуснал радиото на станцията с новините. Ясно му беше какво ставаше в момента във въоръжените сили на САЩ. В Кремъл вероятно беше избухнала бомба. Толанд си припомни, че репортерите, които бързаха да спазят сроковете за репортажите си, както и телевизионните журналисти, които се опитваха да направят голяма сензация, често не проверяваха информацията си. Може би се беше взривила газова инсталация? Имаше ли газови инсталации в Москва? Той беше уверен, че ако там е била сложена бомба, Съветите инстинктивно щяха да решат, че Западът има нещо общо с експлозията, и щяха да минат към по-висока степен на готовност. Западът автоматично щеше да направи същото, за да се предпази от възможни ответни действия от страна на Съветския съюз. Страните от НАТО нямаше да направят нищо очебийно, което би могло да провокира Съветите още повече; това щеше да бъде едно упражнение, в което щяха да участват най-вече хората от разузнаването. Руснаците щяха да разберат това. „Такива са правилата на играта, въпреки че досега Съветите са изпълнявали това упражнение повече пъти,

отколкото Съединените щати“ — помисли си Толанд, припомняйки си опитите за убийство на американски президенти.

„А какво ще стане, ако те наистина мислят, че ние сме организирали бомбения атентат?“ — запита се Толанд, но реши, че никой не беше чак толкова луд. Ами ако грешеше?

НОРФОЛК, ВИРДЖИНИЯ

Боб продължи да шофира в продължение на още три часа, като съжаляваше, че не беше пил повече кафе и по-малко вино и слушаше радиото, за да не заспи. Той пристигна в Норфолк малко след седем часа, когато започваше нормалният му работен ден. Толанд се изненада, когато видя, че полковник Лоу е седнал зад бюрото си.

— Трябва да бъда в Леджун чак във вторник, така че реших да дойда тук и да хвърля един поглед на снощния инцидент. Как беше пътуването ти?

— Успях да се добера дотук жив и това май е всичко, което мога да кажа. Какво става?

— Направо ще се изкефиш, когато разбереш. — Лоу вдигна един телекс. — Откраднахме това от Ройтер преди час и ЦРУ потвърждава информацията им — което означава, че и те сигурно са прехванали телекса. КГБ е арестувало някой си Герхард Фалкен, гражданин на ФРГ, и го обвинява, че е сложил бомба в шибания Кремъл! — Полковникът въздъхна дълбоко. — Взривът не е засегнал големите риби, но сега съветските власти твърдят, че между жертвите е имало и шест октомврийчета — от Псков, за бога! — които е трябвало да изнасят доклад пред Политбюро. Деца. Ще се вдигне адска врява.

Толанд поклати глава. От това по-лошо не можеше да стане.

— И те твърдят, че зад цялата работа стои германец?

— Западногерманец — поправи го Лоу. — Разузнавателните служби на НАТО са се вдигнали на крак да го проверяват. Две официални съветски изявления цитират името и адреса му в някакво предградие на Бремен, както и че е бил собственик на малка фирма за внос-износ. Това е всичко, което знаем по въпроса, но руският министър на външните работи заяви, че „този презрян акт на международен тероризъм“ няма да се отрази на Виенските преговори за контрол на въоръженията. Според тях Фалкен едва ли е действал на

своя глава, затова те „не желаели“ да вярват, че американците имали нещо общо с атентата.

— Страхотно. За нас ще бъде истинска загуба, ако те оставят да се върнеш при полка си, Чък. Ти имаш дарбата винаги да подбиращ най-точните цитати.

— Този полк може много скоро да ни потрябва, командир. Цялата тази работа смърди като развалена риба. Миналата вечер по съветската телевизия пускат последния филм от поредицата за творчеството на Айзенщайн „Александър Невски“. Филмът има нови цифрови надписи и ново озвучаване, което казва: „Стани, народе руски“, германците идват! Тази сутрин имаме шест мъртви деца, от Псков, както и един германец, за когото се твърди, че е заложил бомбата. Единственото нещо, което ме смущава, е, че всичко е прекалено очевидно.

— Може би — каза Толанд замислено. — Мислиш ли, че ще можеш да убедиш вестникарите или политиците в теорията си? Твърденията ти са твърде налудничави, всичко може да е просто съвпадение... а може би те са се постарали да скрият замисъла си, но не от нас? Може би не са искали да убедят нас, а своите собствени граждани. Мислиш ли, че е възможно, Чък?

Лоу кимна.

— Вероятността е достатъчно голяма, за да я оставим непроверена. Нека да се поразровим малко. Първо, искам да се обадиш на CNN и да провериш откога този Съдлър се опитва да направи репортажа си за Кремъл, колко време му е било определено за излъчването му, кога е било одобрено акредитирането му, с кого е работил по репортажа и дали някой друг, освен обикновената му свръзка, е одобрил репортажа.

— Нагласена работа — каза Толанд високо. Той се зачуди дали двамата с полковника наистина бяха умни, или просто страдаха от параноя. Боб знаеше какво щяха да си помислят повечето хора, ако бяха чули разговора им.

— В Русия не можеш да вкараш дори един брой на списание „Пентхаус“, без да използваш дипломатическата поща, а те искат да ни накарат да повярваме, че някой е успял да внесе цяла бомба, а после се е опитал да вдигне във въздуха Политбюро?

— Възможно ли е ние да сме го организирали? — помисли Толанд на глас.

— Ако в ЦРУ са достатъчно луди, за да опитат ли? За бога, това е нещо повече от ненормално. — Лоу поклати глава. — Не мисля, че някой би могъл да го направи, нито дори и самите руснаци. Те сигурно имат пластова защита, рентгенови апарати, специално обучени кучета. Двеста души охрана от три различни организации — армията, КГБ, МВР. По дяволите, Боб, знаеш какви са параноици по отношение на собствените си хора. Как мислиш, че се отнасят с германците?

— Следователно те не могат да заявят, че арестуваният е действал сам.

— Което ни оставя...

— Да. — Толанд вдигна телефона си, за да се обади на CNN.

КИЕВ, УКРАИНА

— Деца! — едва успя да промълви Алексеев. — За да ни осигури маскировка, Партията убива деца! Нашите собствени деца. Докъде я докарахме?

„Докъде стигнах и аз самият? Щом аз мога да оправдая разстрела на четирима полковници и няколко редника, защо пък Политбюро да не може да пожертва няколко деца...?“ — помисли си Алексеев, но бързо си каза, че между двата случая има разлика.

Началникът му също беше преbledнял, докато изключваше телевизора.

— Трябва да се отърсим от тези мисли, Паша. Трудно е, но трябва да го направим. Държавата не е идеална, но ние сме се заклели да ѝ служим.

Алексеев се вгледа в шефа си. Генералът беше изрекъл тези думи с мъка и сега обмисляше как ще ги повтори пред неколцината души, които щяха да узнаят за това безумие. Въпреки това щеше да им се наложи да изпълняват задълженията си, сякаш нищо не се беше случило. Паша си помисли, че някога щеше да настъпи ден за разплата за всички престъпления, извършени в името на социалистическия прогрес. Той се зачуди дали щеше да доживее до този ден, и реши, че възможността за това беше твърде малка.

МОСКВА, РСФСР

„Революцията се принизи толкова ниско“ — помисли си Сергетов, докато гледаше отломките. Беше късно следобед, но слънцето все още беше високо в небето. Огнеборците и войниците почти привършваха с претърсването на района и товареха парчетата бетон на камиони на няколко метра от него. По сакото на Сергетов имаше прах. „Ще трябва да го дам на химическо чистене“ — помисли си той, докато гледаше как вдигат телцето на седмото дете със закъсняла, почти цинична нежност. Все още не беше намерено тялото на едно дете и всички се надяваха, че то може да не е загинало. Униформен армейски лекар стоеше наблизко и развиваше бинтове с треперещи ръце. Вляво от него един майор от пехотата плачеше от ярост. Несъмнено и той имаше семейство.

Телевизионните камери също бяха там. Журналистите бяха възприели навика на американските си колеги да се пъхат навсякъде, за да запишат и най-ужасните сцени и да ги покажат във вечерните новини. Сергетов с изненада видя, че единият от екипите беше американски. Значи партията беше превърнала масовите убийства в международно зрелище.

Сергетов беше твърде ядосан, за да покаже чувствата си. „Там можеше да лежа и аз — помисли си той. — Аз винаги подранявам за заседанията в четвъртък и всички го знаят. Знаят го часовете, служителите, а също и другарите ми в Политбюро. Значи това е предпоследният етап от маскировката. За да мотивираме и поведем хората си, трябваше да извършим тази гадост. А може би между отломките е трябвало да има и член на Политбюро? Някой кандидат-член, разбира се.“

„Сигурно греша“ — каза си Сергетов. Една част от съзнанието му разглеждаше проблема съвсем обективно, докато друга вземаше под внимание личното му приятелство с някои от членовете на Политбюро. Той не знаеше какво да мисли, а това беше странно състояние за един партиен лидер.

НОРФОЛК, ВИРДЖИНИЯ

— Казвам се Герхард Фалкен — каза мъжът. — Влязох в Съветския съюз преди шест дни през пристанище Одеса. От десет години съм агент на *Bundesnachrichtendienst*, разузнавателния апарат на правителството на Федерална република Германия. Задачата ми

беше да елиминирам Политбюро по време на заседанието му в четвъртък, като поставя бомба в сервизно помещение, намиращо се точно под заседателната зала на четвъртия етаж. — Лоу и Толанд бяха зяпнали телевизионния екран с неприкрито удивление. Всичко беше идеално. „Фалкен“ говореше руски перфектно, с точния синтаксис и дикция, на които учителите в Съветския съюз се опитваха да научат учениците си. Акцентът му беше на ленинградчанин.

— В продължение на много години ръководех малка фирма за внос-износ в Бремен, като се занимавах преимуществено с търговия със Съветския съюз. Пътувал съм из Съветския съюз многократно, като по време на посещенията си съм използвал положението си, за да вербувам агенти, чиято мисия беше да извършват шпионска и подривна дейност, насочена срещу партийни и военни структури.

Камерата даде едър план. „Фалкен“ четеше монотонно показанията си и рядко вдигаше очи, за да погледне към обектива. Зад очилата му можеше да се види, че едното му око е насинено. Ръцете му трепереха леко, докато обръщаше страниците.

— Изглежда, че са го понатупали мъничко — отбеляза Лоу.

— Интересно — отвърна Толанд. — Те ни показват, че обработват затворниците си.

Лоу изсумтя.

— Мъж, който вдига във въздуха сграда, в която има деца? Никой не би дал и пукната пара за такъв човек, дори и ако го изгорят жив. Цялата работа е била обмислена много сериозно.

— Искам да заявя — продължи Фалкен с по-твърд глас, — че не съм имал намерение да убивам деца. Политбюро беше нормална политическа цел, но моята страна не воюва с деца.

Някъде встрани от камерата се чу възклицание на отвращение. Сякаш по команда операторът се дръпна назад, за да покаже двама униформени офицери от КГБ, които стояха с безизразни лица от двете страни на германеца. Публиката се състоеше от двадесетина души в цивилни дрехи.

— Защо дойдохте в нашата страна? — попита един от тях.

— Вече ви отговорих на този въпрос.

— Защо вашата страна иска да убие водачите на КПСС?

— Аз съм шпионин — отговори Фалкен. — Възлагат ми се задачи и аз ги изпълнявам, без да задавам въпроси. Просто следвам

инструкциите.

— Как ви заловиха?

— Арестуваха ме на гара Киев. Как са успели да ме разкрият — не ми беше съобщено.

— Страхотно — каза Лоу.

— Той се нарече шпионин — възрази Толанд. — Никой професионалист не говори така за себе си. Професионалистите наричат себе си „офицери“. „Агент“ е човек, който работи за офицера, а „шпиони“ са лошите. Руснаците използват същите думи, които използваме и ние.

Докладът на ЦРУ/DIA пристигна по телекса час по-късно. Герхард Ойген Фалкен. Възраст — четиридесет и три години. Месторождение — Бон. Образование — в обществени училища, бил добър ученик; снимката му обаче липсвала от книгата с випускниците. Военна служба — срочнослужещ в транспортен батальон, чиято документация била унищожена по време на пожар в казармените помещения преди дванадесет години; в личните му вещи бил намерен документ за уволнение след прослужване на срока. Висше образование — диплома по либерални изкуства, добри оценки, но отново липсвала снимка, а трима професори, които са му писали петици, не си го спомняли. Занятие — собственик на малка фирма за внос-износ. Откъде е взел средства, за да регистрира фирмата си? На този въпрос никой не можел да отговори. Живял в Бремен скромно, тихо и самотно. Държал се приятелски по свой начин. Винаги поздравявал съседите си, но никога не общувал с тях. Добър, „много коректен“, според възрастната му секретарка, шеф. Пътувал много. Накратко, много малко хора знаели за съществуването му, много хора имали делови отношения с фирмата му, но никой не знаел нищо за самия него.

— Отсега виждам заглавията на вестниците: този тип има надпис „ЦРУ“ на челото си. — Толанд откъсна листа от телекса и го сложи в една папка. След половин час трябваше да се яви на доклад при CINCLANT, но не знаеше какво да му каже.

— Кажи му, че германците ще нападнат Русия. Кой знае, може би този път ще успеят да завладеят Москва — предложи Лоу.

— По дяволите, Чък!

— Добре, де, може би просто са искали да осакатят политически руснаците, за да могат да обединят двете Германияи веднъж завинаги.

Поне така твърди Иван, Боб. — Полковникът погледна през прозореца. — Пред себе си имаме класически пример за разузнавателна операция. Този тип Фалкен е бетониран шпионин. Няма начин да разберем кой е той в действителност, откъде е, и, разбира се, за кого работи, освен ако не стане нещо непредвидено, а аз бих се обзаложил, че такава вероятност няма. Кажи на адмирала, че става нещо гадно.

Толанд постъпи точно така и в резултат беше направен на нищо от старши офицера, който искаше конкретна информация.

КИЕВ, УКРАИНА

— Другари, след две седмици започваме офанзивни действия срещу НАТО — започна Алексеев. Той обясни какви са причините за това решение и събралите се командири на корпуси и дивизии приеха обясненията, без да трепнат дори. — Държавата не е била толкова застрашена от четиридесет години. През изминалите четири месеца ние подготвихме добре въоръжените си сили. Вие и вашите подчинени се справихте с нашите изисквания и аз мога да кажа само, че се гордея, че имах възможността да служа заедно с вас. Ще оставя обичайните партийни словоизлияния на политическите ви офицери. — Тук Алексеев си позволи да се усмихне. — Ние сме професионални офицери от Съветската армия и знаем каква е задачата ни. Знаем и защо ни е възложена тази задача. Бъдещето на Родината зависи от способността ни да изпълним мисията. Нищо друго няма значение — завърши той, мислейки си същевременно: „Друг път няма значение...“

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

БОЕН РЕД

ШПОЛА, УКРАИНА

— Започвайте, другарю полковник — каза Алексеев по радиостанцията. Той не каза: „Направи ме на глупак още веднъж и ще те пратя да броиш дървета!“ Генералът се намираше на един хълм на петстотин метра от командния пост на полка. С него бяха адютантът му и членът на Политбюро Михаил Сергетов. „Само той ми липсваше“ — помисли си генералът.

Първа започна артилерията. Тримата мъже на хълма виждаха пламъците много преди да чуят глухия тътен на изстрелите. Оръдейната батарея се намираше зад един отдалечен на три километра хълм и снарядите описваха дъги в небето вляво от наблюдателите. При преминаването им през въздуха се чуваше шум като при скъсване на лен. Алексеев забеляза, че членът на Политбюро трепна при шума. Още един мекушав цивилен...

— Никога не съм харесвал този звук — каза Сергетов.

— И преди ли сте го чували, другарю министър? — попита от учтивост генералът.

— Изслужих четирите си години в мотострелкови полк — отвърна министърът. — И никога не успях да се науча да вярвам на другарите си край масите за управление на артилерийския огън. Знам, че звучи глупаво. Извинете ме, генерале.

След това започнаха да стрелят и танковите оръдия. Тримата гледаха как големите танкове излизат от гората сякаш от някакъв кошмар и дългите дула на оръдията им започват да бълват огън, докато машините се плъзгаха по неравната земя на учебния полигон. Между танковете бяха наредени бойните машини на пехотата. След тях се появили бойните хеликоптери, които направиха заход отляво и отдясно към целта и започнаха да изстрелват управляемите си ракети по макетите на бункери и бронетранспортъори.

Целта на хълма беше почти закрыта от експлозиите на артилерийските снаряди и летящата пръст. Опитното око на Алексеев бързо прецени обстановката. Ако на този хълм имаше хора, на тях нямаше да им бъде никак лесно да се измъкнат. Дори и в малък, дълбок окоп, дори и в тесен танк, артилерийският огън беше достатъчно силен, за да разконцентрира разчетите на управляемите оръжия, да обърка свързочниците, може би дори и да смути офицерите. Но в това предположение не бяха включени ответният вражески огън, хеликоптерите за борба с танкове и самолетите, които можеха да пометат напредващите танкови батальони. В битката имаше толкова много неизвестни, които не можеха да бъдат предвидени, толкова много причини да се рискува и още толкова причини да не се рискува. Какво щеше да стане, ако на хълма имаше германци? Смутиха ли се германците, когато през 1945 година Червената армия беше пред вратите на Берлин?

На танковете и БМП-тата им бяха необходими дванадесет минути, за да изкачат хълма. Учението беше свършило.

— Добра работа, другарю генерал. — Сергетов свали антифоните си. Хубаво беше да е далеч от Москва, дори и само за няколко часа. Той се зачуди защо ли се чувстваше по-удобно на това място, отколкото на високия си пост. — Доколкото си спомням, нормативът за това упражнение е петнадесет минути. Танковете и пехотните машини имаха добра координация. Досега не бях виждал бойни хеликоптери в действие, но и тяхното изпълнение беше впечатляващо.

— Най-голямото подобрене, което успяхме да постигнем, беше в координацията между артилерийския огън и пехотата в завършващата фаза на атаката. Досега те се проваляха напълно, но днес изпълниха тази деликатна процедура без грешка.

— Съгласен съм с вас. — Сергетов се разсмя. — В моята рота никога не е имало инциденти при лоша координация в случаи като този, но двама мои приятели пострадаха в своите подразделения, въпреки че за щастие нито един от тях не беше ранен фатално.

— Извинете, че ви казвам това, другарю министър, но се радвам да видя, че членовете на нашето Политбюро също са служили на държавата в униформа. Това улеснява комуникирането с нас, бедните войници. — Алексеев знаеше, че може да му бъде само от полза да има

приятел във висшите ешелони на властта, а Сергетов му изглеждаше свестен.

— По-големият ми син завърши военно училище миналата година. По-малкият ми син също ще служи в Червената армия, когато се дипломира.

Генералът рядко се оставяше да бъде изненадан до такава степен. Алексеев свали бинокъла си и се втренчи за кратко в министъра.

— Не е нужно да го казвате, другарю генерал — усмихна се Сергетов. — Знам, че малко от децата на партийните шефове служат във въоръжените сили, и неведнъж съм се обявявал против това. Онези, които управляват, са длъжни и да служат. А сега имам няколко въпроса към вас.

— Последвайте ме, другарю министър, ще поговорим на спокойствие. — Двамата се върнаха до командния бронетранспортър на Алексеев. Адютантът на генерала освободи екипажа, след което се оттегли, оставяйки шефа си и госта му в машината. Генералът извади термос с чай и наля горещата течност в две метални чаши.

— За ваше здраве, другарю министър.

— И за ваше, другарю генерал. — Сергетов отпи малка глътка, след което остави чашата на масата за топографски карти. — Каква е готовността ни за „Червена буря“?

— От януари досега постигнахме забележителен напредък. Мъжете ни са в добра физическа форма и тренираха задачите си многократно. Честно казано, бих предпочел да имахме още два месеца, но мисля, че наистина сме готови.

— Добре казано, Павел Леонидович. А сега ще може ли да чуем истината?

Членът на Политбюро се усмихваше, докато изричаше тези думи, но Алексеев веднага застана нащрек.

— Аз не съм глупак, другарю министър. Да ви излъжа, би било истинска лудост.

— В нашата страна да кажеш истината често се смята за най-голямата лудост. Нека да си говорим откровено. Аз съм кандидат-член на Политбюро. Вярно е, че имам власт, но и двамата знаем, че тя си има своите граници. Сега ученията на нашите въоръжени сили се наблюдават само от кандидат-членове, които след това трябва да

докладват пред членовете на Политбюро. Освен това фактът, че съм тук с вас, а не в Германия, също означава много.

Алексеев мислено отбеляза, че това не беше вярно. Поделението, което бяха наблюдавали преди малко, щеше да отпътува за Германия след три дни и това беше причината за посещението на човека от партията.

— Наистина ли сме готови, другарю генерал? Ще спечелим ли?

— Ако постигнем стратегическа изненада и ако маскировката свърши работа, да, според мен ние ще победим — каза Алексеев, като обмисляше внимателно думите си.

— Не казахте „ще победим със сигурност“?

— Вие също сте носили униформа, другарю министър. На бойното поле сигурни неща не съществуват. Възможностите на една армия не могат да бъдат определени преди бойното ѝ кръщение, а нашата не е влизала в сражение. Ние направихме всичко по силите си, за да подготвим армията...

— Казахте, че бихте искали да имате още два месеца — отбеляза Сергетов.

— Задача като тази, с която сме натоварени, никога не може да бъде завършена напълно. Постоянно трябва да се правят нови подобрения. Само преди месец започнахме програма за заменяне на някои старши офицери на ниво батальон и полк с по-млади и по-амбициозни техни подчинени. Резултатите наистина са много добри, но някои от тези капитани, които в момента вършат майорска работа, действително имат нужда от малко повече опит.

— Значи все още имате съмнения?

— Съмнения винаги има, другарю министър. Воденето на война не е упражнение по математика. Ние си имаме работа с хора, а не с цифри. Цифрите са идеални по своята същност, но хората си остават хора независимо какво се опитваме да направим от тях.

— Добре, Павел Леонидович. Много добре. Успях да намеря един честен човек. — Сергетов вдигна чашата с чая си. — Аз помолих да бъда изпратен тук. Един приятел от Политбюро, Пьотр Бромковский, ми разказа за баща ви.

— Чичо Петя? — Алексеев кимна. — Той е бил комисар в дивизията на баща ми по време на настъплението към Виена. Често ни идваше на гости, когато бях още дете. Как е той сега?

— Не е добре. Вече е стар и болнав. Според него нападението срещу Запада е лудост. Разбира се, това може да се нарече несвързано старческо бълнуване, но той се е отличил много по време на войната и по тази причина аз поисках оценката ви за шансовете ни за успех. Това, което ми кажете, ще си остане между нас двамата, генерале. Твърде много хора се страхуват да ни кажат — имам предвид Политбюро — истината. Точно сега обаче е дошло времето да чуем цялата истина. Нуждая се от професионалното ви мнение, другарю генерал. Щом като аз мога да ви се доверя и да ви го поискам, значи и вие можете да ми се доверите, че няма да бъдете наказан за това, че сте ми го дали. — Увещанието завърши като твърда заповед.

Алексеев погледна събеседника си право в очите. Чарът в тях беше изчезнал и сега синьото имаше цвета на лед. В тези очи се криеше опасност, която можеше да застраши дори и един генерал, но министърът беше прав.

— Другарю, ние разчитаме на бърза кампания. Предполага се, че можем да стигнем до Рейн за две седмици. Тези предположения в действителност са по-песимистични от прогнозите ни отпреди пет години. НАТО подобри боеспособността си, особено по отношение на готовността си за борба с танкови подразделения. Бих казал, че три седмици са много по-реалистичен срок в зависимост от степента на тактическата изненада и от многото непредвидени обстоятелства, които са неразделна част от всяка една война.

— Значи ключът към успеха е изненадата?

— Ключът винаги е бил в изненадата — отвърна мигновено Алексеев. Той цитира съветската военна доктрина буквално: — „Изненадата е най-важният фактор по време на война. Изненадата бива два вида: тактическа и стратегическа. Тактическата изненада е оперативно изкуство. Стратегическата изненада се постига на политическо равнище.“ Последното е ваша работа, а не моя, и тя е много по-важна от всичко, което може да направи армията ни. При постигане на истинска стратегическа изненада, ако маскировката ни свърши работа, тогава ние почти сигурно ще спечелим на бойното поле.

— А в противен случай?

„Тогава ще сме убили осем деца за нищо“ — помисли си Алексеев, но не посмя да каже това на глас. Каква ли беше ролята на

този очарователен мъж в бомбения атентат?

— Тогава е възможно и да се провалим. Можете ли да ми отговорите на един въпрос? Ще успеем ли да разцепим НАТО политически?

Сергетов сви рамене раздражен, че беше се оставил да го спипат в собствения му капан.

— Както сам казахте, Павел Леонидович, уравнението има твърде много неизвестни. Какво ще стане, ако не успеем?

— Тогава войната ще се превърне в изпитание на волята и резервите, което ние би трябвало да спечелим. За нас е много по-лесно да изпращаме подкрепление на войските си. Ние имаме повече обучени войници, повече танкове, повече самолети в близост до зоната на бойните действия, отколкото която и да било от държавите-членки на НАТО.

— А Съединените щати?

— Съединените щати се намират от другата страна на Атлантическия океан. Ние имаме план за затварянето на Атлантическия океан. Те могат да прехвърлят по въздуха войски до Европа, но само жива сила, без гориво, без бойна техника. За последното са необходими кораби, а корабите могат да бъдат потопени по-лесно в сравнение с унищожаването на една пехотна дивизия. Ако не успеем да постигнем пълна изненада, морската оперативна зона ще придобие изключително важно значение.

— Какво можете да ми кажете за изненадите на НАТО? — Генералът се облегна назад.

— По дефиниция изненадите не могат да бъдат предвидени, другарю министър. По тази причина имаме разузнавателни служби, чиято цел е да намалят или елиминират възможността за изненада от страна на врага. По тази причина и в нашите планове са заложили мерки за действие при непредвидени обстоятелства. Какво ще стане, ако изобщо не успеем да постигнем изненада и НАТО нападне пръв? — Той сви рамене. — Армиите им няма да стигнат далеч, но ще ни създадат много неприятности. Това, което все още ме тревожи, е възможен ядрен удар. Разбира се, това е повече политически, отколкото военен въпрос.

— Да. — Сергетов се безпокоеше за по-големия си син. Когато бъдеше обявена мобилизация на запасняците, Иван щеше да се качи в

танка си и човек не трябваше да е член на Политбюро, за да се сети къде ще бъде изпратен този танк. Алексеев имаше само дъщери. „Късметлия“, помисли си Сергетов. — Значи това поделение ще замине за Германия?

— В края на седмицата.

— А вие?

— По време на първата фаза сме определени да служим като стратегически резерв за операциите на Главком-запад, както и да защитаваме Отечеството от възможно нападение по южния фланг. Последното не ни тревожи много. За да бъдат заплаха за нас, Гърция и Турция трябва първо да започнат да си сътрудничат. Те няма да направят това, освен ако нашата разузнавателна информация не е напълно фалшива. Моят началник и аз ще изпълним втората фаза на плана, като завземем Персийския залив. Това също няма да бъде проблем. Арабите са въоръжени до зъби, но са малобройни. Какво прави синът ви сега?

— По-големият ли? Завършва първата си година в университета, специалност арабска филология. Най-добрият в потока си. — Сергетов се учуди на себе си, че не се беше сетил за това.

— Няколко души като него могат да ми бъдат от полза. Повечето от говорещите арабски в нашите части също са мюсюлмани и аз бих предпочел да използвам за тази работа по-надеждни хора.

— Не вярвате ли на последователите на Аллах?

— По време на война не вярвам на никого. Ако синът ви говори добре арабски, можете да бъдете сигурен, че ще му намеря много работа. — Договорът беше сключен с по едно кимване от всяка страна и всеки от двамата мислено се запита дали събеседникът му беше планирал нещата да се наредят точно така.

НОРФОЛК, ВИРДЖИНИЯ

— „Прогрес“ не завърши, както беше предвидено — каза Толанд — Спътниковите снимки и други разузнавателни сведения свидетелстват за наличието на съветски сили в Германия и западна Полша. Бойните единици са все още в оперативни формации и живеят при полеви условия. Има сведения, че графикът на железопътния транспорт в различни точки на Съветския съюз се променя, като местата, на които това се прави, съвпадат с плановете за придвижване

на големи армейски подразделения на запад. Тази сутрин шест подводници от Съветския Северен флот са напуснали пристанищата си. Изглежда, че това е смяната на оперативната им ескадрила в Средиземно море, така че в следващите две седмици те ще имат повече подводници в северната част на Атлантическия океан, отколкото обикновено.

— Разкажете ми повече за групата, която напуска Средиземно море — нареди CINCLANT.

— Една „Виктор“, една „Ехо“, три „Фокстрот“ и една „Жулиета“. И шестте са прекарвали последната седмица край плаващата си база в Триполи. Плаващата база е останала на мястото си в либийските териториални води. Утре към 13:00 по Гринуич формацията ще премине през Гибралтарския проток.

— Няма ли първо да изчакат смяната?

— Не, господин адмирал. Те обикновено изчакват сменящата ги група, но в около тридесет процента от случаите постъпват както сега. Това означава, че дванадесет съветски подводници ще минат транзитно на север и на юг през Атлантическия океан, плюс една „Ноември“ и още три „Фокстрота“, които провеждат съвместни учения с кубинския флот. В момента последните също са в базите си; проверихме ги тази сутрин, данните са отпреди два часа.

— Добре. Какво ще кажете за Европа?

— Нямаме нова информация за господин Фалкен. Разузнавателните служби на НАТО се натъкнаха на задънена улица, а и Москва не съобщава нищо ново, нито дори и датата, на която ще се състои процесът срещу германеца. Германците твърдят, че никога не са чували за този тип. Изглежда, че той изведнъж се е появил на бял свят на тридесет и една години, когато е основал фирмата си. Апартаментът му е бил разглобен парче по парче, но нищо не е било намерено...

— Добре, командир, какво е личното ви впечатление?

— Господин адмирал, Фалкен е замразен съветски агент, който е бил внедрен във Федерална република Германия преди тринадесет години и е бил използван за много малко мисии, ако изобщо е бил използван, докато не им е потрябвал за настоящия случай.

— Значи според вас цялата работа е операция на съветското разузнаване. Това едва ли би трябвало да ни изненадва. Каква е целта на операцията им? — попита остро CINCLANT.

— Сър, в най-добрия случай те се опитват да упражнят политически натиск върху Западна Германия, може би за да я накарат да излезе от НАТО. В най-лошия случай...

— Мисля, че ние вече успяхме да определим какъв е най-лошият случай — прекъсна го адмиралът. — Добра работа, Толанд. Дължа ви едно извинение за вчера. Не беше ваша вината, че нямах информацията, която исках. — Толанд не можа да повярва на ушите си. Не се случваше често адмирал да се извинява на лейтенант-командир от запаса в присъствието на други флагови офицери. — Какво прави флотът им?

— Не разполагаме със спътникови снимки на района на Мурманск, господин адмирал. Видимостта беше лоша, с много облаци, но утре очакваме хубаво време. Норвежците засилиха въздушните си патрули над Баренцово море и казват, че като се изключат подводниците, руснаците имат относително малко кораби в района. Разбира се, те имат относително малко кораби в открито море от няколко месеца.

— Което може да се промени за три часа — отбеляза един адмирал. — Как бихте оценили бойната готовност на флота им?

— Най-добрата, откакто се занимавам с изучаването им — отговори Толанд. — Възможно най-близо до стоте процента. Както току-що отбелязахте, сър, те са в състояние да изкарат почти целия си флот в открито море, когато си поискат.

— Ако напуснат пристанищата, ние бързо ще научим. Имам три подводници, които ги държат под око — намеси се адмирал Пайпс.

— Преди да дойда тук, говорих със Секретаря по отбраната. Днес той ще се срещне с президента и ще поиска да бъде обявена готовност DEFCON-3^[1], глобална. Германците искат от нас да държим „Зелена спирала“ в действие, докато руснаците не се поотпуснат малко. Какво смятате, че ще направят руснаците, командир? — попита CINCLANT.

— Ще знаем повече по-късно днес, сър. Генералният секретар на Комунистическата партия на Съветския съюз ще говори на извънредно заседание на Върховния съвет, а вероятно и на погребението утре.

— Сантиментално копеле — изръмжа Пайпс.

Час по-късно Толанд седеше пред служебния телевизор и съжаляваше, че Чък Лоу го няма, за да му помага при превода.

Генералният секретар имаше лошия навик да говори бързо и Толанд едва смогваше да преведе думите му. Речта му продължи четиридесет минути, като три четвърти от нея бяха стандартна политическа фразеология. Най-накрая обаче Генсекът обяви мобилизацията на запасните единици от клас Б с цел предотвратяване на евентуална германска заплаха.

---

[1] Степен на бойна готовност на въоръжените сили на САЩ (англ.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

ПОГРЕБЕНИЯ

НОРФОЛК, ВИРДЖИНИЯ

Толанд забеляза, че Всесъюзният дом беше необичайно препълнен. Обикновено там се погребваше само по един герой на церемония като тази, която се предаваше на живо от телевизията в момента. Един път бяха погребали трима загинали космонавти наведнъж, но сега героите бяха единадесет. Осем октомврийчета — три момчета и пет момичета на възраст между осем и десет години, и трима служители, работили за Политбюро, бяха положени в заобиколени от море от цветя полирани ковчези от брезово дърво. Толанд разглеждаше внимателно картината на екрана. Ковчезите бяха поставени върху подиум, за да се виждат жертвите, но две от лицата бяха покрити с черна коприна и до тях бяха поставени снимки в рамки, които показваха как бяха изглеждали тези деца приживе. Това беше една тъжна картина, но телевизионните камери не се умориха да я показват.

Колонната зала беше драпирана в червено и черно и дори изящните полилеи бяха закрити за този тържествен случай. Семействата на жертвите стояха наредени в редица. Родители, останали без деца, съпруги, останали без съпрузи, и деца, останали без бащи. Всички те бяха облечени в характерните за Съветския съюз обемисти, зле скроени дрехи. Лицата им не показваха никакви чувства, освен шок, сякаш все още не можеха да повярват, че семействата им бяха разбити толкова брутално, и се надяваха, че ще се събудят от този кошмар и ще намерят любимите си деца легнали до тях.

Генералният секретар на КПСС мина тържествено пред редицата, като прегръщаше всеки от скърбящите. На ръкава си имаше черна лента, която контрастираше с крещящия знак на ордена „Ленин“ върху ревера му. Толанд се вгледа в лицето на Генсека. То изразяваше

истински чувства. Съдейки по изражението му, човек можеше да си помисли, че той погребваше членове на собственото си семейство.

Една от майките прие прегръдката и целувката, след което се срина на колене и зари глава в ръце. Генералният секретар коленичи до нея, преди съпругът ѝ да успее да реагира, и сложи главата ѝ на рамото си. Миг по-късно той ѝ помогна да се изправи на крака и нежно я предаде на съпруга ѝ, капитан от Съветската армия, чието лице представляваше каменна маска на яростта.

„Боже милостиви — помисли си Толанд. — Не биха могли да направят по-добра постановка дори ако Айзенщайн беше режисьор.“

МОСКВА, РСФСР

„Мръсно, коравосърдечно копеле“, помисли си Сергетов. Той стоеше заедно с останалите членове на Политбюро в редица вляво от ковчезите. Гледаше напред, но извъртайки очи, можеше да види телевизионните камери, които записваха церемонията. Организацията беше толкова добра, че телевизионните журналисти ги бяха уверили, че целият свят ще гледа. Това беше предпоследният етап от маскировката. Войниците от представителния гвардейски полк на Червената армия, смесени с пионерчетата от Московската пионерска организация, за да отдадат последна почит на загиналите деца. Плачещите цигулки. „Какъв маскарад! — мислеше Сергетов. — Вижте колко сме добри със семействата на онези, които собственоръчно избихме!“ По време на тридесет и петте си години работа в партията, той беше станал свидетел на много лъжи, но нито една от тях не се доближаваше дори отчасти до това, което ставаше в момента. Той самият беше изричал повече от достатъчно лъжи, но никога толкова големи като тази. „Добре, че не ядох нищо днес“ — помисли си той.

Очите му се спряха върху восьчнобледото лице на едно от децата. Той си спомни как изглеждаха лицата на неговите вече пораснали деца по време на сън. Сергетов често се беше връщал късно от работа и с влизането си у дома се беше промъквал на пръсти в спалнята на децата, за да види спокойните им лица, оставайки достатъчно дълго в стаята им, за да се увери, че дишат нормално, вслушвайки се за подсмърчане или за бълнувания. Колко често си беше повтарял, че и той, и Партията работеха за тяхното бъдеще? Очите му сякаш казваха на детето в най-близкия до него ковчег: „Вие вече

никога няма да настинете, милички. Вече никога няма да можете да сънувате. Ето как партията се погрижи за вашето бъдеще.“ Очите му се изпълниха със сълзи и той се намрази за това. Другарите му щяха да си помислят, че и този изблик на емоции е част от представлението. Сергетов искаше да се огледа, за да види какво мислеха колегите му от Политбюро за извършеното от самите тях. Той се зачуди какво ли мислеха сега за мисията си хората от КГБ, които бяха поставили бомбата. Ако все още бяха живи. Толкова лесно беше да бъдат качени на някой самолет, който по-късно да се разбие някъде, така че дори и наказателният взвод да не разбере за съществуването им. Сергетов беше сигурен, че досега всички документи за организирането на бомбения атентат бяха вече унищожени, а повече от половината от тридесетината мъже, които знаеха истината, стояха наредени в редица до него. За миг му се прииска да беше влязъл в сградата пет минути по-рано. По-добре щеше да бъде, ако беше мъртъв, вместо да се облагодетелства от такова безчестие... но той знаеше, че това нямаше да помогне по никакъв начин, а само щеше да му отреди още по-голяма роля в този брутален фарс.

НОРФОЛК, ВИРДЖИНИЯ

— Другари! Пред нас са невинните деца на нашата нация — започна Генсекът с бавен, тих глас, като с това улесни работата на Толанд по превода. Шефът на разузнаването на CINCLANT седеше до Боб. — Убити от адската машина на държавния тероризъм. Убити от една нация, която на два пъти се изправя срещу нашето Отечество с нечовешки мечти за завоевания и убийства. Пред нас са трудолюбивите, смирени труженици на нашата партия, които не искаха нищо друго, освен да служат на държавата. Пред нас са мъченици, отдали живота си в името на сигурността на Съветския съюз. Пред нас са мъченици на агресията на фашистите.

— Другари, пред семействата на тези невинни деца и пред семействата на тези трима доблестни мъже обещавам, че тяхната гибел няма да остане неотмъстена. Обещавам, че за това жестоко престъпление ще бъде раздадена справедливост...

— Господи! — Толанд спря да превежда и погледна към старшия офицер.

— Да. Ще има война. От другата страна на улицата имаме екип, който прави пълен превод, Боб. Да отидем да видим шефа.

— Сигурни ли сте? — попита CINCLANT.

— Възможно е да се задоволят и с по-малко, сър — отвърна Толанд. — Но аз не вярвам. Цялото това упражнение беше изпълнено така, че да се надъха руският народ до степен, каквато не съм виждал никога през живота си.

— Нека се опитаме да определим крайната цел на замисъла. Вие ми казвате, че те нарочно са избили всичките тези хора, за да предизвикат криза. — CINCLANT погледна надолу към бюрото си. — Трудно може да се повярва на подобно твърдение, дори и когато става дума за руснаците.

— Господин адмирал, ние или трябва да повярваме в това, или ще трябва да сметнем, че западногерманското правителство е решило да започне война срещу Съветския съюз, като предизвика руснаците първи да започнат бойните действия. Ако приемем втори вариант, тогава германците трябва да са си изгубили шибаните мозъци, сър — изтърси Толанд, забравяйки, че само адмиралите имаха привилегията да псуват в присъствието на адмирали.

— Но защо?

— Не знаем защо. Това е основният проблем в разузнаването, сър. Много по-лесно е да се определи какво става, отколкото да се намери причината за това.

CINCLANT стана и отиде до ъгъла на кабинета си. Щеше да има война, а той не знаеше каква беше причината за нея. Адмиралът искаше да знае каква е причината, защото тя можеше да се окаже много важна.

— Започваме да събираме резервите си. Толанд, вие свършихте дяволски добра работа през последните два месеца. Ще поискам да бъдете повишен в чин командир. Вие сте извън нормалната зона, но мисля, че ще успея да го уредя. В момента има свободно място в разузнаването към щаба на командващия 2-ри флот. Той пожела да бъдете прехвърлен към него, ако положението се влоши, а както изглежда, това вече е станало. Ще бъдете третият по старшинство офицер в неговия разузнавателен екип и ще работите на самолетносач. Искам да приемете работата.

— Ще бъде адски хубаво, ако успея да прекарам няколко дни със семейството си, сър.

Адмиралът кимна.

— Дължим ви го. „Нимиц“ така или иначе ще премине транзитно оттук. Можете да се качите на борда му край испанския бряг. Явете се тук в сряда сутрин готов за път. — CINCLANT се приближи и стисна ръката на Боб. — Добра работа, командир.

На десет мили от тях „Фарис“ беше привързан към плаващата си база. Ед Морис наблюдаваше от мостика как един кран товари торпеда ASROC с ракетно задвижване, които след това биваха зареждани в магазина за изстрелване. Друг кран спускаше припаси върху хеликоптерната площадка на кърмата, а една трета от екипажа му работеше усърдно по преместването им в съответните складове на кораба. Морис беше поел командването на „Фарис“ преди почти две години и за първи път му се случваше да получи максималния брой оръжия и мунции. Техници от наземния екип оправяха някаква дребна механична повреда на осемклетъчния апарат за изстрелване на ASROC торпедата. Друг разчет от плаващата база работеше заедно с екипажа на „Фарис“ върху отстраняването на повреда в радара. Двигателите на кораба функционираха идеално, много по-добре, отколкото Морис беше очаквал от един двадесетгодишен плавателен съд. След няколко часа „Фарис“ щеше да бъде напълно готов... но за какво?

— Още ли не сме получили заповедите, капитане? — попита го старшият му помощник.

— Не. Предполагам, че всички се чудят каква ще бъде мисията ни, но бих се обзаложил, че дори и флаговете — така Морис наричаше адмиралите — все още не знаят. CINCLANTFLT е насрочил среща на всички командващи офицери за утре. Предполагам, че едва тогава ще успея да науча нещо. Може би — поправи се той.

— Какво мислите за тая работа с германците?

— Швабите, с които съм работил в открито море, бяха свестни момчета. Да се опитат да вдигнат във въздуха цялата командна структура на руснаците... никой не е чак толкова луд. — Морис сви рамене и на челото му се появи дълбока бръчка. — Въпреки това, старпом, не съществува правило, което да казва, че във всичко трябва да има смисъл.

— Дявол да ме вземе, ако не сте прав. Мисля, че ще имаме нужда от тези торпеда, капитане.

— Страхувам се, че сте прав.

КРОФТЪН, МЕРИЛЕНД

— В открито море ли? — попита Марта Толанд.

— Там имат нужда от мен, а и мястото ми е там, независимо дали ти харесва, или не. — Боб не смееше да погледне жена си в очите. Да слуша горчивината в гласа ѝ му беше достатъчно. Не искаше да я кара да се страхува, но беше станало точно това.

— Боб, наистина ли положението е толкова сериозно, колкото си мисля?

— Не знам, скъпа. Може и да е, но никой не знае. Виж, Марти, нали си спомняш Ед Морис и Дан Маккафърти? Сега всеки от тях командва свой кораб и също трябва да напусне дома си. Мислиш ли, че трябва да стоя спокойно на някое безопасно място на плажа, докато те рискуват живота си?

Отговорът на жена му беше направо унищожителен.

— Те са професионалисти, а ти не си — каза студено тя. — Ти си играеш на войник през почивните дни и служиш по две седмици всяка година, преструвайки се, че си все още във флота. Ти си цивилен шпионин, Боб, и твоето място не е на някой кораб. Та ти дори не можеш да плуваш! — Марта Толанд можеше да дава уроци по плуване дори на тюлените.

— Мога и още как! — възрази Толанд, макар да знаеше, че това е най-абсурдното нещо, за което се карат.

— Ами! Не съм те виждала да влизаш в басейн от пет години. О, по дяволите, Боб, ами ако нещо се случи с теб? Ти отиваш там, за да си играеш на проклетите военни играчки, и ме оставяш сама с децата. Какво да им кажа?

— Кажим им, че не съм избягал, че не съм се скрил, че... — Толанд отмести поглед встрани. Той не беше очаквал подобно нещо от Марта. Тя трябваше да го разбира. Само че сега по бузите ѝ се стичаха сълзи, а устните ѝ трепереха. Той пристъпи напред и я прегърна. — Слушай, мен ме изпращат на самолетоносач, нали? Това са най-големите, най-безопасните и най-добре защитените кораби, с които разполагаме. Около всеки самолетоносач има още дузина други

кораби, които го пазят от лошите момчета, а на борда му има стотина самолета. Аз трябва да отида там, за да им помогна да разберат какво са намислили лошите момчета, за да може да ги държат на разстояние. Марти, това, което правя, е необходимо. Там имат нужда от мен. Адмиралът е поискал да му изпратят точно мен. Аз съм важен — поне така смятат някои хора. — Той ѝ се усмихна нежно, за да прикрие лъжата си. Авионосците бяха най-добре защитените кораби във флотата по една съвсем проста причина — защото бяха цел номер едно за руснаците.

— Съжалявам. — Тя се отдръпна от него и отиде до прозореца. — Как са Дани и Ед?

— Много по-заети от мен. Подводницата на Дани е някъде на север... всъщност сега той се намира много по-близо до Съветите, отколкото ще бъда аз някога. Ед се подготвя за отплаване. Дали са му 1052 — ескортен кораб — и мисията му вероятно ще бъде да защитава конвои от подводници. И двамата са семейни. Ти поне имаше възможността да ме видиш, преди да замина.

Марта се обърна и се усмихна за пръв път, откакто той неочаквано беше влязъл.

— Пази се.

— Ще бъда адски внимателен, скъпа. — Но дали това щеше да има някакво значение?

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

ЧУЖДЕНЦИ ПРИСТИГАТ И СИ ЗАМИНАВАТ

ААХЕН, ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ

Оживеното движение провали целия план. Според уговорката, пликът пристигна в съответната пощенска кутия и ключът, който му беше даден, действително успя да я отключи. Минимална намеса на личния състав. Майорът не обичаше да се показва толкова открито, но не за пръв път му се налагаше да върши работа за КГБ и той се нуждаеше от най-новата информация, ако искаше мисията му да бъде успешна. Освен това, германците толкова много се гордееха с пощенските си служби...

Майорът прегъна големия плик и го набута в джоба на якето си, преди да излезе от сградата. Всичките му дрехи бяха произведени в Германия, както и слънчевите очила, които той си сложи, преди да отвори вратата. Той огледа тротоара във всички посоки, за да се увери, че никой не го следи. Беше чисто. Офицерът от КГБ му беше обещал, че къщата е абсолютно обезопасена и че никой дори не е подозирал кой я използва в действителност. Може би. Таксито го чакаше от другата страна на улицата. Майорът бързаше. Колите на улицата бяха спрели и той реши да пресече направо, вместо да завие зад ъгъла. Майорът беше руснак и не беше свикнал с хаотичното движение по европейските улици, където от пешеходците също се очакваше да спазват правилата за движение. Той беше на сто метра от най-близкия регулировчик и спрелите най-близо до него германски шофьори можеха да усетят, че ченгето се е обърнало с гръб към тях. Подобно на повечето американски туристи, майорът също щеше да се изненада, ако знаеше, че докато управляваха колите си, по-възрастните германци не се съобразяваха с никого. Той стъпи на платното, без да се оглежда, точно когато колите започнаха да се движат.

Майорът изобщо не видя набиращото скорост пежо. Автомобилът не се движеше бързо, а само с двадесет и пет километра в час, но това се оказа достатъчно. Дясната броня закачи бедрото на офицера, завъртя го и го отхвърли в един стълб за улично осветление. Майорът изгуби съзнание, без да разбере какво се беше случило, което се оказа добре дошло за него, защото краката му бяха останали на платното и задната гума на пежото премина през двете му колена. Раната на главата му беше внушителна. Ударът беше прекъснал голяма артерия и кръвта шуртеше върху тротоара, докато офицерът лежеше неподвижно по очи. Колата спря веднага и шофьорът ѝ изскочи, за да види какво беше станало. Някакво дете, което никога не беше виждало толкова много кръв, изпищя, а един пощальон изтича до ъгъла, за да извика полицаия, който регулираше движението, докато друг мъж влезе в един магазин, за да се обади за линейка.

Шофьорът на таксито използва създаденото задръстване, за да излезе от колата и да се приближи до местопроизшествието. Той се опита да погледне отблизо, но половин дузина мъже вече се бяха надвесили над тялото.

— Мъртъв е — каза един от тях. Лицето на мъжа беше толкова бледо, че едва ли някой можеше да се усъмни в подобно заключение. Майорът беше изпаднал в шок. Водачката на пежото плачеше и едва успяваше да си поеме дъх. Тя се опитваше да разказва на всички, че мъжът беше изскочил внезапно пред автомобила ѝ, без да ѝ остави време да реагира, но говореше на френски и никой не я разбираше.

Шофьорът на таксито успя да се промъкне през насъбралата се тълпа и вече беше толкова близо до тялото, че можеше да го докосне с ръка. Трябваше да вземе плика... но тогава се появи полицаят.

— Всички да се отдръпнат! — нареди ченгето, припомняйки си какво го бяха учили в полицейското училище. Първо трябваше да овладее положението. Освен това не трябваше да премества тялото. Раната беше на главата, но беше възможно да има и нараняване на шията, а в такива случаи телата трябваше да бъдат местени само от експерти. Един от зяпачите извика, че се е обадил за линейка. Полицаят кимна рязко в отговор и мислено се помоли линейката да дойде скоро. Той имаше много по-голям опит в писането на рапорти за катастрофи, отколкото в наблюдаването на безжизнени — или мъртви?

— мъже, чиято кръв тече по тротоара. Миг по-късно той с облекчение видя един полицейски лейтенант да си пробива път към него.

— Линейка?

— На път е, господин лейтенант. Аз съм Гюнтер Дитер от регулировчиците. Постът ми е малко по-надолу по улицата.

— Кой караше колата? — попита лейтенантът.

Французойката се приближи и започна да разказва за инцидента на френски. Един пешеходец, който беше видял цялата случка я прекъсна.

— Този човек стъпи на платното без да се оглежда. Дамата нямаше възможност да спре. Аз съм banker и излязох от пощата веднага след пострадалия. Той се опита да пресече улицата на погрешно място и стъпи на платното без да се оглежда. — Банкерът подаде визитната си картичка на лейтенанта.

— Благодаря ви, доктор Мюлер. Имате ли нещо против да дадете официални показания?

— Разбира се, че не. Мога веднага да дойда в участъка с вас, ако желаете.

— Добре. — Лейтенантът рядко имаше толкова ясни случаи.

Шофьорът на таксито стоеше до насъбралите се зяпачи. Той беше опитен оперативен работник от КГБ и неведнъж беше виждал нещата да се объркат, но това, което ставаше сега беше... абсурдно. Във всяка операция имаше нещо непредвидено, което можеше да я провали и твърде често това беше нещо съвсем просто и дори глупаво. Животът на този горд командос от силите със специално предназначение беше отнет от седяща в кола французойка на средна възраст! Защо не се беше огледал преди да пресече улицата? „Трябваше да пренебрегна заповедите и да накарам някой друг да вземе плика. Каква ти сигурност!“ — изруга мислено той без да променя изражението на лицето си. Заповедите от Центъра в Москва гласяха: минимална намеса на личния състав. Мъжът се върна в таксито си, чудейки се как щеше да обясни издънката на шефовете си. Грешките никога не ставаха по вина на Центъра.

Малко след това пристигна и линейката. Сержантът претърси джобовете на жертвата и извади портфейла на майора. Пострадалият беше някой си Зигфрид Баум от област Алтона на Хамбург. „Страхотно — помисли си лейтенантът. — Евреин.“ Водачката на автомобила беше

французойка. Той реши, че ще трябва да отиде до болницата с жертвата. Налице беше „международно“ произшествие, следователно щеше да му се наложи да попълва повече формуляри от обикновено. На лейтенанта му се прииска да си беше останал в гостилницата от другата страна на улицата и да си беше доизпил следобедната бира. Толкова за всеотдайното изпълнение на дълга. Освен това него го тревожеше и възможността да бъде мобилизиран...

Екипът на линейката работеше бързо. Вратът на жертвата беше в тилна яка, а една твърда подложка беше поставена под тялото, преди да го сложат върху носилката. Счупените долни крайници бяха обездвижени с картонени шини. Санитарят огледа краката на пострадалия. И двете колена бяха премазани лошо. Цялата процедура продължи шест минути по часовника на лейтенанта и той се качи в линейката, като остави трима полицаи да се погрижат за останалите подробности и да разчистят местопроизшествието.

— Зле ли е?

— Вероятно има фрактура на черепа. Загубил е много кръв. Какво се е случило?

— Решил да пресече, без да се огледа.

— Идиот — заяви санитарят. — И без него си имаме достатъчно работа.

— Ще оживее ли?

— Зависи от раната на главата. — Санитарят сви рамене. — Хирурзите ще се заемат с него най-късно до един час. Знаете ли името му? Ще ми трябва при попълването на формулярите.

— Баум, Зигфрид. „Кайзерщрасе“ 17, област Алтона, Хамбург.

— Е, след четири минути ще бъде в болницата. — Санитарят премери пулса на ранения и си направи някаква бележка. — Не ми прилича на евреин.

— Внимавайте с тези приказки — предупреди го лейтенантът.

— Жена ми е еврейка. Кръвното му налягане спада бързо. — Санитарят се зачуди дали да не започне преливане на кръв, но реши, че не е необходимо. По-добре щеше да бъде да остави хирурзите да вземат решения.

— Ханс, обади ли се в болницата?

— Да, те знаят какво да очакват — отвърна шофьорът. — Зиглер ли е дежурен днес?

— Надявам се да е той.

Шофьорът взе рязко някакъв завой и след минута спря мерцедеса и даде на заден към вратата на спешно отделение. Един доктор и двама санитаря вече чакаха пред входа.

Германските болници са много добре организирани заведения. Само за десет минути в гърлото на ранения беше поставена тръба за изкуствено дишане, за да бъде предпазена трахеята му, бяха му вкарани венозни игли за преливане на кръв от група 0-положителна и глюкоза и беше закаран до неврохирургическото отделение за незабавна операция, която щеше да бъде извършена от професор Антон Зиглер. Лейтенантът трябваше да остане в регистратурата.

— Кой е този? — попита младият лекар. Полицаят му каза.

— Германец ли е?

— Защо, да не би да ви се струва странно?

— Ами, когато от линейката се обадиха и казаха, че вие също ще дойдете с тях, аз предположих, че това е, как да го кажа, чувствителен случай, и че може би раненият е чужденец.

— Колата беше шофирана от францужойка.

— А, това обяснява всичко. Аз пък си помислих, че раненият е чужденецът.

— Защо?

— Заради зъбната му картина. Забелязах, когато му слагех дихателната тръба. Той има няколко развалени зъба, които са били пломбирани с неръждаема стомана. Работа на некадърник.

— Може първоначално да е живял в Източната зона — предположи лейтенантът.

Регистраторът изсумтя.

— Никой германец не може да свърши толкова лоша работа! Всеки дърводелец би се справил по-добре. — Докторът попълни набързо формуляра за хоспитализация.

— Какво се опитвате да ми кажете?

— Странно е, че пломбите му са толкова лоши. Той е здрав човек. Облечен е добре. Евреин е. Само че пломбите му са много лоши. — Докторът седна на мястото си. — Ние, разбира се, се срещаме ежедневно с много странни неща.

— Къде са личните му вещи? — Лейтенантът си беше любопитен по рождение, което беше и една от причините да постъпи

на работа в полицията след службата си в Бундесвера. Докторът го заведе до една стая, в която бяха прибрани личните вещи на пострадалия със съответния опис.

Дрехите бяха сгънати внимателно, като ризата и якето бяха отделени, за да не може кръвта по тях да изцапа останалите дрехи. Встрани бяха сложени малко джобни пари, връзка ключове и голям плик, които тепърва трябваше да бъдат описани. Един санитар попълваше формуляр с пълното описание на всеки един предмет, който беше намерен у ранения при постъпването му в болницата.

Полицаят вдигна кафявия плик. Пощенското клеймо беше от Щутгарт с дата от предния ден. Марката беше на стойност десет марки. Лейтенантът импулсивно извади джобното си ножче и разряза плика. Нито докторът, нито санитарят възразиха по някакъв начин. В крайна сметка, той беше полицейски офицер.

Вътре имаше един голям и два по-малки плика. Лейтенантът отвори по-големия и извади съдържанието му. Първото нещо, което видя, беше една диаграма, която му се стори съвсем обикновена, докато не видя, че тя представляваше фотокопие на документ на германската армия, върху който имаше печат *Geheim*. Секретно. После видя и името: Ламмерсдорф. В ръцете си лейтенантът държеше карта на комуникационната щабквартира на НАТО, разположена на по-малко от тридесет километра от болницата. Полицаят беше запасен капитан от германската армия и имаше достъп до разузнавателна информация. Кой беше Зигфрид Баум в действителност? Лейтенантът отвори и другите два плика, след което побърза да намери телефон.

РОТА, ИСПАНИЯ

Транспортният самолет пристигна точно навреме. Лек ветрец посрещна Толанд на вратата на товарния отсек. Двама моряци стояха отвън и направляваха пристигащите пътници. Те посочиха на Толанд един хеликоптер със запален двигател на сто ярда от тях. Боб тръгна към хеликоптера заедно с още четирима души и след пет минути машината вече беше във въздуха. Първото му посещение в Испания беше продължило точно единадесет минути. Никой на борда на хеликоптера не се опита да заговори някого от спътниците си. Толанд погледна през един от илюминаторите. Намираха се над ивица синя вода и очевидно летяха на югозапад. Летяха на боен хеликоптер за

противолодъчна борба „Сий Кинг“. Командирът на екипажа беше и оператор на хидролокатора и сега правеше някакви проверки на оборудването си. Стените на машината бяха абсолютно голи. В задната част на хеликоптера се намираха хидроакустичните буйове, а потопяемият предавател на хидролокатора лежеше в подовото си отделение. Машината беше претъпкана, като по-голямата част от пространството беше заета от инструментите за управление на оръжията и сензорите. След половин час хеликоптерът започна да снижава височината и след още две минути кацна на палубата на самолетоносача „Нимиц“.

На палубата за излитане беше шумно, горещо и вонеше на авиационно гориво. Някакъв матрос им посочи една стълба, която водеше към заобикалящата палубата пътека и към коридора под нея. Климатикът там работеше и вътре беше относително тихо.

— Лейтенант-командир Толанд? — извика един корабен писар.

— Тук.

— Моля да ме последвате, сър.

Толанд последва матроса през плетеницата от отделения, след което морякът му посочи една отворена врата.

— Вие трябва да сте Толанд — отбеляза един офицер, който очевидно не си беше почивал много в последно време.

— Така трябва да е... освен ако времевите пояси не са се променили междувременно.

— Коя новина искате да чуете първо — добрата или лошата?

— Лошата.

— Добре. Ще трябва да спите в хамак. За нас разузнавачите няма достатъчно койки. Това обаче не би трябвало да бъде проблем. Аз самият не съм спал от три дни, което е и една от причините вие да се намирате тук сега. Добрата новина е, че току-що получихте още половин ивица. Добре дошъл на борда, командир Толанд. Аз съм Чип Бенет. — Офицерът подаде на Боб лист телексна хартия. — CINCLANT изглежда, ви е харесал. Хубаво е човек да има приятели по върховете.

Телексът съобщаваше кратко и стегнато, че о.з. лейтенант-командир Робърт А. Толанд от американския ВМФ е повишен в о.з. командир от ВМФ. Това му даваше правото да носи трите златни нашивки на командир, но все още не му позволяваше да получава

заплата на командир. Все едно че беше получил целувка от сестра си. Е, може би от някоя братовчедка, реши Толанд.

— Предполагам, че това е една стъпка в правилната посока. Какви ще бъдат задълженията ми тук?

— Теоретично би трябвало да бъдете мой помощник, но в момента са ни засипали с толкова много шибана информация, че се наложи да поразширим територията. Ще ви оставя да преглеждате сутрешните и вечерните справки, изпратени до командира на бойната група. Това го правим в седем-нула-нула и в двадесет-нула-нула. Командир на групата е контраадмирал Самюъл Б. Бейкър, младши. Гадно копеле. Някога е служил на атомна подводница. Обича информацията да му се поднася подредена, с бележки под линия и списък на източниците, които да четете по-късно. Почти никога не спи. Бойната ви станция се намира в СІС, при тактическия офицер на групата. — Бенет разтри очи. — Какво, по дяволите, става в този луд свят?

— На вас на какво ви прилича? — отвърна на въпроса с въпрос Толанд.

— Да. Току-що излезе нещо ново. Днес космическата совалка „Атлантис“ е била свалена от площадката за изстрелване, като официалното обяснение е, че трябвало да се отстрани някаква неизправност. Във вестниците обаче се появи информация, че истинската причина е промяна в товара ѝ. Совалката трябваше да изнесе в орбита три или четири комуникационни спътника с търговско предназначение. Сега те са заменени с разузнавателни.

— Предполагам, че началниците вече започват да приемат цялата работа насериозно.

ААХЕН, ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ

Зигфрид Баум се събуди след шест часа и видя край себе си трима души в хирургически дрехи. Ефектът от упойката все още не беше преминал и очите му не можеха да фокусират добре.

— Как сте? — попита единият от мъжете. На руски.

— Какво се случи с мен? — отговори на руски майорът.

„А, така ли?“

— Бяхте блъснат от кола и сега се намирате във военна болница — излъга го мъжът. В действителност те все още се намираха в Аахен,

близо до германско-белгийската граница.

— Какво... Аз само излизах, за да... — Майорът говореше с гласа на пиян човек, но изведнъж млъкна и се опита да фокусира погледа си.

— За вас всичко е свършено, приятелю. — Сега мъжът в хирургическите дрехи говореше на немски. — Известно ни е, че сте съветски офицер, а сред вещите ви намерихме секретни правителствени документи. Кажете ми защо се интересувате от Ламмерсдорф.

— Нямам какво да ви кажа — отговори Баум на немски.

— Малко е късно за това — смъмри го разпитващият, отново на руски. — Но ние ще ви улесним. Хирургът ни каза, че сте в достатъчно добро здраве, за да ви приложим едно ново, ааа, лекарство, след което ще ни разкажете всичко, което знаете. Не бъдете глупав. Никой не може да издържи на този вид разпит. Освен това може би трябва да обмислите положението, в което се намирате — добави мъжът с по-остър тон. — Вие сте офицер от армията на чуждо правителство, пребивавате незаконно на територията на Федерална република Германия с фалшиви документи и у вас са открити секретни материали. В най-добрия случай ще получите доживотна присъда. Но като се имат предвид действията на вашето правителство в момента, ние едва ли ще се задоволим с „най-добрия случай“. Ако ни съдействате, ще запазите живота си и по-късно вероятно ще бъдете разменен за някой германски агент. Можем дори да кажем, че сме получили информация от вас, като сме приложили наркотици; така никой няма да ви обвини в предателство. Ако не ни съдействате, ще починете от наранявания, получени при пътнотранспортно произшествие.

— Имам семейство — каза тихо майор Андрей Чернявин, докато се опитваше да си спомни как трябваше да действа в подобна ситуация. Комбинацията от страх и замъгляване на съзнанието от лекарствата объркваха напълно емоциите му. Той не знаеше, че в глюкозния му разтвор беше поставена доза содиум пентотал, която вече започваше да активира висшите функции на мозъка му. Скоро той нямаше да може да преценява какви щяха да бъдат дългосрочните последствия от действията му. Когато това станеше, единственото, което щеше да има значение, щеше да бъде настоящето.

— Семейството ви няма да пострада — увери го полковник Вебер. Той беше армейски офицер, който работеше за *Bundesnachrichtendienst* и беше разпитвал много съветски агенти. — Да не мислите, че вашите хора наказват семейството на всеки заловен от нас съветски агент? Ако беше така, нямаше да останат желаещи да ни шпионират. — Вебер придаде успокояваща нотка на гласа си. Наркотикът започваше да действа и той трябваше да бъде нежен с чужденеца, докато мозъкът му се замъгляваше, и да го примамва сам да издаде информацията, която криеше. Най-странното в целия разпит беше, че за тази работа го беше подготвял психиатър. Полковникът беше гледал много филми за изтръгване на признания с бруталност, но никой не го беше учил как да получава информация със силови методи. „Твърде зле — помисли си той. — В момента се нуждая точно от такива познания.“ Повечето членове от семейството на полковника живееха край Кулмбах, само на няколко километра от границата.

КИЕВ, УКРАИНА

— Другарю генерал, капитан Иван Михайлович Сергетов се явява по ваша заповед!

— Седнете, другарю капитан. — Алексеев си помисли, че приликата между бащата и сина беше забележителна. Младежът беше нисък и набит и имаше същия горд поглед и същото интелигентно лице като на баща си. Още един млад мъж, който щеше да стигне далеч. — Баща ви ми каза, че сте отличен студент със специалност арабски езици.

— Тъй вярно, другарю генерал.

— Изучавали ли сте хората, които говорят тези езици?

— Това е неотменна част от учебната програма, другарю генерал. — Сергетов младши се усмихна. — Караха ни дори да четем Корана. Това е единствената книга, която повечето араби прочитат през живота си, и следователно е важен фактор при опознаването на тези диваци.

— Да разбирам ли, че не обичате арабите?

— Не много. Но нашата страна има търговски отношения с тях. В действителност се разбирам с тях доста добре. Като част от програмата за практическо усвояване на езика курсът ни се срещаше с дипломати от политически приемливи страни, най-вече от Либия, но също и от Йемен и Сирия.

— Изслужили сте три години в танково подразделение. Можем ли да победим арабите в битка?

— Израелците го постигнаха с лекота, а при това разполагат само с малка частица от нашите ресурси. Арабските войници са неграмотни селяни, недобре обучени и водени от некадърни офицери.

„Един младеж, който има отговор на всички въпроси. А дали ще можеш да ми обясниш защо се провалихме в Афганистан?“ — помисли си Алексеев.

— Другарю капитан, вие ще бъдете прикрепен към личния ми щаб за планираната операция срещу държавите от Персийския залив. Ще разчитам на вашите лингвистични умения и на вашите умения за дешифриране на разузнавателните сведения. Доколкото разбрах, вие се подготвяте за дипломатическа кариера. Това ще ми бъде от голяма полза. Винаги съм предпочитал да получавам независимо мнение за разузнавателните данни, които ни изпращат КГБ и ГРУ. Не че не вярвам на нашите другари в разузнаването. Просто обичам да имам до себе си някой, който пречупва данните през призмата на армията. Фактът, че сте служили като танкист, е двойно по-ценен за мен. Имам още един въпрос към вас. Как реагират запасняците на мобилизацията?

— С ентузиазъм, разбира се — отговори капитанът, без да се замисля.

— Иван Михайлович, предполагам, че баща ви ви е разказал за мен. Аз се вслушвам внимателно в думите на партията, но подготвящите се за бой войници трябва да знаят истината, за да могат да осъществят желанията на партията.

Капитан Сергетов забеляза колко внимателно беше формулирано изказването на генерала.

— Запасняците са ядосани, другарю генерал. Те са напрано вбесени от атентата в Кремъл и убийството на нашите деца. Според мен не съм преувеличил, като казах, че са ентузиазирани.

— А какво е вашето отношение, Иван Михайлович?

— Другарю генерал, баща ми ми каза, че сигурно ще ми зададете този въпрос. Той ми поръча да ви отговоря, че не е знаел предварително за това и че най-важното сега било да направим така, че подобни трагедии никога повече да не се случват в нашата страна.

Алексеев остана безмълвен в продължение на няколко секунди. Мисълта, че преди три дни Сергетов беше прочел мислите му, го плашеше, а фактът, че човекът от Политбюро беше доверил една такава ужасна тайна на сина си, направо го вцепени. Въпреки това беше добре да знае, че не се бе излъгал в преценката си за министъра. Сергетов старши беше човек, на когото можеше да се вярва. Дали и синът му беше също толкова надежден? Баща му явно смяташе, че е така.

— Другарю капитан, тези неща трябва да бъдат забравени. В момента имаме достатъчно работа и не трябва да си отвличаме вниманието. Ще работите в двадесет и трета стая, която се намира в дъното на коридора. Вече се е насъбрала доста работа за вас. Свободен сте.

БОН, ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ

— Цялата работа е пълна измама — докладва Вебер на канцлера четири часа по-късно. Хеликоптерът, който го беше докарал в Бон, още не беше отпътувал обратно. — Целият бомбен атентат е една жестока и целенасочена измама.

— Знаем това, полковник — отвърна с раздражение канцлерът. Той се опитваше да разреши внезапната криза в руско-германските отношения и не беше спал от два дни.

— Господин канцлер, човекът, който лежи в болницата, е майор Андрей Илич Чернявин. Влязъл е в страната през чешката граница преди две седмици с фалшиви документи. Той е офицер от съветските сили със специално предназначение, които са техните елитни щурмови отряди. Бил е ранен зле по време на пътнотранспортно произшествие — глупакът се опитал да пресече улицата, без да се огледа — и сред вещите му е била открита диаграма на цялата комуникационна база на НАТО в Ламмерсдорф. Постовете на охраната в базата бяха преместени преди два месеца. Откритият документ е едва отпреди две седмици. Освен това майорът е носел и графика на караула и списъка с караулните офицери и това е информация само отпреди три дни! Той е пресякъл чешката граница с още десет души и групата им току-що е получила оперативните си заповеди. Заповедите му гласят да атакува базата точно в полунощ в деня, в който получи сигнал за готовност.

Освен това е предвиден и сигнал за отбой, в случай че нещо се провали.

— Той е влязъл в страната много преди... — Канцлерът беше изненадан. Цялата история звучеше толкова невероятно.

— Точно така. Всичко се връзва, господин канцлер. По някаква неизвестна причина Иван се готви да нападне Германия. Всичко досега е било измама, целяща да притъпи вниманието ни. Това е пълната стенограма на разпита на Чернявин. Той знае, че са планирани още четири специални операции. Всички данни говорят за планирането на широкомащабна офанзива по границата ни. Поставили сме майора под строга охрана във военната болница в Кобленц. Разполагаме и с видеозапис на признанията му.

— Какви са вероятностите това да е някаква руска провокация? Защо руснаците не са донесли със себе си секретните документи още когато са преминали границата?

— Поради извършената реконструкция на базата Ламмерсдорф на тях им е било необходимо да получат най-точна информация. Както знаете, от миналото лято ние подобряваме мерките за сигурност в комуникационните центрове на НАТО на наша територия и нашите руски приятели сигурно са променяли своите планове за атака. Фактът, че те разполагат с материали, някои от които са само отпреди няколко дни, е изключително тревожен. Що се отнася до начина, по който успяхме да се доберем до нашия човек... — Вебер описва обстоятелствата по инцидента. — Имаме всички основания да вярваме, че произшествието е било истинско, а не провокация. Водачката, някоя си мадам Ан-Мари льо Курт, е агент на модна къща и продава дрехите на някакъв парижки дизайнер, а това не е много вероятно прикритие за съветски шпионин. А и защо им е да организират подобна провокация? Да не би да искат да нападнем ГДР заради това? Първо ни обвиняват, че сме сложили бомба в Кремъл, а след това се опитват да ни провокират? Това просто не е логично. Ние заловихме човек, чиято мисия е да подготви съветската инвазия в Германия, като неутрализира комуникационните връзки на НАТО непосредствено преди започването на военните действия.

— Но да се направи подобно нещо... дори и ако такова нападение действително е планирано...

— Афганистан ни научи, че Съветите са направи манааци на тема групи за „специални операции“. Мъжете, формиращи тези групи, са изключително добре обучени и изключително опасни. А и планът им е много хитър. Да вземем за пример прикритието под самоличност на евреин. Ако някой полицаи го беше спрял, той можеше да направи невинна забележка за начина, по който германската полиция се държи с евреите. Какво мислите, че би направил някой млад полицаи в такъв случай? Вероятно щеше да му се извини и да го пусне по живо по здраво. — Вебер се усмихна тъжно. Тази част от прикритието беше толкова хитро измислена, че той нямаше как да не ѝ се възхищава. — Това, което не са могли да предвидят, е било непредвидимото. Ние излязохме късметлии и трябва да се възползваме от късмета си. Господин канцлер, тези данни трябва незабавно да бъдат предадени на върховното командване на НАТО. Засега сме поставили под наблюдение скривалището на руската група. Вероятно ще трябва да го атакуваме. GSG-9^[1] е готова за мисията, но може би операцията трябва да бъде проведена от сили на НАТО.

— Първо трябва да се срещна с правителството. След това ще говоря с президента на САЩ и главите на останалите натовски държави по телефона.

— Моля да ме извините, господин канцлер, но нямате време за всичко това. С ваше позволение, до един час ще предам на офицера за свръзка на ЦРУ и на британското и френското разузнаване копие от видеокасетата с разпита на съветския майор. Руснаците възнамеряват да ни нападнат. В такъв случай ще бъде по-добре да информираме първо разузнавателните служби, след което можете да говорите с президента и другите политици. Трябва да действаме незабавно, господин канцлер. Това е въпрос на живот и смърт.

Канцлерът се втренчи в бюрото си.

— Съгласен съм, полковник. Какво предлагате да правим с този Чернявин?

Вебер вече се беше погрижил за това.

— Официално ще обявим, че е починал от нараняванията, получени при произшествието. Съобщението за смъртта му ще се появи в телевизионните новини довечера и в утрешните вестници. Ние, разбира се, ще го предоставим на съюзниците си за по-нататъшни

разпити. Сигурен съм, че ЦРУ и останалите агенции ще поискат да се срещнат с него преди полунощ.

Канцлерът се загледа през прозореца на кабинета си. Той си спомни как беше изглеждал по време на военната си служба преди четиридесет години — едно уплашено момче, нахлупило каска, която почти закриваше очите му. Историята се повтаряше. Колко ли души щяха да загинат този път?

ЛЕНИНГРАД, РСФСР

Капитанът погледна от мостика към левия борд на кораба си. Влекачите придвижиха последната баржа върху кърмовия асансьор и се отдръпнаха. Асансьорът се издигна на няколко метра и баржата легна върху количката, която беше поставена предварително върху водещи от кърмата до носа релси. Първият офицер на „Юлиус Фучик“ наблюдаваше товаренето от кърмовия пулт за управление на лебедката и предаваше по преносима радиостанция заповедите си на пръснатите по кърмата членове на екипажа. Асансьорът се изравни с нивото на трета товарна палуба, чиято врата се отвори и разкри огромната ѝ площ. Моряците овързаха количката с кабели и ги стегнаха здраво.

С помощта на лебедки баржата беше издърпана до третата, най-долна товарна палуба на кораба. Количката стигна до обозначените за спиране места и водонепроницаемата врата се затвори и се включи осветлението, за да може екипажът да закрепил добре баржата към палубата. „Добра работа“ — помисли си първият офицер. Товаренето беше продължило само единадесет часа, което беше почти рекорд. Той продължи да наблюдава как кърмовата част на кораба се подготвя за отплаване.

— Последната баржа ще бъде прикрепена след тридесет минути — докладва боцманът на първия офицер, който предаде информацията на мостика.

Капитан Херов превключи телефона си така, че да може да разговаря с машинното отделение.

— Готови за отплаване след тридесет минути.

— Слушам. Тридесет минути. — Механикът затвори.

На мостика капитанът се обърна към най-старшия от пасажерите си, генерал от десантни войски, облечен в синята куртка на корабен офицер.

— Как са хората ви?

— Някои вече хванаха морска болест. — Генерал Андреев се разсмя. Хората му бяха докарани на борда в баржите — с изключение на генерала, разбира се и с тонове военна екипировка. — Благодаря, че позволихте на момчетата ми да се разхождат по долната палуба.

— Аз управлявам кораб, а не затвор. Няма да има проблеми, стига да не пречат на екипажа ми.

— Предупредил съм ги — увери го Андреев.

— Добре. След няколко дни ще имаме доста работа за тях.

— Знаете ли, това е първото ми пътуване с кораб.

— Наистина ли? Не се страхувайте, другарю генерал. Пътуването с кораб е много по-безопасно и много по-удобно в сравнение с летенето и парашутните скокове! — капитанът се разсмя. — Корабът е голям и се движи добре дори и с толкова лек товар.

— Лек товар ли? — попита генералът. — На борда ви се намира повече от половината екипировка на дивизията ми.

— Корабът е разчетен с товароподемност над тридесет и пет хиляди тона. Екипировката ви е обемиста, но не тежи чак толкова много. — Това беше нещо ново за генерала, на когото обикновено се налагаше да изчислява превозването на оборудване по въздух.

В трюма се разхождаха повече от хиляда души от 234-ти гвардейски въздушнодесантен полк. Те щяха да останат там, докато „Фучик“ преминеше през Ламанша, като им беше позволено да излизат на чист въздух само за кратко време нощем. Войниците приемаха това с необичайно спокойствие. Дори претъпкани с баржи и екипировка, огромните трюмове бяха много по-големи от военните транспортни самолети, с които ги превозваха обикновено. Моряци от екипажа нареждаха дъски между бордовете на баржите, за да осигурят повече място за спане и за да разкарат войниците от омаслените си работни места. След няколко минути офицерите щяха да преминат през инструктаж за запознаване с корабните системи, като особено голямо внимание щеше да бъде отделено на противопожарните системи. Пушенето на кораба беше строго забранено, но професионалните моряци не можеха да поемат никакви рискове в това отношение. Екипажът на „Фучик“ беше изненадан от смиреното поведение на десантчиците. Матросите със задоволство отбелязаха, че дори и

елитни войници като парашутистите можеха да бъдат укротени, ако попаднеш в нова за тях среда.

Три влекача опънаха привързаните към борда на кораба въжета и започнаха да го отдалечават от дока. Когато „Фучик“ беше на достатъчно голямо разстояние от кея, към тях се присъединиха още два, които започнаха да избутват носа така, че да го насочат към открито море. Генералът наблюдаваше как капитанът направлява процедурата, тичайки от единия край на мостика до другия, следван от един младши офицер, и издавайки заповеди в движение. Капитан Херов приближаваше шестдесетте и беше прекарал повече от две трети от живота си в открито море.

— Рулят в средата! — заповяда капитанът. — Бавен напред.

Генералът забеляза, че кормчията изпълни и двете команди за по-малко от секунда. „Не е зле“ — помисли си той, припомняйки си киселите забележки, които беше чувал за екипажите на търговските кораби. Капитанът се приближи към него.

— Най-трудното вече е зад нас.

— И това се дължи само на вас — отвърна генералът.

— И още как! Проклетите влекачи се управляват от пияници и те постоянно повреждат корабите. — Капитанът се приближи до картата. „Добре, до Балтийско море имаме прав канал с постоянна дълбочина.“ Сега можеше да се поотпусне малко. Той седна на капитанския стол на мостика. — Чай!

Един стюард се появи моментално с поднос и чаши.

— Няmate ли алкохол на борда? — изненада се Андреев.

— Не, освен ако вашите хора не са си внесли, другарю генерал. Съхраняването и употребата на алкохол на моя кораб са забранени.

— Така е. — Първият офицер се присъедини към двамата. — На кърмата всичко е обезопасено. Специалната команда е готова. Часовите са по местата си. В момента провеждаме инспекция на палубата.

— Инспекция на палубата?

— В началото на всяка смяна на постовите обикновено проверяваме дали няма отворени люкове, другарю генерал — обясни първият офицер. — Заради вашите хора ще правим такава проверка на всеки час.

— Вие какво, да не би да не вярвате на бойците ми? — обиди се генералът.

— А вие щяхте ли да ни се доверите, ако се намирахме на борда на някой от вашите самолети? — запита го в отговор капитанът.

— Прав сте, разбира се. Моля за извинение. — Андреев разбира, че пред него стои истински професионалист. — Можете ли да отделите няколко души, които да инструктират младшите ми офицери и сержанти какво трябва да правят?

Първият офицер извади няколко листа от джоба си.

— Занятията започват след три часа. След две седмици хората ви ще бъдат истински моряци.

— Най-много се тревожим за отстраняването на повредите — каза капитанът.

— И това ви тревожи?

— Разбира се. Мисията ни е опасна, другарю генерал. Освен това, бих искал да знам какво могат да направят хората ви за защитата на кораба ми.

Генералът не беше мислил по този въпрос. По съображения за сигурност цялата операция беше планирана твърде набързо и това изобщо не го радваше, защото войниците му не бяха имали възможността да бъдат обучени за задълженията си на борда. Е, че коя ли операция можеше да бъде подготвена идеално?

— Командирът ми по противовъздушна отбрана ще се срещне с вас, когато пожелаете. — Той замълча за малко. — На какви повреди може да устои корабът ви, без да бъде потопен?

— Това не е военен кораб, другарю генерал. — Херов се усмихна загадъчно. — Вие обаче сигурно сте забелязали, че почти целият ни товар се помещава в стоманени баржи. Баржите имат стоманени стени с двойна дебелина, като помежду им е оставено разстояние от един метър. Това може да се окаже дори по-добро от херметизацията на боен кораб. Все пак се надявам да не ни се налага да разберем дали съм бил прав. Най-много съм загрижен за възможността от избухването на пожар. Повечето от корабите, потопени по време на война, биват унищожени от пожари. Ако успеем да създадем ефективна противопожарна система, вероятно ще можем да оцелеем след едно, а може би дори и три ракетни попадения в корпуса.

Генералът кимна замислено.

— Хората ми ще бъдат на ваше разположение, когато пожелаете.

— Ще ми трябва веднага щом излезем от Ламанша. — Капитанът стана и отново се вгледа в картата. — Съжалявам, че не можем да ви предложим забавно пътуване. Може би на връщане.

Генералът вдигна чашата с чая си.

— Пия за това, другари. Хората ми са на ваше разположение по всяко време. За успеха!

— Да. За успеха! — капитан Херов вдигна своята чаша и почти съжали, че в нея има чай, а не водка. Той беше готов. Не му се беше отдавал случай да служи пряко на държавата, откакто на младини беше отслужил военната си повинност на миночистачи. Беше твърдо решен да доведе мисията си докрай.

КОБЛЕНЦ, ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ

— Добър вечер, майоре. — Шефът на бюро на ЦРУ в Бон седеше заедно с британския и френския си колега и двама преводачи в една стая на добре охраняваното крило на военната болница. — Искате ли да си поговорим за Ламмерсдорф? — Германците не знаеха, че англичаните имаха досие за дейността на майор Чернявин в Афганистан, в което имаше и една снимка, на която можеше да бъде различено лицето на този човек, когото муджахидините бяха нарекли Дяволът от Кандахар. Разпитът се водеше от генерал Жан-Пиер дьо Вил от френската разузнавателна служба DGSE, тъй като той говореше руски най-добре. Чернявин беше сломен. Единственият му опит за съпротива беше задушен от запис на признанията, които беше направил под въздействието на наркотиците. Разбрал, че сънародниците му го смятат за мъртъв, майорът повтори онова, което разузнавачите в стаята вече знаеха, но искаха да чуят лично. Три часа по-късно към три западноевропейски столици бяха изпратени телеграми светкавица, а представителите на трите разузнавателни служби вече подготвиха материалите, които щяха да изпратят на колегите си в останалите страни членки на НАТО.

---

[1] GSG-9 (Grenzschutzgruppe 9 der Bundesgrenzschutz; от 2005 г. — Grenzschutzgruppe 9 der Bundespolizei) — елитен отряд за специални операции и борба с тероризма към Федералната полиция на ФРГ. — Бел. Dave ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

ГАЗ

ВАНДЛИЦ, ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧНА РЕПУБЛИКА

СЦЕНАРИЙ 6

Пролетно-летни метеорологични условия (умерена влажност и температура; вероятност за валежи 35% дневно); западни и югозападни ветрове със скорост от 10 до 30 км/ч на ниво повърхност, коригирани за височина; използване на високоустойчиви агенти срещу комуникационни мрежи, командни обекти, летища, тилови инсталации и инсталации за съхраняване на ядрено оръжие (за стандартното отклонение в изчисленията виж Приложение F на Анекс 1).

Шефът на Комунистическата партия на Германската демократична република продължи да чете до края на извадката въпреки киселините, които караха стомаха му да се свива.

Както и при сценарии 1, 3, 4 и 5, предупреждение в рамките на 15 минути ще осигури МОПР-4 защита на предупредените поделения и части по поддръжката. Проблемът с цивилните жертви остава, тъй като повече от сто от целите, спадащи към посочените по-горе категории, се намират в близост до големи населени места. Биодеградацията на устойчиви агенти, като например GD (предполагаемият агент, който ще бъде използван от Съветите; за анализ на съветската литература по въпроса,

виж Приложение С на Анекс 2), ще бъде забавена от умерените температури и по-малкото количество слънчеви лъчи. Това ще позволи агентите в аерозолна форма да бъдат разнесени от въздушните течения. Като се имат предвид минимална концентрация при източника от 2 милиграма на кубически метър, прогнозните вертикални разлики в температурата и данните за широчината на облаците, ние смятаме, че концентрацията на токсичните вещества, разнесени по вятъра и застрашаващи големи площи във ФРГ и ГДР, ще бъде приблизително 0,3 (плюс-минус 50% отклонение от изчисленията, предвидени за покриване възможността от химическо разпадане и вариации в чистотата на химическите мунициии), т.е. също толкова голяма, колкото и при самите цели.

Тъй като несекретната съветска литература предвижда концентрация при източника (т.е. при целта) много по-голяма от средната смъртоносна доза (LCT-50), според нас цялото германско население е изложено на огромен риск. Предполагаемият ответен удар на съюзническите сили срещу подобни химически атаки ще има до голяма степен психологически характер, защото използването на съветските мунициии ще зарази по-голямата част от територията на двете Германия; според нашите предвиждания, 12 часа след употребата на мунициите никоя, намираща се на изток от Рейн, част на Германия няма да бъде безопасна за незащитения персонал. В зависимост от скоростта и посоката на вятъра, подобни ефекти могат да се очакват и в някои части на Чехословакия, а дори и в Западна Полша. Освен това, едно такова заразяване би имало продължителност поне 1,5 пъти по-голяма от средния период за разграждане на агентите.

Това е последният (и най-вероятен от статистическа гледна точка) от определените в договора сценарии.

РАЗДЕЛ VIII: ОБОБЩЕНИЕ

Както четящият вече е разбрал, при предварително предупреждение от няколко минути предупредените

военни формирования ще дадат много малко жертви (за сметка на снижаване на бойната им ефективност с 30% до 50%; това снижаване обаче ще бъде еднакво и за двете страни), но очакваните жертви сред цивилното население ще бъдат по-големи, отколкото при размяна на удари с тактически ядрени оръжия от Ниво-2 (200 бойни глави при по-малко от 100 килотона мощност; виж Приложение А на Анекс 1) при смес от военни и промишлени цели. Независимо от факта, че химическите боеприпаси не поразяват пряко дълготрайните материални активи в промишлеността, употребата им ще доведе до сериозни икономически последици в краткосрочна и дългосрочна перспектива. Дори и използването на неустойчиви агенти при ПКРБД^[1] ще има огромен ефект върху цивилното население поради силно урбанизирания характер на германските провинции и абсолютната неспособност на което и да било правителство да осигури адекватна защита на гражданите си.

Що се отнася до незабавните последици, изчисленият в Сценарий 2 минимум от 10 000 000 + жертви между гражданското население представлява по-голям проблем за общественото здраве от последиците от циклона в Бангладеш през 1970 година и вероятно ще предизвика и последици, които не са обект на настоящото проучване. (Изискванията на договора категорично изключват проучването на биоекологичните последици от широкомащабна химическа война. Въпреки че в момента е трудно да се определят трудностите, свързани с едно задълбочено проучване на тази тема, читателят трябва да знае, че справянето с такива мащабни последици е по-лесно от тяхното изучаване. Така например, може да се наложи да се внасят тонове ларви на инсекти, преди и най-простите хранителни култури да започнат отново да виреят в Западна Европа.) За момента способностите дори на добре организирани армии да се отърват от милиони трупове на цивилни в напреднал стадий на разлагане не трябва да се приемат за даденост. Освен това, от

необходимите за възстановяването на промишленото производство (при това при определено оптимистични предположения) цивилни ще са останали едва една десета.

Анализ на последствията от химическа война на територията на Европейския театър, извършен по Метода за прогнозиране концентрацията на газове, изхвърлени в атмосферата (ARAC)

Национална лаборатория „Лорънс-Ливърмор“

LLNL 88-2504 * CR 8305/89/178

СИГМА 2

За външно разпространение по приложения списък

\>\>СЕКРЕТНО\<\<

Йоханес Битнер не изхвърли доклада в кошчето си за боклук. Искаше му се да си измие ръцете. „Още една прилика между Изтока и Запада — помисли си той. — Техните правителствени доклади се пишат от компютри, за да бъдат прочетени от калкулатори. Също като нашите. Също като нашите.“

— Господин генерал-полковник. — Шефът на Комунистическата партия на ГДР погледна към своя главнокомандващ, който беше пристигнал заедно с още един офицер — и двамата в цивилни дрехи — да го посети в бляскавата му резиденция в партийния квартал във Вандлиц, намиращ се недалеч от Берлин. Двамата офицери му бяха предали документа, който бяха получили само преди два дни от високопоставен агент на ГДР в Министерството на отбраната на ФРГ. — Доколко може да се вярва на този документ?

— Другарю секретар, ние не сме в състояние да проверяваме компютърните им модели, но техните формули, техните прогнози за устойчивостта на съветските химически оръжия, както и прогнозните им метеорологични модели — с други думи, всички данни, които лежат в основата на това проучване — бяха проверени от офицери в щаба на разузнаването ми и от преподаватели в Лайпцигския университет. Няма причина да смятаме, че данните са фалшиви.

— Всъщност — каза полковник Меллетин, директор на служба „Анализ на чужди операции“, чиито очи показваха, че не беше спал от няколко дни — американците подценяват общото количество на

използваните боеприпаси, защото надценяват точността на руските системи за изстрелването им. — Другите двама веднага забелязаха, че полковникът беше използвал думата „руснаците“ вместо „Съветския съюз“.

— Искате ли да кажете още нещо, Меллетин? — запита остро Битнер.

— Другарю секретар, каква е целта на тази война от руска гледна точка?

— Неутрализирането на НАТО и осигуряването на достъп до големи икономически активи. Казвайте каквото ще казвате, другарю полковник — нареди Битнер.

— Другарю, победата на Варшавския договор в една такава война би довела до обединение на Германия. Длъжен съм да отбележа, че една обединена Германия, пък била тя и социалистическа обединена Германия, ще бъде третирана като стратегическа заплаха от страна на Съветския съюз. В крайна сметка, ние сме по-добри социалисти от тях, не е ли така? — Меллетин си пое дълбоко дъх, преди да продължи. Дали с изказването си нямаше да заложи живота си на карта? Дали това изобщо имаше значение? Някога фамилията му име е било Фон Меллетин, а комунизмът не беше успял да научи на непоколебима вяроност към държавата професионалните войници, какъвто беше и той. — Другарю секретар, успехът на Съветския съюз в подобна операция ще остави Германия, и социалистическата и капиталистическата, неплодородна като повърхността на луната. Най-малко от десет до тридесет процента от населението ни ще бъде избито, земята ни ще бъде отровена, при това дори и без отведен химически удар от страна на Запада. Другарю, днес ние научихме, че американците са започнали да пренасят по въздуха самолетни химически бомби „Бигай“ за базата си в Рамщайн. Ако нашите „съюзници“ използват своите химически оръжия и НАТО отговори по същия начин, напълно е възможно цялата ни страна — цялата германска култура дори — да бъде унищожена завинаги. Според мен точно това е допълнителната *политическа* цел на руския план.

Лицето на Битнер не промени изражението си и посетителите му не можаха да забележат ужаса, който обземаше националния им водач. Срещата във Варшава, на която той беше присъствал предишната

седмица, го беше обезпокоила, но едва сега Битнер виждаше причината за щедрите обещания на съветските политически водачи.

— Няма ли начин да защитим гражданското население? — попита той.

— Другарю секретар — въздъхна генералът. — Устойчивите агенти не е задължително да бъдат вдишвани. Освен по дихателните пътища, те могат да се пренасят и чрез допир до кожата. Който се докосне до атакувана повърхност, ще бъде заразен моментално. Дори ако наредим на хората да останат по домовете си, като затворят всички врати и прозорци, те пак ще бъдат заразени, защото блоковете и къщите не са херметизирани. А и хората трябва да се хранят. Работниците в някои основни отрасли на промишлеността трябва да работят. Медицинските работници, полицаите и вътрешната охрана, тоест някои от най-ценните ни кадри, ще бъдат изложени на смъртен риск. Аерозолните газове могат да бъдат разпръснати из цялата ни страна и на практика не могат да бъдат открити. Те ще отлагат невидим токсичен пласт върху поляни, дървета, огради, стени, камиони — почти навсякъде и по всичко. Дъждовете ще отнесат голяма част от този пласт, но проведените преди много години тестове показват, че някои от отровите ще се запазят в продължение на седмици, дори месеци. Само за началното обеззаразяване, с което да осигурим безопасен достъп на хората до пазарите, ще ни бъдат необходими хиляди дезинфекционни екипи. Полковник Меллетин е прав: ако руснаците използват химическите си оръжия, а след това американците отговорят по същия начин, ние ще бъдем големи късметлии, ако след шест месеца са оцелели половината от жителите на страната ни. В действителност е по-лесно да бъдат защитени гражданите от ядрени оръжия, отколкото от бойни отровни вещества, а и последствията от ядрения взрив са краткотрайни.

— Мили боже!

МОСКВА, РСФСР

— Какво са казали? — почти изкрещя министърът на отбраната.

— Нашите приятели от братската социалистическа Германска демократична република ни информираха, че могат да се отнасят към използването на химически боеприпаси на тяхна територия само като към огромна национална заплаха. — Министърът на външните работи

говореше студено. — Освен това, те ни предадоха копия на разузнавателни сводки, които ясно показват, че използването на такива оръжия ще послужи единствено за засилване решителността на НАТО и вероятно ще открие пътя към използването на други оръжия за масово унищожение.

— Но те са част от плана! — възрази министърът на отбраната.

— Другари — намеси се Сергетов. — Всички ние знаем, че използването на химическо оръжие ще има пагубен ефект върху цивилното население. Не смятате ли, че така ще провалим политическата си маскировка? Не твърдим ли, че нашият проблем е западногерманското правителство? Какво според вас ще си помислят хората, когато още в първия ден на войната хладнокръвно умъртвим хиляди цивилни? — „Още колко невинни хора ще трябва да избием?“, помисли си той.

— Има и още един проблем — каза Бромковский. Колкото и стар и болнав да беше, той си оставаше ветеран от войната и мненията му по въпросите на отбраната имаха много голяма тежест пред останалите членове на Политбюро. — Ако използваме химически оръжия срещу всички натовски армии — че как ли бихме могли да ограничим употребата им само срещу германските формирования, — Съединените щати и Франция отдавна са декларирали, че смятат бойните газове за оръжия за масово унищожение и че ако бъдат нападнати с тях, ще отвърнат по същия начин.

— Американският химически арсенал е пълна глупост — отговори министърът на отбраната.

— Виждал съм проучвания на вашето министерство, в които се твърди точно обратното — реагира моментално Бромковский. — Може би ще се изсмеете и на ядрените им оръжия! Ако убием хиляди германски граждани, германското правителство ще поиска да бъде използвано ядрено оръжие срещу цели на наша територия. Ако нашите газове убият няколко хиляди американски войници, мислите ли, че президентът на САЩ ще се поколебае да използва собствените си оръжия за масово унищожение? Ние и преди сме обсъждали това, другари. Войната срещу НАТО е политическа операция, нали така? Трябва ли да захвърлим политическия си камуфлаж, като използваме химическо оръжие? В момента имаме потвърждение, че нито една натовска държава няма да се включи в руско-германската война. От

политическа гледна точка, това е огромно постижение. С използването на химически оръжия това предимство ще бъде изгубено и ние ще се изправим пред политически опасности в много посоки.

— Според мен Политбюро трябва да запази контрола си върху химическите оръжия. Другарю министър на отбраната, да не би да искате да ни кажете, че можем да спечелим войната само ако използваме оръжия за масово унищожение? — Старецът се наведе напред и заговори твърдо и решително. — Да не би да има някаква промяна в положението? Не помните ли, че ни бяхте казали, че ако не успеем да постигнем стратегическа изненада, армията ни ще бъде отзована?

Министърът на отбраната се вцепени, но това трая само миг.

— Съветската армия е подготвена и напълно способна да проведе успешно операцията. Вече е твърде късно да се спрем. Това е и политически въпрос, Петя.

— НАТО мобилизира силите си — каза Сергетов.

— Твърде късно и твърде половинчато — отговори директорът на КГБ. — Ние вече успяхме да отцепим една държава от НАТО. Сега работим по постигането на същия резултат и в други страни членки на съюза и сме се заели да разпространяваме дезинформация за бомбения атентат из Европа и Съединените щати. Народите от страните членки на НАТО няма да искат да водят война в защита на германските убийци, а политическите им водачи ще намерят начин да се дистанцират от конфликта.

— Но това няма да стане, ако избием хиляди хора с химическите си оръжия. — Министърът на външните работи кимна. — Петя и Сергетов са прави: политическата цена, която ще трябва да платим за използването на тези оръжия, е твърде висока.

ВАШИНГТОН, ОКРЪГ КОЛУМБИЯ

— Но защо? Защо им е да правят това? — запита президентът.

— Нямаме представа, сър. — На директора на Централното разузнавателно управление очевидно му беше неудобно, че не можеше да даде отговор на този въпрос. — Знаем, че бомбеният атентат в Кремъл е изфабрикуван изцяло...

— Чете ли днешната статия в „Поуст“? Пресата твърди, че на челото на този Фалкен е изписано „ЦРУ“ или германският му

еквивалент.

— Господин президент, истината е, че господин Фалкен почти сигурно е замразен съветски агент, контролиран от КГБ. Германците не успяха да открият твърде много неща за него. Изглежда, той просто се е появил от небитието преди тринадесет години и през последните дванадесет години незабелязано е ръководил фирмата си. Сър, всички данни показват, че Съветите се подготвят за нападение срещу НАТО. Така например, по нищо не личи, че те уволняват отслужилите военната си служба младежи, нито пък, че се подготвят за приемането на новия набор, което трябваше да започне преди няколко дни. Освен това имаме и случая с онзи майор от специалните им части, който беше заловен от германците. Той е бил внедрен във ФРГ преди бомбения атентат със задачата да нападне комуникационна база на НАТО. Каква е причината за това, ние просто не знаем, господин президент. Можем да опишем какво подготвят руснаците, но не и защо го правят.

— Снощи заявих пред народа на тази страна, че ще съумеем да овладеем ситуацията с дипломатически средства...

— Все още не е късно за това. Ще трябва да се свържем директно със Съветите — каза съветникът на президента по въпросите на националната сигурност. — Но ние също ще трябва да им покажем, че не се шегуваме, докато те не ни отговорят положително. Необходимо е да обявим мобилизация на запасняците, господин президент.

СЕВЕРНИЯТ АТЛАНТИЧЕСКИ ОКЕАН

Вълните удряха „Юлиус Фучик“ странично и корабът се люлееше на десет градуса. Капитан Херов забеляза, че това се отразяваше зле на десантчиците, но те се справяха със ситуацията доста добре за сухоземни плъхове. Моряците от екипажа висяха на въжета по двата борда и замазваха с боя надписа „Интерлайтър“, преди да го заменят с емблемата на „Лайкс Лайнс“. Войниците отстраняваха части от надстройката, за да наподобят силуета на „Доктор Лайкс“, плаващ под американски флаг транспортен кораб на Гражданския инженерен корпус, който удивително приличаше на „Фучик“. Съветският кораб беше строен преди години във финландската корабостроителница „Валмет“ по закупени от Съединените щати

конструкторски планове. Площадката на кърмовата лебедка на асансьора вече беше боядисана в черно, за да отговаря на използваните от американската фирма цветове, а от двете страни на надстройката беше изрисуван по един черен ромб. Няколко групи моряци променяха формата и цвета на двата комина, като използваха предварително подготвени части. Най-трудната работа си оставаше пребойдисването на корпуса. Буквите на надписа бяха високи шест метра. Заменянето им изискваше използването на шаблони от брезент, а буквите трябваше да отговарят на оригинала. Най-лошото беше, че единственият начин да се провери дали операцията беше извършена както трябва, бе да се спусне на вода една от лодките — нещо, за което Херов нямаше нито желание, нито време.

— Колко остава, другарю капитан?

— Най-малко четири часа. Работата върви добре. — Херов не можеше да скрие тревогата си. Намираха се по средата на Атлантическия океан, далеч от обичайните морски пътища, но човек не можеше да предвиди...

— Какво ще стане, ако бъдем забелязани от американски кораб или самолет? — попита генерал Андреев.

— Тогава ще разберем колко добре сме подготвили екипите за отстраняване на повреди... и мисията ни ще бъде провалена. — Херов прокара ръка по полираната бордова ограда от тиково дърво. Той беше капитан на този кораб от шест години и беше посетил с него всички пристанища в Северния и Южния Атлантически океан. — Чака ни доста път, но корабът се движи по-добре, когато вълнението не е странично.

МОСКВА, РСФСР

— Кога смяташ да заминеш? — обърна се Флин към Калоуей.

— Скоро, Патрик. Надявам се, че и ти ще си тръгнеш с мен. — Децата на двамата учеха в колежи, а съпругите им бяха отпътували на запад предишния ден.

— Не знам. Никога преди не съм бягал. — Флин присви очи по посока на празната сцена в дъното на залата. Белезите по тялото му доказваха твърдението му. — Плаща ми се, за да отразявам новините.

— От затвора Лефортово няма да можеш да отразяваш никакви новини, приятелю — възрази Калоуей. — Не ти ли стига един

Пулицър?

Флин се разсмя.

— Мислех, че никой, освен мен, не си спомня за тази награда. Какво е това, което ти знаеш, а аз не, Уили?

— Знам, че не бих си тръгнал оттук без дяволски уважителна причина. А щом причината е достатъчно уважителна за мен, Патрик, значи е дяволски достатъчна и за теб. — Миналата вечер го бяха информирали, че сега вероятността за мирното разрешаване на кризата е под петдесет процента. Кореспондентът на Ройтер за стотен път благослови деня, в който беше приел да работи за SIS^[2].

— Започва се — каза Флин и извади бележника си.

Министърът на външните работи влезе в залата и се отправи към катедрата. Той изглеждаше необичайно изтощен, костюмът му беше измачкан, а яката на ризата му беше изцапана, сякаш бе прекарал цялата нощ, опитвайки се да разреши германската криза по дипломатически път. Той погледна към аудиторията, присвивайки очи изпод очилата си.

— Дами и господа, една година на подобряване на отношенията между Изтока и Запада завърши трагично за всички нас. До подписването на споразумение за контрола върху стратегическите ядрени оръжия от Съединените щати, Съветския съюз, и останалите държави, които приеха поканата ни да седнат на масата на преговорите във Виена, остават само няколко седмици. С безпрецедентна бързина и сътрудничество Съединените щати и Съветският съюз подписаха и осъществиха договор за покупко-продажба на зърно, като дори в този момент в черноморското ни пристанище Одеса се разтоварват корабите с доставките. Броят на западните туристи в Съветския съюз достигна най-високото си ниво в историята, което е може би най-яркият признак за духа на разбирателство и сътрудничество. Сега нашите народи най-после започват да вярват един на друг. Всички тези усилия на Изтока и Запада да постигнат справедлив и траен мир бяха разбити от неколцина реваншисти, които не са научили уроците от Втората световна война.

— Дами и господа, Съветският съюз получи неоспорими доказателства, че правителството на Федерална република Германия е взривило бомбата в Кремъл като част от план за силово обединяване на двете Германия. Ние притежаваме секретни германски документи,

които доказват, че германското правителство е планирало да елиминира съветското правителство и да използва момента на вътрешно объркване, за да постигне целта си отново да превърне Германия в основна сила в континентална Европа. Всички европейци знаят как ще се отрази това върху световния мир.

— През този век Германия напада моята страна два пъти. Повече от четиридесет милиона съветски граждани загинаха, бранейки родината си от тези нашествия, и ние не сме забравили милионите други европейци, станали жертва на германския национализъм — поляци, белгийци, холандци, французи, англичани и американци, които отдадоха всичките си сили и се съюзиха с нас, за да опазят мира в Европа. След края на Втората световна война всички ние мислехме, че сме решили този проблем веднъж завинаги. Това беше и причината за подписването на договора, който раздели Германия и Европа на сфери на влияние — спомнете си, че тези сфери бяха ратифицирани чрез споразуменията от Хелзинки през 1975 година, — чийто баланс трябваше да направи войната в Европа невъзможна.

— Ние знаем, че превъоръжаването на Германия с помощта на Запада, прикрито под маската на отбранителна мярка срещу въображаемо нападение от Изтока независимо, че Варшавският договор беше сформиран много след формирането на НАТО, беше първата стъпка на Запада към обединение на Германия с цел постигане на дисбаланс в силите на континента. Сега само слепец не би видял колко глупава е била тази политика. Питам ви: има ли някой в Европа, който наистина да иска една обединена Германия? Дори страните членки на НАТО отдавна вече не агитират в полза на тази идея. С изключение, разбира се, на някои германци, които все още помнят дните на германската мощ в по-друга светлина, за разлика от нас, които станахме жертви на същата тази мощ.

— Федерална република Германия и очевидно западните ѝ съюзници са си разменили ролите и сега ФРГ планира да използва НАТО за щит на офанзивните си операции, чиято единствена цел е разстройването на баланса на силите, чрез който мирът в Европа беше запазен в продължение на две поколения. Въпреки че според нас Западът е отговорен за създаването на настоящата ситуация, правителството на Съветския съюз не търси — повтарям, не търси — отговорност за това от Съединените щати и техните съюзници от

НАТО. Моята страна е научила горчивия урок, че съюзниците могат да се обърнат срещу своите собствени приятели, също както куче може да се нахвърли върху господаря си.

— Съветският съюз няма желание да се откаже от постигнатия през тази година прогрес в дипломатическите отношения със Запада. — Външният министър направи пауза, преди да продължи отново с речта си. — Но Съветският съюз не може да пренебрегне, нито пък да остави без последствия, факта, че срещу Съветския съюз, на съветска земя, беше извършен преднамерен акт на агресия. Днес правителството на Съветския съюз ще предаде нота на правителството в Бон. Ние искаме германското правителство да плати за нашето въздържание, за запазването на мира, като незабавно демобилизира армията си до ниво, позволяващо поддържането на гражданския мир. Освен това ние приканваме правителството в Бон да признае извършения от него агресивен акт, да се саморазпусне и да свика нови избори, за да може германският народ сам да реши колко добре му е служило собственото правителство. И най-накрая, ние изискваме заплащането на пълни репарации на правителството на Съветския съюз и на семействата на онези, които толкова коравосърдечно бяха избити от реваншистки настроените германски националисти, които се крият в града си на западния бряг на Рейн. Неизпълнението на тези условия ще има най-тежки последствия.

— Както вече казах, нямаме причини да смятаме, че някоя друга западна нация е имала и каквото и да било участие в този акт на международен тероризъм. Следователно тази криза е проблем само на Съветския съюз и правителството в Бон. Ние се надяваме, че кризата ще бъде разрешена по дипломатически път и приканваме западногерманското правителство да проучи внимателно последствията от своите действия и да направи необходимите стъпки за запазването на мира. Това е всичко. — Министърът на външните работи събра документацията си и напусна залата. Насъбралите се репортери дори и не опитаха да задават въпроси към отдалечаващата се фигура.

Флин прибра бележника си в джоба, и затвори писалката си. Кореспондентът на АП беше останал в Пном Пен, за да наблюдава навлизането на Червените кхмери в града, и това едва не му бе струвало живота. Той беше отразявал войни, революции и бунтове и в

резултат на това го бяха ранявали два пъти. Но отразяването на войни беше работа за млади хора.

— Кога смяташ да отпътуваш?

— Най-рано в сряда. Вече съм резервирал два билета за полета на SAS до Стокхолм — отговори Калоуей.

— Утре ще изпратя телеграма на шефовете в Ню Йорк с препоръка да закрият бюро в Москва. Ще остана тук, докато отпътуваш, но според мен е дошло времето да се махаме. Ако продължа да пиша по тази тема, ще го правя от някое по-безопасно място.

— Колко войни си отразявал, Патрик?

— Корейската ми беше първата. Оттогава не съм пропускал много. Едва не умрях от загуба на кръв на едно място, наречено Кон Тиен. През 1973 ме улучиха две осколки от снаряд.

„ФАРИС“

DEFCON-2. ПРАВИЛА ЗА ВЛИЗАНЕ В БОЙ:
ВАРИАНТ БРАВО ПРИВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ.
НАСТОЯЩЕТО СЪОБЩЕНИЕ СЛЕДВА ДА СЕ РАЗБИРА
КАТО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ ЗА ВОЙНА — четеше Морис,
уединен в каютата си. — ОТ ТОЗИ МОМЕНТ
ВРАЖДЕБНИТЕ ДЕЙСТВИЯ МЕЖДУ НАТО И
ВАРШАВСКИЯ ДОГОВОР СЛЕДВА ДА СЕ СМЯТАТ ЗА
ВЕРОЯТНИ, НО НЕ СИГУРНИ. ВЗЕМЕТЕ ВСИЧКИ
МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ БЕЗОПАСНОСТТА НА
ПОВЕРЕНИЯ ВИ СЪД. ВРАЖДЕБНИТЕ ДЕЙСТВИЯ
МОГАТ ДА ЗАПОЧНАТ БЕЗ ПРЕДВАРИТЕЛНО
ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ.

Ед Морис вдигна телефона си:

— Старпомът да се яви в каютата ми.

Офицерът беше там след по-малко от минута.

— Чух, че сте получили съобщение, капитане.

— DEFCON-2, вариант Браво. — Той подаде на помощника си краткото съобщение. — От този момент въвеждаме Състояние-3

двадесет и четири часа в денонощието. Бойните разчети на ASROC и торпедните апарати да бъдат на поста си постоянно.

— Какво ще кажем на екипажа?

— Първо искам да обсъдя положението с офицерския състав. След това ще съобщя и на екипажа. Все още не сме получили заповеди за конкретни действия. Предполагам, че ще ни изпратят да конвоираме около Ню Йорк или Норфолк.

„НИМИЦ“

— Добре, Толанд, да го чуем. — Бейкър се отпусна в стола си.

— Господин адмирал, нивото на тревога на НАТО е повишено. Президентът е обявил DEFCON-2. Обявена е мобилизация на военноморския запас, която ще започне в един-нула-нула часа Зулу^[3]. Британците са привели в действие Кралска заповед номер две. Много от германските летища не могат да се справят с увеличеният трафик.

— Колко време ще бъде необходимо за пълна мобилизация?

— Между осем и дванадесет дни, сър.

— Може да нямаме толкова много време.

— Тъй вярно, сър.

— Разкажете ми за спътниковото им разузнаване — нареди Бейкър.

— Господин адмирал, в момента руснаците имат един действащ радарен спътник за морско разузнаване — „Космос 1801“. Той е свързан с „Космос 1813“, който пък е „птичка“ за електронно разузнаване. 1801 представлява радар с атомно задвижване, но според нас е възможно да притежава и фотографска апаратура в допълнение към радарната.

— Никога преди не съм чувал за това.

— Преди няколко месеца NSA засече признаци за излъчван видео сигнал, но информацията не беше предадена на флота, защото не беше потвърдена от друг източник. — Толанд не каза, че тогава бе решено, че флотът не трябва да получи информацията. Сега обаче тази информация можеше да се окаже важна за флота, затова Толанд прецени, че може да я разкрие. — Предполагам, че Иван държи още един радарен спътник в постоянна готовност за изстрелване, а в хангарите вероятно има още няколко. Руснаците изстреляха необичайно голямо количество нискоорбитални комуникационни

спътници, както и много спътници за електронно разузнаване. Обикновено имат шест или седем от тях в орбита, но сега имат цели десет. Това им дава дяволски добра позиция в електронното разузнаване (ELINT). Ако ние емитираме електронен шум, те ще го чуят.

— И ние не можем да направим нищо, за да предотвратим това.

— Поне за известно време, сър — съгласи се Толанд. — ВВС разполагат с противоспътникови ракети, шест или седем, ако не се лъжа, но те са преминали изпитания по стрелба срещу истински спътник само веднъж, а от миналата година има мораториум върху опитите с противоспътникови ракети. ВВС вероятно могат да ги извадят от складовете и да се опитат отново да активират програмата, но за това ще бъдат необходими няколко седмици. На първо място в списъка на целите им ще бъде радарният спътник — заключи Толанд, като се надяваше да не греши.

— Добре. Получихме заповед да се срещнем със „Саратога“ край Азорските острови и да ескортираме амфибийното подразделение на морската пехота до Исландия. Предполагам, че руснаците ще ни наблюдават по целия път дотам! Да се надяваме, че когато пристигнем, исландското правителство ще даде разрешение да оставим амфибийното подразделение на тяхна територия. Току-що научих, че правителството още не можело да реши дали кризата е истинска или инсценирана. Господи, чудя се дали НАТО ще успее да остане единен!

— Твърди се, че имаме доказателства, че цялата работа е била нагласена, но не се съобщава какви са тези доказателства. Проблемът е, че много държави повярваха на този маскарад, или поне така реагираха публично.

— Да, направо страхотно. Искам постоянно да преоценявате предположенията си за евентуалната заплаха от страна на съветските подводници и самолети. Искам информацията и за най-малките промени в броя на единиците им в открито море да ми бъде предавана веднага щом я получите.

---

[1] Преден край на района на бойните действия (англ.). — Б.пр. ↑

[2] Британско разузнаване (англ.). — Б.пр. ↑

[3] Часово време по Гринуич. ↑

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА ГАМБИТЪТ НА БАСТИОНИТЕ

„ЧИКАГО“

— Дълбочина? — запита тихо Маккафърти.

— Петдесет фута под кила — отвърна моментално навигаторът.

— Все още се намираме извън руски териториални води, но след двадесет мили ще започнем да приближаваме плитчините, капитане.
— За половин час този беше осмият му коментар за това, което ги очакваше.

Маккафърти кимна, защото не искаше да говори, а и не трябваше да издава излишни звуци. Напрежението в командния център на „Чикаго“ приличаше на цигарен дим, който вентилаторите не могат да изтеглят от стаята, независимо от усилията си. Капитанът се огледа около себе си и видя, че членовете на екипажа всеки посвоему издава чувствата си: кой чрез повдигнати вежди, кой чрез леко поклащане на главата.

Навигаторът беше най-нервен от всички. Имаше хиляди уважителни причини подводницата да не се намира на това място. Трудно беше да се определи дали „Чикаго“ се намира в руски териториални води, или не, а това само по себе си представляваше сложен правен проблем. На североизток се намираше нос Канин, а на северозапад — нос Святов. Съветите твърдяха, че целият район между посочените географски пояси е техен „исторически залив“, докато Съединените щати бяха избрали да признаят международното правило за зона на териториалните води двадесет и четири мили. Всички на борда знаеха, че беше много по-вероятно руснаците първо да стрелят, вместо да поискат международният съд да вземе решение според Международния закон за морската конвенция. Дали руснаците щяха да открият „Чикаго“?

Подводницата се движеше само в тридесет клафтера^[1] вода, а атомните щурмови подводници, подобно на големите морски акули, се

чувстваха най-добре на големи дълбочини, а не в плитчините. Тактическият екран показваше пеленги към три съветски патрулни кораба — две фрегати от клас „Гриша“ и една корвета от клас „Поти“ — и всички те бяха съдове, специализирани за противолодъчна борба. Въпреки че и трите патрулни кораба се намираха на голямо разстояние, те представляваха реална опасност за „Чикаго“.

Единствената добра новина беше, че над повърхността бушуваше буря. Вятърът от двадесет възела и проливният дъжд създаваха шум, който затрудняваше работата на хидролокаторните устройства. Това се отнасяше и до хидролокатора на „Чикаго“, който беше единственият ѝ начин за ориентиране.

След това идваше ред на непредвидимите обстоятелства. Какви сензори имаха Съветите в тези води? Достатъчно чиста ли беше водата, за да позволи на патрулен хеликоптер или самолет за ранно предупреждение да забележи подводната лодка? Дали някъде наоколо нямаше дизелова подводница от клас „Танго“, която ги приближава бавно с тихите си, захранвани от акумулатори, двигатели? Единственият начин да разберат това беше, като чуят металическото виене, предизвикано от високооборотните перки на някое торпедо или експлозията на хвърлена по тях дълбочинна бомба. Маккафърти претегли опасността, която всички тези фактори представляваха за „Чикаго“ спрямо приоритета на телеграмата светкавица, изпратена от COMSUBLANT: „НЕЗАБАВНО ОПРЕДЕЛЕТЕ ОПЕРАТИВНИТЕ ОБЛАСТИ НА АРПЛ^[2] НА СЪВЕТСКИЯ ФЛОТ.“

Тази заповед не му оставяше много възможности.

— Каква е точността на радиолокацията? — попита Маккафърти с възможно най-спокойния си глас.

— Плюс-минус двеста ярда. — Навигаторът дори не вдигна поглед от уредите си.

Капитанът изсумтя, защото знаеше какво си мислеше навигаторът. Преди няколко часа трябваше да определят точните си координати чрез спътникова връзка, но рискът да бъдат засечени по време на връзката беше твърде голям в този район, който гъмжеше от съветски надводни съдове. Двеста ярда, плюс или минус, беше добра точност по всички рационални стандарти, но не и при движение под водата в район на плитчини, намиращ се до вражеския бряг. Доколко прецизни бяха картите на подводницата? Нямаше ли в плитчините

останки от корабокрушения, които не бяха отбелязани на картата? Дори ако навигационните му данни бяха абсолютно точни, само след няколко мили водата щеше да стане толкова плитка, че отклонение от двеста ярда можеше да ги удари в дъното и да повреди подводницата... при което щеше да създаде шум. Капитанът сви рамене. „Чикаго“ беше най-добрата платформа в света за мисии като тяхната. Той и преди беше изпълнявал подобни задачи, а и не беше възможно да мисли за всичко по едно и също време. Маккафърти направи няколко крачки напред и се наведе към хидролокаторното отделение.

— Как е нашият приятел?

— Продължава по предишния си курс, капитане. Няма промяна в излъчването от целта шумово ниво. Просто се движи право напред със скорост петнадесет възела, на разстояние не повече от две хиляди ярда от нас. Прилича на туристическо пътуване — отговори операторът с немалка ирония в гласа.

Туристическо пътуване. На всеки четири часа Съветите извеждаха в открито море по една от въоръжените си с балистични ракети подводници. По-голяма част от подводниците им от този тип бяха вече извън пристанищата си. Досега никога не бяха правили такова нещо. При това изглеждаше, че всичките им подводни лодки се насочват на изток, а не на север и североизток, както правеха обикновено при обиколките си из Баренцово и Карско море, а от неотдавна и под самия Арктически кръг. SACLANТ беше получил тази информация от норвежките самолети Р-3, които патрулираха над отдалеченото на петдесет мили от брега място, на което се потапяха всички съветски подводници и на което американците бяха дали кодовото име Чекпойнт Чарли. „Чикаго“ се намираше най-близо до района и беше получила заповед да провери информацията.

Подводницата бързо беше открила и бе започнала да следи една „Делта-III“, модерен съветски „бумър“, както американците наричаха ракетните подводници. Те я бяха проследили по целия ѝ път, без да излизат от стоклафтерната извивка, докато целта не беше завила на югоизток към плитчините на нос Святос — на входа към Бяло море, което влизаше изцяло в съветски териториални води.

Колко надалеч можеха да посмеят да проследят съветската подводница? И какво, по дяволите, ставаше? Маккафърти се върна на мястото си и се приближи към постаментата на перископа.

— Да се огледаме — каза той. — Вдигни перископа. — Един старшина 1-ви клас завъртя крана за хидравлично управление и левият търсец перископ напусна отделението си и се издигна нагоре. — Стоп! — Маккафърти се приведе над кръстачката и улови инструмента, когато старшината го спря точно под повърхността. От една убийствено неудобна позиция капитанът описа пълен кръг с перископа. На предната вертикална преграда имаше телевизионен монитор, който получаваше изображения от вградена в перископа камера. Старпомът и един първи главен старшина наблюдаваха екрана.

— Няма сенки — каза Маккафърти. Нямахте основание да смятат, че около тях има други съдове.

— Съгласен, капитане — потвърди старпомът.

— Проверете с хидролокатора.

Пред тях операторът на хидролокатора се вслуша внимателно в шумовете. Патрулиращите самолети създаваха шум и „Чикаго“ можеше да долови този шум. Сега обаче не се чуваше нищо — което не означаваше, че наоколо нямаше нещо друго, като например летящ на голяма височина хеликоптер или спотайваща се с изгасени двигатели „Гриша“, която да се ослушва за някой като „Чикаго“.

— От хидролокатора казват, че не чуват нищо, капитане — докладва старпомът.

— Още два фута — нареди Маккафърти.

Старшината отново се зае с лоста за управление на перископа и го вдигна с още шестдесет сантиметра, така че уредът едва се подаваше над повърхността.

— Капитане! — обади се старшият ESM техник. На върха на перископа на „Чикаго“ се намираше една миниатюрна антена, която предаваше сигнали към широколентов приемник. В момента, в който антената се появи над повърхността, върху ESM таблото за тактическо предупреждение замигаха три лампички. — Отчитам три... пет, може би шест търсеци радара в обхват Индия. Характеристиките на излъчването показват, че става дума за корабни и наземни радари, сър, а не, повтарям, не, самолетни. В обхват Жулиета няма сигнал. — Техникът започна да чете пеленгите.

Маккафърти си позволи да се поотпусне. Нямахте начин радарите да засекаат една толкова малка цел, какъвто беше перископът

на подводницата му, при такова силно вълнение. Той направи още един пълен кръг с перископа.

— Не виждам надводни кораби. Няма самолети. Вълнение около пет фута. Вятър при повърхността около двадесет, двадесет и пет възела. — Той прибра дръжките и отстъпи назад. Свали перископа. Смазаната стоманена тръба започна да се движи надолу още преди да беше изрекъл втората дума. Капитанът кимна одобрително към своя старшина, който държеше хронометър в ръката си. Перископът бе престоял над водата 5,9 секунди. След петнадесет години служба на подводници той все още се учудваше как толкова много хора можеха да свършат толкова много неща само за шест секунди. По време на обучението му в школата за подводничарите нормативът за това упражнение беше седем секунди.

Навигаторът бързо прегледа картата си и с помощта на един мичман нанесе пеленгите към източниците на сигнали.

— Капитане. — Навигаторът вдигна очи от картата. — Пеленгите съвпадат с разположението на два известни брегови радара, а позицията на три радара от тип „Дон-2“ съвпада с пеленги Сиера-2, 3 и 4. — Последната част от изказването му се отнасяше до позициите на трите съветски кораба. — Имаме един неизвестен източник по пеленг нула-четири-седем. На какво ти прилича, Харкинс?

— На наземен търсещ радар в обхват Индия, от тип „Брегова кутия“ — отговори техникът, след като погледна честотата и ширината на вълната. — Слаб сигнал с много смущения, сър. Голяма активност, всички предаватели са настроени на различни честоти. — Техникът искаше да каже, че радарното търсене беше добре координирано, за да не си пречат радарите един на друг.

Един електротехник пренави видеокасетата и Маккафърти отново разгледа панорамата, която беше видял през перископа. Единствената разлика беше, че камерата на перископа беше черно-бяла. Капитанът беше направил оглеждането на повърхността толкова бързо, че се наложи касетата да бъде гледана на малка скорост, за да се избегне замазването на образа.

— Удивително е колко хубаво може да се чувства човек, когато разбере, че е сам, а, Джо? — попита той старпома си. Облаците бяха само на около хиляда фута над повърхността и лещите на перископа бързо се бяха покрили с водни капчици. Подводниците съществуваха

от над осемдесет години, а все още нямаше изобретен ефикасен начин, който да запазва лещите чисти.

— Водата изглежда малко мътна — отвърна Джо, надявайки се, че не греши. Визуалният контакт от самолети за противоположна борба е един от кошмарите на всички подводничари.

— Не ми прилича на приятен за летене ден. Не мисля, че трябва да се тревожим, че някой може да ни забележи от въздуха. — Капитанът говореше достатъчно високо, за да го чуят всички в контролната зала.

— През следващите две мили дълбочината става по-голяма — докладва навигаторът.

— С колко?

— С пет клафтера, капитане.

Маккафърти погледна към старпома, който в момента командваше подводната лодка.

— Възползвайте се. — Винаги съществуваше вероятност някой пилот на хеликоптер да извади късмет...

— Слушам. Водолазният офицер, потопете ни с двадесет фута по-надолу. Леко.

— Слушам. — Офицерът даде на планеристите необходимите заповеди и в командния център веднага почувстваха ефекта от потапянето.

Маккафърти поклати отрицателно глава. „Кога за последен път видях хората си да се успокояват от някакво си потапяне на двадесет фута по-голяма дълбочина?“ — запита се той мислено, след което отиде при хидролокатора. Вече беше забравил, че беше направил същото само четири минути по-рано.

— Какво правят нашите приятелчета, шефе?

— Патрулните лодки все още се чуват слабо, сър. Изглежда обикалят в кръг — пеленгите се променят отзад-напред и обратно. Няма промяна в ситуацията. Витлото на бумъра също не е променило оборотите си, сър, и тя все още се движи с петнадесет възела. При това не е особено тиха. Имам предвид, че все още получаваме много механични шумове. Ако се съди по звука, на борда ѝ се извършва усилена поддръжка. Искате ли да чуете, капитане? — Операторът подаде чифт слушалки. По-голямата част от хидролокаторното сканиране се извършваше визуално — бордовите компютри

преобразуваха акустичните сигнали и ги показваха на телевизионен дисплей, който приличаше на някаква аркадна игра. Но никакви машини не можеха да заменят човешкото ухо. Маккафърти си сложи слушалките.

Първото нещо, което чу, беше бръмченето на реакторните помпи на руската подводница. Те се използваша за изпомпването на вода от реакторното отделение в паровия генератор и работеха на средни обороти. След това капитанът се концентрира върху звуците от въртенето на витлата. Руската атомна подводница имаше две витла с по пет перки и той се опита да преброи оборотите по звука, който витлата издаваха при всяко пълно завъртане. Това не му се удаде и той още веднъж трябваше да приеме думите на оператора... дран!

— Какво беше това?

Главният оператор се обърна към друг старши оператор.

— Затръшнат люк?

Колегата му поклати замислено глава.

— По-вероятно е някой да е изпуснал инструмент. Но е близо, твърде близо.

Капитанът трябваше да се усмихне. Всички на борда се опитваха да се държат естествено и безгрижно и трябваше да се преструват толкова усилено. В действителност всички бяха напрегнати колкото Маккафърти, който искаше единствено да се махне от това плитко езеро, колкото се може по-бързо. Той, разбира се, не можеше да действа така, че да разтревожи екипажа си още повече; капитанът трябваше да владее положението по всяко време. „На какви шибани игрички си играем само! — каза си той. — Какво изобщо правим тук? Какво става с този луд свят? Не искам да се бия в някаква шибана война!“

Той се облегна на рамката на вратата. Контролната зала се намираще само на няколко метра от каютата му и на него му се прииска да отиде в нея и да полегне за малко, да си поеме дълбоко дъх, може би дори да отиде до умивалника и да се наплиска с малко студена вода... но тогава може би щеше случайно да погледне в огледалото. Той знаеше, че не може да направи това. Командването на подводница беше една от малкото богоподобни длъжности, останали в света, и понякога изискваше от командира да се държи почти като господ. Така беше и сега. „Трябва да играещ играта, Дани“ — каза си той.

Капитанът извади носна кърпичка от задния си джоб и потърка носа си с нея. Докато очите му пробягваха по дисплеите на хидролокатора, лицето му остана безизразно, почти отегчено. Спокойният капитан...

Маккафърти се върна в командния център, мислейки си, че беше прекарал достатъчно време в повдигане духа на хидроакустиците, без да ги притиска твърде много. Деликатен баланс. Той се огледа безгрижно наоколо. Стаята беше препълнена като ирландски бар в деня на свети Патрик. Лицата на хората му, външно спокойни, бяха потни, въпреки че климатичната инсталация работеше. Планеристите се бяха концентрирали върху инструментите си и насочваха подводницата надолу с помощта на електронен дисплей. Зад тях стоеше водолазният офицер на „Чикаго“, който беше и най-старшият по чин старшина.

По средата на командната зала се намираха двата бойни перископа, които в момента бяха прибрани, а до тях един старшина стоеше в постоянна готовност да ги вдигне. Старпомът кръстосваше тясното пространство, поглеждайки към картата на всеки двадесетина секунди. Маккафърти не видя причина за безпокойство. Всички бяха напрегнати, но си вършеха добре работата.

— Като се имат предвид обстоятелствата — каза Маккафърти така, че да го чуят всички, — нещата се нареждат много добре. Метеорологичните условия на повърхността ще попречат на руснаците да ни засекат.

— Хидролокатор до командира.

— Командирът, слушам. — Капитанът вдигна телефона.

— Отчитам шумове от корпуса. Изглежда, че целта се подготвя за изплуване, капитане. Да, в момента изпускат резервоарите си.

— Ясно. Дръжте ни в течение, старши. — Маккафърти затвори телефона и се върна до масата с картата. — Защо им е да излизат на повърхността сега?

Навигаторът си открадна една цигара от един матрос и я запали. Маккафърти знаеше, че навигаторът му не е пушач. Лейтенантът едва не се задави, което предизвика кратка ехидна усмивка у един старшина втори клас и накара навигатора да се ухили виновно. Той погледна към капитана.

— Сър, тук нещо не е наред — каза тихо лейтенантът.

— Само едно нещо — попита капитанът. — Защо им е да изплуват точно тук?

— Хидролокатор до командира. — Маккафърти отново вдигна телефона. — Капитане, бумърът издиша, изглежда наистина изпразва резервоарите си.

— Нещо друго да ви се струва необичайно?

— Не, сър, но сигурно току-що са използвали по-голямата част от резервните си запаси от въздух.

— Добре, старши, благодаря. — Маккафърти затвори телефона и се зачуди дали това означаваше нещо.

— Сър, правили ли сте това преди? — попита навигаторът.

— Следил съм много руски лодки, но никога в тези води.

— Целта в крайна сметка трябва да изплува, защото покрай целия Терский бряг има само шестдесет фута вода. — Навигаторът прекара пръст по картата.

— А ние ще трябва да се отклоним от следата — съгласи се Маккафърти. — Но това са още четиридесет мили.

— Да. — Навигаторът кимна утвърдително. — Но на пет мили зад нас този залив започва да се стеснява подобно на комин и за една потопена подводница в крайна сметка остават два, а след това и само един, безопасни пътя. Бога ми, не знам защо го правят. — Маккафърти отново погледна картата.

— Те се движеха с петнадесет възела на перископна дълбочина по целия път от полуостров Кола дотук. Полезната дълбочина беше постоянна през последните пет часа току-що намаля малко и сигурно ще остане същата в продължение на още един-два часа... но въпреки това те изплуваха. Следователно единствената промяна в околната среда е широчината на канала, а тя е все още повече от двадесет мили... — Капитанът се замисли за това, без да откъсва очи от картата. От хидролокатора се обадиха отново.

— Командирът, слушам. Какво има, старши?

— Нов контакт, сър, пеленг едно-девет-две. Обозначение на целта Сиера-5. Двувитлов надводен съд, дизелови двигатели. Появи се изневиделица, сър. По звука прилича на клас „Натя“. Пеленгът се променя бавно отдясно наляво, изглежда че ще се срещне с бумъра. Оборотите на витлата дават скорост от около дванадесет възела.

— Какво прави бумърът?

— Скоростта и пеленгът остават непроменени, сър. Издухването спря. Намира се на повърхността, сър, започваме да отчитаме шумове и лек форсаж на витлата. Почакайте малко... току-що беше включен един активен хидролокатор, отчитаме отражения пеленгът, изглежда, е едно-девет-нула, вероятно е от „Натя“. Хидролокаторът им работи на много висока честота, над обхвата на човешкия слух... бих казал, че е на двадесет и две хиляди херца.

В стомаха на Маккафърти изведнъж се появи ледена топка.

— Старпом, поемам командването.

— Слушам, капитане, поемате командването.

— Водолазният офицер, вдигнете се на шестдесет фута, колкото може по-високо, без да ни издадете. Наблюдател! Вдигни перископа!

— Перископът беше вдигнат и Маккафърти го пое както беше направил и преди, и бързо провери повърхността за сенки. — Още три фута. Добре, все още нищо. Какво показва ESM?

— Вече имаме седем активни радарни източника, сър. Същите са както и преди, с изключение на новия, който се намира на едно-девет-едно и прилича на работещ в обхват Индия „Дон-2“.

Маккафърти включи дръжката на перископа на дванадесет, което беше максималната мощност на инструмента. Съветската ракетна подводница се намираще твърде високо над водата.

— Джо, кажи ми какво виждаш — нареди Маккафърти, който се нуждаеше и от нечие друго мнение.

— Това наистина е „Делта-III“. Изглежда, че е изпуснала всичкия си въздух. Капитане, струва ми се, че се намира на три-четири фута по-високо над повърхността, отколкото е обичайно за лодка от този клас. Току-що използва последния си въздух... Това пред нея може да е мачтата на „Натя“, но не съм напълно сигурен.

Маккафърти чувстваше полюшването на „Чикаго“. По ръцете му преминаваха тръпки от предадените по тръбата на перископа вибрации. Вълните се блъскаха и в руската ракетна подводница и той можеше да види как водата влиза и излиза от оръдейните отвори, наредени по двата ѝ борда.

— ESM показва, че силата на сигнала приближава стойността на откриване — предупреди техникът.

— И двата им перископа са вдигнати — каза Маккафърти, който знаеше, че собственият му перископ беше престоял твърде дълго над

водата. Той натисна копчето за двойно увеличение. Във визъора се появи уголеменото изображение на комуникационната мачта на руската „Делта“. — Контролната станция на върха на кулата е пълна с хора. Всички имат бинокли... но не гледат към кърмата. Свали перископа. Водолазният офицер, потапяне десет фута. Да видим касетата, Джо. — След няколко секунди изображението се появи на телевизионния монитор.

„Чикаго“ се намираше на две хиляди ярда зад руската подводница. На около половин миля зад „Делтата“ се виждаше сферичният купол на радар, вероятно на „Натя“, който се поклатяше силно от вълнението. Задната част на бумъра беше наклонена като гръб на костенурка, за да могат да се вместят в нея шестнадесетте ракети SS-18, и погледната отзад, подводницата приличаше на рампа на магистрала. Дизайнът ѝ не беше аеродинамичен, но „Делтата“ трябваше да оцелее само докато изстреля ракетите си, а американците изобщо не се съмняваха, че ракетите ѝ си работеха съвсем нормално.

— Погледнете това! Вдигнали са я толкова високо, че се виждат витлата ѝ — посочи старпомът.

— Навигатор, какво е разстоянието до плитчините?

— В този канал има най-малко двадесет и четири клафтера по протежение на десет мили.

„Защо руската подводница изплува толкова рано?“

Маккафърти вдигна телефона.

— Хидролокатор, дайте ми информация за „Натя“.

— Претърсват като бесни, капитане. Не към нас, но получаваме много отражения от дъното.

Корабите от клас „Натя“ бяха специализирани в търсенето на мини и се използваха за ескортиране на подводници от и до безопасни райони. Но високочестотният ѝ хидролокатор за търсене на мини работеше... мили боже!

— Пълен ляво на борд! — извика Маккафърти.

— Пълен ляво на борд, слушам! — Ако не беше привързан с колана си, рулевият сигурно щеше да се удари в тавана. Той моментално завъртя руля наляво. — Сър, командата е изпълнена!

— Минно поле — пое си дъх навигаторът. Всички в залата обърнаха глави към командира си.

— Твърде вероятно — кимна мрачно Маккафърти. — Какво е разстоянието от нас до точката на срещата между „Натя“ и бумъра?

Навигаторът се вгледа в таблото си.

— На около четиристотин ярда, сър.

— Стоп машини.

— Слушам, стоп машини. — Кормчията завъртя ръчката на телеграфа. — Машинното отделение докладва стоп машини, сър. Минаваме вляво през едно-осем-нула, сър.

— Много добре. Тук трябва да сме в безопасност. Мястото на срещата на подводницата с миночистача вероятно е отдалечено на няколко мили от минното поле. Някой от вас смята ли, че Иван ще рискува да повреди някоя от ракетните си лодки? — Въпросът беше реторичен. Никой не рискуваше да повреди ракетните си лодки.

Всички в командната зала си поеха дъх в един и същ момент. „Чикаго“ бавно намали скоростта си и започна да се обръща напречно на предишния си курс.

— Рулят в средата. — Маккафърти нареди скорост една трета и вдигна телефона за връзка с хидролокатора. — Някаква промяна при бумъра?

— Не, сър. Пеленгът ѝ все още е постоянен на едно-девет-нула. Скоростта ѝ все още е петнадесет възела. „Натя“ все още претърсва района и също поддържа скорост от около петнадесет възела и се приближава към едно-осем-шест.

— Навигатор, намерете начин да се измъкнем оттук. Искаме да се държим на достатъчно голямо разстояние от всички тези патрулни лодки и да докладваме за видяното възможно най-бързо.

— Слушам. Три-пет-осем изглежда добре за момента, сър. — Навигаторът работеше по този курс от два часа.

— Сър, ако Иван е заложил минно поле, част от него се намира в международни води — забеляза старпомът. — Страхотно.

— Да, разбира се, руснаците смятат този район за свои териториални води, така че ако някой се блъсне в мина, толкова по-зле за него...

— И може би ще предизвика международен инцидент? — отбеляза Джо.

— Но защо изобщо претърсваха района? — попита комуникационният офицер. — Ако имат чист канал, могат да

извършват визуална навигация.

— Ами ако няма никакъв канал? — отговори старпомът. — Ами ако са заложили дънни мини и са закотвили плаващи мини закотвени например на еднаква дълбочина от петдесет фута? Съвсем естествено е да се страхуват, че котвеният кабел на някоя мина може да е малко по-дълъг и затова не рискуват, както правим и ние. За какво ти говори това?

— Никой не може да проследи ракетните им подводници, без да излезе на повърхността... — сети се лейтенантът.

— А ние изобщо нямаме подобно намерение. Никой никога не е казал, че Иван е тъп. Тук те са създали идеална система, като са сложили всичките си ракетни лодки там, където не можем да ги достигнем — каза Маккафърти. — Дори и SUBROC^[3] не биха могли да ги улучат от мястото, на което се намираме в момента. И на последно място, ако им се наложи да разпръснат лодките си, няма да им се налага да ги придвижват една след друга в някакъв тесен канал, а могат да ги изкарат на повърхността, да ги разпръснат и да ги закарат където си искат. Това, господа, означава, че вместо да прикрепят по една щурмова лодка към всеки бумър, за да го пазят от някого като нас, те могат да приберат всичките си ракетни лодки в една безопасна кошничка и по този начин да освободят щурмовите си кораби за други мисии. Да се махаме оттук.

СЕВЕРНИЯТ АТЛАНТИК

— Непознат кораб, говори самолетът от американския ВМФ откъм вашия ляв борд. Моля да се идентифицирате. Край. — Капитан Херов подаде микрофона на един майор от Червената армия.

— ВМФ, говори „Доктор Лайкс“. Как сте? — Херов говореше зле английски и едва ли щеше да различи кюрдски акцент от акцента на човек от поречието на Мисисипи, с който говореше майорът. Мъжете едва можеха да различат светлосивия самолет, който сега кръжеше над кораба им на разстояние от пет мили и със сигурност ги разглеждаше през бинокъл.

— „Доктор Лайкс“, дайте повече информация — нареди рязко гласът.

— Пътуваме от Ню Орлиънс за Осло със смесен товар, ВМФ. Какъв е проблемът?

— Намирате се много на север от курса за Норвегия. Моля, обяснете. Край.

— Не четете ли вестници, ВМФ? Твърди се, че тук може да стане опасно, а този голям кораб струва много пари. Имаме заповед от шефовете да се държим близо до приятели. По дяволите, радваме се да ви видим, момчета. Искате ли да ни ескортирате?

— Ясно, разбрах ви. „Доктор Лайкс“, уведомяваме ви, че в този район няма подводници.

— Гарантирате ли за това?

Този въпрос разсмя пилота.

— Съвсем не, „Док“.

— И аз така си помислих, ВМФ. Е, ако нямате нищо против, ние ще продължим на север по този път и ще се опитаме да останем под вашето въздушно прикритие. Край.

— Не можем да ви отделим самолет, който да ви ескортира.

— Разбрано. Но ще дойдете, ако ви повикаме, нали?

— Потвърждавам — съгласи се „Пингвин 8“.

— Добре, ние продължаваме на север и ще завием на изток при Фарьорските острови. Ще ни предупредите ли, ако се появят лошите? Край.

— Ако открием някой от тях, „Док“, смятаме първо да го потопим — изфука се пилотът.

— Това е честно. Добър лов, момчета. Край на връзката.

„ПИНГВИН 8“

— Божичко, наистина ли има хора, които говорят така? — помисли на глас пилотът на самолета „Орион“.

— Никога ли не си чувал за „Лайкс Лайнс“? — изсмя се вторият пилот. — Говореше се, че тази фирма не наемала хора, ако не говорели с южняшки акцент. Досега не вярвах на тези приказки. Традицията е голяма работа. Този тук обаче се е отклонил доста от утъпканите пътища.

— Да, но докато не бъдат сформирани конвоите, аз също бих опитал да прескачам от един безопасен район в друг. Както и да е, нека да свършим с визуалната проверка. — Пилотът увеличи мощността и се приближи към кораба, докато вторият пилот отвори книгата с опознавателните знаци.

— Добре, имаме боядисан изцяло в черно корпус с надпис „Лайкс Лайнс“ по средата на борда. Бяла надстройка с изрисуван върху нея черен ромб с главно L в него. — Той вдигна бинокъла си. — Наблюдателната мачта е разположена пред надстройката. Отговаря. Надстройката е добре почистена. Електронната мачта не е. Националният и търговският флаг съвпадат. Лебедките са разположени на кърмата, до асансьора за баржите... тук не пише колко са лебедките. По дяволите, тия носят пълен товар баржи. Боята изглежда малко олющена. Както и да е, всичко съвпада с опознавателните знаци от книгата; корабът е приятелски.

— Добре, да му помахаме за довиждане. — Пилотът завъртя лоста за управление наляво и придвижи самолета точно над кораба и леко разклати крила, докато преминаваше отгоре. Двата мъже на мостика помахаха в отговор. Летците не забелязаха двамата души, които ги държаха на мушка с ръчни ракети земя-въздух. — Късмет, приятел. Може да ти потрябва.

„ЮЛИУС ФУЧИК“

— Новата им схема на боядисване ще затрудни визуалното откриване, другарю генерал — каза тихо офицерът по противовъздушната отбрана. — Не видях прикрепени ракети въздух-земя.

— Това ще се промени много бързо. Веднага след излизането на флота ни в открито море те ще натоварят самолетите си с такива ракети. Освен това, ако успеят да ни идентифицират като врагове, колко далеч можем да стигнем, преди да повикат още самолети или да се върнат в базата си за превъоръжаване. — Генералът наблюдаваше отдалечаващия се самолет. По време на краткия разговор по радиото сърцето му беше слязло в петите, но сега вече се беше успокоил. Андреев отиде до откритото пространство на мостика, където беше застанал Херов. Единствено на корабните офицери бяха раздадени маскировъчни униформи, наподобяващи американските.

— Поздравявам ви за лингвиста ви. Предполагам, че говореше на английски?

Сега, когато опасността беше отминала, Андреев си позволи да се разсмее.

— Така ми беше казано. Флотът поиска човек с неговите умения. Той е офицер от разузнаването и е служил в Съединените щати.

— Във всеки случай, справи се блестящо. Сега можем да се приближим до целта си безпроблемно — каза Херов, като употреби последната дума в относителния ѝ смисъл.

— Хубаво ще бъде отново да усетя твърда земя под краката си, другарю капитан. — На генерала не му харесваше, че се намираше на такава голяма и незащитена цел, и той нямаше да се почувства в безопасност, докато не стъпеше на сушата. Пехотинците поне имаха автомат, с който можеха да се защитят, окоп, в който да се скрият, и два крака, с които винаги можеха да избягат. На кораба всичко това го нямаше. Корабът представляваше една голяма цел, а този специално беше съвсем беззащитен. Генералът си помисли колко удивително беше, че нещо можеше да му се стори по-лошо от борда на транспортен самолет. Но в самолета човек поне имаше парашут. Андреев не си правеше никакви илюзии относно възможността да успее да доплува до сушата.

СЪНИВЕЙЛ, КАЛИФОРНИЯ

— Ето още един — каза главният мастър-сержант.

Вече ставаше почти отегчително. Полковникът не си спомняше Съветите някога да са имали повече от шест разузнавателни фотографски спътника в орбита. Сега обаче имаха десет, плюс още десет други за събиране на електронна разузнавателна информация. Някои от тях бяха изстреляни от космодрума Байконур, намиращ се до град Ленинск в Казахската ССР, а други от Плесецк в Северна Русия.

— Този е от тип F, ракета-носител, полковник. Времето на изгаряне не съвпада с това на тип A — каза сержантът, вдигайки поглед от часовника си.

Тази руска ракета-носител беше разработена на базата на старата междуконтинентална балистична ракета SS-9 и изпълняваше само две функции — изстрелване на радарни спътници за морско разузнаване, наречени RORSAT, които осъществяваха наблюдение на кораби в открито море, и да извежда в орбита съветската система за противоспътникова борба. Американците наблюдаваха изстрелваният посредством изведен наскоро в орбита техен разузнавателен спътник

КН-11, който минаваше над централната част на СССР Полковникът вдигна телефона, осигуряващ му връзка с Чейени маунтийн.

„ФАРИС“

„Сега би трябвало да съм в леглото и да спя — помисли си Морис. — Трябва да си събирам часовете сън и да ги разменям за време, когато нямам такава.“ Само че на него му се спеше твърде много.

„Фарис“ правеше осмици във водата край устието на река Делауеър. На тридесет мили северно от него, край кейовете на Филадельфия, Честър и Камден стояха корабите на Националния запасен отбранителен флот, които в продължение на години бяха държани в готовност за отплаване. Трюмовете им се пълнеха с танкове, оръдия и сандъци с боеприпаси. Неговият радар за въздушен поиск показваше множество военни транспортни самолети, излитащи от базата на ВВС в Дувър. Огромните самолети на Военновъздушното транспортно командване (МАС) можеха да закарат войските чак до Германия, където те щяха да получат предварително доставената там екипировка, но когато свършеха мунициите си, новите доставки трябваше да бъдат прекарвани както винаги — с грозни, дебели, бавни търговски кораби, които представляваха цели за противника. Търговските кораби може би не бяха толкова бавни, колкото преди години, и може би бяха по-големи от своите предшественици, но пък броят им беше намалал. По време на кариерата на Морис броят на корабите в американския търговски флот беше спаднал рязко и беше изместен от финансираните от федералното правителство бойни кораби. Сега всяка подводница можеше да потопи един кораб и да получи привилегии, по време на Втората световна война са се давали за потапянето на четири или пет плавателни съда.

Екипажите на търговските кораби бяха другият проблем. По традиция матросите от ВМФ се отнасяха презрително към търговските екипажи — във ВМФ имаше поговорка, че капитаните на бойни кораби трябвало да избягват търговските съдове, защото на някой търговец можело да му се прииска да си направи кефа, като ги таранира тъй като средната възраст на тези екипажи беше около петдесет години, или два пъти по-висока от средната възраст на който и да било американски военен кораб. Морис се чудеше как ли щеше да

се отрази стресът на бойните действия върху тези дядовци. Те бяха добре платени и заплатите на някои от старшите моряци в търговския флот бяха равни на неговата, но нямаше ли тези заплати, осигурени с подкрепата на профсъюзите, да изгубят стойността си пред заплахата от ракети и торпеда? Трябваше да се отърси от тези мисли. Тези възрастни хора, чиито деца учеха в гимназии и колежи, бяха неговото стадо. Той беше техният овчар, а някъде под сивата повърхност на Атлантическия океан се спотайваха вълците, от които той трябваше да пази стадото си.

Стадото изобщо не беше голямо. Той беше видял статистиката само преди една година: общият брой на плаващите под американски флаг частни търговски кораби беше 170, със средна водоизместимост осемнадесет хиляди тона. От тях само 103 извършваха рутинни търговски курсове отвъд океана. Националният запасен отбранителен флот се състоеше само от 172 товарни кораба. Да се нарече това положение срамно, беше все едно да се опише групово изнасилване като леко социално отклонение.

Съединените щати не можеха да си позволят да загубят нито един от тези кораби.

Морис отиде до радарния екран на мостика и погледна надолу в гумения протектор, за да види излитащите от Дувър самолети. Вътрешността на всяка точка на радара съдържаше от триста до петстотин души. Какво щеше да се случи, ако им свършеха боеприпасите?

— Още един търговец, капитане. — Дежурният по кораб посочи към някаква точка на хоризонта. Холандски контейнеровоз. Предполагам, че идва, за да товари военна екипировка.

Морис изсумтя.

— Нуждаем се от цялата помощ, която можем да получим.

СЪНИВЕЙЛ, КАЛИФОРНИЯ

— Сигурно е, сър — каза полковникът. — Това е съветска „птичка“ за противосъпътникова борба и се намира на седемдесет и три морски мили зад нашия спътник.

Полковникът беше заповядал американският спътник да бъде обърнат в пространството и да насочи камерите си към новия си компаньон. Светлината не беше много добра, но формата на съветския

сателит убиец не можеше да бъде сбъркана: цилиндър с дължина почти сто фута, в единия край на който имаше ракетен двигател, а в другия антена за търсене.

— Какво препоръчвате, полковник?

— Сър, искам да ми бъдат дадени неограничени пълномощия да премествам „птичките“ си, както сметна за необходимо. Веднага щом нещо с изрисувана върху него червена звезда се приближи на петдесет мили от нашите спътници, аз ще извърша серия от делта-V маневри, за да попреча на прехващането.

— Това ще ти струва много гориво, синко — предупреди го CINCNORAD.

— Ние имаме бинарно решение, генерале. — Полковникът отговаряше като истински математик. — Първата ни възможност е да маневрираме и да рискуваме загуба на гориво. Втората ни възможност е да не маневрираме и да рискуваме унищожаването на спътниците ни. Ако руснаците се приближат на петдесет мили, ще могат да извършат прехващане и да отстранят нашата „птичка“ само за пет минути. Може би дори и по-бързо. Пет минути е най-доброто им постижение, което сме виждали със собствените си очи. Това е препоръката ми, сър. — Полковникът имаше докторска степен по математика от Университета на Илинойс, въпреки че не там се беше научил да притиска генералите в ъгъла.

— Добре. Решението трябва да бъде взето от Вашингтон, но ще изпратя препоръката с моето одобрение.

„НИМИЦ“

— Господин адмирал, току-що получихме тревожен рапорт от Баренцово море. — Толанд прочете телеграмата от CINCLANTFLT.

— Още колко подводници могат да пуснат срещу нас сега?

— Може би около тридесет допълнителни лодки, сър.

— Тридесет? — Бейкър изобщо не харесваше новините, които получаваше през последната седмица, но тази беше особено лоша.

Бойната група на самолетноносача „Нимиц“ сега включваше самолетноносача „Саратога“ и френския авионосец „Фох“ и ескортираше морска амфибийна единица (MAU), която трябваше да подсили сухоземните сили в Исландия. До целта им оставаха три дни път. Ако войната започнеше, преди да стигнат до местоназначението

си, мисията им щеше да бъде да осигурят поддръжка на плана за бариерна защита G-I-UK, като обезопасят твърде важната океанска връзка между Гренландия, Исландия и Обединеното кралство. 21-ва авионосна група със специално предназначение беше мощна бойна единица. Но дали мощта ѝ щеше да бъде достатъчна? Доктрината изискваше група от четири самолетоносача да се бие и да оцелее на това място, но флотът все още не беше събран напълно. Толанд получаваше сведения за трескава дипломатическа дейност, целяща предотвратяването на предстоящата война. Как ли щяха да реагират Съветите, ако в Норвежко море се появяха четири или повече самолетоносача? Изглеждаше като че ли никой във Вашингтон не искаше да разбере това, но Толанд се чудеше дали това изобщо щеше да има някакво значение. Само преди дванадесет часа Исландия беше одобрила подкрепленията, които авионосците ескортираха в момента, и те трябваше да стигнат до този преден пост на НАТО възможно най-бързо.

„ЧИКАГО“

Маккафърти се намираше на тридесет мили северно от входа на фиорда Кола. След напрегнатия шестнадесетчасов бяг от нос Святос екипажът беше относително щастлив, че подводницата беше на това място. Въпреки че Баренцово море гъмжеше от кораби за противолодъчна борба, веднага след предаването на доклада си „Чикаго“ се беше отдръпнала от входа към Бяло море от страх, че присъствието ѝ там може да предизвика голям международен скандал. На петдесет мили от американската подводница трябваше да има други две американски подводни лодки, както и една британска и една норвежка дизелови подводници. Операторите в хидролокаторната станция не можеха да чуят нито една от тях, въпреки че засякоха квартет от четири фрегати от клас „Гриша“, които активно облъчваха с радарите си нещо на югоизток. Натовските подводници в района имаха задачата само да наблюдават. За тях това беше почти идеалната мисия, защото им се налагаше само да пълзят бавно напред, като избягват контактите с корабите, които можеха да открият от много голямо разстояние.

Сега вече нищо не можеше да бъде скрито. Маккафърти нито за миг не си беше помислял да скрие от екипажа си значението на онова,

което бяха научили за руските бумъри. На подводниците нищо не оставаше в тайна твърде дълго. По всичко личеше, че щеше да има война. Политиците във Вашингтон и стратегите в Норфолк и където и да било другаде можеше да се съмняват колкото си искаха, но тук, на предната линия, офицерите и матросите на борда на „Чикаго“ обсъждаха начина, по който Съветите използваша корабите си и достигаха само до едно заключение. Торпедните апарати на „Чикаго“ бяха заредени с торпеда МК-48 и ракети „Харпун“. Вертикалните торпедни апарати на подводницата, разположени в предната част на корпуса, съдържаша дванадесет ракети „Томахоук“, три ракети с ядрени бойни глави за удар по наземни цели и девет конвенционални модификации за противокорабна борба. Когато някоя машина на борда покажеше и най-малкия признак на повреда, един техник моментално я разглобяваше на части и я поправяше. Маккафърти беше доволен и в голяма степен изненадан от екипажа си. Матросите бяха толкова млади — средната възраст на подводницата му беше двадесет и две години — а толкова бързо се бяха адаптирали към ситуацията.

Той стоеше в хидролокаторната станция, която беше разположена отпред и вдясно от командния център. На няколко метра от него една масивна компютърна система отсяваше лавината от звуци във водата и анализираше индивидуалните честотни вълни, за които се знаеше от опит, че формират акустичния подпис на съветските подводници. Сигналите биваха извеждани върху така наречения водопаден екран — едноцветна жълта завеса, чиито по-ярки линии показваха пеленга към източника на звук, който можеше да представлява интерес. Четири линии показваха четирите съветски фрегати, а излъчването от техните хидролокатори беше маркирано с офсетни точки. Маккафърти се зачуди какво ли търсеха фрегатите? Интересът му беше чисто академичен. Руските кораби не облъчваха неговата подводница, но човек винаги можеше да научи нещо от начина, по който врагът си вършеше работата. Група офицери в командния център чертаеха движенията на съветските патрулни кораби, като внимателно отбелязваха моделите на техните формации и ловните им техники, за да може по-късно да ги сравнят с оценките на разузнаването.

В дъното на екрана се появи нова поредица от точки. Един от операторите натисна копче, с което смени честотата, и изображението

на екрана се промени леко. Екранът работеше в режим на бързо генериране на образи и Маккафърти видя как точките се превръщат в линии около пеленг едно-девет-осем, посоката, в която се намираше остров Кола.

— Много объркани шумове, капитане — докладва операторът. — Засичам „Алфи“ и „Чарлита“ да излизат, а зад тях идват и други. Оборотите на едната „Алфа“ дават скорост от около тридесет възела. Шумовият фон е много силен, сър.

Визуалният дисплей потвърди думите му само след една минута. Честотните линии указваха шумове, за които се знаеше, че се генерират от определени класове подводници. Всички обекти се движеха в посока открито море. Подводните лодки започнаха да се разгръщат и линиите на екрана се разделиха. Маккафърти забеляза, че подводниците вече бяха под водата. Съветските подводници обикновено не се потапяха, преди да се отдалечат на достатъчно голямо разстояние от брега.

— Двадесет броя, сър — каза тихо главният оператор. — Имаме голяма компания.

— Така изглежда. — Капитанът се върна в командния център. Хората му вече вкарваха позициите на контактите в компютъра за управление на огъня и нанасяха позиции върху картата на масата. Войната все още не беше започнала и макар по всичко да личеше, че може да започне всеки момент, заповедите на Маккафърти бяха да се държи настрана от каквито и да било съветски формации преди официалното ѝ обявяване. Това не му харесваше — той предпочиташе да нанесе ударите си бързо — но Вашингтон съвсем ясно беше заявил, че не иска някой да предизвика инцидент, който би могъл да попречи на уреждането на кризата по дипломатически път. Капитанът трябваше да признае, че в това имаше смисъл. Може би политиците все още можеха да овладеят положението. Надеждата беше малка, но реална. Достатъчно реална, за да надделее над тактическото му желание да заеме позиция за атака.

Той заповяда „Чикаго“ да бъде преместена още по-далеч от брега. След половин час нещата се изясниха още повече и капитанът нареди да бъде спуснат един SLOT^[5] буй. Буйт беше програмиран да даде на „Чикаго“ тридесет минути, през които подводницата да напусне района, след което щеше да започне да изпраща сигнали, работещи в

UHF^[6] обхват на спътникова вълна. Отдалечен на десет мили, Маккафърти слушаше как съветските подводници обикалят като луди около буя, очевидно мислейки, че имат работа с подводница. Играта започваше да става твърде истинска.

Буйт продължи да работи в продължение на половин час, през което време непрестанно предаваше заложените в паметта му данни към комуникационен спътник на НАТО. Привечер данните бяха разпратени до всички натовски единици в открито море. Руснаците идваха.

---

[1] Мярка за дълбочина (един клафтер = 182 см) (англ.). — Б.пр.

↑

[2] Атомна ракетна подводна лодка. — Б.пр. ↑

[3] Ракетни подводници^[4] (англ.). — Б.пр. ↑

[4] Бележката не е вярна. Всъщност става въпрос за UUM-44 SUBROC — ракета с ядрена бойна глава изстрелвана от торпедните апарати на американските подводници. Разработена е специално за борба с подводници, обхватът ѝ е около 50 км. — Бел. Dave ↑

[5] Комуникационен буй с автоматичен пуск (англ.). — Б.пр. ↑

[6] Свръхвисокочестотен (англ.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

ПЪРВИ ХОДОВЕ, ПОСЛЕДНИ ХОДОВЕ

„НИМИЦ“

Говорителят беше обявил залеза на слънцето преди два часа, но Боб имаше работа за довършване. Залезите в открито море, далеч от замърсения градски въздух, бяха гледка, която Толанд обичаше да наблюдава. Сега той беше застанал с ръце върху перилата и първо погледна към пяната около гладкия корпус на самолетоносача, задържа погледа си за малко върху нея и вдигна очи към хоризонта. Роден и израснал в Бостън, Толанд не знаеше как изглежда Млечният път, докато не постъпи във флота. Видът на широкия пояс от ярки звезди над главата му винаги го караше да се замисля. Там бяха звездите, по които се беше учил да определя курса си с помощта на секстант и тригонометрични таблици — уреди, които вече бяха изместени от електронни помагала като „Омега“ и „Лоран“ — но все така красиви. Арктур, Вега и Алтаир премигваха срещу него със своите уникални характеристики, които ги превръщаха в отправни точки на нощното небе.

Някаква врата се отвори и един матрос, облечен в оранжевата риза — знак, че е от онези, които отговарят за презареждане на самолетите с гориво, се настани до Боб на пътеката на палубата за излитане.

— Корабът е затъмнен, матрос. Аз бих хвърлил тази цигара — каза остро Толанд, повече раздразнен от това, че уединението му беше прекъснато, отколкото от нарушаването на устава.

— Извинете, сър. Фасът излетя зад борда. — Морякът остана безмълвен в продължение на няколко минути, след което погледна към Толанд. — Знаете ли за звездите, сър?

— Какво имате предвид?

— Това е първото ми излизане в открито море, сър. Аз съм израсъл в Ню Йорк и никога не съм виждал такива звезди, дори не им

знам имената. Вие офицерите знаете всичко това, нали?

Толанд се засмя.

— Знам за какво говорите. И аз изпитах същото по време на първия си курс. Красиви са, нали?

— Да, сър. Как се казва онази там? — В гласа на момчето се долавяше умора. „Нищо чудно, — помисли си Боб, — като се има предвид колко полета бяха извършени днес.“ Младежът посочи към най-ярката точка в източното небе и Боб се замисли за няколко секунди.

— Това е Юпитер и не е звезда, а планета. С далекогледа на старшината можете да видите луните ѝ, или поне някои от тях. — Той посочи на матроса някои от звездите, които се използваха за навигация.

— Как ги използвате, сър? — попита момчето.

— Вземаме секстант и определяме височината им над хоризонта и после я сравняваме с данните от справочника за местоположението на звездите. Звучи по-трудно отколкото е в действителност.

— Кой прави това?

— Книгата ли? Тя е стандартна. Предполагам, че се печата от Военноморската обсерватория във Вашингтон, но хората са започнали да измерват пътищата на звездите и планетите още преди четири хиляди години, когато изобщо не са имали телескопи. Ако човек знае колко е часът и ако му е известно местоположението на дадена звезда, той може да определи собственото си местоположение във всяка точка на земното кълбо с точност до няколкостотин ярда. Същото важи и за слънцето и луната. Тези познания се използват от стотици години. Проблемът е бил да се създаде часовник, който да върви достатъчно точно. Това е станало преди малко повече от двеста години.

— Аз пък мислех, че за навигация се използват спътници и други такива уреди.

— Така е, но звездите са много по-красиви.

— Да. — Морякът седна и отметна глава назад, за да може по-добре да вижда завесата от бели точки. Корпусът на кораба разбиваше водата на пяна, което предизвикваше шум, подобен на постоянно разбиваща се в брега вълна. Небето и шумът някак си се допълваха идеално. — Е, поне успях да науча нещо за звездите. Кога ще се започне, сър?

Толанд погледна нагоре към съзвездие Стрелец. Центърът на галактиката беше разположен точно зад това съзвездие. Някои астрофизици твърдяха, че там имало черна дупка. Черната дупка беше най-унищожителната сила, позната на физиката, и в сравнение с нея контролираните от хората сили бяха незначителни. Но хората можеха да бъдат унищожени много по-лесно.

— Скоро.

„ЧИКАГО“

Сега подводницата се намираше далеч от брега, на запад от насъбралите се съветски подводни и надводни флотилии. Все още не се чуваха експлозии, но това сигурно щеше да се промени скоро. Най-близкият съветски кораб се намираше на тридесет мили на изток от „Чикаго“, а на тактическото табло се виждаха още дванадесет. Всички те претърсваха океана с активните си хидролокатори.

Маккафърти беше изненадан от оперативните заповеди — с приоритет светкавица, които беше получил. На „Чикаго“ беше наредено да се изтегли от Баренцово море и да започне да патрулира в един район на Норвежко море. Мисията ѝ беше да възпира съветските подводници, за които се очакваше, че ще се насочат към северната част на Атлантическия океан. Беше взето политическо решение да не се дава повод на Съветите да мислят, че НАТО се опитва да ги въввлече във война. Това решение на практика беше запратило в кошчето за боклук стратегията за притискане на съветския флот в собствените му води. Маккафърти си помисли, че като всеки друг предвоенен оперативен план през двадесети век, този също се беше провалил само защото врагът не искаше да сътрудничи и да прави това, което се смяташе, че ще направи. Разбира се. Руснаците изкарваха в Атлантическия океан повече подводници, отколкото бяха предвидени в плана, а американските политици правеха всичко по силите си, за да улеснят врага си! Капитанът се зачуди какви ли още изненади го очакваха. Торпедните и ракетните апарати на „Чикаго“ бяха заредени, на системите за контрол на стрелбата се даваше постоянно дежурство, а екипажът беше поставен в бойна готовност Състояние-3. Въпреки това заповедите засега бяха да се държат настрана от неприятелските флотилии. Маккафърти изпълва мислено човека, който беше взел това

решение, но подсъзнателно се надяваше, че политиците щяха да намерят начин да предотвратят предстоящата война.

БРЮКСЕЛ, БЕЛГИЯ

— Трябва да стане скоро — каза COMAIRCENT^[1]. — По дяволите, през живота си не съм виждал по-добре подготвени войници от техните в момента. Те не могат да си позволят да чакат всичките ни мобилизационни единици да заемат местата си и следователно трябва да ни ударят скоро.

— Напълно те разбирам, Чарли, но ние не можем да нападнем първи.

— Нещо ново за нашите посетители? — Генералът от ВВС имаше предвид групата командоси на майор Чернявин.

— Все още се скатават. — Екип от елитното германско гранично подразделение GSG-9 наблюдаваше денонощно скривалището им, а екип на английските специални служби беше подготвил засада по пътя към предполагаемата цел в Ламмерсдорф. В екипа, който осъществяваше наблюдението, участваха офицери от разузнавателните служби на повечето натовски държави и всеки от тях имаше пряка връзка с правителството си. — Какво ще стане, ако те са просто примамка, която има за цел да ни накара да ударим първи?

— Знам, че не можем да направим това, генерале. Единственото, което искам, е зелена улица за операция „Страната на сънищата“, когато установим със сигурност, че войната е започнала. Ние сме длъжни да осъществим тази операция колкото се може по-бързо, шефе.

SACEUR^[2] се облегна назад в стола си. През последните десет дни беше имал толкова много работа в подземния си команден бункер, че не беше успял да се прибере в официалната си резиденция нито веднъж. Той се зачуди дали в целия свят имаше дори един генерал, който беше успял да се наспи добре през последните две седмици.

— Ако издадеш заповедта, колко бързо ще можем да реагираме?

— Всички „птички“ са вече заредени и подготвени за полет. Екипажите им са инструктирани. Ако ги поставя в готовност, операция „Страната на сънищата“ ще бъде приведена в действие тридесет минути след твоя сигнал.

— Добре, Чарли. Президентът ми даде пълномощия да реагирам на всяко нападение. Приведи хората си в готовност.

— Добре.

Телефонът на SACEUR иззвъня. Той вдигна слушалката, изслуша краткото съобщение и погледна към COMAIRCENT.

— Посетителите ни са се размърдали. Паролата е „Огнена стихия“. — Сега силите на НАТО щяха да бъдат поставени в максимална степен на тревога.

ААХЕН, ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ

Отрядът със специално предназначение напусна скривалището си в два малки микробуса и се отправи на юг по пътя за Ламмерсдорф. След смъртта на водача им командването беше поето от неговия заместник, който имаше чин капитан. Той беше получил копия на документите, заради които беше загинал шефът му, и беше инструктирал хората си. Всички бяха напрегнати и не говореха. Офицерът беше обяснил на войниците си, че оттеглянето им е планирано внимателно и че след като напуснеха района на целта, щяха да се укрият в друго скривалище, където щяха да изчакат пет дни до пристигането на другарите си от Червената армия. Той им беше казал, че са най-добрите бойци на Червената армия, добре обучени за подривни операции в тила на врага и следователно много ценни за държавата. Той им напомни, че всеки от тях имаше опит, придобит по време на войната в Афганистан. Те бяха обучени. Те бяха готови.

Войниците приеха речта му безмълвно, както подобаваше на елитни бойци. Те бяха подбрани най-вече поради своята интелигентност и всеки от тях знаеше, че думите на командира им си бяха само думи. Успехът на мисията им зависеше до голяма степен от късмета им, а той вече им беше изневерил веднъж. На всички им се искаше майор Чернявин да беше с тях тази вечер и всички се питаха дали мисията не беше вече провалена. Един по един всеки от тях пропъди тези мисли и скоро всички преговаряха задачите си в предстоящата мисия.

Шофьорите бяха агенти на КГБ, които имаха голям опит в работата зад граница. Те си задаваха същите въпроси, които вълнуваха и бойците. Двата микробуса се движеха един зад друг, без да нарушават правилата за движение, като постоянно се оглеждаха за

следящи ги автомобили. Във всеки микробус имаше радиоскенер, настроен на вълната на полицейските радиостанции, както и радиостанция за връзка между членовете на групата. Офицерите от КГБ бяха обсъждали мисията само преди час. Центърът в Москва им беше казал, че НАТО все още не бил в състояние на пълна бойна тревога. Единият от шофьорите, чиято нормална професия беше шофьор на такси, се запита мислено дали „пълна“ бойна тревога на НАТО не означаваше парад на Червения площад.

— Завиват. Трета кола, приближете ги. Първа кола, завийте вляво на следващото кръстовище и минете пред тях. — Полковник Вебер говореше по тактическа радиостанция от типа, който се използваше от екипите за огнева поддръжка FIST. Засадата беше подготвена от няколко дни и в мига, в който целите излязоха от скривалището си, съобщението за това беше предадено в цяла Германия. Поставените в тревога подразделения на НАТО бяха приведени в пълна бойна готовност. Тази вечер щеше да бъде дадено началото на войната... освен ако отрядът със специално предназначение не се преместваше от едно скривалище в друго, което също беше възможно. Той не знаеше какъв обрат ще вземат събитията, но беше уверен, че много скоро щеше да се случи нещо.

Двата микробуса се намираха в селската част на Западна Германия и се движеха на югоизток през германско-белгийския природен резерват — панорамен маршрут, по който обикновено пътуваха туристите и екскурзиантите. Този страничен път беше избран, за да бъдат избегнати военните колони по основните магистрали, но докато преминаваха през Мулартсхутте, водачът в първия микробус се намръщи при вида на колона от танкове, качени върху ниски влекачи. Странното беше, че танковете бяха натоварени обратно и масивните им оръдия бяха насочени назад. Шофьорът забеляза, че това бяха нови британски танкове „Чалънджър“. Е, той и не беше очаквал да види германски танкове „Леопард“ на белгийската граница. Никога не беше съществувала възможност за предотвратяване мобилизацията на германските въоръжени сили и той се опита да се

убеди мислено, че останалите държави-членки на НАТО не бяха реагирали с необходимата бързина. Ако мисията им тази вечер успееше, на комуникациите на НАТО щеше да бъде нанесен сериозен удар, а бронираните челни колони може би наистина щяха да дойдат и да измъкнат групата от района на целта. Конвоят намали скоростта си. Шофьорът обмисли дали да не изпревари военната колона, но заповедите му бяха да се държи така, че да не събуди подозрение.

— Готови ли са всички? — попита Вебер от колата си.

— Готови. — „Дяволски сложна операция“, помисли си полковник Армстронг. „Танкисти, САС и германци работят заедно. Но пък си струва да заловим няколко руски командоси.“ Конвоят намали скоростта си и спря край едно място за пикници. Вебер спря колата си на сто метра по-нататък. Сега всичко зависеше от оставения в засада английски екип.

От всички страни на двата микробуса избухнаха светлини.

Шофьорът от КГБ беше заслепен от светлината. Когато зрението му се нормализира, той погледна напред и видя само на петдесет метра пред себе си дулото на танково оръдие да се вдига и да се насочва право в предното стъкло на микробуса му.

— Внимание — извика в мегафон един глас на руски. — Бойци от групата със специално предназначение, слушайте. Обградени сте от една мотострелкова рота. Излезте един по един и без оръжие от микробусите. Ако откриете огън, ще бъдете избити за няколко секунди.

След него заговори втори глас.

— Другари, говори майор Чернявин. Послушайте ги. Нямаме никакъв шанс.

Командосите се спогледаха ужасени. В първия микробус капитанът им започна да изтегля предпазителя на граната. Един сержант скочи върху него и му изви ръката.

— Не можем да им позволим да ни заловят живи! Такива са заповедите! — извика капитанът.

— На куково лято не можем! — изкрещя сержантът. — Излизайте, другари, по един и с вдигнати ръце. И внимавайте!

Един редник излезе бавно от задната врата на микробуса.

— Отговори ми, Иванов — каза Чернявин от инвалидната си количка. Майорът беше предал голямо количество информация, за да получи тази възможност да спаси групата си. Той беше работил с тези войници в продължение на две години и не можеше да позволи да бъдат избити без причина. Едно нещо беше да бъде верен на държавата, а съвсем друго да остане верен на хората, които беше водил на бойното поле. — Няма да ви направят нищо. Ако имате оръжие, хвърлете го сега. Знам за скрития ви нож, редник Иванов... Много добре. Следващият.

Всичко стана много бързо. Смесен екип от бойци на Специалните служби на военновъздушни сили и командоси от GSG-9 събраха съветските си колеги, поставиха им белезници и ги отведоха встрани, за да им сложат превръзки на очите. Скоро в микробусите бяха останали само двама от руските командоси. Гранатата усложняваше положението. Капитанът вече беше осъзнал безполезността на действието си, но предпазителят на гранатата беше паднал някъде и опитите му да го намери се оказаха неуспешни. Сержантът извика, за да предупреди Чернявин, на когото му се искаше да излезе напред и лично да се справи със ситуацията, но не можеше. Капитанът излезе последен. Той имаше намерение да хвърли гранатата срещу човека, който според него беше предал родината си, но се разколеба, когато видя гипсираните крака на мъжа в инвалидната количка. Чернявин забеляза изражението на лицето на капитана.

— Да не искате да се лишите от живота си за нищо, Андрей Илич? — запита той. — Копелетата ме натъпкаха с наркотици и научиха достатъчно, за да ви избият до един. Не можех да им позволя да го направят.

— Имам граната със свален предпазител! — каза високо капитанът. — Ще я хвърля в микробуса. — Преди някой да успее да го спре, той вече я беше хвърлил в превозното средство. Миг по-късно микробусът се взриви, унищожавайки картите и плановете за оттеглянето на групата. За пръв път от една седмица на лицето на Чернявин се появи усмивка.

— Браво на теб, Андрюшка! — каза той.

Две други групи със специално предназначение нямаха такъв късмет и бяха изненадани в близост до целите си от германски отряди, които знаеха за залавянето на Чернявин. Но във Федералната република имаше още двадесет съветски отряда, а и не всички обекти на НАТО бяха получили предупреждението навреме. На двата бряга на Рейн избухнаха двадесет ожесточени престрелки. Една война, в която щяха да се включат милиони, беше започнала от отделения и взводове, които отчаяно се биеха в мрака.

---

[1] Командващ обединените ВВС на НАТО в Централна Европа (англ.). — Б.пр. ↑

[2] Върховен главнокомандващ на обединените въоръжени сили на НАТО в Европа (англ.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

ФРИЗБИТАТА ОТ „СТРАНАТА НА СЪНИЩАТА“

ГЕРМАНИЯ, ПРЕДНИЯТ ФРОНТ

На повечето хора гледката сигурно щеше да им се стори страшна. На височина хиляда и двеста метра бяха надвиснали плътни облаци. Той летеше в проливен дъжд който по-скоро се чуваше, отколкото виждаше в тъмната нощ, а мрачните сенки на дърветата сякаш протягаха ръце, за да хванат изстребителя му. Само някой луд можеше да лети толкова ниско в такава нощ, но това беше добре дошло за него и той се усмихна в кислородната си маска.

Полковник Дъглас Елингтън галеше с върховете на пръстите си лоста за управление на своя щурмови изстребител F-19A^[1] „Гоустрайдър“, докато другата му ръка си почиваше върху ръчките за газ, разположени една до друга на лявата стена на кабината. Холографският дисплей върху предното стъкло показваше въздушна скорост от 625 възела, височина от сто и шест фута и курс 013. Цифрите бяха заобиколени от едноцветно изображение на терена пред него. Изображението се подаваше от насочена напред инфрачервена камера, вградена в носа на самолета и се подсилваше от невидим лазер, който сканираше подстилащата повърхност осем пъти в секунда. Големият му шлем имаше очила за нощно виждане, които осигуряваха периферното му зрение.

— Голям шум вдигат над нас — докладва вторият пилот. Майор Дон Айсли наблюдаваше радарните сигнали и радиопредаванията, както и инструментите на самолета. — Всички системи в номинала, разстояние до целта деветдесет мили.

— Добре — отговори пилотът, чиито колеги автоматично му бяха лепнали прякора Дюк, заради фамилното му име и слабата му прилика с известния джазов музикант.

Елингтън се наслаждаваше на мисията си. Изтребителят се движеше на север на пределно ниска височина над хълмистия терен на Източна Германия и тяхното „Фризби“, което никога не се издигаше на повече от двеста фута над земята, подскочаше нагоре-надолу от постоянните промени, които пилотът правеше в курса.

Самолетът беше производство на „Локхийд“ и създателите му го бяха нарекли „Гоустрайдър“. Пилотите бяха дали на тайно разработения по технологията „стелт“ невидим щурмови изтребител F-19A прякора Фризби. Самолетът нямаше ъгли, нито пък правоъгълни елементи, което позволяваше на радарните лъчи да отскачат от корпуса му, без да го засичат. Неговите турбовитла с голям обход бяха проектирани така, че в най-лошия случай даваха само замъглена сигнатура на радарите. Погледнати отгоре, крилете му наподобяваха формата на катедрална камбана. Погледнати отпред, те се извиваха някак странно към земята, на което се дължеше и прякорът, който летците му бяха дали. Въпреки че вътрешността на изтребителя представляваше последна дума на електронната технология, активните му системи се използваха рядко. Радарите и радиостанциите създаваха електронен шум, който можеше да бъде засечен от врага, а това щеше да отнеме предимството на изтребителя, което се състоеше в това, че той създаваше илюзията, че изобщо не съществува.

Далече над главите им, от двете страни на границата, стотици самолети играеха смъртоносна игра на блъфиране, устремявайки се към границата само за да се върнат обратно малко преди да я достигнат, като и двете страни се опитваха да подмамят противника си да започне пръв боя. Всяка от страните разполагаше с въздушнопреносими радарни самолети, които можеха да направляват въздушния бой, така че да осигурят предимство в една война, за която малцина знаеха, че вече беше започнала.

„А ние ще направим един бърз удар, — помисли си Елингтън. — Най-после и ние да направим нещо умно!“ Той имаше над сто полета над Виетнам с първите изтребители F-111A. Дюк беше най-големият експерт на ВВС по тайни мисии на малка височина и за него се говореше, че можел да улучи окото на муха по средата на полунощно торнадо в Канзас. Това не беше съвсем вярно. Фризбито изобщо не можеше оцелее в торнадо. Тъжната истина беше, че F-19A не беше много маневрен, което се дължеше на нетипичния му дизайн. Само че

на Елингтън изобщо не му пукаше. Той смяташе, че да бъде невидим, бе по-добре за него, отколкото да бъде пъргав. Сега му се удаваше възможност да провери дали е бил прав, защото ескадрилата изстребители навлизаше в района с най-голяма концентрация на зенитни ракети в света.

— Разстояние до основната цел шестдесет мили — докладва Айсли. — Всички бордови системи все още са в номинала. Нито един радар не ни е усетил. Изглежда, че ще мине добре, Дюк.

— Разбрано. — Елингтън натисна лоста напред и спусна надолу самолета, който току-що беше прехвърлил едно хълмче, след което го издигна на осемдесет фута над някакво поле. Дюк използваше дългогодишния си опит в атаки на малка височина, за да си играе игрички с машината опитвайки се да я изстиска до крайния предел на възможностите ѝ. Основната им цел беше един съветски Ил-76 „Мейнстей“, самолет от типа на американските машини за радарно разузнаване AWACS^[2], който кръжеше над Магдебург и се намираше на десет мили от втората цел — мостовете на магистрала Е8 през река Елба край Хохенроарт. Мисията им ставаше много по-опасна. Колкото повече се приближаваха до съветския самолет, толкова повече радарни сигнали се отразяваха от корпуса на изстребителя им, като интензивността им нарастваше с квадратна функция. Рано или късно сигналът, отразен от композитни материали, изработени от пропускащи радарните лъчи криле щеше да бъде достатъчно силен, за да позволи на вражеския Ил-76 да ги засече. Технологиата „стелт“ правеше радарното засичане по-трудно, но не и невъзможно. Дали съветският „Мейнстей“ не ги беше забелязал вече? Ако ги беше засякъл, къде и колко бързо щяха да реагират руснаците?

„Дръж се ниско над земята — каза си той. — Играй играта според правилата, които си упражнявал толкова много.“ В намиращия се в рамките на военновъздушната база Нелис, щата Невада, строго секретен учебен полигон, познат под името „Страната на сънищата“, ги бяха обучавали в продължение на десет дни за изпълнението на тази мисия. Дори и някой Е-3А „Сентри“ едва засичаше невидимите им изстребители на разстояние четиридесет мили, а Е-3А беше много по-добра радарна платформа от Ил-76.

„Скоро ще разбереш дали това е вярно, момче...“, помисли си той.

В момента във въздуха имаше пет Ил-76, всичките на сто километра от границата между двете Германия. Разстоянието беше безопасно, а и между тях и границата имаше повече от триста изстребители.

— Двадесет мили, Дюк.

— Добре. Пригответи се, Дон.

— Слушам. Все още не отчитам излъчване от наземните системи за насочване на огъня. Няма насочени към нас търсещи радари. В ефира има много шум, но все на запад от нас. Целта емитира много малко шум в ефира.

Елингтън използва лявата си ръка, за да подготви за бой четирите ракети AIM-9M „Сайдуиндър“, които висяха под крилата на самолета му. На индикатора за оръжията светна зелена лампичка.

— Осемнадесет мили. Целта кръжи нормално, без да предприема мерки за изплъзване.

„Десет мили в минута — сметна наум Елингтън. — Това прави една минута и четиридесет секунди.“

— Шестнадесет мили. — Айсли четеше цифрите от компютърна система, която беше свързана със спътниковата навигационна система NAVSTAR.

Съветският самолет нямаше никакъв шанс. Фризбито нямаше да започне да набира височина, докато не се озовеше точно под целта. Четиринадесет мили. Дванадесет. Десет. Осем. Шест мили до преобразувания транспортен самолет.

— Целта току-що промени курса си... опитва се да избяга. Един „Фоксфайър“ мина над нас — говореше монотонно Айсли. Един прехващач МиГ-25, който вероятно получаваше инструкции от съветския „Мейнстей“, претърсваше района. Голямата мощност и маневреност на съветския изстребител му даваха голяма възможност да открие и унищожи американския F-19A, със или без „стелт“ технологията му. — Илът може да ни е засякъл.

— Захванати ли сме?

— Още не. — Очите на Айсли се плъзнаха по инструментите, предупреждаващи за опасност. Нито един радар за насочване на ракети не беше фокусирал излъчването си върху фризбито. — Минаваме под целта.

— Добре. Изкачваме се. — Елингтън дръпна лоста назад и включи на пълна скорост. Двигателите на F-19A му осигуряваха скорост *едва 1,3 пъти по-голяма от тази на звука*, но точно сега се налагаше да използва цялата им мощност. Според метеоролозите, облаците се намираха на височина двадесет хиляди фута, а съветският Ил-76 щеше да се намира на пет хиляди фута над тях. Сега фризбито беше уязвимо. Американският изстребител вече не можеше да използва прикритието на терена, а двигателите му даваха максимално силно излъчване, което го правеше лесно откриваем. „Побързай, сладурче...“, помисли си пилотът.

— Оп-па-ла! — извика Елингтън в микрофона, когато изстребителят му се вряза в облаците и системите за нощно виждане моментално му показаха целта, която се намираше на пет мили пред него и се опитваше да се скрие в пелената от облаци. Твърде късно. Скоростта на приближаване беше почти хиляда мили в час. Полковникът центрира мерника си върху целта. В слушалките на шлема му прозвуча писукане, което показваше, че бойните глави на ракетите бяха захванали целта. Десният му палец свали предпазителя на спуська, след което показалецът му натисна спуська два пъти. Ракетите бяха изстреляни в интервал от половин секунда. Ярките пламъци от двигателите им го заслепиха, но той не свали очи от тях до целта, по време на целия им полет, който продължи осем секунди. И двете ракети се насочиха към десния борд на съветския самолет. На тридесет фута от него се взривиха активираните чрез лазер неконтактни детонатори и въздухът се изпълни със смъртоносни осколки. Всичко стана твърде бързо. Двата двигателя от дясната страна на целта експлодираха и „Илт“ започна да се спуска стремглаво надолу. Само след няколко секунди се изгуби в облаците.

„Господи! — помисли си Елингтън. — Изобщо не приличаше на филмите. Целта беше улучена и падна моментално. Е, добре, това беше доста лесно. Основната цел е поразена. Сега остава най-трудното...“

Радарните техники на борда на кръжация над Страсбург американски E-3A „Сентри“ със задоволство отбелязаха, че и петте съветски радарни самолета бяха свалени само за две минути.

Технологията „стелт“ беше свършила работа и изстребителите наистина бяха успели да ги изненадат.

Бригадният генерал, който командваше операция „Страната на сънищата“, се наведе напред в командния си стол и включи микрофона си.

— Тръбач, Тръбач, Тръбач — каза той и изключи микрофона. — Добре, момчета. Дайте им да разберат.

Сто нисколетящи щурмови изстребителя се откъснаха от множеството тактически натовски самолети край границата и се устремиха към земята. Половината от тях бяха F-111F „Аардварк“, а останалите — GR-1 „Торнадо“. Към крилата им бяха закачени резервоари с гориво и управляеми бомби. Те последваха втората вълна от фризбита, която вече беше навлязла на шестдесет мили във въздушното пространство на Източна Германия, разгръщайки се по посока на наземните си цели. Зад тях прехващачите „Ийгъл“ и „Фантом“, насочвани от кръжащите над Рейн Е-ЗА, започнаха да изстрелват ракетите си с радарно насочване по съветските изстребители, изгубили въздушнопреносимите си диспечери. Най-накрая трета група натовски самолети се устреми към земята в търсене на наземните радарни станции, които щяха да заменят свалените илове.

ХОХЕНРОАРТ, ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧНА РЕПУБЛИКА

На няколко мили от целта си Елингтън направи заход на височина хиляда фута. Целта беше двоен мост над река Елба, състоящ се от две бетонни арки, разположени на петстотин ярда една от друга, и две платна за движение. Красиви мостове. Дюк предположи, че мостът е строен през тридесетте години, тъй като този главен път от Берлин към Брауншвайг беше една от първите магистрали в Германия. „Може би дори старият Адолф е минавал по тези мостове — помисли си той. — Толкова по-добре.“

Телевизионната система за нощно виждане, вградена в прицелната му система, показваше колона от руски танкове Т-80 да преминава по мостовете в посока запад. Елингтън се вгледа в изображението на телевизионния екран. Това можеше да бъде единствено вторият ешелон на армията, която трябваше да нападне НАТО. На кота 76, на юг от мостовете, беше разположена зенитна

ракетна батарея SA-6, чиято цел беше защитата на пътя. Досега разчетите ѝ вероятно бяха приведени в пълна бойна готовност. Слушалките му постоянно писукаха от сигналите в неговата система за откриване на заплахи, докато радарите на двадесет батареи на противовъздушна отбрана (ПВО) прочесваха непрестанно небето над самолета му. Ако само един от тях получише добро отражение... „Въпрос на случайност“ — помисли си мрачно Елингтън.

— Как е „Пейв Так“?

— В номинал — отвърна кратко Айсли. И двамата офицери бяха подложени на огромен стрес.

— Освети — заповяда Дюк. На задната седалка Айсли активира лазерната система за осветяване на целите „Пейв Так“.

Тази сложна система беше вградена в сведения носов конус на изстребителя. Най-ниската му част представляваше въртяща се кула, в която се помещаваха въглероден лазер и телевизионна камера. В центъра на северната част на моста се появи невидима точка. Специална компютърна система щеше да задържи точката на мястото ѝ, докато командата не бъдеше отменена, а свързаният с камерата видеокасетопфон щеше да запише успеха или неуспеха на мисията.

— Целта осветена — каза Айсли. — Радарите за насочване на огъня все още не са ни уловили.

— Немо, тук „Сянка 4“. Целта е осветена.

— Прието.

Петнадесет секунди по-късно първият „Аардварк“ се спусна на юг, слезе едва на тридесет фута над водата, издигна се и пусна една управляема бомба с лазерно насочване GBU-15 „Пейвуей“, преди да направи остър завой на изток към Хохенроарт. Вградената в носа на бомбата оптична компютърна система засече лазерния лъч, центрира го и коригира курса си по него.

На юг от моста командирът на зенитната батарея се опитваше да разбере какъв беше шумът, който чуваше. Търсещият му радар не показваше фризбитата. Бяха му казали да очаква присъствието на „приятелски“ самолети. Въздушният коридор се намираше на петнадесет мили северно от моста, над базата на фронтовата авиация в Малминкел. „Може би шумът идва оттам“, помисли си той. „Не са ми изпратили сигнал за тревога...“

Небето на север от хоризонта изведнъж бе озарено от ярка жълта светлина. Командирът не знаеше, че четири щурмовика „Торнадо“ на германското Луфтвафе бяха прелетели само веднъж над базата в Малминкел оставяйки след себе си стотици касетъчни запалителни бомби. Половин дузина съветски изстребители „Сухой“ бяха избухнали в пламъци и към дъждовното небе се бе издигнало огнено кълбо от горящ авиационен бензин.

Командирът на батареята не се поколеба нито за миг. Той изкомандва хората си да превключат радарите си зад насочване на огъня от режим на готовност в активен режим и да ги насочат към мостовете. Секунда по-късно един от тях засече приближаващ се по течението на реката F-111.

— Мамка му! — Системният оператор на натовския изстребител моментално изстреля една противорадарна ракета „Шрайк“ срещу зенитната батарея, още една за всеки случай срещу търсеция радар, пусна втори „Пейвуей“ върху моста и зави рязко наляво.

Един от командирите на разчети в зенитната батарея побледня, когато осъзна какво се беше появило изневиделица върху радарните му екрани и незабавно изпрати три ракети срещу изстребителя. Приближаващият самолет със сигурност беше вражески и от него се бяха отделили три малки предмета...

Първата му зенитна ракета се удари в кабелите за високо напрежение, които пресичаха реката малко по на юг от мостовете. Цялата долина беше осветена от милиони искри, когато кабелите паднаха във водата. Останалите две ракети подминаха жиците и се насочиха към втория F-111.

Първият „Пейвуей“ се вряза точно в средата на северната арка на моста. Той представляваше бомба със забавено действие и навлезе на няколко фута в дебелия пласт бетон, преди да се взриви на няколко метра от танка на батальонния командир. Северната арка беше здрава — използваше се повече от петдесет години — но 475-те килограма силно експлозивно вещество я разкъсаха на парчета. Само за миг бетонът беше разцепен на две и между двете висящи подпори зейна двадесетфутова дупка. Те не бяха проектирани да издържат големи натоварвания поотделно, а сега върху тях преминаваха тежки бронирани машини. Бомбата, пусната от втория „Аардварк“, удари по-

близо до брега и източната част на моста се срина изцяло, повличайки в Елба осем танка.

Вторият F-111 обаче не доживя да види това. Една от устремилите се към него ракети SA-6 се вряза в борда му и го взриви на парчета три секунди, след като изстреляните от него антирадарни ракети разрушиха двата съветски радара. На никоя страна не ѝ остана време да оплаче загубите си. Още един F-111 се появи по течението, докато оцелелите зенитни разчети бясно търсеха цели.

Тридесет секунди по-късно северната част на моста беше напълно унищожена и в реката можеха да се видят парчета железобетон с размерите на тухла, пръснати из водата след взривовете на управляемите бомби.

Айсли насочи осветяващия лазер към южната половина на моста. Тя беше задръстена от танкове, които не можеха да помръднат, защото пътят им беше препречен от един бронетранспортър БМП-1, когото експлозия беше отхвърлила от едната в другата половина на моста и сега разкъсаното от взрива превозно средство гореше пред танковата колона. Четвъртият „Аардварк“ пусна две бомби, които се насочиха към лазерното петно, което сега се намираще върху купола на един спрял танк. Небето беше озарено от пламъците на горяща нафта и осеяно с ракети земя-въздух, изстреляни наслуки от паникьосали се пехотинци.

Двете управляеми бомби експлодираха само на десет фута една от друга и цялата половина на моста се срина в реката, повличайки със себе си една рота бронирани машини.

„Остава още едно нещо — помисли си Елингтън. — Ето там!“ Съветите бяха натрупали екипировка за строеж на понтонни мостове на преминаващия успоредно на реката второкласен път. Инженерите сигурно също не бяха далеч. Фризбито мина с рев над редицата камиони, на които бяха натоварени отделните части на понтоните, и изпусна една редица трасьори, преди да завие обратно към Федерална република Германия, където щеше да бъде в безопасност. Трите оцелели F-111 подходиха по един към целта и всеки от тях пусна върху камионите по два касетъчни боеприпаса „Рокай“, които разкъсаха на парчета понтоните. Пилотите на натовските самолети се надяваха, че бомбите им са убили и някои от опитните инженери. След това трите изтребители завиха и последваха фризбито.

Междувременно втора ескадрила от изстребители F-15 „Ийгъл“ беше навлязла във въздушното пространство на Източна Германия, за да разчисти пътя на завръщащите се натовски щурмоваци. Те започнаха да изстрелват ракетите си с радарно и инфрачервено насочване по МиГ-овете, които се опитваха да се прицелят в завръщащите се изстребители бомбардировачи. Но американските изстребители все още разполагаха с въздушнопреносимите си радари, докато руснаците бяха изгубили своите. Това ясно пролича и в резултатите от въздушния бой. Съветските изстребители нямаха време да се реорганизируют след загубата на петте ила и формациите им бяха напълно разбити. Ситуацията се влоши, когато на батареите на ПВО, които трябваше да осигуряват поддръжката на МиГ-овете, им беше наредено да открият огън по нахлулите във въздушното пространство натовски самолети и техните зенитни ракети започнаха да свалят целите, без да правят разлика между приятели и врагове, докато натовските изстребители се държаха ниско над земята.

От момента на започването на операция „Страната на сънищата“ до завръщането на последния самолет в Западна Германия бяха изминали двадесет и седем минути. Мисията беше струвала скъпо на НАТО. Два от безценните Фризбита и единадесет щурмови самолета бяха свалени. Въпреки това мисията беше завършила успешно. Повече от двеста съветски изстребители бяха унищожени от изстребителите на НАТО, а още стотина — от собствените си зенитни батареи. Най-елитните ескадрили на съветските ВВС бяха разбити и това щеше да даде възможност на НАТО да владее небето над Европа за момента. От определените за цели тридесет и шест моста тридесет бяха унищожени, а останалите повредени. Съветското нападение по суша, което трябваше да започне след два часа нямаше да бъде подкрепено от втория си ешелон, нито пък от специализираните самоходни зенитни установки, инженери и други съществени тилови формирования, които току-що бяха завършили обучението си в Съветския съюз: Нападението срещу военновъздушните бази щеше да осигури на НАТО равенство на силите във въздуха, поне за момента. Натовските ВВС бяха изпълнили най-важната си цел: огромното сухоземно превъзходство на Съветите, от което всички се страхуваха, беше значително намалено. На сушата битката за Западна Европа вече щеше да се води при почти равни условия.

На източното крайбрежие на Съединените щати все още протичаше предишният ден. „Фарис“ излезе от Делауеър в 22:00 часа. Зад него се движеше конвой от тридесет кораба, ескортирани от дванадесет съда на ВМФ. Дузини търговски кораби, плаващи под американски и чужди флагове, се стичаха към американските пристанища, като много от тях минаваха по южните морски пътища, за да избягнат среща със съветските подводници, които се придвижваха на юг от Норвежко море. Морис знаеше, че първите няколко дни щяха да бъдат най-трудните.

— Капитане, моля елате в комуникационния център — обяви високоговорителят. Морис веднага отиде в радиозалата на кърмата, чиято врата винаги стоеше заключена.

— Започна се. Комуникационният офицер му подаде жълтия лист със съобщението. Морис го прочете на слабата светлина.

Z0357Z 15 ЮНИ

ОТ: SACLANT

ДО: ВСИЧКИ КОРАБИ

СТРОГО СЕКРЕТНО

1. ЗАПОЧНЕТЕ НЕОГРАНИЧЕНИ ВОЕННИ
действия по море и въздух срещу силите на
ВАРШАВСКИЯ ДОГОВОР.

2. БОЕН ПЛАН ГОЛФ ТАК 7.

3. СМЕЛИ СЪРЦА.

SACLANT

Правила за влизане в бой, боен вариант 7. Морис със задоволство отбеляза, че този план не предвиждаше използването на ядрени оръжия, защото в момента „Фарис“ не разполагаше с такива. Сега той имаше правото да напада без предупреждение всеки военен или търговски кораб от Източния блок. „Добре...“ Морис кимна, прибра съобщението в джоба си, върна се на мостика и се приближи до микрофона.

— Говори капитанът. Получихме официално потвърждение. Вече сме в положение на война. Край на учебните тревоги. Отсега нататък, ако чуete сигнал за тревога, това означава, че някъде около вас има неприятел, който също разполага с бойни мунициии. Това е всичко. — Той изключи микрофона и погледна към офицерската палуба. — Господин Джонсън, искам веднага системите „Преъри“ и „Маскър“ да работят непрекъснато. Ако се повредят, искам да бъда информиран незабавно. Настоящата заповед да се впише в книгата за заповедите.

— Слушам, капитане.

Системата „Преъри-Маскър“ беше система за заблуждаване хидролокаторите на подводниците. Корпусът на фрегатата беше опасан от две метални ленти, минаващи под и над машинното отделение. Това беше системата „Маскър“. Тя всмукваше въздух под налягане и го впръскваше във водата около кораба под формата на милиони миниатюрни мехурчета. Системата „Преъри“ правеше същото, но за лопатите на витлата. Въздушните мехурчета създаваха полупроницаема бариера, която задържаше част от издаваните от кораба шумове и пропускаше само малка част от двигателните шумове, което правеше кораба труднооткриваем от хидролокаторите на подводниците.

— Кога ще излезем от канала?

— Ще бъдем в открито море след деветдесет минути.

— Добре, кажете на дежурния боцман да подготви за пускане опашката и „Никси“ в двадесет и три и четиридесет и пет. — Морис имаше предвид плаващия на буксир хидролокатор и торпедната примамка „Никси“. — Ще отида да полегна за малко. Събудете ме в двадесет и три и тридесет. Ако се случи нещо, извикайте ме веднага.

— Слушам, сър.

Три самолета за противолодъчна борба Р-3С „Орион“ кръстосваха района пред конвоя. Досега единствените опасности пред фрегатата бяха свързани с нормалната навигация, но изведнъж възможността от засядане или сблъсък с откъснал се буй се беше превърнала в незначителна заплаха. Морис знаеше, че ще има нужда от малко сън, и изобщо нямаше да се изненада, ако след три часа откриеше, че край континенталния шелф го очаква някоя подводница. За да се справи адекватно с подобна заплаха, той трябваше първо да си почине.

Полковникът се питаше защо Вашингтон се бавеше толкова много. Всичко, от което имаше нужда, беше само една дума: да или не. Той хвърли един поглед към екраните пред себе си. В момента на орбита имаше три американски спътника за фоторазузнаване от клас КН и девет птички за електронно наблюдение. Това беше неговото нискоорбитално „съзвездие“. Полковникът не се страхуваше за навигационните и комуникационните си спътници, които бяха разположени на по-висока орбита, но дванадесетте на ниска орбита и особено трите КН бяха твърде ценни и уязвими. В близост до два от тях имаше руски спътници-убийци, а една от „птичките“ му вече се приближаваше към Съветския съюз, следвана от друга на четиридесет минути зад нея. Към третия КН още нямаше прикрепен руски спътник, но при последното му преминаване над Ленинск беше засечено зареждането с гориво на готова за изстрелване ракета-носител от клас F.

— Хвърли още един поглед към преследвача — нареди полковникът.

Един техник подаде необходимите команди и намиращият се в другата половина на земното кълбо спътник включи двигателите си, за да се обърне в пространството, така че да насочи камерите си към съветския спътник убиец, който се държеше на петдесет мили зад и на девет мили под американския КН, но сега... вече го нямаше.

— Преместили са го. Преместили са го през последния половин час. — Той вдигна телефона, за да уведоми CINCNORAD, че ще премести своя спътник на собствена отговорност. Твърде късно. Докато спътникът се обръщаше, за да насочи камерите си към земята, изображението беше закрито от някакво цилиндрично тяло. Проблесна светкавица и картината изчезна от телевизионния екран. Просто така.

— Крис, заложил ли си командите за маневриране?

— Тъй вярно, сър — отговори капитанът, без да сваля очи от екрана.

— Изпълни ги веднага!

Капитанът извика поредицата от команди на компютъра си и натисна копчето за изпълнение. Бордовите ракетни двигатели на

спътниците правеха малки корекции в орбитите им, когато телефонът на полковника иззвъня.

— Контролен център „Аргус“ — каза полковникът в слушалката.

— Говори CINCNORAD. Какво, по дяволите, стана?

— Руският спътник убиец се приближи и се взриви. Нямаме сигнал от нашия КН, сър. Налага се да предположа, че те са успели да неутрализират „птичката“ ни. Току-що наредих на останалите два спътника да извършат делта-V от сто фута в секунда. Предайте на Вашингтон, че чакаха твърде дълго, сър.

---

[1] Официално няма изстребител с такава номерация. Обявеният след F-18 „Хорнет“ е F-20 „Тайгършарк“. — Бел. Dave ↑

[2] AWACS (Airborne Warning And Control System) — Система за въздушно предупреждение и контрол. В текста се срещаше и като АУАКС и като AWACS. — Бел. Dave ↑

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА „ПОЛЯРНА СЛАВА“

КИЕВ, УКРАИНА

Решено беше всички съветски командири на фронтове да бъдат информирани за развитието на инвазията в Германия. Алексеев и началникът му знаеха каква беше причината за това: ако се наложеше да свалят някой командващ от поста му, заместникът му трябваше да разполага с пълна информация за обстановката. Насъбралите се офицери слушаха с удивление доклада на разузнаването. Никой от тях не беше очаквал, че групите със специално предназначение ще се справят добре с мисията си, но по всичко личеше, че резултатите бяха надминали и най-смелите очаквания, особено в германските пристанища. Тогава четящият стигна до параграфа за положението по бреговете на Елба.

— Защо не бяхме предупредени за тази възможност? — попита Главком-югозапад.

— Другарю генерал — отговори офицерът от ВВС, — информацията ни беше, че самолетите „стелт“ са прототип и все още не са въведени на въоръжение. Очевидно американците са успели да построят няколко такива самолети и са сформирали поне част от ескадрила, която е била използвана, за да се елиминират въздушнопреносимите ни радарни платформи, като по този начин е бил открит пътят за масирана атака срещу нашите летища и тилови части, както и за старателно разработен план за отстраняването на универсалните ни изстребители. Мисията им е завършила успешно, но не чак толкова.

— О, така ли? Предполагам, че командващият ВВС-запад беше арестуван за това, че успешно е успял да отблъсне нападението, а? — изръмжа Алексеев. — Колко самолета изгубихме?

— Нямам право да ви разкривам тази информация, другарю генерал.

— Тогава поне ни кажете нещо за мостовете!

— Повечето от мостовете през река Елба са повредени в една или друга степен, както и понтонните съоръжения, складирани в близост до тях с цел тактическа подмяна.

— Шибаният маниак е оставил понтонни съоръжения в близост до основните цели! — Главком-югозапад погледна към тавана, сякаш очакваше Киев да бъде нападат по въздуха.

— Там се намират пътищата, другарю генерал — отвърна тихо офицерът от разузнаването. Алексеев му даде знак, че е свободен.

— Лошо начало, Паша. — Един генерал вече беше арестуван. Заместникът му все още не беше определен.

Алексеев кимна утвърдително и погледна часовника си.

— Танковете ще преминат границата след тридесет минути и ние сме подготвили на врага няколко изненади. Едва половината от подкрепленията им са заели позиции. Войските им все още не са постигнали нивото на психологическа готовност на нашите хора. Първият ни удар ще бъде много жесток, стига нашият приятел в Берлин да дислоцира правилно войските си.

КЕФЛАВИК, ИСЛАНДИЯ

— Идеално време — обяви първи лейтенант Майк Едуардс, когато вдигна поглед от метеорологичната карта, която току-що беше получил по факса. — Този силен студен фронт, идващ от Канада, ще премине над нас след двадесет и четири часа и ще ни донесе дъжд, но днес ще имаме слънчев ден с облачност по-малка от две десети и никакви валежи. Вятър на повърхността движещ се от запад на югозапад със скорост между петнадесет и двадесет възела. И много слънце — заключи той ухилено. Слънцето беше изгряло за последен път преди почти пет седмици и нямаше да залезе в продължение на още толкова. Исландия се намираще толкова близо до Северния полюс, че през лятото слънцето лениво се разхождаше в кръг по ясното небе и се скриваше отчасти зад северозападния хоризонт, но никога не залязваше напълно. На човек му трябваше време, за да свикне с това.

— Време за полети — съгласи се подполковник Бил Джеферс, командир на 57-ма изстребително-прехващачна ескадрила, носеща кодовото название „Черните рицари“. По-голямата част от прехващачите F-15 „Ийгъл“, с които беше въоръжена ескадрилата,

седяха под открито небе само на стотина ярда от двамата мъже. Пилотите бяха заели местата си още преди деветдесет минути и чакаха. Преди два часа ескадрилата беше получила предупреждение, че голям брой съветски самолети излитат от тактическите си бази на полуостров Кола и се отправят в неизвестна посока.

Кефлавик си беше оживено място, но през последната седмица се бе превърнал в истинска лудница. Летището съчетаваше база на ВМФ и ВВС с натоварено международно летище, на което спираха за презареждане с гориво много самолети на гражданската авиация.

През изминалата седмица към нормалния трафик бяха прибавени сивите тактически изстребители, преминаващи транзитно от Съединените щати и Канада към Европа, транспортните самолети, превозващи огромни товари военно оборудване, както и извънредните граждански полети, превозващи бледни туристи, семейства на американски военнослужещи в Исландия, които сега се намираха на фронтната линия. Същото се беше случило и в града. Три хиляди жени и деца бяха евакуирани. Базата на ВВС беше приведена в бойна готовност. Ако Съветите започнеха войната, която се надигаше подобно на изригващ вулкан, Кефлавик беше готов да ги посрещне.

— С ваше позволение, подполковник, искам да проверя няколко неща в кулата. Прогнозата за времето е доста добра, поне за следващите дванадесет часа.

— Въздушното течение? — Джеферс вдигна поглед от заемащата цял квадратен метър карта с изобари и обозначения на ветровете.

— Остава на същото място, на което стои от една седмица, сър, без да показва признаци за промяна.

— Добре, давайте.

Едуардс наложи фуражката си и излезе навън. Той беше облякъл тънко синьо офицерско яке върху работното облекло на морски пехотинец и се радваше, че ВВС все още не държеше твърде строго на униформата. Останалата му екипировка беше оставена в джипа му — револвер 38-ми калибър, закачен на пистолетен колан, и полево яке, каквото беше раздадено на всички заедно с маскировъчните дрехи преди три дни. Бяха помислили за всичко, дори и за защитното яке. Едуардс запали двигателя на джипа си и го подкара по водещия до отдалечената на четвърт миля кула.

Едуардс си припомни, че Кефлавик със сигурност щеше да бъде нападнат. Всички знаеха това, готвеха се за момента, когато щеше да се случи, и се опитваха да не мислят за него. Най-изолираният от всички постове на НАТО на западния бряг на Исландия беше вратата към Северния Атлантик. Ако Иван искаше да води война по море, първо трябваше да неутрализира Исландия. От четирите писти на Кефлавик излетяха осемнадесет прехващача „Ийгъл“, девет самолета за противолодъчна борба Р-3А „Орион“ и три Е-3А AWACS, които служеха за очи и уши на изстребителите и бяха най-смъртоносните от всички. В момента във въздуха работеха два Е-3А — единият кръжеше на двадесет мили североизточно от нос Фонтур, а другият се намираще точно над Ритстайн, на сто и петдесет мили северно от Кефлавик. Това не беше нещо обичайно. Ескадрилата разполагаше само с три самолета AWACS и да се държи постоянно във въздуха дори само един, беше достатъчно трудно. Командващият отбраната на Исландия приемаше заплахата много сериозно. Едуардс сви рамене. Ако към тях се бяха насочили съветски бомбардировачи, това беше единственото, което можеше да направи. Той беше новоназначеният метеорологически офицер на ескадрилата и току-що беше предал доклада си.

Едуардс паркира джипа си на едно от определените за офицери места до кулата и реши да вземе револвера си със себе си. Обектът нямаше ограда и той не знаеше дали на някого нямаше да хрумне да „вземе назаем“ оръжието му. Базата гъмжеше от войници от една рота морски пехотинци и още една рота военни полицаи, които изглеждаха много свирепи със своите автомати М-16 и окичени с гранати широки колани. Той се надяваше, че те ще внимават с оръжията си. Късно през следващия ден трябваше да пристигне цяло амфибийно подразделение на морската пехота, което щеше да подсили охраната на базата нещо, което трябваше да бъде направено още преди седмица, но беше забавено, отчасти поради чувствителността на исландците към присъствието на голям брой въоръжени чужденци на тяхна територия, но най-вече поради невъзможната бързина, с която се беше развила цялата криза. Той изкачи стълбите и влезе в контролната зала на кулата, където вместо обичайните петима души персонал намери осем.

— Здравсти, Джери — обърна се той към шефа на смяната, лейтенант Джери Саймън от ВМФ. Цивилните исландски диспечери, които обикновено работеха в помещението, не се виждаха никъде. „Е

— помисли си Едуардс, нали няма граждански трафик, който да контролират.“

— Добрутро, Майк — отговори лейтенантът. Това беше обичайната шега в Кефлавик. Беше 03:15 часа местно време. Утро. Слънцето вече се намираше високо в небето и лъчите му влизаха през щорите на наклонените стъкла в залата.

— Да направим проверка на настроението! — каза Едуардс, докато се приближаваше към метеорологичните инструменти.

— Мразя това шибано място! — отвърнаха всички в хор.

— Да направим положителна проверка на настроението.

— Аз положително мразя това шибано място!

— Да направим отрицателна проверка на настроението.

— Не обичам това шибано място!

— Да направим кратка проверка на настроението.

— Майната му! — Всички се разсмяха. Това им беше необходимо, за да се отърсят от напрежението.

— Радвам се да видя, че всички поддържаме равновесие — отбеляза Едуардс. Ниският, кокалест офицер се радваше на голяма популярност от мига, в който беше пристигнал в базата преди два месеца. Той живееше в Ийстпойнт, щата Мейн, и беше завършил Академията на ВВС, но носеше очила и затова не можеше да лети. Ръстът му сто шестдесет и пет сантиметра, и петдесетте и пет килограма не можеха да всяват респект, но заразителната му усмивка, винаги готовият му запас от вицове и признатата му от всички способност да разбира обърканите метеорологични модели в Северния Атлантик го бяха превърнали в предпочитана компания за всекиго в Кефлавик. Всички, които го познаваха, смятаха, че някой ден той щеше да стане дяволски добър телевизионен метеоролог.

— Прието, транспортен полет пет-две-нула. Разкарай се оттам, Великан, имаме нужда от мястото — каза с уморен глас един диспечер. На няколкостотин ярда от кулата един транспортен самолет С-5А „Галакси“ започна да набира скорост по писта номер осем. Едуардс взе един бинокъл, за да наблюдава излитането. Трудно се свикваше с факта, че нещо с такива чудовищни размери можеше да лети.

— Някой да е чул нещо? — попита го Саймън.

— Не, никакви други новини след доклада на норвежците. Голяма активност на полуостров Кола. Знаеш ли, аз май избрах най-

неподходящия момент да се прехвърля на работа тук. — Той се върна при уредите си, за да провери калибриран ли е цифровият барометър.

Всичко беше започнало преди шест седмици. Авиационни групи на съветските ВМФ и далекобойна авиация, базирани в половин дузина летища около Североморск, бяха провеждали почти непрестанни учения, тренирайки нападателни акции, които можеше да бъдат насочени срещу почти всекиго или всичко. Преди две седмици обаче интензивността на ученията бе намаляла. Точно в това се състоеше и заплахата: руснаците бяха обучили отлично всичките си екипажи, след което бяха започнали да извършват рутинна поддръжка на машините, за да се уверят, че всеки самолет и всеки уред работи безотказно... Какво ли правеха в момента? Дали не планираха нападение срещу Бодо в Норвегия, или пък срещу Исландия? Дали не подготвяха ново учение? Никой не можеше да отговори на тези въпроси.

Едуардс вдигна една папка и се подписа, че беше извършил дневната си проверка на инструментите в кулата. Той можеше да остави тази работа на срочнослужещите техници, но те помагаша на самолетните техници от ескадрилата и той не искаше да им създава още работа. Освен това, така имаше извинение да посети кулата и...

— Господин Саймън — каза бързо старшият срочнослужещ диспечер. — Току-що получих светкавица от „Сентри Едно“: Червена тревога. Приближават се голям брой бандити, сър. Приближават се от север-североизток. „Сентри Две“ проверява... потвърдиха. Господи! Изглежда, че бандитите са между четиридесет и петдесет, сър. — Едуардс забеляза, че диспечерът нарече приближаващите самолети „бандити“ вместо обичайното „зомбита“.

— Приближават ли се някакви приятели?

— На двадесет минути имаме един МАС С-141, сър, след него идват още осем през интервал от пет минути. Всички летят от Дувър към нас.

— Кажи им да се връщат незабавно и ги накарай да потвърдят заповедта! Летище Кефлавик се затваря за пристигащи самолети до второ нареждане. — Саймън се обърна към радиооператора си. — Предай на радистите да се свържат със SACLANT и да докладват, че сме нападнати. Аз...

Навсякъде край тях внезапно завиха сирени. В сенките на ранното утро наземните разчети започнаха да махат маркираните с червени флагчета предпазители на чакащите прехващачи. Едуардс видя как един пилот пресуши пластмасовата си чаша и затегна колана си. Наредените до всеки самолет стартерни колички започнаха да бълват черен пушек, докато генерираха енергия за запалването на самолетните двигатели.

— Кула, тук Ловец водач. Тръгваме. Разчисти пистите, момче!

Саймън пое микрофона.

— Прието, Ловец водач, пистите са ваши. План за разпръскване Алфа. Тръгвайте! Край.

Люковете се затвориха, блокировките на колелата бяха свалени и всеки разчет отдаде чест на своя пилот. Писъкът на реактивните двигатели премина в рев, когато самолетите започнаха да рулират по пистите.

— Къде е бойната ти станция, Майк? — попита Саймън.

— В метеорологичната сграда. — Едуардс кимна и се запъти към вратата. — Късмет, момчета.

На борда на „Сентри Две“ операторите на радарите наблюдаваха как ги обгражда един широк полукръг от мигащи точки. До всяка точка имаше обозначение BGR и данни за курса, височината и скоростта. Всяка точка обозначаваше един бомбардировач Ту-16 „Беджър“ на съветската военноморска авиация. Общо двадесет и четири такива самолета се движеха към Кефлавик със скорост шестстотин възела. Те се бяха приближили на малка височина, за да не бъдат засечени от радарите на двата Е-3А, и когато бяха разбрали, че са открити, бяха започнали да се изкачват бързо. Сега се намираха на двеста мили от американските радарни платформи. Във въздуха патрулираха осем F-15 „Ийгъл“, от които два работеха със своите AWACS, но крайт на патрула им приближаваше и те нямаха достатъчно гориво, за да преследват съветските бомбардировачи на форсаж. Те получиха заповед да се отправят срещу приближаващите Ту-16 със скорост шестстотин възела в час. Прицелните радари на техните ракети все още не бяха засекли целите си.

Намиращият се край нос Фонтур „Сентри Едно“ докладва, че положението при него е още по-лошо. На неговия екран се виждаха свръхзвукови Ту-22 „Бекфайър“, които се приближаваха със скорост,

която показваше, че бяха натоварени максимално с допълнително оборудване. Американските изстребители, които патрулираха със „Сентри Едно“, бяха изпратени да пресрещнат втората група съветски самолети. На сто мили зад тях, двата F-15, които защитаваха Рейкявик, презаредиха резервоарите си от въздушен танкер и се втурнаха напред със скорост хиляда възела, докато останалата част от ескадрилата напускаше пистите на летището. Радарната картина от двата AWACS се предаваше по цифрова връзка към командния център на полетите, за да могат наземните екипи да наблюдават бойните действия. Сега, когато изстребителите бяха във въздуха, разчетите на всички останали самолети подготвяха с бясно темпо своите машини за излитане.

През изминалия месец персоналът на базата беше тренирал тази операция осем пъти. Някои от екипажите спяха в самолетите си. Други бяха извикани от жилищните си помещения, които се намираха едва на четиристотин ярда от пистата. Резервоарите на самолетите, които току-що се бяха върнали от патрул, се презареждаха с гориво и наземните екипи ги подготвяха за излитане. Бойци от морската пехота и охраната на ВВС се втурнаха да помагат. Нападението беше започнало в час, когато наоколо имаше само няколко цивилни лица, а гражданските полети бяха най-малко. От друга страна, бойците от базата бяха давали двойни наряди в продължение на една седмица и умората си казваше думата. Дейности, които обикновено се извършваха за пет минути, сега отнемаха осем.

Едуардс се беше върнал в метеорологичната служба, беше облякъл полевото и защитното си яке и нахлупил каска в стил „фриц“. Постът му по време на тревога — той не можеше да приеме термина „бойна станция“ по отношение на кабинета си — съвпаднаше с определеното му работно място. Като че ли някой щеше да поиска някоя особено смъртоносна метеорологична карта, с която да атакува приближаващ бомбардировач! Едуардс знаеше, че военните трябваше да имат план за всичко. Просто трябваше да имат план, пък бил той и глупав. Едуардс слезе в контролната зала на полетите.

— Имам отделяне от Бандит Осем. Изстреляни са една, две „птички“. Според машината са AS-4 — докладва един от диспечерите

в „Сентрито“. Старшият офицер се свърза с Кефлавик по радиото.

„ЮЛИУС ФУЧИК“

„Доктор Лайкс“ се намираше на двадесет мили югозападно от Кефлавик и на борда му кипеше усилена работа. В момента, в който съветските бомбардировачи бяха започнали да хвърлят своите ракети въздух-земя, командирът на руската ескадрила беше предал предварително определения код, който беше приет от радиста на „Фучик“. На кораба беше настъпило време за действие.

— Ляво на борд — заповяда Херов. — Прекарай носа срещу вятъра.

Цял полк въздушнопреносими пехотинци, много от които все още страдаха от морска болест от прекараните две седмици на огромния кораб, проверяваха и зареждаха оръжията си. Екипажът на „Фучик“ сваляше маскировката от наредените най-отзад четири баржи, откривайки четири десантни кораби на въздушни възглавници „Лебед“. Шестчленните екипажи на всяка машина свалиха капаците от всмукателите, които водеха до двигателите, за чиято поддръжка войниците се бяха грижили старателно цял месец. Доволни от работата си, те повикаха командирите на десантните машини, които запалиха тройката двигатели на двата последни десантни кораба.

Първият офицер на „Фучик“ стоеше до контролната станция на кърмовия асансьор. При подаден сигнал във всеки десантен кораб бяха натоварени по осемдесет и пет пехотинци и по един подсилен минометен разчет. Мощността на двигателите беше увеличена, въздушните възглавници на корабите се издуха и машините бяха изтеглени на кърмата. След четири минути те вече се намираха върху асансьора за баржи.

— Спускай — нареди първият офицер. Операторите на лебедката спуснаха асансьора до водната повърхност. Имаше вълнение и четирифутовите вълни се блъскаха в раздвоената кърма на „Фучик“. Когато асансьорът стигна до водата, командирът на първия „Лебед“ увеличи мощността на двигателя и се спусна в океана. Втората машина го последва след няколко секунди. След още пет минути четирите десантни кораба се отправиха в квадратна формация към полуостров Кефлавик.

„Фучик“ се върна към северния си курс, за да съкрати пътя на следващите „Лебеди“. Горната палуба беше претърпана с войници, понесли картечници и ракети земя-въздух. На Андреев му се искаше лично да поведе войниците си, но той остана на мостика, защото знаеше, че мястото му е там.

КЕФЛАВИК, ИСЛАНДИЯ

— Оперативен център Кефлавик, бандитите изстреляха ракети въздух-земя и се връщат обратно. Досега имаме пуснати по две „птички“ от самолет. Общо петдесет... увеличи ги на петдесет и шест ракети, които се насочват към нас, а други се подготвят за изстрелване. Зад тях обаче няма никой. Повтарям, зад бомбардировачите няма нищо. Поне няма да ни атакуват парашутисти. Залягайте, момчета, ракетите станаха шестдесет. — Едуардс чу всичко това, когато влезе в контролната зала.

— Поне нямат ядрени бойни глави — каза един капитан.

— Че защо са им ядрени оръжия, когато пускат по нас сто ракети! — отвърна друг.

Едуардс надникна над рамото на някакъв офицер, за да хвърли един поглед на радарния екран. Екранът приличаше на някаква компютърна игра. Големите, бавни точки показваха самолетите. Малките, по-бързи точки показваха движещите се със свръхзвукова скорост ракети.

— Пипнах те! — извика радостно срочнослужещият радарен оператор. Водещият „Ийгъл“ беше успял да се доближи на удобно за стрелба разстояние до съветските самолети и улучи един от тях с ракета „Спароу“ само десет секунди след като руснакът беше изстрелял собствените си ракети. Втора „Спароу“ не улучи своята цел, но третата изглежда нямаше да пропусне. Съседният на първия изстребител атакуваше друг съветски бомбардировач. Едуардс забеляза, че руснаците бяха обмислили внимателно операцията. Те нападаха по целия северен хоризонт, оставяйки голямо разстояние между бомбардировачите, така че един изстребител не можеше да атакува едновременно повече от един или два. Беше почти като...

— Някой да е проверявал геометрията на тази формация? — попита той.

— Какво искаш да кажеш? — Капитанът се огледа. — Защо не си на мястото си?

Едуардс не обърна внимание на глупавата забележка.

— Каква е вероятността те да се опитват да подмамат изстребителите ни навън?

— Скъпа примамка. — Капитанът отхвърли идеята. — Според теб те са могли да изстрелят ракетите си от по-голямо разстояние. Може пък да не могат да летят толкова далече, колкото сме предполагали. По-важното е, че първата от тези ракети се намира на десет минути от нас, а последната е на пет или седем минути зад нея. И ние не можем да направим нищо.

— Да. — Едуардс кимна. Сградата, в която се помещаваха оперативният център и метеорологичната служба, беше двуетажна паянтова конструкция, която започваше да вибрира всеки път, когато скоростта на вятъра превишеше петдесет възела. Лейтенантът извади една дъвка и започна да дъвче. След десет минути сто ракети, всяка от тях носеща около един тон експлозив — или ядрена бойна глава, — щяха да започнат да падат наоколо. Срочнослужещите и разчетите, които се опитваха да подготвят самолетите за излитане, щяха да пострадат най-много. Неговата работа беше само да не се пречка. Това го караше да се срамува малко. Страхът, който започваше да усеща, го караше да се срамува още повече.

Всички F-15 от ескадрилата вече бяха във въздуха и се движеха на север. Последните „Бекфайър“ току-що бяха изстреляли своите ракети и обръщаха на североизток на пълна мощност, докато американските изстребителите ги гонеха със скорост хиляда и двеста възела. Три от прехващачите изстреляха ракети и успяха да свалят два съветски бомбардировача и да повредят трети. Главният диспечер на „Сентри Едно“ забеляза, че изстребителите „Зулу“, които бяха успели да излетят не можеха да настигнат руските „Бекфайър“. Той се изруга мислено, че не ги беше изпратил да подгонят по-старите и не толкова ценни Ту-16, при които може би щяха да имат по-голям успех. Вместо това той им нареди да намалят и заповяда на подчинените си диспечери да им дадат вектор към свръхзвуковите ракети.

„Пингвин 8“, първият от противолодъчните самолети Р-3С „Орион“, рулираше по писта две-две. Той беше завършил патрула си само преди пет часа и екипажът му още се опитваше да се разсъни.

— Накланя се сега — каза радарният оператор. Първата руска ракета беше почти над главите им и започваше смъртоносното си спускане. Изтребителите бяха улучили две от ракетите, но курсът и височината бяха неподходящи и повечето от техните „Спароу“ бяха пропуснали целта. „Ийгълите“ кръжаха над централна Исландия, на достатъчно голямо разстояние от базата, и всеки пилот се чудеше дали когато всичко свършеше, щеше да има база, в която да се завърне.

Едуардс се сви, когато първата ракета се приземи... или не се приземи. Ракетата въздух-земя имаше неконтактен детонатор с радарен пуск и се взриви на двадесет метра над земята. Последствията бяха ужасяващи. Тя избухна точно над международната магистрала, на двеста ярда от оперативния център. Осколките ѝ разбиха няколко сгради, като най-много пострада зданието на пожарната команда. Едуардс се хвърли на пода, за да се предпази от шрапнелите, които пробиха дървените стени на помещението. Взривната вълна изкърти вратата заедно с пантите и въздухът се изпълни с прах. Миг по-късно експлодира някакъв камион в намиращата се на сто ярда от сградата бензиностанция. Към небето се издигна огнено кълбо, а върху околните здания се посипа горящ авиационен бензин. Електричеството беше прекъснато. Радарите, радиостанциите и лампите в залата угаснаха, а аварийният генератор не се включи. В миг на ужас Едуардс се зачуди дали първата ракета не беше имала ядрена бойна глава. Взривната вълна го беше ударила в гърдите и докато тялото му се опитваше да се адаптира към усещанията, които го бяха наранили, той внезапно почувства, че му се повдига. Той се огледа край себе си и видя ударен от откачило се осветително тяло мъж, който очевидно беше изгубил съзнание. Едуардс не знаеше дали трябваше да закопчее каишката на каската си, или не, и тази дилема му се струваше много важна в момента, въпреки че не можеше да се сети защо.

Втората ракета се взриви малко по-далеч от първата и беше последвана от останалите през интервал от няколко секунди. Едуардс не можеше да диша от праха. Струваше му се, че дробовете му ще се пръснат и той инстинктивно се хвърли към вратата, за да вдъхне свеж въздух.

Навън го посрещна силна топлинна вълна. Бензиностанцията представляваше плътна маса от пламъци, които вече бяха погълнали близката фотолаборатория и магазина на базата. Над жилищата на

срочнослужещите се издигаше дим. Половин дузина самолети, които не бяха успели да излетят, никога вече нямаше да напуснат пистата. Крилете им бяха откъснати от експлозията на ракета, която се беше взривила точно над пресечната точка на пистите. Един разбит Е-3А „Сентри“ бе обхванат от пламъци пред очите му. Той се обърна и видя, че контролната кула също беше повредена и всичките ѝ прозорци липсваха. Едуардс се затича към нея без дори и да помисли да вземе джипа си.

Две минути по-късно той влезе запъхтян в залата на върха на кулата и намери всички мъртви, с разкъсани от парчетата стъкло тела. Целият под беше залян в кръв. Високоговорителите на радиоприемниците все още пращяха, но той не можа да намери работещ предавател.

„ПИНГВИН 8“

— Какво, по дяволите, е това? — каза пилотът на „Ориона“. Той обърна рязко самолета си наляво и увеличи мощността. Те бяха кръжали на десет мили от Кефлавик и бяха наблюдавали дима и пламъците, издигащи се над базата им, когато под тях преминаха четири големи предмета.

— Това е... — промълви вторият пилот. — Къде...

Четирите „Лебеда“ се движеха с повече от четиридесет възела, подскачайки леко върху петфутовите вълни. Те имаха дължина около осемдесет фута и бяха широки тридесет и пет и се задвижваха от по два външни лопатни пропелера, разположени пред висок, подобен на самолетен рул, на който беше нарисувана емблемата на съветския ВМФ — червен сърп и чук върху синя ивица. Десантните лодки вече бяха твърде близо до брега и пилотът не можеше да използва оръжията си.

Пилотът гледаше смаян към четирите „Лебеда“ и всичките му съмнения се изпариха, когато едно 30-мм оръдие стреля по него. Стрелецът не улучи, пилотът рязко сви на запад.

— Тако, предай на оперативен център за противолодъчна борба, че имат посещение. Четири въоръжени кораба на въздушни възглавници от неизвестен тип, но със сигурност руски. Сигурно превозват войници.

— Пилот — отвърна тактическият координатор след тридесет секунди. — Кефлавик не е в ефир. Оперативният ПЛБ център го няма; кулата също не отговаря. Опитвам се да вдигна „Сентритата“. Може би ще успеем да изпратим един-два изстребителя.

— Добре, но продължавай да опитваш да се свържеш с Кефлавик. Активирам радара. Ще се опитам да разбера откъде са дошли. Активирам и Харпуните.

КЕФЛАВИК, ИСЛАНДИЯ

Едуардс разучаваше пораженията през бинокъл, когато чу съобщението по радиото, но не можеше да му отговори. „Какво да правя сега?“ Той се огледа и видя една полезна вещ — радиостанция „Хамър Ейс“. Той нарами раницата с апарата и се втурна надолу по стълбите. Трябваше да намери офицерите от морската пехота и да ги предупреди.

Десантните лодки навлязоха в залива Джупивогур и минута по-късно стигнаха до сушата на по-малко от миля от базата на ВВС. Войниците в тях се зарадваха на по-гладкото возене, когато машините им се подредиха в редица на разстояние триста ярда една от друга и поеха през равния, скалист терен към базата на НАТО.

— Какво, по дяволите... — каза един ефрейтор от морската пехота. Подобно на някакъв изгладнял динозавър, на хоризонта се появи масивен предмет, който очевидно се движеше по сушата с голяма скорост.

— Хей, ти! Ела тук! — изкрещя Едуардс. Един джип с трима срочнослужещи в него спря, след което се засили към офицера. — Заведете ме веднага при командира си!

— Командирът е мъртъв, сър — каза сержантът. — Командващият поста беше улучен и загина, господин лейтенант!

— Къде е заместникът му?

— В основното училище.

— Тръгвайте, трябва да им съобщя, че откъм морето идват няколко лоши момчета... мамка му! Ти си имал радио.

— Опитвах се да се обадя, сър, но няма отговор. — Сержантът зави на юг по международната магистрала. Ако се съдеше по дима, най-малко три ракети бяха паднали на пътя. От малкия град, който някога беше съставлявал военновъздушната база Кефлавик, бяха останали само горящи развалини. Няколко души в униформа тичаха насам-натам и вършеха неща, които Едуардс нямаше време да обмисли. Дали изобщо някой командваше?

Основното училище също беше улучено. Едната трета от сградата, която не се беше срутила, представляваше огнена маса.

— Сержант, тази радиостанция работи ли?

— Тъй вярно, сър, но е настроена на честотата на патрулите от охраната.

— Ами, сменете честотата тогава!

— Слушам. — Сержантът набра нова честота.

„Лебедите“ се бяха групирала по двойки и бяха спрели на четвърт миля пред периметъра на базата. Носовите им врати се отвориха и от тях излязоха по две щурмови машини на пехотата БМД, последвани от минометните разчети, които веднага започнаха да подготвят оръжието си. 73-милиметровите оръдия и ракетните установки на минитанковете започнаха да обстрелват защитните позиции на морската пехота, докато войниците от всяка машина напредваха бавно и умело, използвайки прикритието на терена и огневата си поддръжка. Щурмоваците бяха подбрани от воювали в Афганистан подразделения и до един бяха ветерани от много сражения. „Лебедите“ затвориха вратите си и се върнаха към брега, откъдето щяха да натоварят още пехотинци. Части от два елитни въздушнодесантни батальона вече атакуваха една рота морски пехотинци.

Ужасените съобщения по взводните радиостанции бяха отчайващо ясни. Електричеството в базата беше прекъснато, а с него и основните радиовръзки. Офицерите от морската пехота бяха мъртви и нямаше кой да координира отбраната. Едуардс се зачуди дали изобщо

някой знаеше какво става в действителност, но реши, че това вероятно няма никакво значение.

— Сержант, трябва да се разкараме оттук!

— Искате да кажете да избягаме!

— Искам да кажа да се измъкнем и да докладваме за случилото се. Изглежда, че загубихме това сражение, сержант. Някой трябва да докладва за това, за да не изпратят повече самолети към това летище. Кой е най-прекият път до Рейкявик?

— По дяволите, сър, там вътре има морски пехотинци...

— Да не искаш да те заловят руснаците? Ние загубихме! Казах, че ще докладваме и ти ще правиш това, което ти наредя, сержант! Ясен ли съм?

— Тъй вярно, сър.

— Как сме с оръжието?

Един редник изтича до развалините на училището. Един морски пехотинец лежеше по очи до сградата и край него се разливаше локва кръв, изтичаща от някаква невидима смъртоносна рана. Редникът се върна с автомата М-16 на убития, полеви комплект и паласка с пълнители и ги подаде на Едуардс.

— Вече всички имаме по една такава, сър.

— Да се махаме оттук.

Сержантът запали двигателя на джипа.

— Как ще докладваме?

— Нека аз да мисля за това, става ли?

— Както кажете. — Сержантът обърна джипа и го подкара по магистралата към разрушените сателитни антени.

„юлиус фучик“

— Самолет от левия борд! — извика един часови. Херов вдигна бинокъла си и изруга тихо. Под двете крила на многомоторния самолет висяха предмети, които можеха да бъдат само ракети.

„пингвин 8“

— Я виж кой бил тук — каза тихо пилотът на „Ориона“. — Нашият стар приятел „Доктор Лайкс“. Боен център, тук пилот, какви други кораби има в района?

— Никакви, пилот, в радиус от сто мили няма друг кораб. — Операторът току-що беше извършил пълно претърсване на хоризонта с радара за търсене над повърхността.

— Абсолютно е сигурно, че проклетите десантни лодки не са дошли от някоя подводница. — Пилотът промени курса си, така че да премине на две мили от кораба, оставяйки слънцето зад себе си. Вторият пилот разглеждаше кораба през бинокъла си. Бордовите телевизионни камери щяха да осигурят още по-голямо увеличение. От самолета забелязаха два подготвящи се за излитане хеликоптера. Някой на борда на „Фучик“ се паникьоса и изстреля ръчна ракета SA-7. Ракетата не успя да захване целта и се устреми по посока на слънцето.

„ЮЛИУС ФУЧИК“

— Идиот! — изръмжа Херов. Димът от двигателя на ракетата показваше, че тя дори не беше минала близо до самолета. — Сега той ще стреля по нас. Пълен напред! Кормчия, внимавай!

„ПИНГВИН 8“

— Добре — каза пилотът, докато се отдалечаваше от търговския кораб. — Тако, имам цел за твоите „Харпуни“. Нещо ново от Кефлавик?

— Отрицателно, но „Сентри“ Едно предава данните в Шотландия. Забелязали са множество ракети да поразяват Кефлавик и, както изглежда, базата е затворена и не се знае дали още е под наш контрол, или не.

Пилотът изпсува тихо.

— Добре. Ще потопим този пират веднага.

Прието, пилот — отговори тактическият координатор. — Две минути преди да изстреляме проклетия... по дяволите! Имам червена светлина на десния „Харпун“. Гадината не иска да се активира.

— Опитай се да го включиш! — изръмжа пилотът. Не се получи. В бързината при подготовката на излитането изморените обслужващи екипи не бяха прикрепили добре кабела за управление на ракетата.

— Добре, имам една исправна. Готов!

— Огън!

Ракетата се откъсна от крилото и тридесет фута по-надолу включи двигателя си. По горната палуба на „Фучик“ се бяха наредили десантчици и много от тях държаха ръчни ракети земя-въздух и се надявах да успеят да улучат изстреляната по тях ракета въздух-земя.

— Тако, виж дали можеш да вдигнеш един F-15. Може би те ще успеят да потопят това бебче с двадесетмилиметровите си оръдия.

— Вече го направих. Два „Ийгъла“ са на път насам, но са зле с горивото и няма да могат да направят повече от два захода.

Пилотът вдигна бинокъла към очите си и се загледа в боядисаната в бяло ракета, която се плъзгаше над вълните. „Давай, бебче, давай...“

„юлиус фучик“

— Приближаваща ракета, ниско на хоризонта откъм десния борд.
— „Поне имаме добри часови“, помисли си Херов. Той пресметна разстоянието до хоризонта и предположи, че скоростта на ракетата беше хиляда километра в час...

— Пълен дясно на борд! — изкрещя той. Кормчията завъртя щурвала в крайно положение и го задържа така.

— Не можете да избягате от ракета, Херов — каза тихо генералът.

— Знам това. Гледайте, приятелю.

Черният корпус на кораба се обръщаше рязко надясно. При това движение „Фучик“ се наклони в противоположната посока по същия начин, по който лека кола излиза от завой на равен път, като по този начин изкуствено вдигна ватерлинията на уязвимия десен борд.

Някои от офицерите на палубата започнаха да изстрелват сигнални ракети с надеждата да отклонят ракетата, но нейният микропроцесорен мозък виждаше единствено огромната точка, която заемаше центъра на търсещата ѝ радарна глава. Ракетата забеляза, че целта ѝ променя курса си и веднага коригира и своя. На половин миля от целта „Харпунът“ се издигна рязко нагоре от височина десет фута до програмираната за изпълнението на смъртоносния удар височина. Войниците на „Фучик“ мигновено изстреляха една дузина ракети по него. Три от тях захванаха пламъците от ракетния двигател, но не успяха да завият достатъчно бързо и подминаха целта си. „Харпунът“ се наклони и се стрелна надолу.

— Точно така... — прошепна пилотът. Сега ракетата вече не можеше да бъде спряна.

Ракетата се удари в корпуса на кораба на шест фута над ватерлинията, малко по-назад от мостика. Бойната ѝ глава се взриви моментално, но тялото на ракетата продължи да се движи напред, разливайки сто литра гориво, които се подпалиха на най-долната товарна палуба. „Фучик“ моментално беше обвит от гъст облак черен дим. Трима парашутисти бяха отхвърлени от взривната вълна и при падането си натиснаха, без да искат, спусъците на ръчните си ракети и ги изстреляха в небето.

— Тако, „птичката“ ти се справи много добре. Имаме детонация на бойната глава. Изглежда че... — Пилотът напрегна погледа си в бинокъла, за да оцени пораженията.

„ЮЛИУС ФУЧИК“

— Рулят в средата! — Херов беше очаквал взривната вълна да го събори, но ракетата се беше оказала от малките, а „Юлиус Фучик“ имаше собствена маса от тридесет и пет хиляди тона. Капитанът изтича до крилото на мостика, за да оцени пораженията. Когато корабът застана на равен кил, нащърбената дупка в борда му се оказа на десет фута над вълните. Черни кълба дим излизаха от пробойната. На „Фучик“ беше избухнал пожар, но капитанът прецени, че ударът не можеше да потопи кораба му. Херов бързо издаде няколко заповеди на екипите за борба с повредите, а генералът изпрати един от своите офицери да му помага. През последните десет дни сто десантника бяха обучени в гасене на пожари на борда. Сега щеше да им се наложи да приложат наученото на практика.

„ПИНГВИН 8“

„Фучик“ излезе от облака дим със скорост двадесет възела. В борда му зееше петнадесетфутова пробойна. От нея излизаха гъсти кълба дим, но пилотът веднага разбра, че поражението не беше фатално. На горната палуба се виждаха стотици мъже, които тичаха по стълбите, водещи към трюмовете, за да се борят с огъня.

— Къде са тези изстребители? — попита пилотът. Тактическият координатор не отговори. Той превключи честотата на радиото си.

— „Пингвин 8“, тук „Кобра 1“ Имам две „птички“. Всичките ни ракети са вече изстреляни, но имаме пълен товар от двадесет-майк-майк. Мога да ви дам два захода, но след това трябва да изчезваме към Шотландия.

— Прието, водач „Кобра“. На палубата на целта забелязахме няколко готови за излитане хеликоптери. Пазете се от ръчните ракети. По мен изстреляха около двадесет от тези гадини.

— Прието, „Пингвин“. Някакви новини от Кефлавик?

— Ще трябва да си намерим нов дом за известно време.

— Прието. Добре, дръжете се настрана, ние идваме откъм слънцето, ниско над повърхността.

„Орионът“ продължи да кръжи на три мили от кораба. Пилотът му не видя изстребителите, докато те не започнаха да стрелят. Двата F-15 летяха на няколко фута един от друг, на около двадесет фута над водата, когато въртящите се 20-милиметрови оръдия на носовете им започнаха да бълват огън.

„ЮЛИУС ФУЧИК“

Никой на борда не ги забеляза. Миг по-късно водата около „Фучик“ закипя от неулучилите целта снаряди и главната палуба беше скрита от облак прах. Оранжев пламък се издигна към небето, когато един от руските хеликоптери се взриви. По палубата се изсипа горящ авиационен бензин и за малко не улучи генерала и капитана.

— Какво беше това? — промълви Херов.

— Американски изстребители. Приближили са се ниско над повърхността. Вероятно са изстреляли всичките си ракети, защото в противен случай досега вече щяха да са ни бомбардирани. Още не се е свършило, капитане.

Изстребителите се разделиха и минаха вляво и вдясно от кораба, който продължи да се движи в широк кръг със скорост двадесет възела. По двата F-15 не бяха изстреляни ракети и те завиха, прегрупираха се и се насочиха към носа на „Фучик“. Следващата им цел беше надстройката. Миг по-късно мостикът на товарния кораб беше надупчен на няколко места. Всички прозорци бяха

пръснати и по-голямата част от екипажа на мостика загина, но водонепроницаемостта на „Фучик“ не беше нарушена изобщо.

Херов огледа пораженията. Кормчията му беше разкъсан от половин дузина бронебойни снаряди, а всички останали на мостика бяха мъртви. Необходими му бяха няколко секунди, за да превъзмогне шока и да усети острата болка в собствения си стомах. Когато погледна надолу, капитанът забеляза, че якето му беше напоено с кръв.

— Ранен сте, капитане. — Единствен генералът инстинктивно се беше прикрил зад нещо солидно. Сега той огледа осемте разкъсани тела в лоцманската кабина и за сетен път се запита защо беше такъв късметлия.

— Трябва да закарам кораба до пристанището. Идете на кърмата и кажете на първия офицер да продължи операцията по спускането. Вие, другарю генерал, ще ръководите погасяването на пожарите. Трябва да закараме кораба в пристанището.

— Ще ви изпратя помощ. — Генералът се изнесе на бегом през вратата, а Херов тръгна към щурвала.

КЕФЛАВИК, ИСЛАНДИЯ

— Спри тук! — извика Едуардс.

— Сега пък какво има, лейтенант? — попита сержантът, докато спираше джипа до паркинга на ВОО.

— Ще вземем моята кола. Този джип е твърде подозрителен. — Лейтенантът скочи на земята и извади ключовете от колата си. Морските пехотинци се спогледаха безмълвно, преди да се затичат след него. Колата му беше едно десетгодишно волво, което Едуардс беше купил от заминаващ си офицер преди няколко месеца. Автомобилът беше изкарал доста време в движение по неасфалтираните исландски пътища и това си личеше.

— Хайде, качвайте се!

— Сър, какво точно правим, по дяволите?

— Виж, сержант, ние трябва да напуснем района. Ами ако Иван има хеликоптери? На какво мислиш, че прилича един джип от въздуха?

— А, добре. — Сержантът кимна. — Но какво ще правим после, сър?

— Ще се придвижим поне до Хафнафьордур, ще се отървем от колата и ще се скрием някъде извън населените места. Когато стигнем

до някое безопасно място, ще се свържем с нашите по радиото. Това на гърба ми е спътников радиопредавател. Трябва да съобщим във Вашингтон какво става тук. Това означава, че трябва да видим с какво е дошъл Иван. Нашите ще се опитат поне да си върнат тази скала. Мисията ни, сержант, е да оцелеем, да докладваме и може би да улесним нашите войски при завръщането им. — Едуардс не беше мислил по този въпрос, преди да изрече всичко това. Дали щяха да се опитат да си върнат Исландия? Какво ли още ставаше в шибания свят? Имаше ли смисъл във всичко това? Той реши, че не е необходимо да има смисъл. „Всяко нещо с времето си“, помисли си лейтенантът. На него хич не му се искаше да бъде пленник на руснаците, а ако успееш да предадат някаква информация, своите може би щяха да се реваншират за случилото се тази сутрин в Кефлавик.

Едуардс запали двигателя и подкара автомобила на изток по магистрала 41. Къде можеше да се отърве от колата? В Хафнафьордур имаше търговски център... и единственото в Исландия заведение на „Кентъки фрайд чикън“. Какво по-добро място от това? Младият лейтенант се усмихна неволно. Те бяха живи и имаха най-опасното оръжие, познато на човека — радиостанция. Едуардс реши, че ще се справя с проблемите според обстановката. Мисията му беше да оцелее и да докладва. Когато направеше това, някой друг можеше да му каже какво да прави по-нататък. „Всяко нещо с времето си“, повтори си той наум и се помоли някой да има представа какво точно ставаше.

„ПИНГВИН 8“

— Изглежда, че са овладели огъня — коментира кисело вторият пилот.

— Да, как ли са успели? Мамка му, тази лодка трябваше да избухне като... но не стана така. — Пред очите им четирите десантни кораба натовариха втора група войници. Пилотът не се беше сетил да каже на двата изстребителя, които вече бяха отлетели към Шотландия, да стрелят по тях вместо по огромния черен корпус. „Ама че шибан офицер съм“, помисли си той. „Пингвин 8“ носеше осемдесет хидроакустични буя, четири торпеда Mk-46 за противолодъчна борба и няколко други високотехнологични оръжия, но нито едно от тях не беше подходящо за поразяване на обикновена голяма цел, каквато

беше търговският кораб. Освен ако не искаше да се направи на камикадзе... Пилотът поклати глава.

— Ако искаш да се насочим към Шотландия, остава ни гориво за още тридесет минути — посъветва го бордовият инженер.

— Добре, но нека преди това да хвърлим още един поглед над Кефлавик. Изкачвам се на шест хиляди. Там трябва да бъдем извън обсега на зенитните ракети.

След две минути самолетът се намираше над сушата. Един „Лебед“ приближаваше станцията на SOSUS и SIGINT, намираща се срещу Хафнир. Пилотът не знаеше много за дейността на SIGINT, но океанската система за хидролокаторно наблюдение SOSUS беше основното средство за откриване на цели за самолети като неговия. Тази станция покриваше района между Гренландия и Исландия и между Исландия и Фарьорските острови. Основната бариера, която държеше руските подводници далеч от търговските морски пътища, щеше да бъде премахната. Страхотно.

Минута по-късно „Орионът“ летеше над Кефлавик. Седем или осем самолета не бяха успели да излетят и горяха на пистата. Пилотът разгледа пистите през бинокъла си и с ужас установи, че са напълно здрави.

— Тако, имаш ли връзка с някой „Сентри“?

— Можеш да говориш с един още сега, пилот. Държа „Сентри Две“ на линия.

— „Сентри Две“, тук „Пингвин 8“, чувате ли ме, край?

— Прието, „Пингвин 8“, говори старшият диспечер. Виждам, че се намирате над Кефлавик. Какво е положението там?

— Преброих осем „птички“ на земята, всичките в пламъци. Ракетите не са, повтарям, не са, повредили пистите.

— Сигурен ли сте, „Осми“?

— Положително. Забелязвам големи поражения от взривните вълни, но по земята няма дупки. Резервоарите за гориво на базата изглеждат здрави и по всичко личи, че депото за гориво при Хакотстангер не е било улучено. Оставили сме на нашите руски приятели целия си запас гориво и непокътното летище. Базата... да видим. Кулата не е срутена. Около въздушния оперативен център се виждат много дим и пламъци... базата изглежда е пострадала доста, но пистите със сигурност са здрави. Край.

— Какво стана с кораба, по който стреляхте?

— Един точен изстрел. Лично видях как ракетата се заби в корпуса, а два от вашите F-15 го понадупчиха още малко, но това не беше достатъчно. Вероятно ще успее да стигне до пристанището на Рейкявик или Хафнафьордур, където ще разтовари. Корабът има водоизместимост четиридесет хиляди тона и сигурно носи доста голям товар. Вероятно ще успее да се добере до пристанището за два-три часа, освен ако не намерим някой, който да го потопи преди това.

— Не разчитайте на това. Как сте с горивото?

— Трябва да тръгваме за Сторноуей веднага. Фотографите ми заснеха района и онзи кораб. Това е всичко, което можем да направим.

— Добре, „Пингвин 8“, намерете си място за кацане. Ние също ще изчезваме след няколко минути. Успех. Край.

ХАФНАФЬОРДУР, ИСЛАНДИЯ

Едуардс паркира колата на паркинга на търговския център. По време на пътуването си бяха забелязали, че пукотевицата в намиращия се само на десет мили Кефлавик беше събудила жителите на Хафнафьордур и сега някои от тях стояха навън и гледаха на запад към базата, чудейки се какво ли ставаше. „Също като нас“, помисли си лейтенантът. За тяхно щастие, руснаците изглежда все още не бяха достигнали до този град. Той заключи колата и инстинктивно прибра ключовете в джоба си.

— А сега накъде, лейтенант? — попита го сержант Смит.

— Нека да си изясним някои неща, сержант. Вие сте човекът с опит. Ако имате някакви идеи, искам да ги чуя. Ясен ли съм?

— Ами, сър, бих казал, че според мен трябва да вървим право на изток известно време, за да се отдалечим от главните пътища и да ви намерим място, където да можете да си поиграете с шибания предавател. И при това трябва да побързаме.

Едуардс се огледа. По съседните улици все още нямаше хора. Сержантът беше прав те трябваше да напуснат града, преди да бъдат забелязани от някой, който по-късно можеше да се сети, че ги е видял. Той кимна и сержантът даде знак на един редник да мине начело на групата. Те свалиха каските си и праметнаха автоматите си така, че да изглеждат възможно най-безобидни, въпреки че всеки един от тях

беше сигурен, че иззад завесите на прозорците ги наблюдаваха стотина чифта очи. „Какъв начин за започване на война“, помисли си Едуардс.

„ЮЛИУС ФУЧИК“

— Пожарите са потушени! — обяви генерал Андреев. — Голяма част от екипировката ни е повредена, най-вече от водата, но пожарите са потушени! — Изражението му се промени, когато видя Херов.

Капитанът беше блед като смъртник. Един армейски лекар беше превързал раната му, но вероятно имаше и вътрешен кръвоизлив. Капитанът полагаше огромни усилия да се задържи на крака до масата с навигационните карти.

— Дясно на борд до нула-нула-три.

Сега щурвалът беше поет от един младши офицер.

— Дясно на борд до нула-нула-три, другарю капитан.

— Трябва да полегнете, капитане — каза тихо Андреев.

— Първо трябва да закарам кораба си в пристанището!

„Фучик“ се движеше почти право на север. Западният вятър и вълните му идваха странично и в пробойната влизаше вода. Предишният оптимизъм на Херов се изпаряваше. Взривът на ракетата беше разкъсал няколко шева в ниската част на корпуса и сега през тях влизаше вода, която заливаше долната товарна палуба, въпреки че засега помпите успяваха да я изпомпят. На борда все още имаше двадесет хиляди тона товар, който трябваше да бъде доставен.

— Капитане, трябва да бъдете прегледан от лекар — настоя Андреев.

— След като акостираме. Ще се оставя да бъда прегледан едва когато повреденият борд мине откъм подветрената страна. Кажете на хората си да внимават. Още една успешна атака може да ни довърши. Кажете им също, че се справиха отлично. За мен ще бъде удоволствие да плавам с тях отново.

„ФАРИС“

— Имам контакт, вероятно подводница, пеленг три-пет-три — обяви операторът на хидролокатора.

„Значи се започва“, помисли си Морис. През първата част от пътя си извън американски териториални води „Фарис“ беше поставен

в постоянна бойна готовност. Тактическият плаващ хидролокатор на фрегатата се влачеше зад нея. Намираха се на двадесет мили северно от конвоя и на сто и десет мили източно от брега и току-що бяха пресекли линията на континенталния шелф и бяха навлезли в дълбоките води на каньона Линденкол — идеално скривалище за една подводница.

— Покажете контакта — нареди ПЛБ офицерът. Морис запази спокойствие и наблюдаваше работата на екипажа си.

Операторът посочи към екрана си. На черния фон се виждаше поредица цифрови блокчета в различни оттенъци на зеленото. Шест подредени в редица блокчета се различаваха от произволния образ на фона. Имаше и седмо блокче. Фактът, че блокчетата бяха наредени във вертикална редица, означаваше, че шумът се генерираше на постоянен пеленг, малко на северозапад. Досега фрегатата беше имала само посоката към предполагаем източник на шум, без да знае разстоянието до него. Дали шумът не идваше от подводница, от рибарски кораб с много шумен двигател, или просто от някакви смущения във водата. Източникът на сигнала изчезна за около минута, след което се появи отново.

Морис и ПЛБ офицерът му погледнаха към батитермографа. На всеки два часа фрегатата спускаше този уред, който измерваше температурата на водата, докато падаше към дъното, и предаваше резултатите по кабел, който биваше прекъснат, щом уредът достигнеше дъното. Показанията на апарата показваха неравна линия. Температурата на водата намаляваше неравномерно с увеличаването на дълбочината.

— Може да е всичко — каза тихо ПЛБ офицерът.

— Разбира се — съгласи се капитанът и се върна до екрана на хидролокатора. Източникът все още се виждаше. Линията се беше задържала непроменена в продължение на вече пет минути.

Но какво беше разстоянието до обекта? Водата беше добър проводник на звука, много по-добър от въздуха, но имаше свой собствени закони. На сто фута под „Фарис“ се намираше „пластът“ област, в която се наблюдаваше рязка промяна на температурата на водата. Подобно на наклонено стъкло, този слой пропускаше част от звуковите вълни, но отразяваше повечето от тях. Част от енергията биваше пропускана между пластове, запазвайки интензивността си

на огромно разстояние. Източникът, който чуваха можеше да се намира на разстояние между пет и петдесет мили. Докато гледаха екрана, линията започна да се измества леко наляво, което означаваше, че фрегатата минаваше на изток от източника... или пък той минаваше на запад от нея, може би изпълнявайки ловна маневра, с която подводница се приближава към кърмата на жертвата си.

— Това е цел и според мен е доста далеч — каза тихо старшината. Учудващо беше колко тихи ставаха хората по време на противоположно учение, сякаш се страхуваха, че на подводницата могат да чуят гласовете им.

— Сър — обади се след няколко секунди ПЛБ офицерът. — Като се има предвид, че не забелязваме промяна в пеленга, контактът би трябвало да се намира на петнадесет мили от нас. Това означава, че източникът е доста шумен, вероятно твърде отдалечен от нас, за да представлява незабавна опасност. Ако обектът е атомна подводница, ще можем да получим кръстосан пеленг след кратък спринт.

Морис погледна към задната преграда на командния център. Фрегатата се движеше със скорост петнадесет възела. Той вдигна телефона.

— Мостик, тук команден център.

— Мостик, слушам. Старпомът на телефона.

— Джо, увеличи на двадесет възела за пет минути. Да видим дали ще получим кръстосан пеленг от целта, която обработваме.

— Слушам, капитане.

Една минута по-късно Морис вече чувстваше промяната в движението на кораба през шестфутовите вълни. Той чакаше замислен и му се искаше фрегатата да разполагаше с по-чувствителните хидролокатори 2X, с които бяха оборудвани скоростните фрегати от клас „Пери“. Петте минути бяха много време, но ПЛБ беше игра, за която се изискваше голямо търпение.

Мощността беше намалена и когато корабът забави хода си, контактът на хидролокаторния екран се промени от произволен шум на потока до произволен шум на средата — нещо, което можеше да бъде по-лесно усетено, отколкото обяснено. Капитанът, ПЛБ офицерът и хидроакустикът наблюдаваха отблизо екрана в продължение на десет минути. Звуковата аномалия беше изчезнала също толкова внезапно, колкото се беше появила, и повече не се появи. Вероятно шумът беше

предизвикан от малък водовъртеж, който беше излязъл на повърхността. Но сега всичко, което засечаха, можеше да има изрисувана на него червена звезда и прикрепен перископ.

„Първият ми проблем“, помисли си Морис. Ако беше решил да нареди на хеликоптера си или на някой от патрулните самолети „Орион“ да провери контакта, може би щеше да ги изпрати след несъществуваща цел и така да ги отдалечи от курса, по който евентуално можеха да срещнат истински контакт. Ако беше решил да не предприема нищо, може би щеше да изпусне истински контакт. Понякога Морис се чудеше дали на капитаните не трябваше да бъдат раздадени монети с надпис „ДА“ от едната и „НЕ“ от другата страна, които евентуално можеха да бъдат наречени „цифров генератор на решения“, за да бъде спазена привързаността на ВМФ към названия, свързани с електрониката.

— Имаме ли причина да смятаме, че контактът е реален? — обърна се той към ПЛБ офицера си.

— Не, сър. — Офицерът вече се питаше дали не беше сбъркал, като беше обърнал внимание на капитана върху шумовия източник. — Вече не.

— Добре. Това едва ли ще е последният такъв случай.

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА

ПЪТЕШЕСТВИЯ ЗАВЪРШВАТ И ЗАПОЧВАТ

ХАФНАФЬОРДУР, ИСЛАНДИЯ

Оказа се, че сержант Джеймс Смит е писарят на ротата, което означаваше, че у него бяха картите на командира му. Едуардс се зарадва много, когато научи за това, въпреки че радостта му едва ли би била толкова голяма, ако знаеше какво мисли Смит за мисията им и за настоящия си командир. Писарят беше длъжен да носи със себе си и брадва, но тъй като в Исландия почти нямаше дървета, сержантът беше оставил своята в базата на ротата и досега тя вероятно беше изгоряла заедно с цялата сграда. Групата се движеше мълчаливо на изток, примижавайки под яркото слънце, покрай два километра застинала лава, свидетелстваща за вулканичния произход на Исландия.

Движеха се бързо, без да правят почивки. Океанът се намираще зад тях и щом като те можеха да го видят, то и някой на брега можеше да ги забележи. Всяко облаче прах, вдигнато от кубинките им, ги правеше още по-уязвими и редник Гарсия, който вървеше най-отзад, се обръщаше от време на време и се връщаше на няколко метра назад, за да провери дали някой не ги следи. Останалите гледаха напред, встрани и нагоре. Те бяха уверени, че Иван не е забравил да си докара и един-два хеликоптера. Малко неща можеха да накарат човек да се почувства толкова беззащитен, колкото го правеше да изглежда един пълен с очи самолет или хеликоптер.

По земята нямаше почти никаква растителност. Тук-там по някое самотно стръкче трева се бореше със скалите, опитвайки се да се добере до слънчевите лъчи, но в по-голямата си част местността беше неплодна като повърхността на луната. Едуардс си спомни, че астронавтите от кораба „Аполо“ бяха тренирали слизането си на луната някъде в Исландия точно поради тази прилика в ландшафта. Лекият ветрец галеше склоновете, по които се катереше групата и вдигаше малки облачета прах, които караха лейтенанта да киха от

време на време. Той вече се чудеше какво ли щяха да правят, когато свършеха запасите си от храна. Човек не можеше да разчита да оцелее в тази неплодна местност, а той беше пристигнал в Исландия само преди няколко месеца и все още не бе имал възможност да обиколи страната. „Всяко нещо с времето си — напомни си мислено той. — Хората отглеждат хранителни продукти навсякъде. Наоколо все трябва да има ферми и ти сигурно ще можеш да ги намериш на картата.“

— Хеликоптер! — извика Гарсия.

Едуардс си помисли, че редникът имаше страхотно зрение. Те все още не чуваха шума на двигателите, но вече можеха да видят силуета му да се приближава на хоризонта откъм океана.

— Всички да залегнат. Дайте ми този бинокъл, сержант. — Едуардс протегна ръка. Смит залегна до него, долепил бинокъла до очите си.

— Десантен е, сър. — Той подаде бинокъла на лейтенанта.

— Вярвам ви — отвърна Едуардс. Той забеляза как грозното тяло, отдалечено на може би три мили от тях, се насочи на югоизток към Хафнафьордур. — Изглежда, че е тръгнал към доковете. О, те са дошли с кораб. Сигурно искат да го вкарат в пристанището и затова първо трябва да отцепят брега.

— Има смисъл — съгласи се сержантът.

Едуардс продължи да наблюдава хеликоптера, докато някаква сграда не го скри от погледа му. След по-малко от минута машината отново навлезе в полезрението му. Лейтенантът огледа внимателно хоризонта.

— Струва ми се, че оттам идва кораб.

„юлиус фучик“

Херов се придвижи бавно до масата с картите, подкрепян от един армейски лекар. Помпите му все още успяваха да се справят с нахлуващата в трюмовете вода. Носът на „Фучик“ беше потънал с половин метър. До ребрата на корпуса се поставяха преносими пожарникарски помпи, за да се изсмуче повече вода, която след това биваше изхвърляна обратно в океана през направената от американската ракета пробойна. Капитанът се усмихна на себе си. Армейският лекар стоеше неотлъчно до него. Генералът беше заплашил Херов, че ще го принуди със сила да позволи на лекаря да му

влее бутилка кръвна плазма и да му даде морфин. Капитанът беше благодарен за болкоуспокояващото — болката не беше изчезнала, но вече не беше толкова силна както преди. Бурканът с кръвната плазма обаче му пречеше, защото медикът трябваше да го придържа, докато Херов се разхождаше из лоцманската кабина. Капитанът обаче не протестираше, защото знаеше, че има нужда от течността. Херов искаше да поживее още само няколко часа, докато вкара кораба си в пристанището. „Кой знае — помисли си той — ако полковият хирург не е някой касапин, може и да преживея тази рана.“

Сега обаче капитанът имаше по-важна работа. Той беше проучил картите на пристанището, но никога преди не беше влизал в него. На кораба нямаше лоцман. Нямаше да ги очакват влекачи, а малките влекачи на баржите, които се намираха в трюмовете му, бяха безполезни при навлизането в доковете.

Хеликоптерът завърши първия си курс и започна да кръжи над „Юлиус Фучик“. Истинско чудо беше, че изобщо можеше да лети след бръснещия полет на американските изтребители, които бяха разбили намиращия се до него втори хеликоптер. Механиците бяха успели да потушат бързо огъня и да покрият здравия вертолет с водна завеса. Наложиха се да се оправят някои малки повреди и в корпуса бяха открити цяла дузина дупки, но сега машината беше във въздуха, увиснала над надстройката, докато бавно и тромаво захождаше за приземяване в образувания от витлата ѝ въздушен вихър.

— Как се чувствате, капитане? — поинтересува се генералът.

— Как ви изглеждат? — Херов изкриви устни в смела усмивка, но генералът знаеше, че капитанът се преструва. На Андреев му се искаше да вдигне капитана и да го занесе до операционната маса, но кой тогава щеше да направлява кораба в пристанището? Капитан Херов умираше пред очите му. Лекарят беше показал това достатъчно ясно. Плазмата и превръзките не можеха да спрат вътрешния кръвоизлив. — Дали вашите хора са обезопасили целите си?

— Докладваха ми за единични престрелки в базата, но скоро положението ще бъде изцяло под наш контрол. Първата група при главния кей докладва, че там е чисто. Няма да имаме проблеми, капитане, а вие трябва да си починете малко.

Херов поклати глава като в унес.

— И на това ще му дойде времето. Остават ни още петнадесет километра. Ние се движим доста бързо, като се има предвид състоянието на кораба. Американците може би ще изпратят още някой самолет срещу нас. Трябва да стигнем до доковете и да разтоварим екипировката ви най-късно до обяд. Изгубих твърде много от моряците си и не мога да си позволя да опозоря паметта им, като не докарам мисията си до край.

ХАФНАФЬОРДУР, ИСЛАНДИЯ

— Трябва да докладваме за това — каза тихо Едуардс. Той свали раницата си и я отвори. Той беше виждал други офицери да проверяват такива радиостанции, а сега забеляза, че на гърба радиостанцията имаше залепен лист с инструкции за работа. Шестте парчета на антената влязоха лесно в пистолетната дръжка. След това лейтенантът пъхна жака на слушалките в гнездото му и включи апарата.

Според инструкциите Едуардс трябваше да насочи наподобяващата цвете антена към спътник, който се намираше на меридиан 30°, но той не разполагаше с компас и следователно не можеше да определи посоката. Смит разгъна една карта и избра намираща се в съответната посока отправна точка. Едуардс насочи антената към обекта от картата и я раздвижи леко встрани, докато не чу писукането на носещата честота на комуникационния спътник.

— Добре. — Лейтенантът завъртя копчето за честотите към една предварително програмирана позиция и натисна превключвателя „Предаване“.

— Ако някой в тази мрежа ме чува, аз съм Майк Едуардс, първи лейтенант от американските военновъздушни сили и предавам от Исландия. Моля, потвърдете предаването. Край. — Нищо не се случи. Едуардс прочете отново инструкциите, за да се увери, че не е сбъркал нещо, след което предаде същото съобщение още три пъти.

— Предаващият по тази мрежа, моля да се идентифицирате. Край — отговори му най-после един глас.

— Едуардс, Майкъл Д., първи лейтенант, американски ВВС, сериен номер 328-61-4030. Аз съм метеорологичният офицер на 57-ма изтребително-прехващаща ескадрила в Кефлавик. С кого говоря? Край.

— Ако не знаеш това, приятел, ти не можеш да използваш тази мрежа. Разкарай се от честотата, защото ни трябва за официалния трафик — отговори ядосано гласът. Едуардс се втренчи с мълчалива ярост в радиопредавателя и след няколко минути избухна.

— Слушай, бе, задник! Човекът, който знае как да работи с тази радиостанция, е мъртъв и аз съм единственият, с когото можеш да разговаряш сега. Базата в Кефлавик беше нападната преди седем часа от руски въздушни и сухопътни части. Целият район гъмжи от лоши момчета, в момента в пристанище Хафнафьордур навлиза руски кораб, а ти се опитваш да ми играеш шибани игрички на думи! Хайде да престанем с глупостите, мистър. Край!

— Прието. Останете в ефир. Трябва да проверим самоличността ви. — В гласа не се чувстваше и най-слаба нотка на съжаление.

— По дяволите, това нещо работи на батерии. Да не искаш да ги изтощя, докато вие там отваряте няколко папки?

В слушалките се чу нов глас.

— Едуардс, говори старшият офицер на смяната. Излезте от ефира. Възможно е да бъдете засечени от врага. Ще ви проверим и ще се включим отново след три-нула минути от този момент. Разбрахте ли ме? Край.

Това вече беше съвсем друго. Лейтенантът погледна часовника си.

— Прието. Ще бъдем в ефир след три-нула минути. Край. — Едуардс изключи предавателя. — Да тръгваме. Не знаех, че разговорите по това нещо могат да бъдат засечени. — Добрата новина беше, че разговорът бе траял по-малко от две минути и групата вече се местеше.

— Сержант, да се насочим към кота 152. Оттам би трябвало да имаме добра видимост, а и по пътя има вода.

— Водата е гореща, сър, и е с голяма концентрация на сяра. За нищо на света не бих пил от тези лайна, ако разбирате какво искам да ви кажа.

— Както искате. — Едуардс закрочи бързо напред. В детството му се беше наложило да се обади, за да съобщи за възникнал пожар. Тогава му бяха повярвали. Защо да не му повярват и сега?

„юлиус фучик“

Херов знаеше, че щеше да завърши работата, която американците бяха започнали. Да вкара кораба си в пристанището със скорост от осемнадесет взела беше нещо повече от безумие. Дъното на океана беше скалисто, а не тинесто и ако килът се удареше в него, сигурно щеше да бъде разпорен по цялата си дължина. Но страхът от второ въздушно нападение беше по-голям, а и той беше сигурен, че срещу него вече са изпратени натъпкани с бомби и ракети американски изстребители, които щяха да му попречат да завърши успешно най-важната мисия в живота си.

— В средата! — извика той.

— Рулят в средата — повтори заповедта кормчията.

Само преди няколко минути капитанът беше научил, че първият му офицер е починал от получените рани по време на първото прелитане на американските самолети. Най-добрият му кормчия беше загинал пред очите му, заедно с много от опитните му моряци. Сега на кораба не беше останал нито един човек, който можеше да определи бреговите особености, необходими за положителното определяне на местоположението. Но кеят беше пред него и той щеше да се довери на окото си на стар моряк.

— Намали скоростта наполовина — заповяда Херов. Кормчията незабавно предаде по телеграфа заповедта към машинното отделение.

— Пълен дясно на борд. — Капитанът наблюдаваше как носът на кораба му бавно зави надясно. Той стоеше изправен в средата на мостика и внимателно преценяваше разстоянието до кея. На борда нямаше хора, обучени да се справят с швартовите въжета, и той се зачуди дали войниците щяха да се справят с тази задача.

Корабът се удари в дъното. Херов беше отхвърлен назад и изруга от болка и ярост. Не беше преценил добре подхода си. „Фучик“ се разтърси, докато се плъзгаше по скалистото дъно. Херов нямаше време да прави справки с картата. Когато започнеше отливът, силните течения в пристанището щяха да превърнат акостирането в невъзможен кошмар.

— Обратен рул. — Минута по-късно корабът отново беше на вода. Капитанът не обърна внимание на алармените звънци, които предупреждаваха за пробойни. Корпусът беше пробит или пропуканите шевове бяха поддали още повече. Това вече нямаше

значение, защото доковете бяха само на хиляда метра от „Фучик“. — В средата. Стоп машини.

Корабът се движеше твърде бързо и не можеше да спре веднага. Войниците на дока забелязаха това и бавно започнаха да се отдръпват назад, защото се страхуваха, че съоръжението може да поддаде при сблъсък с огромния товарен кораб. Херов изръмжа от удоволствие. Толкова за швартовчиците. Осемстотин метра.

— Пълен назад.

Шестстотин метра. Целият кораб се разтрепери, когато двигателите започнаха да се опитват да забавят движението му. „Фучик“ се насочи към пристана под ъгъл тридесет градуса и със скорост осем възела. Херов се приближи до микрофона за машинното отделение.

— По моя заповед ще угасите двигателите, ще издърпате ръчката на ръчната противопожарна система и ще евакуирате машинното.

— Какво правите? — попита го генералът.

— Не можем да извършим швартоване към кея — отвърна Херов. — Вашите войници не умеят да си служат с възетата, а повечето от моряците ми са мъртви. — Водата при пристана, който капитанът беше избрал, беше точно с половин метър по-плитка от газенето на кораба му. Той се върна при микрофона.

— Сега, другари!

В машинното отделение главният инженер издаде необходимите заповеди. Главният машинист изключи дизеловите двигатели и изтича по аварийната стълба. Инженерът издърпа ръчката на противопожарната система и последва машиниста, като преди това се огледа, за да се увери, че всички са напуснали помещението.

— Пълен дясно на борд!

Една минута по-късно „Юлиус Фучик“ се вряза в кея със скорост пет възела. Носът му се смачка, сякаш беше направен от картон и целият кораб се завъртя надясно и се удари с борда си в скалите, изпрацайки във въздуха хиляди искри. Ударът разкъса дъното на кораба в дясната извивка на основата му и долните му палуби моментално се напълниха с вода. „Фучик“ опря в дъното, което беше само на няколко фута под плоския му кил, и остана неподвижен. „Юлиус Фучик“ никога повече нямаше да кръстосва моретата, но беше изпълнил успешно мисията си.

Херов повика генерала.

— Хората ми ще спуснат двата малки влекача, които държим в кърмата. Кажете им да свалят двете баржи и да ги поставят между кърмата и края на кея. Моряците ми ще ви покажат как да закрепите баржите така, че да не ги отнесе течението.

— Ще се оправим. А сега, другарю капитан, ще отидете да ви прегледа хирургът ми. Повече не възнамерявам да споря с вас по този въпрос. — Андреев даде знак на адютанта си и двамата помогнаха на капитана да се придвижи. Може би все още не беше късно да спасят живота му.

КОТА 152, ИСЛАНДИЯ

— Разбрахте ли се най-после кой съм? — попита с раздражение Едуардс. Забавянето от четвърт секунда, което се получаваше при пътуването на звука от микрофона до спътника и обратно го дразнеше.

— Положително. Проблемът е, че не можем да сме сигурни дали наистина се обаждате вие. — Офицерът на другия край на линията държеше в ръка телекс, който потвърждаваше, че някой си първи лейтенант Майкъл Д. Едуардс, ВВС, наистина е бил метеорологичен офицер на 57-ма ескадрила, но руснаците може би също се бяха снабдили с тази информация, преди да нападнат базата.

— Слушай, бе, умнико, аз си седя тук на кота 152 източно от Хафнафьордур, разбираш ли? Наоколо хвърчи руски хеликоптер, а един дяволски голям кораб току-що акостира в пристанището. Много е далеч и не мога да му видя флага, но едва ли кучият син е дошъл тук от Ню Йорк, нали? Руснаците завладяха тази скала, разрушиха Кефлавик и войските им са плъзнали навсякъде.

— Кажете ми нещо повече за кораба.

Едуардс погледна през бинокъла си.

— Черен корпус с бяла надстройка. Големи главни букви на борда. Не мога да ги разчета оттук. Струва ми се, че пише нещо като „Лайнс“. Първата дума започва с „Л“. Прилича на транспортър на баржи. В момента един влекач изтегля някаква баржа.

— Забелязахте ли руски войници.

Едуардс направи пауза.

— Не, но чух радиосъобщенията на морските пехотинци в Кефлавик, които твърдяха, че врагът ги надвишава по численост и

оттогава излязоха от ефира. Виждам много хора на дока, но не мога да определя какви са.

— Добре, ще проверим информацията ви. Засега предлагам да си намерите безопасно място, където да се покриете и да останете извън ефира. Ако искаме да се свържем с вас, ще предаваме на всеки кръгъл час. Ако вие искате да говорите с нас, ние ще бъдем тук. Ясно ли е?

— Прието. Край. — Едуардс изключи захранването. — Това не е за вярване.

— Никой не знае какво по дяволите става, лейтенант — отбеляза Смит. — А и откъде да знаят, след като и ние самите нищо не разбираме?

— Абсолютно вярно! — Лейтенантът прибра радиостанцията в раницата. — Ако тези идиоти слушаха какво им казвам, можеше да ни изпратят няколко изстребители бомбардировачи, които щяха да разбият този кораб до два часа. Божичко, колко е голям. Колко екипировка може да натовари морската пехота на нещо толкова голямо?

— Много — отвърна тихо сержантът.

— Мислите ли, че ще се опитат да докарат още войски?

— Логично е, сър. Едва ли са нападнали Кефлавик с много хора, вероятно не са били повече от един батальон. Тази скала е доста голяма и аз на тяхно място щях да се нуждая от много повече войници, ако исках да я задържа под свой контрол. Разбира се, аз съм само един прост сержант.

ХАФНАФЬОРДУР, ИСЛАНДИЯ

Най-после и генералът можеше да се захване за работа. Първата му задача беше да се качи на единствения здрав хеликоптер, който сега обикаляше над доковете, докато пилотите му се радваха, че корабът е заседнал до кея. Той остави една мотострелкова рота да охранява района на пристанището, изпрати друга към летище Рейкявик и нареди на последната да започне да разтоварва екипировката на дивизията от кораба. След това отлетя за Кефлавик, за да се запознае с обстановката.

Андреев видя, че по-голямата част от пожарите още не бяха изгаснали. Най-близкият до базата склад за авиационно гориво се беше запалил, но намиращите се на пет километра от нея основни резервоари бяха непокътнати и вече се охраняваха от един

бронетранспортър БМД и няколко войници. Командирът на щурмовия полк го посрещна на една от пистите.

— Военновъздушна база Кефлавик е под наш контрол, другарю генерал! — заяви той.

— Как мина операцията?

— Трудно. В американската отбрана липсваше координация — една от ракетите е улучила командния им център — но те не се предадоха лесно. Имаме деветнадесет убити и четиридесет и трима ранени. Вече успяхме да преброим повечето морски пехотинци и охраната, но все, още правим преброяване на останалите пленници.

— Колко въоръжени войници са се измъкнали?

— Нямаме информация за такива. Разбира се, още е рано да бъдем сигурни в това, но някои вероятно са загинали в пламъците. — Полковникът посочи към развалините на базата. — Как е корабът? Чух, че е бил улучен от ракета.

— И беше обстрелван от американски изстребители. Сега се намира на доковете и екипировката се разтоварва. Можем ли да използваме това летище? Аз...

— В момента ми докладват точно за това. — Радистът на полковника му подаде слушалката на радиотелефона. Полковникът говори около една минута. С втората вълна беше дошъл и петчленен екип от специалисти от ВВС, който сега оценяваше състоянието на базата.

— Другарю генерал, радарните и съобщителните системи на базата са унищожени. Пистите са покрити с отломки и ще ни бъдат необходими няколко часа, за да ги разчистим. Тръбопроводът за гориво е пробит на две места, но за наше щастие не се е запалил. Временно ще се наложи да използваме за зареждане камионите на летището, които са останали непокътнати при атаката. Специалистите препоръчват въздушният товар да бъде свален на летище Рейкявик. Обезопасен ли е районът там?

— Да, и летището е използваемо. Ще можем ли да получим някаква информация от американските самолети?

— За съжаление не, другарю генерал. Самолетите са били силно повредени при ракетната атака. Онези, които не са изгорели, са били подпалени от екипажите им. Както вече казах, те се биха докрай.

— Много добре. Ще ви изпратя остатъка от двата ви батальона заедно с екипировката веднага щом организираме нещата тук. Засега имам нужда от трети батальон при доковете. Установете периметъра си. Започнете с почистването веднага. Тази писта трябва да бъде подготвена за нормална работа във възможно най-кратък срок. Подгответе пленниците за преместване. Довечера ще ги махнем оттук. Дотогава следва да се държите добре с тях. — Заповедите му за последното бяха категорични. Военнопленниците бяха ценен актив.

— Слушам, другарю генерал. Ще ви помоля да ми изпратите и няколко инженери, за да поправят тръбопровода за гориво.

— Добра работа свършихте, Николай Геннадиевич!

Генералът изтича обратно към хеликоптера си. Само деветнадесет жертви. Той беше очаквал доста по-голяма бройка. Разрушаването на командния център на морската пехота им беше дошло като манна небесна. Когато вертолетът му се завърна на доковете, екипировката вече потегляше към местоназначението си. Баржите на кораба имаха в корпусите си товарни врати, което позволяваше на машините да излизат направо на сушата. Единиците вече бяха подредени на дока и пространството около него. Щабните офицери на Андреев бяха поели ръководството на операцията. Дотук операция „Полярна слава“ беше напълно успешна.

Хеликоптерът кацна и презареди резервоарите си по пуснат през борда на кораба маркуч. Генералът отиде при оперативния си офицер.

— Летище Рейкявик е под наш контрол, другарю генерал, и резервоарите му са напълно здрави. Там ли искате да кацне въздушният товар?

Генералът обмисли това. Летище Рейкявик беше малко, но на него не му се искаше да чака по-голямото Кефлавик да бъде разчистено за пристигането на подкрепленията му.

— Да. Пратете паролата до щабквартирата. Искам прехвърлянето на подкрепленията да започне веднага.

КОТА 152, ИСЛАНДИЯ

— Танкове. — Бинокълът беше у Гарсия. — Много са и всичките имат червени звезди на куполите. Отправят се на запад по магистрала 41. Това вече трябва да го убеди, сър.

Едуардс взе бинокъла и успя да види танковете, но не и звездите.

— Какви са? Не ми приличат на истински танкове.

Сега беше ред на Смит.

— Това са БМП, може би БМД, и представляват щурмови машини на пехотата, нещо като нашия „Амтрак“. Побират отделение войници и са въоръжени със 73-милиметрови оръдия. Няма съмнение, че са руски, лейтенант. Преброих единадесет от тях и около двадесет камиона, пълни с войници.

Едуардс сглоби радиостанцията за пореден път. Гарсия се оказа прав. Информацията наистина заинтересува събеседника му от другата страна на линията.

— Добре, Едуардс, кой още е с теб?

Лейтенантът изреди имената на морските пехотинци.

— Измъкнахме се, преди руснаците да завладеят базата.

— Къде се намирате в момента?

— На кота 152, на четири километра източно от Хафнафьордур. Виждаме руски машини, които се отправят на запад към Кефлавик, и няколко камиона — не мога да определя вида им — пътуват на североизток към Рейкявик по магистрала 41. Вижте, момчета, ако можете да ни пратите два „Аардварка“, може би ще успеем да потопим този кораб, преди да разтовари — каза лейтенантът.

— Страхувам се, че точно сега „Аардварките“ ни са малко заети, приятел. В случай, че още никой не ви е казал, в Германия избухна война. Третата световна война започна преди десет часа. Опитваме се да прекараме една разузнавателна „птичка“ над вас, но това ще отнеме време. Никой още не е решил какво да правим с вас. Засега ще трябва да се оправяте сами.

— Без майтап — каза Едуардс, докато гледаше към хората си.

— Добре, Едуардс. Използвай мозъка си, избягвай контакт с врага. Ако съм разбрал правилно, вие сте единствените ни приятели там в момента. Логично е да продължите да докладвате. Наблюдавайте и ни уведомявайте за всичко. Не хабете батериите си. Карайте я умната, момчета. Ще ви изпратим помощ, но може да мине малко време. Вие само стойте там. Можете да ни чуete на всеки кръгъл час. Имате ли точен часовник? — „Междувременно — помисли си свързочникът, — ние ще се опитаме да разберем дали си наистина онзи, за когото се представяш, и дали в тила ти не е допряно дулото на руски пистолет.“

— Прието. Часовникът ми е настроен на Гринуичко време. Ще се ослушваме. Край.

— Още танкове — каза Смит. — Ле-ле, ама тоя кораб наистина е много голям!

ХАФНАФЬОРДУР, ИСЛАНДИЯ

Генералът не можеше да повярва колко гладко преминаваше операцията. Когато беше видял американската ракета да се насочва към кораба, той беше решил, че мисията е провалена. Една трета от машините му вече бяха разтоварени от кораба и пътуваха към местоназначението си. Сега трябваше да дойде и останалата част от дивизията му. След това идваше ред и на доставката на още хеликоптери. За момента той беше длъжен да предположи, че стоте хиляди исландци бяха враждебно настроени към него и бойците му. Няколко местни смелчаци бяха застанали в другия край на пристанището и наблюдаваха разтоварването. Андреев вече беше изпратил едно отделение да ги разкара оттам. Колко души се обаждаха по телефона? Здрава ли беше предавателната станция за спътникови телефонни връзки? Можеше ли някой да се обади в Съединените щати и да съобщи какво става в Исландия? Имаше толкова много неща, за които Андреев трябваше да мисли.

— Другарю генерал, транспортът е на път. Първият самолет е излетял преди десет минути с ескорт от изстребители. Би трябвало да пристигнат след четири часа — докладва комуникационният му офицер.

— Четири часа. — Генералът погледна от мостика към яносиньото небе. Колко време щеше да бъде необходимо на американците, за да реагират, изпрацайки срещу него ескадрила изстребители бомбардировачи? Той посочи към оперативния си офицер. — На кея има твърде много превозни средства. Веднага щом съберете група с размерите на взвод, следва да го придвижите към целта му. Нямаме време да формираме цели роти. Какво става с летище Рейкявик?

— Поставили сме там една пехотна рота, а още една ще бъде в района след двадесет минути. Не ни беше оказана съпротива. Цивилните диспечери и служителите от поддръжката на летището са поставени под охрана. Патрулите по улиците на Рейкявик докладват,

че по улиците няма много хора. От нашето посолство съобщават, че в предаване по радиото правителството е помолило жителите да останат по домовете си и повечето от тях изглежда са направили точно така.

— Наредете на патрула да завземе главната телефонна централа. Не закачайте радио и телевизионните станции, но завземете телефонната централа! — Той се обърна и видя, че отделението десантчици беше стигнало до насъбралата се в другия край на пристанището тълпа. Генералът прецени, че там има около тридесет души. Осемте войника слязоха от камиона си с готови за стрелба автомати и бързо се приближиха към цивилните. Някакъв мъж излезе напред, като ръкомахаше оживено, и беше застрелян моментално. Останалите граждани се разбягаха. Генералът изпсува гневно.

— Намерете глупака, който направи това!

„ЧИКАГО“

Маккафърти се върна в командния център след кратко посещение на личната си тоалетна. Кафето не позволяваше на човек да заспи, донякъде чрез кофеина в него, донякъде чрез неудобството от винаги пълния мехур. Положението вече започваше да се влошава. Геният, който беше решил да нареди на американските подводници да се изтеглят от Баренцово море с надеждата да бъде избягнат международен инцидент, беше направил услуга на руснаците, като им беше разчистил пътя. „Точно навреме за началото на войната“, помисли си ядно капитанът, забравил, че идеята за изтеглянето доскоро не му се беше струвала чак толкова лоша.

Ако бяха се придържали към плана, Маккафърти можеше да направи някои поразии на съветския флот, но някой се беше паникьосал от новото дислоциране на съветските атомни ракетни подводници и доколкото Дани можеше да прецени, резултатът беше, че никой не беше постигнал нищо. Съветските подводници, които бяха излезли накуп от фиорда Кола не бяха тръгнали на юг към Норвежко море, както се беше предполагало. Далекобойният му хидролокатор отчиташе възможни шумове от подводници далеч на север от „Чикаго“, които се отправяха на запад, преди да заглъхнат. „Значи Иван изпраща подводните си лодки към Датския проток? — помисли си той. — Това ще му струва скъпо, когато пресече линията на SOSUS между Исландия и Гренландия.“

„Чикаго“ се движеше на дълбочина петстотин фута малко по на север от 69° паралел, на около сто мили от скалистия бряг на Норвегия. Всички дизелови подводници на норвежците бяха пред него и охраняваха бреговата ивица на страната си. Маккафърти разбираше това, което не му пречеше да не го харесва.

Досега нищо не вървеше както трябва и Дани се тревожеше. Това можеше да се очаква и той беше в състояние да потисне тревогата си, като се опре на обучението си. Той познаваше възможностите на своята подводница и имаше доста добра представа за възможностите на руските лодки. „Чикаго“ беше по-добра в техническо отношение, но някой руснак винаги можеше да извади късмет. В крайна сметка това беше война, а не учение. Сега трябваше да се действа в различна среда, която не подлежеше на управление от заповеди и устави. Грешките не се наказваха с устна критика от страна на командира на ескадрилата, а, както изглеждаше, късметът засега беше на противниковата страна.

Маккафърти огледа хората си. Той беше сигурен, че и през техните глави преминаваха същите мисли, но всички те зависеха от него. Екипажът на подводницата представляваше физическите разклонения на собствения му мозък. Той беше управляващото звено на тялото, наречено „Чикаго“, и едва сега осъзнаваше огромната отговорност, която лежеше на плещите му. Ако той направеше грешка, целият му екипаж щеше да загине. Той също щеше да загине с тях със съзнанието, че не е оправдал доверието им.

„Не можеш да мислиш по този начин — каза си мислено капитанът. — Не можеш да оставиш тези мисли да те ядат отвътре. По-добре ще бъде да попаднеш в бой, където ще трябва да ограничиш мисленето си само до най-важното.“ Той погледна часовника. Добре.

— Изкачете се на перископна дълбочина — нареди Маккафърти. — Време е да проверим за нови заповеди и ще използваме времето, за да извършим ESM претърсване и да се ориентираме в обстановката.

Процедурата изобщо не беше проста. Подводницата се издигна бавно и предпазливо, обръщайки се на всички страни, за да може операторът на хидролокатора да се увери, че край нея няма други плавателни съдове.

— Вдигнете ESM.

Един електротехник натисна бутона за издигане на мачтата с широковънновия приемник. На таблото веднага се появиха различни точки.

— Отчитаме множество електронни източници, сър. Три търсеци радара в J-обхвата и много други излъчвания. Множество излъчвания в UHF и VHF обхватите. Записваме ги.

„Това е логично — помисли си Маккафърти. — Въпреки това, наоколо едва ли има някого.“

— Вдигнете перископа.

Капитанът насочи лещите на перископа нагоре, за да провери дали в небето няма самолети, и направи бърз оборот по хоризонта. Той забеляза нещо странно и трябваше да завърти лещите надолу, за да разбере какво е то.

На по-малко от двеста ярда от „Чикаго“ имаше зелена маркираща димка. Маккафърти изтръпна и бързо завъртя инструмента обратно. От мъглата излизаше един многомоторен самолет и се насочваше право срещу подводницата! Капитанът завъртя колелото на перископа и го прибра.

— Потапяне! Пълен напред! Дълбочина осемстотин фута! — „Откъде, по дяволите, се беше появил самолетът?“

Двигателите на „Чикаго“ бяха включени незабавно. Поредица от команди накара кормчиите да завъртят контролните си клапани докрай.

— Торпедо във водата откъм десния борд! — изкрещя един от операторите на хидролокатора.

Маккафърти реагира моментално.

— Пълен ляво на борд!

— Слушам, пълен ляво на борд! — Скоростта достигна десет възела и се покачваше бързо.

— Пеленг на торпедото едно-седем-пет относителен. Търсещата глава е включена. Все още не ни е захванало.

— Изстреляйте един шумов генератор.

На седемдесет фута зад командния център беше изстреляна една кутия, която веднага започна да генерира най-различни шумове, за да привлече торпедото.

— Шумовият генератор изстрелян!

— Петнадесет градуса дясно на борд — нареди вече по-спокойно Маккафърти. Беше играл тази игра и преди. — Поемете курс едно-

едно-нула. Хидролокатор, искам действителния пеленг на торпедото.

— Слушам. Пеленг на торпедото две-нула-шест, приближава отляво надясно.

„Чикаго“ слезе на двеста фута. Подводницата се потапяше под ъгъл двадесет градуса. Планеристите и повечето от техниците бяха сложили коланите си, за да не бъдат изхвърлени от местата си.

— Хидролокатор до команден център. Торпедото изглежда следва кръгов път. Сега се движи отдясно-наляво, пеленг едно-седем-пет. Все още търси, но не мисля, че ни е засякло.

— Много добре. Продължавай да докладваш. — Маккафърти отиде при навигатора. — Изглежда, че го пуснаха лошо.

— Възможно е — съгласи се навигаторът. — Но как, по дяволите...

— Трябва да е имал ДМА. Детектор на магнитни аномалии. Включено ли беше записващото устройство? Нямах достатъчно време, за да го идентифицирам. — Той погледна към навигационното табло. „Чикаго“ се намираше на миля и половина от мястото, на което беше пуснато торпедото. — Хидролокатор, информация за рибата.

— Пеленг едно-девет-нула, точно зад кърмата. Все още се върти в кръг, изглежда слезе малко по-надолу. Мисля, че шумовият генератор го е привлякъл и то се опитва да го улучи.

— Две трети напред. — „Време е да намалим“, помисли си Маккафърти. Бяха се отдалечили от мястото на срещата със самолета, а и на екипажа на самолета щеше да му бъде необходимо известно време, за да оцени успеха на атаката си, преди да започне ново претърсване. Дотогава „Чикаго“ щеше да бъде на две или три мили по-далеч, скрита под пласта, без да издава много шум.

— Слушам, две трети напред. Изравнявам на осемстотин фута.

— Можем да си поемем дъх, хора — каза Маккафърти. Гласът му не беше толкова уверен, колкото му се искаше да бъде, и той за първи път забеляза, че ръцете му треперят. „Също като при автомобилна катастрофа. Започваш да трепериш едва когато разбереш, че опасността е отминала.“ — Петнадесет градуса ляво на борд. Минете наляво до две-осем-нула. — Самолетът можеше да реши да хвърли още някое торпедо, така че нямаше смисъл да се движат по права линия. След малко щяха да са в безопасност. Маккафърти засече, че целият епизод бе продължил по-малко от десет минути.

Капитанът отиде до предната преграда, превъртя видеокасетата и пусна записа. Изображението показва как перископът излиза над повърхността, последва бързото претърсване на хоризонта... след това димката. След нея беше показан и самолетът. Маккафърти натисна бутона за пауза.

Самолетът приличаше на „Локхийд Р-3 Орион“.

— Този е от нашите! — отбеляза дежурният техник. Капитанът пристъпи напред и влезе в помещението на хидролокатора.

— Рибата се изгуби някъде зад кърмата, капитане. Вероятно още се опитва да убие шумовия генератор. Мисля, че когато торпедото се е сблъскало с водата, тя го е отклонила в грешна посока, тоест далеч от нас.

— Как звучеше?

— Много приличаше на някое от нашите „Марк-46“ — главният оператор потрепери. — Наистина звучеше като 46! — Той пренави касетата си и включи високоговорителя. От пищящия звук от въртенето на двете витла на човек можеше да му настръхне косата. Маккафърти кимна и се върна в командния център.

— Добре, може да е бил норвежки Р-3. Възможно е, обаче, да е бил и руски „Май“. Двата самолета си приличат много и имат едно и също предназначение. Добра работа, хора. Ще се разкараме от този район. — Капитанът мислено се поздравя за добре свършената работа. Току-що беше успял да избяга от първото бойно торпедо в кариерата си пуснато от приятелски самолет! Но той все пак беше успял да му избяга. В крайна сметка, може би късметът не беше изцяло на противниковата страна. А може би беше?

„ФАРИС“

Морис дремеше в капитанския си стол на мостика и се чудеше какво липсваше в живота му. Необходими му бяха няколко секунди, за да осъзнае, че сега не му се налагаше да се занимава с бюрократични задачи, както правеше обикновено всеки следобед. Той беше длъжен да изпраща рапорти за местоположението си на всеки четири часа, рапорти за контакти, ако засечеше такива, което все още не се беше случвало, но рутинната бюрократична работа беше останала в миналото. Той си помисли, че е жалко да се появи необходимостта от война, за да се отърве от тези неприятни задължения!

Конвойт все още се намираше на двадесет мили югоизточно от кораба му. „Фарис“ беше основният хидролокаторен пост и имаше за цел да засича, локализира и елиминира всяка подводница, която се опиташе да се приближи до конвоя. За да изпълни задачата си, фрегатата „спринтираше“ напред на максимална скорост, след което дрейфуваше за малко на много по-бавна скорост, за да позволи на хидролокатора си да работи най-ефективно. Ако конвойт се движеше по прав курс със скорост двадесет възела, това нямаше да бъде възможно, но трите колони търговски кораби се движеха на зигзаг, което улесняваше работата по тяхната охрана.

Морис отпи от кока-колата си. Следобедът беше горещ, а той предпочиташе да си пие кофеина студен.

— Получаваме сигнал от „Галбот“, сър — докладва младшият дежурен по кораб.

Морис стана и се приближи до дясното крило на мостика с бинокъл в ръка. Той се гордееше със способността си да чете морзовия код със същата бързина, с която го правеха радистите му:

ДОКЛАД ИСЛАНДИЯ НАПАДНАТА И
НЕУТРАЛИЗИРАНА ОТ СЪВЕТСКИ СИЛИ X
ОЧАКВАЙТЕ ПО-СЕРИОЗНИ ЗАПЛАХИ ПО ВЪЗДУХ И
ПОД ВОДА X

— Още добри новини, а, капитане? — коментира дежурният по кораб.

— А-ха.

„НИМИЦ“

— Как ли са го направили? — питаше се на висок глас Чип.

— Как са го направили, вече няма никакво значение — отговори Толанд. — Трябва да кажем на шефа. — Той се обади набързо по телефона и излезе.

Боб едва не се загуби. „Нимиц“ имаше повече от две хиляди отделения. Адмиралът живееше само в едно от тях, а Толанд беше ходил там само веднъж. Пред вратата стоеше на пост един морски

пехотинец. Командирът на самолетоносача, капитан Свенсон, го беше изпреварил.

— Сър, получи се светкавица, че Съветите са нападнали и неутрализирали Исландия. Възможно е да са разположили свои войски на исландска територия.

— Имат ли самолети там? — попита веднага Свенсон.

— Не знаем. Нашите се опитват да пуснат разузнавателна „птичка“, вероятно британска, която да огледа района, но няма да получим информация поне шест часа. Последният приятелски спътник е минал оттам преди два часа, а следващият ще мине оттам след още девет часа.

— Добре, дайте наличната информация — заповяда адмиралът.

Толанд изложи набързо оскъдните данни от телеграмата от Норфолк.

— От това, което ни е известно, планът им е бил доста елементарен, но изглежда е свършил работа.

— Никой не е казал, че Иван е тъп — изкоментира намръщено Свенсон. — Какви са заповедите ни?

— Засега никакви.

— Колко войници има в Исландия? — поинтересува се адмиралът.

— Нямаме информация за това, сър. Екипажът на Р-3 е видял десантните лодки да правят два курса. При сто души на курс, това означава, че там е стоварен най-малко един батальон, а вероятно дори и цял полк. Корабът е бил достатъчно голям, за да пренесе екипировката на цяла бригада, че и отгоре. В книгите на Горков е записано, че този вид кораби са изключително подходящи за десантни операции.

— Твърде много са за една МАУ, сър — каза Свенсон. Една амфибийна единица на морската пехота (МАУ) се състоеше от един подсилен батальон морски пехотинци.

— С три самолетоносача зад тях? — изсумтя адмирал Бейкър, след което се замисли малко по-дълбоко. — Може и да си прав. Как ще се отрази това на въздушната заплаха срещу нас?

— Исландия разполага с една ескадрила F-15 и два AWACS. Това за нас е много повече от достатъчна защита, но вече не можем да разчитаме на нея. Без нея губим ранното предупреждение при

нападения, предимството при изтощаването на противника, както и способностите си за следене на развоя на атаките. — На Свенсон това изобщо не му харесваше. — Би трябвало да се справим сами с техните Ту-22 „Бекфайър“, но щеше да ни бъде много по-лесно, ако можехме да разчитаме на изстребителите от базата.

Бейкър отпи от кафето си.

— Заповедите ни не са променени.

— Какво друго става по света? — попита Свенсон.

— Норвегия е ударена жестоко, но все още не сме получили подробности. Същото е положението и в Германия. Говори се, че нашите ВВС са нанесли тежък удар върху Съветите, но и за това нямаме подробности. Все още е твърде рано да се правят реални разузнавателни оценки на ситуацията.

— Ако Иван успее да завладее Норвегия и напълно да неутрализира Исландия, въздушната заплаха срещу нашата бойна група ще нарасне най-малко двойно — каза Свенсон. — Трябва да поговоря с командирите на авиогрупата ми.

Капитанът си тръгна. Адмирал Бейкър не каза нищо в продължение на няколко минути. Толанд все още не беше освободен и трябваше да изчака.

— Значи те току-що са нападнали Кефлавик?

— Тъй вярно, сър.

— Разбери каквото можеш и ми докладвай.

— Слушам, сър. — Докато се връщаше в отделението на разузнаването, Толанд си мислеше за това, което беше казал на жена си, преди да отпътува: „Самолетоносачът е най-добре защитеният кораб във флотата.“ Но капитанът му беше разтревожен.

КОТА 152, ИСЛАНДИЯ

Те почти бяха започнали да приемат мястото като свой дом. Позицията им беше лесна за отбрана. Никой не можеше да доближи кота 152, без да бъде забелязан, а и трябваше да премине през полето от лава, след което да се изкатери по стръмния, гол склон. На два километра от позицията Гарсия бе успял да намери малко езеро, вероятно образувано при топенето на зимния сняг. Сержант Смит отбеляза, че водата ставаше хубав разредител за бърбън, но никой в групата не носеше алкохол.

Всички бяха гладни, но имаха храна само за четири дни и се гощаваха с деликатеси като консерви боб и шунка.

— Някой да знае как се готви овца? — попита редник Роджърс. На няколко мили на юг от тях се виждаше голямо стадо овце.

— С какво ще я сготвим? — попита лейтенантът.

— О. — Роджърс се огледа. Наоколо нямаше нито едно дърво. — Как така нямат дървета тук?

— Роджърс е тук само от един месец — обясни Смит. — Кирчо, ти не знаеш какво значи вятър, ако не си изкарал една зима на този остров. Единственият начин да накараш едно дърво да расте тук, е да го посадиш в бетон. Понякога вятърът тук духа толкова силно, че може да отнесе асфалта от пътя.

— Самолети. — Бинокълът беше у Гарсия и той посочи на североизток. — Много са.

Едуардс взе бинокъла. На хоризонта се виждаха множество точки, които бързо нарастваха.

— Виждам шест, големи са, приличат на нашия С-141... това значи, че са Ил-76, ако не се лъжа. Може да има и изтребители. Сержант, вземете лист и химикал. Трябва да ги преброим.

Това продължи няколко часа. Изтребителите кацнаха първи и веднага се отправиха към зоната за презареждане с гориво, след което изрулираха до една от по-късите писти. На всеки три минути кацаше по един самолет и Едуардс нямаше как да не се впечатли. Съветският Ил-76, който в натовските ВВС беше известен под кодовото име „Кандид“, имаше странна, тромава форма, също като американските си събратя. Пилотите се приземяваха, гасяха двигателите и рулираха по страничната писта. Едуардс предположи, че са тренирали тази операция в продължение на месеци. Те разтоварваха в терминала на летището, отиваха до зоната за презареждане и отново отлитаха. Между кацащите и излитащите самолети имаше идеална координация. Излитащите самолети минаваха толкова ниско над кота 152, че Едуардс дори успя да запише някои от номерата върху опашките им. Когато бройката достигна петдесет, той сглоби отново радиостанцията.

— Предава Едуардс от кота 152. Чувате ли ме? Край.

— Чуваме ви — отвърна незабавно гласът. — Отсега нататък вашето кодово име е Хрътка, а нашето Кучкарник. Продължете с доклада си.

— Прието, Кучкарник. Наблюдаваме масивна въздушнотранспортна операция на руснаците. Преброихме петдесет — пет-нула — транспортни самолети тип „Индия-Лима-седем-шест“. Те кацат в Рейкявик, разтоварват и отлитат на североизток.

— Хрътка, сигурен ли сте, повтарям, сигурен ли сте за бройката?

— Положително, Кучкарник. При излитането си минават точно над нашата позиция и ние записваме броя им. Не се майтапя, мистър, пет-нула самолети. — Смит му показва листа си. — Не, увеличете ги на пет-три и операцията продължава. Виждаме и шест едноместни самолети в края на писта номер четири. Оттук не мога да определя модела, но ми приличат на изстребители. Разбрахте ли ме, Кучкарник?

— Приех, пет-три транспортни самолети и шест вероятни изстребителя. Добре, Хрътка, трябва да предадем информацията на началството. Стойте на мястото си и се придържайте към определения график за предаване. Безопасна ли е позицията ви?

„Добър въпрос“ — помисли си Едуардс.

— Прието, Кучкарник. Оставаме на място. Край. — Той свали слушалките. — В безопасност ли сме тук, сержант?

— Разбира се, лейтенант. Не съм се чувствал в такава безопасност от времето на войната в Ливан.

ХАФНАФЬОРДУР, ИСЛАНДИЯ

— Красива операция, другарю генерал. — Лицето на съветския посланик грееше.

— Вашата подкрепа се оказа изключително ценна за нас — излъга генералът през зъби. В съветското посолство в Исландия работеха повече от шестдесет души, като почти всички в една или друга степен работеха за разузнаването. Вместо да направят нещо полезно, като например да завземат телефонната централа, те бяха навлекли униформите си и бяха започнали да прибират местните политици. Повечето от депутатите в Алтинга, древният исландски парламент, вече бяха арестувани. Генералът беше съгласен, че това беше необходимо, но смяташе, че е било извършено твърде грубо, като при арестуването им един от тях беше убит, а двама други ранени. „По-добре ще бъде да се държим нежно с тях“, помисли си той. Това не беше Афганистан. Исландците нямаха традиции във военното дело и един по-мек подход може би щеше да даде по-добри резултати. Но

тази част на операцията се извършваше под контрола на КГБ, чийто команден екип вече беше внедрен между персонала на посолството. — Моля да ме извините, имаме още много работа.

Андреев се върна на борда на „Фучик“. При разтоварването на ракетния батальон на дивизията бяха възникнали някои проблеми. Баражите, в които беше натоварено оборудването на батальона, бяха повредени при взрива на ракетата. Новите им врати се бяха изкривили и трябваше да бъдат отрязани с кислород. Той сви рамене. До този момент „Полярна слава“ вървеше като по учебник. Не беше зле за един неопитен екип. По-голямата част от самоходните машини — двеста бронетранспортъра и много камиони — вече бяха разпределени между формированията и бяха напуснали доковете. Оставаше само да се разтовари зенитно-ракетният комплекс SA-11.

— Лоши новини, другарю генерал — докладва командирът на ракетния батальон.

— Колко трябва да чакам, докато ми ги съобщите? — попита кисело генералът. Денят се бе оказал дълъг и умората го правеше раздражителен.

— Имаме само три използваеми ракети.

— Три?

— И двете баржи са получили пробойни при експлозията на американската ракета. Ударната вълна е повредила няколко от ракетите, но по-голямата част са били повредени от водата, с която е бил потушен огънят.

— Това са преносими ракети — възрази Андреев. — Конструкторите сигурно са предвидили възможността от намокряне!

— Но не и със солена вода, другарю генерал. Ракетите са в армейско, а не флотско изпълнение, затова не са защитени от корозия при контакт със солената морска вода. Противопожарните разчети са се борили храбро с огъня и по-голямата част от ракетите са били напоени с вода. Откритите управляващи кабели и търсещите радарни глави на носовете на ракетите са повредени лошо. Хората ми направиха електронни тестове на целия товар. Три ракети са напълно годни за употреба. Други четири могат да бъдат почистени и поправени. Останалите са за изхвърляне. Ще трябва да докараме още по въздуха.

Генералът овладя гнева си. Едно малко недоглеждане беше създавало толкова големи неприятности. На борда на корабите пожарите се гасяха с морска вода. Трябваше да поискат да им бъде доставен флотският модел на този вид ракети. Нима беше винаги така — малкото камъче, да обръща колата?

— Разпределете установките според плана. Поставете всички годни ракети край летище Рейкявик, а тези, за които смятате, че можете да поправите в Кефлавик. Има ли и други повреди?

— Очевидно не. Радарните антени са били покрити с пластмасови изолатори, а намиращите се в превозните средства инструменти не са повредени, защото машините ни са водонепроницаеми. Ако получим нови ракети, батальонът ми ще бъде напълно готов. Ще бъдем готови за тръгване след двадесет минути. Съжалявам, другарю генерал.

— Вината не е ваша. Нали знаете накъде да се отправите?

— Двама от батарейните ми командири вече провериха маршрутите.

— Отлично. Продължавайте все така, другарю полковник. — Андреев се изкачи обратно по стълбите до мостика, за да потърси комуникационния си офицер. След два часа един самолет, натоварен с четиридесет зенитни ракети SA-11, рулираше на пистата на летище Килпяур край Мурманск на път за Исландия.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА

ТАНЦЪТ НА ВАМПИРИТЕ

„НИМИЦ“

През последните дванадесет часа Толанд беше затрупан с работа. Данните от Исландия идваха бавно, толкова откъслечни и объркващи, че дори и сега не беше възможно да се определи точно състоянието на нещата на острова. След много часове на бездействие, заповедите на авионосната група най-после бяха променени. Задачата да се подсилят натовските части в Исландия беше отменена. През последните десет часа бойната група се движеше право на изток, за да се скрие под въздушното прикритие на Англия и Франция. Някой беше решил, че щом като морските пехотинци не можеха да отидат в Исландия, то може би щяха да бъдат полезни в Германия. Боб беше очаквал, че групата ще бъде насочена към Норвегия, където вече имаше дислоцирана една амфибийна бригада на морската пехота, но да се стигне дотам, можеше да се окаже твърде трудно. Над Норвегия се водеше жестока въздушна битка, която продължаваше вече двадесет часа, като и двете страни бяха понесли тежки загуби. В началото на войната норвежците бяха разполагали едва със стотина съвременни изтребители и нямаше да издържат дълго, ако не им бъдеха осигурени подкрепления. Само че никой не беше в състояние да им помогне.

— Те не просто смазват норвежците — отбеляза Толанд, — а ги изблъскват на юг. Повечето атаки са насочени срещу северни бази и руснаците не дават на норвежците да си отдъхнат.

Чип кимна.

— Това е логично. Ако успеят, това ще даде на техните бомбардировачи по-кратък маршрут към нас. Време е за оперативка.

— Да. — Толанд събра бележките си и се отправи към адмиралското крило. Този път му беше по-лесно да се ориентира в лабиринта от коридори.

— Добре, командир — каза адмирал Бейкър. — Да започнем от периферията.

— Изглежда, че в Тихия океан все още не се случва нищо значително. Съветите очевидно упражняват голям дипломатически натиск върху Япония, като излизат със същата история, която представиха пред целия свят — всичко е един голям германски заговор.

— Глупости — отбеляза Бейкър.

— Така е, господин адмирал, но историята звучи толкова убедително, че Гърция отказва да изпълни договорните си задължения към НАТО, а и много неутрални държави и страни от Третия свят също вярват в тази измислица. Както и да е, руснаците намекват, че може да върнат островите Сахалин на японците в замяна на техния неутралитет, както и че ще ги бомбардират, ако Япония не се съгласи. Резултатът — Япония не разрешава намиращите се на нейна територия бази да бъдат използвани за офанзивни удари срещу Съветския съюз. Силите ни в Корея са необходими там, където са разположени. Единствената ни авионосна група в Западния Тихи океан е тази на самолетоносача „Мидуей“. В момента групата се намира навътре в открито море и не разполага с мощта, необходима ѝ да нападне сама Камчатка. В Южнокитайско море, на запад от Филипините, се наблюдава раздвижване във въздуха, но все още нищо значително. Изглежда, че в залива Кам Ран няма съветски плавателни съдове. И така, в Тихия океан е спокойно, но това едва ли ще бъде за дълго.

— В Индийския океан някой, вероятно подводница, е изстрелял ракета срещу Диего Гарсия. Не са нанесени големи щети, тъй като почти всички плавателни съдове в базата бяха изведени в открито море преди пет дни, но въпреки това там са в повишена бойна готовност. Според последните данни, тяхната разузнавателна ескадрила се е намирала на петнадесет градуса север и деветдесет градуса запад, на голямо разстояние от нашите момчета, като се е насочвала на юг.

— По южния фланг на НАТО няма никаква дейност. Турците няма да нападнат сами Русия, а Гърция се държи настрана от това, което нарича „руско-германски диспут“. Следователно, Иван си е подсигурил и южния фланг. Изглежда, че засега това го устройва. В момента руснаците се сражават само в Западна Европа, като нападат и някои подбрани американски военни обекти извън Европа.

Правителството им разправя на всички, които имат желание да го слушат, че страната им нямала желание да воюва с нас. Те дори гарантирали безопасността на американските туристи и бизнесмени, намиращи се в Съветския съюз. Твърди се, че ги извозвали по въздух през Индия. Ние подценихме политическото измерение на ситуацията, сър. Засега всички фактори работят в услуга на руснаците.

— Така. Операциите им в Европа са започнали с двадесет до тридесет нападения срещу инсталации в Германия, проведени от групи със специално предназначение. Повечето от атаките са били отблъснати, но на две места са завършили с огромен успех. Пристанище Хамбург е било блокирано. Руснаците потопили два търговски кораба в главния канал и групата им успяла да се измъкне. Същият сценарий е бил опитан и в Бремен, където един канал е бил блокиран частично и три кораба са били изгорени, както си стояли на доковете. Тази група не успяла да се измъкне. Останалите нападения са били насочени срещу обекти за съхраняване на ядрени оръжия, комуникационни постове, както и срещу едно танково депо. Нашите момчета са били подготвени и въпреки че сме понесли значителни загуби, в повечето случаи руските групи са били напълно унищожени.

— Съветската армия е започнала офанзива на запад малко преди разсъмване вчера сутринта. Добрата новина е, че нашите ВВС са направили нещо страхотно. Новият невидим изстребител, за който бяхме чували само слухове, е бил приет на въоръжение и е бил използван за създаване на голяма бъркотия в тила на руските части. От ВВС съобщават, че са постигнали въздушно превъзходство или поне нещо близко до него — така че Иван вероятно е бил ударен доста жестоко. Каквото и да е станало, първоначалната съветска атака е била по-слаба от очакваното. Руснаците напредват, но до полунощ са навлезли само на петнадесет километра на германска територия, като на две места са били спрени напълно. Засега няма данни за използване на ядрени или химически оръжия. Докладва се за тежки загуби и от двете страни, особено в северната част на Германия, където руските части са навлезли най-навътре. Хамбург е застрашен. Каналът Кил вероятно е бил атакуван по въздух или земя — не сме сигурни за начина — и част от него е под контрола на руснаците. Положението там е доста объркващо. В Балтийско море също се наблюдава голяма активност. Бързите щурмови лодки на германския и датския флот

твърдят, че са нанесли големи поражения на врага и са отблъснали съвместна атака на руския и източногерманския флот, но информацията е доста противоречива.

Толанд продължи с описание на положението в Норвегия.

— Пряка заплахата за нас представляват подводниците и самолетите. Подводните лодки на Иван имаха доста работа напоследък. Получихме информация, че те са потопили двадесет и два търговски кораба. Най-големият им удар е бил срещу „Океанска звезда“, пътнически лайнер, плаващ под панамски флаг, който се е връщал от туристическо пътешествие в Средиземно море, когато на осемстотин мили североизточно от Гибралтар е бил улучен от ракета. Видът на ракетата е неизвестен, но тя вероятно е била изстреляна от подводница „Жулиета“. Корабът е изгорял и много от пътниците са загинали. Две испански фрегати са се отправили натам, за да търсят оцелели.

— Информирани бяхме, че в близост до нашия курс се намират три подводници — една „Ехо“, една „Танго“ и една „Фокстрот“. Възможно е да са повече, но според разузнаването по-голямата част от руския подводен флот се намира на юг и на запад от нас. С неутрализирането на Исландия беше прекъсната SOSUS линията G-I-UK^[1] и сега руските подводници могат необезпокоявани да навлизат в Северния Атлантук. SACLANТ е изпратил подводници, които да запущат пробива в линията. Те обаче ще трябва да побързат, защото имаме данни, че голям брой съветски подводници са се запътили към Датския проток.

— Колко техни подводници сме унищожили? — попита Свенсон.

— Лайес и Брунсуик твърдят, че са потопили четири. „Орионите“ имаха голям късмет и свършиха добра работа. Лошата новина е, че един Р-3 липсва. В момента извършваме проверка и ще имаме резултат до обяд. Във всеки случай изглежда че за момента основна заплахата за нас представляват самолетите, а не подводниците. Това, разбира се, може да се промени още утре.

— Всяко нещо с времето си. Да минем на Исландия — нареди Бейкър.

— Информацията, която получихме вчера, се оказва вярна. Очевидно руснаците са придвижили по море около един полк войници, след което по въздуха е била докарана цяла дивизия, като

транспортирането ѝ е започнало около четиринадесет-нула-нула. Длъжни сме да предположим, че досега цялата дивизия трябва да е била прехвърлена и е зела позиции.

— Изтребители? — запита Свенсон.

— Не се докладва за изтребители, но е възможно да ги има. Исландия има четири използваеми летища...

— Грешка, Толанд, три — прекъсна го остро Бейкър.

— Моля да ме извините, сър, но са четири. Голямата база е Кефлавик. Тя разполага с пет писти, две от които са с дължина повече от три километра. Ние построихме базата като плацдарм за излитане на стратегическите ни бомбардировачи В-52 и се постаряхме доста. Иван е получил базата почти непокътната. Руското нападение е било планирано така, че пистите да не бъдат повредени. Второто летище е гражданското в Рейкявик. Най-дългата писта там има дължина около два километра, което е повече от достатъчно за изтребителите, а на всичко отгоре и летището се намира в центъра на града. Нападение срещу това летище би причинило огромни жертви сред цивилното население. В северната част на острова се намира Акурейри, неасфалтирана писта за кацане и излитане. Четвъртото летище, господин адмирал, е старият Кефлавик и се намира на около две мили югоизточно от базата на НАТО. На картата е обозначено като неизползваемо, но аз веднъж говорих с човек, който е прекарал две години в Исландия, и той ми каза, че това летище е напълно използваемо, поне за нуждите на самолети, които могат да кацат на неравна повърхност, като например нашите С-130. Служителите от базата са използвали тази писта за надбягвания със стартерни колички и със собствените си спортни коли. Според въпросния човек на тази писта можели да кацат и изтребители. И най-накрая, всеки град на този остров има писта с чакълена настилка, която се използва за нуждите на исландската гражданска авиация. МиГ-23 и още няколко други типа руски изтребители имат способността да кацат и излитат върху неравна повърхност, като могат да използват всяка от тези писти.

— Страхотни новини, няма що — отбеляза командирът на въздушната група на „Нимиц“, към когото всички се обръщаха със съкращението САГ. — Какво ни е известно за останалите съоръжения, като например горивните?

— Намиращото се на територията на базата ГСМ депо е било унищожено напълно по време на съветската атака, но основните складови съоръжения за гориво край базата са останали непокътнати, както и терминалът при Хакотстангер. Ако някой не се погрижи за неутрализирането на тези съоръжения, руснаците ще имат толкова много гориво, че ще могат да летят с месеци.

— Колко точни са тези данни? — попита Бейкър.

— Имаме доклад на очевидци от екипаж на Р-3 на ВМФ, които са огледали пораженията непосредствено след нападението над базата. RAF е изпратил две разузнавателни „птички“ на оглед. Едната от тях е успяла да направи добри снимки на Кефлавик и околността, но втората не се е завърнала по неизвестни причини.

— Зенитни батареи. — Сега САГ изглеждаше наистина разтревожен.

Толанд кимна.

— Твърде вероятно. На снимките се виждат превозни средства, които свидетелстват за наличието на подсилена съветска въздушнодесантна дивизия. Исландското радио и телевизия са излезли от ефира. Англичаните имат отделни контакти с радиоловители по исландското крайбрежие, но всички връзки с югозападната част на острова са прекъснати. Там живее по-голямата част от населението на острова и изглежда, че руснаците имат пълен контрол над този район. Все още получаваме разузнавателна информация оттам, но това едва ли ще продължи дълго.

— Това, което ни казваш, е, че не можем да очакваме ранно предупреждение за въздушно нападение от норвежците и че сме изгубили подводната си ограда около Исландия. С какви други активи разполагаме? — запитва Свенсон.

— Очевидно имаме някакви резерви. Уведомен бях, че можем да очакваме ранно предупреждение за въздушно нападение от източник с кодово име „Реално време“. Ако голям брой съветски самолети напуснат полуостров Кола, ние ще бъдем уведомени незабавно.

— Какво е „Реално време“? — попита САГ.

— Подводница. — Бейкър се усмихна едва забележимо. — Господ да ѝ е на помощ, когато излезе на повърхността за радиовръзка. Е, вчера Иван изпрати бомбардировачите си срещу Исландия. Някой да се сеца къде би ги изпратил днес?

— В случай, че някой се интересува, моето предположение е пред вас — отвърна Толанд.

— Винаги е хубаво човек да получава професионални мнения — забеляза кисело САГ. — Трябва да се отправим на север и да ударим тези руснаци — САГ беше пилот-щурмовак по специалност и опит, — но не можем да го направим, докато срещу нас стоят техните бомбардировачи. Каква е силата на тази заплаха за нас?

— Можем да предположим, че няма да получим подкрепления от нашите ВВС. Съветската военноморска авиация разполага с шест полка щурмови самолети, три от които се състоят от „Бекфайър“ и три от „Беджър“. Имат един полк заглушители „Беджър“ и един полк разузнавателни самолети „Беър“. Към това следва да се прибавят и въздушните им цистерни. Всеки полк се състои от двадесет и шест самолета. Това прави приблизително сто и шестдесет щурмови самолета, всеки от които може да носи между две и три ракети въздух-земя.

— Ще трябва доста да се понапрегнат, за да ни достигнат чак тук. Дори и ако минат напъряко през Норвегия, двупосочният им курс ще има дължина около четири хиляди мили. „Беджърите“ са амортизирани стари „птички“ — каза САГ. — Какво знаем за спътниците им?

Толанд погледна часовника си.

— След петдесет и две минути над нас трябва да мине един RORSAT. Засякоха ни и преди дванадесет часа.

— Надявам се ВВС да възстановят ASAT програмата си колкото се може по-скоро — каза тихо Свенсон. — Ако Иван може да получава спътникови разузнавателни данни в реално време, то няма да му бъдат необходими всичките тези проклетни разузнавателни самолети. Руснаците ще могат да определят курса ни твърде лесно, а бомбардировачите им могат да стигнат до нас само за четири часа.

— Дали да не се опитаме да променим курса си, докато спътникът преминава над нас? — предложи САГ.

— Няма смисъл — отвърна Бейкър. — Движим се на изток в продължение на десет часа. Те едва ли са пропуснали да забележат това, а и максималната ни скорост е едва двадесет възела. Най-голямото отклонение, което можем да направим, е плюс-минус

осемдесет мили. За колко време мислите, че може да се прелети такова разстояние?

Толанд забеляза, че Свенсон и САГ не харесаха решението на адмирала, но нито един от тях не се опита да го оспори. Боб беше уведомен, че Бейкър не е човек, с когото може да се спори, и той се зачуди дали това беше добра черта от характера на един командир.

КОТА 152, ИСЛАНДИЯ

Едуардс се успокояваше донякъде от факта, че беше успял да предвиди точно кога ще настъпи студеният метеорологичен фронт. Дъждът започна да вали точно навреме, малко след полунощ. Ако нещо можеше да влоши още повече и без това лошото им положение, то това беше един студен порой. От надвисналите на две хиляди фута над главите им облаци валеше като из ведро, а вятърът тласкаше дъждовните потоци към планинския център на Исландия със скорост от тридесет възела.

— Къде са изстребителите? — попита Едуардс. Той разгледа внимателно летище Рейкявик през бинокъла си, но не успя да види шестте изстребител, за които беше докладвал предишната вечер. Всички транспортни самолети също бяха изчезнали. Лейтенантът забеляза един съветски хеликоптер и няколко танка. По улиците и пътищата в ползрението му нямаше голямо движение. Беше твърде тихо за понеделник сутрин. Не трябваше ли рибарите от търговския флот да пътуват към лодките и корабите си? — Някой да е забелязал кога са излетели?

— Не, сър. Каквото беше времето миналата нощ, целите руски ВВС можеха да дойдат и да си отидат, без да ги забележим. — Сержант Смит също беше раздразнен, най-вече поради лошото време. — Възможно е да са ги вкарали в онези хангари.

Около единадесет часа предишната вечер групата беше забелязала в небето огнена диря, наподобяваща дирята на излитаща ракета, но това, по което беше изстреляна, бе останало скрито зад дъждовната пелена. Едуардс не беше докладвал за това, защото допускаше, че може би бяха видели светкавица.

— Какво е онова там? Не е танк. Гарсия, провери го — на петстотин ярда западно от терминала. — Лейтенантът подаде бинокъла.

— Видях го. Някакво гъсенично превозно средство. Изглежда, че има нещо... не е оръдие и са три. Ракетна установка, може би.

— Самоходна зенитна ракетна установка — поясни сержантът. — Бих се обзаложил, че снощи сме видели една от тях да стреля.

— Време е да се обадим вкъщи. — Едуардс започна да сглобява предавателя.

— Колко установки и от какъв вид? — попита Кучкарникът.

— Виждаме една, на която вероятно има три ракети. Не можем да определим вида. Така или иначе, не бих могъл да направя разлика. Снощи около двадесет и три-нула-нула може би са изстреляли една ракета.

— Защо не ни казахте за това, по дяволите? — запита Кучкарникът.

— Защото не знаех какво беше! — почти изкрещя Едуардс. — По дяволите! Ние ви докладваме за всичко, което видим, а вие не вярвате и на половината!

— Успокой се, Хрътка. Вярваме ти. Знаем, че ви е трудно. Нещо друго за отбелязване?

— Знаел, че ни било трудно — предаде Едуардс на хората си. — Не виждаме голямо движение, Кучкарник. Още е рано, но все пак би трябвало по улиците да се движат граждани.

— Прието. Добре, Едуардс, а сега много бързо ми отговори какво е второто име на баща ти?

— Няма такава — отговори лейтенантът. — Какво...

— Името на лодката му?

— „Ани Джей“. За какво е всичко това, по дяволите?

— Какво стана с приятелката ти Сенди?

Едуардс се почувства сякаш го бяха наръгали с нож в стомаха. Тонът на гласа му беше достатъчно красноречив.

— Върви се шибай!

— Прието — отвърна човекът от другата страна на линията. — Съжалявам, лейтенант, но трябваше да издържите този изпит. Засега няма промяна в инструкциите ви. Честно казано, тук още не са решили какво да правят с вас. Покрийте се и избягвайте всякакви контакти. Графикът за свързка остава непроменен. Ако ви пипнат и ви принудят да играете някакви игрички с радиото, започвайте всяко предаване с

нашата позивна, след което казвайте, че при вас всичко е наред. Разбрахте ли ме? При вас всичко е наред.

— Прието. Ако ме чуете да казвам това, ще знаете, че тук нещо не е наред. Край.

КЕФЛАВИК, ИСЛАНДИЯ

Майорът, който командваше подразделението на ВВС, се забавляваше, въпреки че не си беше лягал изобщо през последните тридесет часа. Кефлавик беше великолепна база и парашутистите бяха успели да я завземат почти непокътната. Най-важното беше, че американците се бяха погрижили да складират оборудването си за поддръжка на пистите в укрытия, разпръснати из цялата база, и всички машини бяха останали напълно здрави след нападението. Майорът стоеше в разбитата контролна кула и наблюдаваше как половин дузина машини за почистване на пистите махаха последните отломки от писта номер девет. След тридесет минути пистата щеше да бъде използвана. Осем цистерни за гориво бяха напълнени и стояха в готовност край пистата, а до края на деня горивният тръбопровод също щеше да бъде поправен. Тогава Кефлавик щеше да бъде още една работеща съветска военновъздушна база.

— Колко остава до пристигането на изстребителите?

— Тридесет минути, другарю майор.

— Включете радара.

Руснаците бяха използвали една от баржите на „Фучик“, за да пренесат по-голямата част от оборудването, необходимо за една база, на предния фронт и сега недалеч от пресечката на главната писта се намираше един радар с голям радиус на действие, както и един микробус, от който наземните диспечери можеха да управляват ракетите с радарно насочване за поразяване на приближаващи въздушни цели. В базата бяха докарани три камиона с резервни части и ракети въздух-въздух, а предишния ден бяха прехвърлени и триста души обслужващ персонал. Пистите се охраняваха от една зенитно-ракетна батарея SA-11, подсилена от осем самоходни зенитни оръдия и един взвод пехотинци, въоръжени с ръчни ракетомети за стрелба по нисколетящи цели. Единствената засечка се беше получила при ракетите, но резервните бяха докарани преди няколко часа и ракетните установки вече бяха заредени и готови за бой. Всеки натовски самолет,

който имаше неблагоприятното да се опита да прелети над Исландия, щеше да бъде изненадан много неприятно, както един „Ягуар“ на Кралските военновъздушни сили се беше убедил миналата нощ, когато го бяха свалили над Рейкявик, преди пилотът му да успее да разбере какво става.

— Писта номер девет е готова за действие — докладва свързочникът.

— Отлично! Прехвърлете машините на едно-осем. Искан всички писти да заработят още днес следобед.

КОТА 152, ИСЛАНДИЯ

— Какво е това? — Едуардс беше първият, който го забеляза. Изпод ниския пласт облаци се появиха широките сребърни крила на един бомбардировач „Беджър“. След него се появи още нещо, което имаше по-малки размери, и бързо се скри в облациите.

— Изстребител ли беше?

— Не видях нищо, сър. — Гарсия беше гледал в друга посока. Над главите им се чу характерното виене на турбовитло при малка скорост.

Лейтенантът започваше да става майстор на сглобяването на радиопредавателя.

— Кучкарник, тук Хрътка, имаме лоши новини. Чувате ли ме?

— Прието, Хрътка. Какво става?

— Над нас прелитат самолети в западна посока, вероятно към Кефлавик. Изчакайте.

— Чувам ги, но не мога да ги видя. — Гарсия подаде бинокъла на Едуардс.

— Видях един двувитлов самолет, вероятно бомбардировач, а след това още един, много по-малък самолет, който ми заприлича на изстребител. Чуваме шума от прелитането им над нас, но на около две хиляди фута има плътни облаци и не можем да видим нищо повече.

— Казваш, че се движат към Кефлавик?

— Точно така. Бомбардировачът се движеше на запад и се спускаше.

— Има ли начин да се върнете до Кефлавик и да проверите какво става там?

Едуардс изгуби ума и дума от гняв. Не можеше ли това копеле да разчита карти? Да се върнат, означаваше да изминат тридесет мили в открито поле.

— Отрицателно. Повтарям, отрицателно, няма начин. Край.

— Прието, Хрътка. Съжалявам. Имах заповед да попитам. Обади се, когато научиш още нещо. Добре се справяте, момчета. Стойте там, където сте. Край.

— Попитаха ме дали искаме да се върнем в Кефлавик — обяви Едуардс, докато сваляше слушалките. — Казах им, че няма начин.

— Много добре, сър — отбеляза Смит. Офицерите от ВВС очевидно не бяха пълни идиоти.

КЕФЛАВИК, ИСЛАНДИЯ

Първият МиГ-29 „Фулкрум“ се приземи на летище Кефлавик една минута по-късно. Той рулира, воден от един от джиповете на базата, и спря в близост до контролната кула. Майорът, който командваше базата, го очакваше отвън.

— Добре дошъл в Кефлавик!

— Отлично. Покажете ми тоалетната — отговори полковникът.

Майорът му посочи личния си джип — американците бяха оставили седемдесет джипа и повече от триста лични автомобили — и двамата се отправиха към кулата. Американските радиосъоръжения бяха унищожени, но санитарните помещения се бяха оказали много по-здрави.

— Колко?

— Шест — отвърна полковникът. — Един норвежки F-16 ни изскочи край Хамерфест и свали един от моите, преди да разберем, че е там. Трябваше да върна друг поради повреда в двигателя, а на трети се наложи да кацне в Акурейри. Имаме ли наши хора там?

— Все още не. Засега имаме само един хеликоптер, но днес трябва да получим още. — Джипът спря пред входа на кулата. — Втората врата вдясно.

— Благодаря, другарю майор. — Полковникът се върна след три минути. — Безславната страна на летенето на изстребители. Някой трябва да предупреждава кадетите ни за тези неща.

— Искате ли малко кафе? Предишните обитатели на тези помещения бяха много любезни към нас. — Майорът отвори един

американски термос и наля кафе в пластмасовата му чаша. Полковникът отпиваше от течността, наслаждавайки се на аромата ѝ, сякаш беше отлежало бренди, докато наблюдаваше как се приземяват останалите изтребители от групата му. — Ракетите ви са подготвени, както и цистерните за презареждане. Кога можете да отлетите отново?

— Предпочитам хората ми да си починат поне два часа и да се нахранят. Освен това искам самолетите да бъдат пръснати из базата след презареждането им с гориво. Атакуваха ли ви вече?

— Досега изпратиха само два разузнавателни самолета и ние свалихме единия. Ако имаме късмет...

— Късметът е за глупаците. Американците ще ни нападнат днес. Аз бих го направил, ако бях на тяхно място.

„нимиц“

— Имаме нов разузнавателен източник в Исландия с кодово име Хрътка — докладва Толанд. Намираха се в СІС на самолетоносача. — През изминалата нощ той е преброил повече от осемдесет транспортни полета до Рейкявик, като с тях са пристигнали и най-малко шест изтребители. Кучкарника в Шотландия ни информира, че имат непотвърдена информация, че в момента в Исландия кацат съветски изтребители.

— Трябва да са самолети с голям радиус на действие. „Фоксхаунд“, може би „Фулкрум“ — каза САГ. — Ако руснаците имат такива в излишък. Е, ние засега не смятаме да посещаваме този остров. Може, обаче, да имаме проблем, ако руснаците ги използват за охрана при въздушно нападение.

— Някакви новини за осигуряване на Е-3 подкрепления от Великобритания? — обърна се Бейкър към Свенсон.

— Изглежда, че няма да я получим.

— Толанд, кога можем да очакваме посещение?

— Техният RORSAT ще премине над нас след двадесет минути. Руснаците вероятно ще искат да получат данните от спътника си, преди самолетите им да излетят. След това може да излетят, когато си поискат. Ако бомбардировачите им презаредят с гориво по средата на пътя и продължат да се движат на максимална скорост, ще бъдат над нас след два часа. Това е в най-лошия случай. По-вероятно е, обаче, да приемем, че ще стигнат до нас за четири до пет часа.

— СAG?

Командирът на авиационната група изглеждаше напрегнат.

— Всеки самолетоносач е вдигнал по една радарна „птичка“ „Хъмър“, придружавана от по два F-14 „Томкет“. На катапултите има по още два F-14, които могат да излетят в рамките на пет минути, още един „Хъмър“ и една въздушна цистерна. Останалите изстребители са на плюс-петнадесет на покрива, заредени с гориво и боеприпаси. Екипажите са инструктирани. Над формацията имаме един „Праулер“, останалите са готови да излетят от петнадесет. Към всички A-7 са прикрепени допълнителни резервоари. Ние сме подготвени. „Крусейдърите“ на „Фох“ са на плюс-петнадесет. Хубави „птички“, но имат къси крака. Когато му дойде времето, ще ги използваме за въздушно прикритие.

КИРОВСК, РСФСР

Спътникът за океанско разузнаване RORSAT премина над формацията точно в три часа и десет минути сутринта. Радарният му предавател отбеляза местоположението на формацията, а камерите му я проследиха, докато спътникът продължаваше пътя си. След пет минути данните бяха в Москва. Петнадесет минути по-късно екипажите в четири военновъздушни бази около град Кировск на полуостров Кола получиха последни инструкции. Външно летците бяха спокойни, но вътрешно бяха напрегнати също толкова, колкото и екипажите на целите им. За тази операция и двете страни се бяха подготвяли в продължение на цели петнадесет години. Милиони часове на планиране, проучвания и симулации щяха да бъдат поставени на изпитание.

„Беджърите“ излетяха първи, задвижвани от двойните си двигатели „Микулин“. Излитането им беше трудно. Бомбардировачите бяха толкова натоварени, че диспечерите в кулата мислено се молеха всички благополучно да се издигнат в спокойното утринно небе. Набрали височина, самолетите се отправиха на север, групираха се в полкови формации малко по на север от Мурманск, след което завиха на запад, и после завиха край Северен нос, преди да се отклонят наляво към Северния Атлантук.

Американската подводница „Нарвал“ се спотайваше под сивата повърхност на океана на двадесет мили от северния бряг на Русия. Тя

беше най-тихата подводница от американския флот, специализирана платформа за събиране на разузнавателна информация, прекарваща край съветските брегове повече време, отколкото някои руски военни кораби. Подводницата беше вдигнала и трите си ESM антени, както и струващият един милион долара перископ. Бордовите техници подслушваха радиопредаванията на самолетните формирания. Трина униформени специалисти от разузнаването и един цивилен разузнавач от Агенцията за национална сигурност оцениха силата на въздушната група и решиха, че тя беше достатъчно голяма, за да рискуват предупредително радиопредаване. Подводницата вдигна още една мачта и я насочи към намиращ се на двадесет и четири хиляди мили от нея комуникационен спътник. Радиопредаването продължи едва една петнадесета от секундата.

„нимиц“

Съобщението беше автоматично препредадено към четири отделни комуникационни станции и след тридесет секунди беше получено в щабквартирата на SACLANT. Пет минути по-късно Толанд държеше жълтия формуляр в ръка. Той незабавно отиде при адмирал Бейкър и му предаде съобщението, което гласеше:

0418Z   РЕАЛНО   ВРЕМЕ   ИЗПРАЩА
ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ   ВЪЗДУШНО   НАПАДЕНИЕ
ИЗЛИТАНЕ   0400   КУРС   ЗАПАДНО   ОТ   КОЛА
ПРИБЛИЗИТЕЛНО ПЕТ ПОЛКА ИЛИ ПОВЕЧЕ.

Бейкър погледна часовника си.

— Бърза работа. CAG?

Командирът на авиогрупата погледна към формуляра и се приближи до един от телефоните.

— Пуск на плюс-пет. Приберете патрулните самолети и поставете още два F-14 и един „Хъмър“ на плюс-пет. Завръщащите се самолети да бъдат презареждани незабавно. Запазете един катапулт за танкерите. — Той остави слушалката и се върна при адмирала. — С ваше разрешение, сър, предлагам след един час да вдигнем още един

„Хъмър“ и два „Томкет“ и да поставим всички изстребители на плюс-пет. В шест-нула-нула вдигаме останалите изстребители и няколко танкера. Ще ги посрещнем с всичко, с което разполагаме на около двеста мили от формацията, и ще ги натупаме здравата.

— Много добре. Коментари?

Свенсон погледна замислено към главното тактическо табло. На него вече се появяваха кръгове, които отбелязваха максималната далечина на полета на съветските бомбардировачи.

— И англичаните ли получиха същото предупреждение?

— Тъй вярно, сър — отговори Толанд. — Също и норвежците. С малко късмет, едните или другите може да прихванат нападението и да го подкастрят малко. Или пък да пуснат опашка след руснаците.

— Добра идея, но не трябва да разчитаме на това. Ако аз командвах нападението, щях да дойда от запад и над Исландия да завия на юг. — Свенсон погледна отново към таблото. — Мислиш ли, че „Реално време“ би рискувал радиопредаване за „Беър-Д“?

— Според моята информация, сър, на него му е разрешено да предава само ако засече три или повече полка. Десет или двадесет „Беър“ не са достатъчни, а и е твърде вероятно източникът изобщо да не ги забележи.

— Значи в момента някъде във въздуха има цяло стадо „Беър“, които слухтят за нашите радарни сигнали и не излъчват никакви емисии.

Толанд кимна утвърдително. Бойната група се състоеше от кораби, подредени в кръг с радиус тридесет мили. В центъра се намираха самолетоносачите и десантните кораби, а по периферията бяха наредени девет въоръжени с ракети ескортни кораба и шест специализирани кораба за противолодъчна борба. Радарите на всички кораби бяха изключени и групата получаваше необходимата електронна информация от два кръжащи над нея самолета за въздушно наблюдение Е-2С, наричани галено „Хъмър“, чиито радари претърсваха кръг с диаметър четиристотин мили.

Сценарият, който се разиграваше, беше по-сложен и от най-трудната компютърна игра. Върху изхода на битката можеха да повлияят повече от една дузина фактори, чиито комбинации достигаха десетки хиляди. Обхватът на радарно засичане зависеше от височината на летене и разстоянието до хоризонта, зад който нито човешкият

поглед, нито радарът, можеха да проникнат. Самолетите можеха да избегнат или поне да забавят радарното засичане, движейки се ниско над вълните. Това обаче щеше да увеличи многократно разхода им на гориво, което пък от своя страна щеше да намали далекобойността на полета им.

Руснаците трябваше да открият бойната група, без да бъдат засечени от нея преди това. Местоположението на авионосната група им беше известно, но през четирите часа, които бяха необходими на бомбардировачите им да се приближат до нея, тя щеше да се е изместила. Ракетите им се нуждаеха от точна информация, за да поразят основната си цел — трите самолетоносача или мисията им щеше да бъде провалена.

Насочването на изстребителите от групата за прехващане на руските самолети зависеше от експертното прогнозиране на курса и скоростта на атакуващата руска формация. Целта на американските самолети беше да открият и унищожат съветските бомбардировачи, преди те да успеят да открият самолетоносачите.

И за двете страни най-трудното решение беше дали да включат радарите си, или не. И едната, и другата възможност имаше своите плюсове и минуси и „най-добро“ решение не съществуваше. Почти всички американски кораби бяха съоръжени с мощни радари за въздушно търсене, които можеха да засекаят нападението на повече от двеста мили, но излъчването от тези радари можеше да бъде засечено на още по-голямо разстояние, което щеше да позволи на руснаците да заобиколят източника на излъчване, да определят точното му местоположение и след това да го нападнат от всички посоки на компаса.

Тази игра на криеница се разиграваше на площ от повече от един милион квадратни мили вода. Победените загиваха.

СЕВЕРНИЯТ АТЛАНТИК

Съветските разузнавателни бомбардировачи „Беър-Д“ преминаваха южно от Исландия. Бяха десет на брой и покриваха фронт от хиляда мили. Огромните турбовитлови самолети бяха претърпени с електронни инструменти, които се обслужваха от хора с многогодишен опит в откриването на американски авионосни групи. В носа, опашката и върховете на крилето им имаше вградени

свръхчувствителни антени, които търсеха сигнали от американски радарни предаватели. Самолетите щяха да се приближат възможно най-близо до източника на такива сигнали и екипажите им щяха грижливо да нанесат данните върху картите си, оставайки винаги извън прогнозния обсег на откриване на врага. Най-голямата опасност за тези самолети беше, че американците можеха да решат да не включат радарите си или пък да ги включват и изключват през произволни интервали от време и последователност, при което съветските „Беър-Д“ можеха да налетят на въоръжени вражески кораби и самолети. Този тип разузнавателни самолети имаха максимално времетраене на полета от двадесет часа, но това беше осигурено за сметка на боеспособността им. Те бяха твърде бавни, за да избягат от прехващач, и не разполагаха с оръжие, с което да дадат отпор на изстребител. Между екипажите им беше разпространена горчивата шега: „Открихме врага. Досвидания, Родина!“ Въпреки това екипажите им се състояха от професионалисти, които знаеха, че пилотите на щурмовите бомбардировачи, както и тяхната страна, разчитаха на тях.

На осемстотин мили северно от Исландия „Беджърите“ промениха курса си на едно-осем-нула и се отправиха право на юг със скорост петстотин възела. Бяха успели да избегнат все още опасните норвежци, а англичаните не можеха да ги достигнат толкова далеч от Великобритания. Независимо от това екипажите им гледаха нервно през илюминаторите и не изпускаха от погледа си електронните сензори. В най-скоро време се очакваше Исландия да бъде атакувана от тактически изстребител и екипажите на бомбардировачите знаеха, че никой натовски пилот не би пропуснал шанса да се отклони от курса си и да свали една толкова безпомощна цел, каквато беше двадесетгодишният „Беджър“. Самолетите от този тип бяха достигнали края на полезния си живот. В крилата им се бяха появили пропуквания, а витлата на турбините им бяха износени и това още повече намаляваше способностите им и увеличаваше разхода им на гориво.

На двеста мили зад тях бомбардировачите „Бекфайър“ приключваха операцията по презареждане с гориво. Те бяха придружени от въздушни танкери и след презареждането се насочиха на юг, малко по на запад от курса на „Беджърите“. Въоръжени само с по една ракета AS-6 „Кингфиш“ под всяко крило, те също бяха

потенциално уязвими, но имаха способността да се движат при висока свръхзвукова скорост, което им даваше доста добри шансове за оцеляване, дори и ако бяха подгонени от изстребители. Екипажите им се състояха от елита на съветската военноморска авиация и се ползваха с големи привилегии — нещо, което полковите им командири не пропускаха да напомнят по време на инструктаж. Сега беше настъпил моментът да оправдаят оказаното им доверие.

Трите авиогрупи се движеха на юг при оптимална скорост на полета, докато екипажите им следяха разхода на гориво, температурата на двигателите и инструментите за наблюдение на множеството фактори, които можеха да повлияят на дългия полет над океана.

„Нимиц“

Толанд излезе навън, за да подиша малко свеж въздух. Слънцето току-що беше изгряло и лъчите му накараха пухкавите бели облаци да порозовеят за кратко. На хоризонта, на около осем мили от „Нимиц“, се виждаха „Саратога“ и „Фох“, чиито размери впечатляваха дори и на такова разстояние. Малко по-наблизо се намираше „Гайкондерога“ и Боб успя да различи белите ракети в двойните му ракетни установки. Някои от корабите си разменяха светлинни съобщения. Сивите корпуси бяха притихнали в очакване над водната повърхност. По цялата палуба на „Нимиц“ бяха наредени самолети. Навсякъде можеше да се видят прехващачи F-14 „Томкет“. Два бяха заредени на централните катапулти на сто фута от Толанд и двучленните им екипажи подремваха в кабините. Изстребителите бяха въоръжени с ракети с голям обseg „Феникс“. Вместо въоръжение, към крилете на щурмовите бомбардировачи бяха прикрепени допълнителни резервоари, които щяха да бъдат използвани за презареждане на изстребителите по време на полет, което щеше да им позволи да останат във въздуха два часа повече. По палубата тичаха наземни екипи в многоцветни работни ризи и проверяваха отново и отново самолетите. Самолетоносачът започна да се обръща наляво, за да мине пред западния вятър преди излитането на самолетите. Боб погледна часовника си. 05:58. Време беше да се връща в СИС. След две минути на самолетоносача щеше да бъде обявена обща бойна тревога. Толанд пое дълбоко дъх и мислено се запита дали това нямаше да бъде последният ден от живота му.

— Контакт! — обяви техникът по вътрешната свръзка на разузнавателния самолет. — Сигналът идва от американски въздушнопреносим радар от авионосен тип.

— Дай ми пеленг! — нареди пилотът.

— Търпение, другарю майор. — Техникът направи някакви настройки на таблото си. Неговите радиоинтерферометри изчислиха сигналите, които се приемаха от пръснатите из целия самолет антени. — Югозапад. Пеленг към сигнала едно-три-едно. Сила на сигнала единица. Доста е далеч. Засега пеленгът остава непроменен. Препоръчвам за момента да поддържаеме постоянен курс.

Пилотът и вторият пилот се спогледаха безмълвно. Някъде вляво от тях се намираще американски радарен самолет Е-2С „Хоукай“ с тричленен екипаж, състоящ се от офицер по радарно засичане и двама радарни оператори. Един такъв самолет можеше да управлява въздушния бой на повече от сто вражески самолета, както и да насочи срещу тях прехващач само няколко секунди след като ги засечеше. Пилотът се зачуди доколко точна беше информацията им за радарните възможности на американския самолет. Ами ако техният „Беър“ вече беше засечен? Той знаеше отговора на този въпрос. Първото предупреждение щеше да дойде, когато откриеше радара за управление на огъня на насочващия се срещу него F-14. Руският самолет продължи по курс едно-осем-нула, докато картографът следеше промяната в пеленга на радарния сигнал. След десет минути щяха да имат точното местоположение на източника. Ако оцелееха толкова дълго. Те нямаше да нарушат радиомълчанието, преди да определят точното местоположение на източника.

— Засякох го — обяви картографът. — Приблизително разстояние до контакта шестстотин и петдесет километра, позиция четиридесет и седем градуса и девет минути север, тридесет и четири градуса и петдесет минути запад.

— Предай данните — заповяда пилотът. В опашката на самолета една дирекционна високочестотна антена се завъртя и предаде информацията към командира на формацията, чийто команден самолет се намираще на сто мили зад разузнавачите.

Командирът на формацията сравни данните с тези от разузнавателния спътник. Преди три часа американската авионосна група се намираше на шестдесет мили от сегашното местоположение на американския „Хоукай“. Американците вероятно имаха два радарни самолета във въздуха, един на североизток и един на северозапад от формацията. Такива бяха изискванията на стандартната им флотска доктрина. Следователно авионосната група се намираше точно... тук. „Беджърите“ се движеха право към нея и щяха да навлязат в зоната на американското радарно покритие след... два часа. „Добре — помисли си той. — Всичко върви по план.“

„НИМИЦ“

Толанд наблюдаваше мълчаливо тактическия екран на въздушното пространство. Радарната картина от двата самолета се предаваше към самолетоносача по цифрова връзка, което позволяваше на командира на групата да следи развитието на събитията в реално време. Същите данни се предаваха и на командира на противовъздушната отбрана на групата, който се намираше на „Тайкондерога“, както и на всеки, снабден с Военноморската система за пренос на тактически данни. Това включваше и френските кораби, които отдавна бяха съоръжени така, че да могат да работят съвместно с американския военноморски флот. Засега на тактическите екрани не се виждаше нищо, освен обозначенията на американските военни и граждански самолети, които превозваха войници и доставки от САЩ към Европа и американски граждани по обратния курс. Тези самолети вече изменяха курса си и завиваха леко на юг. Пилотите им бяха предупредени за възможността от нападение по въздуха и благоразумно се отклоняваха встрани от района на бойните действия, дори и с цената на междинно кацане за презареждане с гориво.

Повечето от четиридесет и осемте прехващача „Томкет“ на групата вече бяха във въздуха, наредени в редица с дължина триста мили. Към всяка двойка F-14 имаше прикрепена по една въздушна цистерна. Щурмовите самолети „Корсар“ и „Интрудър“ бяха снабдени с огромни допълнителни резервоари, към които имаше прикрепени шлангове за презареждане във въздуха, и прехващачите един по един започваха да презареждат своите резервоари от тях. Малко по-късно „Корсарите“ започнаха да се връщат обратно на

своите самолетоносачи за презареждане. Тази операция можеше да продължи с часове. Останалите на самолетоносачите самолети бяха готови за незабавно излитане. Ако групата бъдеше нападната, те веднага щяха да бъдат изстреляни от катапултите, за да се намали опасността от пожар на борда.

Толанд беше виждал всичко това и преди, но все още не преставаше да му се удивява. Цялата операция вървеше като по масло. Самолетите лениво обикаляха патрулните си райони, описвайки бавни кръгове в небето. Самолетоносачите се движеха на изток със скорост тридесет възела, за да наваксат изгубеното при излитанията време. Десантните кораби на морската пехота — „Сайпан“, „Понс“ и „Нюпорт“ — развиваха скорост само двадесет възела и на практика бяха напълно беззащитни. На изток от групата един S-3A „Викинг“, базиран на самолетоносач, и един наземно базиран P-3C „Орион“ се оглеждаха за съветски подводници. Те докладваха на ПЛБ командира на групата, който се намираше на ескадрения миноносец „Карон“ и който все още нямаше върху какво да излее раздражението си. Вечната история, позната на всички бойци. Трябваше да се чака.

СЕВЕРНИЯТ АТЛАНТИК

Командващият нападението събираше необходимата му информация. Той вече беше получил позициите на четири американски „Хоукай“. Първите два едва бяха нанесени на тактическото табло, когато се беше появила втората двойка, която се намираше на юг по периферията на първите два радарни самолета. Без да знаят, американците му бяха разкрили точното местоположение на бойната група, а постоянният източен дрейф на радарните им самолети даде на руския командир курса и скоростта ѝ. Неговите разузнавателни самолети вече бяха подредени в широк полукръг около американците, а „Беджърите“ се намираха на тридесет минути от американското радарно покритие, на четиристотин мили северно от предполагаемото местоположение на корабите.

— Изпратете съобщение за Група А: „Вражеска формация при координати 456/810, скорост двадесет, курс едно-нула-нула. Изпълнете План за нападение в шест-нула-нула Зулу.“ Предайте същото съобщение и на Група Б. Тактическото управление на Група Б се

прехвърля на координатора за екип „Изток“. — Битката беше започнала.

Екипажите на „Беджърите“ си размениха изпълнени с облекчение погледи. Те бяха успели да открият американските радарни сигнали преди петнадесет минути и знаеха, че с всеки километър на юг се увеличаваше възможността да налетят на рояк от вражески изстребители. Навигаторът и бомбардьорът на всеки самолет бързо започнаха да подават данни за целите към висящите под крилете им ракети „Келт“.

На осемстотин мили югозападно от тях екипажите на бомбардировачите Ту-22 увеличиха леко скоростта си, насочвайки се към дадените им от командващия нападенията координати. Те бяха заобиколили американската формация отдалеч и сега щяха да бъдат направлявани от щурмовия офицер на борда на първия „Беър“, за да осъществят електронен контакт с американските „Хоукай“. Те вече имаха координатите на натовската формация, но за влизане в бой им беше необходима по-подробна информация. Екипажите им бяха неспокойни, но с повишен боен дух. Голямото предизвикателство започваше едва сега. Бойният план беше формулиран преди една година и беше проигран най-вече над земята — пет пъти. В четири от ученията планът беше завършил с успех.

Пилотите на борда на осемдесет бомбардировача „Беджър“ погледнаха часовниците си и започнаха да отброяват секундите, оставащи до 06:15 Зулу.

— Пуск!

Водещият „Беджър“ изстреля ракетите си осем секунди по-рано. Първо една, а след това и още една ракета „Келт“ с формата на самолет се отделиха от пилоните си и паднаха на няколкостотин фута под бомбардировача, преди да включат ракетните си двигатели на пълна мощност. Заедно с тях беше включен и автопилотът и ракетите се издигнаха на тридесет хиляди фута и се насочиха на юг със скорост шестстотин възела. В продължение на няколко минути екипажите наблюдаваха движението на ракетите, след което всеки от бомбардировачите бавно направи грациозен обратен завой и се отправи назад към родината. Мисията им беше изпълнена. Шест самолета „Беджър-Джей“ за радиолокационно подавяне извън обсега на откриване продължиха по предишния си курс на юг. Екипажите им

бяха нервни, но уверени. Американските радарни трудно щяха да пробият мощните им заглушители, а дори и тогава щяха да имат твърде много цели, за да се занимават с шестте руски самолета.

„Келтите“ продължиха полета си по права линия. В тях беше вградено електронно оборудване, което щеше да бъде задействано автоматично по сигнал от поставените в опашките им сензори. Когато ракетите навлязоха в предполагаемия радарен обхват на американските „Хоукай“, транспондерите в носовата им част се включиха.

„НИМИЦ“

— Радарни контакти! Обозначение „Нападение-1“, пеленг три-четири-девет, разстояние четири-шест-нула мили. Множество контакти, преброявам едно-четири-нула контакта, курс едно-седем-пет, скорост шестстотин възела.

Главният тактически екран показваше електронното изображение на контактите, а до него се намираше спомагателен екран от две плексигласови плоскости.

— Значи наистина дойдоха — каза тихо Бейкър. — Точно навреме. Коментари?

— Аз... — Толанд не можа да довърши. Изображението от екрана изчезна.

— „Клипер база“, тук „Ястреб-3“. Регистрираме заглушаващ сигнал — докладва старшият въздушен диспечер на радарните самолети. — Идентифицираме шест, вероятно седем, заглушители, пеленг три-четири-нула към нула-три-нула. Доста са мощни. Предполагам, че имаме работа със стационарни заглушители, извън зоната на радиолокационно откриване без ескортиращи заглушители. За момента радарите ни са извън строя. Ще пробием заглушаването след около десет минути. Моля за разрешение за стрелба и пуск на вектори за прехващане.

Бейкър погледна командира на въздушните операции на групата.

— Да започваме.

Командирът кимна и вдигна микрофона.

— „Ястреб-3“, тук „Клипер база“. Разрешавам стрелба. Повтарям, разрешавам стрелба. Пускането на вектори разрешено. Свалете ми няколко бомбардировача. Край.

Свенсон погледна екрана и се намръщи.

— Господин адмирал, налага се да очистим палубите. Препоръчвам отсега нататък корабите от формацията да поддържат бойния ред и да не се разпръскват. — Адмиралът кимна. — „Клипер флот“, тук „Клипер база“. Минете вляво до две-седем-нула. Изстреляйте всички свободни самолети. Изпълнявайте.

След тази команда формацията направи ляв завой на сто и осемдесет градуса. Корабите, които все още не бяха заредили ракетните си установки, поправиха този си пропуск. Радарите за управление на огъня бяха поставени в режим готовност и насочени на север. Капитаните на тринадесет кораба зачакаха заповед за откриване на огън.

СЕВЕРНИЯТ АТЛАНТИК

Тя беше бясна. „Разбира се, че съм достатъчно добра за летец изстребител — мислеше си тя. — Достатъчно добра съм за летец инструктор на «Ийгъл». Достатъчно добра съм за летец изпитател, за заместник-директор на програмата ASAT. Дори за Хюстън, но не смятат, че съм достатъчно добра за бойни полети! И сега, когато сме във война, ме пращат да пилотирам ферибот!“

— Мамка му. — Тя се казваше Ейми Накамура, беше майор от ВВС на САЩ и имаше три хиляди летателни часа, от които две трети на F-15. Подобно на повечето пилоти на изстребители, тя също беше ниска и набита. Единствено баща ѝ някога ѝ беше казал, че е красива. Той я беше наричал галено Зайче и когато колегите ѝ летци бяха разбрали за това, я бяха кръстили Зайо. Сега тя и тримата мъже от групата прекарваха четири чисто новички изстребители „Ийгъл“ за Германия, където други — мъже! — щяха да ги използват по предназначение. Всеки един от самолетите носеше конформни резервоари, за да могат да изминат разстоянието без междинно кацане. Защитата им се осигуряваше от по една ракета „Сайдуиндър“ и обичайният запас боеприпаси за 20-мм им оръдия. „Руснаците са оставили жени да пилотират бойни самолети по време на Втората световна война! — помисли си тя. — Две от тях дори са станали асове!“

— Хей, Зайо, я погледни на три часа! — повика я колегата ѝ отдясно.

Накамура имаше отлично зрение, но не можа да повярва на очите си.

— Кажи ми какво виждаш, Бъч.

— „Беджъри“...?

— Шибани Ту-16 „Беджър“ — ура! Къде би трябвало да се намира флотът?

— Наблизо. Опитай се да ги предупредиш, Зайо!

— Група на ВМФ, група на ВМФ, тук фериботен полет ВВС Голф-четири-девет. Имаме визуален контакт с позиция на формация от руски бомбардировачи... мамка му, чувате ли ме? Край.

— Кой, по дяволите, е това? — попита на висок глас някой от екипажа на единия „Хоукай“. Комуникационният техник отговори на повикването.

— Голф-четири-девет, необходима ни е идентификация. Ноември Четири Уиски. — Нямаше гаранция, че руснаците не си правят никакви игрички. Майор Накамура изруга наум, докато прокараваше пръста си по списъка с комуникационни кодове. Ето го!

— Алфа Шест Хотел.

— Голф-четири-девет, тук „Ястреб-1“ от ВМФ. Предупреждавам ви, че очакваме нападение от въпросните „Беджъри“. По-добре се разкарайте оттам. Потвърдете.

— Как пък не, ВМФ, имам визуален контакт с повече от три движещи се на север „Беджъра“, позиция четиридесет и девет север, тридесет и три изток.

— На север ли? — попита командира по прехващането. — Голф, тук „Ястреб-1“, потвърдете визуалната информация. Повторете информацията.

— „Ястреб-1“, тук Голф. Вече виждам една дузина „Беджъри“, повтарям, виждам дванадесет бомбардировачи Танго-Униформа-Едно-Шест, южно от моите координати, движат се към мен и приближават. Влизаме в бой. Край.

— На радара няма нищо, шефе — каза радарният оператор. — Това е твърде на север от нас.

— Тогава за какво, по дяволите, говореше тя?

Майор Амелия Накамура превключи прицелния и холографския екран на тактически режим, след което натисна ключа на радара за въздушно прехващане. Нейният опознавателен радар провери дали целта е вражеска, и се самоизключи. Това беше достатъчно.

— Франк, поведи групата си на изток. Бъч, ти идваш с мен. Внимавайте с горивото. Напред!

Сега, когато най-опасната част от мисията им беше зад тях, пилотите на съветските бомбардировачи се бяха поотпуснали. Сивосинята боя на американските изстребителни самолети ги караше да се сливат с фона на небето и екипажите на „Беджърите“ ги забелязаха едва когато разстоянието между тях бе по-малко от миля.

При първото си преминаване Ейми избра оръдието си и изпрати двеста снаряда в кабината на единия „Беджър“. Двумоторният самолет моментално стана неуправляем и се обърна по гръб подобно на умрял кит. Един. Майорът извика от радост, направи рязък завой и се спусна върху поредната си жертва. Руснаците вече бяха предупредени и бомбардировачът се опита да избяга. Нямаше начин да се измъкне. Накамура изстреля ракетата си от разстояние по-малко от миля и я видя как се забива в левия двигател на съветския самолет. Експлозията откъсна крилото. Два. На три мили пред нея имаше още един „Беджър“. „Имай търпение — каза си мислено тя. — Ти си много побърза от него.“ Тя беше забравила, че руските Ту-16 имаха оръдия на опашката си, но един съветски сержант бързо ѝ го припомни. Той не успя да улучи самолета ѝ, но затова пък я стресна здравата. „Ийгълът“ зави рязко наляво и приближи бомбардировача успоредно, преди да го атакува. Снарядите от оръдието на Ейми улучиха руснака в средата на корпуса и тя трябваше да се спусне надолу, за да избегне отломките. Боят продължи само деветдесет секунди, но тя беше плувнала в пот.

— Бъч, къде си?

— Свалих един! Свалих един, Зайо! — Вторият F-15 се изравни с нейния самолет. Накамура се огледа. Небето около нея беше чисто. Къде бяха изчезнали останалите?

— „Ястреб-1“, тук Голф, чувате ли ме? Край.

— Прието, Голф.

— Добре, ВМФ. Току-що очистихме четири, повтарям, четири, Ту-16 за вас.

— Направи ги пет, Зайо! — намеси се водачът на другата група.

— Нещо не е наред, сър. — Радарният оператор на „Хоукай-1“ посочи към екрана си. — Току-що засякохме тези шегаджии, които твърдят, че са свалили руските бомбардировачи. Трябва да са на триста-четиристотин мили от нас.

— „Клипер база“, тук „Ястреб-1“, имахме контакт с фериботен полет на ВВС. Те твърдят, че са свалили пет движещи се на север Ту-16 на няколкостотин мили от нас. Повтарям, движещи се на север.

Толанд повдигна вежди.

— На някои от тях може да им се е наложило да се върнат — забеляза Бейкър. Ако не греша, един такъв преход е почти на границата на техните възможности.

— Тъй вярно, сър — отвърна командирът на въздушните операции, но самият той не беше твърде убеден в истинността на отговора си.

— Пробив — обяви радарният оператор. — Отново виждаме целите.

Ракетите бяха продължили необезпокоявани полета си. Радарните им транспондери ги идентифицираха като тридесет и пет метрови бомбардировачи Ту-16. Вградените им заглушители се включиха и замъглиха изображението на американските радарни, а автопилотът започна да ги мести рязко нагоре, надолу, наляво и надясно в стометрови подскоци, както правеха самолетите, когато се опитваха да избягат от изстреляна по тях ракета. Някога „Келтите“ бяха истински ракети, но след свалянето им от въоръжение преди шест години бойните им глави бяха заменени с допълнителни резервоари, корпусът удължен и руснаците започнаха да ги използват за мишени при въздушнострелковите си учения.

— Оп-па-ла! — Първата ескадрила от дванадесет F-14 се намираше само на сто и петдесет мили от целите. „Келтите“ се виждаха идеално на радарите им и пилотите-прехващащи бързо установиха векторите към целите си. Ракетите приближаваха онова,

което би представлявало зоната за номинален пуск на американските ракети — ако бяха бомбардировачите, за които всички ги смятаха.

Ескадрилата F-14 изстреля залп от ракети AIM-54C „Феникс“ от разстояние сто и четиридесет мили. Ракетите им се спуснаха срещу целите си със скорост пет пъти по-голяма от тази на звука, направлявани от прицелните радари на изстребителите. След по-малко от една минута четиридесет и осем ракети бяха поразили тридесет и девет цели. Първата ескадрила напусна позицията си, за да бъде сменена от втората.

„нимиц“

— Господин адмирал, тук нещо не е наред — каза тихо Толанд.

— И какво може да е то? — Бейкър харесваше начина, по който се развиваха нещата. Сигнатурите на вражеските бомбардировачи изчезваха от радарния екран точно както беше предвидено в разработените от командването военни игри.

— Руснаците се държат твърде глупаво, сър.

— Е, и?

— Досега такова нещо не се е случвало! Господин адмирал, защо техните Ту-22 не минат на свръхзвукова скорост? Защо изпращат срещу нас само една атакуваща група? Защо всичките им самолети се движат в една и съща посока?

— Няма достатъчно гориво — отвърна Бейкър. — „Беджърите“ почти са изразходвали горивото си и им се налага да се движат по права линия.

— Но не и Ту-22!

— Курсът съвпада с данните, бройката също. — Бейкър поклати глава и се загледа в тактическия екран.

Втората ескадрила изстребителите току-що беше изстреляла ракетите си. Разстоянието беше намалено и точността на втория залп беше по-малка. Четиридесет и осем ракети поразиха тридесет и четири цели. Общият брой на целите преди започването на операцията по прехващането беше сто петдесет и седем.

Третата и четвъртата ескадрила пристигнаха едновременно и изстреляха ракетите си заедно. Когато свършиха ракетите си, на екрана

останаха деветнадесет цели. Двете ескадрили се насочиха напред, за да атакуват оставащите цели с оръдията си.

— „Клипер база“, тук „Началник ПВО“. Няколко ще успеят да се измъкнат. Препоръчвам да включим зенитните радары.

— Прието, „Началник ПВО“. Имате разрешение — отговори тактическият координатор на групата.

СЕВЕРНИЯТ АТЛАНТИК

— Засичам радары за въздушно търсене, пеленг нула-три-седем — докладва ESM офицерът на руския разузнавателен самолет. — Открили са ни. Препоръчвам и ние да включим радарите си. — Съветският „Беър“ включи своя радар за наземно търсене.

„нимиц“

— Нов радарен контакт. Обозначение „Нападение-2“.

— Какво? — подскочи Бейкър. Следващото повикване беше от изстребителите.

— „Клипер база“, тук „Слъгър водач“. Виждам целта си. — Командирът на ескадрилата се опитваше да види каква е целта му чрез телевизионната си камера с голям радиус на действие. Когато отново заговори, гласът му беше изпълнен с тревога. — Внимание, внимание, това не е „Беджър“! Стреляли сме по ракеты „Келт“!

— „Нападение-2“ се състои от седемдесет и три самолета, пеленг две-едно-седем, разстояние едно-три-нула мили. Един въздушнопреносим радар за наземно търсене следи формацията — обяви говорителят на СИС. Сърцето на Толанд се сви, когато чу обявената информация за новия контакт.

— Прецакаха ни, господин адмирал.

Тактическият командир на групата беше пребледнял, когато вдигна микрофона.

— Въздушна тревога червено! Готови за бой! Ос на заплаха две-едно-седем. Всички кораби да маневрират в удобна за стрелба позиция.

Ракетите бяха привлекли изстребителите твърде далеч от корабите, което на практика беше оголило бойната група. Единствените въоръжени изстребителы на формацията бяха осемте „Крусейдъра“ на „Фох“, които отдавна бяха снети от въоръжение в

САЩ. Кратка команда от самолетоносача ги накара да включат на форсаж и те се спуснаха срещу приближаващите съветски бомбардировачи. Твърде късно.

Съветският „Беър“ вече имаше пълна информация за разположението на американските кораби. Руснаците не можеха да определят вида на корабите, но можеха да различават малките от големите, както и да идентифицират ракетния кръстосвач „Тайкондерога“ по специфичната му радарна сигнатура. Самолетоносачите трябваше да се намират близо до него. Екипажът на разузнавателния самолет предаде информацията на колегите си. Минута по-късно седемдесетте бомбардировачи „Бекфайър“ изстреляха своите сто и четиридесет ракети AS-6 „Кингфиш“ и завиха на север на пълна бойна скорост. AS-6 се различаваха напълно от „Келт“. Те имаха ракетни двигатели с течно гориво и ускориха до деветстотин възела, след което започнаха да се спускат, докато радарно-прицелната им глава ги насочваше към предварително програмиран прицелен район с ширина десет мили. Срещу всеки от намиращите се в центъра на формацията кораби бяха изстреляни по няколко ракети.

— Вампири, вампири! — обяви СИС говорителят на „Тайкондерога“. — Засичаме множество приближаващи ракети. Готови за стрелба.

ПВО командирът на групата нареди оръжейните системи „Егида“ на кръстосвача да бъдат приведени в автоматичен режим. „Тайкондерога“ беше проектиран точно за такива ситуации. Мощните му радарни и компютърни системи незабавно идентифицираха приближаващите ракети като вражески и определиха на всяка от тях приоритет за унищожение. Компютърът работеше напълно автоматично и можеше да стреля по собствена преценка по всичко, което определеше като заплаха. По главния тактически екран започнаха да се низят цифри, символи и вектори. Двойните ракетни установки на носа и кърмата се насочиха към първите цели и зачакаха командата за стрелба. „Егида“ беше последна дума на техниката и бе най-съвременната зенитно-ракетна система в света, но имаше един основен недостатък — кръстосвачът носеше само деветдесет и шест

зенитни ракети SM2, а приближаващите ракети бяха сто и четиридесет. Компютърът не беше програмиран да мисли за това.

Застанал в СИС на „Нимиц“, Толанд усети как самолетоносачът прави рязък завой и двигателите му включват на пълна мощност, придавайки на огромния корпус скорост от тридесет и пет възела. Атомните му ескортни кораби „Вирджиния“ и „Калифорния“ също следяха движението на съветските ракети, насочили към тях своите зенитни установки.

Приближаващите съветски ракети се намираха на височина осем хиляди фута и разстояние сто мили и изминаваха по една миля на всеки четири секунди. Всяка от тях вече си беше определила цел, избирайки най-големия кораб в ползрението си. „Нимиц“ беше най-близкият голям кораб и придружаващите го ракетonosци се намираха на север от него.

„Тайкондерога“ изстреля първия си залп, когато целите бяха на деветдесет и девет мили от него. Ракетите се взривиха във въздуха, оставяйки зад себе си ивица светлосив дим. Те едва бяха напуснали пусковите релси, когато зареждащите устройства презаредиха установките. Времето за презареждане и стрелба на системата беше осем секунди. Кръстосвачът можеше да изстрелва по една ракета на всеки две секунди. След малко повече от три минути магазините на системата бяха празни. „Тайкондерога“ излезе изпод огромен сив облак дим. Единствената защита на кораба сега бяха оръдейните му системи.

Насочвани от рефлектиращите вълни на радарите за управление на огъня на кръстосвача, зенитните ракети се устремиха към целите си със скорост две хиляди мили в час. Бойните им глави се взривиха на разстояние сто и петдесет ярда преди целите. Системата „Егида“ показва доста добра ефективност. Малко повече от шестдесет процента от целите бяха унищожени. Сега във въздуха оставаха осемдесет и две ракети „Кингфиш“, които се насочваха срещу осем кораба.

Останалите ракетonosни кораби също се включиха в боя. На моменти по една и съща цел бяха изстрелвани по две или три зенитни ракети, които в повечето от случаите успяваха да я поразят. Броят на приближаващите „вампири“ спадна на седемдесет, после на шестдесет, но не намаляваше достатъчно бързо. Никой на корабите не знаеше какви точно са целите, по които стреляха. Съветските ракети включиха мощните си активни заглушители. Корабите започнаха да изпълняват

серии от резки маневри, наподобяващи някакъв стилизиран танц, без да се опитват да задържат позициите си. Опасността от сблъсък помежду им сега беше най-малката им грижа. Когато атакуващите ракети се приближиха на двадесет мили до формацията, всички кораби започнаха да изстрелват ракети с диполни отражатели, които при експлозията си изпълниха въздуха с милиони алуминизирани парчета, които предложиха на съветските ракети множество нови цели. Няколко AS-6 изгубиха първоначалните си цели и подгониха алуминизираните примамки. Две от тях се изгубиха, след което си избраха нови цели откъм далечния периметър на формацията.

Радарната картина на „Нимиц“ се замъгли внезапно. Ясните точки, които показваха разположението на корабите, се превърнаха в безформени облаци. Единствено изображенията на ракетите не се промениха — обратни V-та с прикрепени към тях линейни вектори, обозначаващи курса и скоростта им. Последният залп на ПВО унищожиха още три от тях. Броят на „вампирите“ беше намален на четиридесет и един. Толанд преброи пет насочващи се към „Нимиц“ съветски ракети.

На самолетоносача му оставаше само едно средство за защита — системата CIWS, състояща се от 20-мм оръдия „Гатлинг“ със собствено радарно насочване и предназначена за поразяване на атакуващи ракети на разстояние по-малко от две хиляди ярда. Системата беше проектирана за работа в напълно автоматичен режим и двете оръдейни установки в кърмовата част се насочиха нагоре и се прицелиха в първата двойка съветски ракети. Левият купол стреля първи. Звукът при стрелбата на шестцевното оръдие наподобяваше отварянето на огромен щип. Радарната система на установката следеше целта и изстреляните снаряди, коригирайки траекторията им по време на полета.

Водещата AS-6 се взриви на осемстотин ярда пред левия борд на „Нимиц“. Експлозията на еднотонния заряд разтърси авионосеца и Толанд се зачуди дали бяха улучени. Около него персоналът на СІС трескаво си вършеше работата. Една от целите изчезна от екрана. Оставаха още четири.

Следващата „Кингфиш“ приближи самолетоносача откъм носа и беше унищожена от носовата CIWS, но твърде близо до борда.

Шрапнелите пометоха палубата на „Нимиц“, убивайки дузина незащитени матроси.

Третата съветска ракета беше подмамена от диполните отражатели и падна в морето на половин миля зад кърмата на „Нимиц“. Детонацията на бойната ѝ глава накара огромния кораб да вибрира и изхвърли воден стълб на височина триста метра над повърхността.

Четвъртата и петата ракета приближиха откъм кърмата на по-малко от сто фута една от друга. Кърмовата установка ги засече, но не можа да реши по коя от тях да стреля първо и премина в режим „пренастройка“, без изобщо да стреля. Ракетите удариха самолетоносача през интервал от една секунда. Първата улови кърмовия ъгъл на левия борд, а втората — спиращо въже номер две.

Толанд беше отхвърлен на петнадесет фута от мястото, на което стоеше, и се удари в някаква радарна конзола. Следващото нещо, което видя, бе огнена стена, която премина над него за част от секундата. После дойдоха и шумовете. Първо се чу трясъкът на експлозията, а след него и писъците. Задната напречна преграда на СІС я нямаше и на нейно място се издигаше огнена гора. На двадесет фута от Толанд залитаха подпалени мъже, чиито писъци пронизваха мозъка му. Единствената мисъл на Боб беше как да се измъкне от този ад. Той се втурна към херметичната врата, която се отвори като по чудо и Толанд изтича на десния борд. Противопожарните системи на кораба се бяха включили и заливаха всичко със завеса от морска вода. Солената вода започна да щипе кожата му, когато той излезе на пътеката на палубата за излитане с опърлени коса и униформа. Един матрос насочи към него противопожарния си маркуч и водната струя едва не го повали.

— Пожар в СІС! — едва успя да изрече Толанд.

— Че къде ли не гори! — извика в отговор матросът.

Боб падна на колене и погледна през борда. Спомняше си, че „Фох“ се беше намирал на север от „Нимиц“. Сега на мястото му се виждаше само един стълб дим. Докато гледаше, последната АS-6 се взриви на сто фута над палубата за излитане на „Саратога“. Авионосецът изглежда не беше повреден. Надстройката на намиращия се на три мили от „Нимиц“ кръстосвач „Тайкондерога“ беше разрушена от взривила се на няколко ярда от нея съветска ракета и сега бе обхваната от пламъци. На хоризонта се появи огнено кълбо, което

обяви унищожаването на още един кораб. „Божичко — помисли си Толанд, — дали не беше «Сайпан»? На борда му имаше две хиляди морски пехотинци...“

— Минавай напред, бе, тъпанар! — изкрещя му един от огнеборците. На пътеката се появи още един офицер.

— Добре ли си, Толанд? — Беше капитан Свенсон. Ризата му беше разкъсана и напоена с кръв от дузината порезни рани по гърдите му.

— Да, сър — отвърна Боб.

— Иди на мостика и им кажи да прекарат десния борд към наветрената страна. Бегом! — Свенсон скочи върху палубата за излитане.

Толанд направи същото и се затича към мостика. Палубата беше станала хлъзгава като лед от противопожарната пяна. Толанд тичаше, без да мисли, и падна точно пред мостика. Само след минута Боб вече беше в лоцманската кабина.

— Капитанът каза да прекарате десния борд към наветрената страна! — каза той.

— Че той си е от шибаната наветрена! — изръмжа в отговор старпомът. Подът на мостика беше покрит със счупени стъкла. — Как е капитанът?

— Жив е. Остана при пожара на кърмата.

— А ти кой си, по дяволите? — попита старпомът.

— Толанд от разузнавателния отдел. Бях в СІС.

— В такъв случай си бил голям късметлия. Втората „птичка“ се взриви на петдесет ярда от вас. Адмиралът измъкна ли се? А останалите?

— Не знам. Всичко вътре гореше.

— Изглежда, че и вие сте пообгорял малко, командир.

Боб имаше чувството, че се е бръснал с парче стъкло. Веждите му изпадаха, когато ги докосна с пръст.

— Леко опърлени, предполагам. Ще се оправя. Какво трябва да правя сега?

Старпомът посочи към водните криле на Толанд.

— Можеш ли да управляваш кораба? Добре, поеми командването. И без това вече не остана нищо, в което да можем да се блъснем. Аз отивам на кърмата, за да поема борбата с огъня.

Комуникациите са извън строя, радарът също, но двигателите са в ред и корпусът не е повреден. Господин Байс поема дежурството. Господин Толанд поема командването — обяви старпомът, преди да излезе.

През последните десет години Боб не беше управлявал нищо по-голямо от рибарска лодка, а сега трябваше да се оправя с цял повреден самолетноносач. Той вдигна един бинокъл и се огледа наоколо, за да види какви кораби имаше край него. От гледката го полазиха студени тръпки.

„Саратога“ беше единственият кораб, който изглеждаше съвсем здрав, но при по-внимателното вглеждане осъзна, че радарната му мачта беше пречупена. „Фох“ газеше много по-дълбоко от обичайното и беше обхванат в пламъци от носа до кърмата.

— Къде е „Сайпан“?

— Изгоря като свещичка — отговори командир Байс. — За бога, на борда му имаше две хиляди и петстотин души! Една ракета се взриви в близост до „Тайкондерога“. „Фох“ беше улучен три пъти и изглежда, че ще потъне. Изгубихме също и две фрегати и един ескадрен миноносец — просто вече ги няма, човече! Кой се издъни? Нали си бил в СИС? Кой се издъни?

Осемте френски „Крусейдъра“ току-що бяха влезли в контакт със съветските бомбардировачи. Руснаците се движеха на форсаж със скорост почти равна на скоростта на френските изстребители. Когато „Фох“ беше излязъл от ефира, френските пилоти веднага бяха разбрали причината и сега бяха вбесени и изобщо не приличаха на хладнокръвните професионалисти, които излитаха със самолетите си от палубите на своите самолетноносачи. В обсега им имаше само десет Ту-22 и те свалиха шест от тях с ракетите си и повредиха още два, преди да успеят да им се изплъзнат.

„Карон“ беше един от неповредените американски кораби и сега следеше полета на съветските „Бекфайър“ на радара си и искаше от англичаните да ги пресрещнат по време на обратния им полет. Но руснаците бяха предвидили такъв развой и минаха на запад от Великобритания, за да се срещнат с въздушните си цистерни на четиристотин мили от норвежкия бряг.

Съветите вече оценяваха резултатите от мисията си. В първата съвременна битка между самолетноносачи и бомбардировачи имаше

победители и победени. И двете страни много добре знаеха кой беше загубил и кой беше спечелил.

Пожарът на „Нимиц“ бе потушен за около час. На палубата нямаше самолети, на борда нямаше много запалими материали, а и противопожарната система на самолетоносача съперничеше на системата на голям град. Толанд поведе кораба на изток. „Саратога“ прибираше самолетите, презареждаше резервоарите им, оставяше изтребителите на борда и изпращаше всички останали към сушата. Три фрегати и един ескадрен миноносец останаха да обикалят сектора в търсене на оцелели, докато по-големите кораби се отправиха към Европа.

— Пълен напред — заповяда Свенсон от капитанското си кресло на мостика. — Добре ли си, Толанд?

— Не се оплаквам. — Нямаше смисъл да се оплаква. Болницата на авионосеца беше претъпкана със стотици тежко ранени. Броят на загиналите все още не беше известен и Толанд не искаше да мисли за това.

— Прав беше — каза капитанът. Гласът му беше тих и гневен. — Прав беше. Те ни улесниха твърде много и ние се хванахме на въдицата.

— Ще им го върнем, капитане.

— Дяволски прав си, че ще им го върнем! Отправляме се към Саутхемптън. Да видим дали англичаните могат да поправят нещо толкова голямо като тази лодка. Офицерите ми все още са заети на кърмата. Мислиш ли, че ще можеш да се справиш с командването още малко?

— Тъй вярно, сър.

„Нимиц“ и придружаващите го атомни кораби продължиха да се движат напред с пълна скорост — почти четиридесет възела — и скоро формацията остана зад тях. Да се движат толкова бързо, беше опасно, защото можеха да бъдат засечени от вражеска подводница, но, от друга страна, една подводница трябваше доста да се потруди, за да ги настигне при тази скорост.

---

[1] Германия-Исландия-Великобритания (англ.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА СКАНДИНАВСКИ ЧУК

КОТА 152, ИСЛАНДИЯ

— Това със сигурност беше изстребител и той едва ли е сам — каза Едуардс. Отново валеше, този път вероятно за последно. Облаците на югозапад започваха да се разпръскват и над хоризонта започваше да се появява малка част синьо небе. Едуардс седеше с нахлупена каска, увит в мушамата си и се взираше напред.

— Предполагам, че сте прав, сър — отвърна Смит. Сержантът беше нервен. Намираха се на този хълм от двадесет и четири часа, а това беше твърде дълъг престой на вражеска територия. По време на дъжда бяха имали отлична възможност да се измъкнат оттам, защото видимостта беше само няколкостотин ярда. Скоро небето щеше да се проясни и нямаше да се стъмни в продължение на доста време, а те все още си седяха на своята кота, увити в мушамите си, които отчасти ги предпазваха от пълно измокряне, но не можеха да подобрят лошото им настроение.

На север от тях валеше силно и дъждът им пречеше да видят Рейкявик. На запад Хафнафьордур едва се виждаше и това тревожеше сержанта, който искаше да знае какво са намислили руснаците. Ами ако врагът беше засякъл радиопредаванията на лейтенанта и вече бе започнал да определя координатите на предавателя? Ами ако вече бяха изпратили патрули в посока на хълма?

— Лейтенант?

— Да, сержант?

— От едната ни страна са онези телефонни стълбове, а от другата — онези далекопроводи за високо напрежение...

— Да не искаш да взривиш нещо? — усмихна се Едуардс.

— Не, сър, но Иван скоро ще започне да патрулира по протежението им, а ние не се намираме на най-доброто за контакт място.

— Наредено ни е да наблюдаваме и да докладваме, сержант — каза Едуардс, но думите му не прозвучаха убедително дори и за самия него.

— Тъй вярно, сър.

Лейтенантът погледна часовника си. Беше 19:55 Зулу. Кучкарникът може би искаше да говори с тях, въпреки че те все още не се бяха обаждали за свръзка. Едуардс извади предавателя от раницата, сглоби антената и си сложи слушалките. Когато стана 19:59, той включи захранването и насочи антената към носещата вълна на спътника.

— Кучкарник вика Хрътка. Кучкарник вика Хрътка. Чувате ли ме? Край.

— Я виж ти. — Той натисна копчето за предаване. — Чуваме те, Кучкарник.

— Нещо ново при вас?

— Отрицателно, освен ако не искате да знаете, че тук вали. Видимостта е малка и не можем да видим кой знае колко.

Дежурният свързочник в Кучкарника погледна към метеорологичната карта. Значи там наистина валеше. Той не бе успял да убеди шефа си, че на Хрътката можеше да се вярва. Едуардс беше отговорил на всички въпроси, които хората от контраразузнаването бяха измислили. Те дори бяха намерили и гласов анализатор, за да проверят отговорите на лейтенанта. Писецът бе подскочил при последния отговор на въпроса за приятелката му, което показваше, че Едуардс не се бе преструвал. По факса бяха получили копия на необходимите части от личното му досие. Бил измежду петте най-добри от класа си в Колорадо Спрингс. Добър в математиката и инженерните науки, справил се отлично със следдипломната си квалификация по метеорология. Зрението му се влошило леко по време на пребиваването му в Колорадо Спрингс, което попречило на кариерата му на летец. Според колегите и началниците му бил тих и срамежлив, но състудентите му го харесвали. В психологическия профил пишеше, че нямал типологията на войник. Колко ли дълго щеше да издържи хлапето?

КЕФЛАВИК, ИСЛАНДИЯ

Един МиГ-29 беше във въздуха, а останалите се намираха в подсилените укрития в края на писта номер единадесет, които американците бяха завършили наскоро. Смотният изстребител имаше две основни задачи. Той беше патрулен самолет, който трябваше да се намеси веднага, ако бъдеше засечена приближаваща вражеска формация, но по-важното беше, че наземните диспечери следяха внимателно полета му, защото радарът им се нуждаеше от калибриране. Хълмистият терен на Исландия затрудняваше работата на радарите, които подобно на зенитните ракети бяха доста поодрусани по време на пътуването с „Фучик“. Изстребителят кръжеше над летището, за да могат радарните техници да определят доколко информацията на екраните им беше вярна.

Всички изстребители бяха въоръжени и заредени с гориво и пилотите им си почиваха на поставени до машините им походни легла. В момента обслужващите разчети презареждаха резервоарите на бомбардировача Ту-16, който бе осигурявал навигационната и електронната поддръжка на изстребителите. Той скоро щеше да напусне базата, за да доведе още девет МиГ-а. Групата от ВВС привършваше работата по почистването на летището. Всички писти, с изключение на една, бяха вече почистени от отломките, а останките от разбитите американски самолети бяха изринати извън тях. Според инженерната група, тръбопроводът за гориво щеше да бъде поправен до един час.

— Доста натоварен ден — обърна се майорът към командира на изстребителната група.

— Още не се е свършило. Ще се почувствам по-спокоен, когато и останалата част от полка ми пристигне — отвърна тихо полковникът.
— Вече трябваше да са ни ударили.

— Как мислите, че ще ни нападнат?

Полковникът сви рамене.

— Трудно е да се каже. Ако наистина искат да затворят това летище, би трябвало да използват ядрена бойна глава.

— Винаги ли сте такъв оптимист, другарю полковник?

Нападението щеше да започне след един час. Осемнадесетте бомбардировачи В-52Н бяха напуснали базата си в Луизиана преди десет часа и се бяха приземили за презареждане във военновъздушната база Сондерстрьом на западния бряг на Гренландия. На петдесет мили

пред тях се движеха един самолет за радиолокационно подавяне EF-111 „Рейвън“ и четири F-4 „Фантом“ за подавяне на ПВО.

Калибрирането на радара беше по средата си, въпреки че досега беше свършена само най-лесната работа. Изстребителят, който току-що се приземи, беше летял кръгообразно над Кефлавик от север по западния хоризонт към юг. Районът на запад от базата беше почти равнинен, но бе осеян с ниски скалисти хълмчета. Сега идваше най-трудната част, която се състоеше в очертаването на радарното покритие на източната дъга над планинската централна част на Исландия — плътна маса от хълмове, чиято височина се увеличаваше постепенно от периферията към високия връх в центъра на острова. Втори „Фулкрум“ излетя от базата, за да съдейства за довършването на калибрацията. Пилотът му се чудеше колко ли време щеше да бъде необходимо за картографирането на всички нули — разположени в стръмни долини области, които радарът не можеше да покрие и които можеха да бъдат използвани като прикритие от насочващи се към базата неприятелски самолети.

Радарните екипи нанасяха вероятните проблемни области върху топографските си карти, когато един от операторите извика предупредително. Ясният образ на радарните им екрани беше размазан от мощен заглушител. Това можеше да означава само едно нещо.

В укритията в края на писта единадесет завиха сирени. Летците, които си подремваха или играеха на домино, скочиха от местата си и се втурнаха към самолетите си.

Дежурният в контролната кула вдигна полевия телефон, за да даде по-ясно предупреждение на изстребителите: „Въздушно нападение!“

Бойците из цялата база заемаха тичешком бойните си постове. Наземните обслужващи разчети на изстребителите включиха вградените стартери, докато пилотите се качваха в кабините си. Зенитната батарея включи системите си за търсене на цели и управление на огъня, а самоходните зенитни установки приведоха ракетите си в позиция за стрелба.

Малко под радарния хоризонт осемнадесетте бомбардировача В-52 току-що бяха включили мощните си заглушителни системи за

електронно противодействие (ЕСМ). Те се движеха в три групи от по шест самолета. Първата група мина ниско над връх Снаефелс, на шестдесет мили северно от Кефлавик, а останалите се появиха откъм западната страна на компаса, приближавайки целта си скрити зад облак електронен шум, осигуряван им от собствените им системи и съпровождащия ги EF-111.

Руският изстребител, който вече беше във въздуха, набра височина. Пилотът му остави радара си изключен и оглеждаше небето, очаквайки информация за прехващането от наземния радар. Другарите му вече започваха да напускат хангарите и се стрелваха по пистата, за да се издигнат в небето над базата. Самолетът, който се беше приземил преди малко рулира до една цистерна за гориво. Пилотът му жестикулираше оживено и ругаеше наземния екип, който се опитваше да презареди резервоарите му. В бързината те разсипаха четиридесет литра керосин върху крилото на изстребителя. Като по чудо горивото не се подпали и една дузина мъже се втурнаха към самолета с пожарогасители с въглероден двуокис, за да предотвратят евентуална експлозия по време на презареждането.

КОТА 152, ИСЛАНДИЯ

Характерният рев от двигателите на изстребител накара Едуардс да погледне рязко нагоре. Той видя, че от изток приближава тъмна дря пушек, а силуетите на самолетите преминаха на около миля от хълма. Сенките бяха натоварени с боеприпаси, а извитите нагоре върхове на крилете им правеха идентификацията им лесна.

— F-4! — извика той. — Това са нашите!

Самолетите бяха от Въздушната национална гвардия на Ню Йорк и бяха от специализирания в подавяне на ПВО модел „Уайлд Уийзъл“. Докато руснаците насочваха вниманието си към въздушното нападение, техните пилоти бяха прелетели ниско над върховете на хълмовете и долините, използвайки максимално пресечения терен, за да прикрият приближаването си. Вторият пилот на всеки F-4 преброи зенитните радары и определи най-опасните цели. Когато бяха на десет мили от Кефлавик, четирите самолета се издигнаха на голяма височина и изстреляха залп противорадарни ракети „Стандарт“.

Руснаците бяха изненадани. Те се опитваха да насочат огъня на зенитната си батарея срещу бомбардировачите и не очакваха

нападение от две страни — изобщо не забелязаха изстреляните срещу базата ракети. Три от противорадарните ракети улучиха целите си, унищожавайки два търсеци радара и една самоходна зенитна установка. Един командир на установка обърна съоръжението си и се прицели на ръчен режим в новата заплаха. Фантомите заглушиха радара му за управление на огъня, като пуснаха зад себе си облак диполни отражатели, докато се спускаха на тридесет фута над земята. Приближавайки своята прицелна зона, всеки пилот извърши бърз оглед на района. Единият от тях забеляза здрава зенитна установка, насочи се към нея и хвърли върху ѝ няколко касетъчни бомби „Рокай“, които не улучиха целта, но пръснаха стотина бомбички из целия район. Установката SA-11 експлодира зад самолета, без разчетът ѝ изобщо да разбере какво го бе сполетяло. На хиляда ярда по-нататък се намираше самоходно зенитно оръдие и фантомът го обстреля с оръдието си, повреждайки го зле, след което премина над полуострова и изчезна по посока на океана, оставяйки зад себе си облак диполни отражатели и лъжливи топлинни цели. Задачата за подавяне на ПВО беше преминала като по учебник. И четирите F-4 бяха напуснали района на базата, преди съветските зенитни разчети да успеят да реагират. Изстреляните след тях ракети взривиха в облаците диполни отражатели. Батареята беше изгубила две трети от зенитно-ракетните си установки и всичките си търсеци радари. Три от самоходните оръдия също бяха повредени или унищожени. Сега американските бомбардировачи се намираха само на двадесет мили и мощните им заглушителни системи даваха съветските радари с електронен шум.

Но това не можеше да се случи с радарите на самоходните оръдия. Новата система беше съоръжена с радар, за който те не бяха подготвени, но това нямаше значение. Съветските оръдия бяха проектирани за стрелба по малки цели от рода на изтребители и когато радарите им се опитаха да захванат огромните бомбардировачи, целта се оказа толкова голяма, че радарните им сигнали отскачаха от една част в друга. Компютрите им не можах да решат какво е разстоянието до целта, и зациклиха, което направи електрониката безполезна. Оръдейните разчети с ругатни превключиха на ръчно управление на огъня и започнаха да се прицелват на око в приближаващите масивни силуети.

Бомбардировачите се издигнаха на деветстотин фута с надеждата да избегнат най-опасната част от оръдейния огън и да се измъкнат без загуби. Никой не ги беше предупредил за възможно наличие на изстребители. Тяхната мисия беше да разрушат Кефлавик, преди изстребителите да успеят да пристигнат там.

Сега изненадата беше на страната на руснаците. Фулкрумите се спуснаха върху американските бомбардировачи откъм слънцето. Радарите им за управление на огъня бяха почти неизползваеми, но половината от ракетите им бяха с инфрачервено насочване, а огромните В-52 излъчваха достатъчно топлина.

Движещата се на юг група от три бомбардировача изобщо не забеляза МиГ-овете. Два бяха улучени от ракети и се взривиха във въздуха. Третият успя да поиска подкрепа от своите изстребители по радиото и направи рязък завои. Твърде рязък. Пилотът не успя да изравни самолета си навреме и машината се вряза в земята на север от Кефлавик и експлодира. Към небето се издигна огнено кълбо, което бе забелязано от намиращия се на тридесет мили от базата Едуардс.

Съветските изстребители преживяваха мечтата на всеки пилот. Всичките осем самолети имаха индивидуални цели и се разделиха, за да ги подгонят, преди да паднат твърде много бомби върху летището. Екипажите на бомбардировачите се понесоха към целите си с пълна скорост. Вече беше твърде късно да избягат. Всичко което можеха да направят, беше да викат в микрофоните си изстребителите да се върнат и да им помогнат.

Сега и зенитните оръдия се включиха в боя. Прицелвайки се на око, един млад съветски сержант успя да улучи един В-52, който тъкмо отваряше бомбения си люк, за да пусне бомбите си. Една дузина снаряди се забиха в отвора на люка и самолетът изчезна сред оглушителна експлозия, чиято взривна вълна повреди още един от бомбардировачите. Един от зенитно-ракетните разчети успя да превключи системата си за управление на огъня в резервния инфрачервен режим и изстреля една ракета срещу един В-52. Самолетът беше ударен секунда, след като бе пуснал бомбите си. Крилото му избухна в пламъци и машината пикира на изток, оставяйки зад себе си следа черен дим.

Групата на Едуардс гледаше как повреденият бомбардировач приближава хълма им с обвито в горящ керосин дясно крило. Пилотът

се опитваше да поддържа височината, за да позволи на екипажа си да катапултира, но и четирите му десни двигателя бяха извън строя и горящото крило се откъсна от корпуса. Машината се залюля във въздуха, след което започна да пада и се заби в полето на запад от кота 152. Нито един член на екипажа не успя да се спаси. Не беше нужно Едуардс да дава каквато и да било заповед. Пет секунди по-късно хората му бяха събрали вещите си и тичаха на североизток.

Останалите бомбардировачи се намираха над целта и не преставаха да искат подкрепления по радиото. Осем от тях успяха да пуснат бомбения си товар, преди да завият обратно. Досега съветските изтребители бяха свалили пет бомбардировача и оцелелите отчаяно се опитваха да избегнат същата участ. МиГ-овете бяха свършили ракетите си и сега се опитваха да влизат в бой с оръдията си. Американските бомбардировачи разполагаха с оръдия на опашките си и един „Фулкрум“ бе повреден и трябваше да се откаже от преследването на своята цел.

Последният елемент на объркване бе внесен от завръщането на четирите фантома. Всеки от тях носеше само по три ракети „Спароу“ и когато пилотите им включиха радарите си за управление на огъня, съветските летци чуха в слушалките на шлемовете си предупредителните звуци на отбранителните си системи. МиГ-овете се пръснаха пред дванадесетте ракети и се стрелнаха към земята. Четири фулкрума минаха точно над групата на Едуардс, прелитайки ниско над един разбил се източно от Хафнафьордур В-52. Когато се върнаха, небето отново бе чисто. Американските F-4 нямаха достатъчно гориво и трябваше да се върнат, без да свалят нито един съветски изтребител. Оцелелите бомбардировачи се намираха в безопасност зад облак електронни смущения.

На пръв поглед базата беше ударена лошо. Цели двеста бомби бяха паднали в периметъра на летището и девет от тях бяха улучили определените им писти. Но писта номер единадесет си стоеше непокътната. Едуардс и хората му гледаха как самотният МиГ, който бе останал в базата, се издига във въздуха. Пилотът му беше бесен и искаше вектор към цел, но получи заповед да патрулира над Кефлавик, докато останалите изтребители се връщаха за презареждане на летището.

Резултатите от това нападение не бяха еднозначни. Американците бяха изгубили половината си бомбардировачи, като в замяна на това бяха повредили три от петте писти на Кефлавик. По-голямата част от зенитната батарея на руснаците беше унищожена напълно, но летището все още оставаше използваемо. Наземният персонал вече тичаше към останените от американците съоръжения за поправка на пистите. В края на всяка писта имаше насипана камара чакъл, а в половин дузина бункери се съхраняваха стоманени подложки. Тежките машини щяха да изринат отломките в дупките от бомбите, да ги заравнят и да ги покрият с чакъл и стоманени листи. Кефлавик беше повреден, но пистите му щяха да бъдат напълно използвани преди полунощ.

„ФАРИС“

— Мисля, че тази е истинска, капитане — каза тихо ПЛБ офицерът. Редицата цветни блокчета върху екрана на пасивния хидролокатор се бе задържала на място в продължение на седем минути. Пеленгът се променяше бавно към кърмата, сякаш контактът се насочваше към конвоя, а не към „Фарис“.

Фрегатата се движеше със скорост дванадесет възела и системите „Преъри“ и „Маскър“ бяха включени. Хидроакустичните условия бяха много добри. На двеста фута имаше твърд термален слой, който правеше надводния хидролокатор почти безполезен. „Фарис“, обаче, успя да спусне буксирния си хидролокатор под пласта. Пониската температура на водата там осигуряваше идеална проводимост на звука. Най-хубавото бе, че слоят пропускаше звука и в двете посоки. Хидролокаторът на всяка подводница срещаше същите трудности при преодоляването на термопласта, които срещаше и фрегатата, така че „Фарис“ щеше да бъде буквално неоткриваем за намираща се под слоя подводница.

— Как сме с определянето на позицията на източника? — попита тактическият офицер.

— Все по-добре, но все още остава въпросът за разстоянието. Като се имат предвид състоянието на водата и показателите на хидролокатора ни, възможното разстояние до контакта варира между пет и четиринадесет мили по права линия, или в първата конвергентна зона. Това означава, че действителното разстояние е между

деветнадесет и двадесет и три мили... — Конвергентната зона е физически трик. При преминаването си през водата звукът се разпръсква във всички посоки. Температурата и налягането на водата постепенно отклоняват движещия се от повърхността към дъното шум в поредица от криви линии, които се издигат обратно към повърхността и отново биват отпращани към дъното. Фрегатата можеше да чуе собствените си шумове на разстояние около четиринадесет морски мили, което означаваше, че конвергентната зона имаше формата на анулус — областта между два концентрични кръга — водна площ с формата на поничка, която започваше на деветнадесет мили напред и завършваше на двадесет и три мили назад. Разстоянието до подводницата беше неизвестно, но вероятно беше по-малко от двадесет и три мили — следователно твърде близо. Подводницата можеше да нападне „Фарис“ или охранявания от него конвой с торпеда или ракети земя-земя — технология, изобретена от Съветите.

— Препоръки, господа? — попита Морис.

Тактическият офицер заговори пръв.

— Да вдигнем хеликоптера за по-близкото решение и да изпратим един „Орион“ да работи по далечното.

— Звучи добре — съгласи се ПЛБ офицерът.

След пет минути хеликоптерът на „Фарис“ се намираше на пет мили от кораба и хвърляше във водата хидролокатори „Лофар“. При сблъсъка си с водната повърхност миниатюрният пасивен хидролокатор задействаше на предварително зададена дълбочина кръгов хидроакустичен предавател. В настоящия случай всички хидролокатори се задействаха под термалния пласт, за да определят дали целта се намираше наблизо. Данните бяха предадени обратно към бойния информационен център на „Фарис“ — нищо. Въпреки това и пасивният хидролокатор показваше наличието на подводница или нещо, което звучеше като подводница. Хеликоптерът продължи да се движи по-нататък, като хвърляше хидролокатори по пътя си.

Малко по-късно се появи и „Орионът“. Четиримоторният самолет започна да прелита ниско над посочения от фрегатата пеленг към целта. На борда му имаше повече от петдесет хидролокатора и екипажът скоро започна да ги хвърля по двойки — по един над слоя и по един под него.

— Имам слаб сигнал от номер шест и среден от номер седем — докладва един хидроакустик. В гласа му се чувстваше вълнение.

— Прието, потвърждавам информацията — съгласи се с него тактическият координатор на борда на „Блубърд-3“. Той играеше играта на ПЛБ от шест години и въпреки това все още се вълнуваше като новобранец. — Започваме да правим MAD проверки.

— Искате ли подкрепа от хеликоптера ни?

— Прието, да, но му кажете да стои ниско.

След няколко секунди хеликоптерът SH-2F „Сий Спрайт“ на фрегатата се устреми на север. Детекторът му на магнитни аномалии (MAD) висеше на кабел от дясната му страна. На практика той представляваше високочувствителен магнитометър, който можеше да засече смущения в земното магнитно поле, предизвикани от голямо парче черен метал, каквото беше кърмата на една подводница.

— Сигналят от номер шест вече е със средна сила. Сигналят от номер седем остава непроменен. — Картографският екип реши, че това означава, че подводницата се насочва на юг.

— Мога да ти дам примерен обхват — обърна се ПЛБ офицерът към ТАО. — Между четиридесет и два и четиридесет и пет хиляди ярда, пеленг три-четири-нула към три-три-шест. — Тези данни незабавно бяха предадени към „Ориона“.

Екипът в СИС на кораба наблюдаваше на радарния екран как самолетът претърсва района, прелитайки по права линия над различните сектори в квадрата с посочените от „Фарис“ координати. Компютърна система картографираше линиите от север към юг.

— „Фарис“, тук „Блубърд“. Данните ни не показват наличие на приятелски подводници в района. Моля потвърдете. Край.

— Прието, „Блубърд“. Потвърждаваме липсата на приятелски подводници в района. — Морис беше проверил това още преди половин час.

— Силата на сигнала от номер шест се увеличава. Получаваме и слаб сигнал от номер пет. Номер седем заглъхва. — Техникът трудно успяваше да накара гласа си да звучи професионално безизразен.

— Разстоянието се затвърждава. Приблизителна скорост на целта осем възела, разстояние четиридесет и три хиляди ярда.

— Шум! Шум! — извика корабният хидроакустик. Откъм пеленга на целта се беше чуло металическо виене. Затварящ се люк,

изпуснат инструмент, отваряща се врата на торпеден апарат нещо бе произвело уникален шум с човешки произход.

— Показанията на буйове пет и шест потвърждават механичен шум — обадиха се незабавно от самолета.

— Потвърдено — отговори ТАО на фрегатата. — Засякохме го и с буксирния хидролокатор. Смятаме, че контактът е подводница.

— Съгласен — отвърна „Орионът“. — Положителна класификация на съветска подводна лодка... имаме MAD контакт! Пуск на димките! — На екрана на MAD се появи голям знак с формата на връх на копие. Един от членовете на екипажа моментално натисна някакъв ключ, освобождавайки димния маркер, самолетът зави рязко и започна да кръжи над точката на контакта.

— Картографиран! — Тактикът маркира позицията на тактическия си екран с голямо V. Хеликоптерът също се втурна към мястото на контакта.

— MAD контакт! — извика системният оператор и хеликоптерът също пусна своята димка, малко по на югозапад от тази на самолета.

Сега данните бяха предадени към торпедния апарат и управляващите системи на ракетните апарати на „Фарис“. Целта все още се намираще извън обхвата им, но това можеше да се промени бързо.

— Търпение — прошепна Морис от командния си стол в СИС, а на висок глас каза: — Не бързайте, момчета. Нека да захванем този тип преди да стреляме по него.

Тактическият координатор на „Ориона“ се съгласи и с усилие на волята успя да се поотпусне малко. Р-3 и хеликоптерът направиха още една MAD проверка от север на юг. Този път „Орионът“ получи контакт, а хеликоптерът не. Още едно преминаване над сектора и двата екипажа засякоха линията на курса на контакта. След това бе направено и засичане от изток на запад. При първото си преминаване и двете машини не засякоха нищо, но при второто успяха да засекат контакта. Вече никой не се съмняваше, че шумовият източник е управлявана от човек подводница. Управлението на операцията беше предадено на тактическия координатор на самолета. Голямата машина кръжеше на разстояние две мили, докато хеликоптерът се подготвяше за последното преминаване над сектора. Пилотът провери внимателно показанията на тактическия си екран и се концентрира върху

жирокомпаса. Хеликоптерът започна последната MAD проверка, следван на две мили от самолета.

— Имаме контакт, пуск на димките! — И последният димен маркер беше хвърлен и върху водната повърхност се появи зелено петно. Хеликоптерът зави рязко наляво, за да освободи пътя на снижаващия се „Орион“. Докато се изравняваше с целта си, пилотът наблюдаваше движението на дима, за да определи дрейфа. Бомбеният люк на Р-3 се отвори. Едно торпедо Mk-46 ASW беше подготвено за изстрелване.

— Пуск!

Торпедото беше пуснато и падна точно над целта. Спирачният му парашут се отвори, за да подсури навлизането му във водата с носа надолу. Самолетът хвърли още един хидроакустичен буй, но този път дирекционен DIFAR.

— Силен сигнал, пеленг едно-седем-девет.

Торпедото се гмурна на дълбочина двеста фута, преди да започне кръговия си поиск. Високочестотният му хидролокатор се включи веднага щом беше достигната необходимата дълбочина. Оттук-нататък събитията започнаха да се развиват с главоломна бързина.

Подводницата не беше забелязала раздвижването над главата си. Тя беше стара лодка от клас „Фокстрот“, която бе твърде шумна и стара, за да изпълнява задачи на предната линия, но въпреки това се намираше там и се надяваше да настигне конвоя, който трябваше да се намира на юг от нея. Хидроакустикът ѝ бе забелязал и докладвал за вероятно хвърлен във водата предмет, но капитанът на подводницата беше твърде зает с картографирането на курса на конвоя и не беше обърнал внимание. Прицелният хидролокатор на торпедото промени това. „Фокстротът“ внезапно включи на пълна скорост, завивайки наляво в предварително планирана маневра за измъкване. Увеличеният кавитационен шум на витлото на подводницата беше засечен от няколко от хидролокаторните буйове и от тактическия хидролокатор на „Фарис“.

Торпедото работеше в режим на търсене, като използваше активния и пасивния си хидролокатор, за да открие целта си. Когато завършваше първата си обиколка, пасивните приемници в носа му засякоха кавитационния шум на „Фокстрота“ и насочиха торпедото към тях. Скоро вълните на активния хидролокатор отскачаха от

кърмата на подводницата, докато тя подскачаше рязко наляво и надясно, опитвайки се да се измъкне. Торпедото автоматично премина в режим на непрекъсната хидроакустична атака и се насочи към целта.

Хидроакустиците на фрегатата и самолета знаеха най-добре какво става под водата. Пред очите им линиите на пеленгите на подводницата и торпедото започнаха да се приближават една към друга. Максималната скорост на „Фокстрота“ беше петнадесет възела, което правеше измъкването от движещото се с четиридесет възела торпедо почти невъзможно. Подводницата започна да изпълнява серия от резки завой, но торпедото не изоставаше от целта си. Първият му опит да я поразии се оказа неуспешен. Торпедото премина на двадесет фута от корпуса и незабавно се обърна, за да опита отново. Капитанът на подводницата направи грешка. Вместо да продължи завоя си наляво, той зави в обратната посока, надявайки се да обърка торпедото. Само че тази маневра го постави точно пред него...

Когато взривната вълна достигна повърхността, екипажът на хеликоптера видя как водата подскача нагоре и започва да кипи.

— Имаме детонация на бойна глава — докладва пилотът. Няколко секунди по-късно системният оператор пусна един пасивен хидроакустичен буй. След по-малко от минута хидроакустиците започнаха да получават сигнали.

Подводницата умираше. Хидроакустиците чуха звуци от вкарване на въздух в резервоарите за баласт. „Фокстротът“ продължи да се движи напред, но витлата му все повече и повече се затрудняваха да преодоляват тежестта на водата, която нахлуваше в корпуса, и да изкарат ранената подводница на повърхността. Внезапно шумът от двигателите затихна. Две минути по-късно подводницата се намираще под критичната дълбочина и хидроакустиците чуха металическия писък на разкъсани от водното налягане вътрешни прегради.

— Тук „Блубърд“. Според нас целта е поразена. Можете ли да потвърдите? Край.

— Прието, „Блубърд“ — отвърна ПЛБ офицерът. — Отчетохме вкарване на въздух и звуци от разкъсване. Потвърждаваме унищожаването на целта. — Членовете на екипажа извикаха радостно, забравяйки за поведението, което трябваше да се спазва по време на дежурството в СІС.

— Добре! Една грижа по-малко. Ще ви дадем едно голямо подаване за тази цел, „Фарис“. Хидроакустиците и хеликоптерът ви свършиха добра работа. Край. — Самолетът увеличи скоростта си и се върна в патрулния си сектор пред конвоя.

— Подаване, как ли не! — изръмжа ПЛБ офицерът. — Контактът си беше наш. Ние можехме да му пуснем торпедото със същата лекота, с която го направиха те.

Морис го сръчка в рамото и се качи в лоцманската кабина.

Всички членове от екипажа на мостика бяха усмихнати. Скоро боцманът щеше да изрисува до вратата на лоцманската кабина половин силует на червена подводница. Те все още не бяха осъзнали, че току-що бяха станали съучастници в убийството на сто души, които не се различаваха по нищо от тях и чиито тела бяха смазани от огромното водно налягане в дълбините на Северния Атлантик.

— Какво е това? — извика един от вахтените. — Възможна експлозия откъм десния борд!

Морис грабна бинокъла си и изскочи през отворената врата. Вахтеният му показва посоката.

Стълб черен дим се издигаше към небето откъм страната на конвоя. Току-що още някой също беше поразил своята цел.

„нимиц“

Толанд никога през живота си не беше виждал толкова много електрожени да работят на едно място. Под зоркия поглед на старпома и трима експерти по борба с повредите, матросите използваша електрожените, за да изрежат повредените части от палубата за излитане на самолетоносача и носещите стоманени греди. Внимателният оглед на повредите показва, че щетите бяха по-големи, отколкото се смяташе. Шест от огромните рамки под палубата за излитане бяха разрушени, като повредата засягаше още две палуби под тях. Една трета от хангарната палуба беше изгоряла. По-голямата част от тръбопроводната мрежа за зареждане на самолетите с гориво, както и всички асансьори за боеприпаси, трябваше да бъдат поправени. СИС беше разрушен напълно, а заедно с него и всички компютри и комуникационни устройства, които бяха необходими за управлението на кораба по време на бой. Системите на спирачните въжета трябваше

да бъдат подменени изцяло. Главният търсец радар беше унищожен. Списъкът продължаваше все в този дух.

Авионосецът навлизаше в пристанище Саутхемптън с помощта на влекачи, чиято работа се затрудняваше от десетградусовия крен на „Нимиц“. На борда му вече се намираха един старши ремонтен експерт от Кралския военноморски флот и началникът на кораборемонтната работилница „Воспър“. Те разглеждаха повредите и правеха списък с материалите, необходими за поправката на кораба. Капитан Свенсон гледаше подаването на швартовите въжета към швартовчиците, които щяха да подсигурят кораба. Толанд забеляза, че капитанът е ядосан. Петстотин души от екипажа му бяха загинали, триста бяха ранени, а преброяването на жертвите още не беше приключило. Най-много загуби бяха дали разчетите на палубата за излитане, тъй като двете съветски ракети бяха унищожили повечето от укрытията им. Екипажът също трябваше да бъде попълнен, преди самолетоносачът да отплава отново.

— Толанд, ти заминаваш за Шотландия.

— Извинете, сър?

— Въздушното крило ще бъде разделено. Изстребителите и „Хоукай“ заминават на север. Иван систематично нанася удари по северната радарна линия на англичаните, а техните изстребителите са били понатупани, докато са се опитвали да окажат помощ на норвежците. „Томкетите“ вече отлетяха, а ние ще стоварим ракетите им на дока, за да могат англичаните да ги прехвърлят на север. Искам да работиш съвместно с екипажите на изстребителите, за да оцениш какво е намислил да прави Иван с бомбардировачите си и може би да помогнеш на нашите момчета да очистят няколко от тези копелета. Засега щурмовите „птички“ ще бъдат прехвърлени към тактическите въздушни резерви на НАТО.

— Кога трябва да тръгна? — Толанд се сети, че няма никакъв багаж. Руските ракети се бяха погрижили за това. Първата му работа беше да телеграфира на семейството си, че е добре.

исландия

— Кучкарник, тук Хрътка. Какво стана преди малко? Край.

— Хрътка, разрешено ми е да ви уведомя, че току-що беше извършено нападение над Кефлавик.

— Без майтап! Един В-52 се разби точно върху проклетия ни хълм. Не каза ли на някого, че сме забелязали изстребители?

— Информацията беше каталогизирана като непотвърдена и не беше предадена на командването. Не съм участвал във вземането на това решение. Продължавай с доклада.

— Видях четири, повтарям, четири, едноместни съветски самолета с двойна опасна конфигурация. Не съм сигурен за модела, но имаха двойни опаски. Прие ли това?

— Прието, двойни опаски. Потвърди бройката.

— Едно-две-три-четири, Кучкарник. Не мога да ги накарам да минат на парад над главата ми. Но ако още веднъж изпратите тук бомбардировачи без ескорт, мистър, не хвърляйте вината върху мен.

— Имаше ли оцелели от разбития самолет, който си видял?

— Отрицателно. Не видях парашути, а и няма начин някой да е оцелял. На хоризонта видях експлозия, но не знам от какво. Какво направиха F-4?

— Не мога да ти кажа, Хрътка, но трябва да ти благодаря за информацията за зенитните батареи.

— Имаш ли инструкции за мен?

— Положението ви се преразглежда в момента. Ще ви се обадим след един час.

— Нека да са два, приятел. Ще трябва да се преместим понадалеч, преди лошите момчета да пратят някой патрул насам. Край.

— Морските пехотинци се бяха събрали около него с готови за стрелба оръжия и се оглеждаха за патрул, хеликоптер или и двете, които можеше да се движат към групата. Едуардс свали слушалките и прибра предавателя в раницата. — Страхотно, направо страхотно — измърмори той. — Да изчезваме отгук.

Те вече бяха пробягали цял километър от мястото на предишния си лагер и се отправиха право на изток към ненаселената пустош, която заемаше тази част от острова. Смит ги водеше по склоновете, а не по върховете и ридовете, където силуетите им щяха да се открояват на фона на проясняващото се небе. Вляво от тях имаше езеро, на чийто западен бряг имаше разположени множество къщи. Трябваше да внимават, защото не се знаеше кой може да ги забележи и да ги издаде. Те преминаха на бегом под главния далекопровод, завивайки на юг, за да поставят линията на хълмовете между себе си и по-голямата част от

къщите на брега на езерото. Един час по-късно групата се намираше в лавовото поле Холмсхраун — невероятна сбирка от скали, надвиснала над една от двете основни транспортни артерии на Исландия, Магистрала 1. И в двете посоки по пътя се движеха автомобили и камиони, повечето от които превозваха войници.

— Какво ще правим сега, сър? — попита натъртено Смит.

— Ами, тук имаме добро прикритие, сержант. По дяволите, дори и на петдесет ярда човек трудно би ни забелязал в тези боклуци. Според мен трябва да изчакаме да се стъмни и да се придвижим на север от пътя. Там гъстотата на населението намалява — или поне така пише на картата. Отдалечим ли се от големите населени места, ще бъдем в относителна безопасност.

— А какво ще кажат за това нашите приятели в ефира?

— Предполагам, че ще бъде най-добре да разберем това веднага. — Едуардс погледна часовника си. Беше закъснял за свръзката с повече от два часа. Кучкарникът беше раздразнен.

— Защо не се обади толкова време?

— Току-що изминахме осем километра. Но вие може би предпочитате да си бяхме седели на предишното място, за да броим руснаците, които претърсват развалините. Слушай, човече, тук сме сами и това е малко страшничко, разбираш ли?

— Ясно, Хрътка. Е, ние имаме инструкции за вас. Имате ли карта на местността, в която се намирате?

— Потвърждавам, мащабът е едно към петдесет хиляди.

— Добре. Началниците искат да се придвижите към Графархолт. Там има един хълм. Заповедта е да се скатаете там и да чакате по-нататъшни инструкции.

— Слушай, Кучкарник, преди да продължим искам да ми кажеш какво да правим, ако Иван започне пеленгационни игрички и се опита да ни засече по радиопредаванията ни?

— Време беше да попиташ за това. Предавателят ти работи на кодирана едностранна вълна в УНФ обхвата. Това означава, че разполага с хиляди канали, които сменя постоянно. Освен това, антената е дирекционна. По време на предаване гледай между вас и руснаците да има хълм. УНФ излъчването може да бъде засечено само на много малко разстояние. Така че в това отношение би трябвало да бъдете в безопасност. Сега щастлив ли си?

— Ще ми помогне.

— За колко време можете да стигнете до хълма?

Едуардс погледна към картата. Разстоянието беше около седем километра. В мирно време можеше спокойно да се измине за два часа, въпреки че като се имаше предвид теренът, по-вероятно щяха да бъдат три или четири часа. Групата трябваше да изчака да се стъмни, да заобиколи няколко села... а и имаше още един проблем, за който трябваше да се мисли... — Най-малко дванадесет часа.

— Прието, Хрътка. Дванадесет часа. Става. Ще ви потърсим тогава. Нещо друго за отбелязване?

— Малко движение по пътя под нас. Няколко камиона, армейски, боядисани в зелено. Много лични автомобили с двойно задвижване. Не виждам бронирани машини.

— Добре. Не бързайте и умната. Задачата ви е да избягвате контакт и да докладвате. Ние ще бъдем тук, ако се нуждаете от нас. Край.

Комуникационният офицер в Кучкарника в северната част на Шотландия се облегна назад в стола си.

— Момчето изглежда доста нервно — отбеляза един разузнавателен офицер, докато отпиваше от чая си.

— Не става за SAS^[1], а? — попита друг.

— Да не избързваме — намеси се трети. — Той е умен, в добра физическа форма е и притежава самообладанието да се измъкне, когато обстоятелствата наложат това. Изглежда наистина е малко нервен, но това е разбираемо, като се има предвид в какво положение се намира.

Първият посочи към картата.

— Дванадесет часа, за да изминат толкова късо разстояние?

— А ти какво, по дяволите, очакваш от четирима души, които вървят през открита хълмиста местност, а край тях се мотае цяла дивизия десантчици в камиони и БМП-та, а и слънцето никога не залязва? — попита четвъртият. Той беше облечен в цивилни дрехи и бе бивш офицер от SAS, ранен тежко при изпълнение на служебния си дълг. — Ако това момче имаше малко здрав разум, щеше да се е изнесло още вчера. Психологическият му профил е доста интересен. Смятам, че ще се оправи без проблеми, ако успее да стигне до указания хълм.

Конвоят се беше разпръснал. Морис погледна екрана на радара. На него се виждаше широк кръг от кораби, които сега завиваха обратно на изток, за да се съберат отново. Един търговски кораб беше потопен, а друг бе повреден зле и бавно се отправяше на запад. Три фрегати се опитваха да открият подводницата, която бе извършила нападението. „Гелъри“ беше открила вероятен контакт и изстреля срещу него едно торпедо, но без резултат. Четири хеликоптера хвърляха хидроакустични буйове с надеждата отново да засекат контакта, а половин дузина хидролокатори претърсваха водата, но по всичко личеше, че подводницата беше успяла да се измъкне от ядосаните си преследвачи.

— Този ни даде прекрасен пример за подход към целта — отбеляза намусено тактическият офицер. — Единствената му грешка беше, че удари опашката на конвоя.

— Управлението му на огъня не беше чак толкова страхотно — каза Морис. — Според доклада са били засечени пет торпеда. Да приемем, че са били изстреляни по три цели. Две са улучили и потопили една от целите, третото поврежда своята. Останалите две просто не са улучили. Въпреки това не е зле като опит. Какво ли прави сега, а?

— На колко искаш да се обзаложим, че е била стара атомна лодка? — попита ТАО. — Техните системи за управление на огъня не отговарят на съвременните стандарти, а самите лодки не могат да се движат много бързо, без да бъдат открити. Нашият приятел едва е успял да осъществи прехващането и успя да улучи два кораба. Когато конвоят се пръсна, той не е бил достатъчно бърз, за да преследва други цели, без да издаде местоположението си и е бил достатъчно умен, за да знае това.

— Тогава какво е направил? — попита ПЛБ.

— Бил е наблизил, когато е изстрелял торпедата. След това се, е вмъкнал между конвоя и е слязъл надълбоко. Използвал е за прикритие шума от корабите над себе си, след което спокойно се е отдалечил...

— На север. — Морис се наведе над екрана. — Повечето от търговските кораби тръгнаха на север, когато получиха заповедта за разпръскване. Подводницата сигурно също е тръгнала на север, като може да се е надявала да получи възможност за още една атака. С какво, според вас, си имаме работа?

— Разузнаването твърди, че в този район е имало три „Фокстрота“ и една „Ноември“, плюс може би още една атомна подводница. Онази, която потопихме, вероятно е била „Фокстрот“, защото не беше достатъчно бърза, за да проследи конвоя. — ПЛБ офицерът погледна нагоре. — Но „Ноември“ са достатъчно бързи за тази задача. Със сигурност си нямаме работа с нова атомна подводница. Ако беше така, тя нямаше да прекрати огъня толкова бързо. Можем да приемем, че е „Ноември“.

— Добре. Да речем, че се е придвижила на север с шест или седем възела, след което е завила на изток с надеждата утре отново да успее да ни ужили. Къде ще бъде в такъв случай?

— Точно сега... тук, сър — отвърна ПЛБ и посочи към една точка на петнадесет мили от фрегатата. — Не можем да я подгоним.

— Не, но можем да се заслушваме и да я засечем, ако се опита да настигне конвоя. — Морис се замисли. Конвоят щеше да променя основния си курс към едно-две-нула всеки час, за да се придвижи по на юг, далеч от внезапно нарасналата заплаха от страна на съветските бомбардировачи с голям обseg на действие. Корабите щяха да се нуждаят от време, за да се прегрупират отново и да заемат местата си. Това щеше да позволи на подводницата да мине направо и да се приближи до целта си. Зигзагообразното движение на търговските кораби не им позволяваше да развият повече от шестнадесет възела. Една подводница от клас „Ноември“ можеше да се опита да се възползва от това. — Искам хидроакустиците да наглеждат особено внимателно този сектор. Нашият приятел може да се върне.

— Дали да не извикаме един Р-3? — зачуди се ТАО.

Морис поклати глава.

— Те трябва да останат пред конвоя, защото основната заплаха е все още пред нас. Нашето задължение е да подсигурияваме тила, поне докато не установим контакт със сигурност. Мисля, че подводницата ще последва конвоя, а може дори и да се покаже, за да изпрати доклад за контакта.

КИЕВ, УКРАИНА

— Добри новини — каза офицерът от ВМФ. — Бомбардировачите ни докладват, че са потопили три авионосеца, два кръстосвача и два ескадрени миноносеца.

Алексеев и шефът му се спогледаха — сега с колегите им в сини униформи нямаше да може да се говори.

— Доколко е вярна тази оценка? — попита Главком-югозапад.

— Преди нападението бяха заснети четири самолетоносача. Следващото преминаване на спътника осем часа след атаката показва само един от тях. Два кръстосвача и два ескадрени миноносеца също липсваха. Освен това разполагаме и със сводки от разузнаването, в които се казва, че голям брой морскобазирани самолети се приземяват в бази на френската военноморска авиация в Бретан. Нашите подводници не успяха да осъществят контакт с формацията — по всичко изглежда, че една от тях е била потопена — но първата битка на военноморската ни авиация завърши с огромен успех. Ние ще затворим Атлантическия океан за вас, другари — предсказва капитанът.

— Това може и да се наложи — каза Алексеев, когато капитанът се оттегли.

Шефът му изръмжа утвърдително. Нещата в Германия не отиваха на добре. Съветските ВВС бяха понесли много по-големи загуби от планираните и това бе довело до значително изоставане в графика на наземната офанзива. По време на втория ден от войната, набелязаните за първия ден цели бяха постигнати само в една армейска зона, която в момента беше подложена на тежки контраатаки на двадесет километра източно от Хамбург. Загубите на Танкови войски бяха с петдесет процента по-високи от прогнозираните, а контролът на въздушното пространство беше застрашен и много от подразделенията докладваха, че въздушните атаки на противника са много по-масирани от очакваното. Едва половината от мостовете над Елба бяха заменени, а понтонните мостове не можеха да издържат на натоварванията, които можеха да понесат заменените от тях съоръжения. Натовските армии все още не бяха достигнали върха на боеспособността си. По въздуха все още пристигаха подкрепления от САЩ, които заемаха предварително определените си позиции. Първият съветски ешелон беше омаломощен, а по-голямата част от втория все още се намираще отвъд Елба.

ИСЛАНДИЯ

— От това по-тъмно няма да стане — каза Едуардс. Това ниво на светлината моряците и метеоролозите наричаха „морски здрач“.

Видимостта беше спаднала до петстотин ярда, а слънцето се намираще малко под северозападния хоризонт. Лейтенантът нарами раницата си и се изправи. Пехотинците направиха същото с ентузиазма на деца, които тръгват за училище.

Групата се отправи надолу по ниския склон към река Судура, която приличаше повече на голям поток. Полето от лава им осигуряваше добро прикритие. По земята бяха разпръснати скали, някои от които достигаха до един метър височина. Местността разчупваше сенките и прикриваше движението за окоито на случайния наблюдател. Четиримата бяха забелязали множество съветски патрули, качени най-вече на военни камиони, които преминаваха през района в интервал от приблизително тридесет минути. Не успяха да забележат фиксирани позиции, но съветските войски със сигурност бяха дислоцирани край водоелектрическата централа до Бурфел, на изток по Магистрала 1. Все още никой не беше бомбардирал електроцентралата и в някои от къщите под тях все още горяха лампите.

Скалите започнаха да стават все по-малки и лавата бе заместена от тревиста поляна. Тук наскоро бяха идвали овце; миризмата не можеше да бъде сгрешена, а и тревата беше опасана. Мъжете инстинктивно се снишиха и прибяха към някакъв селски път. Тук къщите и плевните бяха пръснати на неравни интервали една от друга. Групата си избра едно място, на което разстоянието между две сгради беше около петстотин ярда, надявайки се, че слабата светлина и камуфлажните униформи щяха да ги направят незабележими за случаен минувач. Навън нямаше жива душа. Едуардс даде знак на хората си да спрат и внимателно огледа близките къщи през бинокъла си. В някои от тях бяха запалени лампите, но навън не се виждаха хора. Може би руснаците бяха въвели полицейски час... което означаваше, че по всичко, което се движеше, можеше да се стреля без предупреждение. Много весело.

Бреговете на реката бяха високи около шест метра, спускаха се почти отвесно надолу към водата и бяха покрити със заоблени от годините на ерозия скали. Смит се спусна надолу пръв, докато останалите лежаха с готови за стрелба оръжия на ръба на южния бряг. Отначало сержантът се движеше бавно, за да провери дълбочината на водата, преди да се втурне през нея с високо вдигнат над главата си

автомат. Едуардс се изненада от бързината, с която Смит прекоси реката и се изкачи на отсрещния бряг. Сержантът направи знак с ръка и останалите от групата го последваха. Лейтенантът скоро разбра защо сержантът бе прекосил потока толкова бързо. Водата беше дълбока до кръста и беше студена като лед, тъй като повечето от реките в Исландия се захранваха от топящите се ледници. Едуардс стисна зъби и премина бързо през водата, държейки автомата си и радиопредавателя високо над главата си. Една минута по-късно той се намираше на отсрещния бряг. Смит се изсмя тихо в тъмнината.

— Предполагам, че това разбуди всички сънливци.

— Сигурно си искал да ми окапят топките от студ, сержант — оплака се шеговито Роджърс.

— Пред нас изглежда е чисто — каза Едуардс. — Отвъд онази поляна има още един поток, зад него е главният път, после идва един второкласен път и хълм, който води към полето от лава. Да тръгваме.

— Добре, лейтенант. — Смит се изправи и тръгна напред. Останалите го последваха на разстояние пет ярда един от друг. „Малкото копеле май здравата се е разбързало!“

Теренът беше почти равен, а тревата достигаше до коленете им. Четиримата се движеха бързо, приведени над тревата, стиснали оръжията си пред гърди, докато завиха леко на изток, за да избегнат село Холмур. Следващият поток беше по-плитък от река Судура, но също толкова студен. Групата го прекоси и спря на отсрещния бряг. Намираха се само на двеста ярда от магистралата. Смит отново тръгна пръв, този път снишен почти до земята. Сержантът се придвижваше с прибежки, между които клякаше, за да направи бърз оглед на околността. Останалите повтаряха съвсем точно движенията му и групата се събра отново във високата трева на петдесет фута от пътя.

— Добре — каза Смит. — Ще пресечем един по един, на една минута един след друг. Аз ще мина пръв. Ще спра на петдесет фута от другата страна на пътя, до онези скали. Когато пресичате, не се бавете снишете се, притичайте и елате при мен. Ако видите нещо да се приближава, отдалечете се, колкото можете повечето от пътя, и залегнете. Ако лежите неподвижно, няма да ви забележат. Не се шашкайте. Ясно ли е? — Всички, включително и Едуардс, кимнаха утвърдително.

Сержантът направи точно както бе казал. Той се огледа още веднъж в двете посоки, за да се увери, че нищо не се движеше към групата, след което притича през пътя. Екипировката му се люлееше и се удряше в тялото му, докато Смит тичаше от едната до другата страна на магистралата. Останалите изчакаха една минута, след което Гарсия последва сержанта. След още една минута той бе последван от Роджърс. Едуардс преброи до шестдесет и се втурна напред. Лейтенантът беше удивен — и смутен — от огромното напрежение, което съпътстваше едно толкова просто нещо, каквото беше преминаването на пътя. Той беше по средата на платното, когато изведнъж се спря и застина на място. От север приближаваха автомобилни фарове. Едуардс стоеше на място и гледаше как светлините го приближаваха...

— Размърдайте си задника, лейтенант! — стресна го гласът на сержанта. Едуардс разтърси глава, за да се освободи от унеса си, и притича по посока на гласа, придържайки каската си с една ръка.

— Светлини към нас! — едва успя да каже той.

— Без майтап! Успокойте се, сър. Да се разпръснем, момчета. Намерете си добро прикритие и не мърдайте. И се уверете, че проклетите ви оръжия са на предпазител! Вие останете с мен, сър.

Двамата редници се преместиха в двете посоки във високата трева и когато спряха да се движат, вече не се виждаха. Едуардс залегна до Смит.

— Мислиш ли, че ме видяха?

Тъмнината му попречи да види ядосаното изражение, което съпроводи отговора на сержанта:

— Вероятно не са. Друг път не заставайте наред пътя по този начин, сър.

— Няма. Съжалявам, сержант, аз не съм обучен за това.

— Просто слушайте и правете, каквото ви казвам, става ли? — прошепна Смит. — Ние сме морски пехотинци и ще се погрижим добре за вас.

Светлините приближиха бавно по стръмния склон на север от тях. Шофьорът явно нямаше доверие на чакълената настилка. На това място водещият от север на юг път се разделяше вляво и вдясно към Магистрала 1. Камионът най-вероятно беше военен. Светлините бяха правоъгълни и идваха от фарове, монтирани в огромния автомобилен

завод на река Кама, който между другото беше построен с помощта на Запада. Камионът спря.

Едуардс потисна желанието си да реагира, но ръката му стисна по-силно пластмасовия приклад на автомата. Ами ако някой ги беше видял да пресичат пътя, и се беше обадил на руснаците? Сержантът протегна ръка и натисна автомата на лейтенанта надолу.

— Да не губим самообладание, лейтенант — прошепна Смит.

От камиона слязоха десет войници и се разпръснаха из тревата край пътя, на около петдесет ярда от двамата американци. Едуардс не можеше да види дали бяха въоръжени, или не. Войниците спряха и почти едновременно разкопчаха панталоните си. Едуардс зяпна и едва не се разсмя. Когато си свършиха работата, руснаците се качиха обратно на камиона си, който пое на запад по едното разклонение на пътя. До слуха им достигна звука от зле заглушен дизелов двигател. Групата се събра отново едва когато светлината от габаритите на камиона изчезна зад хоризонта.

— Твърде зле. — Роджърс се усмихна в полумрака. — Можех да откъсна пишката на единия!

— Добре се справихте, момчета — каза Смит. — Готов ли сте за път, лейтенант?

— Да. — Засрамен от грешката си, Едуардс остави Смит да поведе групата. Четиримата прекосиха чакълената настилка на пътя и след стотина ярда навлязоха в ново поле от лава. Мокрите им бойни панталони бяха залепнали за краката им и бавно съхнеха на хладния западен ветреца.

„ФАРИС“

— Нашият руски приятел няма анехоично покритие — каза тихо ПЛБ, сочейки към екрана. — Според мен това там е той и се опитва да настигне конвоя.

— Източникът се намира на разстояние около четиридесет и шест хиляди ярда — каза тактическият офицер.

— Вдигнете хеликоптера — нареди Морис.

Пет минути по-късно хеликоптерът на фрегатата се движеше с пълна скорост на югозапад, а „Блубърд-7“, друг Р-3С „Орион“, приближаваха указаните координати от изток. И двете машини летяха ниско над повърхността, надявайки се да изненадат подводницата,

която беше потопила един от подопечните им кораби и беше повредила тежко друг. Руснакът вероятно беше сгрешил, като бе увеличил скоростта си. Може би инструкциите му бяха да следи конвоя и да предава данните за курса му на други подводници. Може би искаше да се приближи, за да нападне отново. Каквато и да беше причината, реакторните му помпи работеха и създаваха шум, който не можеше да се задържи в корпуса на подводницата. Перископът му беше вдигнат и това даде възможност на самолета и хеликоптера да го засекат с радарите си за наземен поиск. Хеликоптерът се намираше по-близо и пилотът му говореше с тактическия координатор на „Ориона“. Ако нещо не се объркаше, операцията щеше да мине като по учебник.

— Добре, „Блубърд“, намираме се на три мили от центъра на указания квадрант. Доложете позицията си.

— На две мили зад вас, Папа-Едно-Шест. Включвай!

Системният оператор свали капачката на радарния превключвател и премести ключа от позиция „Готовност“ в позиция „Активен“. Окаченият под носа на хеликоптера радарен предавател моментално започна да излъчва енергийни вълни.

— Контакт, имаме радарен контакт по пеленг едно-шест-пет, разстояние хиляда и сто ярда!

— Подгответе MAD оборудването! — Пилотът увеличи скоростта и се насочи към точката на контакта.

— И ние го засякохме — обади се тактическият оператор. Един старшина 1-ви клас бързо зареди едно торпедо, като установи първоначалната му дълбочина на търсене на сто фута.

Хеликоптерът включи предупредителните си светлини и в тъмнината се появиха мигащи червени лампички. Вече нямаше смисъл да се крият. Подводницата сигурно беше засякла радарното им излъчване и вероятно вече се опитваше да се скрие в дълбокото. За това обаче ѝ беше необходимо повече време, отколкото имаше в действителност.

— Пусни димките! — извика системният оператор.

В тъмнината димът не се виждаше, но слабият зелен пламък на димката не можеше да бъде пропуснат. Хеликоптерът зави рязко наляво, давайки път на самолета, който сега се намираше само на петстотин ярда зад него.

Мощните прожектори на Р-3С бяха включени и екипажът на самолета забеляза дирята, оставена от вече скрития под повърхността перископ на подводницата. Пилотът отбеляза, че MAD контактът беше дал вярното местоположение на целта още от първия път. Бомбените люкове на „Ориона“ се отвориха и торпедото падна към черната водна повърхност заедно се един хидролокаторен буй.

— Положителен хидроакустичен контакт, оценяваме го като подводница! — обяви един хидроакустик по вътрешната свръзка. Линиите на екрана му изглеждаха точно като сигнатурата на движеща се на висока скорост подводница от клас „Ноември“. Изстреляното торпедо вече се беше включило в режим на непрекъснат активен поиск. — Торпедото приближава бързо целта... Изглежда добре, Тако, приближава се... приближава се... сблъсък! — Звуквата — сигнатура на торпедото се сля с тази на подводницата и на каскадния екран се появи ярко петно. Операторът на „Ориона“ превключи хидролокатора от пасивен в активен режим и записа ехото от експлозията на бойната глава на торпедото. Звучите от витлата на подводницата спряха да се чуват, след което операторът регистрира шум от вкарване на въздух в резервоарите за баласт, който бързо изчезна, когато подводницата започна последното си потапяне в дълбините.

— Целта поразена, целта поразена! — извика радостно тактическият координатор.

— Потвърждавам поразяването на целта — каза Морис по радиото. — Добра работа, „Блубърд“. Бързо се справихте!

— Прието, „Фарис“. Благодаря ви, сър! Страхотна работа свършиха вашият хеликоптер и хидроакустиките ви. Току-що регистрирахте още едно подаване. По дяволите, капитане, ние би трябвало да летим с вас. Както изглежда, екшънът се разиграва само край вас. Край.

Морис отиде до ъгъла и си наля чаша кафе. Корабът му помогна да бъдат потопени две съветски подводници. Неговият ТАО обаче не беше толкова ентузиазирани.

— Спипахме една шумна стара „Фокстрот“ и една „Ноември“, която направи голяма грешка. Мислиш ли, че я засякохме, защото е имала заповед да се движат след конвоя и да докладва?

— Може би — кимна Морис. — Ако Иван кара капитаните си да вършат такива неща... е, те обичат централното планиране и

управление, но това бързо може да се промени, ако установят, че така губят повече лодки. Ние самите научихме този урок някога.

„ЧИКАГО“

Маккафърти имаше контакт. Хидроакустиците му го следяха от един час, опитвайки се да различат случайните шумове от слабия сигнал на визуалните им екрани. Данните им бяха предавани към разчета за управление на огъня, който се състоеше от четирима души, надвесени над картографското табло в задната част на бойния център.

Маккафърти знаеше, че между екипажа вече бяха започнали да се носят слухове. Преди пускането на „Чикаго“ по вода в корабостроителницата беше избухнал пожар. След това подводницата беше изтеглена от Баренцово море в неподходящ момент. След това я нападна съюзнически самолет... дали пък „Чикаго“ не беше лодка кутсузлия, чудеше се екипажът? Старшините и офицерите щяха да се опитат да разсеят тези съмнения, но старшините и офицерите също вярваха в тях, защото всички моряци вярваха в късмета, който за подводничарите се беше превърнал почти в религия. Някога един известен адмирал беше казал: „Ако не сте късметлии, ние нямаме нужда от вас.“ Маккафърти беше чувал това изречение толкова много пъти. Засега той самият се бе оказал кутсузлия.

Капитанът се върна до картографското табло.

— Какво става?

— Няма голяма промяна в пеленга. Трябва да е доста далеч, капитане, може би в третата конвергентна зона. Разстоянието вероятно е осемдесет мили. Не е възможно да се приближава към нас. Ако беше така, отдавна щяхме да сме изгубили сигнала при излизането му от зоната. — Напрежението от операциите през изминалата седмица бе оказало влияние и върху старпома и това му личеше. — Ако трябва да направя предположение за източника, според мен той е атомна подводница. Вероятно е от шумните. Акустичните условия са доста добри, така че имаме три възможни конвергентни зони. Мога да се обзаложа, че и руската подводница прави същото, което правим и ние — патрулира предварително зададени ѝ координати. По дяволите, може би също като нас и тя обикаля в кръг. С това могат да бъдат обяснени и минималните промени в пеленга.

Капитанът се намръщи. Това беше единственият истински контакт, който бяха засекли от началото на войната. Маккафърти се намираше близо до северния край на патрулната си зона, а целта вероятно се намираше малко отвъд границата на зоната. Да я преследва, означаваше да остави по-голямата част от сектора си незащитен...

— Да го пипнем — нареди Маккафърти. Десет градуса ляво на борд, нов курс три-пет-едно. Две трети напред.

„Чикаго“ бързо се обърна на север, ускорявайки до петнадесет възела максималната си „безшумна“ скорост. В такива случаи подводницата излъчваше много малко шумове. Рискът от засичане беше малък, защото дори и при тази скорост хидролокаторите ѝ можеха да засекат цел на разстояние от пет до десет мили. Четирите ѝ торпедни апарата бяха заредени с две торпеда Mk-48 и две противокорабни ракети „Харпун“. Ако целта беше подводница или кораб, „Чикаго“ можеше да се справи с нея.

ГРАФАРХОЛТ, ИСЛАНДИЯ

— Подранил си, Хрътка — отговори Кучкарникът.

Едуардс седеше между две скали и се облягаше на трета, положил антената върху коляното си. Той се надяваше, че я е насочил в правилната посока. Според него руснаците бяха дислоцирани най-вече по бреговата ивица от Кефлавик до Рейкявик, доста по на запад от координата за връзка със спътника. Но под него имаше къщи и фабрики и ако някъде там долу руснаците бяха поставили пеленгаторен пост...

— Трябваше да се придвижим дотук, преди да стане твърде светло — обясни лейтенантът. Групата беше пробягала последния километър, защото слънцето вече изгряваше зад гърба им. Едуардс се успокояваше донякъде от факта, че морските пехотинци бяха запъхтени от него.

— Доколко е безопасна позицията ви?

— По пътя под нас се наблюдава движение, но ние се намираме доста далеч от него, може би на около една миля.

— Добре. Виждаш ли електроразпределителната централа на югозапад от вас?

Едуардс вдигна бинокъла си с една ръка, за да провери. На картата това място беше отбелязано като Артун. Там се намираха главните електрически трансформатори за енергийната мрежа в тази част на острова. Високоволтовите далекопроводи идваха от изток, а разпределителните кабели тръгваха във всички посоки от Артун.

— Да, виждам я.

— Как вървят нещата, Хрътка?

Едуардс щеше да каже, че всичко е страотно, но се спря навреме.

— Кофти. Наистина кофти.

— Прието, Хрътка. Дръжте под око централата. Виждаш ли нещо около нея?

— Изчакай. — Едуардс сложи антената на земята и огледа мястото по-внимателно. А-ха! — Добре, забелязвам една бронирана машина, която се подава иззад ъгъла на западната страна. Трима... не, четирима въоръжени мъже се виждат в открития район. Не мога да видя нищо друго.

— Много добре, Хрътка. Сега поставете това място под наблюдение. Незабавно ни уведомете, ако се появят зенитни установки, а също и ако забележите още изстребители. Започнете да записвате колко камиони и войници виждате и накъде се отправят. Не забравяйте да записвате бройката. Ясно ли е?

— Добре. Да записваме и да докладваме.

— Точно така. Справяш се добре, Хрътка. Заповедите ви гласят да наблюдавате и докладвате — напомни му още веднъж Кучкарникът. — Избягвайте контакт. Ако видите вражески войници да се отправят към вас, изчезвайте незабавно. Не ни се обаждайте, просто се разкарайте от позицията си и докладвайте при първа възможност. А сега напуснете ефира за малко.

— Прието. Край. — Едуардс прибра предавателя в раницата. Вече можеше да прави това и със завързани очи.

— К'во става, лейтенант? — попита Смит.

Едуардс изсумтя.

— Скатаваме се и наблюдаваме онази електроцентрала.

— Мислите ли, че ще искат от нас да изгасим светлините?

— Там долу има твърде много войници, сержант — отвърна Едуардс. Той се протегна и отвори пакета с храната си. Гарсия беше на

пост на едно възвишение вдясно от него, а Роджърс спеше. — Какво имаме за закуска?

— Ами, ако имате фъстъчено масло и бисквити, аз бих разменил прасковите си за тях.

Едуардс разкъса контейнера на порцията си и прегледа съдържанието му.

— Става.

---

[1] Десантни отряди със специално предназначение във Великобритания (англ.). — Б.пр. ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ОТВЕТНИ УДАРИ

„ЧИКАГО“

Подводницата намали скоростта си, за да засече отново целта си. „Чикаго“ се бе движила с петнадесет възела в продължение на повече от един час и сега с намалена скорост се издигна на дълбочина петстотин фута, точно по средата на дълбокия акустичен канал. Маккафърти нареди източен курс, което позволи на буксирния хидролокатор — „опашката“ на подводницата — да се насочи към предполагаемата цел на север. Необходими бяха няколко минути за изправянето на хидролокаторния кабел и насочването му в правилната посока, за да могат хидроакустиците да започнат работа. Данните бавно започнаха да се появяват на екраните на операторите и един главен старшина си сложи чифт слушалки, надявайки се да осъществи слухово откриване. Нямахше нищо за откриване. В продължение на двадесет минути на екрана се виждаха само произволни шумови модели.

Маккафърти прегледа картографираните данни. Контактът им трябваше да се намира на разстояние точно две конвергентни зони и при метеорологичните условия в момента те трябваше да го засекат с лекота. Само че на екраните им не се виждаше нищо.

— Ние дори не успяхме да го класифицираме — сви рамене старпомът. — Контактът е напуснал сектора.

— Издигнете се на антенна дълбочина. Да видим какво става на повърхността. — Маккафърти се приближи до поста на перископа. Напрежението в отделението нарасна моментално и това не убягна на капитана. Последният път, когато бяха изпълнили тази маневра, „Чикаго“ едва не бе потопена. Подводницата се изравни на дълбочина шестдесет фута. Хидроакустиците направиха още една проверка, но не откриха нищо. ESM мачтата беше вдигната и електронният техник докладва, че получава само слаби сигнали.

Тогава беше вдигнат и търсещият перископ. Маккафърти направи много бърз оглед на хоризонта. Във въздуха беше чисто, на повърхността също.

— На север има буря, доста е силна — каза той. — Свали перископа.

Старпомът измърмори някаква ругатня. Шумът от бушуващата буря щеше да направи почти невъзможна и без това трудната задача по откриването на конвенционална подводница, движеща се на акумулатори. Едно нещо беше „Чикаго“ да се стрелне на малко разстояние от патрулната си зона при добър шанс за поразяване на целта, а съвсем друго да напусне поста си за цял ден, за да търси нещо, което можеше да не намери никога. Той погледна към капитана в очакване на решението му.

— Отбой на общата тревога — каза Маккафърти. — Старпом, върни ни в патрулната зона с десет възела. Дръж лодката надълбоко. Ще отида да си почина. Събудете ме след два часа.

Капитанът направи няколко стъпки напред и се озова в личната си каюта. Койката от дясната отвесна преграда вече беше спусната. Екраните на уредите щяха да му показват курса и скоростта, а на екрана на телевизора можеше да се гледа подаваното от перископа изображение или видеокасата. Маккафърти не беше спал от двадесет часа и натрупващият се в бойна обстановка стрес правеше това време да изглежда като цяла седмица. Той си свали обувките и легна на койката, но сънят не идваше.

КЕФЛАВИК, ИСЛАНДИЯ

Полковникът прекара ръка по изрисувания върху корпуса на изтребителя му силует на бомбардировач. Първата му победа по време на въздушен бой беше записана от телевизионната камера на самолета му и увековечена с тази рисунка. Пилот на съветските ВВС не беше печелил реален въздушен бой от времето, когато няколко от другарите му се бяха сражавали в небето над Виетнам, а унищожената от полковника цел беше бомбардировач, способен да носи ядрено оръжие, който при други обстоятелства би представлявал заплаха за родината му.

В Исландия вече бяха дислоцирани двадесет и пет изтребители МиГ-29, четири от които постоянно патрулираха във въздуха, за да

защищават базите, докато наземните сили затягаха контрола си над острова.

Нападението на американските бомбардировачи беше нанесло значителни щети. Главният търсещ радар беше леко повреден, но днес щяха да получат друг, по-съвременен, преносим радар, чието местоположение щеше да бъде променяно два пъти дневно. Полковникът беше дал заявка за въздушнопреносим радар, но му бяха отговорили, че загубите в небето над Германия силно бяха намалили броя им. Новините за въздушните сражения там не бяха добри, въпреки че двата полка МиГ-29 се справяха добре. Полковникът погледна часовника си. След два часа трябваше да поведе една ескадрила, която щеше да придружи малка група Ту-22 в операция за търсене на конвой.

ГРАФАРХОЛТ, ИСЛАНДИЯ

— Добре, Кучкарник, виждам шест изстребители на пистите в Рейкявик. На всички има нарисувани червени звезди. Имат двойни опашки и изглежда са въоръжени с ракети въздух-въздух. Виждам също две зенитно-ракетни установки и някакво оръдие — прилича ми на „Гатлинг“ върху гъсенично превозно средство.

— Това е Зулу-Сиера-Униформа-Три-Нула, Хрътка. Много лоша новина. Искаме да знаем всичко за тези копелета. Колко са?

— Само едно, разположено на тревистия триъгълник на няколкостотин ярда на запад от сградата на терминала.

— Изстребителите заедно ли са или са разпръснати?

— Разпръснати, по два на всяка писта. Към всяка двойка има прикрепен по един малък микробус и пет-шест войника. Според мен тук има около сто души с две бронирани машини и девет камиона. Те патрулират периметъра на летището и разполагат с няколко картечни гнезда. Изглежда, че руснаците използват малките самолети на исландската гражданска авиация за превоз на войски до всички точки на острова. Забелязахме войници да се качват на малки двувитлови самолети. Днес преброих четири такива полета. От вчера не сме виждали руски хеликоптер.

— Как изглежда град Рейкявик?

— Трудно е да се види какво става по улиците. Можем да гледаме надолу през долината към летището, но виждаме само няколко

улицы от града. Виждаме една паркирана бронирана машина на някакво кръстовище. На всички кръстовища, които виждам, има по няколко войници, които се държат като полицаи. Предполагам, че по-голямата част от съветските войски са дислоцирани около Рейкявик и Кефлавик. Не забелязвам много цивилни, а движение на граждански автомобили почти няма. Движението по главните пътища е оживено: по бреговата ивица, на запад и на изток по Магистрала 1. Движението е напред и назад като по време на патрул. Преброихме повече от петдесет курса, разпределени почти равномерно между двете магистрала. И още нещо. Видяхме няколко руснака в граждански автомобил. Още не сме забелязали джипове, като се изключат няколко от нашите на летището. Руснаците нали си имат джипове — от техните, де? Мисля, че са секвестрирали личните автомобили с висока проходимост на острова. Джиповете са най-употребяваното превозно средство тук и ние виждаме много от тях да се движат по пътищата.

— Имаше ли други транспортни полети към летището?

— Пет. Небето е ясно и можем да ги наблюдаваме как се приближават към Кефлавик. Четири бяха Ил-76, а петият приличаше на С-130. Не знам какъв беше.

— Има ли изстребители във въздуха?

— Видяхме един да излита преди два часа. Според мен имат въздушен патрул и са разположили изстребители както тук, така и в Кефлавик. Това е само предположение, но съм готов да се обзаложа, че не греша. Освен това изглежда, че изстребителите им са готови да излетят в рамките на пет минути. Прилича ми на повишена бойна готовност.

— Добре, Хрътка, прието. Как е положението с вас?

— Доста добре сме се скрили, а сержантът проучи два маршрута за изтегляне. Още не сме забелязали руснаци да претърсват храсталаците. Повечето от тях се намират в населените места и по пътищата. Ако се насочат към нас, изчезваме незабавно.

— Точно така, Хрътка. Ние вероятно и без това ще ви наредим да напуснете този хълм доста скоро. Добре се справяш, момче. Продължавай в същия дух. Край.

ШОТЛАНДИЯ

— Хлапето върши добра работа — каза майорът. Той се намираше в много странно положение — американски офицер в комуникационен пост на НАТО, командван от английски разузнавателни офицери, които бяха разделени по отношение надеждността на Едуардс.

— Бих казал, че се справя дяволски великолепно — кимна старшият английски офицер. Той бе изгубил едното си око доста отдавна, ако се съдеше по вида му, но майорът си помисли, че той все още си беше едно здраво копеле. — Забележете как прави разлика между наблюденията и мненията си.

— Метеоролог — изсумтя друг офицер. — Трябва да вкараме професионалисти там. Колко време ще ни е необходимо да уредим това?

— Може би ще успеем до утре. Флотът обаче настоява да използваме подводница и аз съм съгласен с тях. Малко е опасно за парашутен десант. Исландия е покрита със скали, чудесно място за чупене на крака и глезени. А на всичкото отгоре и руснаците са докарали изтребители там. Нали не бързаме да стоварваме войски там? Първо трябва да намалим въздушните им активи и да направим живота им колкото се може по-труден.

— Това започва довечера — каза майорът. — Втора фаза на операция „Скандинавски чук“ започва призори по исландско време.

— Надявам се резултатите да са по-добри, отколкото при първата фаза, старче.

СТОРНОУЕЙ, ШОТЛАНДИЯ

— Е, как вървят нещата тук? — обърна се Толанд към колегата си от Кралските военновъздушни сили. Малко преди да се качи на самолета си, Боб бе изпратил телеграма на Марта: „ДОБРЕ СЪМ. НА ПЛАЖ ЗА МАЛКО. ОБИЧАМ ТЕ.“

Той се надяваше, че така щеше поне малко да успокои страховете ѝ. Новината за морската битка на самолетносачите вероятно вече беше публикувана във вестниците.

— Можеше да бъде и по-добре. Изгубихме осем „Торнадо“, докато се опитвахме да помогнем на норвежците. Останали сме само с минималния брой самолети, необходими за защита на собствените ни инсталации, а Иван започна да атакува северните ни радарни постове.

Съжалявам за случилото се с вашия самолетносач, но трябва да кажа, че наистина много се радваме, че ще останете за малко при нас.

Прехващащите и радарните „птички“ на „Нимиц“ бяха разпределени между три бази на RAF. Екипите за наземна поддръжка все още пристигаха с транспортни полети и при ракетите се беше получил някакъв проблем, но всеки F-14 носеше пълен боен товар за една мисия и беше в състояние да използва ракетите „Спароу“ на RAF за презареждане. Базиран в наземни бази, изстребителите можеха да носят по-голям боен товар и повече гориво, което им осигуряваше по-голяма мощ. Екипажите им бяха в лошо настроение. Те бяха изразходвали ценните си ракети, за да стрелят по примамки, и при завръщането си при формацията бяха видели ужасните последици от тази си грешка. Общият брой на загиналите все още не беше уточнен, но едва двеста души от „Сайпан“ и хиляда от „Фох“ бяха успели да се спасят. По броя на жертвите тази битка представляваше най-кръвавата загуба в историята на американския военноморски флот, в която бяха загинали хиляди, без да бъде уличен нито един противник. Единствено двадесетгодишните френски „Крусейдъри“ бяха успели да направят онова, в което прехвалените F-14 се бяха провалили, като бяха поразили осем съветски бомбардировачи Ту-22.

Толанд присъства на първия инструктаж на американските пилоти, който беше проведен от английски офицери. Летците изстребител бяха напълно безмълвни и Боб се затрудни в определянето на настроението им. Никой не се шегуваше. Никой не подхвърляше забележки шепнешком. Никой не се усмихваше. Те знаеха, че грешката не беше тяхна, че отговорността не беше тяхна, но това сякаш нямаше значение. Пилотите бяха потресени от случилото се с техния кораб.

Толанд не правеше изключение. В съзнанието му неизменно се явяваше картината на десетсантиметровата стоманена палуба за излитане, огъната нагоре като парче целофан, открила под себе си черна пещера на мястото, на което някога се бяха намидали хангарите. Той не можеше да забрави редиците найлонови чували, в които лежах телата на матроси и офицери, загинали на борда на най-мощния боен кораб...

— Командир Толанд? — Един редник го потупа по рамото. — Последвайте ме, ако обичате. — Двамата се отправиха към оперативния център. Боб веднага забеляза, че се подготвя ново

нападение. Оперативният командир имаше чин капитан и даде знак на Толанд да се присъедини към него.

— Един полк, може би дори по-малко. Един от вашите ЕР-3 души там горе и е уловил предаванията им по радиото по време на презареждането им с гориво на север от Исландия. Според нас ще се насочат към някой от тези конвои.

— И вие искате „Томкетите“ да ги причакат по обратния им път? Координацията във времето ще бъде много трудна.

— Изключително. Има и още едно усложнение. Те ще използват Исландия като навигационна точка и безопасен сборен пункт. Известно ни е, че Иван е дислоцирал изстребители на острова, а последните сведения показват, че руски изстребители излитат от тези две исландски писти.

— Да не би източникът на тези сведения да се нарича Хрътка?

— О, вече сте чул за него? Да.

— Какви са изстребителите?

— Според вашето момче са с двойни опашки. Могат да бъдат МиГ-25, 29 или 31.

— МиГ-29 — каза Толанд. — Останалите са прехващачи. Нашите бомбардировачи не са ли успели да ги огледат? — На инструктажа, от който току-що беше излязъл, бе докладвано за мисията на ВВС срещу Кефлавик. Още една страхотна новина за повдигане на бойния дух на личния състав.

— Очевидно не са ги огледали добре, а и на външен вид те си приличат много. Съгласен съм, че най-вероятно са МиГ-29, а и най-разумното нещо от гледна точка на руснаците е да дислоцират изстребители, които да прокарат безопасен коридор за техните бомбардировачи.

— На обратния път може да им се наложи да презаредят резервоарите си във въздуха... дали да не ударим танкерите им?

— Мислихме по въпроса. Но те разполагат с един милион квадратни мили океан, над които да извършат презареждането. — Картата недвусмислено потвърждаваше думите му. — Координацията във времето за такава операция е почти невъзможна, но ние смятаме, че си струва да опитаме в някой бъдещ момент. Засега въздушната отбрана има първостепенно значение за нас. След това смятаме, че

Иван може би планира амфибийна операция срещу Норвегия. Ако флотът му излезе от пристанищата, нашата работа е да го атакуваме.

„ФАРИС“

— Предупреждение за нападение, капитане — каза старпомът. — Около двадесет и пет Ту-22 „Бекфайър“, цел неизвестна.

— Е, целта им не може да бъде авионосната група, поне не и само с двадесет и пет самолета и не когато групата се намира под въздушното прикритие на НАТО. Къде се намират в момента?

— Вероятно над Исландия. На три, четири часа път от нас. Ние не сме най-големият конвой в обсега им, но сме най-уязвимият.

— От друга страна, ако решат да атакуват някой от останалите конвои, ще могат да стрелят по незащитени кораби в открито море. Аз, обаче, не бих постъпил така. Нашите кораби превозват военни доставки... — Конвойят разполагаше само с пет кораба, оборудвани със зенитно-ракетни комплекси. Идеалната мишена.

ГРАФАРХОЛТ, ИСЛАНДИЯ

— Двигателни следи, Кучкарник, виждаме двигателни следи над нас, около двадесет на брой. Минават над главите ни точно в този момент.

— Можете ли да ги идентифицирате?

— Отрицателно. Големи самолети без двигатели на крилата, но не мога да бъда сигурен за модела. Намират се на голяма височина и се движат на юг. Не мога да преценя скоростта им — не се чуват свръхзвукови експлозии, въпреки че ако бяха преминали звуковата бариера досега сигурно щяхме да сме ги чули.

— Повтори бройката — нареди Кучкарникът.

— Преброявам двадесет и един чифта двигателни следи, две-едно чифта, по курс едно-осем-нула. Всички изстребителите от Рейкявик излетяха на север, тридесет минути преди тези самолети да прелетят над нас. Изглежда, че бомбардировачите не са ескортирани. Няма нищо друго за отбелязване.

— Прието, Хрътка. Уведоми ни когато изстребителите се приземят. Няма да е зле да получим малко данни за разписанието им. Край. — Майорът се обърна към сержанта си. Разпечатай

информацията веднага. Потвърди нападателна формация от двадесет и един Ту-22 „Бекфайър“, прелитащи над Рейкявик в момента, по прогнозен курс едно-осем-нула. Възможен ескорт от изтребители... да, по-добре добави и това.

Комуникационният център на НАТО беше почти единствената инсталация, която работеше според плановете. Комуникационните спътници на все още недосегаемите орбити над екватора осигуряваха информация до подразделения, дислоцирани из целия свят, а един от основните клонове, както военните наричаха високотехнологичните телефонни централи, беше този в Шотландия.

„ФАРИС“

Морис забеляза, че денят беше добър за образуване на двигателни следи. На голяма височина имаше подходяща смес от температура и влажност, която причиняваше кондензация на горещите газове, напускащи самолетните двигатели. От фрегатата се виждаха следите от преминаващите над Атлантическия океан самолети. Големият бинокъл с двадесеткратно увеличение, който обикновено се съхраняваше на мостика с цел оглед на повърхността, сега беше преместен на върха на предната надстройка и вахтените го използваха, за да идентифицират прелитащите над главите им самолети. Те се оглеждаха най-вече за „Беър“, съветските разузнавателни самолети, които търсеха цели за бомбардировачите си.

Всички бяха напрегнати и това щеше да продължи доста дълго. Заплахата от подводници беше достатъчно голяма, но като се имаше предвид какво се бе случило с авионосната група само преди един ден, конвойт беше буквално беззащитен пред едно нападение по въздуха. Намираха се твърде далеч в открито море, за да се надяват на въздушна подкрепа от наземно базирани изтребители. „Фарис“ разполагаше само с основни средства за морска защита и едва можеше да защитава себе си, камо ли да помага на конвоя. Корабите, които разполагаха със зенитно-ракетни комплекси, вече се събираха в една линия откъм северната страна на конвоя, на двадесет мили южно от фрегатата, докато „Фарис“ продължаваше да се оглежда за подводници. Всичко, което фрегатата можеше да направи, бе да наблюдава внимателно екраните за предупреждение и да предава всички получени данни по радиото. Нямахше съмнение, че руснаците щяха да използват

намиращите се на борда на „Беърите“ мощни радари за наземен поиск „Биг Бълдж“, за да открият и класифицират целите си. Командирът на конвоя смяташе да използва ракетните кораби, за да формира още една редица цели, построявайки ги също като търговските кораби. С малко късмет, някой особено любопитен „Беър“ можеше да ги обърка с невъоръжени кораби и да бъде подмамен да направи визуална проверка. Това беше малко вероятно, но беше единственият им коз...

— Контакт! Регистрираме радар „Биг Бълдж“ по пеленг нула-нула-девет. Силата на сигнала е малка.

— Дано да не ни откриеш, копеле — промълви тактическият офицер.

— Не се надявай много на това — каза Морис. — Предайте данните на командира на ескорта.

Съветският разузнавателен самолет се движеше на юг, като използваше радара си само за две минути на всеки десет, докато приближаваше конвоя. Скоро малко по на запад беше засечен още един такъв самолет. Картографските екипи прецениха местоположението им и веднага след това по спътниковата връзка беше изпратена спешна молба за помощ до CINCLANTFLT в Норфолк. Съобщението беше прието; десет минути по-късно беше получен отговорът, в който се казваше, че помощта не може да бъде осигурена.

Оръдията на „Фарис“ бяха приведени в готовност за бой. Ракетната система за защита от малоразмерни цели и радарното оръдие „Гатлинг“ на кърмата бяха включени в режим готовност. Радарните оператори в CIC седяха по местата си и нервно опипваха превключвателите си, докато слушаха рапортите от ESM и от време на време хвърляха по един поглед към тактическия екран.

— Досега и двамата вероятно са ни засекли.

Морис кимна.

— Сега ще дойдат и бомбардировачите.

Капитанът се сети за битките, които бе изучавал във Военноморската академия. В началото на Втората световна война японците имали въздушно превъзходство, а германците използвали самолети „Кондор“ с голям радиус на действие, за да заобикалят конвоите, предавайки местоположението им по радиото на всички заинтересовани страни, а съюзническите флотилии не можели да направят нищо. И сега, след четиридесет години, същата тактическа

обстановка се повтаряше? Капитанът не беше очаквал, че някога щеше да се озове в същото положение. Морис си помисли, че това е абсурдно. Абсурдно и ужасяващо.

— Имаме визуален контакт с „Беър“, малко над хоризонта на две-осем-нула — обяви говорителят.

— Целеуказател, използвай оптиката си, за да проследиш целта при кърмата — нареди веднага тактическият офицер. После погледна към Морис. — Може би ще прелети достатъчно близо, за да стреляме по него.

— Засега не включвайте радарите. Ако руснакът не внимава, може да се натъкне на ракетната преграда на някой от нашите.

— Няма начин да е толкова тъп.

— Ще се опита да оцени отбранителните способности на конвоя — каза тихо Морис. — Засега не може да направи това визуално. За известно време единственото, което ще вижда, ще бъдат няколко подскачащи силуета с килватери зад тях. Не е лесно да се идентифицира кораб от борда на самолет, мистър. Да видим докъде се простира любопитството на този тип...

— Самолетът току-що промени курса си — обяви говорителят. — Завива на изток от нас.

— Въздушна акция откъм десния борд! Пълен напред! Нов курс едно-осем-нула — заповяда незабавно Морис. Той зави на юг, за да подмами разузнавателния самолет към ракетните кораби. — Включете радара. Оръжията за стрелба! Открийте огън, когато влезе в обсега.

„Фарис“ се наклони рязко наляво, докато променяше курса си. Куполът на носовото му 125-мм оръдие се завъртя по посока на часовниковата стрелка, докато корабът прекарваше кърмата си пред пеленга на целта. Веднага щом оръдейният купол беше открит, радарите за насочване на огъня му дадоха решение за целта и дългоцевното оръдие се издигна на тридесет градуса и захвана целта. Куполът на системата за защита от малоразмерни цели в задната част на кораба направи същото.

— Целта се намира на тридесет хиляди фута, разстояние петнадесет мили и намалява.

Командващият ескорта все още не беше разрешил пуск на ракета. По-добре щеше да бъде руснаците да стрелят първи, преди да разберат какво има пред тях. Данните от сражението на авионосната група вече

бяха предадени на целия флот. Големите съветски ракети въздух-земя не бяха трудни за унищожаване, защото се насочваха право към целите си, въпреки че бяха много бързи и трябваше да се реагира светкавично. Командващият сметна, че съветският разузнавателен самолет все още извършва оценка на целите и не знае каква е силата на ескортиращите конвоя кораби. Колкото по-дълго останеше в неведение, толкова по-добре щеше да бъде, тъй като бомбардировачите не можеха да се мотаят твърде дълго на такова голямо разстояние от базите си. А ако руснакът приближеше още малко...

— Огън! — извика ТАО.

Оръдейната установка на „Фарис“ беше превключена на автоматичен режим на стрелба и започна да изстрелва по един снаряд на всеки две секунди. Самолетът се намираше малко извън обсега ѝ и шансовете да го свалят бяха малки, но поне можеха да го посплашат малко.

Първите пет снаряда експлодираха на около миля пред „Беъра“, но следващите три се взривиха по-близо до него, единият от тях само на двеста ярда от лявото му крило. Съветският пилот инстинктивно зави надясно, за да избегне огъня. Това беше грешка. Той не знаеше, че най-близката редица „търговци“ бяха всъщност ракетни кораби.

Няколко секунди по-късно бяха изстреляни две ракети и руснакът незабавно се стрелна надолу, за да им се изплъзне. Зад него остана облак диполни отражатели, докато машината се насочваше право срещу „Фарис“, което даде на фрегатата още една възможност да поразии целта. Оръдието на „Фарис“ изстреля двадесет снаряда по приближаващия самолет. Два от тях изглежда се взривиха достатъчно близо до бомбардировача, за да го повредят, но без видим резултат. Белите корпуси на ракетите се устремиха към целта, оставяйки зад себе си диря от сив пушек. Едната ракета се взриви в облака диполни отражатели, но втората експлодира само на сто ярда от съветския самолет. Бойната ѝ глава се пръсна, изпрацайки във въздуха хиляди шрапнели и няколко от тях разкъсаха лявото крило на руснака. Огромният турбовитлов самолет изгуби мощност в единия си двигател, преди пилотът му да успее да овладее машината малко извън обсега на отбранителните системи на фрегатата. „Беърът“ се насочи на север, оставяйки зад себе си следи черен дим.

Другият разузнавателен самолет остана извън обсега на всички кораби. Командващият нападението току-що беше научил урок, който щеше да предаде на полковия си разузнавателен офицер.

— Включват се още радари. Облъчване отгоре! — предупреди ESM техникът. — Преброявам десет... бройката се увеличава. Четиринадесет... осемнадесет!

— Радарни контакти, пеленг нула-три-четири, разстояние едно-осем-нула мили — обяви операторът на радара за въздушен поиск. — Преброявам четири цели, вече са пет... шест цели. Курс две-едно-нула, скорост шестстотин възела.

— Ето ги и бомбардировачите — каза ТАО.

— Радарен контакт! — беше следващото повикване. — Вампир! Вампир! Засичам изстреляни ракети.

Сърцето на Морис се сви. Всички ескортни кораби включиха радарните си предаватели. Ракетните кораби насочиха зенитните си ракети срещу приближаващата заплаха. Но „Фарис“ не вземаше участие в тази игра. Морис нареди пълен напред, завивайки на север, за да се измъкне от вероятната прицелна зона на съветските ракети.

— Бомбардировачите се връщат. „Беърът“ остава на мястото си. Засичаме радиообмен. Изстреляните ракети са двадесет и три. Пеленгът на всички цели се променя — каза ТАО. — Всичките се насочват към конвоя. Изглежда, че сме в безопасност.

Морис чу как екипажът на СИС едновременно си пое дълбоко дъх. Той самият наблюдаваше радарния екран с малко облекчение. Ракетите идваха от североизток и ракетните кораби се придвижваха нагам, за да ги посрещнат. Конвоят получи заповед да се разпръсне и търговските кораби започнаха да се отдалечават от центъра на прицелната зона. Това, което последва, наподобяваше донякъде военна компютърна игра. Девет от двадесет и трите съветски ракети преминаха през баража на зенитно-ракетните комплекси устремиха се срещу конвоя и улучиха седем търговски кораба.

И седемте кораба бяха потопени. Някои се разпаднаха моментално под огромната взривна сила на еднотонните бойни глави. Други успяха да се задържат на повърхността достатъчно дълго, за да могат екипажите им да се спасят. Конвоят бе напуснал Делауеър с тридесет кораба. Сега бяха останали само двадесет, а до Европа оставаха още почти хиляда и петстотин мили океан.

Горивото на два Ту-22 намаля и те решиха да кацнат в Кефлавик. Зад тях се придвижваше повреденият „Беър“. Той кръжеше над Рейкявик, изчаквайки бомбардировачите да освободят пистата. Едуардс докладва за него като за витлов самолет с повреден двигател. Слънцето се намираше ниско над северозападния хоризонт и хвърляше златисти отблясъци от корпуса на съветския разузнавателен самолет.

— Остани в ефир, Хрътка — нареди Кучкарникът. Три минути по-късно лейтенантът разбра защо.

Този път нямаше самолети за подавяне на радиолокационните станции, които да предупредят Съветите. Осем FВ-111 прелетяха ниско над скалите на юг от хълмистия център на острова и преминаха над дъното на долината Селя, групирани по двойки. Сиво-зелената им камуфлажна боя ги правеше почти невидими за кръжащите над тях изстребители. Водещата двойка се отправи право на запад, последвана на половин миля от втора двойка. Останалите четири самолета завиха на юг край връх Хус.

— Мамка му. — Смит ги видя пръв — две бързо движещи се опашки на юг. Точно когато и Едуардс ги забеляза, водещият самолет се издигна и хвърли две бомби с телевизионно насочване. Колегата му направи същото, след което двата FВ-111 завиха на север. Четирите бомби се насочиха към трансформаторната станция и паднаха от вътрешната страна на оградата. Всички светлини наоколо изгаснаха, сякаш бе натиснат един ключ. Втората двойка щурмови самолети се появи ниско над Магистрала 1, премина над покривите на Рейкявик и се изравни с целта си. Водачът пусна управляемите си бомби, а колегата му зави наляво към разположеното на брега горивно депо на летището. Миг по-късно експлодираха контролната кула и един хангар, а касетъчните бомби „Рокай“ взривиха резервоарите за гориво. Разчетите на съветската ПВО бяха изненадани и откриха огън твърде късно.

Защитниците на Кефлавик също бяха изненадани, първо от внезапното прекъсване на електричеството, а след това и от бомбардировачите, които се появиха само минута по-късно. И тук основната цел бяха контролната кула и хангарите, повечето от които просто се разпаднаха от взривната сила на еднотонните бомби.

Втората двойка FВ-111 забеляза два кацнали Ту-22 и една самоходна зенитно-ракетна установка и изстреля по тях своите касетъчни бомби, след което разпръсна върху пистите множество бомбички с размер на топка за софтбоул. Бомбардировачите продължиха да летят на форсаж на запад, преследвани от оръдеен огън и ракети... и изстребители. Шест фулкрума се втурнаха след оттеглящите се „Аардварк“, чиито защитни заглушители изпълниха небето с електронен шум.

Освободили се от бомбения си товар, американските самолети се движеха със седемстотин възела, само на няколко фута над водната повърхност, но командирът на съветската изстребителна група не се отказваше лесно. Той бе видял какво бяха направили с Кефлавик американските бомбардировачи и беше вбесен, че се бе оставил да го изненадат, въпреки че беше поставил патрулни самолети във въздуха. МиГ-овете имаха малко предимство в скоростта и бавно скъсяваха разстоянието. Намираха се на повече от сто мили от брега, когато прицелните им радари успяха да пробият заглушаването на американците. Два изстребителя незабавно изстреляха ракети и натовските самолети подскочиха рязко нагоре, след което също така рязко се спуснаха надолу, за да им се изплъзнат. Един FВ-III беше улучен и се заби в океана. Руснаците подготвиха втория си залп, когато се включиха системите им за предупреждение за опасност.

Четири американски фантома ги чакаха в засада. МиГ по-късно осем ракети „Спароу“ се насочваха към съветските изстребители. Сега беше време руснаците да бягат. МиГ-овете завиха обратно и се насочиха на форсаж към Исландия. Един съветски изстребител беше свален, а друг повреден. Боят бе продължил пет минути.

— Кучкарник, тук Хрътка. Електростанцията е разрушена! „Варките“ направо я сринаха със земята, приятел. В югозападния край на летището забелязвам голям пожар, изглежда че кулата е пречупена на две. Два хангара сякаш също са били улучени. Виждам два, може би три, горящи самолета на гражданската авиация. Изстребителите излетяха преди половин час. По дяволите, как гори проклетото горивно депо! Виждаме много хора да тичат из района под нас. — Едуардс гледаше как една дузина автомобили с включени фарове преминаваха с голяма скорост по пътищата под него. Два камиона спряха на около километър от позицията на групата и от тях слязоха войници. — Кучкарник, мисля, че е време да напуснем този хълм.

— Потвърждавам, Хрътка. Тръгнете на североизток към кота 482. Ще чакаме да се обадиш след десет часа. Тръгвай, момче! Край.

— Време е да вървим, сър. — Смит хвърли към лейтенанта раницата му и даде знак на редниците си да тръгват. — Изглежда, че можем да запишем една точка в полза на добрите.

КЕФЛАВИК, ИСЛАНДИЯ

МиГ-овете се приземиха на все още непокътнатата писта едноосем, която беше и най-дългата в базата. Те едва бяха спрели, когато наземните екипи започнаха отново да ги подготвят за бойни операции. Полковникът с изненада установи, че командирът на базата е все още жив.

— Колко свалихте, другарю полковник?

— Само един, а те свалиха един от моите. Нищо ли не засякохте на радара?

— Абсолютно нищо. Първо са нападнали Рейкявик. Били са две групи самолети и са дошли от север. Копелетата трябва да са летели между скалите — изсумтя майорът. Той посочи към големия преносим радар, който бе поставен в откритото пространство между две писти. — Изобщо не са го улучили. Удивително.

— Трябва да го преместим. Някъде нависоко, много високо. Няма да ни доставят въздушнопреносим радар и ако не подобрим системата си за радарно предупреждаване, тези нисколетящи самолети ще ни видят сметката. Намерете подходящ хълм. Какви са повредите на базата?

— Бомбичките са направили много малки дупчици в пистите. Ще ги закърпим за два часа. Загубата на контролната кула ще намали способността ни да управляваме голям брой самолети. С прекъсването на електричеството загубихме и способността си да пренасяме гориво по тръбопровода, а вероятно и местната телефонна централа е извън строя. — Той сви рамене. — Можем да се нагодим към новата обстановка, но въпреки това те ни създадоха голямо неудобство. Има твърде много работа за вършене, а хората ни са твърде малко. Трябва да разпръснем изстребителите и да уредим алтернативен начин за доставка на гориво. Следващата им цел ще бъдат складовете за гориво.

— Да не се очаква всичко това да бъде лесно, другарю? — Полковникът погледна към двете димящи клади, които само преди

тридесет минути бяха представлявали два бомбардировача Ту-22 „Бекфайър“. Повреденият „Беър“ кацаше в момента. — Американците дойдоха в най-подходящия за тях момент. Слипяха ни точно когато моите изстребителни ескортираха група бомбардировачи край северния бряг. Вероятно са извадили късмет, но аз не вярвам в късмета. Искам сухопътните части да проверят за наличие на вражески войници край летищата, както и да се увеличат мерките за сигурност. Аз... какво, по дяволите, е това?

На по-малко от двадесет фута върху бетона пред тях лежеше една касетъчна бомбичка „Рокай“. Майорът взе едно пластмасово флагче от джипа си и го постави до бомбичката.

— Американците са програмирали някои от тези бомбички за забавено действие. Хората ми вече претърсват района за такива боеприпаси. Успокойте се, другарю, всичките ви изстребителни се приземиха без проблеми. Определените за разпръскването на самолетите ви площи са чисти.

Полковникът отстъпи няколко крачки назад.

— Какво ще правите с тези бомби?

— Вече сме упражнявали действия в подобни ситуации. Ще използваме специален булдозер, за да ги изринем встрани от настилката. Някои ще се взривят по време на изриването, а някои не. Онези, които не се взривят, ще бъдат детонирани от снайперист.

— Кулата?

— Там имаше трима дежурни. Добри професионалисти. — Майорът отново сви рамене. — Сега трябва да ме извините. Имам работа за вършене.

Полковникът хвърли още един поглед към бомбичката, преди да се отправи към изстребителите си. Беше подценил майора.

исландия

— На хълма ни има светлина — каза Гарсия. Всички се хвърлиха по очи на земята. Едуардс залегна до сержанта.

— Някакво копеле току-що запали цигара — отбеляза кисело Смит. Той беше изпушил последната си цигара преди няколко часа и сега много му се искаше да запали. — Сега разбирате ли защо винаги си носим боклуците с нас?

— Нас ли търсят?

— Би трябвало. Това нападение беше доста добро и руснаците ще се запитат дали някой не е помогнал на нашите самолети? Учудвам се, че не направиха това по-рано. Предполагам, че са имали други грижи.

— Мислиш ли, че могат да ни видят? — Тази мисъл изобщо не се харесваше на Едуардс.

— От две мили? Твърде е тъмно за това, а и щом си позволяват да пушат, значи не са много внимателни. Успокойте се, господин лейтенант. Не е чак толкова лесно да бъдат намерени четирима души. На този остров има твърде много хълмове, които трябва да бъдат проверени. Но ние ще трябва да внимаваме накъде вървим. Имам предвид да се държим далеч от хребетите. Дори ако разполагат с прибори за нощно виждане, пак ще им бъде доста трудно да ни забележат, ако се придържаме към долините. Да тръгваме, момчета, и не се показвайте много.

„ФАРИС“

Един търговски кораб все още гореше. Екипажът му го бе напуснал преди два часа, но корабът все още гореше на западния хоризонт. „Още загинали“, помисли си Морис. Само около половината от членовете на екипажите бяха успели да се спасят, а конвоят не разполагаше с време за по-обстойна спасителна операция. Конвоят беше отпътувал без специализиран спасителен кораб в състава си. Хеликоптерите бяха измъкнали много от моряците от водата, но повечето от тях все още бяха необходими за лова на подводници. Морис държеше в ръката си телеграма, в която се казваше, че базираните в Лайес „Ориони“ бяха открили и вероятно унищожили една ракетна подводница от клас „Ехо“, която им се бе изпречила на пътя. Новината беше добра, но разузнавателните сводки твърдяха, че в района имаше още две такива подводници.

Загубата на Исландия беше катастрофа, чиито размери едва сега започваха да се изясняват. Съветските бомбардировачи разполагаха с чист коридор към търговския маршрут. Техните подводници преминаваха спокойно през Датския проток, въпреки че натовските флоти се опитваха да дислоцират свои подводници, за да възстановят изгубената бариера — бариера, на която разчитаха конвоите. ВВС и ВМФ скоро щяха да се опитат да уредят изстребително покритие за

защита от руските Ту-22, но всички тези мерки бяха половинчати. Докато Исландия не бъдеше неутрализирана напълно или пък завзета отново от НАТО — балансът на силите в Третата битка за Северния Атлантик висеше на косъм.

Затъмнени кораби напуснаха базите на Тихоокеанския флот в Сан Диего и Пърл Харбър и отплуваха в открито море. Когато се отдалечиха на достатъчно голямо разстояние от брега, те поеха курс към Панама.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ЗАВРЪЩАНИЯ

„ФАРИС“

Нещата отново се бяха нормализирали. Това беше относително понятие, тъй като съветските Ту-22 все още прелитаха през коридора над Исландия, само че този следобед бяха нападнали друг конвой и бяха унищожили единадесет търговски кораба. Всички движещи се на изток конвои завиваха на юг, удължавайки пътя си до Европа, за да намалят опасността от въздушно нападение. Конвоите бяха понесли големи загуби — почти шестдесет кораба бяха потопени от руснаците — но отклоняването на юг означаваше, че съветските бомбардировачи щяха да могат да носят само по една ракета, ако искаха да атакуват тези конвои.

Напрежението оказваше влияние върху всички и това беше очевидно. Екипажът на Морис беше в постоянна бойна готовност от почти една седмица четири — часа вахта, четири часа почивка. Нарушени бяха навиците за спане. Хората не се хранеха с подходящата храна. Неотложните задачи по поддръжката намаляваха още повече времето за сън на екипажа. На всичко отгоре съществуваше възможността някоя съветска подводница да ги нападне по всяко време. Екипажът си вършеше работата добре, но Морис забелязваше, че хората му стават все по-раздразнителни. Някои матроси вече се спъваха в праговете на вратите — сигурен признак на умора. Скоро щяха да последват и по-сериозни грешки. Взаимовръзката между умората и грешките беше също толкова неотменна, колкото и гравитацията. Морис се надяваше, че след ден-два ще бъде установен стабилен режим и хората му ще се нагодят към него. Вече имаше признаци, че това ставаше и старшините му го уверяваха, че няма за какво да се тревожи. Той обаче се тревожеше.

— Боен център до мостика. Имаме хидролокаторен контакт, вероятно подводница, пеленг нула-нула-девет.

— Хайде пак — каза дежурният по кораб. За двадесет и четвърти път по време на този курс екипажът на „Фарис“ се втурна към бойните си станции.

Този път им бяха необходими три часа. Не можеха да получат подкрепа от „Ориони“ и ескортните кораби събраха хеликоптерите си, за да проследят подводницата под ръководството на Морис и екипа в неговия СІС. Капитанът на тази подводница си разбираше от работата. При първото съмнение, че е бил засечен — може би хидролокаторът му беше засякъл някой от хеликоптерите над него или пляска от падането на хидроакустичен буй във водата — той слезе надълбоко и започна объркваща серия от спринтове и дрейфове, преминавания под и над пласта, опитвайки се да наруши контакта, като през цялото време продължаваше да се движи към конвоя. Руснакът явно не искаше да избяга. Подводницата изчезваше и отново се появяваше върху тактическия екран на фрегатата, без да променя курса си, но и без да се показва достатъчно дълго, за да позволи откриването на огън по нея.

— Пак изчезна — каза замислено ПЛБ офицерът. Един от хвърлените преди десетина минути хидроакустични буיוве беше засякъл слаб сигнал, задържал го бе за около две минути, след което го бе изгубил. — Този тип е страхотен.

— И е твърде близо до нас — каза Морис. Ако подводницата продължаваше да си движи на юг, сега вероятно се намираше на границата на обсега на активния хидролокатор на фрегатата. Досега „Фарис“ не беше разкрил присъствието си. Наличието на хеликоптери щеше да покаже на капитана на подводницата, че някъде над лодката му имаше кораби, но той едва ли подозираше, че само на десет мили южно от него се намираше американска фрегата. Морис погледна ПЛБ офицера.

— Да коригираме температурния си профил.

Тридесет секунди по-късно „Фарис“ спусна сондата на батитермографа си. Инструментът измери температурата на водата и предаде данните към един екран в хидролокаторното отделение. Температурата на водата беше най-важното условие на околната среда, което се отразяваше върху работата на хидролокатора. Корабите я проверяваха периодично, но подводницата можеше да извършва проверката постоянно и това ѝ даваше още едно предимство.

— Ето! — посочи Морис. — Термопластът е много по-силен сега и нашият приятел се възползва от това. Той се придържа извън дълбокия канал, като вероятно спринтира над пласта вместо под него, както очакваме ние. Добре...

Хеликоптерите продължиха да хвърлят буйове, които засичаха за кратко подводницата и след това я изгубваха. Целта се движеше на юг, право към „Фарис“. Морис изчака десет минути.

— СИС до мостика, ляво на борд, нов курс нула-нула-едно — нареди Морис, насочвайки кораба си към предполагаемата позиция на подводницата. Фрегатата се движеше тихо върху спокойните води със скорост пет възела. Екипът в СИС наблюдаваше как показанията за курса върху задната преграда на отделението бавно се променяха.

Тактическият екран беше безполезен. Компютърът беше объркан от множеството кратки предавания от буйовете, повечето от които и без това сигурно бяха фалшиви сигнали, и генерираната от него позиция на подводницата покриваше район от сто квадратни мили. Морис се приближи до картата в кърмовия ъгъл на отделението.

— Според мен е някъде тук — чукна той с пръст върху картата. — Забележки?

— И стои в плиткото? Това противоречи на доктрината — отбеляза ПЛБ офицерът. Съветските подводници бяха длъжни да се придържат към установената доктрина, твърдяха сводките на флотското разузнаване.

— Сега ще разберем. Търсене в „Янки“-обхвата.

ПЛБ офицерът моментално предаде заповедта. „Янки“ търсене означаваше да се включи активният хидролокатор на подводницата и да се започне облъчване на водата, за да бъде открита подводницата. Морис поемаше голям риск. Ако подводницата наистина се намираще толкова близо, колкото предполагаше капитанът, той щеше да разкрие местонахождението на кораба си и можеше да бъде нападнат от нея с ракети, с които неговите отбранителни системи едва ли щяха да успеят да се справят. Хидроакустикът наблюдаваше напрегнато екрана си. Хидролокаторният лъч прочесваше района от изток към запад и първите пет оборота не показаха нищо. Шестият изрисува на екрана едно ярко петно.

— Контакт — положителен хидроакустичен контакт по права линия, разстояние единадесет хиляди и шестстотин ярда. Вероятно е

подводница.

— Очистете го — нареди Морис.

Ракетата ускорител с твърдо гориво на ASROC системата включи двигателя си, който я изстреля далеч от кораба, оставяйки зад нея следа светлосив дим. Горивото ѝ изгоря за три секунди. На хиляда фута над водата торпедото се отдели от ускорителя и падна към водата, забавено от спирачния си парашут.

— Целта промени курса си, сър — предупреди хидроакустикът. — Подводницата завива и увеличава скоростта си. Аз... ето я и рибата, вече е във водата и търси целта. Падна доста близко.

Тактическият офицер не обръщаше внимание на всичко това. Три хеликоптера се приближаваха към координатите на целта. Възможността торпедото да не улучи, беше голяма и сега задачата им беше да не изпуснат контакта. Тактическият офицер нареди десен завой, при което буксирният хидролокатор се насочи към подводницата, която сега се движеше бързо, за да избяга от торпедото и емитираше силен шум. Първият хеликоптер пристигна в указания сектор и хвърли един буй.

— Две витла и кавитационни шумове. Звучи като „Чарли“ на пълна скорост, сър — обяви един старшина 1-ви клас. — Мисля, че торпедото го е захванало.

Торпедото превключи от режим търсене и слушване в режим постоянно търсене и се втурна надолу след отдалечаващата се подводница. То изгуби целта си за малко, докато тя преминаваше през термалния пласт, след което я захвана отново, навлезе в по-студената дълбока вода и започна бързо да скъсява разстоянието. Подводницата изстреля шумов генератор, но той не се включи. Втори шумов генератор бе зареден за изстрелване, но вече беше твърде късно. Торпедото се заби в лявото витло и се взриви.

— Браво! — извика един старшина 1-ви клас от хидроакустичния екип. — Имаме детонация на бойна глава. Улучихме копелето!

— Регистрирахме сблъсък. Имаме детонация — потвърди един от хеликоптерите екипажи. — Изчакайте. Двигателите на целта все още работят... регистрираме допълнителни двигателни шумове... дрънчене. Изпускане на въздух — той пълни резервоарите си с въздух.

Изкачва се, целта се изкачва. Виждаме мехурчета на повърхността. По дяволите, ето я!

Носът на съветската подводница се появи над водата на шест мили от фрегатата. Три хеликоптера заобиколиха повредената подводна лодка, а „Фарис“ се придвижи на север, за да се приближи до целта, насочил към нея 125-мм си оръдие. Последната мярка не беше необходима. Предният люк се отвори и от него започнаха да излизат хора. На крилото се появиха други и започнаха да скачат зад борда, докато двигателите на подводницата се пълнеха с вода. Общо десет души успяха да напуснат подводницата, преди корпусът ѝ да се плъзне обратно в дълбините. Още един се появи на повърхността след няколко секунди и това беше всичко.

Хеликоптерите хвърлиха във водата спасителни жилетки. Единият от тях имаше спасителна лебедка на борда си и успя да извади от водата двама души преди пристигането на фрегатата. Морис ръководеше операцията от мостика. Голямата моторна лодка на „Фарис“ беше спусната на вода и спасителната операция протече гладко. Съветските подводничари бяха смаяни и не оказаха съпротива. Хеликоптерите насочваха лодката към всеки руснак и внимателно претърсваха района за още оцелели. Единадесетте руснака бяха прибрани от лодката и тя се върна обратно под лебедката. Боцманът на „Фарис“ ръководеше операцията по вдигането на лодката на борд.

Никой не беше мислил сериозно за подобна ситуация. Сблъсъкът на торпедо с подводница трябваше да я разруши напълно. „Пленници — помисли си Морис. — Какво, по дяволите, да правя с тези пленници?“ Той трябваше да реши къде да ги държи и как да се отнася с тях. Как да ги разпитва — дали на борда имаше някой, който говореше руски? Капитанът предаде управлението на старпома си и тръгна забързано към кърмата.

Там вече се бяха наредили въоръжени матроси, които държаха автоматите си М-14 някак странно, докато гледаха с любопитство към лодката. Екипажът на лодката закрепил въжетата на лебедката към халките и операторът на лебедката я вдигнал върху подпорите ѝ.

Съветските подводничари нямаха внушителен вид. Много от тях все още бяха в шок от срещата си със смъртта. Морис преброи трима офицери, единият от които вероятно беше капитанът. Той прошепна някаква кратка заповед на боцман Кларк.

Боцманът нареди на въоръжените матроси да отстъпят назад и извади свирката си от джоба си. Докато лодката заставаше на мястото си, той изсвири сигнал от три ноти, след което застана мирно и отдаде чест на съветския капитан, като че ли беше някакъв важен посетител. Руснакът беше удивен. Морис пристъпи напред, за да му помогне да слезе от лодката.

— Добре дошъл на борда, капитане. Аз съм капитан Морис от американския ВМФ. — Ед хвърли бърз поглед край себе си и видя смаяните изражения върху лицата на моряците си. Но замисълът му се провали. Руснакът каза нещо на руски или не знаеше английски, или беше достатъчно хладнокръвен, за да не го покаже. Някой друг трябваше да се заеме с разпита на пленниците. Морис нареди на боцмана си да продължи по-нататък. Пленниците бяха заведени за медицински преглед. Временно щяха да ги държат под охрана в медицинския изолатор. Боцманът се върна при капитана си.

— За какво беше всичко това, капитане? — попита той.

— Вероятно са им казали, че ако ги заловим, ще им теглим куршума незабавно. Някога прочетох една книга, в която пишеше за един германец, който по време на Втората световна война специализирал в измъкване на информация от американските военнопленници. Методът му бил изключително успешен и се състоял в това, че той се държал човешки с нашите момчета. По дяволите, след войната неговите бивши пленници го спонсорираха да дойде в САЩ и сега той е американски гражданин. Отделете офицерите от матросите и старшите матроси от младшите. Дръжте ги в отделни помещения. Погрижете се да не им липсва нищо. Дайте им храна, цигари, накарайте ги да се чувстват в безопасност. Ако някой на борда има алкохол, вземете една бутилка и я разделете между гостите ни. Дайте им нови дрехи. Ние ще задържим техните, за да проверим дали някой не носи нещо, което може да се окаже важно за нас. Искам да се държите добре с тях. Така може би ще успеем да накараме някой от тях да се разприказва.

— Слушам, капитане. — Боцманът се оттегли, клатейки недоволно глава. Този път поне щеше да има възможността да изрисува цяла подводница върху стената на лоцманската кабина.

Морис се върна обратно в лоцманската кабина. Той даде отбой на тревогата и нареди фрегатата да се върне на поста си. След това се

обади на командира на ескорта, за да докладва за пленниците.

— „Фарис“ — отвърна командирът. — Заповядва ви се да нарисувате златно „А“ върху ASROC установката си. Предай на екипажа си, че свърши отлична работа, Ед. Вие сте най-добрите за този курс. Ще ти се обадя пак с инструкции за пленниците. Край.

Капитанът се обърна и видя, че вахтените на мостика все още стояха на поста си. Те бяха чули думите на командира по радиото. Умората им беше изчезнала, а ухилените им лица имаха много по-голямо значение за Морис, отколкото думите на командира му.

КИЕВ, УКРАИНА

Алексеев вдигна очи от разузнавателната сводка на бюрото си. Шефът му се намираще в Москва за инструктаж на високо равнище, но тези данни не бяха — не трябваше да бъдат, — поправи се бързо той по-различни от информацията, която щеше да бъде изнесена пред командира му.

— Нещата в Германия май не вървят добре? — попита капитан Сергетов.

— Не. Ние трябваше да стигнем до покрайнините на Хамбург за тридесет и шест часа след началото на офанзивата. За един ден и половина. Вместо това ние все още сме далеч оттам, а натовските самолети нанесоха огромни поражения на Трета ударна армия. — Той млъкна и се загледа в картата. — Ако аз бях главнокомандващ на НАТО, щях да контраатакувам точно сега.

— Може би те нямат тази възможност. Първата им контраатака беше отблъсната.

— С цената на една разбита танкова дивизия и шестдесет свалени самолета. Не можем да си позволим такива пирови победи. Силите на НАТО разменят пространство за време и засега се справят успешно с тази си задача. Сухопътните им сили и тактическите им самолети действат над същите райони, над които са провеждали учения в продължение на тридесет години. Нашите загуби са почти два пъти по-големи от прогнозните и ние не можем да си позволим това да продължава. — Алексеев се облегна назад. Той се укоряваше мислено, че е настроен пораженчески. Това се дължеше най-вече на желанието му да бъде на фронтовата линия, а не в тила. Както всеки

генерал, той също беше сигурен, че ако се намираше на предния фронт, щеше да се справи по-добре от колегите си.

— Какви са загубите на НАТО?

— Тежки, или поне така смятаме. Те се оказаха истински прахосници по отношение на оръжията и боеприпасите си. Германците заложиха твърде много на защитата на Хамбург и това сигурно струва скъпо. Ако аз бях на тяхно място и не можех да контраатакувам, щях да отстъпя. Не си струва заради един град да бъде нарушен балансът на въоръжените сили като цяло. Ние научихме този урок при Киев...

— Извинете, другарю генерал, но мисля, че забравяте за Сталинград.

— Там положението беше малко по-различно, капитане. Въпреки това е удивително как понякога историята се повтаря — измърмори Алексеев, докато изучаваше картата на стената. Той поклати глава. Западна Германия разполагаше с твърде много пътни връзки, за да превърне Хамбург във втори Сталинград. — КГБ докладва, че на НАТО му остават боеприпаси за още две, най-много три, седмици. Това ще бъде решаващият фактор.

— А нашите запаси и горивото ни? — попита младият капитан. Началникът му отговори на въпроса с намръщване.

исландия

Наоколо поне имаше вода в изобилие. Потоците бяха подхранвани от ледниците, които се намираха в центъра на острова — вода, която беше паднала на земята под формата на сняг преди повече от хиляда години и се бе превърнала в лед. Когато ледът се топеше, водата изпълваше скалистите корита на потоците. Тя беше кристалночиста и имаше прекрасен вкус, но нямаше абсолютно никаква хранителна стойност. Освен това беше студена, а и не беше лесно да се намерят бродове през потоците.

— Остава ни храна само за един ден, лейтенант — отбеляза Смит, когато се нахраниха.

— Да, ще трябва да помислим по въпроса. — Едуардс събра отпадъците си. Гарсия събра боклука на групата и отиде да го зарови. Ако имаше начин да заличат следите от стъпките си в праха, Смит щеше вече да ги е накарал да го направят. Работата на Гарсия не беше лесна. Докато лейтенантът сглобяваше предавателя, до слуха му

достигаха приглушени испански ругатни и звукът от удрянето на армейска лопатка в малките скални отломки, които минаваха за почва на кота 482.

— Хрътка вика Кучкарника. Храната ни е на привършване. Край.

— Съжалявам за това, Хрътка. Може би ще ви поръчаме няколко пици с доставка на място.

— Я, какъв си ми бил майтапчия, копеле — каза Едуардс, без обаче да натиска ключа „предаване“. — Какво искате от нас този път?

— Някой забеляза ли ви?

— Нали сме още живи? Отрицателно.

— Кажете ми какво виждаш.

— Добре. На около две мили от нас има селски път, който води надолу по хълма. Прилича ми на ферма — нещо като разорани ниви, но не мога да определя с какво са засети. На запад от нас има овцеферма; минахме край нея, докато идвахме насам. Много овце. Преди десет минути забелязахме един камион да се движи на запад по пътя. Днес не видяхме нищо във въздуха, но предполагам, че това скоро ще се промени. Единствените цивилни лица, които забелязахме, стояха в близост до домовете си, а във фермата на север от нас се забелязва движение. Нулев, повтарям, нулев граждански трафик. Иван е затворил този остров, Кучкарник, ама наистина го е затворил. Това е всичко, което мога да ти кажа. Кажете на пилотите на онези „Варки“, че свършиха страхотна работа с електроцентралата. На мястото ѝ остана само една дупка в земята. Оттогава не сме видели светлина от електрическа крушка.

— Прието, Хрътка. Инструкциите ви са да се придвижите на север към Хвамсфьордур. Ще се наложи да направите голям обход, за да избегнете заливите, които виждам на картата. Искаме ви там след десет дни. Повтарям, десет дни, най-много дванадесет. Дръжте се извън населените места и избягвайте контакт с когото и да било. Графикът за свързка остава непроменен. Докладвайте за всичко, което решите, че може да представлява интерес за нас. Повтори заповедта.

— Прието, Кучкарник, искате ни в Хвамсфьордур в края на другата седмица. Графикът за свързка остава непроменен. Нещо друго?

— Внимавайте. Край.

— Хвамсфьордур ли? — попита Смит. — Дотам са сто мили по права линия.

— Искат да заобиколим, за да избегнем заливите.

— Двеста мили... пеша из тия лайна. — Смит свъси вежди. — До края на другата седмица ли каза? Десет или единадесет дни?

Едуардс кимна тъпо. Той изобщо не беше помислял за разстоянието.

— Ще бъде малко трудничко, господин Едуардс. — Сержантът извади една едромащабна карта от куфарчето си. — Аз дори нямам карти за цялата брегова ивица. По дяволите. Погледнете тук, лейтенант. Виждате ли как хребетите и реките на острова водят началото си точно от центъра му като спици на колело? Това означава, че ще трябва да се катерим доста, а хълмовете не са много ниски. Навсякъде из долините има пътища, а ние нямаме намерение да вървим по пътя, нали? — Той поклати неодобрително глава.

Едуардс се насили да се усмихне.

— Да не искаш да кажеш, че няма да се справите? Мислех, че вие, морските пехотинци, сте в добра физическа форма.

Смит имаше навика да бяга по пет мили всяка сутрин, но не си спомняше някога да беше виждал този дребен слабак от ВВС по време на тези си разходки.

— Добре, господин Едуардс. Казват, че досега никой не се е удавил в собствената си пот. Ставайте, пехотинци, имаме заповед да се поразходим малко. — Роджърс и Гарсия се спогледаха. „Господин“ не беше най-ласкавото обръщение към един офицер, но Смит смяташе, че неподчинението беше провинение само когато офицерът знаеше, че го обиждат.

КЕФЛАВИК, ИСЛАНДИЯ

За сглобяването на хеликоптерите беше необходимо време. Големият транспортен Ан-24 беше доставил два щурмови вертолета Ми-24, които се бяха оказали доста тежък товар дори и за това четиримоторно чудовище. Друг полет на Ил-76 беше докарал техниците и екипите, които щяха да ги сглобят, обслужват и управляват. Генералът смяташе, че в плана за операцията бе допуснато голямо недоглеждане. Хеликоптерът, който бе оцелял след нападението срещу „Фучик“ в първия ден на операцията, сега беше повреден — а счупената част, разбира се, не беше включена в резервния комплект. Трябваше още отначало да им бъдат осигурени повече хеликоптери.

Той сви многозначително рамене. Идеални планове нямаше, а и грешката беше вече поправена. Дивизията му щеше да получи повече хеликоптери, както и още няколко подвижни радари и допълнителни зенитно-ракетни установки. Американците изглежда бяха решили да утежнят пребиваването му на острова колкото се може повече и той се нуждаеше от повече техника, за да им попречи...

На всичкото отгоре трябваше да се съобразява и с копелетата от КГБ. „Трябва да усмирим този остров“, казаха те. От началото на войната Исландия не е имала нито един акт на активна съпротива. „Нито един“, помисли си генералът, сещайки се за службата си в Афганистан. В сравнение с онзи планински ад, Исландия беше истински рай. Но за КГБ това не беше достатъчно! Некултурни варвари. Те бяха взели хиляда заложника, само за да научат, че нямаше затвор, в който да ги държат. „И сега моите десантчици трябва да пазят горките беззащитни цивилни, което ме лишава от цяла рота войници.“ Неговите заповеди го задължаваха да оказва съдействие на местните формирования на КГБ. Разбира се, човек не оказваше съдействие на КГБ, а само изпълняваше заповедите им. Към патрулите му имаше прикрепени офицери на КГБ, които имаха задачата да ги „съветват“.

Генерал Андреев започваше да се тревожи. Елитните десантчици не бяха подходящи за охрана на затворници. Ако бяха получили заповед да се отнасят добре с исландците, всичко щеше да бъде различно, но заповедта беше да се отнасят сурово с местното население, а това предизвикваше неприязън у жителите на острова. По време на последното американско въздушно нападение някои от местните жители бяха чути да викат радостно. Генералът смяташе, че това е абсурдно. Исландците бяха загубили електричеството си, а руснаците не бяха загубили нищо, но въпреки това населението на острова се радваше. Каква глупост. Една възможност беше изгубена. Той обмисли дали да не протестира срещу заповедите си пред централното командване в Москва, но какво щеше да му донесе това? Офицер, който не харесваше КГБ, се смяташе за офицер, който не харесва и самата Партия.

Генералът бе откъснат от мислите си от виенето на лопаткови турбодвигатели. Първият Ми-24 „Хайнд“ беше включил ротора си и проверяваше работата на двигателите си. Един офицер се затича към Андреев.

— Другарю генерал, с ваше разрешение, готови сме за пробен полет. Ще го направим невъоръжени. Ще натоварим оръжията, когато се завърнем в базата.

— Много добре, капитане. Проверете само хълмовете около Кефлавик и Рейкявик. Кога ще бъде готов вторият?

— След два часа.

— Отлично. Добра работа, другарю капитан.

Една минута по-късно тежкият щурмови хеликоптер се издигна във въздуха.

— Залегни и не мърдай! — извика Гарсия. Вертолетът не ги приближи, но това, че го видяха, беше достатъчно.

— Какъв е?

— Ми-24. Щурмова „птичка“, подобна на нашия „Кобра“. Лоши новини, лейтенант. Тези хеликоптери носят по осем души и цял арсенал ракети и оръдия. Изобщо не си помисляйте да го обстрелвате. Гадината има броня на танк.

Хеликоптерът обиколи хълма, на който се бяха намирали допреди малко, след което изчезна на юг, за да обиколи друг хълм.

— Предполагам, че не ни забеляза — каза Едуардс.

— Нека да продължаваме в същия дух. Не използвайте радиото за известно време, лейтенант. Можем да докладваме за видяното, когато сме далеч оттук. Става ли?

Едуардс кимна в знак на съгласие. Той си спомни лекцията за съветските хеликоптери, която му бяха чели инструкторите в Академията на ВВС. Те бяха цитирали думите на някакъв афганистанец, който бе казал: „Ние не се страхуваме от руснаците, но се страхуваме от техните хеликоптери.“

БИТБУРГ, ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ

Тази вечер полковник Елингтън се събуди в шест часа. Той се обръсна и излезе навън. Слънцето все още беше високо във вечерното небе. Дюк не се разстройваше лесно, но загубата на половината от екипажите му — хора, с които беше работил в продължение на цели две години — не можеше да бъде преглътната лесно. Твърде много време беше изминало от службата му във Виетнам и той бе забравил

колко ужасни бяха загубите по време на война. Хората му имаха нужда от поне един ден, в който да оплачат загубата на другарите си и да успокоят малко болката си, но не разполагаха с толкова време. Ескадрилата си почиваше по график. Заповедите от командването определяха за всички по осем часа сън дневно. Подобно на ловци по време на нощен лов, пилотите също спяха само през деня.

Те обаче си вършеха добре работата и Елингтън изобщо не се съмняваше в това. Всяка вечер черно-зелените Фризбита излитаха към някаква специална цел, а руснаците все още не бяха намерили начин да им се противопоставят. Щурмовите камери на всеки самолет правеха снимки, при вида на които разузнавателните офицери на ескадрилата не можеха да повярват на очите си. Но цената за всичко това беше твърде висока.

Е, какво пък. Полковникът си напомни, че по един полет дневно беше много по-малко натоварване в сравнение с натоварванията, на които бяха подложени екипажите на другите видове самолети, както и че екипажите за непосредствена поддръжка понасяха също толкова големи загуби. Довечера му предстоеше още една мисия и той накара мозъка си да мисли само по задачата.

Инструктажът продължи един час. Тази вечер щяха да излетят десет самолета по два срещу пет цели. На него като командир му се падна най-трудната цел. Данните на разузнаването показваха, че руснаците разполагат с неизвестен дотогава склад за гориво на запад от Витенбург, който се използваше за осигуряване на гориво за настъпващите срещу Хамбург съветски части. Германците искаха складът да бъде унищожен. Спътникът му щеше да атакува с „Дурандал“, а той щеше да го последва с „Рокай“. За тази мисия не се предвиждаха помощни самолети, а полковникът не искаше с групата му да летят самолети-заглушители. Два от свалените самолета от неговата ескадрила бяха имали такава поддръжка и сигналът от заглушителите просто бе уведомил силите на ПВО за присъствието им.

Той разгледа внимателно топографските карти. Теренът беше равнинен. Нямаше много хълмчета и планини, зад които да се прикрие, но затова пък можеше да се лети ниско над върховете на дърветата, което щеше да му осигури почти същото прикритие. Щеше да се приближи от изток, откъм тила на целта. Духаше западен вятър със скорост двадесет и четири възела и ако се приближеше откъм

наветрената страна, отбранителните разчети нямаше да чуят приближаването му преди пускането на бомбите... вероятно. Самолетите щяха да напуснат зоната, отправяйки се на югозапад. Общото време за изпълнението на мисията беше седемдесет и пет минути. Дюк изчисли наум необходимото количество гориво, без да забравя да включи в изчисленията си влиянието на тежестта на бомбения товар върху разхода на гориво. Към минималното количество гориво полковникът прибави и пет минути на форсаж, в случай че се наложеше да влезе във въздушен бой, както и десет минути кръжене над Битбург преди приземяването. Доволен от резултата, той отиде да закуси. Докато отхапваше от препечените филийки, в съзнанието му като на филмова лента преминаваше всяка отделна част от операцията, всяко събитие, всяка пречка, всяка позиция на ПВО, която трябваше да избегне. На произволни места полковникът вмъкваше непредвидени фактори. Какво щеше да се случи, ако над целта имаше група нисколетящи съветски изстребители? Как щеше да изглежда целта при захода му? Ако се наложеше да направи втори заход, от коя страна трябваше да мине? Майор Айсли познаваше изражението на командира си и се хранеше мълчаливо, преговаряйки мислено своите задачи.

Те летяха право към Източна Германия в продължение на петдесет мили, след което завиха на север при Ратенов. Съветските самолети „Мейнстей“ бяха във въздуха, на голямо разстояние от границата и заобиколени от пъргави прехващачи „Фланкър“. Двата самолета внимаваха да останат далеч извън обсега им и летяха ниско над земята и на малко разстояние един от друг. Когато прелитаха над главни пътища, това винаги ставаше в посока, различна от курса им към целта. Те избягваха градовете, селата и известните вражески депа с концентрация на зенитно-ракетни батареи.

Инерционните навигационни системи показваха движението им върху екран на таблото на пилота. Когато самолетите завиха на запад, разстоянието до целта започна да намалява бързо.

Двете Фризбита преминаха над Витенбург със скорост петстотин възела. Инфрачервените им камери показваха цистерни по пътищата,

водещи към прицелната зона... ето там! Между дърветата се виждаха поне двадесет цистерни, които се зареждаха от подземни резервоари.

— Целта се появи. Изпълнение според плана.

— Прието — потвърди „Сянка-2“ — Виждам я.

Дюк се отклони вляво, разчиствайки пътя за първия заход на колегата си. „Сянка-2“ беше единственият оцелял самолет, който беше снабден с подходящите релси за изстрелване на обемистите бомби за поразяване на твърди цели.

— О-ле-ле! — Екранът на полковника показва една зенитно-ракетна установка SA-11, разположена точно на пътя му с насочени на север ракети. Един от неговите пилоти беше имал нещастieto да разбере, че ракетите SA-11 притежаваха глава за инфрачервено насочване, за която никой не бе и подозирал дотогава. Елингтън направи рязък завой вдясно, за да мине встрани от установката, чудейки се къде ли се намираха останалите единици на батареята.

„Сянка-2“ се плъзна над целта. Пилотът пушна и четирите си бомби и продължи да се движи на запад. Оръдеен огън разцепи небето зад него. Твърде късно.

Произведените във Франция бомби „Дурандал“ се плъзнаха по релсите за изстрелване и се разпръснаха във въздуха. Те се насочиха с носовете си надолу, а вградените им ракетни двигатели се включиха, за да придадат по-голямо ускорение на полета им към целта. Бомбите бяха проектирани за разрушаване на бетонни писти и бяха идеални за поразяване на подземни резервоари за гориво. „Дурандалите“ не се взривиха при удара си в земята. Корпусите им от твърда стомана се врязваха на няколко фута в земята, преди да избухнат. Три от тях улучиха подземни резервоари за гориво. Експлозията на бомбите беше насочена нагоре, което разчисти на горящото гориво път към небето.

Гледката беше почти толкова страшна, колкото при ядрен взрив. Три стълба от бели пламъци се устремиха към небето, разпръснаха се като фонтани и заляха с пламтящо гориво район от няколкостотин ярда. Всички превозни средства в периметъра бяха погълнати от огъня и само намиращите се край оградата хора успяха да се спасят. Докараните на обекта гумени туби за гориво се взривиха миг след това и река от горяща нефта и газьол се изля между дърветата. Само за няколко секунди осемдесет декара гора бяха превърнати в огнено

кълбо, което се издигна към небето. Изстребителят на Елингтън се разтърси силно при преминаването на ударната вълна.

— По дяволите — каза тихо полковникът. Според плана той трябваше да използва касетъчните си боеприпаси, за да довърши работата на „Дурандалите“.

— Не мисля, че има нужда да пускаме нашите бомби, Дюк — каза Айсли.

Елингтън примигна няколко пъти, за да успокои раздразнените си от ярките отблясъци на огъня очи, докато поемаше по обратния път на възможно най-малка височина. Оказа се, че лети точно над някакъв път.

Съветският главнокомандващ на Западния военен театър вече беше ядосан и онова, което видя на изток, изобщо не му помогна да се успокои. Той се връщаше от среща с командващия Трета ударна армия в Зарентин, на която беше научил, че съветското настъпление е било спряно пред стените на Хамбург. Вбесен от това, че най-добрите му танкови дивизии не бяха успели да се справят със задачата си, той бе освободил командващия от поста му и се бе отправил към своя команден пункт. Сега той видя, че беше подпалено нещо, което можеше да бъде само един от трите му склада за гориво. Генералът се изправи и изруга, след което отвори люка на командния си бронетранспортър. Докато примигваше, за да свикнат очите му с ярките отблясъци, откъм долния край на огненото кълбо се появи някаква черна сянка.

„Какво е това?“, чудеше се Елингтън. На телевизионния му екран се виждаше колона от четири бронетранспортъра с малка дистанция между тях. Единият беше зенитно-ракетна установка! Полковникът натисна ключа за изстрелване на бомбите в положение „заредено“ и пусна четирите си касетъчни бомби, след което зави на юг. Монтираните на опашката на самолета му щурмови камери записаха какво се случи след това.

Касетъчните боеприпаси се разтвориха и пръснаха съдържанието си под малък ъгъл върху пътя. Бомбичките експлодираха при сблъсъка

си с повърхността.

Главком-запад загина със смъртта на истински войник. Последното нещо, което успя да направи в живота си, бе да сграбчи бордовата картечница и да открие огън по отдалечаващия се самолет. Четири бомбички паднаха на няколко метра от командния БТР. Шрапнелите разкъсаха тънката броня и убиха всички вътре, преди да се взриви резервоарът, чиято експлозия прибави още едно огнено кълбо в небето.

„ЧИКАГО“

Подводницата изплува бавно към повърхността, движейки се по спирала, за да може хидролокаторът ѝ да провери целия район преди изкачването на антенна дълбочина. Според Маккафърти досега лодката му бе съпътствана от лош късмет и поради този факт не трябваше да се поемат излишни рискове. Подводницата се изравни малко под повърхността и вдигна първо ESM мачтата си, която започна да души за вражески електронни сигнали, а след това и търсеция перископ. Капитанът направи бърз оглед на небето, а след това и на повърхността, докато старпомът се вглеждаше внимателно в телевизионния екран, за да потвърди наблюденията на командира си. Всичко изглеждаше чисто. Имаше леко вълнение и на ясното синьо небе се виждаха перести облаци. Като цяло денят беше прекрасен. Ако не се смяташе войната.

— Добре, предавайте — нареди Маккафърти. Очите му останаха залепени до перископа, който той въртеше постоянно, насочвайки лещите нагоре и надолу, за да провери дали не ги грози някаква опасност. Един старшина 1-ви клас вдигна UHF антената и в радиозалата зад щурмовия център на подводницата светна лампичката „разрешение за предаване“.

„Чикаго“ беше извикана на повърхността чрез предадено на изключително ниска честота съобщение с тяхната позивна — QZB. Старшият радист включи захранването на предавателя си, предаде QZB на UHF вълната за спътникова връзка и зачака отговора. Отговор нямаше. Радистът погледна колегата си и повтори процедурата. Спътникът и този път не успя да улови сигнала. Радистът си пое

дълбоко дъх и предаде позивната за трети път. Две секунди по-късно термалният принтер в задния ъгъл на отделението започна да разпечатва кодирания отговор. Комуникационният офицер набра някаква команда на клавиатурата на шифровата машина и декодираният текст се появи на друг принтер.

СТРОГО СЕКРЕТНО

ОТ: COMSUBLANT

ДО: ПОДВОДНИЦА „ЧИКАГО“

1. ДОКЛАД ЗА ГОЛЯМА АМФИБИЙНА ГРУПА НА ЧЕРВЕНИЯ ФЛОТ НАПУСНАЛА КОЛА 1150Z 19 ЮНИ СЪСТАВ НА ГРУПАТА 10-ПЛЮС АМФИБИИ С 15-ПЛЮС БОЙНИ ЕСКОРТА ВКЛ. КИРОВ, КИЕВ. ГРУПАТА ПРИДРУЖАВАНА ОТ СИЛНА ПОВТ. СИЛНА ВЪЗДУШНА ПЛБ ПОДКРЕПА. ОЧАКВАЙТЕ СЪЩО ПОДКРЕПА ЗА ГРУПАТА ОТ СТРАНА НА КОРАБИ И ПОДВОДНИЦИ НА ЧЕРВЕНИЯ ФЛОТ. ЗАПАДЕН КУРС ВИСОКА СКОРОСТ.

2. ПРЕДПОЛАГАЕМА ЦЕЛ НА ГРУПАТА БОДО.

3. ПРИДВИЖЕТЕ СЕ ВЪЗМОЖНО НАЙ-БЪРЗО ДО 70 СЕВЕР 16 ЗАПАД.

4. ВЛЕЗТЕ В БОЙ И УНИЩОЖЕТЕ. ПО ВЪЗМОЖНОСТ ПРЕДИ АТАКА ДОКЛАДВАЙТЕ ЗА КОНТАКТА. НАЛИЧИЕ НА ТРАФИК НА КОРАБИ И ПОДВОДНИЦИ НА НАТО В ТОЗИ СЕКТОР. ВЪЗДУШНА ПОДКРЕПА ВЪЗМОЖНА, НО НЕ ПОВТ. НЕ ВЕРОЯТНА КЪМ ТОЗИ МОМЕНТ.

5. ЩЕ ДОПЪЛНИМ КООРДИНАТИТЕ НА ГРУПАТА ПО ВЪЗМОЖНОСТ.

Маккафърти прочете инструкциите безмълвно и подаде листа на навигатора.

— За колко време ще стигнем там при скорост петнадесет възела?

— Около единадесет часа. — Навигаторът взе един пергел и го прекара по картата. — Ако на руснаците не им пораснат крила, ние ще

бъдем в сектора преди тях.

— Джо? — обърна се капитанът към старпома си.

— Харесва ми. Секторът се намира точно на стоклафтерната извивка и водните условия в него са малко непостоянни, защото Гълфстриймът минава наблизко, а от фиордите в океана се влива прясна вода. Руснаците няма да искат да се приближат твърде много до брега, защото се страхуват от норвежките дизелови подводници, нито пък ще искат да бъдат твърде далеч в открито море, защото там са натовските атомни лодки. Бих се обзаложил, че ще налетят право на нас.

— Добре, спуснете се на деветстотин фута и поемете на изток. Отбой на общата тревога. Искам всички да се нахранят и да починат.

След десет минути „Чикаго“ се движеше по курс нула-осем-едно със скорост петнадесет възела. Подводницата беше на голяма дълбочина, но водата беше относително топла, защото оттук преминаваше топлото течение, което водеше началото си от Мексиканския залив и стигаше чак до Баренцово море. Хидроакустичните условия бяха такива, че правеха откриването на подводницата от надводен кораб почти невъзможно. Водното налягане възпираше кавитационните шумове. Двигателите на „Чикаго“ можеха да й осигурят сегашната ѝ скорост само с малка част от максималната си мощност, което премахваше нуждата от включване на реакторните помпи. Охладителната течност на реактора циркулираше по естествени пътища, което елиминираше голяма част от емитираните шумове. „Чикаго“ беше в стихията си — безшумна сянка в тъмните води.

Настроението на екипажа се промени леко и това не убягна на капитана. Те вече имаха мисия. Опасна мисия, но нали точно за това бяха обучени. Заповедите се изпълняваха точно и безмълвно. Тактическите офицери се бяха събрали в каюткомпанията и обсъждаха процедурите за следене и нападение, които отдавна бяха научили наизуст. На компютъра бяха симулирани няколко възможни ситуации. Офицерите разглеждаха картите, за да определят възможните места на поява на особено лоши водни условия, в които подводницата можеше да се скрие. В разположената на две палуби под щурмовия център торпедна зала матроси правеха електронни тестове на боядисани в зелено „риби“ Mk-48 и на положените в бели контейнери ракети „Харпун“. Едното оръжие показва някакъв електронен дефект и двама

торпедисти незабавно го отвориха, за да сменят дефектиралата част. Подобни проверки се правеха и на ракетите „Томахоук“ в техните вертикални апарати за изстрелване на носа. Най-накрая разчетът за управление на оръжията проигра компютърна симулация през прибора за управление на огъня Mk-117, за да се увери, че машината работи безотказно. След два часа те бяха сигурни, че всички бордови системи работеха в номиналните си граници. Матросите си размениха изпълнени с надежда усмивки. В крайна сметка, нали не беше тяхна вината, че руснаците бяха достатъчно глупави, за да тръгнат право към тях? Та нали само преди няколко дни едва не бяха слезли на брега в Русия! — без да бъдат забелязани? Стариат беше истински професионалист.

„ФАРИС“

Меко казано, вечерята беше странна. Тримата съветски офицери седяха в края на масата и нямаше как да не забележат двамата въоръжени часови, които стояха само на три метра от тях, както и големият нож, който готвачът в камбуза държеше така, че всички да го виждат. Сервитьорът беше един млад матрос седемнадесетгодишно момче, което се мръщеше на руснаците, докато им сервираше салатата.

— Е — каза сърдечно Морис. — Някой от вас говори ли английски?

— Аз — отвърна единият. — Аз съм инструктиран от мой капитан да ви благодаря за спасяване на наши хора.

— Предайте на капитана си, че и в морето, както на война, си има правила. Моля също да му предадете, че той показва огромно умение при подхода си. — Докато офицерът превеждаше думите му, Морис заля зелката си с гарнитура. Неговите офицери държаха гостите си под око. Морис внимателно избягваше да се заглежда в руснаците. Забележката му произведе желанния ефект. В другия край на масата руснаците размениха бързо няколко думи.

— Моят капитан пита как ни намира. Ние — как го казвате — избягва от ваши хеликоптери, да?

— Да, така беше — отвърна Морис. — Ние не можахме да разгадаем оперативния ви модел.

— Тогава как ни намира?

— Знаех, че малко по-рано сте били атакувани от „Ориона“ и че се движите с висока скорост, за да ни настигнете. Тъгълът на нападението ви беше предсказуем.

Съветският офицер поклати глава.

— За какво нападение говори? Кой напада нас? — Той се обърна към командира си и му говори в продължение на тридесет секунди.

„Там има още една «Чарли» — помисли си Морис, — ако той не ни лъже. Трябва да намерим някой, който знае руски, и да го пратим да говори с матросите. По дяволите, защо никой на борда не говори руски?“

— Мой капитан казва вие грешите в това. Нашият първи контакт с вас беше от хеликоптери. Ние не очаквахме ваш кораб да бъде тук. Това нова тактика ли е?

— Не, ние практикуваме тази тактика от няколко години.

— Тогава как намира нас?

— Нали знаете какво е буксирен хидролокатор? Първо ви засякохме с него, около три часа, преди да стреляме по вас.

Руснакът облещи очи.

— Ваш хидролокатор толкова добър?

— Понякога. — Когато всичко това беше преведено, съветският капитан изрече нещо, което наподобяваше кратка заповед, и разговорът беше прекратен. Морис се зачуди дали радиотехниците му вече бяха инсталирали микрофони в помещенията на пленниците. Може би онова, което си говореха помежду си, щеше да бъде от полза за флотското разузнаване. Неговата работа засега беше да ги накара да се чувстват удобно. — Как е храната на борда на съветските подводници?

— Не е като тази — отговори навигаторът, след като се посъветва с командира си. — Хубава е, но не е същата. Ние ядем други неща. Повече риба, по-малко месо. Прием чай, а не кафе.

Ед Морис забеляза, че пленниците му унищожават храната си с неприкрит апетит. „Нашите подводничари също не получават пресни зеленчуци“, припомни си той. Един матрос влезе в помещението и застана до вратата. Беше старшият му радист. Морис му даде знак да се приближи.

Матросът подаде на капитана някакъв лист. На него пишеше: „СПЕЦИАЛНАТА ЗАДАЧА Е ИЗПЪЛНЕНА“ и Морис забеляза, че радистът се беше потрудил да напечата съобщението върху стандартен

формуляр за радиограми, за да не може никой да заподозре какво е съдържанието му. В помещенията на руснаците вече бяха поставени подслушвателни уреди. Морис освободи радиста с кимване и прибра бележката в джоба си. Боцманът му беше успял да изрови отнякъде две бутилки силен алкохол — вероятно от спалното на мичманите, но Морис нямаше намерение да го пита за това — довечера и те щяха да бъдат дадени на руснаците. Той се надяваше, че алкохолът щеше да им развърже езиците.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ИЗНАСИЛВАНЕ

„ФАРИС“

На Морис му се искаше да помахна на нисколетящите самолети, но не го направи. Патрулният самолет на френския флот сигнализира на конвоя, че се намират в обсега на наземно базирано въздушно покритие. На няколко мили северно от конвоя се намираха френски дизелови подводници, а няколко патрулни самолета за ПЛБ формираха трицветен чадър над корабите. Само някой изключително смел съветски капитан на подводница би се осмелил да си прави някакви игрички в този сектор.

Французите бяха изпратили и хеликоптер, който щеше да прибере руските пленници, които щяха да бъдат закарани в Брест за пълен разпит от разузнавателните офицери на НАТО. Морис не им завиждаше. Руснаците щяха да бъдат предадени на французите, а той знаеше, че френският ВМФ е в гадно настроение след загубата на един от самолетоносачите му. Касетите със записите на разговорите им също щяха да бъдат предадени. Алкохолът беше поразвързал езиците на съветските подводничари и те бяха говорили много помежду си. Може би записите на разговорите им все пак имаха някаква стойност.

Конвоят скоро щеше да бъде прехвърлен към смесен английско-френски ескорт и „Фарис“ щеше да придружава група от четиридесет търговски кораба до Съединените щати. Морис стоеше на крилото на мостика и на всеки пет минути се обръщаше, за да погледне двете половинки и единия цял силует на подводница, които боцманът беше изрисувал и върху двете страни на лоцманската кабина. „Така, де, някой тъпанар, намиращ се откъм грешната страна, може и да не ги види“, бе обяснил сериозно боцманът. Тактиката на ПЛБ на ескорта се бе оказала успешна. Използвайки „Фарис“ за основен хидролокаторен източник и с помощта на „Орионите“, ескортните кораби бяха прехванали всички насочващи се към конвоя съветски подводници с

изключение на една. Тактиката им беше свършила добра работа, но се налагаше да свърши и по-добра.

Морис знаеше, че ще става все по-трудно. По време на първия им преход през Атлантика Съветите бяха в състояние да изкарат едва малка част от подводниците си срещу американските конвои. Сега техният подводен флот си пробиваше път през Датския проток. Подводният флот на НАТО, който се опитваше да блокира пътя им, вече не разполагаше с линията на SOSUS, която да му дава вектори за прехващане, нито пък с „Ориони“, които да атакуват контактите, намиращи се извън обсега на натовските подводници. Те сигурно щяха да потопят няколко руски лодки, но дали щяха да потопят достатъчно? Колко по-голяма щеше да бъде заплахата тази седмица в сравнение с предходната? По определения за връщането им курс Морис разбра, че ще прибавят почти петстотин мили към пътя си, заобикаляйки далеч на юг отчасти заради съветските бомбардировачи, но най-вече за да намалят заплахата от среща с вражески подводници. Той трябваше да мисли за два различни източника на заплахата, а корабът му имаше възможност да се справи само с една.

Една трета от конвоя беше изгубена по време на прехода, основно при самолетни нападения. Можеха ли да си позволят такива загуби? Морис се чудеше как екипажите на търговските кораби успяваха да издържат на напрежението.

Ескортните кораби вече приближаваха конвоя и той вече можеше да види най-северната редица търговски съдове. На хоризонта един голям контейнеровоз подаваше светлинни сигнали към бойните кораби. Морис вдигна бинокъла си, за да прочете сигнала.

„БЕЗ БЛАГОДАРНОСТИ ВМФ“. Един от въпросите му бе получил отговор.

„ЧИКАГО“

— Значи са там — каза Маккафърти.

Линията на екрана беше почти бяла — дебела черта широколентов шум по пеленг три-две-девет. Това можеше да бъде единствено съветската група, която се насочваше към Бодо.

— Какво е разстоянието? — попита Маккафърти.

— Поне две конвергентни зони, капитане, може би три. Преди четири минути интензивността на сигнала се повиши.

— Можеш ли да преброиш оборотите на витлата?

— Не, сър. — Хидроакустикът поклати глава. — Засега чувам само много неразличими шумове. Опитвахме се да изолираме няколко дискретни честоти, но и това се оказа безуспешно. Може би ще успеем по-късно, но засега регистрираме единствено шум от огромно стадо.

Маккафърти кимна. Третата конвергентна зона се намираше на цели сто мили. На такова разстояние акустичните сигнали губеха разделителната си способност до такава степен, че дори и пеленгът на „Чикаго“ към целта беше само едно грубо предположение. Съветската формация можеше да се намира на няколко градуса вляво или вдясно от предполагаемите ѝ координати, а при такова разстояние това даваше разлика от десетки мили. Той отиде в контролната зала.

— Пет мили на запад при двадесет възела — заповяда Маккафърти. Поемаше риск, но рискът не беше голям. Когато бяха стигнали до местоназначението си, те бяха открили, че водните условия бяха необичайно благоприятни и при малкото им преместване от сегашната им позиция можеха временно да изгубят контакта. От друга страна, получаването на точна информация за разстоянието до контакта щеше да му даде много по-добра представа за тактическата обстановка и да му позволи да предаде точен доклад за контакта — и да го направи по-маломощен УНФ радиопредавател, преди съветската формация да се приближи достатъчно, за да засече радиопредаването. Докато подводницата се движеше на запад, Маккафърти наблюдаваше стрелката на батитермографа. Докато температурата не се променеше, той щеше да запази добрия акустичен канал, в който се намираха в момента. Тя не се промени. Подводницата бързо намали скоростта си и Маккафърти се върна в хидролокаторното отделение.

— Добре, къде са сега?

— Улових ги! Точно там, пеленг три-три-две.

— Старпом, нанеси позицията на картата и състави рапорт за контакта.

Десет минути по-късно рапортът беше изпратен по спътниковата връзка. Отговорът нареди на „Чикаго“: „ПОТОПЕТЕ ГОЛЕМИТЕ.“

исландия

Фермата се намираше на три мили надолу, под обраслия с висока трева склон. Когато я видя за пръв път през бинокъла си, Едуардс я

нарече Джинджърбред Хауз. Това беше типична исландска ферма с варосани стени, поддържани от дървени греди, с червена ивица по ъглите и стръмен покрив, който сякаш бе излязъл от някоя приказка на братя Грим. Плевните бяха големи, но ниски, с покриви от кирпич. По поляните в равнината край потока се виждаха стотици големи овце със странно телосложение и дебели руна, полегнали в тревата на половин миля зад къщата.

— Задънена улица — каза Едуардс, докато стъпваше картата. — А и ние имаме нужда от храна. Струва си да рискуваме, господа, но трябва да се приближим внимателно. Ще следваме тази падина вдясно и ще гледаме онзи хребет винаги да остава между нас и фермата, докато не приближим на половин миля поне.

— Добре, сър — съгласи се Смит.

Четиримата се изправиха до седеж, за да нарамят отново екипировката си. В продължение на два и половина дни се бяха движили почти без почивка и вече се намираха на тридесет и пет мили североизточно от Рейкявик. За равен път това не беше голямо постижение, но през пресечена местност такъв преход бе направо убийствен, особено когато човек трябваше да внимава да не бъде забелязан от хеликоптерите, които сега патрулираха над целия остров. Преди шест часа групата беше изяла последния си порцион. Ниските температури и физическото натоварване изсмукваха енергията от телата, докато четиримата напредваха около и през шестстотинметровите хълмове, осеяли исландския бряг подобно на колове за ограда.

Няколко фактора им пречеха да се откажат. На първо място бе страхът, че съветската дивизия, която бяха наблюдавали, можеше да разшири периметъра си и да ги залови. На никой от четиримата не му се искаше да бъде военнопленник на руснаците. Но страхът им от провал беше още по-силен. Те имаха възложена мисия, а за човек няма по-строг надзирател от собствените му очаквания. След това идваше ред и на гордостта. Един от принципите, които Едуардс беше запомнил по време на обучението си в Колорадо Спрингс, бе, че офицерът трябваше да дава пример на хората си. Морските пехотинци, разбира се, не можеха да си позволят да бъдат надминати от някакъв си „бърсач на крила“. Въпреки че никой от тях не осъзнаваше това, тези причини

караха четиримата да продължават да вървят напред единствено за да не бъде наранена гордостта им.

— Ще вали — каза Смит.

— Да, ще имаме добро прикритие — отвърна Едуардс, който все още седеше на земята. — Да изчакаме дъжда. За бога, никога не съм си мислил, че да работиш на дневна светлина, може да бъде толкова трудно. Има нещо странно в това, че шибаното слънце никога не залязва.

— И още как. На всичкото отгоре свърших цигарите — изръмжа сержантът.

— Пак ли ще вали? — изпъшка редник Гарсия.

— Свиквай — посъветва го Едуардс. — През юли тук вали средно по седемнадесет дни, а досега се очертава мокра година. От какво мислиш е пораснала толкова тази трева?

— И вие харесвате това място? — Гарсия беше толкова смаян, че забрави да каже задължителното „сър“. Исландия нямаше нищо общо с родното му Пуерто Рико.

— Баща ми се занимава с лов на раци в Ийстпойнт, щата Мейн. Когато бях малък, излизах с него в морето при всяка възможност и времето винаги беше като това тук.

— Какво ще правим, когато стигнем до онази къща, сър? — Смит отново насочи вниманието към важните неща.

— Ще помолим да ни дадат храна...

— Да помолим? — изненада се Гарсия.

— Ще помолим. И ще си я платим, в брой. И ще се усмихваме. И ще кажем: „Благодаря, господине“ — каза Едуардс. — Не забравяйте за добрите обноски, момчета, ако не искате собственикът на тази къща да се обади на Иван, десет минути след като си тръгнем. — Той огледа хората си. Последната му забележка ги беше накарала да се замислят.

Дъждът започна само с няколко капчици. Две минути по-късно валеше като из ведро и видимостта спадна на няколкостотин ярда. Едуардс се изправи бавно на крака, което накара морските пехотинци да направят същото, и групата тръгна надолу по хълма. Слънцето се скри зад някакъв хълм. Хълмът, който вероятно щеше да им се наложи да изкачат на следващия ден и който по тази причина им приличаше на планина, си имаше име, но никой не беше в състояние да го произнесе.

Когато преминаха четвърт миля от фермата, беше станало толкова тъмно, че видимостта беше едва осемдесет ярда.

— Приближаваща кола. — Смит пръв забеляза светлините от фаровете. Четиримата моментално се хвърлиха на земята и инстинктивно насочиха автоматите си към двете светещи точки на хоризонта.

— Успокойте се, момчета. Този път е разклонение на главния и тези светлини може просто да... мамка му! — изруга Едуардс. Фаровете не бяха завили по острия завой на крайбрежната магистрала и сега се движеха по посока на фермата. Дали беше автомобил, или бронирана машина с включени бойни светлини?

— Разпръснете се и си дръжте очите отворени на четири. — Смит остана с лейтенанта, а двамата редници се преместиха на около петдесет ярда надолу по хълма.

Едуардс лежеше неподвижно, подпрял лакти в мократа трева, и се взираше през бинокъла. Той не мислеше, че бяха открити. Камуфлажните дрехи на морските пехотинци ги правеха почти невидими на дневна светлина, стига да не се движеха твърде бързо. В тъмнината те представляваха само няколко прозрачни сенки.

— Прилича ми на пикап с висока проходимост или нещо от този род. Фаровете се намират доста над земята и подскачат твърде много за бойна машина — разсъждаваше на глас лейтенантът.

Светлините се приближиха право — но бавно — към къщата и спряха. Вратите на превозното средство се отвориха, от него излязоха няколко души, които застанаха пред фаровете, преди те да бъдат угасени.

— По дяволите! — изръмжа сержантът.

— А-ха, приличат ми на петима руснаци. Извикай обратно Гарсия и Роджърс, сержант.

— Слушам.

Едуардс държеше бинокъла си насочен към къщата. Вътре нямаше запалени електрически крушки и лейтенантът предположи, че тази област получаваше електричество от Артун, а той беше видял с очите си как бомбите бяха изравнили със земята електростанцията там. Вътре се виждаше някаква мъждукаща светлина, вероятно от свещ или газена лампа. Едуардс си помисли, че фермата му напомня за собствения му дом, където електричеството често биваше прекъсвано

от североизточните бури или натрупания по жиците лед. Обитателите на къщата вероятно спяха. „Фермерите си лягат рано и стават рано. Това изтощава човека и го кара да затъпява“, помисли си Едуардс. Той гледаше през бинокъла как руснаците — беше преброил петима — заобикалят къщата. „Също като крадци“, помисли си лейтенантът. Те търсеха... може би групата му? Не. Ако търсеха тях, в колата щеше да има повече от пет души. „Интересно. Сигурно са тръгнали да плякосват, но какво ще стане, ако някой... за бога, ние знаем, че тук живее някой! Някой е запалил тази лампа. Какво ли са намислили?“

— К'во става, сър? — попита го Смит.

— Изглежда, че си имаме работа с петима руснаци. Засега само обикалят и оглеждат, надничат през прозорците и... един току-що изкърти вратата! Това не ми харесва и аз...

Оценката му беше потвърдена от женски писък. Звукът достигна до тях през проливния дъжд и ги накара да почувстват нечий ужас. Четиримата усетиха студени тръпки да преминават през измокрените им тела.

— Да се приближим малко, момчета. Няма да се разделяме и ще си отваряме добре очите.

— 'Що да приближаваме сега, сър? — попита остро сержантът.

— 'Щот' аз така казвам. — Едуардс прибра бинокъла. — Последвайте ме.

В сградата беше запалена още една светлина, която изглежда се местеше из къщата. Едуардс вървеше бързо, приведен толкова ниско над земята, че гърбът започна да го боли. След две минути лейтенантът се намираше на няколко ярда от пикапа на руснаците, на не повече от двадесет метра от входната врата на къщата.

— Ставате малко небрежен, сър — предупреди го Смит.

— Ами, да, но ако не се лъжа, те също не са много внимателни. Обзалагам се...

От къщата се чу звука на счупено стъкло. После в полумрака изтрещя изстрел, който бе последван от смразяващ кръвта писък. Последва още един изстрел, след него още един. Най-накрая се чу още един писък.

— Какво, по дяволите, става там? — попита Гарсия.

Дрезгав мъжки глас извика нещо на руски. Входната врата се отвори и от къщата излязоха четирима души. Те си размениха няколко

думи, разделиха се по двойки, отидоха до прозорците вляво и вдясно и започнаха да надничат през тях. Последва още един писък и за американците вече нямаше никакво съмнение какво ставаше в къщата.

— Мръсни копелета — каза Смит.

— А-ха — съгласи се лейтенантът. — Да се дръпнем малко назад и да обмислим положението. — Четиримата се оттеглиха на около петдесет ярда назад и се скупчиха един до друг.

— Смятам, че е време да направим нещо. Някой против? — попита Едуардс. Промяната в поведението на лейтенанта беше заинтригувала сержанта и той само кимна. — Добре, няма да бързаме и ще си свършим работата както трябва. Смит, двамата с теб ще минем отляво. Гарсия и Роджърс ще минат отдясно. Заобиколете отдалеч и се приближете бавно. Десет минути. Ако можете да ги заловите живи, добре. Ако ли не, очистете ги. Ще се опитаме да не вдигаме шум, но ако ви се наложи да стреляте, гледайте да ги очистите с първия откос. Ясно ли е? — Едуардс се огледа наоколо, за да види дали нямаше и други руснаци. Районът беше чист. Четиримата свалиха раниците си, погледнаха часовниците си и се запромъкваша пълзешком през високата трева.

Чу се още един писък, след което настъпи тишина. Това зарадва лейтенанта, защото на него не му трябваше нищо, което да отвлича вниманието му. Пълзенето ставаше бавно и изсмукваше силите от ръцете му. Сержантът и лейтенантът си избраха заобиколен път покрай някакъв трактор и разни други пособия. Когато излязоха на открито, откъм тяхната страна на къщата имаше само един съветски войник. „Къде е другият?“, запита се Едуардс. „Какво ще правим сега? Трябва да се придържаш към плана. Всички разчитат на теб.“

— Прикривай ме.

Смит беше смаян.

— Нека аз, сър, аз...

— Прикривай ме — прошепна Едуардс. Той остави автомата си на земята и извади бойния си нож.

Съветският войник го улесни много. Той беше застанал на пръсти и гледаше какво става в къщата. Едуардс пропълзя на десет фута зад него, изправи се и започна да се приближава към него стъпка по стъпка. Необходимо му беше малко време, за да забележи, че целта

му беше по-висока от него с цяла глава. Как да залови това чудовище живо?

Това не му се наложи. Вътре в къщата вероятно си бяха дали почивка и войникът се отпусна, бръкна в джоба си и извади пакет цигари, след което се обърна леко встрани, за да запали цигарата си. Той забеляза Едуардс с периферното си зрение, но преди да направи каквото и да било, лейтенантът се хвърли напред и го намушка в гърлото. Руснакът се опита да извика, но Едуардс го повали на земята и затисна устата му с лявата си ръка, докато замахваше за втори път с ножа. Лейтенантът извъртя главата на мъжа на една страна, като същевременно завъртя ножа в обратната посока. Острието се удари в нещо твърдо и тялото се отпусна в ръцете му.

Сетивата на Едуардс бяха удавени в прилив на адреналин и той не чувстваше нищо. Той избърса острието на ножа в панталона си и стъпи върху мъртвото тяло, за да погледне през прозореца. Косите му настръхнаха от онова, което видя вътре.

— Здравейте, сладури! — прошепна Гарсия. Двамата съветски редника се обърнаха и видяха насочените към тях дула на два автомата М-16. Руснаците бяха оставили автоматите си в пикапа. Гарсия посочи с автомата си към земята и двамата легнаха по очи с широко разтворени крака и ръце на тила. Роджърс ги претърси за оръжие, след което отиде до другата страна на къщата, за да докладва.

— Заловихме и двамата живи, сър. — Той се изненада, когато видя кръвта по ръцете на некадърния си лейтенант.

— Влизам — обърна се лейтенантът към Смит.

Сержантът кимна бързо.

— Ще ви покривам оттук. Роджърс, прикривай го.

Едуардс се вмъкна през полуотворената врата. Дневната беше тъмна и в нея нямаше никого. Някъде откъм ъгъла се чуваше тежко дишане и се виждаше неподвижна бледа светлина. Едуардс се приближи към ъгъла — и се озова лице в лице с един руснак, който разкопчаваше панталона си. Нямаше много време за мислене.

Лейтенантът заби ножа си в ребрата на руснака, завъртайки дръжката си, докато натискаше острието навътре. Мъжът извика и подскочи на пръсти, преди да падне по гръб, опитвайки се да се освободи от ножа. Едуардс измъкна острието и замахна отново, падайки върху руснака в някаква гротескна любовна поза. Съветският

десантчик се опита да го отблъсне, но лейтенантът усети, че силите напускат противника му и го наръга още веднъж в гърдите. Някаква сянка влезе в стаята и той вдигна поглед, за да види някакъв мъж да се препъва напред с пистолет в ръка. Изведнъж стаята беше залята от шумове.

— Замръзни, шибаняк! — изкрещя Роджърс, насочвайки автомата си и ушите им писнаха от тройния откос. — Добре ли сте, шкипер? — За пръв път някой го наричаше така.

— Да. — Едуардс се изправи и остави Роджърс да мине пред него, докато той самият държеше под око руснака. Панталоните на мъжа се намираха около коленете му. Лейтенантът вдигна пистолета, който руснакът беше изпуснал, и погледна към мъжа, когото беше намушкал. Нямаше съмнение, че той бе мъртъв. Красивото му славянско лице беше изкривено от изненада и болка, а униформената му риза беше просмукана с кръвта му. Очите му приличаха на парчета мрамор.

— Добре ли сте, мадам? — попита Роджърс, извивайки глава за миг.

Лейтенантът видя за втори път жената, която лежеше върху дървения под. Вълнената нощница на момичето бе разкъсана и едва покриваше едната ѝ гърд, а останалата част от тялото ѝ, по което вече се виждаха няколко зачервени и насинени места, стоеше открита. В кухнята зад нея Едуардс забеляза неподвижните крака на още една жена. Той влезе там и видя един мъж и едно куче също мъртви. В гърдите на всеки труп имаше само по една червена точка.

Смит влезе в къщата. Той огледа стаята и погледна Едуардс. Слабакът имаше нокти.

— Ще проверя горе. Горе главата, шкипер.

С един ритник Роджърс изпрати руснака на пода и допря върха на щика си в тила му.

— Само да си мръднал и ще те нарежа на парченца — изръмжа редникът.

Едуардс се наведе над русото момиче. Лицето ѝ беше започнало да се подува от ударите по брадичката и бузите и тя си поемаше въздух на пресекулки. Лейтенантът предположи, че е около двадесетгодишна. Нощницата ѝ беше съсипана напълно. Едуардс се огледа, дръпна покривката от масата и я зави с нея.

— Добре ли си? Хайде, миличка, ти оцеля. В безопасност си. Сега всичко е наред.

Отначало очите ѝ сякаш гледаха в различни посоки, но след това погледът ѝ се избистри и тя погледна младия лейтенант. Едуардс потръпна от онова, което видя в очите ѝ. Той я погали по бузата, колкото се можеше по-нежно.

— Хайде, да те вдигнем от пода. Никой повече няма да те нарани. — Тя започна да се тресе толкова силно, че човек можеше да си помисли, че къщата ще се събори. Едуардс ѝ помогна да се изправи, като внимаваше покривката да покрива цялото ѝ тяло. — Хайде.

— Гор е чисто, сър. — Смит се върна с халат в ръка. — Искате ли да облечете това на дамата? Направили ли са ѝ нещо друго?

— Убили са майка ѝ и баща ѝ. Също и кучето. Предполагам, че са щели да очистят и нея, след като си свършат работата. Поemi ръководството, сержант. Претърси руснаците, намери нещо за ядене, вземи всичко, което може да ни потрябва. Побързай, Джим. Имаме доста работа за вършене. Имаш ли аптечка?

— Тъй вярно, шкипер. Ето я. — Смит му подхвърли малък пакет превръзки и антисептици, след което се върна при вратата, за да провери какво прави Гарсия.

— Хайде да те качим горе и да те почистим. — Едуардс обви лявата ръка на момичето около раменете си и ѝ помогна да изкачи старите дървени стъпала. Той изпита голяма симпатия към момичето. Тя имаше очи сини като китайски порцелан, които сега бяха лишени дори и от най-малката искрица живот, въпреки че все пак отразяваха светлината по начин, който със сигурност би привлякъл вниманието на всеки мъж. „Както и стана“, помисли си Едуардс. Тя беше само с около два сантиметра по-ниска от него и имаше бледа, почти прозрачна кожа. Фигурата ѝ беше почти идеална и единственият ѝ недостатък беше малка издутинка в абдоминалната област. Майк имаше смътна представа на какво можеше да се дължи това. Момичето току-що беше изнасилено от един руснак и трудно щеше да преживее този кошмар. Едуардс се ядоса, че за втори път през живота си се сблъскваше с таква гадно престъпление. На края на витата стълба имаше една малка стая. Момичето влезе в стаята и седна на леглото.

— К-к-кой... — заекна тя на английски.

— Ние сме американци. Избягахме от Кефлавик по време на руското нападение. Как се казваш?

— Вигдис Агустдоттир. — В гласа ѝ за пръв път се появи признак на живот. Вигдис, дъщеря на Агуст, който лежеше мъртъв в кухнята. Лейтенантът се зачуди какво ли означаваше името ѝ, уверен, че едва ли беше нещо хубаво.

Той сложи газената лампа върху нощната масичка и отвори пакета. Кожата ѝ беше разкъсана около линията на брадичката и той я проми с дезинфекционен препарат. Вероятно я заболя, но тя с нищо не го показва. Той огледа останалите наранявания и установи, че не бяха сериозни. Момичето се беше съпротивлявало силно и беше отнесло около една дузина удари. И със сигурност не беше девствена. Единствено лицето ѝ беше окървавено. Можеше да бъде и по-зле, но гневът на Едуардс продължаваше да нараства от вида на обезобразеното ѝ красиво лице. — Не можеш да останеш тук. Ние ще трябва да си тръгнем скоро и ти също не трябва да оставаш.

— Но...

— Съжалявам. Разбирам... искам да кажа, руснаците нападناха острова, аз също изгубих няколко приятели. Не е същото като с майка ти и баща ти, но... за бога! — Ръцете на Едуардс се разтрепериха от раздразнение, докато се мъчеше да изрече безсмислените думи: „Съжалявам, че не дойдохме по-рано.“ „Какво казваха някои феминистки? Изнасилването е престъпление, което всички мъже използват, за да подчинят всички жени? Тогава защо искаш да слезеш долу и да...“ Едуардс знаеше, че предстоеше нещо, което щеше да му достави същото удоволствие. Той хвана Вигдис за ръката и тя не я отдръпна. — Ще трябва да се махнем оттук. Ще те отведем, докдето можем. Сигурно имаш някакви роднини или приятели наоколо. Ще те заведем при тях и те ще се погрижат за теб. Но тук не можеш да останеш. Ако останеш, със сигурност ще те убият. Разбираш ли ме? — Той я видя да кима отсечено.

— Да. Моля... моля, оставете ме сама. Трябва да остана сама за малко.

— Добре. — Той отново я помилва по бузата. — Ако имаш нужда от нещо, извикай ни. — Едуардс слезе по стълбите. Смит беше поел командването. Тримата руснаци седяха на колене с превръзки на очите, парцали в устата и завързани на гърба ръце. Гарсия ги пазеше, а

Роджърс беше в кухнята. Смит преглеждаше една камара вещи, натрупани върху масата.

— Добре, какво имаме тук?

Смит погледна офицера с нещо подобно на симпатия.

— Ами, сър, спипали сме съветски лейтенант с мокра пишка. Имаме един мъртъв сержант. Един мъртъв редник и двама живи. Лейтенантът носеше това.

Едуардс взе картата, която Смит му подаде, и я разгъна.

— По дяволите, не е ли това хубав подарък! — картата беше покрита с написани на ръка бележки.

— Имаме още един бинокъл, една радиостанция — жалко, че не можем да я използваме! Няколко порциона. Приличат на лайна, но е по-добре с тях, отколкото без тях. Добре се справихме, шкипер. Гепихме петима руснака, като изстреляхме само три куршума.

— Какво трябва да вземем, Джим?

— Само храната, сър. Можем, разбира се, да вземем няколко от техните автомати и това ще удвои боеприпасите ни, нали разбирате? Но ние и така сме доста натоварени...

— А и няма да си играем на войници, а на разузнавачи. Точно така.

— Мисля, че ще трябва да вземем и малко дрехи, пуловери и разни такива. Дамата с нас ли идва?

— Налага се.

Смит кимна.

— Да, в това има смисъл. Надявам се да обича да се разхожда, сър. Изглежда, че е в доста добра форма, ако се изключи бременността. Четвъртият месец, според мен.

— Бременна ли? — Гарсия се обърна. — Изнасилили са бременно момиче? — Той измърмори нещо на испански.

— Някой от тях да е казал нещо? — попита лейтенантът.

— Нито дума, сър — отвърна Гарсия.

— Джим, иди да видиш какво прави момичето и я доведи тук. Името ѝ е Вигдис. Бъди внимателен с нея.

— Не се безпокойте, сър. — Смит тръгна нагоре по стълбите.

— Лейтенантът е началникът, нали така? — Гарсия кимна и Едуардс се обърна с лице срещу съветския офицер. Наложиха се да свали

превръзката от очите му и да извади парцала от устата му. Руснакът беше на неговите години. — Говориш ли английски?

Мъжът поклати глава.

— *Spreche deutsch.*^[1]

Едуардс беше учил немски в продължение на две години в гимназията, но сега изведнъж почувства нежелание да говори с този човек. Той вече беше взел решение да го убие и не му се искаше да говори с някого, когото щеше да убие след малко, защото се страхуваше, че така може би щеше да го мъчи съвестта. Едуардс искаше да изтрие цялата случка от съзнанието си. Той обаче продължи да наблюдава съветския офицер в продължение на една-две минути, чудейки се какъв ли човек би направил онова, което руснакът току-що бе извършил. Едуардс очакваше да открие нещо чудовищно, но това не стана. Той вдигна очи нагоре. Смит водеше Вигдис надолу по стълбите.

— Тя е добре екипирана, шкипер. Има хубави, топли дрехи, ботушите ѝ са здрави. Предполагам, че ще можем да ѝ намерим една шуба и един полеви комплект. Аз бих я оставил да си вземе една четка и дамските си принадлежности, сър. Ще взема малко сапун, а може би и една самообръсначка.

— Побързай, сержант. Вигдис — обърна се Едуардс към момичето. — Скоро ще тръгваме. — Той се обърна и отново погледна надолу към съветския лейтенант.

— *Leutnant. Wofür? Warum?* За какво, защо направихте това? Не искам да знам заради себе си, а заради нея. — Мъжът знаеше какво щеше да се случи. Той сви рамене.

— Афганистан.

— Шкипер, те са военнопленници — изтърси Роджърс. — Искам да кажа, вие не можете...

— Господа, вие сте обвинени според Военнопроцесуалния кодекс за едно изнасилване и две убийства. Това са тежки престъпления — каза Едуардс, най-вече, за да успокои съвестта си заради останалите двама руснака. — Имате ли да кажете нещо в своя защита? Не? Признавате се за виновни. Присъдата е смърт. — Едуардс дръпна главата на съветския лейтенант назад с лявата си ръка. Дясната му ръка вдигна ножа във въздуха и го обърна с острието назад. Той замахна и заби с всичка сила дръжката в ларинкса на мъжа. Звукът от

счупването прозвуча удивително високо в стаята. Едуардс ритна назад тялото на съветския офицер.

Агонията продължи няколко минути и представляваше ужасна гледка. Ларинксът на руснака беше пречупен от удара и се поду толкова, че блокира трахеята. Руснакът не можеше да си поеме дъх и тялото му започна да се мята наляво-надясно, докато лицето му потъмняваше. Всички, които можеха, гледаха. Никой не показва и най-малкия признак на съчувствие. Най-накрая тялото спря да се движи.

— Съжалявам, че не бяхме по-бързи, Вигдис, но това нещо тук повече няма да нарани никого. — Едуардс се надяваше, че аматорските му психометоди щяха да свършат работа. Момичето се качи отново на горния етаж, вероятно за да се измие. Той беше чел някъде, че след изнасилване жените изпитвали нужда да се изкъпят, като че ли да станеш жертва на похотта на някакво животно, оставяше някакво видимо клеймо върху тялото. Той се обърна към останалите двама пленника. Нямахме как да ги вземат със себе и случката, на която бяха станали свидетели, му осигуряваше удобно извинение да се отърве от тях. Но от друга страна тези двамата не бяха наранили момичето и...

— Аз ще се погрижа за тях, сър — каза тихо Гарсия. Редникът беше застанал зад коленичилите руснаци. Един от тях издаваше някакви звуци, но дори и да нямаше парцал в устата си, никой от американците не знаеше руски. Пленниците нямаха никакъв шанс. Гарсия замахна с ножа си отстрани, забивайки острието от едната до другата страна на врата на единия, а след това и на другия. Дватама паднаха на земята. Всичко свърши бързо. Редникът и лейтенантът влязоха в кухнята да си измият ръцете.

— Добре, да ги натоварим на пикапа и да ги закараме до главния път. Ще видим дали ще успеем да инсценираме катастрофа и да подпалим колата. Намерете няколко бутилки от алкохол. Ще направим така, че другарите им да си помислят, че са пили.

— Че те си бяха пили, сър — каза Роджърс и вдигна бутилка безцветен алкохол.

Едуардс погледна към бутилката, но бързо отхвърли мисълта.

— Връзва се. Предполагам, че тези типове са били от патрулите по кръстовищата на главната магистрала или просто патрул. Руснаците едва ли разполагат с достатъчно хора, за да охраняват всички

кръстовища на острова. Ако имаме малко късмет, шефовете им може би никога няма да разберат, че ние имаме пръст в смъртта им. — „Трудна работа, помисли си той, — но какво друго ни остава?“

— Шкипер — обърна се към него сержантът. — Ако искате да направите това, ще трябва...

— Знаем. Вие с Роджърс останете тук и се пригответе. Ако видите още нещо, което може да ни потрябва, вземете го. Когато се върнем ще трябва да се разкараме незабавно оттук.

Едуардс и Гарсия натовариха трупове в каросерията на пикапа, като не забравиха да претърсват снаряжението на руснаците. Редниците свалиха няколко водонепроницаеми шуби от маскировъчен плат, които бяха почти същите като техните собствени, както и още няколко други вещи, чиято липса нямаше да бъде забелязана, след което подкараха бързо по пътя.

Късметът беше на тяхна страна. На разклона нямаше постоянен пост, може би защото отклонението завършваше при фермата. Руснаците вероятно бяха патрулен екип и бяха избрали фермата за кратък отдых от дежурството. На двеста ярда надолу крайбрежната магистрала минаваше успоредно на една висока скала. Лейтенантът спря пикапа там и с помощта на Гарсия настани трупове в седалките. Гарсия изля една туба бензин отзад и двамата изтикаха колата до ръба на скалата, оставяйки задния капак отворен. Гарсия хвърли една руска граната на задната седалка, докато автомобилът преминаваше над ръба. Нито един от двамата американци нямаше намерение да стои и да се наслаждава на майсторлъка си и те се изнесоха на бегом по обратния път към фермата. Там всичко беше подготвено.

— Трябва да подпалим къщата, госпожице Вигдис — обясняваше Смит. — Ако не го направим, руснаците ще разберат какво се е случило тук. Майка ви и баща ви са мъртви, мадам, но аз вярвам, че те биха искали вие да оцелеете.

Тя все още беше твърде шокирана, за да може да се противопостави. Роджърс и Смит бяха вдигнали телата на родителите ѝ и ги бяха преместили в спалнята на втория етаж. Щеше да бъде по-добре да ги погребат, но нямаха време за това.

— Да тръгваме, момчета — нареди Едуардс. Групата отдавна вече трябваше да е напуснала това място. Някой щеше да дойде, за да провери защо се е подпалил горящият в пропастта автомобил, и ако

дойдеше с хеликоптер... — Гарсия, наглеждай дамата. Смит поема тила. Роджърс, мини напред. През следващите три часа трябва да се отдалечим на шест мили оттук.

Смит изчака десет минути, преди да хвърли гранатата в къщата. Керосинът, който сержантът беше разлял по пода, се подпали моментално.

„ЧИКАГО“

Сега контактът беше много по-добър и беше класифициран като ракетен ескадрен миноносец от клас „Кашин“. Оборотите на витлото му показваха, че се движи със скорост двадесет и един възела. Водещите единици на съветската формация сега се намираха на тридесет и седем мили от подводницата. Групите изглежда бяха две, като водещата се движеше в разгърнат строй, за да защити следващата. Маккафърти заповяда да бъде вдигната ESM мачтата, която отчете голяма активност на повърхността, но той беше очаквал точно това.

— Вдигни перископа. — Старшината завъртя ръчката, разгъна дръжките и отстъпи назад. Капитанът направи бърз оглед на хоризонта. След десет секунди Маккафърти прибра дръжките и перископът незабавно се озова в гнездото си.

— Днес ще имаме много работа, хора — каза капитанът. Той винаги даваше възможно най-много информация на екипажа в щурмовия център, защото според него колкото повече знаеха, толкова по-добре щяха да си вършат работата. — Забелязах два „Беър-Ф“, единият на север, а другият на запад. И двата бяха на голямо разстояние от нас, но си залагам главата, че обикалят и хвърлят буйове. Старпом, потапяне на петстотин фута, скорост пет възела. Ще ги оставим сами да дойдат при нас.

— Хидролокаторното до капитана.

— Капитанът слуша.

— Отчитаме сигнали от активни хидроакустични буйове от северозапад. Преброихме шест, сигналите са много слаби. — Главният хидроакустик прочете пеленгите към източниците. — Все още нямаме активни хидролокаторни сигнали откъм формацията, сър.

— Много добре. — Маккафърти върна микрофона върху поставката му. Дълбочината, на която се намираше „Чикаго“, се променяше бързо, докато подводницата се спускаше надолу под ъгъл

петнадесет градуса. Капитанът внимателно наблюдаваше показанията на батитермографа. На дълбочина двеста фута температурата на водата започна бързо да спада, с по 11 градуса на всеки двадесет метра. Това беше добре, защото осигуряваше плътен пласт, под който подводницата можеше да се скрие, както и студена вода в дълбокото, което щеше да подобри работата на нейния хидролокатор.

Преди два часа Маккафърти беше наредил едно от заредените торпеда да бъде свалено и заменено с ракета „Харпун“. Сега „Чикаго“ разполагаше само с едно торпедо за мигновена стрелба, в случай че срещнеше подводна цел, но за сметка на това имаше три ракети, с които можеше да обстрелва надводните съдове, без да се броят ракетите „Томахоук“. Той още сега можеше да открие огън и имаше вероятност да улучи целите си, но Маккафърти не искаше да стреля по каквото и да било. Нямаше смисъл да си хаби ракетите за малки патрулни кораби, когато някъде там го чакаха един кръстосвач и един самолетносач. Той искаше първо да идентифицира целите си и едва тогава да реши по коя от тях да открие огън. Това нямаше да бъде лесно, но той знаеше, че подводниците от клас 688 не бяха направени за лесни задачи. Капитанът отиде в хидролокаторното отделение. Главният хидроакустик го забеляза с крайчеца на окото си.

— Може би имам пеленг към един „Киров“, шкипер. Току-що засякох шест оборота на нискочестотен хидролокатор. Мисля, че това е той, пеленг нула-три-девет. Сега се опитваме да изолираме сигнатурата на двигателите му. И ако... добре, вдясно паднаха още няколко буя. — На екрана се появиха нови точки, разположени вдясно от първата ивица, като между ивицата и тях имаше доста голяма празнина.

— Мислиш ли, че ги пускат под остър ъгъл, старши? — попита Маккафърти. В отговор получи усмивка, придружена с кимване. Ако руснаците хвърляха хидроакустичните си буйове в разположени под ъгъл линии вляво и вдясно от формацията, това можеше да означава само, че корабите им се насочваха право към „Чикаго“. На подводницата изобщо нямаше да ѝ се наложи да маневрира, за да ги пресрещне, и тя можеше да остане тиха като отворен гроб.

— Изглежда, че ги хвърлят под и над пласта, сър. Освен това оставят доста голяма празнина помежду им. — Старшината запали цигара, без да сваля очи от екрана. Пепелникът до него беше претъпкан с угарки.

— Ще ги нанесем на картата. Добра работа, Барни. — Капитанът потупа главния си хидроакустик по рамото и се върна в щурмовия център. Разчетът за управление на огъня вече нанасяше на картата новите контакти. Между буйовете изглежда имаше пространство от малко повече от две мили. Ако руснаците наистина ги хвърляха под и над пласта, подводницата имаше голям шанс да успее да се промъкне между два буя. Под въпрос обаче оставаше наличието на пасивни буйове, чието присъствие не можеше да бъде засечено.

Маккафърти стоеше до постаментата на перископа и гледаше как хората му вкарват данните в компютрите за управление на огъня с помощта на други членове на екипажа, въоръжени с ръчни компютри и картографски разпечатки. Върху таблото за управление на оръжейните системи светеха индикатори за готовност. Подводницата беше готова за бой.

— Изплуваме на двеста фута. Ще се поослушаме малко над пласта. — Маневрата даде резултат незабавно.

— Имам пряк курс към целите — обяви главният хидроакустик. Сега „Чикаго“ можеше да засича и следи излъчваната от съветските кораби енергия, без да ѝ се налага да разчита на постоянно променящите се конвергентни зони. Маккафърти се насили да се отпусне. Скоро щеше да има много работа и трябваше да се освободи от напрежението.

— Капитане, предстои още едно пускане на буйове. Пусковете им стават средно на всеки петнадесет минути, а според мен този може да дойде малко близо.

— Отново засичам онзи хидролокатор „Хорс Джоу“, сър — предупреди хидроакустикът. — Този път пеленгът е три-две-нула. Класификация на контакта — кръстосвач от клас „Киров“. Изчакайте... засичам още един. Имаме средночестотен хидролокаторен контакт по пеленг три-три-едно, маневрира отляво надясно. Класификация на контакта — кръстосвач за ПЛБ „Креста-II“.

— Мисля, че е прав — каза картографът. — Пеленг три-две-нула е близо до нашите пеленги за два от баражните кораби, но е достатъчно далеч, за да приемем, че става въпрос за различен кораб. Три-три-едно съвпада с баражния кораб в центъра. Логично е „Крестата“ да бъде командирът на баража, а флагманският кораб да се

намира далеч зад него. Ще ни бъде необходимо малко време, за да определим разстоянията.

Капитанът заповяда подводницата да остане над пласта, под който можеше да се гмурне само за няколко секунди. На тактическия екран вече се появяваше нова информация. „Чикаго“ вече имаше стабилен пеленг към „Киров“, който беше почти достатъчно добър, за да позволи на подводницата да открие огън, но Маккафърти все още не разполагаше с данните за разстоянието до целта. Между „Чикаго“ и кръстосвача изглежда се намираха два ескортни кораба и ако не разполагаше с точните данни за разстоянието, ракетите му можеха да се насочат към някой ескадрен миноносец или фрегата вместо към съветския флагман. Засега решението върху уреда за насочване на огъня даваше на ракетите указания да летят право към предполагаемото местоположение на „Киров“.

„Чикаго“ започна да се движи зигзагообразно наляво и надясно, променяйки линията на курса си. При движението ѝ пеленгите към хидролокаторните контакти също се променяха. Разчетът за съпровождане на огъня можеше да използва собственото отклонение от курса на подводницата за база, върху която да изчисли разстоянията до различните контакти. Процесът беше елементарен и по същество представляваше гимназиално упражнение по тригонометрия, но въпреки това отнемаше време, защото беше необходимо да се прогнозира скоростта и курсовете на движещите се цели. Дори и използването на компютри не можеше да ускори процеса значително и един от старшините на борда се гордееше със способността си да използва тригонометрична линейка, за да определи твърдо решение преди компютъра.

Напрежението нарастваше постепенно, след което се задържаше на едно равнище. Годиците на обучение си казваха думата. Само за няколко секунди данните биваха обработвани, картографирани и нанесени върху картата и екипажът реагираше в съответствие с тях. Хората на подводницата сякаш изведнъж се бяха слели с машините, на които работеха, изключвайки напълно всякакви чувства и потискайки емоциите си. Само потните им чела издаваха, че те в крайна сметка бяха просто хора, а не машини. Целият екипаж зависеше от хидроакустиците. Звуковата енергия беше единственият източник на информация за това, което ставаше край тях, и отчитането на всеки нов

пеленг даваше начало на трескава дейност. Целите на подводницата очевидно се движеха на зигзаг и това още повече затрудняваше изчисляването на разстоянията.

— Хидролокатор до щурмовия център! Активен хидролокатор близо до левия борд! Мисля, че е под пласта.

— Пълен дясно на борд, две трети напред — заповяда незабавно старпомът.

Маккафърти отиде в хидролокаторното отделение и си сложи чифт слушалки. Писукането беше силно, но... изкривено. Ако буйт се намираще под температурния слой, сигналите, които той изпращаше нагоре, нямаше да могат да засекаат подводницата... вероятно.

— Сила на сигнала? — попита капитанът.

— Силен — отвърна главният хидроакустик. — Шансовете да са ни засекали са петдесет на петдесет. Ако се отдалечим на още петстотин ярда, със сигурност ще излезем извън обсега им.

— Добре, те не могат да наблюдават всичките си буйове едновременно.

Старпомът премести „Чикаго“ на хиляда ярда встрани, преди да я върне към основния ѝ курс. Над тях кръжаха самолети „Беър-Ф“ за ПЛБ, въоръжени със самонасочващи се торпеда и с екипажи, чиято единствена задача беше да се вслушват в сигналите, изпращани от хидроакустичните буйове. Колко добри бяха буйовете и екипажите на самолетите? Това беше нещо, което екипажът на подводницата не знаеше. Изминаха три напрегнати минути, без да се случи нищо.

— Една трета напред, минете вляво към три-две-едно — заповяда старпомът. Подводницата беше преминала през редицата буйове. До целта ѝ оставаха още три такива редици. „Чикаго“ вече беше успяла да определи разстоянията до три от ескортните кораби, но все още нямаше данни за разстоянието до „Киров“.

— Добре, момчета, самолетите са зад нас. Така ще имаме една грижа по-малко. Разстояние до най-близкия кораб? — попита Маккафърти отговарящият за захода офицер.

— Двадесет и шест хиляди ярда. Според нас корабът е от клас „Современный“. „Крестата“ се намира на пет хиляди ярда източно от него и е включил бордовия и VDS хидролокатора си. — Маккафърти кимна. Хидролокаторът с променлива дълбочина (VDS) вероятно се намираще под пласта и възможността да ги засече, беше нищожна. С

бордовия хидролокатор трябваше да внимават, но и той нямаше да им създава проблеми още известно време. „Добре, — помисли си капитанът, — нещата вървят горе-долу по плана.“

— Хидролокатор до командния център, торпеда във водата, пеленг три-две-нула! Слаб сигнал. Повтарям, торпеда във водата, три-две-нула, пеленгът се променя... току-що се включиха множество активни хидролокатори. Получаваме увеличени шумове от витлата на всички контакти. — Преди хидроакустикът да завърши доклада си, Маккафърти се намираше обратно в хидролокаторното помещение.

— Пеленгът на торпедото променя ли се?

— Да! Движи се отляво-надясно... за бога, мисля, че някой атакува руснаците. Сблъсък! — Старшината заби пръст в екрана. Точно върху пеленга на „Киров“ се появи серия от три ярки петна. Екранът сякаш полудя. Ниско- и средночестотният сегмент се изпълниха с линиите на активни хидролокатори. Линиите, които указваха корабите, станаха по-ярки, когато корабите увеличаваха скоростта си и променяха посоката си.

— Вторична експлозия на този контакт... мамка му! Множество експлозии във водата. Нещо здравата тресе водата, вероятно са дълбочинни бомби. Още едно торпедо, много е далеч, пеленгът му се променя отдясно наляво.

Екранът не беше чак толкова сложен, но на Маккафърти му беше трудно да разбере информацията, която беше изобразена на него. Старшината разшири времевата скала, за да улесни капитана, но дори и тогава само главният хидроакустик и опитните му помощници можеха да разчетат данните.

— Шкипер, изглежда, че някой се е промъкнал между тях и ги е нападнал. „Киров“ беше улучен три пъти и сега руснаците се опитват да открият нападателя. Тези два кораба изглежда приближават нещо. Аз... още едно торпедо във водата, не знам чие е. Ле-ле, погледнете всичките тези експлозии!

Маккафърти се върна в щурмовия център.

— Излезте веднага на перископна дълбочина! — „Чикаго“ се насочи нагоре и след една минута се намираше на новата си позиция.

Капитанът забеляза на хоризонта нещо, което приличаше на мачта и стълб черен дим по пеленг три-две-нула. Подводницата засече сигналите на повече от двадесет радара и множество радиостанции.

— Свали перископа. Имаме ли решения за цели?

— Не, сър — отвърна старпомът. — Всичките ни данни станаха безполезни, когато корабите започнаха да маневрират.

— Какво е разстоянието до следващата линия хидроакустични буйове?

— Две мили. Позиционирани сме така, че да преминем точно през средата на една празнина между тях.

— Слезте на осемстотин фута. Пълен напред, да влезем при тях.

Двигателите на подводницата заработиха на пълна мощност и скоростта ѝ нарасна на тридесет възела. Старпомът нареди потапяне на осемстотин фута, което изпрати „Чикаго“ дълбоко под един настроен за търсене в плиткото съветски буй. Маккафърти застана над масата с картата, извади от джоба си химикал и несъзнателно започна да дъвче пластмасовия му край, докато наблюдаваше как курсът на подводницата го приближаваше все повече към вражеската формация. Високата скорост направи хидролокатора на „Чикаго“ почти безполезен, но скоро нискочестотните звуци на експлодиращи заряди започнаха да преминават през корпуса на подводницата. „Чикаго“ продължи да се движи в продължение на двадесет минути по леко зигзагообразен курс, за да избегне съветските буйове. Междувременно разчетът за управление на огъня постоянно коригираше данните си за целта.

— Добре, една трета напред и изплуване до перископна дълбочина — каза Маккафърти. — Съпровождащият разчет, готови за стрелба.

Картината на хидролокаторния екран се проясни бързо. Руснаците продължаваха трескаво да търсят нападателя, който беше стрелял по флагманския им кораб. Пеленгът на един съветски кораб беше изчезнал, което означаваше, че поне един вражески съд бе потопен или тежко повреден. Звучите на експлозии раздираха водата, съпроводени от виенето на самонасочващи се торпеда. Всички те бяха толкова близо, че представляваха реална заплаха за подводницата.

— Наблюдение за стрелба. Вдигни перископа!

Търсецният перископ напусна гнездото си. Маккафърти хвана дръжките и огледа хоризонта.

— Аз... господи! — Телевизионният екран показва един „Беър“ само на половин миля вдясно от подводницата. Самолетът се

насочваше обратно към формацията. Капитанът забеляза седем кораба — или по-точно върховете на мачтите им — но един ескадрен миноносец от клас „Современний“ беше легнал върху единия си борд във водата на около четири мили от „Чикаго“. Димът, който беше видял преди, вече се беше разсеял. Водата трептеше от звуците на съветските хидролокатори.

— Вдигнете радара, включете захранването и го поставете в режим готовност.

Един старшина 1-ви клас натисна съответния бутон и радарът за надводно търсене на подводницата се издигна нагоре. Системата беше активирана, но остана в режим готовност.

— Включи и ми дай два оборота — заповяда капитанът. Рискът от такова решение беше много голям. Почти сигурно беше, че руснаците щяха да засекаат излъчването от радара на подводницата и щяха да се опитат да я атакуват.

Радарът остана включен само дванадесет секунди, за които на екрана му се появиха двадесет и шест цели, две от които бяха близо до мястото, на което би трябвало да се намира „Киров“. Радарният оператор разчете разстоянията и пеленгите, които след това бяха вкарани в уреда за управление на огъня Mk-117 и предадени към ракетите „Харпун“ в торпедните апарати, давайки им пеленга към целите и разстоянието, на което да включат търсещите си глави. Оръжейникът провери контролните лампички, след което избра двете най-обещаващи цели.

— Решението заредено!

— Наводни торпедните апарати. — Маккафърти гледаше как операторът на таблото за оръжейните системи подготвя оръжията за стрелба. — Отвори външните врати.

— Решението проверено и валидно — докладва оръжейникът. — Последователност на стрелба — втори, първи, трети.

— Огън! — заповяда Маккафърти.

— Пуск на втори. — Подводницата потръпна от мощния тласък на сгъстения въздух, който изхвърли боеприпаса от торпедния апарат и бе последван от шума на водата, която незабавно нахлу в освободеното от ракетата пространство. — Пуск на първи... пуск на трети. Втори, първи и трети са изстреляни, сър. Вратите на торпедните апарати са затворени, изпомпваме водата за презареждане.

— Зареди с „Марк-48“. Пригответе се да изстреляте „Томахоуците“! — нареди Маккафърти. Разчетът за управление на огъня превключи прибора за управление, за да активира разположените на носа ракети.

— Вдигни перископа! — Старшината завъртя колелото за управление. Маккафърти остави уреда да излезе изцяло над повърхността. Капитанът успя да види димната следа на последния „Харпун“, а точно зад него... Маккафърти прибра ръчките на перископа и отстъпи назад. — „Хеликс“ срещу нас! Потапяне, пълен напред! — Подводницата се втурна надолу. Един съветски хеликоптер за борба с подводници беше забелязал пуска на ракетите и се приближаваше към „Чикаго“ — Пълен ляво на борд!

— Пълен ляво на борд, слушам!

— Преминаваме сто фута. Скорост петнадесет възела — докладва старпомът.

— Ето го — каза Маккафърти. Звуковите вълни на активния хидролокатор на хеликоптера отскачаха от корпуса на подводницата. — Обратен рул. Изстреляйте шумов генератор. — Капитанът нареди подводницата да поеме на изток с намалена скорост, докато се придвижваше през пласта. Ако извадеха късмет, руснаците щяха да объркат шумовия генератор с кавитационните шумове на „Чикаго“ и щяха да го атакуват, което щеше да даде възможност на подводницата да се измъкне.

— Хидролокатор до командния център, засичаме приближаващ се ескадрен миноносец, пеленг три-три-девет. Звучи като „Современный“... торпедо във водата откъм кърмата. Имаме торпедо във водата, пеленг две-шест-пет.

— Двадесет градуса дясно на борд. Две трети напред. Нов курс едно-седем-пет.

— Хидролокатор до командния център, нов контакт, двойни витла, току-що включи нискочестотен хидролокатор, вероятно е от клас „Удалой“, оборотите на витлата показват двадесет възела, пеленг три-пет-едно и постоянен. Пеленгът на торпедото се променя, насочва се назад и затихва.

— Много добре — кимна Маккафърти. — Хеликоптерът е атакувал шумовия генератор. Една грижа по-малко. Една трета напред, слезте на хиляда фута.

Корабът от клас „Современний“ не тревожеше капитана кой знае колко, но „Удалой“ беше съвсем друго нещо. Този нов съветски ескадрен миноносец беше съоръжен с нискочестотен хидролокатор, който при определени условия можеше да проникне през пласта. На всичко отгоре корабът носеше два хеликоптера и торпеда с ракетен ускорител и голям обсег на действие, които бяха по-добри от американските ASROC.

„Туп!“ Звукът на нискочестотен хидролокатор. Беше ги засякъл още с първия си оборот. Дали щеше да предаде позицията на „Чикаго“ на съветския „Удалой“ или гумената обшивка на подводницата щеше да му попречи?

— Пеленг на целта три-пет-едно. Оборотите на витлата намаляха, скоростта спадна до десет възела — докладва хидроакустикът.

— Добре, той е намалил, за да ни търси. Хидролокатор, каква беше силата на нискочестотния хидролокатор?

— В долната граница на откриване, сър. Вероятно не ни е засякъл. Контактът маневрира, пеленгът се промени на три-пет-три. Продължава да излъчва, но сега претърсва от изток на запад, далеч от нас. Още един хеликоптер с включен активен хидролокатор, сър, пеленг нула-девет-осем. Този е под пласта, но е доста слаб.

— Старпом, курс на запад. Ще се опитаме да ги заобиколим към открито море, за да приближим амфибиите им от запад. — Маккафърти се върна в хидролокаторното отделение. Той се изкушаваше да нападне „Удалой“, но от тази дълбочина не можеше да се изстреля торпедо без да се използват голяма част от запасите на въздух под налягане на подводницата. Освен това заповедите му бяха да унищожи командните, а не ескортните кораби. Разчетът за управление на огъня все пак зареди едно решение в случай, че се наложеше да открият огън по съветския ескадрен миноносец.

— Господи, каква бъркотия — въздъхна старшината. — Броят на дълбочинните бомби на север понамаля малко. Пеленгът на тези контакти тук се стабилизира. Или са се върнали към основния си курс, или са решили да напуснат района. Не мога да определя кое от двете. Оп-па, още няколко буя току-що бяха хвърлени във водата. — Пръстът на хидроакустика показва новите точки на екрана, които се

придвижваха в права линия към „Чикаго“. — Следващият ще падне много близо, сър.

Маккафърти подаде глава в щурмовия център.

— Курс на юг, две трети напред.

Следващият буй падна във водата точно над главите им. Под пласта кабелът му включи предавателя и той започна да претърсва водата.

— Сега със сигурност ни засякоха, шкипер!

Маккафърти заповяда промяна в курса към запад и преминаване на пълна скорост за напускане на сектора. Три минути по-късно във водата падна едно торпедо, но те не можеха да определят дали беше пуснато от самолета, или бе изстреляно от „Удалой“. Торпедото започна да търси подводницата на около една миля от нея и зави в обратна посока. Гуменото анехоично покритие отново беше спасило „Чикаго“. Подводницата засече някакъв плаващ хеликоптерен хидролокатор пред себе си и Маккафърти промени курса, за да го избегне, знаейки, че така се отдалечаваше от съветския флот, без да може да направи каквото и да било. Два съветски хеликоптера преследваха „Чикаго“ сега и да избяга от плаващите им хидролокатори, беше трудна задача, за която и да било подводница. Очевидно тяхната мисия беше не толкова да го намерят, колкото да го принудят да се отдалечи, а той не можеше да маневрира достатъчно бързо, за да ги изпревари. След два часа на непрекъснати опити Маккафърти се отказа. Съветската формация беше излязла извън обсега на хидролокатора му и последният ѝ отчетен курс показваше, че се е отправила към Андоля.

Маккафърти изруга мислено. Беше направил всичко както трябваше, беше преминал през външната отбрана на Съветите и си беше изградил ясна представа за начина, по който щеше да се промъкне под преградата от ескадрени миноносци. Но някой друг беше стигнал там преди него и вероятно беше нападнал „Киров“ — неговата цел! — и бе объркал всички планове на „Чикаго“. Трите „Харпуна“, които подводницата беше изстреляла, вероятно бяха улучили някакви цели, освен ако Иван не беше успял да ги свали — а Маккафърти дори не беше успял да види сблъсъка им с целта. Ако изобщо бяха улучили нещо. Капитанът на „Чикаго“ написа доклада си

за контакта, който щеше да бъде изпратен на COMSUBLANT, и се зачуди защо нещата вървяха по този начин.

СТОРНОУЕЙ, ШОТЛАНДИЯ

— Пътят ще бъде дълъг — каза пилотът изстребител.

— Да — съгласи се Толанд. — Според последната сводка, групата се е насочила на югоизток, за да се предпази от нападение на подводници. Смятаме, че досега вероятно са се върнали към южния си курс, но не знаем къде се намират. Норвежците изпратиха последния си RAF-5 да поогледа и той не се завърна. Трябва да ги ударим, преди да стигнат до Бодо, но за да направим това, трябва да разберем къде се намират.

— Нямаме ли данни от спътниковото разузнаване?

— Не.

— Добре. Ще тръгна с разузнавателен купол. За отиване и връщане ще ми трябват... четири часа. Ще имам нужда от танкер, който да презареди резервоарите ми на около триста мили.

— Няма проблем — съгласи се капитанът от RAF. — Внимавайте, защото ще имаме нужда от всичките ви F-14 за ескорта на нападението утре.

— Ще бъда готов след един час. — Пилотът се оттегли.

— Желая ти късмет, старче — каза тихо капитанът на групата. Това беше третият им опит да открият съветската група по въздуха. След изчезването на норвежкия разузнавателен самолет англичаните бяха изпратили един „Ягуар“. Той също не се беше завърнал. Най-доброто решение беше да изпратят един радарен „Хоукай“ заедно с нападението, за да извърши радарно търсене, но англичаните не разрешаваха на своите E-2 да се отдалечават твърде много от бреговата им ивица. Руснаците бяха нанесли големи поражения на радарните инсталации на Обединеното кралство и всички „Хоукай“ бяха необходими за нуждите на местната отбрана.

— Не би трябвало да е толкова трудно — отбеляза Толанд. Удаваше им се златна възможност да нанесат жесток удар срещу съветския флот. Ако успееш да открият съветските кораби, нападението можеше да бъде проведено още на разсъмване на следващия ден. Натовските самолети щяха да нападнат със собствените си ракети въздух-земя. Поради огромното разстояние,

което трябваше да прелетят, на самолетите не им оставяше време да се мотаят във въздуха в търсене на целите си и те трябваше да знаят местоположението на съветския флот, преди да излетят. Норвежците трябваше да се справят с тази задача, но в плановете на НАТО не беше предвидено практическото унищожаване на Кралските норвежки военновъздушни сили само за една седмица. Единствените големи успехи на съветските въоръжени сили бяха дошли по море и Толанд трябваше да признае, че успехите им бяха огромни. Докато сухопътната война в Германия беше достигнала до етап на високотехнологично равновесие, до този момент прехвалените флоти на НАТО бяха надхитряни от съветските им противници, които трябваше да са по-тъпи от западните си колеги. Завземането на Исландия беше шедьовър на оперативното изкуство. НАТО щеше да се опита да запуши пробива в SOSUS линията Гренладия-Исландия-Обединеното кралство с подводници, които би трябвало да изпълняват други задачи. Съветските бомбардировачи навлизаха далеч в Северния Атлантис и нападаха по един конвой всеки ден, като при това основната част от подводния им флот все още не беше пристигнала там. Толанд смяташе, че комбинацията от тези две сили щеше да блокира Атлантическия океан. Тогава армиите на НАТО със сигурност щяха да изгубят войната, независимо от блестящото си представяне досега.

Не трябваше да допуснат Съветите да завземат Бодо в Норвегия. Ако руснаците успеяха в това, техните самолети можеха да излитат оттам и да нападнат Шотландия, изтегляйки ресурси от германския фронт и намалявайки възможността за успех на опитите да се атакуват насочващите се към Атлантическия океан съветски бомбардировачи. Толанд поклати глава. Само да успеяха да открият групата руски кораби и натовските самолети щяха да ѝ нанесат страшен удар. Те разполагаха с подходящите оръжия и подходящата доктрина за такава операция и можеха да изстрелват своите ракети извън обсега на съветските зенитно-ракетни комплекси, както правеха и руснаците при нападенията над западните конвои.

Танкерът излетя пръв, а изстребителът го последва един час по-късно. Толанд и британският му колега дремеха на столовете си в разузнавателния център, без да обръщат внимание на шума от телетипния принтер в ъгъла. Ако се получеше някакво важно

съобщение, младшите офицери от смяната щяха да ги уведомят, а и старшите офицери имаха нужда от малко почивка.

— А? — подскочи Толанд, когато човекът го потупа по рамото.

— Връща се, сър... вашият F-14 се връща, господин командир. — Сержантът от RAF подаде чаша чай на Боб. — Ще се приземи след петнадесет минути. Помислих си, че може би ще искате да се освежите.

— Благодаря, сержант. — Толанд прокара ръка по небръснатото си лице и реши да не се бръсне. Капитанът на групата обаче се избръсна, за да запази изражението, което подхождаше на типичните му за RAF мустаци.

Американският „Томкет“ се приближи грациозно с малка скорост и разперени криле, сякаш беше благодарен, че ще може да се приземи на нещо по-голямо от самолетоносач. Пилотът рулира до едно укритие и бързо слезе от машината. Техниците вече сваляха касетата с филма от купола на камерата.

— Не можах да открия флота им, момчета — каза той веднага щом стъпи на земята. Офицерът по радарното засичане (RIO) слезе след него.

— Божичко, ама там е пълно със самолети! — каза RIO. — Не съм виждал такава активност от последния път, когато ходихме на учение за подавяне на агресия.

— Свалях едно от копелетата, но не мога да ви зарадвам с новини за флота им. Претърсихме бреговата ивица от Орланд до Скаген, преди да обърнем назад, но не видяхме нито един надводен кораб.

— Сигурен ли си? — попита капитанът на групата.

— Можете да проверите филмовата ми лента, капитане. Не установихме визуален контакт, инфрачервеното претърсване не даде резултат, не засякохме радарни емисии, с изключение на емисиите от въздушнопреносими радари — съвсем нищо, ако не се броят многото изтребители. Започнахме да ги броим край Стокке и преброихме... колко бяха, Бил?

— Седем ята, най-вече МиГ-23, ако не се лъжа. Не установихме визуален контакт с тях, но уловихме емисиите на множество радари „Хай Ларк“. Един от техните се приближи твърде много и се наложи да му пусна една „Спароу“. Видяхме експлозията, така че със

сигурност сме го свалили. Във всеки случай, момчета, нашите приятелчета не отиват към Бодо, освен ако не са решили да стигнат дотам с подводница.

— При Скаген ли завихте обратно?

— Лентата ни свърши, а и горивото намаляваше. Броят на изстребителите на север от Бодо започна да се увеличава. Ако искате да чуете моето предположение, смятам, че ще трябва да проверим Андоа, но за това ще ни бъде необходим друг самолет, може би SR-71. Не смятам, че ще мога да отида дотам и да се върна, освен ако се движа на минимална скорост. В най-добрия случай ще трябва да заредя близо до базата, но както вече казах, във въздуха там има много изстребители.

— Това едва ли има някакво значение — каза капитанът на групата. — Нашите самолети не могат да осъществят нападение на такова разстояние без масирана подкрепа от танкери, а повечето от танкерите ни имат работа на други места.

---

[1] Говоря немски (нем.). — Б.пр. ↑

Издание:

Том Кланси. Операция „Червена буря“

Част първа

Превод: Николай Долчинков

Редактор: Мая Арсенова

Коректор: Мария Дъбравова

Печат: „Абагар“ ООД — В. Търново

Оформление на корицата: „Полипрес“ ООД

ИК „Калпазанов“ — Габрово, 1996 г.

ISBN: 954-17-0117-5

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.